# Kadry i Płace Instrukcja użytkownika

Ten dokument został utworzony przy wykorzystaniu programu 'HelpBreeze Document Wizard'. HelpBreeze™ jest znakiem towarowym firmy Solutionsoft

## Spis treści

INFORMACJA O PROGRAMIE	SPIS TREŚCI	3
Minimalne wymagania sprzętowe i konfiguracyjne. 11   Zgodność programu z wymaganiami rozporządzenia RODO. 11   INFORMACJE DLA POCZĄTKUJĄCEGO UŻYTKOWNIKA. 14   Podstawowe czynności edycyjne. 15   PRACA Z PROGRAMEM. 16   Podstawowe koncepcje. 17   Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 16   Miesiące sprawozdawcze. 16   Lata sprawozdawcze. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 22   Kartoteka vlacieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 22   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 22   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	NFORMACJA O PROGRAMIE	10
Zgodność programu z wymaganiami rozporządzenia RODO. 11   INFORMACJE DLA POCZĄTKUJĄCEGO UŻYTKOWNIKA. 14   Podstawowe czynności edycyjne. 15   PRACA Z PROGRAMEM. 16   Podstawowe koncepcje. 17   Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 16   Miesiące sprawozdawcze. 16   Lata sprawozdawcze. 20   Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 22   Kartoteka vlaccieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie przerwiświadczeń wg wybranego okresu. 35	Minimalne wymagania sprzętowe i konfiguracyjne	11
INFORMACJE DLA POCZĄTKUJĄCEGO UŻYTKOWNIKA. 14   Podstawowe czynności edycyjne. 15   PRACA Z PROGRAMEM. 16   Podstawowe koncepcje. 17   Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 18   Miesiące sprawozdawcze. 16   Lata sprawozdawcze. 12   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka pracowników 20   Kartoteka kandydatów do zatrudnienia. 24   Kartoteka właścicieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	Zgodność programu z wymaganiami rozporządzenia RODO	11
Podstawowe czynności edycyjne. 15   PRACA Z PROGRAMEM. 16   Podstawowe koncepcje. 17   Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 18   Miesiące sprawozdawcze. 16   Lata sprawozdawcze. 16   Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka właścicieli. 22   Dodatkowe dane historyczne i listy. 22   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 22   Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	NFORMACJE DLA POCZĄTKUJĄCEGO UŻYTKOWNIKA	14
PRACA Z PROGRAMEM. 16   Podstawowe koncepcje. 17   Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 18   Miesiące sprawozdawcze. 19   Lata sprawozdawcze. 20   Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 22   Kartoteka kandydatów do zatrudnienia. 24   Kartoteka właścicieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	Podstawowe czynności edycyjne	15
Podstawowe koncepcje. 17   Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 18   Miesiące sprawozdawcze. 19   Lata sprawozdawcze. 20   Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 23   Kartoteka kandydatów do zatrudnienia. 24   Kartoteka właścicieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	PRACA Z PROGRAMEM	16
Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca. 18   Wprowadzanie danych o firmie. 18   Miesiące sprawozdawcze. 19   Lata sprawozdawcze. 20   Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 23   Kartoteka kandydatów do zatrudnienia. 24   Kartoteka właścicieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	Podstawowe koncepcje	17
Wprowadzanie danych o firmie	Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca	
Lata sprawozdawcze 20   Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 23   Kartoteka kandydatów do zatrudnienia. 24   Kartoteka właścicieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	Wprowadzanie danych o firmie Miesiace sprawozdawcze	
Kartoteki osobowe. 20   Kartoteka pracowników. 20   Kartoteka zleceniobiorców i innych osób. 23   Kartoteka kandydatów do zatrudnienia. 24   Kartoteka właścicieli. 24   Dodatkowe dane historyczne i listy. 25   Szczegóły dotyczące wybranej osoby. 25   Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu. 35   Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu. 35	Lata sprawozdawcze	20
Kartoteka pracowników.20Kartoteka zleceniobiorców i innych osób.20Kartoteka kandydatów do zatrudnienia.24Kartoteka właścicieli.24Dodatkowe dane historyczne i listy.25Szczegóły dotyczące wybranej osoby.25Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu.35Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu.35	Kartoteki osobowe	20
Kartoteka zleceniobiorców i innych osób	Kartoteka pracowników	
Kartoteka kandydatow do zatrudnienia	Kartoteka zleceniobiorców i innych osób	
Dodatkowe dane historyczne i listy	Kartoteka kandydatow do zatrudnienia Kartoteka właścicieli	
Szczegóły dotyczące wybranej osoby	Dodatkowe dane historyczne i listy	24 25
Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu	Szczegóły dotyczące wybranej osoby	
Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu35	Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu	
	Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu	35
Kartoteki dodatkowe	Kartoteki dodatkowe	35
Rejestr umów cywilnoprawnych35	Rejestr umów cywilnoprawnych	35
Wydruki	Wydruki	
Wydruki wynagrodzeń	Wydruki wynagrodzeń	
Wydruki kadrowe	Wydruki kadrowe	46
Wydruk dokumentów	Wydruk dokumentów	51
Wydruki deklaracji dla urzędu skarbowego	Wydruki deklaracji dla urzędu skarbowego	55
Wydruki dodatkowe	Wydruki dodatkowe	60
Współpraca z programem Płatnik ZUS61	Współpraca z programem Płatnik ZUS	61
Import z programu Płatnik ZUS61	Import z programu Płatnik ZUS	61
Eksport do programu Płatnik ZUS70	Eksport do programu Płatnik ZUS	70
Import danych z pliku tekstowego71	Import danych z pliku tekstowego	71
Współpraca z programem finansowo-księgowym73	Współpraca z programem finansowo-księgowym	73

	73
Wynagrodzenia i rozliczenia	
Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia.	
Należności firmy dla urzedu skarbowego	
Rozliczenia należności PIT-40 dla urzedu skarbowego.	
Rozliczenia właścicieli ze źródeł dochodu (PIT-5)	
Bozliczenia właścicieli z odliczeń (PIT-5)	
Należności właścicieli dla urzedu skarbowego (PIT-5).	
Zadanja dodatkowe	84
Miasta	85
Kraja	
Banki	
Urzędy skarbowo	
Stapowieka	
Staliuwiska	05 95
Kaleyone zaszeregowania	00 00
Lokalizacje miejsca pracy	00
Zasadu nadlagania i finanasuja akładak ZUS	00
Zasady podlegania i mansowania skradek 205	
Dodalkowe słowniki	8/
Konfiguracja wynagrodzeń i rozliczeń	87
Rodzaje list płac	
Definiowanie składników wynagrodzenia	
Definiowanie świadczeń i przerw	92
Rodzaje świadczeń i przerw	94
Definiowanie potraceń.	
Definiowanie innych absencii	
Definiowanie dodatkowych informacii kadrowych	
Parametry wyliczeniowe wynagrodzeń i rozliczeń	
Tooty windry	07
Zdowonia tastu wiedzy	<b>9</b> 1
Zuawarne lestu wieuzy	90
	98
Moduł Kozszerzen	
Moduł Rozszerzen Wydruk kart pracy	
Moduł Rozszerzen Wydruk kart pracy Wydruk ewidencji czasu pracy	99 99
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności.	99 99 99
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności.	
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej.	
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy Wydruk ewidencji czasu pracy Wydruk karty obecności Wydruk listy obecności Wydruk karty urlopowej Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK)	
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy Wydruk ewidencji czasu pracy Wydruk karty obecności Wydruk listy obecności Wydruk karty urlopowej Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR)	
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy Wydruk ewidencji czasu pracy Wydruk karty obecności Wydruk listy obecności Wydruk karty urlopowej Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR) Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych	
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych.	99 99 100 100 100 100 100 101
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.	99 99 
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.	99 99 99 100 100 100 100 101 101 101
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje.	99 99 99 100 100 100 100 101 101 101 102 102
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje. Weryfikacja składników wynagrodzenia.	99 
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje. Weryfikacja składników wynagrodzenia. Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a).	99 99 99 100 100 100 101 101 101 102 102 102 102 102 102 103
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje. Weryfikacja składników wynagrodzenia. Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a). Sprawozdanie GUS Z-03.	99 
Moduł Rozszerzen. Wydruk kart pracy. Wydruk ewidencji czasu pracy. Wydruk karty obecności. Wydruk listy obecności. Wydruk karty urlopowej. Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK). Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR). Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje. Weryfikacja składników wynagrodzenia. Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a). Sprawozdanie GUS Z-03. Sprawozdanie GUS Z-05.	99 
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy Wydruk ewidencji czasu pracy Wydruk karty obecności Wydruk listy obecności Wydruk listy obecności Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR) Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych. Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Wyliczanie adpłaty za nierozliczone absencje. Weryfikacja składników wynagrodzenia. Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a). Sprawozdanie GUS Z-03. Sprawozdanie GUS Z-05. Sprawozdanie GUS Z-06.	99 
Moduł Hozszerzen. Wydruk kart pracy Wydruk ewidencji czasu pracy Wydruk karty obecności Wydruk listy obecności Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR) Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje Weryfikacja składników wynagrodzenia Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a) Sprawozdanie GUS Z-03 Sprawozdanie GUS Z-06 Sprawozdanie GUS Z-12	99 99 99 100 100 100 100 100 101 101 102 102 102
Moduł Hozszerzen.   Wydruk kart pracy.   Wydruk ewidencji czasu pracy.   Wydruk karty obecności.   Wydruk listy obecności.   Wydruk karty urlopowej.   Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK).   Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR).   Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych.   Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych.   Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.   Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje.   Weryfikacja składników wynagrodzenia.   Wyliczanie GUS Z-03.   Sprawozdanie GUS Z-04.   Sprawozdanie GUS Z-05.   Sprawozdanie GUS Z-06.   Sprawozdanie GUS Z-12.   Zestawienia kadrowo-ołacowe.	99 99 99 100 100 100 100 100 101 101 102 102 102
Moduł Hozszerzen.   Wydruk kart pracy.   Wydruk ewidencji czasu pracy.   Wydruk karty obecności.   Wydruk listy obecności.   Wydruk karty urlopowej.   Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK).   Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR).   Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych.   Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych.   Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.   Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje.   Weryfikacja składników wynagrodzenia.   Wyliczanie GUS Z-03.   Sprawozdanie GUS Z-04.   Sprawozdanie GUS Z-05.   Sprawozdanie GUS Z-06.   Sprawozdanie GUS Z-04.   Zestawienia kadrowo-płacowe.   Generator raportów.	99 
Moduł Hozszerzen.   Wydruk kart pracy.   Wydruk kart pracy.   Wydruk karty obecności.   Wydruk listy obecności.   Wydruk karty urlopowej.   Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK).   Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR).   Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych.   Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych.   Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.   Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje.   Weryfikacja składników wynagrodzenia.   Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a).   Sprawozdanie GUS Z-05.   Sprawozdanie GUS Z-06.   Sprawozdanie GUS Z-12.   Zestawienia kadrowo-płacowe.   Generator raportów.	99 

DODATKOWE OPCJE10	7
-------------------	---

Drukowanie raportów i dokumentów - ekran 'Drukuj'	107
Marginesy raportów	107
Wybór nazwy i lokalizacji pliku	107
Wybór/zmiana firmy	108
<b>Preferencje.</b> Preferencje ogólne Preferencje stacji roboczej Zmiana aktualnej daty	<b>108</b> 108 108 109
<b>Dopisz/usuń firmę</b> Dopisz firmę Usuń firmę.	<b>109</b> 109 109
Ustawienia programu dla firmy	109
Ustawienia Regionalne Windows	110
Aktualizacja konfiguracji i parametrów	110
NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA	111
ARCHIWIZACJA DANYCH - KOPIE ZAPASOWE	114
JAK PRZENIEŚĆ INSTALACJĘ PROGRAMU NA INNY KOMPUTER?	116
JAK TO ZROBIĆ?	117
Jak właściwie korzystać z formuł, na przykładzie wynagrodzenie zasadniczego	119
Jak od podstaw utworzyć listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym?	120
Jak utworzyć całkowicie zautomatyzowany system płacowy?	120
Konfiguracja czasu pracy pracownika	121
Indywidualna norma dobowa czasu pracy	122
Jak utworzyć indywidualny kalendarz dni przepracowanych/wynikających z ob. pr dla pracownika?	racy 123
Jak rejestrować i zautomatyzować rozliczanie wynagrodzeń godzinowych?	124
W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe?	124
W jaki sposób rejestrować i rozliczać godziny nocne?	127
Odbiór czasu pracy za swięto przypadające w dniu wolnym	128
Jak zautomatyzować naliczanie dodatku stażowego?	128
Jak zautomatyzować naliczanie prowizji?	130
Jak rozliczać wynagrodzenie akordowe?	131
Jak rozliczać czynności zlecone przez organ władzy (udział w komisjach)?	132
Jak rozliczać kwoty wypłacone z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich (PIT-R)	132

Jak rozliczać wygrane oraz nagrody?133
Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę ubezpieczeń grupowych na życie?134
W jaki sposób rozliczać zakup przez pracodawcę usług medycznych tzw. pakiet medyczny?135
Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia?135
Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)?137
Jak wprowadzać wynagrodzenie za urlop (urlopowe)?137
Jak rejestrować urlopy okolicznościowe?138
W jaki sposób rozliczać w programie świadczenie urlopowe?
Jak rozliczać ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy?
W jaki sposób rejestrować wypłaty wynagrodzeń sklasyfikowane jako 'Inne' na deklaracjach PIT?140
W jaki sposób rejestrować wypłaty dla aresztowanych lub skazanych oraz emerytury na deklaracjach PIT?141
Rozliczanie ryczałtem wypłat kwot z art.13. ust.5-7 (PIT-8A)141
W jaki sposób rejestrować wypłaty dywidendy?142
Jak rozliczać odprawę pieniężną?143
Jak rozliczać od 1-1-2004 ryczałt samochodowy?144
W jaki sposób rozliczać wykorzystywanie samochodu służbowego do celów prywatnych?144
Jak zautomatyzować wyliczanie 13-tek oraz innych podobnych wypłat?145
Jak rozliczać nadpłatę/zwrot podatku w przypadku wypełniania dla pracownika PIT-40? 146
Rozliczanie honorarium z tytułu przekazania praw autorskich (koszty 50%)147
W jaki sposób rejestrować wypłaty należności dla osób zagranicznych?148
Jak skorygować niezaokrągloną do pełnych złotych kwotę podatku za styczeń 2006?
Jak skorygować składki na FGŚP przy zmianie stawki po wypłacie?149
Korekta wypłaty wynagrodzenia150
Jak korygować nadpłatę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe151
Jak korygować przychód opodatkowany?152
Rejestracja w kartotece osoby zagranicznej bez PESEL lub NIP153
W jaki sposób rejestrować wypłaty należności dla osób zagranicznych?153
Jak rozliczać ekwiwalent za pranie odzieży?154
Jak rozliczać wypłaty z ZFŚS?154
Jak rozliczać wynagrodzenie zmarłego pracownika?156
lek zeutometrzeus (denieruszeis un mérumenis de un menus desnie minimelnes og 150

Jak rozliczać ryczałt za użytkowanie samochodów służbowych w celach pryw 1-1-2015?	atnych od 157
Rejestracja i rozliczanie wynagrodzenia za czas przestoju	158
Świadczenie pracy w okresie wypowiedzenia	158
Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę rozmaitych składek i świadczeń?	159
Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)?	160
Jak poprawnie rozliczać zasiłki: rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy?	162
Jak wprowadzać wynagrodzenie z tytułu niezdolności do pracy?	
Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego?	163
Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy?	165
Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich	ז wypłaty 166
Rejestracja dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat (art.188 k.p.)	167
Jak rozliczać od 1-5-2004 świadczenia rodzinne?	167
Jak rozliczać umowy cywilno-prawne?	168
Jak rozliczać umowy NIE określone kwotowo, godzinowo, akordowo lub prow	vizyjnie? 169
Jak zweryfikować poprawność utworzonych w miesiącu list płac?	170
Jak korzystać z raportu podsumowującego wynagrodzenia?	170
Jak otrzymać kwoty składek FP i FGŚP do zaksięgowania?	171
Jak rozliczać przekroczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rer	ntowego?
Jak rozliczać zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy?	
Jak rozliczać właścicieli?	
Jak rozliczać właściciela gdy zadeklarowana podstawa jest wyższa niż 60 pro wynagrodzenia?	c. przec. 173
Jak wyeksportować dane do programu Płatnik?	173
Jak zaimportować dane z programu Płatnik?	174
Jak szybko wydrukować deklaracje PIT-11, 8B i 40 za poprzedni rok?	174
Do czego służa zestawienia kadrowe?	175
Jak zautomatyzować numerację dokumentów?	175
Pracownik jest na dwóch listach płac i kwoty składek ZUS się w Płatniku nie z Co robić?	zgadzają. 176
Jak przekierunkować wydruk w MS-DOS z drukarki na plik?	176
Instalacja danych programu na dysku sieciowym	
Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania)	177
WYBRANE ZAGADNIENIA KADROWO-PŁACOWE	178

	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	179
	Składki na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe	180
	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	181
	Składki na Fundusz Pracy	182
	Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	184
	Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasił chorobowego	ku 186
	Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy	187
	Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze	190
	Wynagrodzenie dla płatnika składek	192
	Rozliczenia z Urzędem Skarbowym	192
	Umowa zlecenia Umowa o dzieło Umowa agencyjna Umowa o prawa autorskie Rozliczanie umów cywilnoprawnych z ZUS Rozliczanie umów cywilnoprawnych z urzędem skarbowym	<b>193</b> 194 195 195 196 197
	Wynagrodzenie za czas urlopu	198
	Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany	200
	Kiedy i według jakich kryteriów program dokonuje rozliczeń z ZUS i urzędem skarbowym?	201
	Zaokrąglanie składek ZUS i podatku	202
	Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia	202
	Rozliczanie pracowników oddelegowanych za granicę	203
	Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego	204
	Numer rachunku bankowego	205
	Nowe zasady rozliczania zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych (nowelizacja 2001)	205
	Lista podstawowych aktów prawnych	207
	Przykładowe zmiany w rozliczeniach z ZUS od 1-10-2003	208
	Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego	209
Ν	IAJNOWSZE ZMIANY W PROGRAMIE	.210
	Co należy zrobić rozpoczynając nowy rok sprawozdawczy?	236
	Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2006?	237
	Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2005?	237
	Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2004?	238
	Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2007?	239
	Zmiany w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń od 1-10-2003 (Płatnik 5.01.001)	239

HISTORIA ZMIAN W PROGRAMIE	
INDEKS	

## Informacja o programie

Program jest kompletnym rozwiązaniem kadrowo-płacowym dla każdej firmy, w pełni zintegrowanym z programem Płatnik. Podstawowe funkcje to m.in.:

1. **automatyzacja tworzenia i weryfikacja dowolnych list płac i rozliczeń**, m.in.: wynagrodzenia, świadczenia, zasiłki (nowelizacja 2001), przerwy, potrącenia, umowy cywilnoprawne, kontrakty menedżerskie oraz wiele innych. Przykładowe rodzaje list płac/rozliczeń ze składnikami wynagrodzenia to m.in.: (a) wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne, (b) działalność wykonywana osobiście, wymieniona w art. 13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (w tym umowy zlecenia, o dzieło, prawa autorskie i agencyjne), rozliczana z urzędem skarbowym zaliczką na podatek dochodowy lub ryczałtem, (c) udział w organach stanowiących osób prawnych, (d) kontrakt menedżerski lub umowy o podobnym charakterze oraz (e) rozliczenia kwot zadeklarowanych. Przykładowe listy płac/rozliczenia zawierające świadczenia i przerwy to m.in.: (a) świadczenia w razie choroby/macierzyństwa - chodzi o świadczenia wchodzące na karta zasiłkową, (b) zasiłki i pozostałe świadczenia, (c) świadczenia finansowane z FP i FGŚP, (d) przerwy, (e) rozliczenie zasiłku macierzyńskiego z ZUS (nowelizacja 2001) oraz (f) rozliczenie zasiłku wychowawczego z ZUS (nowelizacja 2001).

## 2. definiowanie dowolnych zasad podlegania i proporcji finansowania składek ZUS w podziale między pracownika, pracodawcę, budżet i PFRON,

3. automatyzacja rozliczeń poprzez formuły płacowe i rozliczeniowe oraz kalendarze. Formuły są proste w wykorzystaniu i umożliwiają wykorzystanie zdefiniowanych przez użytkownika zmiennych. Pzykładami takich zmiennych są np. płaca zasadnicza, dodatek funkcyjny, zestawienie godzinowe czasu pracy, obroty wybranego działu czy całej firmy (np. w celu określenia prowizji), stawki godzinowe, stawka ubezpieczenia pracowników w PZU. Poprzez umiejętne wykorzystanie zmiennych w formułach można rejestrować i rozliczać bardziej złożone sytuacje płacowe takie jak np. prowizja, rejestracja czasu pracy i wynagrodzenia dla pracowników 'godzinowych', świadczenia z tytułu pracowniczych programów emerytalnych, czy potrącanie alimentów. Szczególnym rodzajem zmiennej jest kalendarz - program umożliwia kompletną automatyzację rozliczeń w ramach tej samej firmy pracowników o różnych kalendarzach czasu pracy. W standardowym przypadku zmienne dotyczące wynagrodzeń pozwalają rejestrować kompletną historię wynagrodzenia pracownika zgodnie z umową o pracę oraz składniki wszelkich innych wypłat związanych z regulaminem i obowiązującym prawem (kodeks pracy, ustawy).

4. prowadzenie kartotek dla zatrudnionych, rejestru umów cywilnoprawnych oraz emisja i zapis dokumentów kadrowych, takich jak np. umowa o pracę, wypowiedzenie, świadectwo pracy, umowa zlecenia/o dzieło, rachunek do umowy, polecenie przelewu/wpłaty gotówkowej,

- 5. deklaracje PIT-4R, 8AR, 2, 11, 12, 40, 8C, R, IFT-1/1R ciągła aktualizacja,
- 6. sprawozdania GUS Z-03, Z-05, Z-06, Z-12 ciągła aktualizacja,
- 7. sprawozdania ZUS Z-3/3a, Z-7, Z-17, Z-19, RP-7.

8. ponad 50 dodatkowych raportów: listy płac, karty/ewidencja czasu pracy, zestawienia podsumowujące, zestawienia finansowo-księgowe, zestawienia kadrowe oraz wiele innych,

9. rozliczanie właścicieli (ZUS, PIT-5, 5L - ciągła aktualizacja),

10. eksport i import do/z programu Płatnik. Eksportowane są kompletne formularze rozliczeniowe (DRA, RCA/RNA (do 31-12-2002), RZA, RSA) i zgłoszeniowe dla zatrudnionych i firmy (ZUA/ZZA, ZIUA, ZWUA, ZCNA/ZCZA, ZFA/ZPA). Importowane z programu Płatnik są formularze zgłoszeniowe: ZUA/ZZA, ZIUA, ZCNA/ZCZA, ZFA/ZPA oraz rozliczeniowe: RCA, RNA i RSA.

Program został zaprojektowany i napisany w taki sposób, aby:

1. umożliwić rejestrację kompletnych danych dotyczących rozliczenia firmy z zatrudnionymi, ZUS, GUS, NFZ, PFRON oraz urzędem skarbowym,

2. zautomatyzować wszelkie możliwe do zautomatyzowania czynności przy tworzeniu i rozliczaniu list płac,

- 3. zapewnić weryfikację wprowadzanych danych ,
- 4. zachować elastyczność wobec zmieniającego się prawa,

Program został napisany dla systemu Windows i w wersji jednostanowiskowej wykorzystuje transakcyjny serwer bazodanowy SQL Anywhere firmy Sybase(SAP), zdecydowanego lidera pod każdym względem wśród transakcyjnych baz danych o najwyższych wymaganiach funkcjonalnych, niezawodności oraz o minimalnych wymaganiach sprzętowych i administracyjnych. Program umożliwia jednoczesną pracę więcej niż jednemu użytkownikowi - ta funkcjonalność (wielodostęp) wymaga posiadania dodatkowo jednego z serwerów SQL:

- 1. Sybase(SAP) ASA 8 lub nowszy (www.sap.pl)
- 2. Microsoft SQL Server 7, 2000 lub 2005/08/12/14 (www.microsoft.pl)
- 3. Oracle SQL Server 8, 9, 10g/11g (www.oracle.com)
- 4. PostgreSQL 8 i 9 (www.postgresql.org)

oraz komputera z zainstalowanym systemem operacyjnym **Windows** NT, 2000, XP, Vista, 7, 8 lub 10 lub **Linux** (kernel 2.4 lub 2.6). Microsoft SQL Server nie jest dostępny w wersji dla Linuxa.

## Minimalne wymagania sprzętowe i konfiguracyjne

Wygodna praca z programem wymaga co najmniej komputera w poniższej konfiguracji:

- 1. komputer osobisty klasy IBM PC z procesorem Pentium 1.2GHz,
- 2. 512 MB pamięci operacyjnej,
- 3. monitor i karta graficzna o rozdzielczości 800 x 600,
- 4. system Microsoft Windows 98, Me, NT, 2000, XP, Vista, 7, 8, lub 10,

5. 150 MB wolnej przestrzeni dyskowej (250 MB przed instalacją w przypadku samorozpakowywującego się pliku),

6. drukarka atramentowa lub laserowa.

Dodatkowym wyposażeniem instalacji programu powinno być urządzenie taśmowe lub pen-drive do wykonywania kopii zapasowych. Windows powinno być wersją polską, z odpowiednimi ustawieniami regionalnymi dla formatowania liczb dziesiętnych (', ' jako separator części dziesiętnej). W przypadku wykorzystywania wersji anglojęzycznej systemu Windows mogą wystąpić problemy przy wprowadzaniu kwot. W takiej sytuacji należy 'poeksperymentować' z różnymi ustawieniami regionalnymi zarówno liczb dziesiętnych jak i klawiatury aż do uzyskania poprawnego rezultatu.

#### Instalacja danych programu na dysku sieciowym (patrz strona 176)

## Zgodność programu z wymaganiami rozporządzenia RODO

W celu zapewnienia zgodności programu z wymaganiami rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) w programie dokonano niezbędnych modyfikacji w celu właściwego zabezpieczenia przetwarzanych danych. Zdecydowana większość z wprowadzonych zabezpieczeń nie wymaga podejmowania przez użytkownika żadnych czynności poza aktualizacją programu. Wyjątkiem jest zabezpieczenie programu hasłem w przypadku, gdy sam komputer nie został zabezpieczony hasłem, lub gdy do komputera na którym zainstalowano program ma dostęp więcej niż jedna osoba. Wszystkich zmian związanych z uaktywnieniem weryfikacji użytkownika można dokonać w module 'Administrator' instalowanym razem z programem.

Można przyjąć, że minimalne wymagania rozporządzenia RODO zostaną przez posiadacza licencji wypełnione, jeśli:

(a) zaktualizuje program do najnowszej wersji,

(b) uaktywni weryfikację użytkownika w przypadku, gdy sam komputer nie został zabezpieczony hasłem, lub gdy do komputera ma dostęp więcej niż jedna osoba,

### Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) (patrz strona 177)

(c) wydrukuje przykładowe rejestry czynności, oraz kategorii czynności przetwarzania danych.

#### Wymagania RODO

Ogólnie wymagania związane z rozporządzeniem RODO można podzielić na cztery grupy: (1) wymagania dotyczące uwierzytelniania, (2) wymagania dotyczące funkcjonalności programu, (3) wymagania dotyczące zabezpieczenia technicznego i fizycznego, oraz (4) wymagania dotyczące prowadzenia dokumentacji.

**Wymagania dotyczące uwierzytelniania:** RODO nie precyzuje na czym takie wymagania miałyby dokładnie polegać. Za rozsądne można przyjąć następujące założenia: każdy użytkownik powinien posiadać indywidualny identyfikator i hasło do programu, identyfikator użytkownika, który utracił uprawnienia, nie powinien być przydzielony innej osobie, hasło do programu powinno składać się co najmniej z 8 znaków, zawierać małe i duże litery oraz cyfry lub znaki specjalne. W przypadku zapotrzebowania na większe restrykcje, można wymusić zmiianę hasła nie rzadziej, niż np. co 30 lub 90 dni. Program spełnia wszystkie powyższe wymagania dotyczące uwierzytelniania - wszystkie opisane kwestie można w programie zrealizować wykorzystując moduł Administrator.

Wymagania dotyczące funkcjonalności programu: program zapewnia automatycznie odnotowanie daty oraz identyfikatora użytkownika dokonującego dodania, modyfikacji i usuwania danych osobowych, odnotowanie informacji o odbiorcach, którym dane zostały udostępnione oraz o dacie i zakresie udostępnienia, odnotowanie, jaka zgoda, kiedy i z jakimi ograniczeniami została wyrażona, odnotowanie informacji o dacie wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych. Program zapewnia również możliwość odnotowania, że osoba, której dane dotyczą, wniosła o ograniczenie ich przechowywania, oraz dostarczenie osobie, której dane dotyczą, jej własnych danych osobowych, w formacie wydruku PDF (wydruk kartoteki osobowej zatrudnionego). Program spełnia wszystkie powyższe wymagania dotyczące funkcjonalności.

**Wymagania dotyczące zabezpieczenia technicznego i fizycznego:** komputer z danymi powinien znajdować się w wydzielonym miejscu, zabezpieczonym przed utratą danych spowodowaną np. pożarem, zalaniem, włamaniem, nieuprawnionym wglądem, kradzieżą, na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, powinny być tworzone regularne kopie zapasowe, zapis tych kopii nie powinien być przechowywany w pomieszczeniu, gdzie znajduje się komputer, z którego one pochodzą. Prawa dostępu przydzielone użytkownikom powinny być odbierane po zakończeniu zatrudnienia lub dostosowywane do zaistniałych zmian. Sprzęt powinien być chroniony przed awariami zasilania oraz innymi przerwami. Spełnienie wymagań zabezpieczenia technicznego i fizycznego leży w gestii użytkownika.

W programie jest automatycznie tworzony i przechowywany log zdarzeń rejestrujący działania użytkowników, oraz zdarzenia związane z bezpieczeństwem informacji. Przeglądanie logu aktywności użytkowników jest dostępne poprzez moduł 'Administrator' instalowany razem z programem.

**Wymagania dotyczące dokumentacji:** podmioty są zobowiązane do prowadzenia dwóch rejestrów: (1) czynności przetwarzania danych, oraz (2) kategorii czynności przetwarzania danych. Przykładowe rejestry do wydruku zostaną udostępnione użytkownikom programu.

W odniesieniu do innych potencjalnie przydatnych dokumentów, można wymienić również upoważnienie do przetwarzania danych osobowych dla Administratora danych. Przykładowe upoważnienie powinno upoważniać do przetwarzania danych osobowych gromadzonych w aktach osobowych oraz w innych zbiorach, dotyczących danych osobowych kandydatów do pracy przetwarzanych w związku z procesem rekrutacji oraz danych osobowych pracowników i byłych pracowników przetwarzanych w związku z ich zatrudnianiem, powinno wygasać w przypadku rozwiązania umowy o pracę lub zmiany stanowiska przez Administratora, oraz zobowiązywać Administratora do zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych oraz sposobu ich zabezpieczenia

Ponieważ wielu użytkowników programu pyta również o formularz zgody pracownika na przetwarzanie danych osobowych, warto przypomnieć, że co do zasady, zgoda na przetwarzanie danych osobowych pracownika lub kandydata do pracy jest wymagana tylko wtedy, gdy pracodawca przetwarza dane, do których nie został umocowany na podstawie przepisów. Zgoda pracownika byłaby konieczna, gdyby pracodawca miał zamiar wykorzystywać dane osobowe pracownika w celach innych niż związane z zatrudnieniem.Jeśli pracodawca żąda od pracowników jedynie danych osobowych, których wymagają przepisy, nie potrzebuje zgody tych osób na ich przetwarzanie. Przykładowo zgody nie wymaga prowadzenie akt osobowych czy naliczanie listy płac, natomiast wymagałoby np. wprowadzenie rejestracji danych biometrycznych pracowników.

1. Rejestr czynności przetwarzania danych - rejestr prowadzi Administrator. Obowiązek prowadzenia rejestru czynności wynika z art. 30 ust. 1 rozporządzenia RODO. W rejestrze powinny znaleźć się następujące informacje:

a) imię i nazwisko lub nazwa oraz dane kontaktowe administratora oraz wszelkich współadministratorów, a także gdy ma to zastosowanie – przedstawiciela administratora oraz inspektora ochrony danych;

b) cele przetwarzania;

c) opis kategorii osób, których dane dotyczą, oraz kategorii danych osobowych;

d) kategorie odbiorców, którym dane osobowe zostały lub zostaną ujawnione, w tym odbiorców w państwach trzecich lub w organizacjach międzynarodowych;

e) gdy ma to zastosowanie, przekazania danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, w tym nazwa tego państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, a w przypadku przekazań, o których mowa w art. 49 ust. 1 akapit drugi, dokumentacja odpowiednich zabezpieczeń;

f) jeżeli jest to możliwe, planowane terminy usunięcia poszczególnych kategorii danych;

g) jeżeli jest to możliwe, ogólny opis technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa, o których mowa w art. 32 ust. 1.

2. Rejestr kategorii czynności przetwarzania danych - rejestr prowadzą podmioty przetwarzające dane na zlecenie Administratora danych. W rejestrze kategorii czynności przetwarzania powinny być zawarte:

a) imię i nazwisko lub nazwa oraz dane kontaktowe podmiotu przetwarzającego lub podmiotów przetwarzających oraz każdego administratora, w imieniu którego działa podmiot przetwarzający, a gdy ma to zastosowanie – przedstawiciela administratora lub podmiotu przetwarzającego oraz inspektora ochrony danych;

b) kategorie przetwarzań dokonywanych w imieniu każdego z administratorów;

c) gdy ma to zastosowanie – przekazania danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, w tym nazwa tego państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, a w przypadku przekazań, o których mowa w art. 49 ust. 1 akapit drugi, dokumentacja odpowiednich zabezpieczeń;

d) jeżeli jest to możliwe, ogólny opis technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa, o których mowa w art. 32 ust. 1.

## Informacje dla początkującego użytkownika

Poniższe informacje mają na celu umożliwienie początkującemu użytkownikowi jak najszybsze zorientowanie się w programie, jego podstawowych funkcjach i możliwościach. Możesz tutaj zawsze wrócić, wybierając opcję menu 'Pomoc', 'Informacje dla Początkującego Użytkownika'. Każdy temat pomocy można wydrukować (opcja menu 'Plik', 'Drukuj Temat...').

W czasie wdrożenia mogą się pojawić trudności we wprowadzaniu dat, czy też nieprawidłowe zaokrąglanie kwot. Jest to zwykle związane z nieprawidłowymi ustawieniami 'Ustawień regionalnych' Windows. W celu rozwiązania tych problemów należy zapoznać się z następującą sekcją pomocy:

#### Ustawienia Regionalne Windows (patrz strona 110)

Sekwencja rozpoczęcia pracy lub testowania programu może być następująca:

1. Wprowadzenie danych o firmie (ekran 'Firma'). **Uwaga: w celu wprowadzenia danych o** firmie można skorzystać z importu z programu Płatnik,

#### Import danych zgłoszeniowych (patrz strona 61)

2. Wprowadzenie danych o zatrudnionych (menu kartoteki osobowej 'Pracownicy'). Należy wprowadzić dane osobowe oraz płacę zasadniczą. **Uwaga: w celu wprowadzenia danych o zatrudnionych można skorzystać z importu z programu Płatnik**,

3. Utworzenie nowej listy płac (ekran 'Listy Płac i Rozliczenia') rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. miesięczne',

4. Wybranie i dopisanie do nowej listy płac zatrudnionych (ekrany 'Dopisz Pracownika' oraz 'Kryteria Odczytu Dopisania Pracownika' po otwarciu zawartości listy płac),

5. Zweryfikowanie listy płac (ekran 'Raport Weryfikujący Listy Płac')

6. Wydrukowanie listy płac (ekran 'Wydruk Listy Płac')

7. Przejrzenie innych opcji programu oraz odczytanie i wydrukowanie wybranych raportów lub dokumentów.

Po wykonaniu powyższej sekwencji czynności dalsze posługiwanie się programem powinno być w dużej mierze intuicyjne. W programie nic się nie dzieje bez wiedzy i akceptacji użytkownika - nie ma mowy o dokonaniu przypadkowych zmian.

W linii tytułowej głównego ekranu - po nazwie programu i myślniku - znajduje się nazwa skrócona aktualnej firmy oraz aktualna data w programie. Nazwę skróconą można zmienić korzystając z ekranu 'Firma'. Aktualną datę w programie można zmienić korzystając z opcji menu preferencji 'Zmiana Daty'. Większość czynności w programie wykonuje się sięgając do jednej lub więcej opcji menu głównego programu w celu otwarcia ekranu jednego z zadań lub opcji 'Działania' po otwarciu zadania. Jeżeli z wybranym zadaniem wiążą się dodatkowe operacje, są one umieszczone w opcji menu 'Działania'. Najczęściej wykorzystywane opcje menu 'Działania' są dostępne na pasku narzędzi (ikon) u góry ekranu. Otwarcie większości ekranów jest zwykle poprzedzone otwarciem ekranu kryteriów odczytu. Na przykład po wybraniu opcji menu 'Listy Płac i Rozliczenia' otwarty zostaje ekran kryteriów odczytu, na którym użytkownik wybiera rok i miesiąc, dla których z kolei chce dokonać odczytu list płac i rozliczeń.

Ekrany programu można podzielić na trzy funkcjonalne grupy: wprowadzania danych, wydruku danych oraz konfiguracyjne. Wspomniany ekran 'Listy Płac i Rozliczenia' należy do grupy wprowadzania danych. Przykładowym ekranem wydruku jest 'Deklaracje PIT-4R(4)' (opcja menu wydruków deklaracji dla urzędu skarbowego. Przykładowym ekranem konfiguracyjnym jest 'Kody Tytułów Ubezpieczeń' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

#### Podstawowe czynności edycyjne (patrz strona 15)

Aby uniewidocznić nie wykorzystywane moduły programu, należy skorzystać z opcji menu 'Ustawienia Programu dla Firmy'. Przykładowo, jeżeli właściciele firmy nie składają deklaracji PIT-5, można wyłączyć opcje dotyczące deklaracji PIT-5.

#### Ustawienia programu dla firmy (patrz strona 109)

Pamiętaj, że program jest nieustannie rozbudowywany i uaktualniany. Jeżeli w wersji, którą posiadasz brakuje jakiejś funkcji - sprawdź aktualnie dostępną wersję, być może ta funkcja została już zaimplementowana.

Masz problem z programem? Nie możesz dokonać właściwego rozliczenia? Daj nam znać. Kontakt do naszej firmy jest dostępny poprzez odpowiednią opcję menu 'Pomoc'.

#### Podstawowe koncepcje (patrz strona 17)

Najczęściej zadawane pytania (patrz strona 111)

Praca z programem (patrz strona 16)

Jak to zrobić? (patrz strona 117) - odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Wybrane zagadnienia kadrowo-płacowe (patrz strona 178)

Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61)

Archiwizacja danych - kopie zapasowe (patrz strona 114)

## Podstawowe czynności edycyjne

Podstawowe czynności edycyjne są zgrupowane w opcjach menu 'Plik' i 'Edycja'. Są to m.in.: 'Nowa Pozycja' - dopisanie nowej pozycji, 'Odczytaj' - ponowne odczytanie ekranu (np. jeśli chce się odświerzyć dane lub dokonać odczytu dla innych kryteriów odczytu), 'Zapisz' - zapisanie zmian wprowadzonych na ekranie, 'skasuj/Odkasuj Pozycję' - zaznaczenie pozycji do usunięcia (lub zrezygnowanie z jej usuwania).

Dokonując edycji danych należy pamiętać o następujących kwestiach:

1. po otwarciu większości z ekranów na których można wprowadzać informacje, **jeżeli są one puste**, dopisywana jest do nich nowa pozycja. W przypadku wprowadzania danych można ją natychmiast wykorzystać, w innym przypadku można ją zignorować, ponieważ niezmieniona, nie zostanie zapisana.

2. aby dokonać zmiany danych już istniejących i wylistowanych na ekranie należy najpierw zaznaczyć wybraną pozycję do edycji - służy do tego biały kwadracik znajdujący się zawsze po prawej stronie wybranej pozycji. Należy na niego 'kliknąć'. Po kliknięciu, pola dostępne do edycji zmienią kolor z szarego na biały i wtedy można dokonać na nich zmian,

3. aby dokonane zmiany (dopisywanie/modyfikacja/usunięcie pozycji) pojawiły się na wydrukach **należy po ich dokonaniu je zapisać** ('kliknąć' na ikonę 'Zapisz' u góry ekranu lub wybrać opcję menu 'Plik', 'Zapisz'). Sam fakt wprowadzenia zmian na ekranie nie oznacza ich automatycznego zapisu do bazy danych. W przypadku próby opuszczenia ekranu po dokonaniu zmian bez zapisu pojawi się odpowiednia informacja przypominająca.

## Praca z programem

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Podstawowe koncepcje (patrz strona 17) - wprowadzenie do pracy z programem,

Rozpoczęcie działalności, roku lub miesiąca (patrz strona 18) - wprowadzanie danych o firmie, nowych lat oraz miesięcy sprawozdawczych,

**Wynagrodzenia i rozliczenia (patrz strona 75)** - wynagrodzenia i rozliczanie zatrudnionych: tworzenie list płac i wprowadzanie danych dot. innych rozliczeń, wprowadzanie wartości dla zmiennych dot. wynagrodzeń dla pracownika i firmy, rozliczanie właścicieli firmy,

Zamknięcie lub otwarcie miesiąca (patrz strona 19)

Kartoteki osobowe (patrz strona 20) - kartoteki osobowe dla zatrudnionych, właścicieli, oraz kandydatów do zatrudnienia,

Kartoteki dodatkowe (patrz strona 35) - rejestr umów cywilnoprawnych (umowy zlecenia, o dzieło, agencyjne i prawa autorskie),

**Wydruki wynagrodzeń (patrz strona 36)** - wydruk/przeglądanie list płac, podsumowań/zestawień z wynagrodzeń, indywidualnych kart przychodów pracowników oraz raportu weryfikujący listy płac,

Wydruki kadrowe (patrz strona 46) - wydruk/przeglądanie kartotek osobowych, stanu zatrudnienia, zestawień kadrowych oraz rejestru umów cywilnoprawnych,

Wydruk dokumentów (patrz strona 51) - wydruk/przeglądanie dokumentów takich jak: przelew/wpłata, umowa zlecenie, o dzieło, rachunek do umowy, kwestionariusz osobowy, umowa o pracę, świadectwo pracy, zmiana warunków umowy o pracę (angaż), wypowiedzenie warunków umowy o pracę, rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem i bez wypowiedzenia,

**Wydruki deklaracji dla urzędu skarbowego (patrz strona 55)** - wydruk/przeglądanie deklaracji podatkowych, m.in. PIT-4R(4), 5, 8AR(A), 11, 40, R, IFT-1/1R,

Przekaz do systemu e-Deklaracje (patrz strona 59) - przekaz deklaracji podatkowych do systemu e-Deklaracje,

Wydruki dodatkowe (patrz strona 60) - dodatkowe wydruki, takie jak raport przypomnień, oraz rejestr wydruków,

Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61) - eksport i import danych rozliczeniowych i zgłoszeniowych,

Współpraca z programem finansowo-księgowym (patrz strona 73) - wydruk i eksport danych do programu finansowo-księgowego,

Zadania dodatkowe (patrz strona 84) - listy miast, państw, banków, urzędów skarbowych oraz stanowisk i kategorii zaszeregowania,

Konfiguracja wynagrodzeń i rozliczeń (patrz strona 87) - dane konfiguracyjne: stawki, kwoty, definicje, itp.

**Testy wiedzy (patrz strona 97)** - tworzenie, oraz zdawanie testów wiedzy, sprawdzających wiedzę i kompetencje zatrudnionych, lub kandydatów do zatrudnienia,

Dodatkowe opcje (patrz strona 107) (w menu plik oraz opcji administracyjnych)

**Moduł Rozszerzeń (patrz strona 98)** - zestaw dodatkowych raportów oraz funkcjonalności usprawniających prowadzenie kadr i płac.

## Podstawowe koncepcje

Program jest kompletnym rozwiązaniem kadrowo-płacowym w którym podstawowym pojęciem jest **lista płac/rozliczenie**, które oznacza nie tylko standardową listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym, czy premią, ale jakiekolwiek rozliczenie z ZUS czy urzędem skarbowym, niekoniecznie związane z wypłatą dla zatrudnionego. Za pomocą list płac/rozliczeń rozlicza się wszystko: od wynagrodzeń, poprzez umowy cywilnoprawne, aż do rozliczeń z ZUS z tytułu zasiłków macierzyńskich i wychowawczych, czy kwot zadeklarowanych.

Wprowadzając nową listę płac czy rozliczenie można dowolnie wybrać rodzaj, a następnie dopisać zatrudnionych. Każdy rodzaj listy płac/rozliczeń posiada zbiór dostępnych składników i świadczeń. Przy dopisywaniu zatrudnionego, tylko te składniki i świadczenia z kartoteki zatrudnionego, które są dostępne na wybranym rodzaju listy płac, są do niej dopisywane. W odróżnieniu od składników i świadczeń, potrącenia są dopisywane do każdej listy płac/rozliczenia w kolejności tworzenia list w miesiącu aż do pełnej kwoty potrącenia (w zależności od definicji w kartotece osobowej zatrudnionego i na ekranie definiowania potrąceń). Poprzez odpowiednie przygotowanie kartotek dla zatrudnionych, kompletne listy płac i rozliczenia są wypełniane automatycznie przy dopisywaniu do nich zatrudnionych. Dotyczy to nie tylko wypłat wynagrodzeń, ale również wszelkich związanych z nimi świadczeń i potrąceń.

Do definiowania składników wynagrodzenia/rozliczenia i potrąceń w kartotece zatrudnionego są wykorzystywane **formuły płacowe** w formie wielomianu z dowolną liczbą zmiennych. Za pomocą tych formuł można stosunkowo łatwo 'zaprojektować' dowolną praktycznie użyteczną formę składnika wynagrodzenia/rozliczenia, czy potrącenia. **Kwota składnika wynagrodzenia/rozliczenia czy potrącenia jest zwykle najefektywniej wyliczana w oparciu o formułę**. Wynagrodzenie zasadnicze należy do najprostrzych do zdefiniowania i jest automatycznie dopisywane przy wprowadzaniu nowych pracowników (formuła '1,0000 x Płaca zasadnicza (Zatrudniony)'). Bardziej złożonymi formułami mogą być rozliczane takie składniki jak prowizja, wypłaty za godziny nadliczbowe, wynagrodzenie godzinowe, czy np. alimenty. Do dyspozycji użytkownika przy projektowaniu formuł są nie tylko wprowadzone przez niego zmienne, ale także dodatkowe użyteczne kwoty (zmienne systemowe) związane z samym rozliczeniem (np. podstawa ub. emerytalnego/rentowego, wynagrodzenie netto bez potrącenia na liście i inne). Każda formuła posiada zakres czasowy w którym 'obowiązuje', tzn. raz zarejestrowana formuła wypłaty dodatku funkcyjnego (np. styczeń - grudzień 2010 roku) pozostaje w kartotece zatrudnionego i nie jest dopisywana do list płac w kolejnych latach.

Świadczenia (np. zasiłek chorobowy) są automatycznie wyliczane przy dopisywaniu do list płac. Świadczenia nie są definiowane formułami - kwoty i sposób rozliczenia świadczenia są definiowane w 'Konfiguracji Wynagrodzeń i Rozliczeń' na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw'. **Kwota świadczenia jest zawsze wyliczana w oparciu o ustawienie opcji 'Podstawa wyliczana jako' dla tego świadczenia na ekranie definiowania świadczeń i przerw.** Jedynym wyjątkiem jest umieszczenie świadczenia w kartotece osobowej zatrudnionego na zakładce 'Absencje/Świadczenia' i podzakładce 'Przerwy' - wtedy zostaje ono dopisane do listy płac z kwotą 0, a właściwą kwotę oblicza i wypłaca ZUS. W ten sposób rozliczają zasiłki płatnicy nie uprawnieni do wypłaty tych zasiłków.

Oszczędność czasu przy wypełnianiu list płac i rozliczeń można uzyskać wykorzystując raport weryfikujący listy płac. Raport ten, uruchomiony dla konkretnego miesiąca oraz zatrudnionych weryfikuje kilkadziesiąt elementów związanych z rozliczeniami. Weryfikowane są zarówno elementy najprostrze, takie jak np. uwzględniona kwota wolna, czy koszty ustawowe przy rozliczaniu zaliczki na podatek dochodowy, jak również bardziej złożone, takie jak kwoty wypłaconych składników wynagrodzenia, czy potrąceń. Raport weryfikujący pozwala uniknąć podstawowych błędów na listach płac i jego odczytanie jest konieczne (chociaż dobrowolne) przed wydrukiem każdej listy, zwłaszcza po dokonaniu jakichkolwiek zmian. Jak w inny sposób można szybko upewnić się, że np. kwota alimentów została potrącona w pełnej ustawowej wysokości, która nie została jednak przekroczona?

Firmy dokonujące księgowania wypłat dla zatrudnionych z pewnością docenią możliwości raportów '**Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'** oraz '**Podstawowe Zestawienia Księgujące** (**FK**)'. Raporty ten umożliwiają dokonanie przeglądu wypłaconych/rozliczonych kwot w całym szeregu użytecznych perspektyw, zwłaszcza związanych z podsumowywaniem wypłat wynagrodzeń w okresie. Z ich pomocą można również szybko ustalić np. na jakich listach płac zatrudniony jest obecny w wybranym okresie, jakie otrzymał składniki wynagrodzenia, świadczenia, czy też jakie rozliczył umowy cywilnoprawne.

Niemal wszystkie emitowane przez program dokumenty, takie jak np. deklaracje PIT, przelewy/wpłaty, dokumenty kadrowe (umowa o pracę/rozwiązanie umowy o pracę/świadectwo pracy i

inne), czy umowy cywilnoprawne i rachunki mogą zostać zapisane w wyemitowanej formie np. w celu późniejszego wykonania kopii/duplikatu lub też po prostu trzymania rekordu wystawionych dokumentów.

**Program powinien być intuicyjny i wygodny w wykorzystaniu.** Ocena tego czy tak jest należy do użytkownika. Daj nam znać, co o tym sądzisz. Kontakt do producenta lub dystrybutora programu jest dostępny poprzez odpowiednią opcję menu 'Pomoc'.

## Rozpoczęcie działalności, roku, lub miesiąca

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Wprowadzanie danych o firmie (patrz strona 18) - dane firmy,

Lata sprawozdawcze (patrz strona 20) - wprowadzanie nowych lat sprawozdawczych,

Miesiące sprawozdawcze (patrz strona 19) - wprowadzanie nowych miesięcy sprawozdawczych, Konfiguracja wynagrodzeń i rozliczeń (patrz strona 87) - dane konfiguracyjne: stawki, kwoty, definicje, itp.

Uwaga: zawsze pamiętaj o poprawnym wprowadzeniu kwot konfiguracyjnych takich jak roczne ograniczenie podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego, ograniczenie podstawy wymiaru ub. chorobowego dla osób dobrowolnie ubezpieczonych, płaca przeciętna i minimalna, itp. wszystkie dostępne na ekranach konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń.

## Wprowadzanie danych o firmie

Na ekranie 'Firma' wprowadzane są podstawowe dane dotyczące aktualnie rozliczanej firmy takie jak nazwa skrócona, pełna, adres siedziby/miejsca zamieszkania, dane identyfikacyjne dla urzędu skarbowego i ZUS, dane rozliczeniowe ZUS specyficzne dla całej firmy, adres właściwego urzędu skarbowego, numery rachunków bankowych oraz wiele innych informacji. Numer rachunku bankowego (patrz strona 205)

Lista danych rejestrowanych na ekranie 'Firma' jest stale uaktualniana w miarę zmian w polskim prawie. Listę firm można zmodyfikować wykorzystując odpowiednią opcję menu 'Dopisz/Usuń Firmę'. Nazwy miast oraz dane banków i urzędów skarbowych można uzupełnić wybierając odpowiednią opcję menu 'Działania'.

## Dopisz firmę (patrz strona 109)

## Usuń firmę (patrz strona 109)

#### Szczegóły dotyczące firmy (patrz strona 18)

W szczególności na ekranie można (korzystając z opcji menu 'Działania', 'szczegóły Dotyczące Firmy'):

1. zdefiniować dodatkowe dane dotyczące rozliczeń z ZUS i urzędem skarbowym w tym m.in. ustawienie domyślnych zasad podlegania i finansowania składek ZUS dla pracowników, zleceniobiorców i innych osób oraz właścicieli związanych z firmą,

2. zdefiniować format automatycznej numeracji list płac i umów cywilnoprawnych,

Uwaga zakłady pracy chronionej: domyślne ustawienie podlegania i finansowania składek ZUS jest ustawione dla typowego przypadku zakładów które nie są zakładami pracy chronionej i należy je w przypadku zakładów pracy chronionej odpowiednio dostosować (opcja menu 'Działania', 'szczegóły Dotyczące Firmy' zakładka 'ZUS II').

## Szczegóły dotyczące firmy

Na ekranie specyfikuje się dodatkowe dane dotyczących rozliczeń z ZUS oraz definiuje numerację dokumentów. M.in. wprowadza się następujące dane:

zakładka 'Ogólne i ZUS I' - dodatkowe dane identyfikacyjne dla ZUS, termin przysyłania raportów dla ZUS, stawka ubezpieczenia wypadkowego, specyfikacja czy firma jest zakładem pracy chronionej, czy

nie oraz czy jest uprawniona do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (w zależności od tego wyboru do programu 'Płatnik' będą eksportowane raporty RCA lub RNA (do 31-12-2002)).

zakładka 'ZUS II' - na zakładce zostają wybrane domyślne ustawienia podlegania i finansowania składek ZUS dla osób związanych z firmą: pracowników, zleceniobiorców i innych osób oraz właścicieli (w przypadku firm - osób fizycznych). Dla każdej z tych typów osób wybrane zostają ustawienia z listy wprowadzonej na ekranie 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' (opcja menu słowniki). Ustawienia te zostaną przyjęte domyślnie przy wprowadzaniu nowych osób w kartotekach osobowych firmy.

## Wybierz kod tytułu ubezpieczenia ZUS (patrz strona 25)

#### Wybierz zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 26)

zakładka 'Adresy' - dodatkowe adresy z którymi związana jest działalność firmy,

zakładka 'Numeracja dokumentów' - na zakładce wprowadzane są informacje pozwalające na automatyczną numerację dokumentów: list płac i umów cywilnoprawnych (zlecenia, o dzieło, agencyjnej i o prawa autorskie), zgodnie ze zdefiniowanym przez użytkownika formatem. Użytkownik może wybrać automatyczną dokumentów lub nie. W zależności od tego wyboru pole 'Numer' przy wprowadzaniu nowego dokumentu będzie dostępne do edycji lub nie.

#### Jak zautomatyzować numerację dokumentów? (patrz strona 175)

zakładka 'Czas pracy' - na zakładce wprowadzane są informacje dotyczące godzin czasu pracy w firmie w domyślnym kalendarzu, oraz dodatkowe ustawienia dotyczące klasyfikacji godzin nadliczbowych, np. czy godziny nadliczbowe w sobotę są automatycznie klasyfikowane jako 100%, wybór algorytmu klasyfikacji godzin nadliczbowych 100% z przekroczenia normy średniotygodniowej (algorytm MPiPS lub PIP).

#### W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe? (patrz strona 124)

## Miesiące sprawozdawcze

Na ekranie 'Miesiące Sprawozdawcze' wprowadzane są dane dotyczące miesięcy sprawozdawczych dla wybranego na ekranie 'Kryteria Odczytu Miesięcy Sprawozdawczych' roku. Na tym ekranie dla wybranego roku powinny być wprowadzone wszystkie 12 miesięcy. W przypadku dodania nowego roku sprawozdawczego, należy dla tego roku na tym ekranie wprowadzić dla tego roku dane miesięcy. Istotnym elementem każdego miesiąca sprawozdawczego wprowadzonego na tym ekranie jest kolumna 'Wyświetlany na kryteriach odczytu'. Tylko miesiące dla których ta kolumna jest zaznaczona będą wyświetlane na kryteriach odczytu pozostałych ekranów programu. Służy to wygodzie użytkownika, jak również zapobiega pomyłkom użytkownika w wyborze miesiąca sprawozdawczego do wprowadzania lub wydruku danych. W praktyce nie zaznaczenie tej kolumny oznacza archiwizację miesiąca.

Istotną informacją wprowadzaną na ekranie 'Miesiące Sprawozdawcze' jest ilość dni pracy w danym miesiącu. Wprowadzona ilość dni pracy jest proponowana domyślnie przy dopisywaniu pracowników na podstawową listę płac 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne skł. miesięczne'. Dni pracy określane są na ekranie kalendarza dostępnym po wybraniu opcji menu 'Działania', 'Dni Pracy'.

## Zamknięcie lub otwarcie miesiąca

Na ekranie 'Zamknięcie lub Otwarcie Miesiąca', po dokonaniu wyboru roku sprawozdawczego na ekranie kryteriów odczytu, dokonuje się zamknięcia lub ponownego otwarcia miesiąca sprawozdawczego. Jest to typowy ekran administracyjny. Domyślnie każdy miesiąc sprawozdawczy po jego wprowadzeniu na ekranie 'Miesiące Sprawozdawcze' jest otwarty. Oznacza to, że można dokonywać zmian w zapisach prowadzonych dla tego miesiąca takich jak wprowadzania nowych czy zmiana istniejących list płac i rozliczeń. Po zakreśleniu kolumny 'Zamknięty' na ekranie 'Zamknięcie lub Otwarcie Miesiąca', dokonywanie takich zmian nie jest już możliwe.

Jeżeli jednak zachodzi potrzeba dokonania zmian po zamknięciu, okres można ponownie otworzyć, a następnie ponownie zamknąć. Naturalnie pozostaje kwestia spójności danych w przypadku, gdy okres zostaje otwarty i zmieniony po uprzednim zamknięciu, w związku z czym należy z tej możliwości korzystać bardzo ostrożnie.

## Lata sprawozdawcze

Na ekranie 'Lata Sprawozdawcze' wprowadzane są dane dotyczące lat dla których wykorzystywany jest program. Na tym ekranie domyślnie wprowadzone są lata do 2003 roku. W przypadku dodania nowej firmy do systemu, należy dla tej firmy na tym ekranie wprowadzić lata sprawozdawcze. Istotnym elementem każdego roku sprawozdawczego wprowadzonego na tym ekranie jest kolumna 'Wyświetlany na kryteriach odczytu'. Tylko lata dla których ta kolumna jest zaznaczona będą wyświetlane na kryteriach odczytu pozostałych ekranów programu. Służy to wygodzie użytkownika, jak również zapobiega pomyłkom użytkownika w wyborze roku sprawozdawczego do wprowadzania lub wydruku danych. W praktyce nie zaznaczenie tej kolumny oznacza archiwizację roku.

## Kartoteki osobowe

Opcje menu kartotek osobowych grupują ekrany związane z wprowadzaniem danych do kartotek pracowników, zleceniobiorców i innych osób oraz właścicieli firmy (w przypadku firm - osób fizycznych). Dostępne są również ekrany pozwalające na dokonanie podziału pracowników na dowolną ilość działów, a zleceniobiorców i innych osób na dowolną ilość grup. Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Kartoteka pracowników (patrz strona 20)

Kartoteka zleceniobiorców i innych osób (patrz strona 23)

Kartoteka kandydatów do zatrudnienia (patrz strona 24)

Kartoteka właścicieli (patrz strona 24) (dla firm - osób fizycznych)

Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu (patrz strona 35)

Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu (patrz strona 35)

Dodatkowe dane historyczne i listy (patrz strona 25)

## Kartoteka pracowników

Na ekranie 'Kartoteka Pracowników' wprowadzane są dane osobowe dotyczące pracowników firmy w zakresie takim, jaki jest niezbędny m.in. do przygotowania list płac, wypełnienia karty przychodów pracownika, deklaracji dla urzędu skarbowego, raportów rozliczeniowych dla ZUS oraz dodatkowych dokumentów (np. umowa o pracę, świadectwo pracy, itp.). Kryteria odczytu ekranu 'Kartoteka Pracowników' dają możliwość wyboru działu oraz konkretnego bądź wszystkich pracowników lub dopisania nowego pracownika. Dodatkowo przy wyborze wszystkich pracowników można zaznaczyć 'Uwzględnić osoby aktualnie niezatrudnione' jeżeli chce się wylistować także pracowników zwolnionych lub takich, którzy jeszcze nie zaczęli pracy.

Do kartoteki wybranego pracownika wprowadzane są m.in.: nazwisko i imię, historia zatrudnienia, historia wymiaru czasu pracy, historia stanowisk (listę stanowisk można uzupełnić wybierając opcję menu słowników - ekran 'stanowiska'), zmienne dot. wynagrodzenia, adresy zamieszkania, zameldowania, korespondencji (listę miast i krajów można uzupełnić wybierając opcję menu 'Działania', 'Miasta' lub 'Kraje'), zmienne pracownika wykorzystywane do definiowania otrzymywanych składników wynagrodzenia i potrąceń, lista absencji(przerw) oraz inne dodatkowe dane dotyczące rozliczeń z ZUS i urzędem skarbowym. Do wprowadzenia części z tych informacji służą odpowiednie zakładki na ekranach 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby'):

zakładka **'Podstawowe'** - numery PESEL i NIP, nr id (numer identyfikacyjny), drugie imię, numer dowodu osobistego, data i miejsce urodzenia, płeć, imiona rodziców, oraz dane dotyczące formy wypłaty i numer rachunku bankowego zatrudnionego w przypadku przelewów wynagrodzenia na konto. Informacje wprowadzane w kartotece dla pracowników: historia zatrudnienia i wykształcenia, stanowiska, wymiaru czasu pracy oraz kategorii zaszeregowania. Dane historyczne można wprowadzić/zmienić na ekranach dostępnych poprzez wybranie przycisku '...' przy odpowiedniej informacji lub odpowiedniej opcji menu 'Działania', zakładka **'Podatki'** - czy uwzględniać osobę na deklaracji PIT-4R(4), dane dotyczące podatku dochodowego: jak wyliczana jest aktualna stawka podatku, kwota wolna (proporcjonalnie [%] w przeliczeniu na jeden miesiąc - aktualna kwota wolna znajduje się na odpowiednim ekranie 'Konfiguracji Wynagrodzeń i Rozliczeń'), koszty uzyskania przychodu (proporcjonalnie [%] - aktualna kwota kosztów uzyskania znajduje się na odpowiednim ekranie 'Konfiguracji Wynagrodzeń i Rozliczeń'), koszty uzyskania przychodu (proporcjonalnie [%] - aktualna kwota kosztów uzyskania przychodów (na deklaracje PIT-11/40), czy rozliczanie jest wspólne z małżonkiem oraz czy zlecone zostało dokonanie rocznego rozliczenia podatku dochodowego PIT-40. Dodatkowo na zakładce wprowadzane są: właściwy w sprawie rozliczenia podatku dochodowego urząd skarbowy (listę urzędów skarbowych i banków można uzupełnić wybierając opcję menu 'Działania', 'Urzędy Skarbowe' lub 'Banki', po opuszczeniu ekranu 'Dodatkowe Dane Dotyczące Wynagrodzeń i Rozliczeń').

#### Numer rachunku bankowego (patrz strona 205)

zakładka '**ZUS**' - dane zgłoszeniowe dla ZUS m.in. identyfikator osoby dla ZUS (typ i numer), kod tytułu ubezpieczenia (podmiot podstawowy tytułu nie dotyczy umów zlecenia i agencyjnych - dla tych umów odpowiedni podmiot podstawowy należy wprowadzić na listach płac), prawo do emerytury, stopień niepełnosprawności, nazwisko rodowe, obywatelstwo, dane dot. kasy chorych, czy uwzględnić wymiar czasu pracy na deklaracjach ZUS (DRA) i inne dane szczegółowo opisane w poradniku ZUS 'Zasady Wypełniania Dokumentów Ubezpieczeniowych', ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i pomocy programu Płatnik.

zakładka '**Adresy**' - adresy zameldowania na stałe miejsce pobytu i korespondencji (jeżeli inne niż adres zamieszkania), numer skrytki pocztowej oraz adres poczty elektronicznej (e-mail).

Szczegóły dotyczące wybranej osoby (patrz strona 25)

Historia zatrudnienia (patrz strona 21)

Historia działów (patrz strona 22)

Historia wymiaru czasu pracy (patrz strona 22)

Historia stanowisk (patrz strona 22)

Historia kategorii zaszeregowania (patrz strona 23)

Standardowy ekran dopisywania/wyboru osoby (patrz strona 78)

Podział pracowników na działy (patrz strona 23)

zakładka 'Wykształcenie' - dane dotyczące poziomu otrzymanego wykształcenia, ukończonych skół, itp.

zakładki 'Języki, kursy i uprawnienia', 'Kary i nagrody', oraz 'Dodatkowe' - rejestracja i przeglądanie dodatkowych informacji kadrowych o pracowniku, takich jak np. lista znanych języków obcych, ukończonych kursów, otrzymanych uprawnień, kar i nagród, oraz wszelkich innych dodatkowych informacji, które użytkownik może zdefiniować sam.

## Definiowanie dodatkowych informacji kadrowych (patrz strona 95)

## Historia zatrudnienia

Na ekranie 'Historia Zatrudnienia' wprowadzana jest historia zatrudnienia pracownika. Każda pozycja historii zawiera następujące dane: data 'od' i 'do' okresu zatrudnienia, rodzaj zatrudnienia (nauka lub praca), dane dotyczące umowy o pracę (data zawarcia, okres na który umowa została oryginalnie zawarta, data rozpoczęcia pracy oraz miejsce wykonywania pracy - w przypadku pozostawienia pustego miejsca, na umowie o pracę zostanie wydrukowany adres siedziby firmy), dane dotyczące zakończenia umowy o pracę (przyczyna oraz tryb) oraz uwagi. Dodatkowo na ekranie można określić, czy okres zatrudnienia powinien zostać wliczony przy kalkulacjach dotyczących urlopu wypoczynkowego, emerytury, nagrody jubileuszowej oraz dodatku stażowego dla pracownika. W obecnej wersji programu wykorzystywana jest tylko informacja dotycząca dodatku stażowego oraz urlopów wypoczynkowych.

#### Wyliczanie stażu na podstawie historii zatrudnienia (patrz strona 22)

Na ekranie można wprowadzać nowe pozycje historii i odpowiadające im przedziały czasowe lub zmieniać czy usuwać istniejące. Dodatkowo dostępna jest opcja menu 'Działania' 'Wstaw Pozycję', dzięki której nową pozycję można wstawić przed aktualnie wybraną pozycją.

## Jak zautomatyzować naliczanie dodatku stażowego? (patrz strona 128)

## Wydruk dokumentów (patrz strona 51)

#### Wyliczanie stażu na podstawie historii zatrudnienia

Na podstawie historii zatrudnienia można automatycznie wyliczać przysługujący staż do wymiaru urlopu wypoczynkowego oraz do dodatku stażowego. Okresy zatrudnienia są uwzględnianie przy wyliczeniu stażu zgodnie z definicją na historii zatrudnienia pracownika.

Nie istnieją źródła prawa definiujące w jaki sposób precyzyjnie wyliczać lata, miesiące oraz dni zatrudnienia przysługujące do danego stażu. W programie został zaimplementowany następujący algorytm:

1. Sumowane są okresy 'ciągłe', tzn. takie, dla których data końcowa poprzedniego okresu poprzedza o jeden dzień datę początkową następnego okresu.

2. Dla każdego z okresów ciągłych, wyliczana jest liczba pełnych miesięcy w czasie okresu, np. w okresie od 15-3-2001 do 25-4-2002 jest 13 pełnych miesięcy. Dodatkowo wyliczana jest również 'resztówka' dni - 11 w tym przypadku (od 15-4-2002 do 25-4-2002).

3. Wyliczana jest suma liczby pełnych miesięcy dla wszystkich okresów ciągłych oraz oddzielnie, suma liczby 'resztówek' dni. Suma 'resztówek' dni jest dzielona przez 30 i liczba pełnych trzydziestek jest dodawana do sumy liczby pełnych miesięcy. Np. w przypadku dwóch okresów zatrudnienia, od 15-3-2001 do 25-4-2002 (13 miesiecy i 11 dni) oraz od 10-9-2003 do 31-12-2004 (15 miesięcy i 22 dni), po zsumowaniu, otrzymujemy 29 miesięcy i 3 dni.

4. Suma liczby pełnych miesięcy jest dzielona przez 12 i po zaokrągleniu wyznacza liczbę lat stażu.

5. Do lat stażu dodawana jest, w przypadku urlopu wypoczynkowego, ew. korekta wynikająca z wykształcenia.

## Historia działów

Na ekranie 'Historia Działów' wprowadzane są działy w których był pracownik w poszczególnych okresach zatrudnienia.

Na ekranie można wprowadzać nowe działy i odpowiadające im przedziały czasowe lub zmieniać czy usuwać istniejące. Dodatkowo dostępna jest opcja menu 'Działania' 'Wstaw Pozycję', dzięki której nową pozycję można wstawić przed aktualnie wybraną pozycją. Listę dostępnych działów można zmieniać wybierając opcję menu kartoteki osobowej 'Podział Pracowników na Działy'.

## Podział pracowników na działy (patrz strona 23)

## Historia wymiaru czasu pracy

Na ekranie 'Historia Wymiaru Czasu Pracy' wprowadzana jest historia wymiaru w jakim zatrudniony był pracownik. Każda pozycja historii zawiera następujące dane: data 'od' i 'do' oraz wymiar czasu pracy w formacie zgodnym ze specyfikacją ZUS i programu Płatnik, czyli 1/1, 1/2 lub 3/4, itp.

Na ekranie można wprowadzać nowe pozycje historii i odpowiadające im przedziały czasowe lub zmieniać czy usuwać istniejące. Dodatkowo dostępna jest opcja menu 'Działania' 'Wstaw Pozycję', dzięki której nową pozycję można wstawić przed aktualnie wybraną pozycją.

## Historia stanowisk

Na ekranie 'Historia Stanowisk' wprowadzane są stanowiska zajmowane w poszczególnych okresach przez pracownika.

Na ekranie można wprowadzać nowe stanowiska i odpowiadające im przedziały czasowe lub zmieniać czy usuwać istniejące. Dodatkowo dostępna jest opcja menu 'Działania' 'Wstaw Pozycję', dzięki której nową pozycję można wstawić przed aktualnie wybraną pozycją. Listę dostępnych stanowisk można zmieniać wybierając ekran 'stanowiska'.

#### Stanowiska (patrz strona 85)

## Stanowiska

Na ekranie 'stanowiska' wprowadzone są nazwy stanowisk podpowiadane na liście podpowiedzi przy dopisywaniu nowych pozycji do historii stanowisk w kartotece pracownika.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z potrzebami firmy.

## Historia kategorii zaszeregowania

Na ekranie 'Historia Kategorii Zaszeregowania' wprowadzana jest historia kategorii zaszeregowania, czyli ogólnych danych informacyjnych o wynagrodzeniu pracownika. Każda pozycja historii zawiera następujące dane: daty 'od' i 'do', nazwę kategorii (ze słownika) oraz opis wynagrodzenia do umowy o pracę.

Na ekranie można wprowadzać nowe pozycje historii i odpowiadające im przedziały czasowe lub zmieniać czy usuwać istniejące. Dodatkowo dostępna jest opcja menu 'Działania' 'Wstaw Pozycję', dzięki której nową pozycję można wstawić przed aktualnie wybraną pozycją.

## Kategorie zaszeregowania (patrz strona 85)

### Podział pracowników na działy

Na ekranie 'Podział Pracowników na Działy' można wprowadzić nowe działy oraz zmienić nazwy lub usunąć istniejące działy. W przypadku braku podziału pracowników w firmie na działy, taką rolę spełni wprowadzenie jednego działu: 'Brak podziału na działy'.

Każdy dział musi posiadać przypisaną 'lokalizację miejsca pracy', zgodnie z zapotrzebowaniem sprawozdawczym GUS.

#### Lokalizacje miejsca pracy (patrz strona 86)

### Kartoteka zleceniobiorców i innych osób

Na ekranie 'Kartoteka Zleceniobiorców i Innych Osób' wprowadzane są dane osobowe dotyczące zleceniobiorców i innych osób zatrudnionych przez firmę w zakresie jaki jest konieczny do przygotowania list płac, deklaracji dla urzędu skarbowego, raportów rozliczeniowych dla ZUS oraz dodatkowych dokumentów (np. umowa zlecenie, umowa o dzieło, itp.). Kryteria odczytu ekranu 'Kartoteka Zleceniobiorców i Innych Osób' dają możliwość wyboru grupy oraz konkretnego bądź wszystkich zleceniobiorców lub nowego zleceniobiorcy. Dodatkowo przy wyborze wszystkich zleceniobiorców należy zaznaczyć 'Uwzględnić osoby z którymi zaprzestano współpracy' jeśli chce się wylistować także zleceniobiorców z którymi zaprzestano współpracy. Do kartoteki wybranej osoby wprowadzane są m.in.: nr id (numer identyfikacyjny), nazwisko, imiona, numery PESEL i NIP, data urodzenia, telefon, imiona rodziców, historia zatrudnienia, adres zamieszkania (listę miast i krajów można uzupełnić wybierając opcję menu 'Działania', 'Miasta' lub 'Kraje') oraz dodatkowe dane dotyczące podatku dochodowego i ubezpieczeń (ekran 'Dodatkowe Dane Dotyczące Wynagrodzeń i Rozliczeń') i podleganie i finansowanie składek ZUS (ekran 'Podleganie i Finansowanie Składek ZUS').

Informacje wprowadzane w kartotece dla dla zleceniobiorców i innych osób to m.in. informacje dot. historii zatrudnienia, stawka ubezpieczenia wypadkowego (jeżeli inna niż dla całej firmy), dane dotyczące podatku dochodowego - jak wyliczana jest aktualna stawka podatku, urząd skarbowy właściwy w sprawie rozliczenia podatku dochodowego oraz dane dotyczące formy wypłaty i numeru rachunku bankowego zatrudnionego w przypadku przelewów wynagrodzenia na konto.

#### Szczegóły dotyczące wybranej osoby (patrz strona 25)

#### Standardowy ekran dopisywania/wyboru osoby (patrz strona 78)

## Podział zleceniobiorców i innych osób na grupy (patrz strona 24)

#### Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego (patrz strona 204)

#### Numer rachunku bankowego (patrz strona 205)

W kartotece zleceniobiorców i innych osób do wprowadzania informacji dostępne są te same zakładki, jak w przypadku kartoteki pracowników.

#### Kartoteka pracowników (patrz strona 20)

## Podział zleceniobiorców i innych osób na grupy

Na ekranie 'Podział Zleceniobiorców i Innych Osób na Grupy' można wprowadzić nowe grupy oraz zmienić nazwy lub usunąć istniejące grupy. W przypadku braku podziału zleceniobiorców w firmie na grupy, taką rolę spełni wprowadzenie jednej grupy: 'Brak podziału na grupy'.

## Kartoteka kandydatów do zatrudnienia

Na ekranie 'Kartoteka Kandydatów do Zatrudnienia' wprowadzane są dane osobowe dotyczące osób będących kandydatami do zatrudnienia w firmie. Kryteria odczytu ekranu 'Kartoteka Kandydatów do Zatrudnienia' dają możliwość wyboru rodzaju oraz konkretnego bądź wszystkich kandydatów. Do kartoteki wybranej osoby wprowadzane są m.in.: nazwisko, imiona, numery PESEL i NIP, data urodzenia, telefon, imiona rodziców, adres zamieszkania (listę miast i krajów można uzupełnić wybierając opcję menu 'Działania', 'Miasta' lub 'Kraje'), oraz dodatkowe dane dotyczące podatku dochodowego i ubezpieczeń.

#### Standardowy ekran dopisywania/wyboru osoby (patrz strona 78)

#### Podział kandydatów do zatrudnienia na rodzaje (patrz strona 24)

Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego (patrz strona 204)

## Podział kandydatów do zatrudnienia na rodzaje

Na ekranie 'Podział Kandydatów na Rodzaje' można wprowadzić nowe rodzaje, oraz zmienić nazwy lub usunąć istniejące rodzaje. W przypadku braku podziału kandydatów do zatrudnienia na rodzaje, taką rolę spełni wprowadzenie jednego rodzaju: 'Brak podziału na rodzaje'.

## Kartoteka właścicieli

Na ekranie 'Kartoteka Właścicieli' wprowadzane są dane osobowe dotyczące właścicieli firmy w zakresie jaki jest konieczny do przygotowania deklaracji dla urzędu skarbowego oraz raportów rozliczeniowych dla ZUS. Kryteria odczytu ekranu 'Kartoteka Właścicieli' dają możliwość konkretnego bądź wszystkich właścicieli lub nowego właściciela. Do kartoteki wybranego właściciela wprowadzane są m.in.: nazwisko, imiona, numery PESEL i NIP, data urodzenia, historia zatrudnienia, zmienne dot. rozliczenia z ZUS, adres zamieszkania (listę miast i krajów można uzupełnić wybierając opcję menu 'Działania', 'Miasta' lub 'Kraje') oraz dodatkowe dane dotyczące podatku dochodowego i ubezpieczeń (ekran 'Dodatkowe Dane Dotyczące Wynagrodzeń i Rozliczeń') i podleganie i finansowanie składek ZUS (ekran 'Podleganie i Finansowanie Składek ZUS')

Informacje wprowadzane w kartotece dla właścicieli (np. w przypadku firm - osób fizycznych): informacje dot. historii zatrudnienia, stwierdzenie, czy rozlicza składki za ZUS wspólnie z pracownikami, czy oddzielnie; jeżeli wspólnie z pracownikami, należy dodatkowo wprowadzić identyfikator osoby dla ZUS (typ i numer), jeżeli rozlicza się oddzielnie, należy wprowadzić numer terminu składania deklaracji (obecnie '2') oraz numer REGON (numery NIP i PESEL są przepisane z ekranu 'Kartoteka Właścicieli'). Dodatkowo na zakładce wprowadzane są dane dotyczące podatku dochodowego: jak wyliczana jest aktualna stawka podatku, kwota wolna (proporcjonalnie [%] w przeliczeniu na jeden miesiąc - aktualna kwota wolna znajduje się na odpowiednim ekranie 'Konfiguracji Wynagrodzeń i Rozliczeń'), czy rozliczanie jest wspólne z małżonkiem, stawka ubezpieczenia wypadkowego (jeżeli inna niż dla całej firmy) oraz dane dotyczące i numeru rachunku bankowego właściciela w przypadku dokonywania przelewów należności związanych z podatkiem dochodowym.

Uwaga: dodatkowe dane dotyczące deklaracji PIT-5 wypełnia się na ekranie 'Dodatkowe Dane Dotyczące Deklaracji PIT-5' (opcja menu 'Działania', 'Dodatkowe Dane Dotyczące Deklaracji PIT-5').

## Szczegóły dotyczące wybranej osoby (patrz strona 25)

Kartoteka osobowa - PIT-5 (patrz strona 27) (dodatkowe dane dot. deklaracji PIT-5 dla właścicieli firm prowadzących Księgę Przychodów i Rozchodów)

## Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego (patrz strona 204) Numer rachunku bankowego (patrz strona 205)

## Dodatkowe dane historyczne i listy

Na ekranach dodatkowych danych historycznych, oraz list, wprowadzane są informacje o charakterze historycznym, listowym, lub pojedyncze wartości, takie jak np. lista języków, którymi posługuje się zatrudniony, lista kursów, które ukończył, lista kar i nagród, które otrzymał, lista uprawnień i kompetencji, które posiada, czy identyfikator RCP, użyteczny w przypadku integracji programu z systemem RCP. Na tych ekranach mogą pojawiać się również dodatkowe informacje zdefiniowane przez użytkownika na ekranie 'Definiowanie Dodatkowych Informacji Kadrowych'.

#### Definiowanie dodatkowych informacji kadrowych (patrz strona 95)

Na ekranach można wprowadzać nowe pozycje, lub zmieniać i usuwać istniejące. Na ekranie dotyczącym danych historycznych dodatkowo dostępna jest opcja menu 'Działania' 'Wstaw Pozycję', dzięki której nową pozycję można wstawić przed aktualnie wybraną pozycją.

## Szczegóły dotyczące wybranej osoby

Na zakładkach ekranu wprowadzane są następujące dane (wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat):

#### Kartoteka osobowa - ogólne (patrz strona 25)

Kartoteka osobowa - rozliczenia (patrz strona 26) (składniki wynagrodzenia dla pracowników i właścicieli, potrącenia tylko dla pracowników)

Kartoteka osobowa - PIT-5 (patrz strona 27) (dodatkowe dane dot. deklaracji PIT-5 dla właścicieli firm prowadzących Księgę Przychodów i Rozchodów)

Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz (patrz strona 27)

Kartoteka osobowa - inne (patrz strona 29)

Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

## Kartoteka osobowa - ogólne

Na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Ogólne' wprowadzane są następujące dane:

zakładka '**Ubezpieczenia**' - kod tytułu ubezpieczenia razem z odpowiadającymi temu kodowi zasadami podlegania i finansowania składek ubezpieczeniowych. Każda osoba związana z firmą jest rozliczana z ZUS zgodnie z przypisanym tej osobie na zakładce 'Ogólne' zestawem podstawowych zasad. Dodatkowo, niektóre tytuły ubezpieczenia posiadają dedykowane kody i zestawy: umowy zlecenia i agencyjne, udział w radach nadzorczych i zarządzie, oraz rozliczanie z ZUS zasiłków macierzyńskich i wychowawczych (związane z nowelizacją 2001 ustawy o ubezpieczeniach społecznych). Na ekranie 'Firma' są wprowadzone domyślne ustawienia kody tytułu i zasady podlegania i finansowania składek dla zatrudnionych. Te domyślne ustawienia można zmienić dla wybranej osoby na właśnie na zakładce 'Ogólne'. Istotną informacją jest to, że zasady te można wybrać tylko z dostępnej listy (uzupełnić tę listę można na ekranie słownika 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS').

## Wybierz kod tytułu ubezpieczenia ZUS (patrz strona 25)

#### Wybierz zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 26)

zakładka '**Rodzina**' - lista członków rodziny ubezpieczonego. Dodatkowe dane dotyczące członka rodziny ubezpieczonego wprowadza się na ekranie 'Dodatkowe Dane Dot. Członka Rodziny' dostępnym po naciśnięciu przycisku '...'.

#### Wybierz kod tytułu ubezpieczenia ZUS

Na ekranie 'Wybierz Kod Tytułu Ubezpieczenia ZUS' dokonuje się wyboru jednego z kodów podstawowych tytułu ubezpieczenia ZUS. Uzupełnić listę kodów można na ekranie 'Kody Tytułów

Ubezpieczenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Lista kodów została przygotowana na podstawie publikacji ZUS 'Kody Wykorzystywane w Dokumentach Ubezpieczeniowych' (aktualizacja: 28 kwietnia 1999 r.) oraz zmian w rozliczeniach z ZUS w latach 1999-2001.

## Kody tytułów ubezpieczeń (patrz strona 86)

## Wybierz zasady podlegania i finansowania składek ZUS

Na ekranie 'Wybierz Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' dokonuje się wyboru jednego z typowych 'zestawów' zasad podlegania i finansowania składek ZUS. Uzupełnić listę typowych zasad można na ekranie 'Typowe Podleganie i Finansowanie Składek ZUS' (opcja menu słowniki). Lista zasad została przygotowana na podstawie publikacji ZUS 'Zasady Opłacania Składek na Ubezpieczenia Społeczne, Ubezpieczenie Zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych - Poradnik dla Płatników Składek' (aktualizacja: 14 kwietnia 2000 r.).

### Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)

## Kartoteka osobowa - rozliczenia

Na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia' wprowadzane są formuły określające kwoty składników wynagrodzenia oraz potrąceń wprowadzanych na listy płac/rozliczenia przy dopisywaniu do nich zatrudnionego oraz definiowany jest kalendarz czasu obowiązku pracy.

Na zakładce 's**kładniki wynagrodzenia**' należy wprowadzić formuły wyliczające kwoty składników wynagrodzenia i innych rozliczeń przysługujących zatrudnionemu (dla właścicieli ta zakładka nosi nazwę 'Rozliczenia'). W formułach płacowych można wykorzystywać zdefiniowane przez użytkownika zmienne takie jak np. 'Płaca zasadnicza', 'Godziny nadliczbowe', czy inne zmienne w czasie wartości. W ten sposób oprócz płacy zasadniczej (formuła: **1,0 \* Płaca zasadnicza**) można zdefiniować np. dodatek funkcyjny, premię miesięczną, dodatek stażowy, prowizję, itp. Do dyspozycji użytkownika przy projektowaniu formuł są nie tylko zmienne wprowadzone przez użytkownika (zarówno dla osoby rozliczanej jak i całej firmy), ale również inne użyteczne kwoty, **zmienne systemowe**, np. ilość godzin przepracowanych/obowoązku pracy, ilość nadgodzin, podstawa opodatkowania, podstawa ub. emerytalnego/rentowego, wynagrodzenie netto bez potrącenia na liście oraz wiele innych.

Formuły zostały podzielone na proste (kwota lub iloczyn współczynnika i zmiennej) oraz złożone (iloczyn współczynnika i dwóch zmiennych plus możliwość określenia formuł dla wartości minimalnej i maksymalnej). Pozostawienie pustego miejsca na zmienną w formule oznacza wprowadzenie wartości '1,00'. Formuły złożone nie są dostępne dla właścicieli.

Na zakładce umożliwiono wybór **'Netto'** lub **'Brutto'** kwoty składnika. Wybranie 'Brutto' spowoduje dopisanie kwoty składnika w tej samej kwocie do listy płac. Wybranie 'Netto' spowoduje dokonanie odpowiednich iteracji oraz wyliczenie odpowiedniej kwoty brutto składnika tak, aby wypłacona kwota składnika (do wypłaty) była równa wprowadzonej kwocie netto.

## Ponieważ w formułach można wykorzystywać zmienne będące funkcjami innych zmiennych oraz zmienne typu 'skala wartości', liczba różnych możliwości konfiguracji wypłat dla zatrudnionych jest olbrzymia.

## Jak właściwie korzystać z formuł, na przykładzie wynagrodzenie zasadniczego (patrz strona 119)

## Jak rozliczać właścicieli? (patrz strona 172)

#### Jak to zrobić? (patrz strona 117)

Raz dopisane do kartoteki zatrudnionego formuły można dowolnie zmieniać w zależności od aktualnej sytuacji i potrzeb. Możliwości wynikające z wykorzystania formuł do określania składników wynagrodzenia to m.in. rejestrowanie historii zmian składników w czasie, łatwość modyfikowania tych składników w skali firmy, możliwość rejestracji czasu pracy pracownika, czy wprowadzenia zależnej od obrotów/sprzedaży firmy/działu prowizji. Każda z wprowadzonych formuł posiada daty od i do dla których obowiązuje. Tylko formuły aktualne w danym przedziale czasowym są uwzględniane przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac (**Uwaga: formuły bez zadeklarowanego przedziału czasowego obowiązują od zawsze do zawsze**). Formuły definiujące składniki wynagrodzenia redukowane za czas absencji, takie jak np. płaca zasadnicza, są automatycznie przeliczane w czasie dopisywania osoby do listy płac w taki sposób, aby właściwie uwzględnić czas absencji. W przypadku wprowadzenia jednocześnie wielu formuł dotyczących tego samego składnika wynagrodzenia (co niekoniecznie oznacza tego samego kodu ZUS - różne składniki wynagrodzenia mogą mieć ten sam kod ZUS), wyliczone kwoty są sumowane na liście płac.

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

#### Opisy dostępnych zmiennych systemowych (patrz strona 33)

Chociaż w programie została zachowana możliwość definiowania składników jako kwot, należy zaznaczyć, że w większości przypadków jest to bardzo nieefektywny sposób: np. w przypadku zdefiniowania stawki godzinowej jako kwoty w kartotece osobowej, jeżeli uległaby ona zmianie, wtedy zmianę tę należałoby wprowadzić do kartotek wszystkich tych pracowników którzy posiadają w kartotece formułę związaną z tą stawką. W przypadku zdefiniowania stawki godzinowej jak zmiennej dla firmy, jeżeli uległaby ona zmianie, wtedy zmianę tę należałoby wprowadzić tylko na jednym ekranie służącym do definiowania zmian tej zmiennej w czasie.

Na zakładce '**Potrącenia**' można zdefiniować stałe potrącenia wchodzące domyślnie przy dopisywaniu zatrudnionego na listę płac. Podobnie jak w przypadku składników wynagrodzenia, także i tutaj można i należy w analogiczny sposób wykorzystywać formuły płacowe. Przykładem stałego potrącenia mogą być np. pracowniczy program emerytalny, ubezpieczenie w PZU, czy alimenty. Raz dopisane do kartoteki pracownika formuły potrąceń można dowolnie zmieniać w zależności od sytuacji i potrzeb. Potrącenia są definiowane na ekranie 'Definiowanie Potrąceń' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń), gdzie można m.in. wyspecyfikować kolejność w jakiej potrącenia są egzekwowane z wynagrodzenia zatrudnionego. Podobnie jak w przypadku składników wynagrodzenia, tak i w przypadku potrąceń wprowadzenie jednocześnie wielu formuł dotyczących tego samego potrącenia powoduje sumowane sumowanie wyliczonych kwot potrąceń.

#### Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia? (patrz strona 135)

Wyjaśnienia wymaga jedna z zmiennych systemowych którą można wykorzystać w formułach potrąceń -'Wynagrodzenie netto przed potrąceniem'. Zmienna ta oznacza przeliczaną na bieżąco po każdym potrąceniu kwotę wynagrodzenia netto (składniki wynagr. plus świadczenia minus składki ZUS i zaliczka na podatek). Przeliczanie to następuje zawsze po dopisaniu wszystkich potrąceń o tej samej kolejności (patrz ekran definiowania potrąceń). W praktyce dla potrąceń nie redukujących żadnej z podstaw ZUS, czy podatku dochodowego, wartość 'Wynagrodzenie netto przed potrąceniem' oznacza wartość wynagrodzenia przed wszelkimi potrąceniami (składki ZUS i zaliczka na podatek dochodowy nie są traktowane jako potrącenia).

#### Kartoteka osobowa - PIT-5

Na zakładkach 'PIT-5 I' i 'PIT-5 II' wprowadzane są dane konfiguracyjne dotyczące źródeł dochodu i odliczeń dla właścicieli firmy na potrzeby wypełnienia deklaracji PIT-5. Na podstawie tych informacji są następnie wprowadzane dane miesięczne na ekranach 'Rozliczenie Właścicieli ze Źródeł Dochodu' oraz 'Rozliczenie Właścicieli z Odliczeń od Dochodu' dostępnych poprzez opcję menu 'Dodatkowe Rozliczenia Właścicieli (PIT-5)'.

### Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz

Na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Absencje i Kalendarz' wprowadzane są okresy absencji związane z urlopami wypoczynkowymi, oraz innymi przerwami w pracy. Absencje te są uwzględniane na listach płac i rozliczeniach przy dopisywaniu zatrudnionych. W przypadku właścicieli, okresy absencji i przerw są wprowadzane do rozliczenia właściciela z ZUS podczas dopisywaniu właściciela do rozliczenia. W przypadku pracowników, na tym ekranie definiowane są również sposób rejestracji harmonogramu (czasu obowiązku pracy), oraz czasu faktycznie przepracowanego.

### Zakładka 'Absencje, urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe, świadczenia, przerwy'

Na podzakładce 'Urlopy wypoczynkowe' dopisywane są urlopy wypoczynkowe. Na podstawie tej informacji oraz na podstawie definicji przysługujących zatrudnionemu składników wynagrodzenia, podczas dopisywania zatrudnionego do listy płac wyliczane są: udział i kwota wynagrodzenia urlopowego.

Na podzakładce 'Urlopy okolicznościowe' dopisywane są urlopy okolicznościowe, takie jak np. dni dla Matki z dzieckiem do lat 14, czy też dowolne inne przysługujące pracownikowi. Na podstawie tej informacji oraz na podstawie definicji przysługujących zatrudnionemu składników wynagrodzenia, podczas dopisywania zatrudnionego do listy płac wyliczane i dopisywane jest odpowiednie świadczenie. Na podzakładce 'Świadczenia' są wpisywane świadczenia i zasiłki dla płatników uprawnionych do ich wypłaty. Świadczenia te są zwykle związane z kwotą wypłacaną zatrudnionemu, np. zasiłek macierzyński, wychowawczy, czy świadczenia w razie choroby lub macierzyństwa. Na uwagę zasługuje rejestrowanie w ten sposób również zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych: na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' zostały im przypisane kody (te kody: 'X\_1', 'X\_2', 'X\_3', nie pochodzą od ZUS - zostały wprowadzone przez producenta programu dla zapewnienia większej czytelności rejestrowanych informacji) i są one dopisywane do odpowiednich list płac/rozliczeń w analogiczny sposób jak zasiłki w razie choroby lub macierzyństwa i inne świadczeń, zasiłki rodzinne/pielęgnacyjne/wychowawcze nie są eksportowane do programu Płatnik (patrz ekran 'Definiowanie Świadczeń i Przerw'). Dodatkowe informacje dotyczące wypłat tych zasiłków (ilość osób, dzieci, obecność małżonka, itp.) są wprowadzane na ekranie dostępnym po naciśnięciu przycisku '...' po prawej stronie pozycji świadczenia. Podobnie wprowadzany jest także własny(użytkownika) współczynnik przeliczenia podstawy dla świadczeń w razie choroby lub macierzyństwa (domyślny znajduje się na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw').

#### Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Świadczenia, których kwota jest niezależna od długości trwania okresu (daty 'od' i 'do') wygodnie jest wprowadzać z datami 'od' i 'do' równymi dacie pierwszego dnia miesiąca (np. zasiłek porodowy od '1-5-2001' do '1-5-2001'), ponieważ wtedy na liście płac od razu jest poprawnie ustawiona ilość wypłat (1).

Na podzakładce 'Przerwy' dopisywane są **przerwy w pracy**, takie jak np. urlop bezpłatny, czy urlop wychowawczy, które nie są związane z żadną kwotą oraz świadczenia dla płatników nie uprawnionych do ich wypłaty. Wyjaśnienia wymaga rola kolumny 'Rodzaj' - ta kolumna definiuje rodzaj absencji/przerwy/świadczenia zgodnie z definicją na ekranie 'Rodzaje Świadczeń i Przerw' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Wartość tej kolumny decyduje o tym w jaki sposób pozycja zostanie zarejestrowana na świadectwie pracy oraz, w jaki sposób zostanie dokonana redukcja wynagrodzenia, jeżeli podlega ono redukcji za czas nieobecności, wynikająca z przerwy w pracy.

**Uwaga:** umieszczenie świadczenia na zakładce 'Przerwy' oznacza, że zostanie ono dopisane do listy płac z kwotą 0, a jego właściwą kwotę obliczy i wypłaci ZUS. W ten sposób rozliczają zasiłki płatnicy nie uprawnieni do wypłaty tych zasiłków. Na tej zakładce należy również umieszczać świadczenia w razie choroby lub macierzyństwa dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą (kod tytułu ub. '0510'), którym zasiłki z ub. chorobowego wypłaca ZUS.

## Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty (patrz strona 166)

Na podzakładce 'Nowelizacja 2001' wprowadzane są pozycje umożliwiające rozliczanie z ZUS zasiłku macierzyńskiego i urlopu wychowawczego wynikające z nowelizacji w 2001 (oraz w latach 2004 i 2009) ustawy o ubezpieczeniach społecznych. Płatnicy składek mają obowiązek zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz rozliczania składek na ubezpieczenia osób, którym wypłacają zasiłki macierzyńskie lub którym udzielili urlopu wychowawczego, z wyjątkiem osób, którym zasiłek wypłaca ZUS. **Oznacza to, że rozliczenia te dotyczą wyłącznie płatników uprawnionych do wypłaty tych zasiłków.** Wprowadzone pozycje są wprowadzane na specjalnie tworzoną, w celu rozliczenia wypłat zasiłków macierzyńskich i wychowawczych z ZUS, listę płac. Dla tej listy, do programu Płatnik eksportowane jest wyłącznie rozliczenie każdej z pozycji, nie są natomiast eksportowane (na formularz ZUS RSA) same pozycje świadczeń (zgodnie z zaleceniami ZUS). **Uwaga:** na zakładce 'Nowelizacja 2001' nie wprowadzane jest rozliczenie zasiłku z zatrudnionym. Aby zasiłek rozliczyć i wypłacić zatrudnionemu, należy ten zasiłek wprowadzić na zakładce 'Świadczenia', a następnie utworzyć listę rodzaju 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa(karta zasiłkowa)' i dopisać zatrudnionego do tej listy.

## Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

#### Zakładka 'Kalendarz czasu pracy i wynagrodzenie urlopowe'

Na zakładce 'Kalendarz czasu pracy i wynagrodzenie urlopowe' można zmienić okres z którego wyliczane jest wynagrodzenie urlopowe od składników zmiennych (domyślnie są to 3 miesiące), można zmienić normę dobową czasu pracy (ilość godzin pracy w ciągu doby w przypadku **<u>pełnowymiarowego</u>** zatrudnienia), jak również zdefiniować, na podstawie jakiego kalendarza wyliczane są dni wynikające z obowiązku pracy oraz przepracowane dla zatrudnionego.

Pełnowymiarowa norma dobowa jest wykorzystywana, razem z wymiarem etatu w dwóch celach: (1) określa harmonogram, czyli czas obowiązku pracy w przypadku gdy nie jest on równy 8 godz. (np. 7godz., niepełnosprawni, 7 godz. 35 min / 7,5833 godz. pracownicy służby zdrowia, itp.), (2) wskazuje, przez jaką ilość godzin należy podzielić przysługujący w godzinach urlop wypoczynkowy, aby otrzymać przysługującą liczbę dni urlopu. Do utworzenia własnej normy dobowej można wykorzystac zmienną, zwykle zdefiniowaną na poziomie firmy, w szczególnych przypadkach na poziomie zatrudnionego, w zależności od preferencji. Sposób wprowadzania wartości, który należy wybrać dla takiej zmiennej, to 'Norma dobowa (pełnowymiarowa)'.

#### Indywidualna norma dobowa czasu pracy (patrz strona 122)

W przypadku kalendarza, dostępne są następujące opcje: kalendarz 'FIRMY', 'FIRMY WG ZMIENNYCH', 'GRUPOWY', 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' oraz 'ZADANIOWY'.

1. Kalendarz **'FIRMY'** jest wspólny dla wszystkich zatrudnionych. Jest wprowadzany na ekranie 'Miesiące Sprawozdawcze'. W przypadku wybrania tego kalendarza, dni i godziny przepracowane są wyliczane po skorygowaniu dni wynikających z obowiązku pracy o zarejestrowane urlopy wypoczynkowe, przerwy i świadczenia.

2. Kalendarz **'FIRMY WG ZMIENNYCH'** dodatkowo umożliwia wyliczanie dni wynikających z obowiązku pracy i przepracowanych na podstawie wartości zmiennych pracownika, dla których wartości są wprowadzane w podziale na dni (patrz opis poniżej 'Jak utworzyć indywidualny kalendarz dni przepracowanych/wynikającychz ob. pracy dla pracownika?').

3. Kalendarz **'GRUPOWY'** jest przypisywany dowolnie wybranej grupie pracowników. Jest on wprowadzany jako zmienna o sposobie wprowadzania wartości 'Kalendarz' - wartości dla tej zmiennej są wprowadzane na jednym z ekranów dostępnych poprzez opcję menu wprowadzania wartości zmiennych dla firmy lub wybranego zatrudnionego. Podobnie jak w przypadku kalendarza 'FIRMY', dni i godziny przepracowane są wyliczane po skorygowaniu dni wynikających z obowiązku pracy o zarejestrowane urlopy wypoczynkowe, przerwy i świadczenia.

4. Kalendarz 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' dodatkowo umożliwia wyliczanie dni wynikających z obowiązku pracy i przepracowanych na podstawie wartości zmiennych pracownika, dla których wartości są wprowadzane w podziale na dni (patrz opis kalendarza 'ZADANIOWY' poniżej). Kalendarze 'FIRMY WG ZMIENNYCH' oraz 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' służą do pełnej automatyzacji rejestracji i rozliczania godzin nadliczbowych.

W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe? (patrz strona 124)

5. Ostatnia opcja, kalendarz **'ZADANIOWY'**, pozwala na wyliczanie dni wynikających z obowiązku pracy oraz przepracowanych na podstawie wprowadzonych wartości zmiennych rejestrujących czas pracy dla pracownika, wprowadzanych w podziale na dni. Wprowadzone wartości są jednocześnie czasem obowiązku oraz czasem przepracowanym pracownika, redukowanym jedynie o absencje zarejestrowane w kartotece, zgodnie z algorytmem przedstawionym w sekcji pomocy:

## Jak utworzyć indywidualny kalendarz dni przepracowanych/wynikających z ob. pracy dla pracownika? (patrz strona 123)

Przy wprowadzaniu danych dotyczących czasu pracy, bardzo użyteczną opcją jest możliwość automatycznego uzupełniania brakującego kalendarza GRUPOWEGO oraz ZADANIOWEGO kalendarzem FIRMY. Po wybraniu tej opcji, nie trzeba w każdym miesiącu wprowadzać pracownikowi wartości dla wybranego kalendarza. Przy braku tych wartości, automatycznie wykorzystany zostaje kalendarz FIRMY.

Jak poprawnie rozliczać zasiłki: rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy? (patrz strona 162)

Jak wprowadzać wynagrodzenie z tytułu niezdolności do pracy? (patrz strona 163)

Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego? (patrz strona 163)

Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

## Kartoteka osobowa - inne

Na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Inne' wprowadzane są badania lekarskie, szkolenia BHP, okresy przekroczenia rocznej podstawy składek ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz zaniechania poboru zaliczki na podatek dochodowy.

Na zakładce '**Badania i Szkolenia'** rejestrowane są dane dotyczące badań lekarskich i szkoleń BHP. Na podzakładce 'Badania lekarskie' rejestrowane są dane dotyczące obowiązkowych badań lekarskich: data aktualnego oraz następnego badania, rodzaj i uwagi.

Na podzakładce 'szkolenia BHP' rejestrowane są dane dotyczące szkoleń BHP: data aktualnego oraz następnego szkolenia, rodzaj i uwagi.

Na zakładce **'Dodatkowe informacje'** i podzakładce 'Przekroczenie rocznej podstawy składek ub. emer. i rent.' rejestrowane są okresy, w których przekroczona została podstawa wymiaru składek ub. emerytalnego i rentowego, oryginalnie raportowane do ZUS na formularzu RSA z kodem '140', obecnie już nieraportowane. Dla każdego roku w którym przekroczona jest ta podstawa należy wprowadzić jedną pozycję. Każda pozycja precyzuje podmiot informujjący o przekroczeniu - w przypadku gdy o przekroczeniu informuje ZUS lub ubezpieczony, należy wprowadzić kwotę podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego w miesiącu przekroczenia. Data przekroczenia również musi zostać wtedy wprowadzona, jednak nie musi być to data precyzyjna, wystarczy, że wskazuje na miesiąc przekroczenia.

W przypadku, gdy o przekroczeniu informuje pracodawca, **program automatycznie dokonuje ograniczenia podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po przekroczeniu kwoty ograniczającej**. W kartotece pracownika należy wtedy zarejestrować informację o dacie przekroczenia, o której program informuje przy wyliczaniu listy płac. Zarejestrowane dla zatrudnionego wynagrodzenie może być również niższe niż kwota ograniczenia np. gdy pracodawca posiada informację o wynagrodzeniu pracownika w związku z dodatkowym zatrudnieniem. W takim przypadku, gdy wpisano datę przekroczenia po pierwszym dniu miesiąca, w celu odpowiedniej redukcji podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego należy zarejestrować wynagrodzenie zatrudnionego z tytułu dodatkowego zatrudnienia na dodatkowej liście płac. W kolejnych miesiącach, podstawa będzie automatycznie redukowana do zera. W innym przypadku, po wprowadzeniu w kartotece osobowej zatrudnionego daty 'od' przekroczenia pierwszego dnia wybranego miesiąca, podstawa ubezpieczenia emerytalnego i rentowego będzie automatycznie zerowana na liście płac począwszy od tego miesiąca.

Na zakładce **'Dodatkowe informacje'** i podzakładce 'Zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy' rejestrowane są okresy, w których przy wyliczaniu zobowiązań zatrudnionego wobec urzędu skarbowego należy uwzględnić fakt zaniechania poboru zaliczek. Każdy okres zaniechania posiada daty 'od' i 'do', kwotę zaniechania oraz stwierdzenie jakich dochodów to zaniechanie ma dotyczyć.

## Jak rozliczać przekroczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego? (patrz strona 171)

Jak rozliczać zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy? (patrz strona 171)

## Kartoteka osobowa - zmienne dotyczące wynagrodzeń

Zmienne dotyczące wynagrodzeń są podstawowym składnikiem formuł płacowych i rozliczeniowych w kartotece osobowej dla wszystkich zatrudnionych. Zmienne mogą być definiowane niezależnie dla **zatrudnionego**, **firmy** oraz **globalnie**, przy czym w formułach dotyczących zatrudnionego można wykorzystywać zarówno zmienne zdefiniowane wyłącznie dla jednego zatrudnionego (na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dot. Wynagrodzenia/Rozliczeń dla Zatrudnionego' dostępnym poprzez opcję menu 'Działania' w kartotece osobowej), jak i zmienne zdefiniowane dla całej firmy (na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' dostępnym w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) oraz zmienne zdefiniowane globalnie dla wszystkich firm (na ekranie 'Definiowanie Zmiennych Globalnych'). Dla każdej zmiennej można wprowadzić dowolne wartości w wynikających z definicji tej zmiennej okresach (od dnia do dnia, wielomiesięcznych, miesiącach, czy w podziale na dni) lub zdefiniować zmienną będącą funkcją istniejących zmiennych, skalą wartości zmiennych skokowo lub kalendarzem. Przykładami zmiennych dotyczących konkretnego pracownika są np.: **płaca zasadnicza** (dopisywana automatycznie dla każdego nowego pracownika), dodatek funkcyjny, liczba dni oraz godzin czasu pracy. Przykładami zmiennych dotyczących całej firmy mogą być np.: obroty wybranego działu czy ogółem firmy (np. w celu określenia prowizji), stawki godzinowe czasu pracy, stawka ubezpieczeniowa pracowników w PZU.

Każda zmienna posiada swoją nazwę, określenie czy dotyczy składników wynagrodzenia, potrąceń, umów cywilnoprawnych, czy rozliczeń właścicieli oraz deklarację sposobu wyliczania zmiennej, np. w podziale na okresy (wielomiesięczny, miesięczny lub w podziale na dni), jako funkcję innych zmiennych, skalę wartości lub kalendarz. Dodatkowo, **zmienne są podzielone na grupy edycji** umożliwia to pogrupowanie zmiennych na różnych ekranach w celu wygodniejszego wprowadzania dla nich wartości - wybór grupy zmiennych jest jednym z kryteriów odczytu m.in. na ekranie rejestracji czasu pracy. Poniżej krótko opisano każdy z możliwych sposobów wprowadzania lub definiowania wartości:

Zmienne 'Od dnia do dnia' oraz 'Wielomiesięcznie': są to zmienne których wartości są definiowane od dnia do dnia oraz w podziale na okresy wielomiesięczne są definiowane na ekranie dostępnym poprzez kliknięcie przycisku '...' po lewej stronie na ekranie definicji zmiennej lub wybranie odpowiedniej opcji menu 'Działania'. Zmiana wartości zmiennych zdefiniowanych w podziale na okresy wielomiesięczne jest możliwa niezależnie od tego czy miesiąc jest otwarty czy zamknięty.

Zmienne 'Każdego miesiąca' oraz 'W podziale na dni': wartości dla zmiennych wprowadzanych w podziale na okresy miesięczne i na dni są wprowadzane na grupie ekranów 'Wprowadzanie Wartości Zmiennych'. W tej opcji menu dostępne są dodatkowe ekrany dla wprowadzania wartości zmiennych w podziale na dni (ekran 'Wg Wybranej Daty' - umożliwia np. rozliczanie czasu pracy, czy akordu), miesiące (ekran 'Wg Wybranego Miesiąca' - umożliwia np. rozliczanie prowizji, czy zmiennych w czasie potrąceń), dla wybranego zatrudnionego (ekran 'Dla Wybranego Zatrudnionego (Uniwersalny)') oraz firmy (ekran 'Dla Firmy'). Zmiany wartości zmiennych wprowadzanych w podziale na miesiące i dni są możliwe tylko dla otwartych miesięcy i tylko dla zmiennych nie należących do grupy edycji 'Bez edycji {przeglądanie)'.

Ułatwieniem przy wprowadzaniu podobnych wartości zmiennych dla większej liczby zatrudnionych jest opcja menu 'Działania' 'Ustaw Wszystkie Pozycje' dostępna na wszystkich ekranach wprowadzania wartości zmiennych w podziale na dni i miesiące. Umożliwia ona szybkie wprowadzenie wartości dla wszystkich wylistowanych zmiennych, np. '8,00' przy rejestracji czasu pracy.

Użytkownik może definiować zmienne będące funkcjami istniejących zmiennych: 'Funkcja zmiennych', 'skala wartości' oraz 'Minimum/maksimum':

Zmienna 'Funkcja zmiennych': jest to, w zależności od potrzeb dowolna kombinacja czterech innych, dowolnie wybranych zmiennych, np. suma, różnica, iloczyn lub iloraz. Zmienna 'Funkcja zmiennych' umożliwia np. automatyzację wyliczania dodatku stażowego w przypadku wynagrodzeń godzinowych lub akordu.

Zmienna '**skala wartości**': umożliwia definiowanie składników wynagrodzenia zmieniających wartość skokowo, np. premia uznaniowa równa 5% przy obrocie do 20 tysięcy zł i 10% przy obrocie powyżej 20 tysięcy zł.

Zmienna 'Minimum/maksimum': umożliwia dokonanie dynamicznego wyboru minimalnej lub maksymalnej kwoty dla do czterech innych dowolnie wybranych zmiennych.

Użyteczne przy tworzeniu bardziej zaawansowanych formuł płacowych są zmienne odnoszące się do dowolnie wybranego okresu z przeszłości. Są to zmienne 'Wartość składników', 'Wartość potrąceń', 'Wartość świadczeń', 'Wartość zmiennych systemowych' oraz 'Wartość zmiennych użytkownika'. Wymienione typy zmiennych umożliwiają wykorzystanie w formułach płacowych kwot wybranych składników wynagrodzenia, potrąceń, świadczeń, zmiennych systemowych (np. dotyczących czasu pracy) oraz zmiennych użytkownika, podsumowanych za dowolnie wybrany okres. Są to bardzo użyteczne typy zmiennych pozwalające np. na automatyzację wypłat nagród, 'trzynastek', rozliczania godzin nadliczbowych z poprzedniego miesiąca i innych podobnych sytuacji. Wykorzystując te zmienne, można przy wyliczaniu dowolnego składnika listy płac, uzależnić wartość tego składnika od wartości innych składników. Przykładem wykorzystania może być np. wskazanie składników innych niż płaca zasadnicza do wyliczenia stawki bazowej godzin nadliczbowych.

Dodatkowy typ zmiennej **'Kalendarz wg dni'** służy do rejestracji dni i godzin czasu pracy. Ponieważ zmienną typu kalendarz można przypisać dowolnemu pracownikowi lub grupie pracowników, pozwala to na wyodrębnienie w ramach firmy grup pracowników wykonujących pracę w różnych dniach.

Możliwość wskazania 'Rodzaju' zmiennej obejmuje następujące rodzaje: **'Zmienna użytkownika'**, **'Ilość godzin nadliczbowych z dopłatą 50%', 'Ilość godzin nadliczbowych z dopłatą 100%' oraz 'Ilość godzin nocnych'.** Ustawienie rodzaju zmiennej na godziny nadliczbowe powoduje automatycznie wykorzystanie tej zmiennej przy wyliczaniu czasu pracy. W ten sposób można np. rejestrować godziny nadliczbowe 'z ręki', sumarycznie za cały miesiąc, unikając szczegółowej rejestracji czasu pracy, a jednocześnie dysponując niemal kompletnymi danymi na wydrukach kart pracy, czy ewidencji czasu pracy. Wykorzystanie tej możliwości ma sens wyłącznie wtedy, gdy jako kalendarz czasu pracy dla pracownika wybrano kalendarz 'FIRMY' lub 'GRUPOWY'. W przypadku kalendarzy 'FIRMY WG ZMIENNYCH' oraz 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' godziny nadliczbowe są wyliczane automatycznie przez program i ustawienie rodzaju zostanie zignorowane. Szczególnym rodzajem zmiennych są zmienne systemowe, których nie trzeba definiować, a które można skutecznie wykorzystać przy definiowaniu dowolnych rozliczeń dla zatrudnionego.

## Opisy dostępnych zmiennych systemowych (patrz strona 33)

Poprzez umiejętne wykorzystanie zmiennych w formułach płacowych można rejestrować i rozliczać dowolnie złożone sytuacje płacowe takie jak np. prowizja, rejestracja czasu pracy i wynagrodzenia dla pracowników 'godzinowych', świadczenia z tytułu pracowniczych programów emerytalnych, czy potrącanie alimentów. W standardowym przypadku zmienne dotyczące wynagrodzeń pozwalają rejestrować kompletną historię wynagrodzenia pracownika zgodnie z umową o pracę oraz składniki wszelkich innych wypłat związanych z regulaminem, czy też z obowiązującym prawem (kodeks pracy, ustawy). Przykładem mogą posłużyć m.in. następujące sytuacje:

## Jak właściwie korzystać z formuł, na przykładzie wynagrodzenie zasadniczego (patrz strona 119) Jak rejestrować i zautomatyzować rozliczanie wynagrodzeń godzinowych? (patrz strona 124)

## Jak zautomatyzować naliczanie prowizji? (patrz strona 130)

Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia? (patrz strona 135)

## W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe? (patrz strona 124)

## Jak rozliczać właścicieli? (patrz strona 172)

Pełna lista przykładów dostępna jest w sekcji pomocy:

## Jak to zrobić? (patrz strona 117)

Warto zwrócić uwagę na sekcję pomocy opisującą wykorzystanie dodatkowych ekranów do rejestracji zmiennych w podziale na dni i miesiące:

## Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)? (patrz strona 137)

Dla zmiennych o wartościach określanych w podziale na dni i miesiące (np. rejestracja czasu pracy, potrącenia z tytułu wykorzystania telefonu do rozmów prywatnych), dane można w całości zaimportować z pliku .CSV (pola separowane znakami tabulacji). Aby tego dokonać, należy otworzy ekran wprowadzania wartości dla zmiennej określanej w podziale na dni i wybierać opcję menu 'Plik', 'Import'. Importowany plik musi mieć nagłówek:

1. W celu importu wartości zmiennych na ekranie uniwersalnym (dla wybranego zatrudnionego):

## Data<znak tabulacji>Wartość

po którym następują kolejne pozycje <data><znak tabulacji><wartość>, w następującym formacie (<znak tabulacji> oznacza znak CHAR(7) ASCII):

## 1-3-2001<znak tabulacji>6

## 2-3-2001<znak tabulacji>7

## 3-3-2001<znak tabulacji>6,5

2. W celu importu wartości zmiennych na ekranach dodatkowych (wg wybranego dnia lub miesiąca):

## Nazwisko<znak tabulacji>lmię pierwsze<znak tabulacji>lmię drugie<znak tabulacji>Wartość

po którym następują kolejne pozycje <data><znak tabulacji><wartość>, w następującym formacie (<znak tabulacji> oznacza znak CHAR(7) ASCII):

## Kowalski<znak tabulacji>Jan<znak tabulacji>Tadeusz<znak tabulacji>8

## Nowak<znak tabulacji>Jadwiga<znak tabulacji><znak tabulacji>7,5

Opcje importu umożliwiają szybkie wprowadzenie do programu danych rejestrowanych w innym, niezależnym systemie rejestrującym czas pracy. Możliwości pogrupowania zmiennych w grupy edycji służy niezależnej rejestracji różnych zmiennych (np. oddzielnie zmiennych dotyczących składników wynagrodzenia oraz potrąceń).

Opisy dostępnych zmiennych systemowych

W systemie dostępne są następujące zmienne systemowe (litera 's' umieszczona po nazwie zmiennej oznacza w programie zmienną systemową). Wszystkie zmienne systemowe dotyczą aktualnie wybranego miesiąca, z wyjątkiem sytuacji, w których zostało wyraźnie zaznaczone, że jest inaczej:

'Wynagrodzenie minimalne' - wynagrodzenie minimalne

'Wynagrodzenie przeciętne' - wynagrodzenie przeciętne

'Płaca zasadnicza' - płaca zasadnicza pracownika (ta sama wartość co zmienna pracownika 'Płaca zasadnicza')

'Podstawa ub. emer./rent.' - podstawa ub. emerytalnego i rentowego zatrudnionego

**'Podst.ub.emer./rent.(bez r.p.w.)** - podstawa ub. emerytalnego i rentowego bez uwzglednienia ograniczenia rocznej podstawy wymiaru

'Podstawa ub. chor./wyp.' - podstawa ub. chorobowego i wypadkowego zatrudnionego

'Podstawa ub. zdrowotnego' - podstawa ub. zdrowotnego zatrudnionego

'Podstawa opodatkowania' - podstawa opodatkowania

'Płaca zasadnicza - poprz.miesiąc' - kwota wynagrodzenia zasadniczego (kod '11') wypłacona w poprzednim miesiącu

'Kalendarz - dni w miesiącu' - liczba dni w aktualnie wybranym miesiącu

'Kalend. FIRMY - dni obow.pracy' - dni obowiazku pracy wynikajace z kalendarza FIRMY

'Kalend. FIRMY - godz.obow.pracy' - godziny obowiazku pracy wynikajace z kalendarza FIRMY

'Zatr.- dni obow.pr.bez zatr./zwol.' - dni obowiazku pracy bez uwzglednienia dat zatrudnienia i zwolnienia

'Zatr.- godz.obow.pr.bez zatr./zwol.' - godziny obowiazku pracy bez uwzglednienia dat zatrudnienia i zwolnienia

'Zatr.- dni obow.pracy w mies.' - dni obowiązku pracy wynikające z kalendarza pracownika

'Zatr.- godz.obow.pracy w mies.' - godziny obowiązku pracy wynikające z kalendarza pracownika

'Zatr.- dni przepracowane w mies.' - dni przepracowane przez pracownika

'Zatr.- godz.przepracowane w mies.' - godziny przepracowane przez pracownika

'Zatr.- dni urlopu w miesiącu' - dni urlopu wykorzystane przez pracownika

**'Zatr.- godz.nadliczb.dopł. 50%'** - ilość godzin nadliczbowych z 50% dodatkiem przepracowanych przez pracownika

**'Zatr.- godz.nadliczb.dopł. 100%'** - ilość godzin nadliczbowych z 100% dodatkiem przepracowanych przez pracownika

'Zatr.- godz. płatne normalnie' - ilość godzin płatnych normalnie przepracowanych przez pracownika

'Zatr.- godz.urlopu w miesiącu' - ilość godzin urlopu wykorzystanego w aktualnym miesiącu

**'Zatr.- godz.pł.norm.i urlopu w mies.'** - ilość godzin płatnych normalnie przepracowanych przez pracownika oraz godzin urlopu razem

'ECP - dni zmiana 1' - ewidencja czasu pracy - 1-sza zmiana, liczba dni

'ECP - dni zmiana 2' - ewidencja czasu pracy - 2-sza zmiana, liczba dni

'ECP - dni zmiana 3' - ewidencja czasu pracy - 3-sza zmiana, liczba dni

'ECP - dni niedziela/święto' - ewidencja czasu pracy - liczba niedziel i swiat

'ECP - dni warunki szkodliwe' - ewidencja czasu pracy - liczba dni pracy w warunkach szkodliwych

'ECP - dni nocne' - ewidencja czasu pracy - liczba dni nocnych

'ECP - godziny zmiana 1' - ewidencja czasu pracy - 1-sza zmiana ilość godzin

'ECP - godziny zmiana 2' - ewidencja czasu pracy - 1-sza zmiana ilość godzin

'ECP - godziny zmiana 3' - ewidencja czasu pracy - 1-sza zmiana ilość godzin

'ECP - godziny niedziela/święto' - ewidencja czasu pracy - ilość godzin przepracownych w niedziele lub swieto

**'ECP - godziny warunki szkodliwe'** - ewidencja czasu pracy - ilość godzin przepracowanych w warunkach szkodliwych

'ECP - godziny nocne' - ewidencja czasu pracy - ilość godzin nocnych

'Urlop wypocz. - stawka za godz.' - stawka za godzinę urlopu wypoczynkowego NIEzaokrągiona do groszy

'Urlop wypocz. - stawka za godz. (zaokr.)' - stawka za godzinę urlopu wypoczynkowego zaokrąglona do groszy

'Urlop okoliczn. - stawka za godz.' - stawka za godzinę urlopu okolicznościowego NIEzaokrąglona do groszy

'Urlop okoliczn. - stawka za godz. (zaokr.)' - stawka za godzinę urlopu okolicznościowego zaokrąglona do groszy

'Ekwiwalent - stawka za godz.' - ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy - stawka za godzinę

'Ekwiwalent - stawka za dzień' - ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy - stawka za dzień

'Ekwiwalent - kwota' - ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy - pełna przysługująca kwota

'Odprawa - stawka za miesiąc' - kwota odprawy za 1 miesiąc wynikająca ze stawki ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

'Wyn. minimalne netto (wg etatu)(Kp)' - wynagrodzenie minimalne po potrąceniu składek ZUS (bez potrącenia składki na ubezpieczenie zdrowotne) i podatku oraz po przeliczeniu wg wymiaru etatu (uwaga: netto w rozumieniu Kodeksu pracy, czyli brutto - składki ubezpieczeń społecznych - zaliczka naliczona na podatek dochodowy)

'Wyn.netto bez potrąceń na liście(Kp)' - kwota netto wynagrodzenia przed redukcją wynagrodzenia o zdefiniowane w kartotece osobowej potrącenia (uwaga: netto w rozumieniu Kodeksu pracy, czyli brutto - składki ubezpieczeń społecznych - zaliczka naliczona na podatek dochodowy)

'Wyn.netto przed potr.na liście (Kp)' - kwota netto wynagrodzenia przed redukcją wynagrodzenia o kwotę aktualnie wyliczanego potrącenia (uwaga: netto w rozumieniu Kodeksu pracy, czyli brutto - składki ubezpieczeń społecznych - zaliczka naliczona na podatek dochodowy)

'Wyn. netto bez potrąceń na liście' - kwota netto do wypłaty przed redukcją wynagrodzenia o zdefiniowane w kartotece osobowej potrącenia

'Wyn.netto przed potrąceniem na liście' - kwota netto do wypłaty przed redukcją wynagrodzenia o kwotę aktualnie wyliczanego potrącenia

'Kwota już potrącona na liście' - kwota już potrącona (przed uwzględnieniem kolejnego potrącenia)

'Min.podst.wym.skł.ub.(do 31-3-03)' - dotyczy jednoosobowej działalności gospodarczej - minimalna podstawa składek do 31-3-03 (dotyczyla ub. spolecznych oraz ub. zdrowotnego)

'Min.podst.wym.skł.ub.społ.i FP' - dotyczy jednoosobowej działalności gospodarczej - minimalna podstawa składek od 1-4-03 (dotyczy ub. spolecznych)

'**Min.podst.wym.skł.ub.zdrowotnego'** - dotyczy jednoosobowej działalności gospodarczej - minimalna podstawa składek od 1-4-03 (dotyczy ub. zdrowotnego)

'Lata stażu (dodatek stażowy)' - lata stazu do dodatku stazowego, zgodnie z zaznaczonymi okresami na historii zatrudnienia

'Wymiar etatu' - aktualny wymiar etatu

'stawka dodatku za godzinę nocną' - stawka dodatku do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę (20% ilorazu wynagrodzenia minimalnego podzielonego przez liczbę godzin obowiązku pracy w miesiącu)

'stawka godzinowa płacy zasadniczej' - płaca zasadnicza podzielona przez godziny obowiązku pracy w miesiącu

## Wprowadzanie przerw/świadczeń wg wybranego okresu

Ekran 'Wprowadzanie Przerw/Świadczeń wg Wybranego Okresu' umożliwia wygodne wprowadzanie i przeglądanie urlopów wypoczynkowych, przerw oraz świadczeń dla jednego lub wielu zatrudnionych jednocześnie. Kryteria odczytu ekranu 'Wprowadzanie Przerw/Świadczeń wg Wybranego Okresu' dają możliwość wyboru okresu, rodzaju przerwy/świadczenia oraz kartoteki i konkretnego bądź wszystkich zatrudnionych.

Dostępne są wszystkie rodzaje przerw i świadczeń wprowadzane na ekranach kartotek osobowych, czyli: urlopy wypoczynkowe, przerwy, świadczenia, urlopy/zasiłki macierzyńskie i wychowawcze wynikające z nowelizacji 2001, przekroczenia rocznej podstawy wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz zaniechania poboru zaliczki na podatek dochodowy. **Na ekranie można** wygodnie wprowadzać i przeglądać np. urlopy wypoczynkowe, czy zwolnienia chorobowe dla wielu pracowników jednocześnie.

Wydruk przerw/świadczeń wg wybranego okresu (patrz strona 48)

### Wprowadzanie badań i szkoleń wg wybranego okresu

## (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wprowadzanie Badań i Szkoleń wg Wybranego Okresu' umożliwia wprowadzanie oraz przeglądanie badań lekarskich i szkoleń BHP dla jednego lub wielu zatrudnionych jednocześnie. Kryteria odczytu ekranu 'Wprowadzanie Badań i Szkoleń wg Wybranego Okresu' dają możliwość wyboru rodzaju informacji, okresu oraz kartoteki i wybranego bądź wszystkich zatrudnionych.

#### Wydruk badań i szkoleń wg wybranego okresu (patrz strona 48)

## Kartoteki dodatkowe

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

#### Rejestr umów cywilnoprawnych (patrz strona 35)

## Rejestr umów cywilnoprawnych

Na ekranie 'Rejestr Umów Cywilnoprawnych' rejestrowane są umowy cywilnoprawne rozliczane w programie. Kryteria odczytu ekranu pozwalają wybrać jeden z rodzajów umów (zlecenia, agencyjną, o dzieło lub prawa autorskie), sposób rozliczania umów (wszystkie sposoby, zaliczka na podatek dochodowy i ZUS lub opodatkowanie ryczałtem i ZUS), wybrać zatrudnionego dla którego mają zostać odczytane umowy oraz okres którego odczyt ma dotyczyć. Na ekranie można modyfikować istniejące pozycje i dopisywać nowe.

#### Jak rozliczać umowy cywilno-prawne? (patrz strona 168)

#### Umowy cywilnoprawne (patrz strona 193)

Każda umowa posiada liczbę porządkową, datę zawarcia, numer, daty 'od' i 'do' okresu na który została zawarta, wartość umowy, opis, datę wypłaty (tylko w przypadku umów rozliczanych kwotowo), kod tytułu ubezpieczenia z jakim umowa będzie rozliczana, kod składnika wynagrodzenia, zestaw zasad podlegania i finansowania składek ZUS oraz dane dotyczące rozliczenia kosztów umowy. Wartość oraz koszty umowy można określać kwotowo, wpisując konkretną wartość lub za pomocą formuły (zmiennych użytkownika) (po uprzednim dopisaniu tych zmiennych - opcja menu 'Działania', 'Definiowanie Zmiennych Dot. Umów Cywilnoprawnych'). Dodatkowo, dla kosztów można też wybrać określony procent wartości

### umowy. Wybór formuły, po wprowadzeniu wartości zmiennych w podziale na miesiące lub dni, umożliwia rejestrację i rozliczanie umowy w rozłożeniu na wiele miesięcy, w każdym miesiącu niezależnie wprowadzoną kwotą, wpisaną bezpośrednio lub wyliczoną na podstawie zarejestrowanych przepracowanych godzin.

Rozliczanie umowy stałą miesięczną kwotą można również osiągnąć dla umów, których wartość została wprowadzona kwotowo (pojedynczą kwotą), **poprzez niewypełnienie daty 'do' umowy**. W przypadku umów, dla których wartość została wprowadzona kwotowo, oraz wypełniono datę 'do' umowy, rozliczenie umowy następuje w dniu **do** którego umowa została zawarta. Jeżeli taka umowa ma okres trwania dłuższy niż jeden miesiąc, należy w miesiącach poprzedzających rozliczenie umowy wprowadzać tzw. 'rozliczenie zerowe' (dla ZUS - w celu eksportu do programu Płatnik). Rozliczenie zerowe jest automatycznie wprowadzane przy dopisywaniu umowy 'kwotowej' do odpowiedniej listy płac w miesiącach poprzedzających datę do której umowa została zawarta.

Umożliwiono wybór **'Netto' lub 'Brutto'** kwoty składnika. Wybranie 'Brutto' spowoduje dopisanie kwoty składnika w tej samej kwocie do listy płac. Wybranie 'Netto' spowoduje dokonanie odpowiednich iteracji oraz wyliczenie odpowiedniej kwoty brutto umowy tak, aby wypłacona kwota była równa wprowadzonej kwocie netto.

W przypadku umów wymagających w celu automatyzacji wykorzystania bardziej złożonych formuł niż standardowo dostępna formuła w postaci '<zmienna> x <zmienna>', udostępniono, poprzez odpowiednią opcję menu 'Działania', możliwość dopisywania do definicji kwoty umowy kolejnych formuł w tej postaci. W ten sposób można rozliczać bardziej złożone przypadki, np. rejestrację godzinową czasu pracy umowy z podziałem na godziny 'normalne' oraz nocne czy też precyzyjną rejestrację akordu w podziale na dowolną liczbę czynności.

Dane dot. kodu składnika wynagrodzenia oraz zestawu zasad podlegania i finansowania składek ZUS dla umowy można zmienić korzystając z odpowiedniej opcji menu 'Działania'.

#### Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

#### Wybierz zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 26)

Dopisane umowy zlecenia i o dzieło można wydrukować (opcja menu 'Działania', 'Wydruk Umowy'). Przed wydrukiem informacje zawarte na formularzu umowy można uzupełnić. Dodatkowo, w przypadku umów zlecenia i agencyjnej, należy dokonać eksportu danych zgłoszeniowych (ZUA/ZZA/ZCNA/ZCZA), dotyczących wybranej umowy, do programu Płatnik. Służą do tego odpowiednie opcje menu 'Działania'. Przy eksporcie danych zgłoszeniowych z rejestru umów, domyślnie proponowane są daty i zasady podlegania/finansowania składek ZUS wprowadzone dla wybranej umowy (a nie odczytywane z kartoteki zatrudnionego, jak to ma miejsce w przypadku standardowego eksportu - ekran 'Eksport Danych Rozliczeniowych i Zgłoszeniowych').

### Wydruk dokumentów (patrz strona 51)

#### Wydruk rejestru umów cywilnoprawnych (patrz strona 49)

Rejestr umów cywilnoprawnych służy rejestracji umów: w celu rozliczenia umowy z urzędem skarbowym i ZUS należy dopisać umowę do właściwej listy płac.

Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia (patrz strona 75)

## Wydruki

## Wydruki wynagrodzeń

Opcje menu wydruku wynagrodzeń grupują ekrany związane z wynagrodzeniami osób zatrudnionych w firmie. W obecnej wersji programu do odczytu i wydruku są dostępne następujące raporty ('kliknij' jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat):

Raporty podstawowe:

Raport weryfikujący listy płac (patrz strona 37)

Wydruk listy płac (patrz strona 37)
Wydruk karty przychodów pracownika (patrz strona 40) Wydruk karty zasiłkowej zatrudnionego (patrz strona 41) Wydruk zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach (patrz strona 41) Wydruk zestawienia obniżonych składek na ubezpieczenie zdrowotne (patrz strona 43) Wydruk zestawień podsumowujących z wynagrodzeń (patrz strona 43) Raporty rozszerzeń: Wydruk kart pracy (patrz strona 99) Wydruk zaświadczenia RP-7 (patrz strona 41) Wydruk informacji ZUS RMUA (patrz strona 42) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK) (patrz strona 100) Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR) (patrz strona 100) Wydruk zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań (patrz strona 43) Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych (patrz strona 100) Sprawozdanie GUS Z-03 (patrz strona 103) Sprawozdanie GUS Z-05 (patrz strona 104) Sprawozdanie GUS Z-06 (patrz strona 104) Sprawozdanie GUS Z-12 (patrz strona 104) Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy (patrz strona 101) Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy (patrz strona 102) Wyliczanie wynagrodzenia za urłop okolicznościowy (patrz strona 45) Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje (patrz strona 102)

Weryfikacja składników wynagrodzenia (patrz strona 102)

Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a) (patrz strona 103) Wydruk zastępczej asygnaty zasiłkowej ZUS Z-7 (patrz strona 46)

# Raport weryfikujący listy płac

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Raportu Weryfikującego Listy Płac' roku i miesiąca sprawozdawczego, zatrudnionych oraz potwierdzeniu wyboru przez naciśnięcie przycisku 'Ok', lista problemów zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowych do wydruku raportów. Po odczytaniu listę można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Raport weryfikujący listy płac jest kluczowych elementem programu. Składa się on z dwóch części: podsumowania weryfikacji (raport 'Podsumowanie Weryfikowanych/Znalezionych Problemów i Ostrzeżeń') oraz wyszczególnienia problemów i ostrzeżeń wraz z informacją umożliwiającą ich identyfikację (raport 'szczegóły'). Podsumowanie weryfikacji to lista rodzajów wykrywanych problemów razem z ilością znalezionych problemów danego rodzaju. Wyszczególnienie problemów to lista zatrudnionych w weryfikowanym okresie z listą problemów lub ostrzeżeń dla każdego z zatrudnionych (lub wiadomością 'Bez problemów') i dokładną informacją co do istoty wykrytego problemu/ostrzeżenia.

Jeżeli informacja wskazana na raporcie została sklasyfikowana jako 'ostrzeżenie', osoba przygotowująca listy płac może wg własnej oceny problem poprawić lub zignorować. Informacje sklasyfikowane jako 'problem' oznaczają zwykle sytuację w której konieczne jest poprawienie odpowiednich list płac/rozliczeń.

Raport weryfikujący umożliwia sprawdzenie poprawności utworzonych w wybranym miesiącu list płac w odniesieniu m.in. do następujących rodzajów wykrywanych problemów/ostrzeżeń: 'Brak informacji: osoby nie ma na listach płac', 'Brak informacji: nieciągłość danych o pracowniku', 'Absencja: otrzymany skł. wynagr.(nie świadczenie)' - otrzymanie w czasie absencji wynagrodzenia redukowanego za czas

absencji, 'Absencja: brak inform. o redukcji wynagrodzenia' - brak informacji o redukcji wynagrodzenia za czas absencji wykorzystywanego do wyliczania podstawy zasiłku chorobowego, 'Absencja - nieprawidłowa informacja na listach płac' - absencje wprowadzone do kartoteki zatrudnionego są nieobecne lub nieprawidłowo wprowadzone na listy płac, 'Wynagrodzenie zasadnicze: nieprawidłowa kwota', 'Kwota wolna: nieprawidłowa kwota', 'Koszty uzyskania przychodu: nieprawidłowa kwota', 'Podatek dochodowy: nieprawidłowa stawka', 'Przekrocz. podst. ub. emer./rent.: nie uwzględnione', 'Przekrocz. podst. ub. emer./rent.: nie uwzględnione', 'Przekrocz. podst. ub. chorobow.: nie uwzględnione', 'Wynagrodzenie poniżej płacy minimalnej', 'Zasiłek rodzinny: nieprawidłowa kwota', 'Zasiłek wychowawczy: brak informacji o urlopie', 'Fundusz Pracy: nieprawidłowa kwota podstawy', 'Ubezp. emerytalne: nieprawidłowa kwota składki', 'Ubezp. rentowe: nieprawidłowa kwota składki', 'Ubezp. chorobowe: nieprawidłowa kwota składki', 'Ubezp. wypadkowe: nieprawidłowa kwota składki', 'Ubezp. zdrowotne: nieprawidłowa kwota składki', 'Umowa: nieprawidłowe rozliczenie w wybranym miesiącu', 'Umowa: niezgodność rozliczanej umowy z rejestrem', 'Niezdolność do pracy: nieprawidłowa kwota', 'Dni przepr./obow.: potencjalnie nieprawidłowa kwota', 'Potrącenie: potencjalnie nieprawidłowa kwota', 'Dni przepr./obow.: potencjalnie nieprawidłowa liczba'.

**Uwaga:** przy weryfikacji problemów 'Wynagrodzenie: potencjalnie nieprawidłowa kwota' oraz 'Potrącenie: potencjalnie nieprawidłowa kwota' w obecnej wersji programu nie weryfikuje się formuł zawierających następujące zmienne systemowe: dla wynagrodzenia: 'Płaca zasadnicza - poprzedni miesiąc', 'staż (dodatek stażowy)', 'Wymiar etatu', dla potrąceń: 'Kwota już potrącona na liście', 'Podstawa ub. emerytalnego/rentowego - na liście', 'Wynagrodzenie netto bez potrąceń - na liście'.

Lista weryfikowanych problemów/ostrzeżeń stale ulega rozszerzeniom. Aktualną listę weryfikowanych problemów/ostrzeżeń zawiera raport 'Podsumowanie Weryfikowanych/Znalezionych Problemów i Ostrzeżeń'.

### Wydruk listy płac

Ekran 'Wydruk Listy Płac' służy do dokonania wydruku list płac wprowadzonych wcześniej do programu. Każdy wydruk zawiera elementy zgodnie z rodzajem drukowanych list płac (wynagrodzenia zasadnicze, umowy zlecenia, premia, itp. - patrz ekran konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń 'Rodzaje List Płac'). Po wybraniu na ekranie 'Kryteria Odczytu Wydruku Listy Płac' roku i miesiąca sprawozdawczego oraz jednej lub więcej z wyświetlonych list płac, a następnie opcji wydruku (format, opcje, selekcja) i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', lista płac zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu.

Na ekranie kryteriów odczytu dostępna jest opcja wydruku list płac: 'skonsolidowany zestaw wybranych list płac'. Korzystając z tej opcji można na pojedynczej liście płac wydrukować wszystkie kwoty wypłacone zatrudnionemu w ciągu miesiąca poprzez jednoczesne wybranie kilku różnych list płac. Po odczytaniu listę można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Dostępnych jest kilkanaście formatów wydruku listy płac: 'Pełny', 'skrócony', 'Pojedynczy', 'Pasek - (RMUA 1), 'Pasek - (RMUA 2)", 'A4 pejzaż pełny', 'A4 pejzaż skrócony', 'A4 skrót', 'Ewidencja pełny', 'Ewidencja skrócony', 'Koperty (RMUA x 1)', 'Koperty (x 2)', 'Koperty (x 3)', oraz podsumowanie i zestawienie gotówki. Każdy z formatów posiada inaczej zaprezentowane elementy tworzące listę. Przykładowo, format 'Pełny' zawiera listę wypłaconych składników/świadczeń oraz potrąceń. Format 'skrócony' nie zawiera listy wypłaconych składników/świadczeń oraz potrąceń, ale pozwala zmieścić więcej osób na jednej stronie wydruku. Format 'Pojedynczy' umożliwia przygotowanie list płac na oddzielnej kartce dla każdego pracownika (dla oszczędności papieru drukowane są po dwie osoby na jednej kartce formatu A4 - należy tak wydrukowaną listę płac odpowiednio pociąć). Formaty 'Pasek (RMUA 1)' i 'Pasek (RMUA 2)' zawierają dla każdej pozycji wypłaty składki opłacone przez płatnika - służą one jednocześnie jako lista płac oraz zastępują wydruk RMUA dla pracownika. Formaty 'A4' umożliwiają bardziej 'skondensowany' wydruk listy płac. Formaty 'Ewidencja' zawierają odpowiednie podsumowania oddzielnie na każdej stronie wydruku. Formaty 'Koperty' służą do wydruku drukarką igłową na tzw. kopertach poufnych, jak również do standardowego wydruku na kartce A4.

W przypadku formatów 'Koperty', program drukuje na domyślnym papierze ustawionym we właściwościach drukarki. W przypadku wykorzystania drukarki igłowej oraz papieru do wydruków poufnych, istotną kwestią jest ustawienie rozmiaru kartki wydruku. Aby zdefiniować prawidłową wysokość kartki, należy uruchomić opcję Panelu Sterowania Windows 'Drukarki i faksy', a następnie wybrać opcję menu 'Plik', 'Właściwości serwera'. Na ekranie właściwości serwera należy zdefiniować własne rozmiary papieru i nadać tym rozmiarom nazwę, którą można następnie wykorzystać na ekranie właściwości drukarku w celu ustawienia domyślnego rozmiaru papieru. Rozmiary nagłówka strony i nagłówków pozycji

(czyli kolejnych osób na wydruku listy płac) oraz wysokość pasma detali można ustawić poprzez odpowiednią opcję manu 'Działania' po otwarciu ekranu z wydrukiem poufnym - w ten sposób można wydruk precyzyjnie przystosować do konkretnych rozmiarów elementów wydruku poufnego na papierze.

Wydrukowane listy płac, jeśli jest taka potrzeba, można podzielic procentowo na dowolną liczbę projektów, zgodnie z uprzednio zdefiniowanym proporcjami podziału:

#### Podział listy płac na projekty (patrz strona 39)

Warto przypomnieć o ustawieniu preferencji stacji roboczej 'Maksymalna liczba składników i potrąceń wymieniana w szczegółach wydruku listy płac' - domyślne ustawienie tej opcji '4' można zmienić aby umożliwić wydruk na liście płac większej liczby składników.

W przypadku, gdy zatrudnieni otrzymują wynagrodzenie w postaci przelewu, umożliwiono wydruk zbiorówki przelewów w różnych formatach (opcja menu 'Działania', 'Zbiorówka Poleceń Przelewu/Wpłaty Gotówkowej dla Zatrudnionych'). Z analogicznego ekranu 'Home Banking' możliwy jest **eksport przelewów do wybranych systemów home-bankingu, m.in. Elixir-0, MultiCash, VideoTEL**, oraz wiele innych.

#### Wydruk dokumentów (patrz strona 51)

#### Eksport do wybranych systemów home-bankingu

#### (Moduł Rozszerzeń)

Eksport do wybranych systemów home-bankingu obejmuje systemy zgodne z MultiCash i VideoTEL oraz systemy eDysk (BPH) i MilleNet (Millennium Bank). Eksport jest dokonywany z ekranu zbiorówki przelewów z listy płac poprzez wybór odpowiedniej opcji menu 'Działania'. Na ekranie zapisu eksportu można wskazać nazwę i lokalizację pliku oraz dodatkowe parametry eksportu, np. data wykonania, w zaleności od wybranego systemu home-bankingu.

#### Wybór nazwy i lokalizacji pliku (patrz strona 107)

Po wybraniu [OK] na ekranie zapisu eksportu zostaje otwarty dodatkowy ekran potwierdzenia zapisu. Na ekranie potwierdzenia zapisu można obejrzeć zawartość pliku eksportu. Jeżeli po dokonaniu eksportu polskie znaki nie są poprawnie rozpoznawane przez system home-bankingu, należy sprecyzować zasady konwersji znaków w eksporcie. Zasady konwersji znaków są precyzowane na dodatkowym ekranie 'Przeglądania / Edycja Słownika Konwersji', dostępnym poprzez wybór odpowiedniej opcji na ekranie potwierdzenia zapisu. Słownik konwersji jest zapisywany w pliku tekstowym o odpowiedniej nazwie zależnej od systemu home-bankingu, w podkatalogu 'Homebank' katalogu 'Dokumenty' w miejscu instalacji programu. Pliki słowników konwersji można przenosić pomiędzy instalacjami programu.

# Podział listy płac na projekty

W programie można podzielić każdą listę płac proporcjonalnie na dowolną liczbę projektów wykonywanych w dowolnych proporcjach przez dowolnych zatrudnionych. Dokonuje się tego poprzez odczytanie oddzielnego raportu 'Podział na projekty', dostępnego poprzez opcję menu 'Działania' na ekranie wydruku listy płac, po uprzednim zdefiniowaniu odpowiednich proporcji podziału w kartotekach zatrudnionych.

Sekwencja czynności w celu wprowadzenia podziału list płac na projekty jest następująca:

1. W pierwszej kolejności należy utworzyć słownik projektów. W tym celu należy otworzyć ekran 'Projekty', dostępny poprzez opcję menu 'słowniki', a następnie dopisać jeden lub więcej projekt. Każdemu projektowi należy przypisać unikalną nazwę.

2. Do zdefiniowania odpowiednich proporcji podziału list płac pomiędzy projekty służą dedykowane zmienne, posiadające przypisany na ekranie definiowania zmiennych sposób wprowadzania wartości 'Podział na projekty'. Takie zmienne można wprowadzać zarówno na poziomie zatrudnionego, jak również firmy. W celu wprowadzenia zmiennej typu 'Podział na projekty' na poziomie zatrudnionego, należy wybrać przycisk 'Zmienne' w kartotece zatrudnionego. W celu wprowadzenia takiej samej zmiennej na poziomie firmy, należy otworzyć ekran 'Definiowanie Zmiennych Firmy' w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń. W definicji zmiennej należy wybrać sposób wprowadzania wartości 'Podział na projekty'. Po zdefiniowaniu, w dowolnych wielomiesięcznych przedziałach czasowych zmiennej można przypisać dowolną listę projektów ze wskazanym przy każdym projekcie procentowym udziałem w całości wynagrodzenia. W przypadku wprowadzenia zmiennej na poziomie zatrudnionego, zmienną można wykorzystać tylko i wyłącznie w

kartotece tego zatrudnionego. W przypadku wprowadzenia zmiennej na poziomie firmy, zmienną można wykorzystać w kartotece wielu zatrudnionych, którzy będą mieli, w takim przypadku, przypisany identyczny podział na projekty.

3. Po zdefiniowaniu projektów i zmiennych, każdemu zatrudnionemu, którego wynagrodzenie chcemy podzielić na projekty, należy przypisać odpowiednią, wcześniej zdefiniowaną zmienną. Zmienną przypisuje się zatrudnionemu wybierając w kartotece przycisk 'Rozliczenia', a następnie zakładkę 'Płaca zasadnicza i inne zmienne'.

Po dokonaniu powyższych czynności, można przystąpić do odczytania raportu podziału listy płac na projekty. W tym celu należy otworzyć wydruk listy, lub skonsolidowanych list płac które chcemy podzielić, a następnie, po odczytaniu wydruku, wybrać opcję menu 'Działania', 'Podział na Projekty' (lub ikonkę 'Projekty' na pasku narzędzi). Po odczytaniu, raport jest gotowy do przeglądania i/lub wydruku w formie listy płac podzielonej na projekty, oraz w formie podsumowań zbiorczych. Zatrudnieni nie posiadający w kartotece wybranej zmiennej definiującej podział na projekty zostaną wylistowani w oddzielnej grupie: 'Brak podziału na projekty'. Pozostali zatrudnieni będą wylistowani w grupach odpowiadających kolejnym projektom. Wszystkie elementy otrzymanego wynagrodzenia, np. brutto, podstawy, składki i podatek, zostaną podzielone we wskazanych proporcjach. Ostatni projekt jest wyliczony jako różnica wartości danego elementu na liście i wszystkich wcześniej wyliczonych wartości tego elementu przypisanych poprzednim projektom.

W celu weryfikacji otrzymanego podziału na projekty należy wykorzystać podsumowanie zbiorcze całości wydruku, które musi być identyczne z podsumowaniem listy płac na ekranie oryginalnego wydruku listy płac (w trakcie generowania raportu, po wyliczeniu podziału, wszystkie projekty są ponownie sumowane na podsumowaniu zbiorczym).

# Wydruk karty przychodów pracownika

Ekran 'Wydruk Karty Przychodów Pracownika' służy do drukowania karty przychodów dla wybranego pracownika. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Kartoteki Pracowników' roku, działu oraz jednego z wylistowanych pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', karta zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu kartę przychodów pracownika można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Indywidualne karty przychodów pracowników zobowiązani są prowadzić przedsiębiorcy opodatkowani na zasadach ogólnych, zatrudniający pracowników i wypłacający im przychody ze stosunku pracy, o których mowa w art. 12 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 90, poz. 416 z późn.zm.). Rozporządzenie Ministra Finansów z 16 grudnia 1999 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. Nr 105, poz. 1199) rozszerzyło zakres danych, jakie powinny zawierać karty przychodów pracowników. Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia karta przychodów pracownika powinna co najmniej zawierać:

- 1. imię i nazwisko pracownika,
- 2. numer identyfikacji pracownika,
- 3. miesiąc, w którym nastąpiła wypłata,
- 4. sumę osiągniętych w danym miesiącu przychodów brutto (w gotówce i w naturze),
- 5. koszty uzyskania przychodu,
- 6. składkę na ubezpieczania społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe),
- 7. podstawę obliczenia zaliczki w danym miesiącu,
- 8. razem dochód narastająco od początku roku,
- 9. kwotę należnej zaliczki na podatek dochodowy,
- 10. składkę na powszechne ubezpieczenie zdrowotne,

11. należną zaliczkę na podatek oraz datę przekazania zaliczki do właściwego urzędu skarbowego.

Zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia karty przychodów pracowników wypełniane są najpóźniej w terminie przewidzianym do przekazania zaliczki na podatek dochodowy do urzędu skarbowego. Zaliczki

pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy przekazywane są do urzędu skarbowego wraz z deklaracją PIT-4R(4). Karty przychodów pracowników nie podlegają poświadczeniu przez urząd skarbowy.

Uwaga: jako data wpłaty należności do urzędu skarbowego w każdym z miesięcy wylistowanych na karcie przyjęta jest najpóźniejsza z dat umieszczonych na listach płac na których znajduje się pracownik w każdym z miesięcy.

### Wydruk karty zasiłkowej zatrudnionego

Ekran 'Wydruk Karty Zasiłkowej Zatrudnionego' służy do drukowania karty zasiłkowej zgodnie ze wzorem ZUS Z-17 z rozporządzenia M.P.i P.S. z dnia 27 lipca 1999r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. nr 65, poz.742, z 1999r.). Zgodnie z rozporządzeniem, wypłata zasiłków jest ewidencjonowana w karcie zasiłkowej na druku ZUS Z-17, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia. Ewidencja może być prowadzona w formie zapisu elektronicznego. Przykładowe świadczenia ewidencjonowane na karcie zasiłkowej to m.in. wynagrodzenie za czas choroby, zasiłek chorobowy, zasiłek opiekuńczy. Pełna lista kodów ZUS świadczeń umieszczanych na karcie jest następująca: '211', '212', '311', '312', '313', '314', '321', '322', '331', '332', '333', '334'.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Karty Zasiłkowej Zatrudnionego' roku, działu(grupy) oraz jednego z wylistowanych zatrudnionych i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', karta zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmiany dotyczą informacji wylistowanej w nagłówku dokumentu (np. nazwisko i imię ubezpieczonego, daty objęcia ubezpieczeniem chorobowym, uwagi).

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

#### Wydruk zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach

Ekran 'Wydruk Zaświadczenia o Zatrudnieniu i Zarobkach' służy do drukowania w/w zaświadczenia. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Zaświadczenia o Zatrudnieniu i Zarobkach' zakresu informacji które zawierać ma zaświadczenie, działu(grupy) oraz jednego z wylistowanych pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zaświadczenie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmiany mogą dotyczyć większości z wylistowanej informacji (np. treść, tytuł, czy zastrzeżenia). Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

### Wydruk zaświadczenia RP-7

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Zaświadczenia ZUS RP-7' służy do drukowania zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach zgodnie ze wzorem ZUS RP-7.

Pracodawca jest obowiązany do wydawania pracownikowi lub organowi rentowemu zaświadczeń niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń, w tym także do ustalenia kapitału początkowego, a także do ustalenia ich wysokości. Obowiązek pracodawcy odnosi się zarówno do pracowników aktualnie zatrudnionych, jak też do byłych pracowników, gdy wystąpią z taką prośbą. Pracodawca w zaświadczeniu, w tym także w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku RP-7, stwierdza okres zatrudnienia oraz wysokość przychodu w poszczególnych latach kalendarzowych, która stanowiła podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, wypłaconego za okresy, za które przychód ten przysługiwał. W zaświadczeniu tym pracodawca podaje inne okoliczności mające wpływ na wysokość świadczeń lub kapitału początkowego z wyszczególnieniem np. okresów pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i kwot tego wynagrodzenia, okresów pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego, okresów urlopów wychowawczych, urlopów bezpłatnych lub innych okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawidłowe ustalenie świadczeń emerytalno-rentowych lub kapitału początkowego.

Jeżeli pracownik lub były pracownik wystąpi do pracodawcy o potwierdzenie wysokości osiąganego wynagrodzenia, pracodawca jest zobowiązany do wystawienia zaświadczenia na druku RP-7 Zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. W praktyce zaświadczenie RP-7 jest często wystawiane i wręczane odchodzącemu pracownikowi razem ze świadectwem pracy. Zaświadczenie RP-7 wystawia się za wszystkie lata pracy, również po 1-1-1999.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Zaświadczenia RP-7' pracownika oraz wprowadzeniu okresu za który ma zostać odczytane zaświadczenie i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' zaświadczenie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmienić można wszystkie edytowalne pola dokumentu.

# Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

#### Wydruk informacji ZUS RMUA

Pracodawca ma obowiązek przekazać ubezpieczonemu informacje o danych przekazanych za niego do ZUS. Informację taką przekazuje raz w roku do 28 lutego, za rok poprzedni. Dane muszą być przedstawione w podziale na poszczególne miesiące. Na żądanie ubezpieczonego informacja może być przekazywana raz w miesiącu. Zarówno informacja roczna, jak i miesięczna, muszą zawierać te same dane, które płatnik wykazał w przekazanych do ZUS imiennych raportach miesięcznych za ubezpieczonego.

Raport 'Informacja ZUS RMUA' umożliwia odczyt informacji zarówno za cały rok (w podziale na miesiące), jak również oddzielnie za każdy miesiąc. Umożliwiają to kryteria odczytu, które pozwalają na wybranie kartoteki (pracownicy lub zleceniobiorcy), a następnie zatrudnionego, lub grupy zatrudnionych. W dalszej kolejności wybiera się rok, oraz miesiące odczytu. Zakres odczytu jest ustawiany automatycznie na okres zatrudnienia w danym roku kalendarzowym, dla aktualnie wybranej osoby. Po potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' informacja zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Informacja dla osoby ubezpieczonej może być przekazana w innej formie niż wydruk na papierze. Aby to umożliwić, nad ekranem informacji umieszczono przycisk 'Acrobat', którego zadaniem jest otworzenie informacji w programie Adobe Acrobat Reader, a następnie **załączenia do poczty elektronicznej** Przed wysyłką dane można zabezpieczyć hasłem.

Zawartość wyemitowanej informacji można zmienić w odniesieniu do identyfikatora informacji, oraz daty wypełnienia. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

Dokument można zarchiwizować. Jest to użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Archiwizacji dokonuje się poprzez wybór opcji

menu 'Plik', 'Zarchiwizuj'. Drukowanie, lub otwieranie informacji w Adobe Acrobat Reader powoduje automatyczną archiwizację. Aby odczytać dokument z archiwum, na kryteriach odczytu należy wybrać opcję 'Archiwum wydruków' (nie 'Aktualne dane').

# Wydruk zestawienia obniżonych składek na ubezpieczenie zdrowotne

Ekran 'Wydruk Zestawienia Obniżonych Składek na Ubezpieczenie Zdrowotne' dotyczy sytuacji określonych w art.169g ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, czyli sytuacji w których kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne zostaje ograniczona do wysokości zaliczki na podatek dochodowy. W obecnej ustawie, dla lat następujących po roku 2001 art. 169g został zastąpiony przez art. 22a. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Zestawienia Obniżonych Składek na Ubezpieczenie Zdrowotne' roku oraz miesiąca i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zestawienie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku dokumentu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmiany mogą dotyczyć części z wylistowanej informacji (np. tytuł oraz treść informacji wstępnej). Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

# Wydruk zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań

#### (Moduł Rozszerzeń)

Wydruk Zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań SOD PFRON umożliwia odczyt danych do wypełnienia wniosku o dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych WN-D i załącznika INF-D-P. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu roku oraz miesiąca i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zestawienie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku dokumentu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie, wydrukować lub wyeksportować. Eksport danych do plików tekstowych w formacie zdefiniowanym przez PFRON umożliwia następnie import wszystkich danych w aplikacji SODiR Off-line.

Przed odczytem ekranu 'Wydruk Zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań' należy zweryfikować prawidłowość dodatkowych danych, znajdujących się w kartotece pracownika (na zakładce 'ZUS'), dotyczących rozliczenia pracownika niepełnosprawnego. Na załącznikach INF-D-P są ujęci wszyscy pracownicy niepełnosprawni znajdujący się w wybranym okresie na listach płac. W opcji menu 'Działania' wydruku udostępniono szczegóły wyliczenia liczby pracowników w przeliczeniu na etaty - w ten sposób można zweryfikować prawidłowość danych na formularzu Wn-D.

**Odczytany dokument można zapisać do pliku**. Jest to użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

#### Wydruk zestawień podsumowujących z wynagrodzeń

Ekran 'Wydruk Zestawień Podsumowujących z Wynagrodzeń' służy do przeglądania i/lub wydruku podsumowań danych wprowadzanych na listach płac w wybranym roku sprawozdawczym i okresie (od miesiąca do miesiąca). Na kryteriach odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Zestawień Podsumowujących z Wynagrodzeń' można wybrać podsumowanie danych dla konkretnych pracowników, czy zleceniobiorców (lub innych osób), dla całych działów lub grup lub dla całej firmy. Po zaakceptowaniu wybranych na ekranie kryteriów poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podsumowanie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Elementy zestawień to podsumowania m.in.: ogólne, składników wynagrodzenia, umów zlecenie, agencyjnych, o dzieło i prawa autorskie, świadczeń, potrąceń oraz lista przerw i list płac w okresie. Raport zestawień podsumowujących umożliwia dokonywanie wielu użytecznych zestawień dla dokonanych w wybranym okresie wypłat.

W części raportu 'Podsumowanie ogólne', 'Należności odprowadzane do ZUS i urzędu skarbowego', wyliczone są należne składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Uwaga: opcja menu 'Działania', 'Włącz/Wyłącz Podsumowania dla Zatrudnionych' służy do wyświetlenia raportu w rozbiciu na poszczególnych zatrudnionych.

# Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK)

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (FK)' służy do drukowania podsumowań wypłaconych wynagrodzeń oraz dokonanych potrąceń w wybranym okresie w celu zaksięgowania w księgach rachunkowych. W przypadku gdy wersja programu oferuje eksport danych do systemu FK, raport 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (FK)' jest dodatkowym raportem podsumowującym.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Podstawowych Zestawień Księgujących (FK)' okresu, za który ma zostać wydrukowane podsumowanie oraz metody odczytu (wg daty wypłaty/dokonania, wg okresu za który została utworzona lista płac lub rozliczenie oraz wg wybranych list płac/rozliczeń) i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podstawowe zestawienia księgujące zostają odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu zawierającego następujące podsumowania: (a) ogólne, (b) w podziale na działy/grupy zatrudnionych oraz (c) w podziale na zatrudnionych. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR)

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (KPiR)' służy do drukowania podsumowań wypłaconych wynagrodzeń w wybranym okresie w celu zaksięgowania w podatkowej księdze przychodów i rozchodów. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Podstawowych Zestawień Księgujących (KPiR)' okresu, za który ma zostać wydrukowane podsumowanie i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podstawowe zestawienia księgujące zostają odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu zawierającego zestawienie pozycji do zaksięgowania w księdze przychodów i rozchodów. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'Wyliczanie Ekwiwalentu za Urlop Wypoczynkowy' jest odczytywane wyliczenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Ekwiwalentu za Urlop Wypoczynkowy' dnia, na który ma zostać wyliczony ekwiwalent oraz pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', kwoty przysługujących ekwiwalentów zostają odczytane i przedstawione w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia oraz wykorzystane do wyliczenia składniki stałe i zmienne wynagrodzenia. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Ekwiwalent pieniężny przysługuje w razie niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub powołania pracownika do zasadniczej, okresowej lub zawodowej służby wojskowej. Wyliczając ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, bierze się pod uwagę składniki wynagrodzenia podobnie jak w przypadku obliczania wynagrodzenia urlopowego ale metoda wyliczenia kwoty jest inna.

Po wyliczeniu, wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy należy zarejestrować. Odpowiednie zmienne systemowe 'Ekwiwalent - kwota', 'Ekwiwalent - stawka za dzień',

'Ekwiwalent - stawka za godzinę' zostały udostępnione do wykorzystania w formułach płacowych w kartotece osobowej.

Jak rozliczać ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy? (patrz strona 139)

Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

#### Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Funkcjonalność wyliczania i dopisywania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy do list płac jest integralną częścią podstawowego systemu kadrowo-płacowego. Częścią należącą do Modułu Rozszerzeń jest wyłącznie sam raport 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' dokumentujący szczegóły wyliczenia.

Na ekranie 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' jest odczytywane wyliczenie stawki za godzinę wynagrodzenia urlopowego od składników stałych oraz zmiennych. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' roku i miesiąca, dla których ma zostać wyliczone wynagrodzenie urlopowe oraz pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', stawka przysługującego wynagrodzenia urlopowego zostaje odczytana i przedstawiona w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia oraz wykorzystane do wyliczenia składniki stałe i zmienne wynagrodzenia. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Wynagrodzenie urlopowe jest wyliczane automatycznie przy dopisywaniu pracownika do listy płac. **Raport 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' wyłącznie dokumentuje wyliczenie tego wynagrodzenia**. W celu użycia stawki godzinowej wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy np. przy rozliczaniu delegacji, należy wykorzystać odpowiednią zmienną systemową w definicji świadczenia dotyczącego delegacji.

Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

# Wyliczanie wynagrodzenia za urlop okolicznościowy

### (Moduł Rozszerzeń)

Funkcjonalność wyliczania i dopisywania wynagrodzenia za urlop okolicznościowy do list płac jest integralną częścią podstawowego systemu kadrowo-płacowego. Częścią należącą do Modułu Rozszerzeń jest wyłącznie sam raport 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Okolicznościowy' dokumentujący szczegóły wyliczenia.

Na ekranie 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Okolicznościowy' jest odczytywane wyliczenie stawki za godzinę urlopu okolicznościowego od składników stałych oraz zmiennych. W odróżnieniu od urlopu wypoczynkowego, stawka za urlop okolicznościowy jest wyliczana dla składników zmiennych od kwot przysługujących za miesiąc urlopu, a nie za poprzednie 3 miesiące, jak ma to miejsce w przypadku urlopu wypoczynkowego. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Wynagrodzenia za Urlop Okolicznościowy' roku i miesiąca, dla których ma zostać wyliczone wynagrodzenie za urlop okolicznościowy oraz pracownika i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', stawka przysługującego wynagrodzenia za urlop okolicznościowy zostaje odczytana i przedstawiona w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia oraz wykorzystane do wyliczenia składniki stałe i zmienne wynagrodzenia. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Wynagrodzenie za urlop okolicznościowy jest wyliczane automatycznie przy dopisywaniu pracownika do listy płac. Raport 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Okolicznościowy' wyłącznie dokumentuje wyliczenie tego wynagrodzenia. W celu użycia stawki godzinowej wynagrodzenia za urlop okolicznościowy np. przy rozliczaniu delegacji, należy wykorzystać odpowiednią zmienną systemową w definicji świadczenia dotyczącego delegacji.

#### Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

# Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a)

#### (Moduł Rozszerzeń)

Funkcjonalność wyliczania i dopisywania do list płac wynagrodzenia i świadczeń wymagających wyliczenia podstawy zasiłku chorobowego jest integralną częścią podstawowego systemu kadrowo-płacowego. Częścią należącą do Modułu Rozszerzeń jest wyłącznie sam raport 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' dokumentujący szczegóły wyliczenia.

Na ekranie 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' jest odczytywane wyliczenie podstawy zasiłku chorobowego od wszystkich składników zgodnie z definicjami w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' zatrudnionego oraz świadczenia lub przerwy, dla których ma zostać wyliczona podstawa i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podstawa zasiłku chorobowego zostaje odczytana i przedstawiona w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia, wykorzystane do wyliczenia składniki, oraz formularz ZUS Z-3, Z-3a, lub Z-3b, w zależności od kodu tytułu ubrezpieczenia zatrudnionego. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Podstawa zasiłku chorobowego jest wyliczana automatycznie przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac. Raport 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' wyłącznie dokumentuje wyliczenie podstawy i udostępnia do wydruku formularz ZUS Z-3/3a.

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

# Wydruk zastępczej asygnaty zasiłkowej ZUS Z-7

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Zastępczej Asygnaty Zasiłkowej ZUS Z-7' służy do drukowania zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach zgodnie ze wzorem ZUS Z-7.

Asygnata zastępcza służy do dokumentowania wypłaty świadczeń chorobowych (wynikających z ustawy zasiłkowej). Ma zastosowanie w przypadku, gdy na podstawie jednego zaświadczenia lekarskiego dokonuje się wypłaty zasiłku chorobowego w dwóch lub więcej ratach (np. zaświadczenie od 25 stycznia do 5 lutego). W takiej sytuacji, asygnata zastępcza dokumentuje rozliczenie wypłaty zasiłku od 1 do 5 lutego (od 25 do 31 stycznia wypłatę dokumentuje druk ZLA). Formularz Z-7 stosuje się także m.in. przy wypłacie świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku macierzyńskiego oraz zasiłku chorobowego przysługującego za okres pobytu za granicą. Za ten ostatni okres, pracownik nie otrzymuje bowiem zaświadczenia lekarskiego na druku ZUS ZLA. W praktyce asygnatę zasiłkową stosuje się nie tylko przy wypłacie zasiłków, ale również przy wypatach wynagrodzenia za czas choroby.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Zastępczej Asygnaty Zasiłkowej ZUS Z-7' świadczenia, dla którego ma zostać odczytana asygnata oraz okresu rozliczeniowego, którego ma ona dotyczyć i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' asygnata zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmienić można wszystkie edytowalne pola dokumentu.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

# Wydruki kadrowe

Opcja menu wydruków kadrowych grupuje ekrany raportów kadrowych. Do przeglądania i wydruku są dostępne następujące raporty ('kliknij' jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat):

Raporty podstawowe:

Wydruk przerw/świadczeń wg wybranego okresu (patrz strona 48)

Wydruk kartoteki pracowników (patrz strona 47)

Wydruk kartoteki zleceniobiorców i innych osób (patrz strona 49)

Wydruk kartoteki właścicieli (patrz strona 49)

Zestawienia kadrowe (patrz strona 50)

Rejestr umów cywilnoprawnych (patrz strona 35)

Raporty rozszerzeń:

Wydruk badań i szkoleń wg wybranego okresu (patrz strona 48)

Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych (patrz strona 101)

Wydruk ewidencji czasu pracy (patrz strona 99)

Wydruk listy obecności (patrz strona 100)

Wydruk karty obecności (patrz strona 99)

Wydruk karty urlopowej (patrz strona 100)

Wydruk stanu zatrudnienia (patrz strona 49)

#### Raport weryfikujący kadry

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Raportu Weryfikującego Kadry' zatrudnionych oraz daty od której mają bć weryfikowane dane historyczne i potwierdzeniu wyboru przez naciśnięcie przycisku 'Ok', lista problemów i ostrzeżeń zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowych do wydruku raportów. Po odczytaniu listę można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Raport weryfikujący kadry składa się z dwóch części: podsumowania weryfikacji (raport 'Podsumowanie Weryfikowanych/Znalezionych Problemów i Ostrzeżeń') oraz wyszczególnienia problemów i ostrzeżeń wraz z informacją umożliwiającą ich identyfikację (raport 'szczegóły'). Podsumowanie weryfikacji to lista rodzajów wykrywanych problemów razem z ilością znalezionych problemów danego rodzaju. Wyszczególnienie problemów to lista zatrudnionych w weryfikowanym okresie z listą problemów lub ostrzeżeń dla każdego z zatrudnionych (lub wiadomością 'Bez problemów') oraz dokładną informacją co do istoty wykrytego problemu/ostrzeżenia. W przypadku weryfikacji kadr przed odczytem sprawozdań dla GUS nie jest wyświetlana informacja 'Bez problemów' dla zatrudnionych mających poprawnie wprowadzone dane.

W sytuacjach, gdy informacja została sklasyfikowana jako 'ostrzeżenie', osoba prowadząca kadry może wg własnego uznania wskazany problem poprawić lub zignorować. Informacje sklasyfikowane jako 'problem' oznaczają zwykle konieczność poprawienie danych kadrowych.

Raport weryfikujący umożliwia sprawdzenie poprawności wprowadzonych danych kadrowych, sygnalizując brak m.in.: słownika stanowisk, specyfikacji rodzaju (robotnicze/nierobotnicze) dla stanowiska, słownika lokalizacji miejsc pracy, specyfikacji lokalizacji miejsca pracy dla działu, płci, daty urodzenia, PESEL, NIP, daty zatrudnienia, pełnego adresu zamieszkania, działu/wymiaru czasu pracy/stanowiska/kategorii zaszeregowania dla całego lub części okresu zatrudnienia.

Lista weryfikowanych problemów/ostrzeżeń stale ulega rozszerzeniom. Aktualną listę weryfikowanych problemów/ostrzeżeń zawiera raport 'Podsumowanie Weryfikowanych/Znalezionych Problemów i Ostrzeżeń'.

## Wydruk kartoteki pracowników

Ekran 'Wydruk Kartoteki Pracowników' służy do przeglądania i drukowania danych zawartych w kartotece osobowej wybranego pracownika. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Kartoteki Pracowników' działu oraz jednego z wylistowanych pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', kartoteka zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowych do wydruku raportów. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

#### Wydruk przerw/świadczeń wg wybranego okresu

Ekran 'Wydruk Przerw/Świadczeń wg Wybranego Okresu' służy do przeglądania i drukowania raportów dotyczących absencji dla wielu zatrudnionych jednocześnie: urlopy wypoczynkowe, urlopy okolicznościowe, przerwy, świadczenia i inne absencje. Na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Przerw/Świadczeń wg Wybranego Okresu' dokonuje się wyboru zatrudnionych oraz okresu dla którego mają zostać odczytane absencje. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Wydruk badań i szkoleń wg wybranego okresu

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Badań i Szkoleń wg Wybranego Okresu' służy do przeglądania i drukowania raportów z badań lekarskich i szkoleń BHP dla wielu zatrudnionych jednocześnie. Na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Badań i Szkoleń wg Wybranego Okresu' dokonuje się wyboru zatrudnionych oraz okresu i dat wg których mają zostać odczytane badania i szkolenia. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Wydruk ewidencji czasu pracy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Przepisy kodeksu pracy nakładają na pracodawców obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą.

#### Art. 149.

§ 1. Pracodawca prowadzi ewidencję czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą. Pracodawca udostępnia tę ewidencję pracownikowi, na jego żądanie.

Ekran 'Ewidencja Czasu Pracy' służy do drukowania informacji o czasie obowiązku pracy oraz czasie faktycznie przepracowanym. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Ewidencji Czasu Pracy' okresu, działu (lub wszystkich działow) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', ewidencja czasu pracy zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu ewidencję czasu pracy pracy można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Ekran 'Ewidencja Czasu Pracy' zawiera wydruk samej ewidencji oraz dwóch dodatkowych podsumowań: wg pracowników i wg miesięcy, zawierające ilości dni oraz godzin wynikających z obowiązku pracy, faktycznie przepracowanych, godzin nadliczbowych, nieprzepracowanych płatnych i niepłatnych, liczbę dni wykorzystanego urlopu wypoczynkowego, szczegółowy wykaz ilości godzin przepracowanych i wynikających z obowiązku pracy w podziale na dni oraz informację o przerwach w pracy.

# Wydruk karty urlopowej

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Karty Urlopowej' służy do drukowania zestawienia wykorzystanych urlopów wypoczynkowych w formie kalendarza obejmującego dowolny wybrany okres.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Karty Urlopowej' okresu, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', karta urlopowa zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu kartę urlopową można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Wydruk listy obecności

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Listy Obecności' służy do drukowania zestawienia wszelkich przerw oraz czasu obowiązku pracy w formie listy obecności obejmującej dowolny wybrany okres.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Listy Obecności' okresu, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', lista obecności zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu listę obecności można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

#### Wydruk karty obecności

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Karty Obecności' służy do drukowania zestawienia wszelkich przerw w pracy w formie kalendarza obejmującego dowolny wybrany okres.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Karty Obecności' okresu, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników, a następnie formatu wydruku i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', karta obecności zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu kartę obecności można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

### Wydruk kartoteki zleceniobiorców i innych osób

Ekran 'Wydruk Kartoteki Zleceniobiorców i Innych Osób' służy do przeglądania i drukowania danych zawartych w kartotece wybranej osoby współpracującej z firmą jako zleceniobiorca, czy w innej formie. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Kartoteki Zleceniobiorców i Innych Osób' grupy oraz jednej z wylistowanych osób i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', kartoteka zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowych do wydruku raportów. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

#### Wydruk kartoteki właścicieli

Ekran 'Wydruk Kartoteki Właścicieli' służy do przeglądania i drukowania danych zawartych w kartotece wybranego właściciela. Po wybraniu właściciela na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Kartoteki Właścicieli' i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', kartoteka zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowych do wydruku raportów. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

### Wydruk rejestru umów cywilnoprawnych

Ekran 'Wydruk Rejestru Umów Cywilnoprawnych' służy do przeglądania i drukowania rejestrów umów: zlecenia, agencyjnych, o dzieło i prawa autorskie, których rozlicznie umożliwia program. Na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Rejestru Umów Cywilnoprawnych' dokonuje się wyboru zatrudnionego oraz okresu dla którego mają zostać wylistowane umowy. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

#### Wydruk stanu zatrudnienia

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'stan Zatrudnienia' służy do drukowania informacji o liczbie zatrudnionych w przeliczeniu na osoby oraz na etaty. Podsumowania dla zatrudnienionych są pokazane w podziale na kobiety i mężczyzn (dla GUS) oraz na pełnosprawnych i niepełnosprawnych (dla PFRON). Oprócz podsumowań, raport zawiera również listy uwzględnionych oraz nieuwzględnionych zatrudnionych razem z powodem nieuwzględnienia, co umożliwia dodatkową weryfikację wyników. Domyślnie, natychmiast po wybraniu i zaakceptowaniu kryteriów odczytu, zostają zweryfikowane dane kadrowe dotyczące wybranych zatrudnionych. W przypadku nieścisłości, np. brak działu, wymiaru, itp., zostają one wyświetlone w formie gotowego do wydruku raportu. Nieścisłości w danych kadrowych należy poprawić przed ponownym odczytem raportu. W przypadku prawidłowej zawartości danych kadrowych, raport 'stan Zatrudnienia' odczytywany jest natychmiast.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Stanu Zatrudnienia wg Okresu' działu lub grupy zatrudnionych (lub wszystkich działów/grup), wskazaniu okresu i dni miesiąca, które mają zostać odczytane oraz absencji, które mają zostać uwzględnione, a następnie potwierdzeniu wyboru poprzez

naciśnięcie przycisku 'Ok', stan zatrudnienia zostaje odczytany i sformatowany w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Zestawienia kadrowe

Na ekranie 'Zestawienia Kadrowe' można przeglądać, wydrukować lub wyeksportować do pliku wybrane dane z kartoteki osobowej. Na kryteriach odczytu ekranu można wybrać odczyt zestawienia dla konkretnych pracowników, czy zleceniobiorców (lub innych osób), dla całych działów lub grup lub dla całej firmy oraz wprowadzić datę, na którą mają zostać odczytane dane historyczne. Po zaakceptowaniu wybranych kryteriów poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zestawienie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu.

Do raportu można dopisać własny opis umieszczany w nagłówku. W tym celu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Opis Raportu'.

#### Opis raportu (patrz strona 51)

Natychmiast po odczytaniu zestawienie zawiera następujące podstawowe dane o wybranych zatrudnionych: nr id, nazwisko, imię, datę urodzenia, dział/grupę oraz numery PESEL i NIP. Do zestawienia można dodać nowe kolumny zawierające wskazane dane dotyczące zatrudnionego. W celu wyboru lub zmiany listy wyświetlanych kolumn danych należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Wybór Kolumn Raportu'. Wyboru listy wyświetlanych kolumn oraz zmiany kolejności dokonuje się poprzez 'przeciąganie' za pomocą myszy wybranych kolumn w wybrane miejsce.

#### Wybierz i posortuj kolumny widoczne na raporcie (patrz strona 50)

Na raporcie można dokonać selekcji wybranych pozycji. Przykładem selekcji może być np. wyświetlenie tylko zatrudnionych urodzonych w latach 1960 do 1980 lub tylko pracowników którzy zlecili wypełnienie deklaracji PIT-40. W celu dokonania selekcji wyświetlanych pozycji należy wybrać opcję menu 'Działania', 'selekcja Wybranych Pozycji'.

#### Selekcja wybranych pozycji (patrz strona 50)

Wylistowane na ekranie pozycje można wyeksportować w formacie tekstowym do wybranego pliku.

#### Wybór nazwy i lokalizacji pliku (patrz strona 107)

Rozszerzeniem funkcjonalności zestawienia są w wybranych wersjach programu:

#### Generator raportów (patrz strona 105)

#### Generator dokumentów (patrz strona 105)

#### Wybierz i posortuj kolumny widoczne na raporcie

Na ekranie dokonuje się wyboru kolumn wyświetlanych na raporcie. Poprzez zmianę kolejności wyświetlanych kolumn dokonuje się ich posortowania. Lista z lewej strony ekranu zawiera dodatkowe kolumny dostępne do wyświetlenia na raporcie. Lista z prawej strony ekranu zawiera kolumny aktualnie wyświetlone. Zarówno dodania i usunięcia kolumny jak i zmiany kolejności wyświetlania dokonuje sie poprzez 'przeciąganie' za pomocą myszy wybranych kolumn w wybrane miejsce (przeciąganie - przyciśnięcie lewego przycisku myszy i przytrzymanie, a następnie przesunięcie myszy w żądanym kierunku). Posortowane jest pierwszych dziesięć kolumn raportu wyświetlanych na liście z prawej strony. Oprócz kolejności posortowania można także wybrać czy dana kolumna ma zostać posortowana rosnąco, czy malejąco.

Dodatkowo do dyspozycji użytkownika są przyciski 'Odtwórz Oryginalne Ustawienia' oraz 'Uniewidocznij Wszystkie Kolumny'. Przycisk 'Uniewidocznij Wszystkie Kolumny' jest wygodny gdy zmiany raportu są na tyle duże że nie opłaca się ich dokonywać poprzez zmienianie kolumna po kolumnie.

#### Selekcja wybranych pozycji

Na ekranie dokonuje się selekcji wybranych pozycji raportu. Aby dokonać selekcji należy najpierw wprowadzić warunki tej selekcji. Każdy warunek posiada wyspecyfikowane jakiej kolumny dotyczy, operator (np. równa się, mniejszy niż, zawiera, itp.) oraz wartość. W celu ułatwienia wyboru wartości

można skorzystać z przycisku '...', który, naciśnięty po wybraniu kolumny, odczytuje do listy podpowiedzi pola 'wartość' wszystkie wartości danej kolumny z raportu.

Można wprowadzić dowolną ilość warunków selekcji łącząc je między sobą klauzulami 'lub' oraz 'i'. Uwaga: aby wylistować pozycje np. o imieniu 'Andrzej' razem z pozycjami o imieniu 'Marek' należy skorzystać z klauzuli 'lub', a nie 'i'. Klauzula 'i' oznacza że obydwa warunki które on łączy muszą zostać spełnione (w tym przypadku nikt by nie został wylistowany, bo ta sama kolumna nie może być jednocześnie równa 'Andrzej' i 'Marek'). Klauzula 'lub' oznacza, że dla każdej wylistowanej pozycji przynajmniej jeden z wprowadzonych warunków jest prawdziwy.

Do edycji warunków selekcji służą przyciski 'Dopisz', 'Wstaw' i 'Usuń'. Dodatkowo dostępna jest możliwość zaznaczenia czy warunki dotyczące pól tekstowych muszą być spełnione z uwzględnieniem dużych/małych liter czy nie.

#### Opis raportu

Na ekranie 'Opis Raportu' można wprowadzić lub zmienić opis raportu, czyli jedną z linii tekstu nagłówka raportu. Służy to dodaniu do standardowego opisu raportu własnej treści, użytecznej w interpretacji danych na raporcie. Jest to użyteczna opcja zwłaszcza w przypadku raportów umożliwiających selekcję odczytanych danych.

### Zestawienia umów cywilnoprawnych

Na ekranie 'Zestawienia Kadrowo-Płacowe' można przeglądać, wydrukować oraz wyeksportować do pliku wybrane dane z kartoteki osobowej oraz z list płac. Na ekranie kryteriów odczytu zestawień dokonuje się wyboru zatrudnionego oraz okresu dla którego mają zostać wylistowane umowy. Po zaakceptowaniu wybranych kryteriów poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zestawienie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu.

Do raportu można dopisać własny opis umieszczany w nagłówku. W tym celu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Opis Raportu'.

#### Opis raportu (patrz strona 51)

Natychmiast po odczytaniu zestawienie zawiera następujące podstawowe dane o wybranych zatrudnionych. Do zestawienia można dodać nowe kolumny zawierające wskazane dane dotyczące zatrudnionego. W celu wyboru lub zmiany listy wyświetlanych kolumn danych należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Wybór Kolumn Raportu'. Wyboru listy wyświetlanych kolumn oraz zmiany kolejności dokonuje się poprzez 'przeciąganie' za pomocą myszy wybranych kolumn w wybrane miejsce.

#### Wybierz i posortuj kolumny widoczne na raporcie (patrz strona 50)

Na raporcie można dokonać selekcji wybranych pozycji. Przykładem selekcji może być np. wyświetlenie tylko zatrudnionych urodzonych w latach 1960 do 1980. W celu dokonania selekcji wyświetlanych pozycji należy wybrać opcję menu 'Działania', 'selekcja Wybranych Pozycji'.

#### Selekcja wybranych pozycji (patrz strona 50)

Wylistowane na ekranie pozycje można wyeksportować w formacie tekstowym do wybranego pliku.

#### Wybór nazwy i lokalizacji pliku (patrz strona 107)

Rozszerzeniem funkcjonalności zestawienia są w wybranych wersjach programu:

#### Generator raportów (patrz strona 105)

#### Generator dokumentów (patrz strona 105)

#### Wydruk dokumentów

Dostępne do przeglądania/wydruku są następujące dokumenty kadrowo/płacowe:

1. Polecenie przelewu/wpłaty gotówkowej (trzy rodzaje dokumentów: (a) przelew, (b) wpłata (c) przelew lub wpłata zależności od wypełnienia, w trzech formatach: (a) nowy (b) stary, (c) nowy PKO BP

czarny i czerwony). Na ekranie poprzez wybór odpowiedniej opcji menu 'Działania' można zmienić kolor wydruku, ustawienie liter i cyfr w oddzielnych kratkach oraz wydruk dużymi literami,

#### Kolory Dokumentu (patrz strona 55)

2. Polecenie przelewu/wpłaty gotówkowej dla urzędu skarbowego, zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 września 2001 (patrz pkt.1),

3. Zbiorówka przelewów z listy płac (zbiorówka przelewów wg banku oraz trzy rodzaje dokumentów: (a) przelew, (b) wpłata (c) przelew lub wpłata zależności od wypełnienia). Podobnie jak w pkt.1. dostępne są dodatkowe opcje w menu 'Działania', Z ekranu Zbiorówka Poleceń Przelewu/Wpłaty Gotówkowej dla Zatrudnionych' jest możliwy eksport przelewów do wybranych systemów bankowości elektronicznej (home-banking), m.in. MultiCash, VideoTEL, MilleNet (Millennium Bank) oraz eDysk (bank BPH). Służy do tego celu odpowiednia opcja menu 'Działania' (Moduł Rozszerzeń).

#### Eksport do wybranych systemów home-bankingu (patrz strona 39)

4. Umowa zlecenie, o dzieło oraz rachunek do umowy. Uwaga: przed wydrukiem umowy należy ją wcześniej wprowadzić do rejestru umów cywilnoprawnych,

#### Jak rozliczać umowy cywilno-prawne? (patrz strona 168)

5. Wniosek, zgoda oraz zaświadczenie dotyczące urlopów, karta dokumentująca absencję:

#### Wydruk wniosku/zgody/zaświadczenia dotyczących urlopu (patrz strona 53)

#### Wydruk karty dokumentującej absencję (patrz strona 53)

6. Informacja o wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego:

#### Informacja o wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego (patrz strona 53)

7. Kwestionariusz osobowy oraz umowa o pracę (na czas określony, nieokreślony, określonej pracy, okres wstępny, okres próbny),

#### 8. Świadectwo pracy,

9. Zmiana warunków umowy o pracę (angaż), wypowiedzenie warunków umowy o pracę, rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron, rozwiązanie umowy o pracę za i bez wypowiedzenia.

Emisja każdego z w/w dokumentów jest poprzedzona właściwym ekranem kryteriów odczytu dokumentu. Na ekranie odczytu dokumentu należy wybrać osobę, której emitowany dokument ma dotyczyć. Dodatkowo, dokument można odczytać z pliku (oczywiście tylko wtedy, gdy został on wcześniej po wyemitowaniu zapisany do pliku). Niektóre dokumenty, takie jak przelew/wpłata gotówkowa, czy rachunek do umowy są emitowane po wybraniu opcji menu 'Działania' na odpowiednim ekranie programu, np. na ekranie listującym zawartość listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym, czy umowami zlecenie i o dzieło.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. W zależności od rodzaju dokumentu zakres możliwej do zmiany informacji jest różny. Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Każdy dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

Rozszerzeniem funkcjonalności wydruku dokumentów umowa o pracę, świadectwo pracy, umowa o dzieło, umowa zlecenia oraz zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach jest w wybranych wersjach programu:

#### Generator dokumentów (patrz strona 105)

### Wydruk wniosku/zgody/zaświadczenia dotyczących urlopu

Ekran służy do drukowania wniosku pracownika o urlop, zgody pracodawcy na urlop oraz zaświadczenia o urlopie. Uwzględnione zostały urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe, bezpłatne, macierzyńskie oraz wychowawcze

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu odpowiedniego urlopu i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' dokument zostaje odczytany i sformatowany w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmienić można wszystkie edytowalne pola dokumentu.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zarchiwizować**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Archiwizacji dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zarchiwizuj'. Aby odczytać dokument z archiwum, na kryteriach odczytu należy wybrać opcję 'Archiwum wydruków' (nie 'Aktualne dane').

#### Wydruk karty dokumentującej absencję

Ekran 'Wydruk Karty Dokumentującej Absencję' służy do drukowania karty dokumentującej absencję (np. urlop okolicznościowy, bezpłatny, szkoleniowy, itp.).

Karta dokumentująca absencję służy do udokumentowania absencji, dla której nie jest emitowany żaden inny oficjalny dokument. Taką absencją może być np. urlop bezpłatny. W przypadku wielu innych absencji takich np. jak zwolnienie lekarskie, emitowane są oficjalne druki ZLA i karta dokumentująca absencję nie ma zastosowania.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Karty Dokumentującej Absencję' absencji i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' karta zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmienić można wszystkie edytowalne pola dokumentu.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zapisać do pliku**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Zapisu do pliku dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zapisz'.

#### Zapisz dokument (patrz strona 55)

#### Informacja o wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego

Informacja o wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego pozwala na szybki odczyt dokumentu zawierającego zestawienie przysługującego, wykorzystanego, oraz pozostającego do wykorzystania urlopu wypoczynkowego dla wybranych pracowników. Dodatkowo, na dokumencie można pokazać prognozowana datę zmiany wymiaru przysługującego urlopu, oraz listę dat wykorzystanych urlopów razem z liczbą dni oraz godzin każdego urlopu. Prognozowana datą zmiany wymiaru oznacza zmianę wymiaru z 20 na 26 dni w przypadku pracowników na zwykłą umowę o pracę, zwiększenia o kolejne 2 dni w przypadku pracowników tymczasowych, oraz o 1/12 rocznego wymiaru w przypadku osób zatrudnionych po raz pierwszy

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu pracownika, lub poracowników, okresu, za który mają zostać odczytane urlopy, oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' dokument zostaje odczytany i sformatowany w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmienić można wszystkie edytowalne pola dokumentu.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zarchiwizować**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Archiwizacji dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zarchiwizuj'. Aby odczytać dokument z archiwum, na kryteriach odczytu należy wybrać opcję 'Archiwum wydruków' (nie 'Aktualne dane').

### Wydruk skierowania na badania lekarskie

Ekran służy do drukowania skierowania zatrudnionego na profilaktyczne badania lekarskie. Badania lekarskie zatrudnionych regulują art. 229 Kodeksu pracy oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy.

Art. 229.

§ 1. Wstępnym badaniom lekarskim podlegają:

1) osoby przyjmowane do pracy,

2) pracownicy młodociani przenoszeni na inne stanowiska pracy i inni pracownicy przenoszeni na stanowiska pracy, na których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia lub warunki uciążliwe. Badaniom wstępnym nie podlegają jednak osoby przyjmowane ponownie do pracy u danego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy, na podstawie kolejnej umowy o pracę zawartej w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej umowy o pracę z tym pracodawcą.

§ 2. Pracownik podlega okresowym badaniom lekarskim. W przypadku niezdolności do pracy trwającej dłużej niż 30 dni, spowodowanej chorobą, pracownik podlega ponadto kontrolnym badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku.

§ 3. Okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się w miarę możliwości w godzinach pracy. Za czas niewykonywania pracy w związku z przeprowadzanymi badaniami pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, a w razie przejazdu na te badania do innej miejscowości przysługują mu należności na pokrycie kosztów przejazdu według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

§ 4. Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu wprowadzonego wcześniej badania i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok' dokument zostaje odczytany i sformatowany w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu dokument można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Zawartość wyemitowanego dokumentu można zmienić. W celu zmiany treści dokumentu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'. Zmienić można wszystkie edytowalne pola dokumentu.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

**Dokument można zarchiwizować**. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Archiwizacji dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Plik', 'Zarchiwizuj'. Aby odczytać dokument z archiwum, na kryteriach odczytu należy wybrać opcję 'Archiwum wydruków' (nie 'Aktualne dane').

# Wybierz dokument

Na ekranie 'Wybierz Dokument' dokonuje się wyboru dokumentu z zestawu dokumentów wcześniej zapisanych do pliku. Dodatkowo, dla niektórych dokumentów jest dostępny wybór: (a) istniejący - wybór istniejącego pliku zawierającego dokument oraz (b) nowy - otworzenie nowego dokumentu który po wypełnieniu pól można wydrukować i/lub zapisać.

Dodatkowo jest dostępna opcja 'Usuń Wybrany Dokument'. Wybranie tej opcji powoduje po potwierdzeniu natychmiastowe usunięcie wybranego pliku w którym został zapisany dokument z dysku. **Zapisz dokument (patrz strona 55)** 

#### Zapisz dokument

Na ekranie 'Zapisz Dokument' wprowadza się nazwę pod którą dokument zostanie zapisany do pliku. Zapisany dokument można później ponownie odczytać, np. w celu wydrukowania kopii.

Dodatkowo jest dostępna opcja 'Usuń Wybrany Dokument'. Wybranie tej opcji powoduje po potwierdzeniu natychmiastowe usunięcie wybranego pliku w którym został zapisany dokument z dysku.

#### Wybierz dokument (patrz strona 54)

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu

Na ekranie 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu' można dokonać edycji wybranych pozycji wyemitowanej deklaracji, czy innego dokumentu. Są to zwykle pozycje których nie rejestruje się w kartotece osobowej czy na ekranach list płac, np.: nazwisko i imię osoby wypełniającej(podatnika), data wypełnienia, opis raportu, czy też dodatkowe dane dotyczące płatności lub kwot poszczególnych pozycji. Dodatkowo do edycji na niektórych dokumentach są udostępnione pola o zawartości specyficznej dla danego dokumentu.

Akceptacji wprowadzonych na ekranie edycji zmian dokonuje się poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zaniechania wprowadzonych zmian poprzez naciśnięcie przycisku 'Anuluj'. Wszystkie wprowadzone zmiany są natychmiast wyświetlane w treści dokumentu.

#### **Kolory Dokumentu**

Każdy kolor reprezentują trzy liczby od 0 do 255, np. kolor czarny to (0, 0, 0), biały (255, 255, 255), czerwony (255, 0, 0), itp. Liczby reprezentujące wybrany kolor można ustalić eksperymentalnie - poprzez wprowadzenie trzech liczb, a następnie kliknięcie na przycisk 'Ustaw Kolor =>'.

W przypadku dokumentów drukowanych w kolorze (np. polecenie przelewu / wpłata gotówkowa) na tym ekranie można ustawić kolory wydruku tak, aby były wydruk był identyczny ze wzorem dokumentu.

#### Wydruki deklaracji dla urzędu skarbowego

Emisja każdej deklaracji jest poprzedzona właściwym ekranem kryteriów odczytu deklaracji. Na ekranie odczytu należy wybrać kryteria, według których ma zostać wyemitowana deklaracja. Dodatkowo, deklarację można odczytać z pliku (oczywiście tylko wtedy, gdy została ona wcześniej po wyemitowaniu zapisana do pliku). Wyemitowaną deklarację można przeglądać na ekranie i wydrukować. Wyboru stron do przeglądania/drukowania dokonuje się wybierając jeden z numerów stron w nagłówku ekranu deklaracji. Aby wydrukować należy na pasku narzędzi wybrać ikonę 'Drukuj' lub wybrać opcję 'Drukuj' z menu 'Plik'. Naciśnięcie na ikonę powoduje natychmiastowe wydrukowania strony, natomiast wybranie opcji 'Drukuj' z menu 'Plik' powoduje otwarcie okna dialogowego drukowania na którym można dospecyfikować parametry drukowania.

Opcja menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu' umożliwia dostęp do takich pól deklaracji, dla których wartości nie są wprowadzane na ekranach kartotek osobowych, danych firmy, czy zawartości list płac. Podczas emitowania deklaracji takie pola otrzymują wartości domyślne, które poprzez ekran 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu' można odpowiednio zmienić.

#### Edycja wybranych pozycji dokumentu (patrz strona 55)

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Deklaracje PIT-4 (patrz strona 56)

Deklaracje PIT-8A (patrz strona 56)

Deklaracje PIT-11 (patrz strona 56)

Deklaracje PIT-40 (patrz strona 56)

Deklaracje PIT-8B (patrz strona 57)

Deklaracja PIT-8C (patrz strona 57)

Informacje PIT-R (patrz strona 57)

#### Deklaracje IFT-1/IFT-1R (patrz strona 58)

**Deklaracje PIT-5 (patrz strona 58)** (dla właścicieli firm prowadzących Księgę Przychodów i Rozchodów)

Wszystkie odczytane deklaracje można wysyłać elektronicznie do systemu e-Deklaracje.

#### Przekaz do systemu e-Deklaracje (patrz strona 59)

Każda deklaracja po wydrukowaniu, lub wysyłce do systemu e-Deklaracje jest automatycznie archiwizowana. Jest to bardzo użyteczna opcja, umożliwiająca rejestrację wystawianych dokumentów np. w celu późniejszego wystawienia duplikatu. Przeglądania zarchiwizowanych deklaracji można dokonywać w Rejestrze Wydruków.

#### Rejestr wydruków (patrz strona 60)

#### **Deklaracje PIT-4**

Deklaracja PIT-4, lub PIT-4R jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-4' roku i miesiąca, a w przypadku ekranu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-4R' roku sprawozdawczego. Dane do wypełnienia deklaracji PIT-4/4R są wprowadzane m.in. na ekranach list płac, oraz w danych firmy.

Deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

#### **Deklaracje PIT-8A**

Deklaracja PIT-8A, lub PIT-8AR jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-8A' roku i miesiąca, a w przypadku ekranu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-8AR' roku sprawozdawczego. Dane do wypełnienia deklaracji PIT-8A/8AR są wprowadzane m.in. na ekranach list płac, oraz w danych firmy.

Deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

# Deklaracje PIT-11

Deklaracja PIT-11 jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-11' działu i pracownika oraz wprowadzeniu okresu dla którego odczytana ma zostać deklaracja. Na ekranie kryteriów listowani są tylko ci pracownicy, którzy w kartotece osobowej nie mają zaznaczone, że wystąpili o rozliczenie roczne na deklaracji PIT-40. Dane do wypełnienia deklaracji PIT-11 są wprowadzane na listach płac, oraz w kartotece osobowej.

W przypadku, gdy zatrudniony został w ciągu roku wprowadzony do kartotek więcej niz jeden raz, np. gdy w tym czasie zmienił sposób zatrudnienia z umowy cywilnoprawnej na umowę o pracę, może mieć zastosowanie wydrukowanie jednej deklaracji PIT dla obydwu sposobów zatrudnienia. W takim przypadku, na ekranie 'Preferencje Ogólne', warto zaznaczyć opcję odczytywania deklaracji PIT-11, PIT-40, oraz PIT-R wg numeru PESEL na 'Tak'.

Wysyłka PIT-11 dla osób zagranicznych nieposiadających numerów PESEL, oraz NIP jest możliwa po wybraniu dla takiej osoby w kartotece osobowej na zakładce 'Podatki' identyfikatora dla PIT 'NIP', a następnie wprowadzenie sztucznego numeru NIP '999-999-99-99'.

#### Rejestracja w kartotece osoby zagranicznej bez PESEL lub NIP (patrz strona 153)

Deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

#### **Deklaracje PIT-40**

Deklaracja PIT-40 jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-40' roku, działu oraz jednego pracownika z wybranego działu. Na ekranie kryteriów listowani są tylko ci pracownicy, którzy w kartotece osobowej na zakładce 'Podatki' mają zaznaczone, że wystąpili o rozliczenie roczne na deklaracji PIT-40. Dane do wypełnienia deklaracji PIT-40 są wprowadzane na ekranach list płac pracowników oraz w kartotece pracowników.

# Jak rozliczać nadpłatę/zwrot podatku w przypadku wypełniania dla pracownika PIT-40? (patrz strona 146)

W przypadku, gdy zatrudniony został w ciągu roku wprowadzony do kartotek więcej niz jeden raz, np. gdy w tym czasie zmienił sposób zatrudnienia z umowy cywilnoprawnej na umowę o pracę, może mieć zastosowanie wydrukowanie jednej deklaracji PIT dla obydwu sposobów zatrudnienia. W takim przypadku, na ekranie 'Preferencji Ogólnych' warto zaznaczyć na 'Tak' opcję odczytywania deklaracji PIT-11, PIT-40, oraz PIT-R wg numeru PESEL.

Raport 'Wydruk Rocznego Obliczenie Podatku od Dochodu Podatnika' jest oddzielną wersją deklaracji PIT-40, którą można odczytać dla każdego pracownika w kartotece, również takiego, który nie ma zaznaczonego w kartotece osobowej, że wystąpił o rozliczenie roczne na deklaracji PIT-40. Odczyt Wydruku Rocznego Obliczenia Podatku od Dochodu Podatnika nie powoduje po odczycie automatycznego zarejestrowania dla pracownika rozliczenia deklaracji PIT-40 i w związku z tym **jest preferowanym sposobem sprawdzenia należności podatkowej podatnika za dany rok kalendarzowy (jeżeli jest taka konieczność), w przypadku gdy deklaracja PIT-40 nie będzie wystawiana**.

# **Deklaracje PIT-8B**

Deklaracja PIT-8B (od roku 2006 zastąpiona przez PIT-11) jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-8B' roku, grupy zleceniobiorców i innych osób oraz jednej osoby z wybranej grupy. Dane do wypełnienia deklaracji PIT-8B są wprowadzane na ekranach list płac zleceniobiorców i innych osób współpracujących oraz w kartotece zleceniobiorców i innych osób współpracujących.

W przypadku, gdy zatrudniony został w ciągu roku wprowadzony do kartotek więcej niz jeden raz, np. gdy w tym czasie zmienił sposób zatrudnienia z umowy cywilnoprawnej na umowę o pracę, może mieć zastosowanie wydrukowanie jednej deklaracji PIT dla obydwu sposobów zatrudnienia. W takim przypadku, na ekranie 'Preferencji Ogólnych' warto zaznaczyć na 'Tak' opcję odczytywania deklaracji PIT-11, PIT-40, oraz PIT-R wg numeru PESEL.

Deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

#### **Informacje PIT-R**

Informacja PIT-R jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Informacji PIT-R' roku, działu oraz wybranego zatrudnionego. Na ekranie kryteriów listowani są wszyscy zatrudnieni. Informacja PIT-R jest uzupełnieniem deklaracji PIT-11 lub 40 w przypadku dokonywania wypłat z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich. Dane do wypełnienia informacji PIT-R są wprowadzane na ekranach list płac pracowników oraz w kartotece pracowników.

W przypadku, gdy zatrudniony został w ciągu roku wprowadzony do kartotek więcej niz jeden raz, np. gdy w tym czasie zmienił sposób zatrudnienia z umowy cywilnoprawnej na umowę o pracę, może mieć zastosowanie wydrukowanie jednej deklaracji PIT dla obydwu sposobów zatrudnienia. W takim przypadku, na ekranie 'Preferencji Ogólnych' warto zaznaczyć na 'Tak' opcję odczytywania deklaracji PIT-11, PIT-40, oraz PIT-R wg numeru PESEL.

Deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

# Deklaracja PIT-8C

Deklaracja PIT-8C jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-8C' roku, grupy zleceniobiorców i innych osób, oraz jednego, lub więcej zatrudnionych.

Dane wykorzystane do wypełnienia deklaracji są wprowadzane w kartotece zleceniobiorców i innych osób (strona 1 PIT), oraz na listach płac (strona 2 PIT). Aby zarejestrowane wynagrodzenia zostały uwzględnione na deklaracji PIT-8C, należy w definicji listy płac wybrać źródło przychodu do deklaracji PIT 'Przychody art.20 ust.1 (PIT-8C)' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń 'Rodzaje List Płac' - ze składnikami lub świadczeniami). Można w tym celu utworzyć nową liste płac (polecane rozwiązanie), lub skorzystać z jednej z istniejących. Nazwa rodzaju przychodu opisująca kwotę na PIT jest brana z opisu listy.

Sekwencja czynności w celu utworzenia nowej listy płac powinna być następująca:

1. W przypadku wypłaty składnika wynagrodzenia (np. diety dla zarządu) należy dopisać i odpowiednio zdefiniować taki składnik na ekranie konfiguracji 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia'. **Zdefiniowany składnik musi zawsze wchodzić do podstawy podatku dochodowego**, ponieważ tylko w ten sposób kwoty składników opodatkowanych mogą pojawić się na deklaracji - zaliczka na podatek nie będzie jednak od takiego składnika w programie naliczana, zgodnie z definicją listy płac w pkt. 2.

2. Należy otworzyć ekran konfiguracji 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia', lub 'Rodzaje List Płac ze Świadczeniami i Przerwami', w zależności od tego, jakie wypłaty chcemy umieścić na PIT-8C i na tym ekranie dopisać i odpowiednio zdefiniować nową liste płac. W pozycji źródło przychodu do deklaracji PIT należy wybrać 'Przychody art.20 ust.1 (PIT-8C)'. Opis listy płac będzie skopiowany do opisu kwoty wynagrodzenia na PIT-8C. Na tak zdefiniowanej liście płac nie będzie liczona zaliczka na podatelk dochodowy.

3. Po zdefiniowaniu nowej listy, należy z prawej strony tej listy wybrać przycisk 'składniki', lub 'Świadczenia i Przerwy' i wybrać z listy rozwijanej odpowiedni składnik, lub świadczenie.

Po zarejestrowaniu i wypłacie wynagrodzenia, deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

# Deklaracje IFT-1/IFT-1R

Deklaracja IFT-1/IFT-1R jest emitowana dla zleceniobiorców i innych osoób po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji IFT-1/IFT-1R' grupy i zatrudnionego oraz wprowadzeniu okresu dla którego odczytana ma zostać deklaracja.

Dane do wypełnienia deklaracji IFT-1/IFT-1R są wprowadzane na listach płac, oraz w kartotece osobowej. Umożliwiono przenoszenie zarejestrowanych należności z różnych tytułów, m.in. należności licencyjnych, wynagrodzenia dyrektorów, itp. Aby przenieść informację w prawidłowe pola deklaracji, należy w konfiguracji programu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia', w definicji listy płac rejestrującej ww wypłaty, wskazać odpowiednie źródło przychodu do deklaracji PIT.

W przypadku, gdy zatrudniony został w ciągu roku wprowadzony do kartotek więcej niz jeden raz, np. gdy w tym czasie zmienił sposób zatrudnienia, może mieć zastosowanie wydrukowanie jednej deklaracji PIT dla obydwu sposobów zatrudnienia. W takim przypadku, na ekranie 'Preferencje Ogólne', warto zaznaczyć opcję odczytywania deklaracji PIT-11, PIT-40, oraz PIT-R wg numeru PESEL na 'Tak'.

Wysyłka deklaracji IFT-1/IFT-1R dla osób zagranicznych nieposiadających numerów PESEL, oraz NIP jest możliwa po wybraniu dla takiej osoby w kartotece osobowej na zakładce 'Podatki' identyfikatora dla PIT 'Paszport', a następnie wprowadzenie numeru paszportu.

#### Rejestracja w kartotece osoby zagranicznej bez PESEL lub NIP (patrz strona 153)

Deklaracja wypełniana jest automatycznie i standardowo nie ma potrzeby jej zmiany po odczycie. W przypadku takiej potrzeby, można wykorzystać przycisk 'Edytuj' nad ekranem wydruku, lub odpowiednią opcję menu 'Działania'.

# **Deklaracje PIT-5**

Deklaracja PIT-5 jest emitowana po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Deklaracji PIT-5' roku i miesiąca sprawozdawczego oraz właściciela dla którego ma zostać wygenerowana deklaracja. Istotną informacją na kryteriach odczytu deklaracji PIT-5 jest wybór rodzaju deklaracji: 1. pierwsza w roku podatkowym lub 2. kolejna plus miesiąc złożenia pierwszej deklaracji. Dane wprowadzone przy wyborze rodzaju deklaracji są wykorzystane do obliczenia należnej zaliczki na podatek dochodowy. Dane do wypełnienia deklaracji PIT-5 są wprowadzane na ekranach opcji menu wynagrodzeń i rozliczeń w części dotyczącej rozliczeń właścicieli oraz w kartotece osobowej właściciela.

Aby deklaracja PIT-5 została wyemitowana poprawnie należy przede wszystkim zwrócić uwagę na:

1. Wprowadzenie rozliczenia właściciela z ZUS i wpisanie poprawnych kwot i **daty wpłaty** należności na konto ZUS,

2. Wprowadzenie rozliczenia właściciela ze źródeł dochodu,

3. Wprowadzenie rozliczenia właściciela z odliczeń,

4. Wprowadzenie rozliczenia właściciela z urzędem skarbowym **z wyszczególnieniem wpłat należności na konto urzędu** (ekran 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej').

PIT-5 jest deklaracją przy której emisji bierze się pod uwagę cały rok. Niepoprawne wprowadzenie danych (zwłaszcza dat wpłat należności do ZUS i urzędu skarbowego) powoduje błędne wypełnienie deklaracji.

Rozliczenia właścicieli z ZUS (patrz strona 79)

Rozliczenia właścicieli ze źródeł dochodu (PIT-5) (patrz strona 84)

Rozliczenia właścicieli z odliczeń (PIT-5) (patrz strona 84)

#### Należności właścicieli dla urzędu skarbowego (PIT-5) (patrz strona 84)

### Przekaz do systemu e-Deklaracje

Przekaz do systemu e-Deklaracje dotyczy wyłącznie deklaracji podatkowych i jest realizowany przez kreatora przekazu. Na komputerze, na którym dokonywany jest przekaz powinien być zainstalowany ważny certyfikat kwalifikowany oraz aktywne połączenie z internetem. W przypadku firm - osób fizycznych (nie spółek cywilnych) możliwa jest wysyłka deklaracji podpisanych za pomocą danych autoryzacyjnych. Dane autoryzacyjne, czyli imię, nazwisko, datę urodzenia właściciela, oraz odpowiednią kwotę przychodu (patrz definicja kwoty przychodu poniżej) należy w takim przypadku wprowadzić na ekranie 'Firma', po wybraniu przycisku 'szczegóły...'.

Kreator przekazu do systemu e-Deklaracje umożliwia wybór certyfikatu którym ma zostać podpisany dokument, a następnie przesłanie podpisanego dokumentu do serwera systemu e-Deklaracje. Po wysłaniu, kreator umożliwia pobranie Urzędowego Potwierdzenia Odbioru (UPO). UPO można pobrać w dowolnej chwili po wysłaniu deklaracji, ale w praktyce, UPO jest dostępne dopiero w kilka godzin po wysyłce (w przypadku podpisania danymi autoryzacyjnymi UPO jest dostępne niemal natychmiast po wysyłce). Otrzymane UPO jest zapamiętywane w archiwum dokumentów i w przypadku prawidłowo wypełnionej deklaracji podatkowej stanowi potwierdzenie złożenia deklaracji. UPO można w razie potrzeby wydrukować z programu wykorzystując opcję 'Otwórz UPO do Wydruku' na ekranie 'Przeglądanie Danych' przekazu.

Prawidłowo zakończony przekaz do systemu e-Deklaracje zawiera Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO) z kodem '200' oraz opisem 'Przetwarzanie dokumentu zakończone poprawnie' - jest to równoznaczne ze złożeniem deklaracji PIT w urzędzie skarbowym.

Procedura wysyłki deklaracji, oraz odebrania i wydrukowania deklaracji i potwierdzenia jest zwykle następująca:

1. Odczyt i wysyłka deklaracji - w tym celu należy otworzyć ekran wydruku deklaracji, a następnie wybrać nad ekranem przycisk 'e-Deklaracje'. Po podpisaniu, dokument zostaje wysłany do serwera produkcyjnego systemu e-Deklaracje. **Nie należy na tym etapie drukować deklaracji** - identyfikator złożonej deklaracji RefID i dane dotyczące wysyłki pojawią się na wydruku dopiero po odebraniu UPO.

2. Odbiór UPO - w tym celu należy otworzyć ekran 'Odbiór Urzędowych Potwierdzeń Odbioru (UPO)', zaznaczyć wszystkie wysyłki, dla których chcemy odebrać UPO, a nastepnie wybrać przycisk 'Odbierz UPO'.

3. Wydruk UPO i wydruk deklaracji - po odebraniu UPO należy w tym celu otworzyć ekran 'Rejestr Wystawionych Deklaracji PIT dla Zatrudnionych', wprowadzić odpowiednie kryteria odczytu, a następnie, po odczycie, wybrać przy informacji o wysyłce wybranej deklaracji przycisk 'Dokument...' aby wydrukować deklarację, lub 'Przeglądaj/Odbierz UPO', aby wydrukować UPO.

UPO można również pobrać i wydrukować bezpośrednio ze strony internetowej Ministerstwa Finansów. W tym celu należy otworzyć stronę internetową:

http://www.e-deklaracje.gov.pl/files/pdf/UPO\_v6-0.pdf

Do pobrania UPO ze stron Ministerstwa Finansów będzie niezbędny identyfikator złożonej deklaracji PIT. Identyfikator ten w programie nazywany jest RefID i najlepiej jest skopiować cały tekst identyfikatora do schowka Windows wykorzystując przycisk 'skopiuj RefID do Schowka'.

W programie udostępniono również test przekazu do systemu e-Deklaracje. Test przekazu weryfikuje prawidłowość zainstalowania wszystkich wymaganych bibliotek programowych, obecność certyfikatu umożliwiającego złożenie podpisu oraz komunikację programu z serwerem e-Deklaracje. Po prawidłowo zakończonym teście odebrane UPO powinno zawierać kod '200' i opis 'Przetwarzanie dokumentu zakończone poprawnie'. Pomyślne zakończenie testu oznacza, że komputer jest gotowy do wykorzystania produkcyjnej wersji przekazu, która zostanie udostępniona w jednej z kolejnych wersji programu.

**Definicja 'kwoty przychodu' w danych autoryzacyjnych:** w przypadku dokumentów podpisywanych danymi autoryzacyjnymi (podpisem elektronicznym nieweryfikowanym za pomocą ważnego, kwalifikowanego certyfikatu) składanych w danym roku należy jako kwotę przychodu wpisać kwotę przychodu z zeznania lub rocznego obliczenia podatku za rok dwa lata wcześniejszy. Np. w 2017 roku należy jako kwotę przychodu wpisać kwotę przychodu z zeznania lub rocznego obliczenia podatku za rok dwa lata wcześniejszy. Np. w 2017 roku należy jako kwotę przychodu wpisać kwotę przychodu z zeznania lub rocznego obliczenia podatku za rok 2015. Jako kwotę przychodu za rok 2015 należy rozumieć, w przypadku:

PIT-28 - wariant (18) - poz. 42 lub

PIT-36 – wariant (20) poz. 86 albo poz. 133 jeżeli w zeznaniu za 2014 rok podatnik występował jako małżonek;

PIT-36L - wariant (10) - poz. 13 lub poz. 18;

PIT-37 – wariant (20) - poz. 64 albo poz. 95 jeżeli w zeznaniu za 2014 rok podatnik występował jako małżonek;

PIT-38 – wariant (10) – poz. 24;

PIT-39 – wariant (6) – poz. 20;

PIT-40 - wariant (20) - poz. 53;

PIT-40A – wariant (17) – poz. 33.

Przekaz do systemu e-Deklaracje wymaga wersji Windows XP lub nowszych.

#### Wydruki dodatkowe

Wydruki dodatkowe to m.in. Raport Przypomnień, oraz Rejestr Wydruków.

#### Raport przypomnień (patrz strona 60)

#### Rejestr wydruków (patrz strona 60)

### Raport przypomnień

Raport przypomnień informuje o upływających terminach: zatrudnienia, badań lekarskich, szkoleń BHP, oraz o nieodebranych UPO dla zatrudnionych po wysłaniu e-Deklaracji.

Na kryteriach odczytu raportu można wybrać pracowników, lub zleceniobiorców, oraz okres czasowy, którego ma dotyczyć raport.

#### Rejestr wydruków

Ekran 'Rejestru Wydruków' służy do przeglądania oraz drukowania rejestru wydruków. Na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Rejestru Wydruków' dokonuje się wyboru zatrudnionych oraz okresu dla którego mają zostać wylistowane pozycje rejestru.

W rejestrze zapisywane są operacje archiwizacji oraz wydruku dokumentów na drukarkę i do programu Adobe Acrobat. W rejestrze zapisywane są również wszystkie operacje wysyłki deklaracji podatkowych do systemu e-Deklaracje.

Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Współpraca z programem Płatnik ZUS

Dane dotyczące wynagrodzeń oraz kartoteki osobowe można **wyeksportować do programu Płatnik jako formularze rozliczeniowe i zgłoszeniowe**. Dodatkowo są dostępne opcje umożliwiające **import danych zgłoszeniowych i rozliczeniowych z programu Płatnik** w celu utworzenia lub aktualizacji danych w kartotece osobowej, danych dotyczących firmy oraz danych dotyczących wypłat wynagrodzeń za miesiące poprzedzające wdrożenie programu.

Eksport do programu Płatnik ZUS (patrz strona 70)

Import z programu Płatnik ZUS (patrz strona 61)

# Import z programu Płatnik ZUS

Import danych zgłoszeniowych z programu Płatnik dotyczy następujących formularzy zgłoszeniowych dla zatrudnionych i firmy: dla zatrudnionych ZUA/ZZA, ZIUA, ZCNA/ZCZA (w formacie XML tylko ZCNA) oraz dla firmy: ZPA i ZFA. Import jest możliwy zarówno z plików .KDU (Płatnik w wersji 7 i wcześniejszych) jak również .XML (Płatnik w wersji 8 i późniejszych).

Import danych zgłoszeniowych umożliwia bardzo szybkie utworzenie poprawnych kartotek osobowych dla pracowników. Dodatkowo, w miesiącach poprzedzających wdrożenie programu, można zaimportować na listy płac dane z formularzy rozliczeniowych RCA, RNA i RSA. Import danych rozliczeniowych umożliwia poprawne wygenerowanie deklaracji PIT oraz zapewnia lepszą kontrolę nad wypłatami świadczeń i wynagrodzenia urlopowego od składników zmiennych w pierwszych 3 miesiącach po wdrożeniu.

Dane programu Płatnik są importowane z plików .KDU lub .XML - **aby utworzyć pliki .XML z** danych programu Płatnik w wersjach 8 i późniejszych, należy, po utworzeniu i otworzeniu <u>zestawu</u> <u>dokumentów</u>, wybrać opcję menu Płatnika 'Narzędzia', 'Zapisz do pliku'. Do zestawu dokumentów można dołączać kopie istniejących formularzy zgłoszeniowych lub nowo utworzone dokumenty na podstawie Rejestru Ubezpieczonych. Dopiero po utworzeniu pliku .XML dane z tego pliku można zaimportować do programu.

Import danych zgłoszeniowych (patrz strona 61)

Import danych rozliczeniowych (patrz strona 62)

#### Import danych zgłoszeniowych

Dane programu Płatnik są importowane z plików .KDU (Płatnik w wersji 7 i wcześniejszych) jak również .XML - aby utworzyć pliki .XML z danych programu Płatnik, należy, po utworzeniu i otworzeniu <u>zestawu dokumentów</u>, wybrać opcję menu Płatnika 'Narzędzia', 'Zapisz do pliku'. Dopiero po utworzeniu pliku .XML dane z tego pliku można zaimportować do programu.

Sekwencja czynności przygotowawczych do importu danych zgłoszeniowych powinna być następująca:

1. Przygotowanie jednego lub więcej plików .XML (lub .KDU) Płatnika zawierających dane zgłoszeniowe jak największej liczby zatrudnionych.

2. Wprowadzenie do kartotek osobowych programu odpowiedniej struktury organizacyjnej (podział na działy i grupy).

3. Uzupełnienie słownika urzędów skarbowych.

4. Import danych zgłoszeniowych z plików .XML (lub .KDU) do kartotek osobowych.

Wyboru pliku zawierającego formularze zgłoszeniowe dokonuje się na kryteriach odczytu ekranu importu. Po wyborze pliku jego zawartość jest wyświetlana w dwóch formatach: jako lista formularzy oraz szczegółowa zawartość pliku. Zaznaczenia importowanych formularzy dokonuje się poprzez kliknięcie na wybranym formularzu na liście. Ponowne kliknięcie na zaznaczonej pozycji powoduje jej 'odznaczenie'. Zaznaczone formularze zostają zaimportowane po wybraniu opcji menu 'Działania', 'Importuj Zaznaczone Pozycje'. Dodatkowo, zaznaczenie opcji 'Konwertuj duże litery powoduje konwersję dużych liter (standard Płatnika) na małe w nazwach i nazwiskach(imionach).

Identyfikacja zatrudnionych przy imporcie jest dokonywana w oparciu o numer PESEL. W przypadku braku w firmie osoby o danym numerze PESEL, jest ona dopisywana jako nowa osoba. W przypadku, gdy osoba o danym numerze PESEL już istnieje w kartotece osobowej, jej dane są uaktualniane na podstawie danych importowanego formularza. Uwaga: dopisywane i uaktualniane są wyłącznie dane w kartotece osobowej wybranej firmy, tak więc jeżeli osoba ma się znajdować się w kartotece osobowej więcej niż jednej firmy, należy w takim przypadku import powtórzyć.

W czasie importu danych zgłoszeniowych należy wskazać dział/grupę do której należy przypisać zatrudnionego oraz istnieje możliwość specyfikacji importu wg 'wzorca', czyli danych z kartoteki osobowej innego zatrudnionego. Na podstawie kartoteki 'wzorcowego' zatrudnionego utworzona zostaje kartoteka importowanej osoby (m.in. przepisane zostają składniki wynagrodzenia, potrącenia, urząd skarbowy, koszty ustawowe, kwota wolna) - może to przyspieszyć tworzenie kartoteki Osobowej' programie dostępna jest również opcja kartoteki osobowej 'Rekonfiguracja Kartoteki Osobowej' (opcja menu 'Działania' po otwarciu kartoteki pracowników), która umożliwia równie szybkie kopiowanie schematów wynagradzania pomiędzy zatrudnionymi po dokonaniu importu.

W przypadku importowania formularzy zgłoszeniowych, uaktualniane są zawsze wyłącznie dane oraz kartoteki należące do aktualnie wybranej firmy.

#### Dopisanie nowej osoby do kartoteki

Na ekranie należy wybrać podstawowe dane dotyczące dopisywanej osoby, takie jak dział/grupa, dane dot. opodatkowania, urzędu skarbowego oraz początkowego schematu wynagradzania. Wszystkie wybrane dane można później dowolnie zmienić w kartotece osobowej po imporcie lub poprzez kolejny import. Oczywiście prawidłowe wybranie danych podczas importu oszczędza poźniejszej pracy przy korekcie.

#### Uaktualnienie danych osoby w kartotece

Ekran jest wyświetlany w celu potwierdzenia uaktualnienia danych wybranej osoby z kartoteki osobowej.

#### Uaktualnienie danych firmy

Ekran jest wyświetlany w celu potwierdzenia uaktualnienia danych o firmie w czasie importu danych zgłoszeniowych z programu Płatnik (z formularzy ZPA lub ZFA).

# Import danych rozliczeniowych

Umożliwiony został import danych rozliczeniowych z formularzy ZUS RCA, RNA, RZA oraz RSA programu Płatnik na listy płac. W ten sposób można łatwo utworzyć listy płac za poprzednie miesiące w przypadku wdrażania programu w ciągu roku. Importu można dokonać na następujące listy płac: 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne', 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)' oraz na wszystkie ekrany rozliczania umów cywilnoprawnych - w celu importu należy otworzyć ekran wybranego rodzaju listy płac/rozliczenia w miesiącu w którym mają zostać zaimportowane dane (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń 'Listy Płac i Rozliczenia', a następnie przycisk '...' przy wybranym rodzaju listy płac), a następnie wybrać opcję menu 'Działania', 'Import Danych Rozliczeniowych (ZUS RCA, RNA, RZA i RSA)'.

Opis importu z formularzy rozliczeniowych programu Płatnik ZUS:

1. Zrodłem danych do importu są formularze ZUS RCA, RNA, RZA oraz RSA w formie elektronicznej (jako pliki programu Platnik .KDU lub .XML) za miesiace od początku roku do chwili wdrożenia. Należy zlokalizować pliki .KDU lub .XML programu Płatnik, w których znajdują się formularze ZUS RCA, RNA, RZA oraz RSA. Aby utworzyć pliki .KDU lub .XML z danych programu Płatnik należy, po utworzeniu i otworzeniu <u>zestawu dokumentów</u>, wybrać opcję menu Płatnika 'Narzędzia', 'Zapisz do pliku'. Dopiero po utworzeniu pliku .KDU lub .XML można dane z tego pliku zaimportować do programu. Oczywiście importu można dokonywać również z plików .KDU lub .XML wykorzystanych oryginalnie do eksportu danych do programu Płatnik.

**Uwaga 1:** ekran kryteriów odczytu importu umożliwia podzielenie plików .KDU na dowolnie wybrane fragmenty - ułatwia to import w przypadku zastosowania przez firmę 'zbiorczego' pliku z danymi rozliczeniowymi za cały rok.

**Uwaga 2:** umożliwiono wspomaganie importu danych rozliczeniowych dodatkowym pomocniczym plikiem w dwóch formatach standardowych 'standardowy 'Kolumny wartości" oraz 'standardowy 'Kod/nazwa kwota" jak również w dodatkowych formatach, dedykowanych importom z wybranych innych systemów kadrowo płacowych (np. Kali, Boss, Spin, Mikroplan).

#### Import danych rozliczeniowych - pliki pomocnicze (patrz strona 64)

**Uwaga:** import danych rozliczeniowych wymaga obecności importowanych pracowników w kartotekach osobowych. Kartoteki osobowe można utworzyć wprowadzając pracowników 'z ręki', jednak znacznie wygodniejsze jest zaimportowanie danych zgłoszeniowych z formularzy ZUS ZUA, ZZA, ZIUA oraz ZCNA/ZCZA.

2. **Przed** importem danych rozliczeniowych, kartoteki osobowe zatrudnionych powinny zostać uzupełnione o następujące informacje:

- a. stałe potrącenia (np. ubezpieczenie na życie w PZU itp.)
- b. urlopy wypoczynkowe
- c. przerwy i świadczenia (chorobowe, urlopy bezpłatne, okolicznościowe, itp.)
- d. zasiłki budżetowe (rodzinny, pielęgnacyjny, wychowawczy i świadczenia rodzinne)

Jeżeli nie jest wykorzystywany plik pomocniczy zawierający stałe potrącenia, wprowadzenie tych potrąceń do kertoteki osobowej może zdecydowanie zaoszczędzić czas uzupełniania danych na zaimportowanych listach płac - są one wtedy dopisywane do importowanych list płac automatycznie. Najefektywniej jest, podobnie jak w przypadku składników wynagrodzenia, stworzyć odpowiednie wzorce potrąceń, a następnie przekopiować te wzorce do kartotek wybranych pracowników (w kartotece pracowników, opcja menu 'Działania', 'Rekonfiguracja Kartoteki Osobowej', 'Wg Wzorca - Poprawienie/Uzupełnienie Schematu/Kalendarza').

# W przypadku, gdy dane o urlopach wypoczynkowych oraz przerwach i świadczeniach są dostępne w pliku tekstowym, można te dane zaimportować wykorzystując opcję 'Import' na ekranie kartotek osobowych 'Wprowadzanie Przerw i Świadczeń wg Wybranego Okresu'. W innym przypadku należy powyższe dane uzupełnić 'z ręki'.

3. Kolejnym etapem importu jest utworzenie w kazdym miesiacu począwszy od początku roku, listy płac rodzaju 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' oraz, jeżeli w danym miesiącu były dokonywane wypłaty zasiłków budżetowych lub innych zasiłków finansowanych przez ZUS, dodatkowych list płac, np. 'Zasiłki: rodzinny i pielęgnacyjny' i 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)'. Zgodnie z informacją w pkt. 2. powyżej, zasiłki budżetowe należy dopisać na listę z kartoteki osobowej pracowników, czyli w sposób standardowy. Wypłaty wynagrodzenia zasadniczego i świadczeń finansowanych przez ZUS, należy dopisać do odpowiednich list płac nie w sposob standardowy, dopisując do listy płac pracowników z kartoteki, ale z wykorzystaniem nowej opcji menu 'Dzialania', 'Import Danych Rozliczeniowych (RCA, RNA, RZA, RSA)'. Po otworzeniu pustej listy płac rodzaju 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' należy wybrać przycisk 'Anuluj' aby nie dopisywać pracowników w sposób standardowy.

Wybranie opcji menu 'Import Danych Rozliczeniowych (RCA, RNA, RZA, RSA)' umozliwia wybór dowolnego pliku Platnika .KDU, a następnie, po wyświetleniu zawartości tego pliku w formie listy zawierającej w kolejnych pozycjach:

<nazwa formularza ZUS>, <nazwisko, imie i PESEL zatrudnionego>

z tej listy można wybierać pracowników w celu dopisania do listy płac. W czasie dopisywania, dane z formularzy RCA, RNA, RZA i RSA są uzupełniane danymi pracownika z kartoteki osobowej, m.in. stałymi potrąceniami. Zaimportowane dane można na liście płac poprawić 'z ręki', ale w większości przypadków nie ma takiej potrzeby.

Uwaga: w przypadku listy płac rodzaju 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne', można wybierać wyłącznie formularze RCA, RNA lub RZA - odpowiadające tym formularzom formularze RSA zostaną wybrane automatycznie. Podobnie, w przypadku listy płac rodzaju 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)' można wybierać wyłącznie formularze RSA - dla wygody na ekranie są wylistowane również: kod wypłaconego świadczenia oraz data 'od' świadczenia.

Dokonując importu danych rozliczeniowych należy zwrócić uwagę na następujące ważne kwestie:

1. Celem importu powinno być odtworzenie wypłat wynagrodzeń za poprzednie miesiące w następującym zakresie:

a. kwoty brutto i netto do wypłaty, zapłacone składki ZUS, odprowadzona zaliczka na podatek dochodowy. Uwaga: sposób zaokrąglania podstawy opodatkowania oraz zaliczki na podatek dochodowy można czasowo zmienić wykorzystując w tym celu ustawienie na ekranie 'Preferencje Ogólne' (opcja menu preferencje). **Poprawność tych danych gwarantuje poprawną emisję deklaracji PIT.** 

b. w przypadku wypłaty świadczeń za czas nieprzepracowany (choroby) - kwoty podstaw zasiłku chorobowego. Poprawność tych danych gwarantuje poprawne wyliczenie świadczeń w kolejnych miesiącach, ponieważ wyliczona podstawa zasiłku chorobowego jest wykorzystywana bez zmian w przypadku wypłaty podobnego świadczenia w ciągu kolejnych 3 miesięcy.

c. w przypadku wypłaty składników wynagrodzenia zmiennych, czyli takich od których przysługuje wynagrodzenie za czas urlopu wyliczane za poprzednie 3 miesiące - na rozbicie 'z ręki' wynagrodzenia zaimportowanego z programu Płatnik (czyli ogólnej kwoty brutto) na jeden lub więcej składników wynagrodzenia na liście płac. Uwaga: wprowadzenie wszystkich składników wynagrodzenia do kartoteki osobowej pracownika **przed** importem zdecydowanie ułatwia to zadanie, ponieważ do listy płac w czasie importu zostają dopisane automatycznie wszystkie składniki z kartoteki. **Poprawność tych danych gwarantuje poprawne wyliczenie wynagrodzenia urlopowego od składników zmiennych w kolejnych miesiącach.** 

#### Import danych rozliczeniowych - pliki pomocnicze

Import danych rozliczeniowych z plików rozliczeniowych programu Płatnik można efektywnie wspomagać informacjami w dodatkowym pliku lub plikach pomocniczych. W ten sposób, procedury importu mogą automatycznie odtworzyć listy płac z podziałem kwoty brutto na składniki wynagrodzenia oraz odpowiednie kwoty potrąceń. Dodatkowo do pliku pomocniczego, zawsze wykorzystywany jest plik IMPORT.INI znajdujący się w tym samym folderze co plik pomocniczy i zawierający informacje umożliwiające identyfikację składników wynagrodzenia oraz potrąceń pomiędzy poprzednim systemem, z którego importowane są dane oraz niniejszym programem. Dostępne są następujące formaty plików pomocniczych:

#### 1. Standardowy 'Kolumny wartości'

Nagłówek formatu standardowego 'Kolumny wartości' w każdej linii pliku pomocniczego może zawierać następujące informacje:

# Imię<znak tabulacji>Drugie imię<znak tabulacji>Nazwisko<znak tabulacji>PESEL<znak tabulacji>Rok<znak tabulacji>Miesiąc<znak tabulacji>Miesiąc (numer)<znak tabulacji>Nazwa składnika 1<znak tabulacji>Nazwa składnika 2<znak tabulacji>... <znak tabulacji>Nazwa potrącenia 1<znak tabulacji>Nazwa potrącenia 2<znak tabulacji>...

W kolumnach pliku należy podać informacje zgodnie z nagłówkiem, pod nazwami składkinów i potrąceń odpowiednie kwoty. Nie jest konieczna obecność wszystkich kolumn wymienionych powyżej. O obecności kolumny przy dekodowaniu pliku decyduje obecność odpowiedniego nagłówka. Nagłówki składników i potrąceń powinny być takie jak w oryginalnym systemie z którego importowane są dane. **Pozostałe nagłówki, identyfikujące zatrudnionego oraz miesiąc muszą mieć nazwy identyczne jak wskazano powyżej.** 

Przykładowy plik w formacie standardowym 'Kolumny wartości' może wyglądać następująco:

Imię	Nazwisko	Rok	Miesiąc	: (numer)Zasadn	icze	Premia	Ubezp.	PZU
Jan	Kwiatkowski	2004	9	2345,61200,00	35,00			
Jan	Kwiatkowski	2004	10	2500,000,00	35,00			

2. Standardowy 'Kod/nazwa kwota'

Format standardowy 'Kod/nazwa kwota' ma dwie odmiany, nazywane dalej odpowiednio 'standardowy (1)' oraz 'standardowy (2)'. Każda linia pliku pomocniczego w formacie standardowy (1) zawiera następujące informacje:

# Rok<znak tabulacji>Miesiąc<znak tabulacji>PESEL<znak tabulacji>Nazwisko<znak tabulacji>Imię pierwsze<znak tabulacji>Imię drugie<znak tabulacji>Kod składnika<znak tabulacji>Kwota

Przykładowy plik w formacie standardowym (1) może wyglądać następująco:

2004	9	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	11	2345.61
2004	10	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	11	1235.62
2004	10	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	12	200.61
2004	10	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	21	876.11
2004	11	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	11	2245.63
2004	9	33071402875	Mały	Czesłav	N	Józef	21	167,9
2004	10	33071402875	Mały	Czesłav	N	Józef	21	1675.07

(<znak tabulacji> oznacza znak CHAR(9) ASCII). Przygotowanie pliku w powyższym formacie oraz wybranie tego pliku na ekranie importu danych rozliczeniowych ZUS spowoduje automatyczne 'rozbicie' importowanych danych na więcej niż jeden składnik - dotychczas cała kwota brutto była przypisywana pierwszemu składnikowi.

Plik pomocniczy może również zostać przygotowany w formacie standardowy (2), w którym każda linia pliku zawiera następujące informacje:

Rok<znak tabulacji>Miesiąc<znak tabulacji>PESEL<znak tabulacji>Nazwisko<znak tabulacji>Imię pierwsze<znak tabulacji>Imię drugie<znak tabulacji>Kod składnika<znak tabulacji>Kwota<znak tabulacji>Kod składnika 2<znak tabulacji>Kwota 2<znak tabulacji>Kod składnika 3<znak tabulacji>Kwota 3 ... <znak tabulacji>Kod składnika 20<znak tabulacji>Kwota 20

Przykładowy plik w formacie standardowym (2) może wyglądać następująco:

2004	9	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	11	2345.61	
2004	10 876.11	65010100076	Kwiatko	owski	Jan	Teodor	11	1235.6212	200.61 21
2004	11	65010100076	Kwiatko	wski	Jan	Teodor	11	2245.63	
2004	9	33071402875	Mały	Czesłav	N	Józef	21	167,9	
2004	10	33071402875	Mały	Czesłav	N	Józef	21	1675.07	

Powyższy format zostanie przez program w czasie importu automatycznie przekonwertowany do formatu (1). W formacie standard (2), w każdej linii pliku pomocniczego, można umieścić dowolną liczbę składników (wg kodów), czy potrąceń (wg nazw) w zakresie od 0 do 20. Kwoty składników mogą zostać podane w dowolnym formacie, z przecinkiem lub kropką jako separatorem części dziesiętnej. Jeżeli w pliku pomocniczym znajduje się PESEL pracownika, nie trzeba podawać nazwiska i imion, podobnie, jeżeli brakuje PESELa, należy podać nazwisko i imiona aby umożliwić poprawną identyfikację zatrudnionych. W przypadku niepodawania w pliku pomocniczym którejkolwiek z danych, należy pozostawić <znak tabulacji> separujący pozycje. Zawartość pliku pomocniczego odczytanego przez import można przeglądać po wybraniu opcji 'Przeglądanie Zawartości Pliku Pomocniczego'. Z wyjątkiem sytuacji, gdy przygotowany zostaje komplet składników, można nie wstawiać do pliku pomocniczego kwot składników z kodem ZUS '11' - do pierwszego z takich składników dopisywana jest różnica kwot pomiędzy podstawą ubezpieczenia emerytalnego i rentowego z pliku rozliczeniowego a kwotami składników zdefiniowanymi w pliku pomocniczym.

#### 3. Formaty dedykowane

Plik pomocniczy może również zostać przygotowany w formacie dedykowanym importowi z wybranych systemów kadrowo płacowych. W obecnej wersji zostały udostępnione formaty wspomagające import z programów Kali, Boss, Spin oraz Mikroplan. Kolejne formaty dedykowane, umożliwiające transfer danych rozliczeniowych z innych programów płacowych, będą udostępnione sukcesywnie w kolejnych wersjach programu.

Przykładowo, w przypadku programu Kali (firmy Macrosoft) plik pomocniczy został przygotowany na podstawie wydruku 'Zestawienie składników z list płac' z tego programu.

'Zestawienie składników z list płac' z programu KALI wydrukowano do pliku przy wykorzystaniu sterownika drukarki STANDARD. Kody kontrolne drukarki zostały automatycznie usunięte z pliku przez moduł importujący. Przykładowy plik w formacie 'Inny' (3) może wyglądać następująco:

+			
Mały Jan Nr teczki: 0011 za	a rok: 2004		+
· +		++	+
Nazwa   styczeń   luty   mar: wrzesień  październik  listopad   grudzień	zec   kwiecień   maj RAZEM	j   czerwiec  li	piec   sierpień
+++++++		+++++++	+ +
Płaca zasadnicza   824,00  824,00  824,00  824,00      7	824,00  824,00  7 416,00	824,00  824,0	0  824,00
Wynagr. za urlop     313,11      1 839,21	43,55  90,84		1 097,05  294,66
Premia   1 283,52    1 190 1 275,65        9 126,51	0,31  1 359,92  1 283 	3,52  1 419,51	1 207,12  106,96
Ekwiwalent za pranie   10,00  10,00  10,00      90,00	10,00  10,00	10,00  10,00	10,00  10,00
Ekwiwalent za odzież       1     33,00	1,00	11,00	11,00
PZU   25,00  25,00  25 25,00      225,00	5,00  25,00  25,00	0  25,00  25,	,00  25,00
Komornik   118,80      118,80			
Zal. pod. doch.   129,20  40,40  155,40      1 108,60	120,60  140,00  1	37,50  141,50	122,20  121,80
+++++++	++	+++++++	+ +

Powyższy format moduł importujący automatycznie przekonwertuje do formatu (1). Translacja danych o składnikach, potrąceniach oraz podatku została dokonana na podstawie informacji w pliku 'IMPORT.INI', znajdującym się w tym samym folderze, co plik pomocniczy. Przykładowy plik 'IMPORT.INI', wykorzystany do konwersji powyższego pliku pomocniczego wyglądał następująco:

[Usun\_Z\_Oryginalu] 1=S6F@PC

[Usun\_Z\_Oryginalu\_Linie\_Zawierajace] 1=PRINTER 2=TITLE [Zamien\_W\_Oryginale\_Znaki] 1=' ł 2=` ó 3=¤ ń 4=§ ż 5=† ą 6=¦ ź

[Konwersja\_Danych\_Przed] 1=Płaca zasadnicza 2=Premia 3=Wynagr. za urlop 4=Wyn. za godz.nadl. 5=Dod. za godz. nadl. 6=Dod. za godz. nocne 7=Ekwiwalent za pranie 8=Ekwiwalent za odzież 9=PZU 10=Komornik 11=Zal. pod. doch.

; W przypadku składników wynagrodzenia, konwersja jest dokonywana poprzez kod składnika ; w przypadku potrąceń, konwersja jest dokonywana poprzez nazwę potrącenia ; np. składnik 'Płaca zasadnicza' z zestawienia KALI jest konwertowany ; na składnik o kodzie '11'. Jeżeli w konfiguracji jest więcej niż jeden ;składnik o kodzie '11', jest wybierany ten, który jest skonfigurowany w kartotece ;osobowej zatrudnionego (zakładka 'składniki wynagrodzenia'). Podobnie, ; 'Premia' z zestawienia KALI jest konwertowana na składnik o kodzie '21'. ; Jezeli odpowiedniego kodu nie ma, np. 'Ubezpieczenie w PZU', wtedy pozycja ; jest traktowana jako potrącenie identyfikowane wg nazwy ; 'zaliczka na podatek' poniżej jest słowem kluczowym pozwalającym porównać ; importowaną kwotę zaliczki z wyliczoną przez program w czasie importu [Konwersja\_Danych\_Po] 1=11 2=21 3=WU 4=12

- 5=13
- 6=DN

7=EP

8=EO

9=Ubezpieczenie w PZU

10=Komornik

11=zaliczka na podatek

# 4. Plik IMPORT.INI

Plik IMPORT.INI znajduje się w tym samym folderze co plik pomocniczy i zawieraja przede wszystkim informacje umożliwiające identyfikację składników wynagrodzenia oraz potrąceń pomiędzy poprzednim systemem, z którego importowane są dane oraz niniejszym programem. Dostępne są następujące opcje pliku IMPORT.INI opisane poniżej w zawartości przykładowego pliku:

;

; Plik konfiguracyjny pozwalajacy 'dopasowac' zrodlowy plik pomocniczy

; do rzeczywistych potrzeb wspomagania importu danych rozliczeniowych

; z programu Platnik. Umozliwia usuniecie znakow, linii w pliku pomocniczym,

; konwersje polskich liter oraz konwersje skladnikow i potracen w

; pliku pomocniczym na skladniki i potracenia w programie

;

# [Usun\_Z\_Oryginalu]

; Wszystkie wskazane ciagi znakow zostana usuniete z pliku

; pomocniczego. Jest to wygodna opcja do usuwania powtarzajacych

; sie kodow kontrolnych w wydrukach z ktorych wykonywany jest plik

; pomocniczy

;1=S6F@PC

[Usun\_Z\_Oryginalu\_Linie\_Zawierajace]

; Wszystkie linie zawierajace wskazany ciag znakow zostana przed

; przetwarzaniem usuniete z pliku pomocniczego

1=\_

[Zamien\_W\_Oryginale\_Znaki]

; Pierwszy znak oznacza znak wymieniany, po spacji nastepuje

; znak ktory wymienia

1=Ş ł

- 2= ŏ
- 3=ş ń
- 4=§ ż

5=μ ą

6=Ľ ź

7=″ Ż

8=ă Ń

9=¬ Ł

10=« ś

11="Ę

# [Opcje]

; PrzesuniecieMiesieczneWyplaty ustawia odczyt w odniesieniu

; do miesiaca za ktory wykonywana jest lista plac, np. lista

; za styczen 2006 z data wyplaty w lutym 2006 i w pliku pomocniczym

; dane za styczen sa w kolumnie lutowej. Wtedy PrzesuniecieMiesieczneWyplaty=1

; umozliwia wczytanie na listy plac styczniowe (w programie) danych

; w kolumnie lutowej (w pliku)

PrzesuniecieMiesieczneWyplaty=0

#### [Plik]

; Tylko w przypadku formatu 'standardowy 'Kolumny wartości": znak separatora kolumn

; TAB oznacza znak tabulacji, w innym przypadku wpisany znak (np ';') jest separatorem ;Separator=TAB

#### [Konwersja\_Danych\_Przed]

; Lista nazw skladnikow w pliku pomocniczym ktorych kwoty beda dekodowane

; w celu wspomagania importu danych rozliczeniowych

1=248 EKW.PRAN

2=250 WYRÓ.URL

3=260 AK.PROD.

4=501 PZU

5=580 PODATEK

[Konwersja\_Danych\_Po]

; Lista KODOW skladnikow wynagrodzenia oraz NAZW potracen w programie, na ktore

; beda dekodowane odpowiednie skladniki z pliku pomocniczego

1=EP

2=WU

3=19

4=Ubezpieczenie na życie

5=zaliczka na podatek

Wyliczenie podstawy zasiłku chorobowego na podstawie plików Płatnika

W przypadku, gdy importowane jest świadczenie którego podstawą wypłaty jest podstawa zasiłku chorobowego, należy wskazać pliki Płatnika, w których zostało zarejestrowane wynagrodzenie za poprzednich 6 (lub 12) miesięcy. W ten sposób może zostać dokładnie wyliczona i wykorzystana podstawa zasiłku chorobowego. Oszacowanie podstawy zasiłku chorobowego na podstawie samej kwoty i innych

danych wypłaconego świadczenia prowadziłoby w większości przypadków do powstania różnic wynikających z zaokrągleń.

Na ekranie należy wskazać pliki Płatnika - w przypadku gdy osoba, której dane są importowane nie przepracowała pełnego miesiąca, należy ten miesiąc 'odznaczyć' na wyświetlonej liście. W ten sposób nie zostanie on uwzględniony w obliczeniach.

# Eksport do programu Płatnik ZUS

Na ekranie można dokonać eksportu danych rozliczeniowych i zgłoszeniowych do programu Płatnik. Rodzaj eksportowanych danych wybiera się poprzez wybór odpowiedniej opcji menu 'Działania'. Dostępne opcje to deklaracje rozliczeniowe (kompletne raporty rozliczeniowe DRA, RCA, RNA, RZA, RSA) oraz deklaracje zgłoszeniowe ZUA, ZZA, ZIUA, ZCNA/ZCZA i ZWUA. Wyboru kryteriów eksportu, czyli jakiego okresu i kogo eksport ma dotyczyć, z jaką ma być datą, itp. dokonuje się po wybraniu deklaracji. Eksport jest zapisywany w pliku, którego domyślnie proponowaną nazwę można zmienić.

### Eksport danych rozliczeniowych (patrz strona 70)

#### Eksport danych zgłoszeniowych (patrz strona 71)

Po pomyślnym eksporcie danych, dla wygody użytkownika na ekranie wylistowana jest zawartość eksportowanego pliku w dwóch formatach: jako lista formularzy oraz szczegółowa zawartość pliku. Dodatkowo dostępna jest też opcja dopisywania danych do poprzednio wygenerowanego eksportu. Dzięki tej opcji można w jednym fizycznym pliku umieścić różne formularze (np. dane rozliczeniowe razem ze zgłoszeniowymi. W takiej sytuacji zapisu pliku eksportu należy dokonać samemu po wygenerowaniu odpowiednich danych.

W przypadku prowadzenia kadr i płac dla więcej niż jednej firmy, program pamięta dla każdej firmy oddzielny katalog do którego dokonywany był ostatni eksport (dla tej firmy). Pozwala to uniknąć zamieszania w eksportowanych danych i jest zgodne z organizacją danych w programie Płatnik.

Warto zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. Każdy eksport powoduje utworzenie nowego pliku w wybranym katalogu programu Płatnik. Plik ten posiada wybraną domyślnie nazwę, tak aby nie kolidowała ona z innymi nazwami. W przypadku ponownego eksportu do pliku o tej samej nazwie utworzona zostaje najpierw kopia zapasowa oryginalnego pliku a dopiero później dokonywany jest zapis eksportu w nowym pliku. Opcję tworzenia kopii zapasowej można włączyć/wyłączyć w 'Preferencjach ogólnych'.

#### Preferencje ogólne (patrz strona 108)

2. W czasie eksportu nie jest dokonywana merytoryczna weryfikacja eksportowanych danych (np. czy użyto właściwych kodów ZUS, itp.). Kompletnej weryfikacji eksportu dokonuje program Płatnik (warto jest posiadać jego najnowszą wersję).

3. Eksport danych zgłoszeniowych w przypadku niektórych umów cywilnoprawnych (zlecenia i agencyjnych) należy wykonywać z rejestru umów cywilnoprawnych (ekran 'Rejestr Umów Cywilnoprawnych'). Służą do tego odpowiednie opcje menu 'Działania'.

#### **Eksport danych rozliczeniowych**

Eksport danych rozliczeniowych do programu 'Płatnik' ZUS powinien być dokonywany na koniec miesiąca sprawozdawczego, tuż po jego zamknięciu. Do wyboru kryteriów eksportu służy ekran 'Kryteria Eksportu Formularzy Rozliczeniowych do Programu Płatnik'. Na ekranie kryteriów należy wybrać rok i miesiąc sprawozdawczy dla których dokonywany jest eksport, kogo dotyczy eksport (pracowników oraz wspólnie z pracownikami rozliczających się właścicieli lub wybranego właścicela oddzielnie), numer deklaracji, datę wypełnienia, dane dotyczące wynagrodzenia dla płatnika oraz ścieżkę i nazwę pliku eksportu (zalecane jest zostawienie domyślnie proponowanej nazwy).

Na ekranie kryteriów odczytu można dodatkowo określić czy płatnik składek chce doliczyć czy nie wynagrodzenie z tytułu terminowego odprowadzania składek na ub. zdrowotne oraz z tytułu wyliczania świadczeń z ub. chorobowego. Po zaakceptowaniu kryteriów odczytu generowany i zapisywany jest plik eksportu. Po zapisie na ekranie wylistowane jest podsumowanie zawartości pliku, dostępna jest również do przeglądania jego szczegółowa zawartość (opcja 'szczegóły'). Natychmiast po dokonaniu eksportu dane są dostępne dla programu Płatnik.

#### Wynagrodzenie dla płatnika składek (patrz strona 192)

Warto tutaj zwrócić uwagę na to, że o tym, czy dany składnik wynagrodzenia, świadczenie, czy przerwa są eksportowane do programu Płatnik decyduje jego definicja na odpowiednim ekranie 'Konfiguracji Wynagrodzeń i Rozliczeń' (opcje 'RNA (do 31-12-2002)' w przypadku składników wynagrodzenia i 'RSA' w przypadku świadczeń i przerw). W przypadku samego rozliczenia, o eksporcie decyduje ustawienie 'Eksport rozliczenia do Płatnika' na ekranie wyświetlającym zawartość listy płac/rozliczenia.

#### Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

#### Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Uwaga: (a) źródłem dla eksportu danych rozliczeniowych są listy płac/rozliczenia - jedynym wyjątkiem są dane osobowe oraz informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego, które są eksportowane na podstawie zapisu w kartotece zatrudnionego, (b) konsolidacja danych rozliczeniowych dla zatrudnionego następuje wg numeru PESEL. Jest to istotne tylko w przypadku osób zatrudnionych na wielu etatach z tym samym kodem podstawowym ubezpieczenia. Skonsolidowane dane są następne rozdzielane wg kodu tytułu ubezpieczenia (naturalnie tylko wtedy, gdy w rozliczeniach zatrudnionego za miesiąc jest więcej niż jeden kod - np. w sytuacji gdy następuje 'przejście' w ciągu miesiąca z zasiłku macierzyńskiego na urlop wychowawczy).

Uwaga: z list płac/rozliczeń zawierających składniki wynagrodzenia eksportowane są wszystkie dane rozliczeniowe z całego miesiąca, bez względu na datę wypłaty (dotyczy to również tych list ze składnikami wynagrodzenia, które zawierają przerwy - np. 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne'). Z list płac/rozliczeń zawierających świadczenia i przerwy dane rozliczeniowe **są eksportowane w miesiącu daty wypłaty dla listy**. Ponieważ stanowisko ZUS w tej sprawie ulegało już zmianom, ustawienie to można zmienić na ekranie 'Preferencje Ogólne' (opcja menu preferencje 'Ogólne').

#### Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego? (patrz strona 163)

#### Eksport danych zgłoszeniowych

Eksport danych zgłoszeniowych powinien być dokonywany zwykle w terminie do 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń. Eksportowane są kompletne formularze zgłoszeniowe ZUA, ZZA, ZIUA, ZCNA, ZCZA oraz ZWUA. Eksport dokonywany jest na podstawie danych w kartotece osobowej oraz na podstawie wprowadzonych kryteriów odczytu eksportu. W przypadku formularzy ZIUA, ZCNA i ZCZA dane wprowadzone na ekranie kryteriów odczytu eksportu można dodatkowo od razu zapisać w bazie danych (np. przy zmianie danych identyfikacyjnych, czy danych dotyczących członka rodziny ubezpieczonego). Kryteria odczytu eksportu poszczególnych formularzy zostały tak wykonane aby umożliwić maksymalną dopuszczalną elastyczność eksportowanych danych.

Uwaga: eksport danych zgłoszeniowych w przypadku niektórych umów cywilnoprawnych (zlecenia i agencyjnych) należy wykonywać z rejestru umów cywilnoprawnych (ekran 'Rejestr Umów Cywilnoprawnych'). Służą do tego odpowiednie opcje menu 'Działania'. Domyślnie proponowane są daty i zasady podlegania/finansowania składek ZUS zdefiniowane dla wybranej umowy (**a nie odczytywane z kartoteki zatrudnionego**, jak to ma miejsce w przypadku standardowego eksportu).

# Import danych z pliku tekstowego

Import danych z pliku tekstowego jest w programie dostępny poprzez opcję menu 'Opcje', 'Import Danych o Zatrudnionych'. Import umożliwia zaimportowanie do kartoteki osobowej dowolnych danych z plików tekstowych w układzie kolumnowym. W ten sposób można importować dane osobowe (np. nazwisko, imiona, PESEL, adres zamieszkania, numer konta bankowego, itp.), jak również dane historyczne (historia zatrudnienia, stanowisk, działów, płacy zasadniczej itp.). Na podstawie importowanych danych, automatycznie tworzone są słowniki miast, banków, urzędów skarbowych, stanowisk oraz inne.

Import danych z pliku tekstowego może uzupełniać lub nawet całkowicie zastąpić import danych zgłoszeniowych z programu Płatnik. W programie można wykorzystać gotowe schematy importu, jak również utworzyć własne schematy, np. 'Import danych osobowych', 'Import historii zatrudnienia', 'Import

płacy zasadniczej', itp. Po przygotowaniu i przetestowaniu, nowy schemat tworzy się zapisując schemat z nową nazwą.

W pierwszym etapie importu należy przygotować jeden lub więcej plik źródłowy. W tym celu można skorzystać z np. raportów dostępnych w poprzednim programie kadrowym. W przypadku programów pracujących pod systemem MS-DOS możliwy jest wydruk dowolnego raportu do pliku.

#### Jak przekierunkować wydruk w MS-DOS z drukarki na plik? (patrz strona 176)

W praktyce każdy taki wydruk można następnie odpowiednio dostosować za pomocą pliku 'IMPORT.INI', który należy umieścić w folderze razem z plikiem źródłowym. Przykładowy plik 'IMPORT.INI', wykorzystany do konwersji pliku źródłowego może wyglądać następująco:

; następujące ciągi znaków zostaną usunięte z oryginału

[Usun\_Z\_Oryginalu] 1=S6F@PC

; linie zawierające poniższe ciągi znaków zostaną usunięte z oryginału

[Usun\_Z\_Oryginalu\_Linie\_Zawierajace]

1=PRINTER

2=TITLE

3=+-----

4=strona:

5=F@

; następujące znaki zostaną wymienione w oryginale <znak przed> <znak po>

[Zamien\_W\_Oryginale\_Znaki]

1=ś Ł

 $2 = \frac{4}{5} \pm \frac{1}{5}$ 

3=Ť ć

4=' ł

5=' ę

6=˘ ó

7=¤ ń

8=§ ż

9=† ą

10=¦ ź

11=″ Ż 12=ă Ń

13=ť Ł

14=" Ę

16=ä ń

Kody kontrolne drukarki zostają automatycznie usunięte z pliku przez moduł importujący.
Po przygotowaniu pliku źródłowego, kolejnym etapem jest wybór istniejącego schematu importu, lub utworzenie własnego i odczytanie pliku źródłowego na ten schemat. Jeżeli dane zostały prawidłowo wyświetlone (w kolumnie 'Nazwisko' są nazwiska, w kolumnie 'Imię' - imiona, itd.), należy wybrać importowane pozycje (lub wszystkie pozycje - opcja menu 'Działania') i rozpocząć import. Podczas importu, program oczekuje na potwierdzenie importowanych danych wyświetlając odpowiedni ekran do dopisania lub korekty danych o zatrudnionych.

W przypadku tworzenia własnego schematu importu, poprzez opcję menu 'Działania' 'Parametry Importu' można ustawić rodzaj importowanych danych (dane statyczne lub historyczne), format daty w importowanych danych, oraz dodatkowe reguły konwersji danych podczas importu (zwykle danych słownikowych). Wyjaśnienia może wymagać ostatnia opcja, czyli dodatkowa konwersja danych słownikowych. Np. w celu importu historii zatrudnienia z pliku źródłowego zawierającego rodzaj umowy zesłownikowany następująco: 'czas nieokreślony', 'czas określony', 'okres próbny', można te wartości zamienić na 'Umowa o pracę na czas nieokreślony', 'Umowa o pracę na czas określony', 'Umowa o pracę na okres próbny', rozpoznawane przez program. W ten sposób unika się konieczności dodatkowej korekty historii zatrudnienia po imporcie.

# Współpraca z programem finansowo-księgowym

#### (Moduł Rozszerzeń)

Współpraca z programem finansowo-księgowym może dotyczyć Księgi Przychodów i Rozchodów lub pełnej księgowości. Aby uaktywnić lub usunąć dla wybranej firmy odpowiednie opcje menu dotyczące metod księgowania, należy wykorzystać ekran 'Ustawienia Programu dla Firmy' dostępny w menu programu.

#### Eksport danych do Księgi Przychodów i Rozchodów (patrz strona 73)

#### Eksport danych do systemu finansowo-księgowego (patrz strona 73)

#### Eksport danych do Księgi Przychodów i Rozchodów

Ekran 'Eksport Danych do Księgi Przychodów i Rozchodów' służy do wyeksportowania danych w postaci nadającej się do natychmiastowego zaksięgowania w Księdze Przychodów i Rozchodów. Na kryteriach odczytu ekranu należy wybrać rok oraz miesiąc, a następnie, po zaakceptowaniu wybranych na ekranie kryteriów odczytu poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', eksport danych zostaje odczytany i sformatowany w formie gotowego do wydruku lub eksportu raportu.

W celu eksportu danych księgowych należy:

1. Zaznaczyć jedną lub więcej pozycję danych księgowych na raporcie,

2. Wybrać opcję menu 'Działania', 'Zapisz Eksport Danych Księgowych do Pliku' (lub odpowiednią ikonę paska narzędzi),

3. Wybrać 'OK' aby rozpocząć eksport (lokalizację pliku eksportu można wcześniej dowolnie zmienić).

#### Eksport danych do systemu finansowo-księgowego

#### (Moduł Rozszerzeń)

Eksport danych księgowych do systemu finansowo-księgowego składa się z raportu poleceń księgowania, umożliwiającego zapis poleceń do pliku tekstowego we wskazanym formacie, oraz z dodatkowych ekranów umożliwiających dowolne skonfigurowanie tego raportu. W opcji menu 'Działania' na ekranie eksportu, znajdują się dedykowane opcje zapisu poleceń do systemów F-K innych producentów.

Zaksięgowanie wynagrodzeń na odpowiednich kontach księgowych umożliwiają schematy (szablony) księgowe. Każdy schemat ma nazwę oraz opis i może zostać przypisany wielu zatrudnionym, przy czym każdy zatrudniony może mieć przypisany tylko jeden schemat księgowy. Schemat zaznaczony

jako 'Domyślny', jest automatycznie przypisany wszystkim tym zatrudnionym, którzy nie posiadają wybranego schematu.

Schemat księgowy to lista kwot wynikających z listy płac, takich jak np. wynagrodzenie ogółem, zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne przez pracowników czy pracodawcę, składki na ubezpieczenie zdrowotne, FP, FGŚP, podatek należny, kwoty wybranych składników wynagrodzenia, świadczeń, potrąceń oraz wiele innych kwot, wykorzystywanych w zależności od potrzeb. Każdej z wybranych kwot w schemacie zostaje przyporządkowany numer konta syntetycznego oraz jedno lub więcej konto analityczne. Numer konta może być stały (np. '400') lub zmienny (zależny od zatrudnionego, listy płac lub działu/grupy, w której jest zatrudniony). Zmienny numer konta umożliwia rozksięgowywanie wynagrodzeń pomiędzy różne konta dla różnych zatrudnionych, list płac, lub działów/grup, zgodnie z przypisanymi tym zatrudnionym, listom płac, czy działom/grupom numerami kont.

Sekwencja czynności w celu wygenerowania przykładowego raportu zaksięgowań może wyglądać następująco:

1. Należy utworzyć nowy schemat księgowania. Po wprowadzeniu nazwy schematu, zaznaczeniu opcji 'Domyślny' i otwarciu pustego ekranu szczegółów schematu, należy wybrać z menu 'Plik' opcję 'Import', a następnie wybrać do importu jeden z przykładowych schematów, najlepiej 'sYSTEM: W podziale na zatrudnionych wg nr ID'. Po zaimportowaniu, szczegóły schematu należy zapisać.

2. Należy zamknąć listy płac, które mają zostać zaksięgowane. Na ekranie kryteriów odczytu wydruku i eksportu poleceń księgowania będą widoczne do wyboru wyłącznie zamknięte listy płac.

3. Należy odczytać raport 'Wydruk i Eksport Poleceń Księgowania', wybierając na kryteriach odczytu zamknięte listy, lub listę płac, oraz układ zaksięgowań ('Konto, kwota Wn, kwota Ma' lub 'Konto Wn, kwota, konto Ma'). Po odczycie, polecenia księgowania zostaną przedstawione w formie raportu.

Przed zapisem poleceń księgowania do pliku tekstowego, należy je zaksięgować. Służy do tego celu odpowiednia opcja menu 'Działania'. Po zaksięgowaniu, polecenia księgowania można zapisać do pliku tekstowego, po wybraniu odpowiednich opcji dotyczących formatu zapisywanego pliku (na ekranie eksportu danych do pliku tekstowego, w opcji menu 'Działania').

Odczytany raport poleceń księgowania jest raportem przykładowym, w przypadku schematu 'sYSTEM: W podziale na zatrudnionych wg nr ID' wyświetlane są sumaryczne kwoty przypisane odpowiednim kontom, w podziale na zatrudnionych wg nr ID. Aby sprawdzić inne przykładowe schematy, które umożliwiają bardziej szczegółowe rozksięgowania, należy najpierw usunąć wszystkie szczegóły wprowadzonego schematu (opcja menu 'Działania', 'skasuj Wszystkie Pozycje' na ekranie szczegółów schematu), a następnie zaimportować kolejny przykładowy schemat np. 'sYSTEM: w rozbiciu na zatrudnionych' lub 'sYSTEM: Szczegółowy'. W przypadku wybrania jednego z tych szczegółowych schematów, należy przed odczytem zaksięgowań uzupełnić konta dla zatrudnionych (schemat 'sYSTEM: w rozbiciu na zatrudnionych') lub konta dla zatrudnionych, działów/grup oraz list płac (schemat 'sYSTEM: Szczegółowy').

Można tworzyć własne, dowolne schematy księgowe zarówno od podstwa, jak i uzupełniając, lub modyfikując zaimportowany przykładowy schemat. Przy tworzeniu schematów należy zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. Przypisane każdej z pozycji schematu konto może być stałe (np. '400') lub zmienne, zależne od zatrudnionego, działu/grupy lub listy płac. Wybór zmiennego konta umożliwiają listy rozwijane przy polach kont schematu księgowego. Wskazanie zmiennego konta wymaga uzupełnienia odpowiednich numerów kont przypisanych zatrudnionym, działom/grupom oraz listom płac przed odczytem raportu 'Wydruk i Eksportu Poleceń Księgowania'. W przeciwnym razie, na raporcie poleceń księgowania pojawią się w miejscu numerów kont napisy '<br/>brak>'.

2. Pozycje 'Winien', oraz 'Ma' są reprezentowane przez dwie lub więcej oddzielne pozycje w schemacie. Np., zaksięgowanie wynagrodzenia ogółem oznacza dodanie jednej pozycji 'Wynagrodzenie ogółem' dla konta 'Winien' oraz jednej dla konta 'Ma'.

3. Pozycje w schemacie mogą być ujeme - w ten sposób można zdjąć odpowiednie kwoty z zaksięgowań utworzonych pozycjami dodatnimi, w zależności od potrzeb.

4. Zatrudnieni mogą mieć przypisane różne schematy księgowania (np. inny schemat dla pracowników działu 'Administracja', a inny dla pracowników działu 'Produkcja'). Na ekranie schematu i kont księgowych dla zatrudnionych, dowolny schemat można szybko przypisać grupie zatrudnionych

wykorzystując opcję menu 'Działania', 'Ustaw Schematy Księgowe dla Zatrudnionych'. Brak przypisania pracownikowi schematu oznacza wykorzystanie schematu zaznaczonego jako 'Domyślny'.

# Wynagrodzenia i rozliczenia

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

1. Wynagrodzenia i rozliczanie zatrudnionych:

#### Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia (patrz strona 75)

Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30) - wprowadzanie wartości dla zmiennych dotyczących wynagrodzeń (oddzielnie dla zatrudnionych i dla firmy)

#### Należności firmy dla urzędu skarbowego (patrz strona 83)

2. Rozliczenia właścicieli firmy:

#### Rozliczenia właścicieli z ZUS (patrz strona 79)

Dodatkowe opcje dla firm - osób fizycznych prowadzących Księgę Przychodów i Rozchodów:

Rozliczenia właścicieli ze źródeł dochodu (PIT-5) (patrz strona 84)

#### Rozliczenia właścicieli z odliczeń (PIT-5) (patrz strona 84)

#### Należności właścicieli dla urzędu skarbowego (PIT-5) (patrz strona 84)

## Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia

Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' przegląda się i dopisuje listy płac i rozliczenia utworzone dla wybranego na ekranie 'Kryteria Odczytu List Płac i Rozliczeń' roku i miesiąca sprawozdawczego. Przez listy płac i rozliczenia rozumiane są nie tylko wszelkie wypłaty wynagrodzenia na rzecz zatrudnionych z tytułu umowy o pracę, ale także np. z tytułu zawieranych umów cywilnoprawnych, czy kontraktów menedżerskich oraz rozliczenia z ZUS nie związane z wypłatami (np. rozliczanie właścicieli z kwot zadeklarowanych, rozliczanie zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych z ZUS - nowelizacja 2001, rejestracja przerw). Poprzez ten ekran jest też zapewniony dostęp do zawartości konkretnej wybranej listy płac/rozliczenia.

Każda lista płac posiada:

1. liczbę porządkową,

2. daty 'od' i 'do' - domyślnie jest to pierwszy i ostatni dzień wybranego miesiąca, ale może być to dowolny okres,

3. numer listy - przydzielany automatycznie lub nie w zależności od definicji na ekranie 'Firma' - opcja menu 'Działania', ' Szczegóły Dotyczące Firmy', zakładka 'Numeracja dokumentów' - można tam także przedefiniować składnię automatycznej numeracji,

4. rodzaj listy płac, decydujący o tym jakie składniki mogą zostać dopisane do listy płac/rozliczenia (). Wybrany rodzaj listy decyduje także o tym, w których pozycjach kolumny 'Źródła Przychodu' na deklaracjach PIT dla urzędu skarbowego zostaną umieszczone wypłaty związane z listą (po zapisie, wybranego rodzaju nie można już zmienić). Przykładowe rodzaje list płac to np.: 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne', 'Świadczenia w razie choroby lub macierzyństwa', 'Premia kwartalna', 'Świadczenia z FP i FGŚP', 'Umowy zlecenia' i wiele innych.

#### Rodzaje list płac (patrz strona 87)

5. datę wypłaty(dokonania) - oznacza datę dokonania wypłaty lub postawienia wypłaty do dyspozycji zatrudnionego. W przypadku rozliczeń nie związanych z wypłatami (np. rozliczenia kwot zadeklarowanych, czy zasiłków macierzyńskich i wychowawczych z ZUS) data wypłaty wskazuje na miesiąc w którym rozliczenie jest eksportowane do programu Płatnik (można to ustawienie zmienić na ekranie 'Preferencje Ogólne'). Według daty wypłaty przychody są podsumowywane na deklaracjach PIT. Data wypłaty nie musi być zawarta w miesiącu w którym wypełniana jest lista. Odpowiednia informacja o miesiącu eksportu danych z listy/rozliczenia do programu Płatnik oraz na deklaracje PIT pojawia się na ekranie,

6. datę wpłaty należności do urzędu skarbowego - ta data jest umieszczana na Kartach Wynagrodzeń Pracowników (umieszczana jest najpóźniejsza data wpłaty dla wybranego pracownika w miesiącu),

7. daty wpłaty składek ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego oraz wpłat na FP i FGŚP,

8. uwagi dotyczące listy - mają wartość wyłącznie informacyjną dla użytkownika,

9. informację dotyczącą miesiąca zaliczenia wynagrodzeń w koszty (w przypadku prowadzenia KPiR).

W każdym wybranym miesiącu można wprowadzić dowolną ilość list płac. Po wprowadzeniu i zapisie wymienionych powyżej danych ogólnych listy, można przejść do edycji jej zawartości. Dokonuje się tego poprzez wybór opcji menu 'Działania', 'Zawartość Listy Płac' (lub odpowiadającą ikonę paska narzędzi, przycisk '...' przy pozycji listy lub podwójne kliknięcie na wybranej liście płac).

#### Zawartość listy płac (patrz strona 76)

Jak to zrobić? (patrz strona 117)

Wybrane zagadnienia kadrowo-płacowe (patrz strona 178) Eksport do programu Płatnik ZUS (patrz strona 70)

#### Zawartość listy płac

Każdy rodzaj listy płac posiada własny ekran dla wprowadzania, oraz przeglądania danych (ekran edycji). Ekran ten jest wybierany w momencie definiowania rodzaju listy na ekranach konfiguracyjnych 'Rodzaje List Płac Zawierających Składniki Wynagrodzenia/ Świadczenia i Przerwy'. Wybór ekranu edycji określa elementy wynagrodzenia/rozliczenia które można na danej liście wprowadzić. Np. rodzaj 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.', czyli podstawowa lista płac, jest edytowany na ekranie 'Lista Płac - Składniki Wynagrodzenia, Przerwy'. Na tym ekranie można rozliczać wynagrodzenie zasadnicze, premie i przerwy, ale nie można rozliczać np. umów cywilnoprawnych. Podobnie rodzaj 'Umowy zlecenia' - na ekranie 'Lista Płac - Umowy Zlecenia', na którym rozlicza się umowy zlecenia, nie może posłużyć do rozliczania umów o dzieło, czy wynagrodzenia zasadniczego, itd.

Posługiwanie się ekranem edycji listy płac jest dla każdego rodzaju listy identyczne: do pustej listy płac dopisywani są zatrudnieni, a razem z nimi wprowadzane są dane z kartoteki osobowej oraz dopisywane są automatycznie zdefiniowane w kartotekach składniki wynagrodzenia, potrącenia, świadczenia, przerwy i umowy cywilnoprawne. Aby dopisać osobę do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Dopisz Pracownika'. Po wybraniu tej opcji pokazuje się standardowy ekran wyboru osoby (dla pracowników jest to ekran 'Dopisz Pracownika') a na jego 'szczycie' dodatkowy ekran kryteriów odczytu dopisywanych osób (dla pracowników jest to ekran 'Kryteria Odczytu Dopisania Pracownika'). W przypadku umów cywilnoprawnych i świadczeń podstawowym sposobem dopisywania osoby na listę płac/rozliczenie jest analogicznie dokonywany wybór odpowiedniej umowy (z rejestru umów cywilnoprawnych) lub świadczenia (z kartoteki osobowej). **Standardowy ekran dopisywania/wyboru osoby (patrz strona 78)** 

#### Standardowy ekran dopisywania/wyboru właściciela (patrz strona 78)

W czasie dopisywania wybranych osób/umów/świadczeń do listy, w zależności od rodzaju listy, z kartoteki osobowej są domyślnie dopisywane rozmaite wartości takie jak np. składniki wynagrodzenia, zasiłki, potrącenia, świadczenia i przerwy oraz dane dotyczące opłacanych składek ubezpieczeń ZUS i podatku dochodowego. Np. jeżeli jest to lista rodzaju 'wynagrodzenia i zasadnicze i inne składniki miesięczne', wtedy dopisywane są: składniki wynagrodzenia i potrącenia (zgodnie ze zdefiniowanymi w kartotece osoby formułami), przerwy(absencje) oraz dane dotyczące opłacanych składek ubezpieczeń ZUS i podatku dochodowego. W przypadku wszystkich rodzajów list płac, zawsze domyślnie dopisywane są z kartoteki dane dotyczące opłacanych składek ubezpieczeń ZUS i podatku dochodowego.

Dane dotyczące wynagrodzenia dopisywanych zatrudnionych można dowolnie zmieniać tylko wtedy gdy miesiąc jest otwarty. Można też wybraną osobę z listy płac całkowicie usunąć. W górnej części ekranu zawartości listy płac wylistowane są osoby znajdujące się na danej liście, a w dolnym szczegółowe dane dotyczące rozliczenia wynagrodzenia aktualnie wybranej osoby. Oprócz nazwisk i imion, na górze ekranu wylistowana jest także forma wypłaty (zdefiniowana w kartotece osobowej) oraz kwota 'do wypłaty' dla zatrudnionego. Jeżeli pozycja dotycząca danej osoby, została w trakcie wyliczenia składek ZUS i podatku 'zsynchronizowana' z inną wypłatą dla tej samej osoby w tym samym miesiącu - obok formy wypłaty pojawi sie znaczek 's'. Na dole ekranu wylistowane są kwoty wynagrodzenia/świadczeń i potrąceń, kod tytułu ubezpieczenia, zestawienie finansowania składek ubezpieczeniowych ZUS i rozliczenie z podatku dochodowego oraz, w zależności od rodzaju listy liczba dni przepracowanych i wynikających z obowiązku pracy (liczby dni są sumowane dla potrzeb raportów rozliczeniowych ZUS). W przypadku umów zlecenia i agencyjnych, wylistowany kod podstawowy ubezpieczenia można zmienić, zgodnie z rodzajem umowy (np. '0410' dla osoby wykonującej umowę agencyjną lub umowę zlecenia zawartą na okres do 14 dni, itp.).

Na zawartości listy płac, obok kwoty do wypłaty, po utworzeniu, lub przeliczeniu listy płac, może pojawić się literka 's' - ozacza to, że składki ZUS, oraz podatek w tej pozycji zostały zsynchronizowane z inną wypłatą dla tej samej osoby w tym samym miesiącu.

Przeglądania i edycji podstawowych informacji dotyczących wybranej pozycji na liście płac/rozliczeniu dokonuje się poprzez wybór opcji menu 'Działania', 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' (także poprzez kliknięcie na przycisk '...' obok nazwiska wybranej osoby). Na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' można, w zależności od rodzaju listy płac, dopisywać/zmieniać składniki wynagrodzenia, świadczenia, przerwy, umowy zlecenia/agencyjne/o dzieło/prawa autorskie, potrącenia oraz wybrane dane dotyczące rozliczenia z ZUS (takie jak ograniczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego oraz ograniczenie podstawy ub. chorobowego w przypadku osób dobrowolnie ubezpieczonych), zaliczki na podatek dochodowy oraz eksportu zasiłków finansowanych z budżetu (rodzinny, pielęgnacyjny) do programu Płatnik.

#### Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia (patrz strona 79)

Szczegółowe dane konfiguracyjne pozycji na liście płac są dostępne po wyborze opcji menu 'Działania', 'Zasady Konfiguracyjne Wynagrodzenia/Rozliczenia' (także poprzez kliknięcie na przycisk 'Zasady...' obok nazwiska wybranej osoby). Dane te obejmują: kod tytułu ubezpieczenia, zestawienie podlegania i finansowania składek ubezpieczeniowych ZUS podzielone pomiędzy ubezpieczonego, pracodawcę(płatnika), budżet oraz PFRON oraz wchodzenie poszczególnych elementów wynagrodzenia do podstaw ubezpieczeń i podatku dochodowego. Dodatkowo są udostępnione wybrane dane konfiguracyjne składników wynagrodzenia/świadczeń/przerw i potrąceń, które są zapisywane razem ze składnikiem na liście.

#### Zasady konfiguracyjne wynagrodzenia/rozliczenia (patrz strona 82)

Listę płac można przeglądać/wydrukować w całości korzystając z opcji menu wydruku wynagrodzeń 'Listy Płac'. Także, korzystając z odpowiednich opcji menu można listy płac zweryfikować (**koniecznie** należy to zrobić zawsze po utworzeniu każdej nowej listy czy dokonaniu jakichkolwiek zmian na istniejących listach - jest to najskuteczniejsza metoda pozwalająca na uniknięcie podstawowych błędów), wydrukować zestawienia podsumowujące listy płac (w celach księgowych i informacyjnych) oraz Karty Wynagrodzeń Pracowników (w celach podatkowych). Dokumenty rozliczające z urzędem skarbowym (PIT) są dostępne po wybraniu opcji wydruku deklaracji dla urzędu skarbowego. Wydruku dokumentów przelewu dokonuje się: dla pracownika wybierając opcję menu 'Działania', 'Wydruk Polecenia Przelewu/Wpłaty dla Zatrudnionego', dla urzędu skarbowego - na ekranie 'Należności Firmy dla Urzędu Skarbowego', dla ZUS - w programie Płatnik, po wyeksportowaniu danych rozliczeniowych.

W opcji menu 'Działania' ekranu zawartości listy płac znajdują się opcje umożliwiające przeliczanie wylistowanych pozycji: 'Przelicz Ponownie Pozycje', 'Przelicz Wyłącznie Składkę na Ubezpieczenie Wypadkowe' oraz 'Przelicz Wyłącznie Podstawę Zasiłku Chorobowego'. Pierwsza z tych opcji, 'Przelicz Ponownie Pozycje', umożliwia ponowne przeliczenie pozycji zgodnie z aktualnymi danymi w kartotece pracownika. Jest to opcja, którą należy wybrać w przypadku, gdy dokonano zmian w kartotece pracownika, np. dodano absencję, już po dopisaniu pracownika do listy płac ale przed jej wypłatą. Opcja może dotyczyć wybranych pracowników lub całej listy płac. Kolejne dwie opcje, przelicząją część zawartości pozycji na liście płac, odpowiednio dotyczącą składki na ubezpieczenie Wypadkowe oraz podstawy zasiłku chorobowego. Opcję 'Przelicz Wyłącznie Składkę na Ubezpieczenie Wypadkowe' należy wykorzystać w sytuacji otrzymania z ZUS informacji o zmianie stawki ubezpieczenia wypadkowego z datą wsteczną, np. otrzymanie w sierpniu informacji że należy zmienić składki na ubezpieczenie wypadkowego na odpowiednim ekranie parametrów wyliczeniowych, należy otworzyć listy płac za okres od kwietnia do sierpnia włącznie i na zawartości każdej z list płac wybrać opcję menu 'Działania', 'Przelicz Wyłącznie

Składki Ubezpieczenia Wypadkowego', a następnie zapisać każdą z poprawionych w ten sposób list płac. Opcję 'Przelicz Wyłącznie Podstawę Zasiłku Chorobowego' należy wykorzystać po zmianie definicji składnika wynagrodzenia na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia', dotyczącej wchodzenia składnika do podstawy zasiłku chorobowego z 'Nie' na 'Tak', np. związanej z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008r. W takiej sytuacji należy otworzyć listy płac za okres 4 lat liczony od daty wystąpienia pracowników z wnioskami w tej sprawie i na zawartości każdej z list płac wybrać opcję menu 'Działania', 'Przelicz Wyłącznie Podstawę Zasiłku Chorobowego', a następnie zapisać każdą z poprawionych w ten sposób list płac. W przypadku, gdy nie ma wniosków pracowników o przeliczenie podstawy zasiłku chorobowego w latach ubiegłych, należy tych zmian dokonać na listach płac za okres od stycznie 2007 do aktualnego miesiąca.

W menu 'Działania' dostępna jest również opcja 'skasuj/Odkasuj Wszystkie Pozycje'. Opcja ta daje możliwość zaznaczenia/odznaczenia do usunięcia jednocześnie wszystkich pozycji na liście. W przypadku list utworzonych w celach testowych, umożliwia ona szybkie ich usunięcie.

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (patrz strona 179)

Składki na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe (patrz strona 180)

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (patrz strona 181)

Składki na Fundusz Pracy (patrz strona 182)

Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (patrz strona 184)

Należności firmy dla urzędu skarbowego (patrz strona 83)

#### Jak to zrobić? (patrz strona 117)

#### Wybrane zagadnienia kadrowo-płacowe (patrz strona 178)

#### Standardowy ekran dopisywania/wyboru osoby

Zawartość standardowego ekranu dopisywania/wyboru osoby to nagłówek oraz dwie listy: na górnej liście znajdują się osoby odczytane zgodnie z aktualnymi kryteriami odczytu, na dolnej osoby wybrane. Ekran kryteriów odczytu umożliwia: dla pracowników wybór działu, dla zleceniobiorców i innych osób - wybór grupy, natomiast dla kandydatów do zatrudnienia - wybór rodzaju. Dodatkowo, aby odczytać osoby nie zatrudnione lub zwolnione należy zaznaczyć 'Uwzględnij osoby aktualnie niezatrudnione' ('nieaktywne' w przypadku kandydatów do zatrudnienia). Wybrane kryteria odczytu są wyświetlone w nagłówku. Wyboru osoby dokonuje się poprzez 'podświetlenie' pozycji tej osoby na górnej liście, a następnie naciśnięcie przycisku 'Wybierz'. Po 'podświetleniu' jednocześnie wielu osób na górnej liście, i naciśnięciu przycisku 'Wybierz' można wybrać za jednym razem wiele osób. Wszystkie osoby wybiera się naciskając przycisk 'Wybierz Wszystko'. Wybiera osobę także podwójne kliknięcie na danej osobie z górnej listy.

Do górnej listy można odczytać więcej osób (z innych działów lub grup - przycisk 'Odczytaj') i dodawać te inne osoby w dowolnej kolejności do dolnej listy. Na identycznej zasadzie można wybrane osoby usunąć z dolnej listy (służą do tego przyciski 'Odbierz' i 'Odbierz Wszystko'). Naciśnięcie przycisku 'Ok' w dowolnym momencie oznacza zaakceptowanie dopisania wszystkich wylistowanych na dolnej liście osób. Naciśnięcie przycisku 'Anuluj' oznacza anulowanie całej operacji dopisywania.

Ekran służy do przenoszenia zatrudnionych pomiędzy działami/grupami w kartotece osobowej oraz do dopisywania do listy płac/rozliczenia zatrudnionego, umów cywilnoprawnych z rejestru i świadczeń (na liście świadczeń zostają umieszczone wyłącznie świadczenia wprowadzone do kartoteki osobowej na zakładce 'Świadczenia'). Uwaga: w przypadku umów cywilnoprawnych oraz rozliczania niektórych świadczeń, aby zatrudnionego można było dopisać do listy płac/rozliczenia, należy wcześniej temu zatrudnionemu przyporządkować odpowiednie: tytuł i zasady podlegania i finansowania składek ubezpieczeniowych (zakładka 'Ogólne' w kartotece osobowej).

#### Standardowy ekran dopisywania/wyboru właściciela

Zawartość standardowego ekranu dopisywania/wyboru właściciela to lista wybranych zgodnie z kryteriami odczytu właścicieli firmy, na której dokonuje się wyboru poprzez kliknięcie na wybranej pozycji (właścicielu), a następnie naciśnięcie 'Ok'. Dodatkowo można zaznaczyć do wyboru wszystkich właścicieli. Aby zaniechać wyboru należy kliknąć 'Anuluj'.

Ekran służy nie tylko do odczytu właścicieli z kartoteki osobowej, ale również jest wykorzystywany do odczytu świadczeń (na liście zostają umieszczone wyłącznie świadczenia wprowadzone do kartoteki osobowej na zakładce 'Świadczenia').

#### Rozliczenia właścicieli z ZUS (PIT-5)

Na ekranie 'Rozliczenia Właścicieli z ZUS' wprowadzane są dane dotyczące rozliczeń wybranego właściciela firmy z ZUS. Dane te służą dwóm celom:

1. są dołączane do eksportowanych raportów rozliczeniowych dla ZUS oraz

2. na ich podstawie jest emitowana deklaracja PIT-5.

Ekran jest bardzo podobny do innych ekranów listujących zawartość listy płac. Większość z jego elementów została wyjaśniona we fragmencie opisującym zawartość listy płac.

#### Zawartość listy płac (patrz strona 76) Standardowy ekran dopisywania/wyboru właściciela (patrz strona 78)

Nowe elementy to kolumna daty wpłaty należności dla ZUS (potrzebne do deklaracji PIT-5), możliwość dowolnego wprowadzania podstaw składek na ubezpieczenia, które w przypadku właścicieli firmy są deklarowane, a nie wynikają z otrzymanych wynagrodzeń oraz kwoty składek faktycznie wpłaconych do ZUS. Kryteria odczytu ekranu to wybór roku i miesiąca sprawozdawczego. W każdym miesiącu można dla wybranego właściciela wprowadzić tylko jedną pozycję. Do rozliczenia można dopisać więcej niż jednego właściciela (opcja menu 'Działania', 'Dopisz Właściciela')

# Jak rozliczać właściciela gdy zadeklarowana podstawa jest wyższa niż 60 proc. przec. wynagrodzenia? (patrz strona 173)

#### Szczegóły wynagrodzenia

Ekran 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' wykorzystywany jest do dopisywania oraz modyfikacji, w zależności od rodzaju listy płac, składników wynagrodzenia, świadczeń i przerw, umów zlecenie/agencyjnych/o dzieło/prawa autorskie, potrąceń oraz wybranych danych dotyczących rozliczenia z ZUS, m.in. (**na zakładce 'Dodatkowe dane'**): ograniczenia rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego, ograniczenia podstawy ub. chorobowego w przypadku osób dobrowolnie ubezpieczonych), podstawy składki na FP oraz zaliczki na podatek dochodowy. Wszystkie te dane są wprowadzane automatycznie na listę płac/rozliczenie zgodnie z aktualną kartoteką zatrudnionego. **Dopisywane zostają wyłącznie składniki wynagrodzenia, świadczenia, przerwy, umowy i potrącenia zdefiniowane jako dopuszczalne na wybranym rodzaju listy płac/rozliczeniu** (w menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń - ekrany definiujące rodzaje list płac).

#### Podstawowe koncepcje (patrz strona 17)

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - składniki wynagrodzenia (patrz strona 79)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - świadczenie (patrz strona 80)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - świadczenia (patrz strona 80)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - przerwy (patrz strona 81)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - umowy (patrz strona 81)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - potrącenia (patrz strona 82)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - dodatkowe dane (patrz strona 82)

Lista absencji(przerw) z kartoteki zatrudnionego (patrz strona 82)

#### Składniki wynagrodzenia

Na zakładce wprowadzane są takie elementy wynagrodzenia jak np.: wynagrodzenie zasadnicze, premie, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i inne składniki wynagrodzenia wypłacane/rozliczane zatrudnionym (bez umów cywilnoprawnych). Dodatkowo dopisywana jest również informacja o redukcji

składników za czas absencji(nieprzepracowany) i wynagrodzenie urlopowe. W przypadku, gdy w kartotece osobowej zatrudnionego zostały zdefiniowane formuły określające zasady wyliczenia kwot składników wynagrodzenia, kwoty te zostają automatycznie wyliczone i dopisane przy dopisywaniu osoby do listy płac/rozliczenia.

Uwaga: informacja o redukcji składników za czas absencji(nieprzepracowany) określa kwotę wynagrodzenia w przeliczeniu na okres miesiąca przy wyliczaniu składki na Fundusz Pracy oraz weryfikacji wynagrodzenia minimalnego. Brak lub nieprawidłowość tej informacji uniemożliwiają poprawne wyliczenie tych kwot.

#### Kartoteka osobowa - rozliczenia (patrz strona 26)

W przypadku braku absencji w rozliczanym miesiącu nie są dopisywane żadne pozycje redukcji składników za czas absencji. W przypadku wystąpienia absencji, należy dopisać kwoty redukcji odpowiadające poszczególnym składnikom wynagrodzenia (redukcji podlegają **tylko** składniki wynagrodzenia odpowiednio zdefiniowane na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Np. w przypadku wynagrodzenia zasadniczego 3000zł w miesiącu wrześniu (30 dni) oraz absencji z powodu choroby od 24 do 25 września, na zakładce 'składniki' należy dwukrotnie dopisać składnik wynagrodzenia zasadniczego (kod '11') w kwotach 2300zł (1-23/9) i 500zł (26-30/9) oraz na zakładce 'Informacja o redukcji wynagrodzenia za czas

absencji(nieprzepracowany)' jeden składnik redukcji (kod '11') w kwocie 200zł (24-25/9). Na podstawie informacji o redukcji wynagrodzenia wyliczana jest kwota podstawy wymiaru zasiłku chorobowego oraz kwota ograniczająca wpłaty na Fundusz Pracy.

Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

#### Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

#### Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (patrz strona 200)

#### Świadczenie

Na zakładce wprowadzane są dane dot. świadczenia takiego jak np. zasiłek chorobowy, macierzyński, wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, itp., zgodnie ze specyfikacją ZUS. W przypadku, gdy w kartotece osobowej zatrudnionego zostało wprowadzone świadczenie, kwota tego świadczenia, po uprzednim wyliczeniu zgodnie z definicją na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, zostaje automatycznie wyliczona i wstawiona przy dopisywaniu świadczenia do listy płac/rozliczenia.

Na zakładce może zostać dopisane wyłącznie jedno świadczenie. Jeżeli jest potrzeba dopisania dodatkowych świadczeń dla tej samej osoby w miesiącu, należy do listy płac/rozliczenia dopisać nową pozycję.

W przypadku świadczeń w razie choroby i macierzyństwa, dostępny jest przycisk 'Wylicz Podstawę...', który otwiera dodatkowy ekran 'Ustalenie Podstawy Zasiłku Chorobowego', na którym przedstawione zostają szczegóły wyliczenia podstawy świadczenia. Wyjaśnienia może wymagać dodatkowe pole: 'Wyliczona za miesiące' - dotyczy ono miesięcy, za które wyliczona została podstawa wymiaru świadczenia. Jeżeli pozycja świadczenia została zaznaczona do edycji, dodatkowo dostępny jest przycisk 'Przelicz Kwotę Świadczenia', który ponownie przelicza kwotę świadczenia zgodnie z wprowadzonymi datami, współczynnikiem i podstawą wymiaru.

#### Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

#### Świadczenia

Na zakładce wprowadzane są wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy oraz rozliczenia zasiłków macierzyńskich i wychowawczych z ZUS wynikające z nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach społecznych w 2001r. Pozycje świadczeń są dopisywane do listy automatycznie przy dopisywaniu osób w których kartotece znajduje się odpowiedni zapis (podzakładki 'Świadczenia' i 'Nowelizacja 2001'). Kwoty świadczeń są wyliczane automatycznie.

Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy jest automatycznie wyliczane i wstawiane na listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym, 'Wynagr. zasadnicze i inne składniki miesięczne', jeżeli odpowiednie świadczenie zostało wcześniej umieszczone na zakładce 'Przerwy/świadczenia', podzakładce 'Świadczenia', w szczegółach dotyczących wybranej osoby w kartotece osobowej.

W przypadku wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy oraz zasiłku macierzyńskiego, dostępny jest przycisk 'Wylicz Podstawę...', który otwiera dodatkowy ekran 'Ustalenie Podstawy Zasiłku Chorobowego', na którym przedstawione zostają szczegóły wyliczenia podstawy świadczenia. Jeżeli pozycja świadczenia została zaznaczona do edycji, dodatkowo dostępny jest przycisk 'Przelicz Kwotę Świadczenia', który ponownie przelicza kwotę świadczenia zgodnie z wprowadzonymi datami, współczynnikiem i podstawą wymiaru.

#### Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

#### Przerwy

Na zakładce wprowadzane są przerwy, czyli takie pozycje rozliczenia z ZUS, które nie są związane z żadną kwotą, np. urlop bezpłatny, urlop wychowawczy, okres nieobecności w pracy, itp., zgodnie ze specyfikacją ZUS. Pozycje odpowiadające tym przerwom są dopisywane do listy automatycznie przy dopisywaniu osób w których kartotece znajduje się odpowiedni zapis o absencji(przerwie). Aby została uwzględniona w eksporcie do programu Płatnik, przerwa musi znaleźć się na jednej z utworzonej w miesiącu list płac. Uwaga: przerwa o kodzie '140', czyli okres przekroczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ub. emerytalne i rentowe nie jest wprowadzana na tym ekranie. Informacje dotyczące przekroczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ub. emerytalne i rentowe są wprowadzane do kartoteki zatrudnionego (zakładka 'Przerwy/świadczenia' na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby') i na tej podstawie eksportowane do programu Płatnik.

#### Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz (patrz strona 27)

Przerwy dopisywane są automatycznie na podstawie danych z kartoteki przy dopisywaniu osoby do listy płac/rozliczenia umożliwiającego rejestrację przerw. Umożliwiają dopisywanie przerw listy płac/rozliczenia podstawowe dla określonych grup zatrudnionych (np. 'Wynagr. zasadn. i inne skł. mies.' - dla pracowników, 'Kontrakty menedżerskie' - dla menedżerów oraz 'Rozliczenia właścicieli z kwot zadeklarowanych' - dla właścicieli). Dodatkowo, dedykowanym rozliczeniem dla przerw jest lista płac/rozliczenie 'Przerwy', które służy głownie rejestracji przerw dla zleceniobiorców z tytułu rozliczania umów cywilnoprawnych, ale może również służyć rejestracji innych, nietypowych przypadków.

#### Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

#### Umowy

Na zakładce wprowadzane są dane dotyczące rozliczenia umowy cywilnoprawnej (zlecenia, agencyjnej, o dzieło lub prawa autorskie), takie jak m.in.: numer umowy, kod ZUS, kwota, koszty, daty rozliczenia. Umowa powinna zostać wcześniej wprowadzona do rejestru umów cywilnoprawnych. W takim przypadku wszelkie dane dot. rozliczenia umowy zostają dopisane automatycznie.

#### Rejestr umów cywilnoprawnych (patrz strona 35)

Na podstawie wprowadzonych danych umowy, może zostać wyemitowany rachunek (opcja menu 'Działania', 'Wydruk Rachunku do Umowy'). W przypadku więcej niż jedna umów w danym miesiącu, można na tą samą listę płac wprowadzić drugą pozycję dotyczącą tej samej osoby i w tej pozycji wpisać dane drugiej umowy. Treść samej umowy można utworzyć i odpowiednio przygotować korzystając rejestru i/lub z opcji menu wydruku dokumentów.

#### Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

#### Potrącenia

Na zakładce wprowadzane są potrącenia. W przypadku, gdy w kartotece osobowej zatrudnionego zostały zdefiniowane formuły określające zasady wyliczenia kwot potrąceń, kwoty te zostają automatycznie wyliczone i dopisane przy dopisywaniu osoby do listy płac/rozliczenia.

#### Kartoteka osobowa - rozliczenia (patrz strona 26)

Potrącenia są definiowane na ekranie 'Definiowanie Potrąceń' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Każda firma posiada własną listę dopuszczalnych potrąceń.

#### Definiowanie potrąceń (patrz strona 94)

#### Dodatkowe dane

Dane wylistowane na zakładce 'Dodatkowe dane' dopisywane są na podstawie kartoteki osobowej i w większości przypadków nie muszą być zmieniane po dopisaniu osoby do listy płac. Dane te to m.in.: ograniczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego, ograniczenie podstawy ub. chorobowego w przypadku osób dobrowolnie ubezpieczonych, dane dot. zaliczki na podatek dochodowy oraz dane dot. eksportu zasiłków finansowanych z budżetu (rodzinny, pielęgnacyjny i wychowawczy) do programu Płatnik. Jeżeli zachodzi taka konieczność, można te dane zmienić, należy jednak pamiętać o tym, że tego typu korekty powinny być zwykle równocześnie zapisane w kartotece zatrudnionego, ponieważ tylko wtedy zostaną one automatycznie uwzględnione przy ponownym dopisywaniu do listy płac i nie będzie ich trzeba poprawiać.

W przypadku ograniczenia rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego, **modyfikacja** 'z ręki' wyliczonych przez program danych jest możliwa wyłącznie po przełączeniu pozycji w tryb manualny (opcja menu 'Działania' na ekranie edycji listy płac). Jest to jednak zwykle niepotrzebne, ponieważ dane ograniczenia są uaktualniane na bieżąco, po każdej zmienie pozycji. W przypadku, gdy zatrudniony otrzymuje dochody z więcej niż jednego źródła zatrudnienia, należy te dodatkowe dochody rejestrować na specjalnym rodzaju list płac 'Dochody z innych źródeł'. Ograniczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego jest rejestrowane jako kwota zmniejszająca podstawę ub. emerytalnego i rentowego, będąca różnicą podstawy ub. emerytalnego i rentowego bez ograniczenia oraz kwoty ograniczenia rocznego. Aby uniknąć wyliczania przez program danych ograniczenia, należy wpisać datę przekroczenia ograniczenia na odpowiedniej podzakładce zakładki 'Przerwy/świadczenia' w kartotece osobowej zatrudnionego.

Dodatkowo na tej zakładce mogą być również umieszczone dane dot. podstawy wymiaru Funduszu Pracy, która może być równa 0 w przypadkach określonych zgodnie z Ustawą o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy (Dz.U. z 2004r. Nr 99, poz.1001 z późn. zm.).

#### Składki na Fundusz Pracy (patrz strona 182)

W przypadku rozliczeń właścicieli z ZUS (od kwot zadeklarowanych), na tej zakładce znajdują się dodatkowo: zadeklarowana kwota podstawy wymiaru składek, kwota redukcji zadeklarowanej podstawy w przypadku absencji (niezdolności do pracy) oraz kwoty faktycznie zapłaconych składek.

#### Lista absencji(przerw) z kartoteki zatrudnionego

Raport zawiera listę absencji(przerw) i świadczeń z kartoteki zatrudnionego, którego szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia są przeglądane. Listę można przegląda i/lub wydrukować. Pełny wydruk kartoteki zatrudnionego jest dostępny po wybraniu opcji menu wydruków 'Kartoteka Pracowników'.

#### Zasady konfiguracyjne wynagrodzenia/rozliczenia

Ekran 'Zasady Konfiguracyjne Wynagrodzenia/Rozliczenia' powinien być w zasadzie wykorzystywany jedynie do korekcji i/lub przeglądania danych konfiguracyjnych. W zależności od rodzaju listy płac dostępne są dane dotyczące: zasad podlegania i finansowania składek ZUS (także wysokości stawek), kodu tytułu ubezpieczenia (także prawo do emerytury/renty i stopień niepełnosprawności), eksportu rozliczenia i poszczególnych pozycji do programu Płatnik, wchodzenie do podstaw ZUS i podatku dochodowego oraz inne dodatkowe dane konfiguracyjne dla kwot składników wynagrodzenia, świadczeń i przerw, umów zlecenie/agencyjnych/ o dzieło/prawa autorskie oraz potrąceń. Zasady podlegania i finansowania składek ZUS są publikowane przez ZUS i wynikają z obowiązującego prawa. W programie

są one zdefiniowane na ekranie 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' i można je zmieniać zgodnie z obowiązującym prawem.

Dodatkową informacją którą można zmienić na tym ekranie jest to czy samo rozliczenie i/lub dołączone do niego pozycje składników wynagrodzenia, świadczeń, przerw, umów cywilnoprawnych i potrąceń będą eksportowane do programu Płatnik. Ta informacja w większości przypadków nie wymaga zmian po utworzeniu listy. Definiowana na odpowiednich ekranach 'Konfiguracji Wynagrodzeń i Rozliczeń', umożliwia ona wygodne kształtowanie zasad eksportu danych z systemu płacowego do programu Płatnik.

Każda pozycja listy płac jest dokumentem i jako taka nie ulega zmianie nawet wtedy, gdy zmienią się się dane konfiguracyjne systemu lub dane w kartotece wybranej osoby (oprócz danych identyfikacyjnych osoby, takich jak nazwisko, imiona, numer PESEL, itp.). W przypadku gdy wynagrodzenie zostało naliczone w błędny sposób (np. niepotrzebnie pobrano składkę na ubezpieczenie wypadkowe), można to na tym ekranie zmienić, a następnie wygenerować poprawne dokumenty dla ZUS (eksport do programu Płatnik) i dla urzędu skarbowego (deklaracje PIT). Należy pamiętać o tym, że wszelkie korekty powinny być jednocześnie zapisane w kartotece zatrudnionego, ponieważ tylko wtedy zostaną one uwzględnione przy ponownym dopisywaniu osoby do listy płac/rozliczenia.

#### Konfiguracja wynagrodzeń i rozliczeń (patrz strona 87)

#### Należności firmy dla urzędu skarbowego

Ekran 'Należności Firmy dla Urzędu Skarbowego' służy do rejestracji rozliczeń firmy z urzędem skarbowym. W wybranym roku sprawozdawczym wprowadzane są dane dot. odprowadzanych zaliczek na podatek dochodowy (od wypłacanych wynagrodzeń). Po wprowadzeniu za który miesiąc dokonywana jest wpłata oraz kwoty należnej wpłaty, należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej'. Otwarty zostaje ekran 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej - (Firma)' na którym należy wprowadzić daty i kwoty wpłat oraz wybrać formę wpłat.

#### Należności firmy dla urzędu skarbowego (patrz strona 83)

Po zapisie można wygenerować i wydrukować polecenie przelewu/wpłaty gotówkowej (opcja menu 'Działania', 'Wydruk Polecenia Przelewu/Wpłaty Gotówkowej' lub 'Wydruk Polecenia Przelewu/Wpłaty Gotówkowej (Nowy Format)'). Wydruk przelewu w formacie 'Nowy Format' jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 września 2001. Dodatkowo można także wprowadzić (w celach informacyjnych) numer dokumentu wpłaty.

#### Rozliczenie wpłaty kwoty należnej (patrz strona 83)

#### Rozliczenia z Urzędem Skarbowym (patrz strona 192)

#### Wydruki deklaracji dla urzędu skarbowego (patrz strona 55)

#### Rozliczenie wpłaty kwoty należnej

Na ekranie 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej' należy wprowadzić daty i kwoty wpłat oraz wybrać formę dokonanych wpłat. Po zapisie pozycji można wygenerować i wydrukować polecenie przelewu/wpłaty gotówkowej (opcja menu 'Działania', 'Polecenie'). Dodatkowo można także wprowadzić (w celach informacyjnych) numer dokumentu wpłaty.

Uwaga: w przypadku rozliczania właścicieli firmy z zaliczek na podatek dochodowy (dla firm prowadzących Księgę Przychodów i Rozchodów - ekran 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej - (Właściciel)'), wprowadzone wpłaty są wzięte pod uwagę przy wypełnianiu deklaracji PIT-5 w danym roku sprawozdawczym.

#### Rozliczenia należności PIT-40 dla urzędu skarbowego

Ekran 'Rozliczenia Należności PIT-40 dla Urzędu Skarbowego' służy rejestracji rozliczeń pracowników z urzędem skarbowym z tytułu należności (nadpłata/zwrot) wynikającej z wypełnienia przez pracodawcę deklaracji PIT-40. Rozliczenia są rejestrowane w momencie zapisu wypełnionego formularza PIT-40 do archiwum. Zarejestrowane rozliczenia są następnie wyświetlane na odpowiednich pozycjach deklaracjach PIT-4 (za marzec i/lub kwiecień) oraz **na wydruku listy płac 'Wynagr. zasadn. i inne skł. mies.'** (z wynagrodzeniem zasadniczym oraz innymi składnikami miesięcznymi). Uwaga: kwoty rozliczenia

deklaracji PIT-40 nie pojawiają się na ekranie edycji listy płac, natomiast mogą się pojawić na ekranie wydruku tej listy płac, co może powodować konfuzję, ale jest prawidłowym rozwiązaniem problemu.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Rozliczenia Należności PIT-40' roku, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zarejestrowane w wybranym zakresie rozliczenia z tytułu PIT-40 zostają wyświetlone. Pomimo, że rozliczenia mogą zostać zmienione, w standardowych sytuacjach nie powinno to jednak mieć miejsca i wartości zapisane razem z deklaracją PIT-40 powinny być prawidłowe.

#### Rozliczenia właścicieli ze źródeł dochodu (PIT-5)

Ekran 'Rozliczenia Właścicieli ze Źródeł Dochodu' służy wypełnieniu tej części deklaracji PIT-5 w której deklarowany jest przychód z jednego lub więcej źródeł przychodu. Dane konfigurujące źródła przychodu znajdują się w kartotece właściciela (ekran 'Dodatkowe Dane Dotyczące PIT-5). Jako pierwsze źródło przyjęta jest firma prowadzona w programie. Dane na ekranie 'Rozliczenia Właścicieli ze Źródeł Dochodu' wypełnia się za wybrany miesiąc dokładnie tak jak na deklaracji PIT-5. Wypełnione miesiące są wzięte pod uwagę przy wypełnianiu przyszłych deklaracji w danym roku sprawozdawczym.

### Rozliczenia właścicieli z odliczeń (PIT-5)

Ekran 'Rozliczenia Właścicieli z Odliczeń' służy wypełnieniu tej części deklaracji PIT-5 w której deklarowane są odliczenia od dochodu. Dane na ekranie 'Rozliczenia Właścicieli z Odliczeń' wypełnia się za wybrany miesiąc dokładnie tak jak na deklaracji PIT-5. Wypełnione miesiące są wzięte pod uwagę przy wypełnianiu przyszłych deklaracji w danym roku sprawozdawczym.

#### Należności właścicieli dla urzędu skarbowego (PIT-5)

Ekran 'Należności Właścicieli dla Urzędu Skarbowego' służy rejestracji rozliczeń wybranego właściciela z urzędem skarbowym w danym roku sprawozdawczym z zaliczek na podatek dochodowy. Wypełnione pozycje są wzięte pod uwagę przy wypełnianiu danych do deklaracji PIT-5 oraz pozwalają na wydrukowanie należnych przelewów dla urzędu skarbowego z konta właściciela (podanego w kartotece właścicieli). Po wprowadzeniu za który miesiąc dokonywana jest wpłata oraz kwoty należnej wpłaty (kwotę należną powinno się wprowadzać na podstawie wyemitowanej za dany miesiąc deklaracji PIT-5), należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej'. Otwarty zostaje ekran 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej - (Właściciel)' na którym należy wprowadzić daty i kwoty wpłat oraz wybrać formę wpłat. Po zapisie można wygenerować i wydrukować polecenie przelewu/wpłaty gotówkowej (opcja menu 'Działania', 'Polecenie'). Dodatkowo można także wprowadzić (w celach informacyjnych) numer dokumentu wpłaty.

Uwaga: wprowadzone na ekranie 'Rozliczenie Wpłaty Kwoty Należnej - (Właściciel)' wpłaty są brane pod uwagę przy wypełnianiu przyszłych deklaracji PIT-5 w danym roku sprawozdawczym.

Rozliczenie wpłaty kwoty należnej (patrz strona 83)

Rozliczenia z Urzędem Skarbowym (patrz strona 192)

Deklaracje PIT-5 (patrz strona 58)

# Zadania dodatkowe

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Miasta (patrz strona 85) Kraje (patrz strona 85) Banki (patrz strona 85) Urzędy skarbowe (patrz strona 85) Stanowiska (patrz strona 85)

#### Kategorie zaszeregowania (patrz strona 85)

#### Dodatkowe słowniki (patrz strona 87)

#### Miasta

Na ekranie 'Miasta' wprowadzone są nazwy miast podpowiadane na listach podpowiedzi na wielu ekranach na których wprowadzane są dane adresowe, np. na ekranach kartotek osobowych.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy miast lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami. Warto tutaj zaznaczyć, że na niektórych ekranach (np. w kartotece osobowej - adres zamieszkania), można dopisywać nowe miasta bezpośrednio podczas edycji danych. Na ekranie 'Miasta' można zmienić dopisane w ten sposób nazwy.

#### Kraje

Na ekranie 'Kraje' wprowadzone są nazwy państw podpowiadane na listach podpowiedzi na wielu ekranach na których wprowadzane są dane adresowe, np. na ekranach kartotek osobowych. Jest to związane z faktem że takich danych oczekuje urząd skarbowy na deklaracjach.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy państw lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami.

#### Banki

Na ekranie 'Banki' wprowadzone są nazwy i adresy banków podpowiadane na listach podpowiedzi na tych ekranach na których wprowadzane są dane dotyczące kont bankowych, np. na ekranach kartotek osobowych.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy/adresy banków lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami.

#### Urzędy skarbowe

Na ekranie 'Urzędy Skarbowe' wprowadzone są nazwy i adresy urzędów skarbowych podpowiadane na listach podpowiedzi na tych ekranach na których wprowadzane są dane dotyczące rozliczeń z podatku dochodowego, np. na ekranach kartotek osobowych.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy/adresy urzędów skarbowych lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami.

#### Stanowiska

Na ekranie 'stanowiska' wprowadzone są nazwy stanowisk podpowiadane na liście podpowiedzi przy dopisywaniu nowych pozycji do historii stanowisk w kartotece pracownika.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z potrzebami firmy.

#### Kategorie zaszeregowania

Na ekranie 'Kategorie Zaszeregowania' wprowadzone są nazwy oraz dane informacyjne dotyczące kategorii zaszeregowania podpowiadane na liście podpowiedzi na ekranie 'Historia Kategorii Zaszeregowania' w kartotece osobowej pracowników. Oprócz nazwy, można wprowadzić również opis kategorii oraz zakres kwot wynagrodzenia przysługujących zatrudnionym należącym do wybranej kategorii.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy kategorii lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami.

#### Lokalizacje miejsca pracy

Na ekranie 'Lokalizacje Miejsca Pracy' wprowadzone są nazwy lokalizacji miejsc pracy zatrudnionych. Lokalizacją miejsca pracy może być miasto, dzielnica, delegatura lub gmina. Każda lokalizacja określa czy jest to miasto czy wieś oraz czy jest to zatrudnienie w kraju czy za granicą. Informacje o lokalizacji miejsca pracy są niezbędne do poprawnego wypełnienia sprawozdań GUS.

Na ekranie można wprowadzać nowe nazwy miejsc pracy lub zmieniać czy usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami. Lokalizacje są przypisywane do działów.

#### Kody tytułów ubezpieczeń

Zgodnie z zasadami wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych ZUS, kod tytułu ubezpieczenia - składa się z 6 znaków, oznaczających:

- 1. podmiot podstawowy (2 znaki);
- 2. rozszerzenie podmiotu (2 znaki);
- 3. ustalone bądź nie ustalone prawo do emerytury lub renty (1 znak);
- 4. stopień niepełnosprawności (1);

Na ekranie 'Kody Tytułów Ubezpieczeń' wprowadzone są podmiot podstawowy wraz z rozszerzeniem wg listy z poradnika ZUS 'Poradnik dla Płatników Składek' (aktualizacja: 14 kwietnia 2000 r.). Na ekranie można wprowadzać nowe kody lub zmieniać istniejące zgodnie z obowiązującym prawem. Dodatkowo na tym ekranie dla każdego kodu specyfikuje się:

- 1. opis kodu,
- 2. czy dotyczy on umów zlecenia lub agencyjnych,

3. czy za naliczanie składek ubezpieczenia zdrowotnego od osób o danym kodzie należy się płatnikowi wynagrodzenie - na tej podstawie podczas eksportu danych do programu Płatnik wyliczane jest wynagrodzenie dla płatnika.

#### Wynagrodzenie dla płatnika składek (patrz strona 192)

#### Eksport do programu Płatnik ZUS (patrz strona 70)

#### Zasady podlegania i finansowania składek ZUS

Z dniem 1 stycznia 1999 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137, poz. 887). Ustawa ta reguluje w szczególności:

1. zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym,

2. zasady finansowania składek na ubezpieczenia społeczne,

Na ekranach 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' oraz 'Zmiany Zastawu Zasad Podlegania i Finansowania Składek ZUS', wprowadzone są typowe zasady podlegania i finansowania składek ubezpieczeniowych przygotowane zgodnie z ustawą. Finansowanie składek jest podzielone pomiędzy ubezpieczonego, pracodawcę(płatnika), budżet oraz PFRON w proporcjach wynikających z obowiązującego prawa. Zasady finansowania składek są publikowane przez ZUS. Na ekranie można wprowadzać nowe zasady lub zmieniać istniejące zgodnie z obowiązującym prawem.

Każda osoba związana z firmą jest rozliczana z ZUS zgodnie z jednym z przydzielonych tej osobie zestawem zasad (w kartotece osobowej). Dodatkowo na ekranie 'Firma' można wprowadzić ustawienia domyślne podlegania i finansowania składek ZUS dla zatrudnionych (opcja menu 'Działania', 'szczegóły Dotyczące Firmy', tab 'Ogólne i ZUS I'). Domyślne ustawienia można zmieniać zgodnie z potrzebami.

Oprócz definicji podlegania i finansowania składek, każda zasada posiada nazwę oraz specyfikację typowego kodu tytułu dla importu. Każdy zestaw zasad może posiadać swoją historię zmian. Raz wprowadzony zestaw zasad można zmieniać po wybraniu przycisku 'Zmień Zestaw Zasad' lub odpowiedniej opcji menu 'Działania'.

Wyjaśnienia wymaga kolumna typowego kodu tytułu: 'Zasady typowe dla (import)'. Na podstawie kodu (lub jego części) tytułu ubezpieczenia umieszczonego w tej kolumnie podejmowana jest decyzja o przypisaniu osobom importowanym z plików Płatnika określonych zasad. Jest to informacja konieczna dla poprawnego importu, ponieważ w deklaracjach zgłoszeniowych brak jest specyfikacji finansowania składek a te mogą się różnić w zależności od sytuacji i często na podstawie jednego formularza zgłoszeniowego ZUS ZUA można przyporządkować osobie dwa lub więcej z zestawów zasad 'pasujących' do danych na tym formularzu (np. osoba prowadząca pozarolniczą działalność i zleceniobiorca wykonujący pracę w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy). W takich przypadkach na podstawie kodu tytułu ubezpieczenia i zawartości kolumny 'Zasady typowe dla (import)' program podejmuje decyzję o najwłaściwszym zestawie zasad.

### Dodatkowe słowniki

Na ekranach dodatkowych słowników są wprowadzane m.in. nazwy języków, kursów, kar, nagród, uprawnień, kompetencji, oraz gmin. Nazwy zesłownikowanych w ten sposób informacji są podpowiadane na odpowiednich ekranach, na listach podpowiedzi, głównie na ekranach kartotek osobowych, w celu umożliwienia szybkiego wyboru informacji.

Na ekranach słowników można wprowadzać nowe nazwy, lub zmieniać i usuwać istniejące zgodnie z aktualnymi potrzebami.

# Konfiguracja wynagrodzeń i rozliczeń

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Rodzaje list płac (patrz strona 87)

Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

Definiowanie potrąceń (patrz strona 89)

Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Rodzaje świadczeń i przerw (patrz strona 94)

Definiowanie innych absencji (patrz strona 95)

Definiowanie dodatkowych informacji kadrowych (patrz strona 95)

Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)

Kody tytułów ubezpieczeń (patrz strona 86)

Parametry wyliczeniowe wynagrodzeń i rozliczeń (patrz strona 96)

Stawki podatku dochodowego (patrz strona 96)

Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

## Rodzaje list płac

Na ekranach: 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' oraz 'Rodzaje List Płac ze Świadczeniami i Przerwami' zdefiniowane są wszystkie rodzaje list płac/rozliczeń dostępne w systemie. Celem podziału list płac na rodzaje (tytuły wypłat) jest:

1. umożliwienie podziału wypłat zgodnie z deklaracjami PIT dla urzędu skarbowego,

2. umożliwienie dokonywania rozliczeń z ZUS nie związanych z wypłatami, takich jak np. rozliczanie zasiłków macierzyńskiego i wychowawczego zgodnie z nowelizacją 2001, czy rozliczenia kwot zadeklarowanych,

3. uproszczenie wyliczania podstawy wymiaru dla świadczeń w razie choroby i macierzyństwa (podstawy zasiłku chorobowego).

Przykładowe rodzaje list płac/rozliczeń ze składnikami wynagrodzenia to: (a) wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne, (b) działalność wykonywana osobiście, wymieniona w art. 13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (w tym umowy zlecenia, o dzieło, prawa autorskie i agencyjne), rozliczana z urzędem skarbowym zaliczką na podatek dochodowy lub ryczałtem, (c) udział w organach stanowiących osób prawnych, (d) kontrakt menedżerski lub umowy o podobnym charakterze oraz (e) rozliczenia kwot zadeklarowanych. Przykładowe listy płac/rozliczenia zawierające świadczenia i przerwy to: (a) świadczenia w razie choroby/macierzyństwa - chodzi o świadczenia wchodzące na karta zasiłkową, (b) zasiłki i pozostałe świadczenia, (c) świadczenia finansowane z FP i FGŚP, (d) przerwy, (e) rozliczenie zasiłku macierzyńskiego z ZUS (nowelizacja 2001) oraz (f) rozliczenie zasiłku wychowawczego z ZUS (nowelizacja 2001).

Każda definicja rodzaju listy płac/rozliczenia zawiera:

1. opis(nazwę) rodzaju,

2. każdy rodzaj listy płac odpowiada jednej z pozycji kolumny 'Źródła Przychodu' na deklaracjach dla urzędu skarbowego (np. PIT-11). Dostępne są następujące źródła przychodu: (a) wynagrodzenie ze stosunku pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej oraz zasiłki z ub. społ., wypł. przez zakład pracy, (b) działalność wykonywana osobiście, wymieniona w art. 13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (w tym umowy zlecenia i o dzieło), (c) prawa autorskie i inne prawa o których mowa w art. 18 ustawy, (d) umowy cywilnoprawne rozliczane ryczałtem, (e) udział w organach stanowiących osób prawnych, (f) kontrakt menedżerski lub umowy o podobnym charakterze, (g) inne źródła oraz (g) nie wchodzi na deklaracje PIT. W przypadku list płac zawierających świadczenia i przerwy dostępne są: (a) przerwy i świadczenia wypłacone przez organ zatrudnienia z ub. społecznego (bez FP i FGŚP), (b) świadczenia wypłacone przez organ zatrudnienia z FP i FGŚP oraz (c) nie wchodzi na deklaracje PIT.

3. w przypadku list płac zawierających składniki wynagrodzenia, stwierdzenie za jaki okres (miesiąc, kwartał, rok, umowy cywilnoprawne oraz nie uwzględniane do obliczeń) przysługują składniki/świadczenia umieszczane na danym rodzaju listy - na podstawie tej informacji obliczana jest podstawa wymiaru dla świadczeń w razie choroby i macierzyństwa,

4. automatycznie dopisywać potrącenia? - 'Tak'/'Nie', ta opcja jest użyteczna tylko w przypadku list płac dopuszczających dopisywanie potrąceń i służy uniemożliwieniu dokonywania automatycznego dopisywania potrąceń z kartoteki pracownika do listy dla wybranych wypłat. Jest to wygodną opcją np. dla zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i porodowego, które nie podlegają egzekucji.

#### Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia (patrz strona 202)

5. nazwa ekranu edycji - wybór ekranu edycji decyduje o zawartości zestawu elementów wynagrodzenia/rozliczenia które można wprowadzać na listach wybranego rodzaju (ekranu edycji nie można zmienić po zapisie),

6. uwagi - w pole 'Uwagi' można wpisać dowolny tekst, który zostanie następnie automatycznie umieszczony na liście płac przy każdym pracowniku przy dopisywaniu lub przeliczaniu tego pracownika na liście. W pole 'Uwagi' można również wpisać tekst będący kombinacją zwykłego tekstu oraz części, która zostanie wymieniona z aktualną informacją z kartoteki zatrudnionego. Np. wpisanie w pole 'Uwagi' tekstu **'Płaca zasadnicza: [Płaca zasadnicza]zł'** spowoduje automatyczne wypełnienie pola uwag dla pracownika z płacą zasadniczą 1000zł tekstem 'Płaca zasadnicza: 1000zł'. W nawiasach kwadratowych '[]' można wpisać nazwę dowolnej zmiennej z kartoteki pracownika, jak również zmiennej firmy lub globalnej, o sposobie wprowadzania wartości 'Od dnia do dnia', 'Wielomiesięcznie', 'Każdego miesiąca' oraz 'W podziale na dni' - w trakcie tworzenia lub przeliczania listy płac, zostanie ona automatycznie wymieniona na wartość tej zmiennej za miesiąc za który została wykonana lista płac. Dodatkowo, w nawiasach kwadratowych można wstawić odwołania do następujących innych danych o pracowniku: [obow\_godz] - ilość godzin obowiązku pracy w miesiącu, [przepr\_godz] - ilość godzin przepracowanych w miesiącu, [imie\_ojca] - imię ojca, [imie\_matki] - imię matki, [nowa\_linia] - przejscie do nowej linii w pozycji 'Uwagi' na wydruku listy płac,

7. automatycznie dopisywać ustawowe koszty i kwotę wolną? **(tylko dla rodzajów list płac ze składnikami wynagrodzenia)** domyślnie obydwie opcje ustawione są na 'Tak', ale w praktyce wygodnie jest je ustawić na 'Nie' dla wszystkich list płac z wyjątkiem listy z wynagrodzeniem zasadniczym. W ten sposób można uniknąć automatycznego dopisywania przez program kwoty ustawowych kosztów oraz kwoty wolnej do list rozliczających dodatkowe składniki wynagrodzenia, takich jak np. świadczenie urlopowe, premia kwartalna/roczna, czy składniki wypłacane jednorazowo - taka sytuacja ma miejsce w przypadku gdy lista płac z wynagrodzeniem zasadniczym nie jest utworzona jako pierwsza lista płac w miesiącu. Wszelkie problemy, np. w przypadku gdy wypłata na liście z wynagrodzeniem zasadniczym jest

niska i kwota wolna nie jest na liście z wynagrodzeniem zasadniczym wykorzystana w całości, a świadczenie urlopowe zostało rozliczone bez kwoty wolnej, wskazuje 'Raport Weryfikujący Wynagrodzenia'.

8. kolejność podpowiedzi - kolejność w jakiej listowane są rodzaje list płac na liście podpowiedzi - jest to opcja użyteczna przy wprowadzaniu nowych list płac - częściej używane rodzaje można umieścić na początku oraz

9. lista dostępnych na listach wybranego rodzaju składników wynagrodzenia lub świadczeń/przerw. Każdy rodzaj listy płac/rozliczenia posiada swój własny zestaw dostępnych składników wynagrodzenia lub świadczeń i przerw, w zależności od tego czy jest to rodzaj zawierający składniki wynagrodzenia, czy też świadczenia i przerwy. Listę dostępnych kodów można zmieniać w zależności od potrzeb firmy na ekranach: 'Dostępne Kody Składników Wynagrodzenia' oraz 'Dostępne Kody Świadczeń i Przerw'.

Dodatkowo, do niektórych list płac/rozliczeń zawierających składniki wynagrodzenia (np. 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne skł. miesięczne', czy 'Rozliczenie właścicieli'), można również dopisywać wybrane przerwy. Służy to ułatwieniu tworzenia i weryfikacji tych list płac. W przypadku, gdy dopisanie przerwy jest konieczne, a nie można tego dokonać na wybranym rodzaju listy płac, należy utworzyć oddzielne rozliczenie zawierające wyłącznie przerwy (rodzaj 'Przerwy').

Kody składników wynagrodzenia oraz świadczeń i przerw dostępne na wybranym rodzaju list płac (patrz strona 89)

# Kody składników wynagrodzenia oraz świadczeń/przerw dostępne na wybranym rodzaju list płac

Na ekranach 'Kody Składników Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu' oraz 'Kody Świadczeń i Przerw Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu' wprowadzane są odpowiednio: lista składników wynagrodzenia oraz świadczeń i przerw możliwych do wprowadzenia na wybranym rodzaju list płac. Przykładowo, dla rodzaju list 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' wprowadzone są domyślnie jako dostępne następujące składniki wynagrodzenia: 'wynagrodzenie zasadnicze', 'wynagrodzenie za pracę w godz. nadliczbowych wraz z dopłatami', 'premia miesięczna', 'dodatek funkcyjny', 'inne składniki wynagrodzenia' oraz 'prowizja'. Oznacza to, że na listach płac należących do rodzaju 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' można jako składnik wynagrodzenia wprowadzić np. wynagrodzenie zasadnicze, czy premię miesięczną, a nie można np. nagrody jubileuszowej. Dla nagrody jubileuszowej należy utworzyć oddzielny rodzaj listy i dopisać nagrodę jubileuszową do listy składników dla tego rodzaju.

Kluczową kwestią, którą należy rozumieć jest to, że przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac/rozliczenia, **dopisywane do tej listy płac/rozliczenia automatycznie są wyłącznie dostępne na niej składniki**. Np. w przypadku gdy w kartotece zatrudnionego zostały zdefiniowane dwa składniki: wynagrodzenie zasadnicze i premia kwartalna, wtedy przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' zostanie do niej dopisana kwota wynagrodzenia zasadniczego, natomiast przy dopisywaniu do listy płac 'Premia kwartalna' zostanie do niej dopisana kwota wyliczonej premii kwartalnej. Identycznie jest z listami pac zawierającymi świadczenia i przerwy.

Na ekranie można dopisać nowe składniki wynagrodzenia (lub świadczenia i przerwy) oraz usuwać istniejące zgodnie z potrzebami firmy.

#### Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Jak utworzyć całkowicie zautomatyzowany system płacowy? (patrz strona 120)

#### Definiowanie składników wynagrodzenia

Na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' można zdefiniować nowe składniki wynagrodzenia oraz zmieniać istniejące zgodnie z obowiązujacym prawem. Każda definicja składnika wynagrodzenia składa się z następujących elementów:

1. Kod - zgodnie z zasadami wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych opublikowanymi oryginalnie przez ZUS, kod składnika wynagrodzenia składa się z 2 znaków. Przykładowe kody to '11' -

wynagrodzenie zasadnicze, '12' - wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wraz z dopłatami, '21' - premia miesięczna itd. Na ekranie można wprowadzać własne składniki o kodach nie związanych z ZUS (np. 'Rozliczanie kwoty zadeklarowanej' - kod 'Z1').

2. Opis skrócony,

3. Kolejność wyliczania - liczba od 0 do 9999. Jeżeli jest ustawiona, oznacza kolejność, w której składnik jest wyliczany na liście płac. Ma znaczenie w przypadku, gdy kwota wyliczanego składnika ma być zależna od kwoty innego składnika, lub składników. Składniki o kolejności wyliczania 9000 lub większej są wyliczane nie tylko po wyliczeniu wszystkich innych poprzedzających składników, ale rownież po wyliczeniu wszystkich podstaw, składek i podatku związanych z poprzedzającymi składnikami, Składniki o kolejności wyliczania większej niż 9990 są wyliczane po wyliczeniu wszystkich innych poprzedzających składników, jak również po wyliczeniu każdego takiego składnika wyliczane są wszystkie podstawy, składki i podatek związane z aktualnym i poprzedzającymi składnikami,

4. Metoda redukcji kwoty składnika za czas absencji - dostępne opcje to: 'Nie redukowana' - gdy kwota składnika nie jest redukowana za czas absencji (np. dodatek stażowy), 'Nie redukowana zarejestrowana kwota już uwzględnia absencje' - gdy kwota składnika jest redukowana za czas absencji ale formuła wyliczająca składnik już uwzględnia tę redukcję (np. w przypadku wprowadzenia w kartotece osobowej formuły wyliczającej kwotę składnika w rodzaju: 'stawka godzinowa' x 'Zatrudniony - godziny przepracowane w miesiącu (System)' - w takiej sytuacji zmienna systemowa rejestrująca godziny przepracowane już uwzględnia obecność absencji), 'Redukowana wg definicji absencji' - gdy kwota jest redukowana za czas absencji w sposób zależny od rodzaju absencji który ją spowodował (np. wg dni miesiąca lub dni roboczych), 'Redukowana wg dni miesiąca' - gdy kwota jest redukowana wg dni miesiąca niezależnie od rodzaju absencji, oraz 'Redukowana proporcjonalnie wg dni/godzin roboczych' - gdy kwota jest redukowana w zależności od ilości przepracowanych godzin w odniesieniu do ilości godzin wynikających z czasu obowiązku pracy. Uwaga: w obecnej wersji programu różnica pomiędzy opcjami 'Nie redukowana' oraz 'Nie redukowana - zarejestrowana kwota już uwzglednia absencje' nie sprowadza sie wyłacznie do możliwości rejestracji dla składników zdefiniowanych jako 'Nie redukowana zarejestrowana kwota już uwzględnia absencje' odpowiedniej informacji o redukcji wynagrodzenia za czas nieprzepracowany na liście płac - liczba dni i godzin przepracowanych oraz urlopu na podstawowej liście płac 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' (ekran edycji 'składniki wynagrodzenia, przerwy') jest wyliczana poprzez analizę dat 'od' i 'do' wszystkich składników oprócz zaznaczonych jako 'Nie redukowane' za czas absencji.

#### Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (patrz strona 200)

Ustawienie dotyczące redukowania składnika za czas absencji determinuje również uzupełnianie lub nie składnika przy wyliczeniu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Składniki nieredukowane za czas absencji nie są uzupełniane za czas nieobecności,

5. Czy składnik wchodzi do podstawy: 'pod. doch.', 'emer./rent.', 'chor./wyp.', 'zasił. chor.' i 'zdrow.' oraz sposób w jaki składnik jest uzupełniany w przypadku wchodzenia do podstawy zasiłku chorobowego. Wybranie odpowiednich wartości określa czy i w jaki sposób wynagrodzenie z danego tytułu wchodzi do podstawy podatku dochodowego oraz podstaw ubezpieczeń: emerytalno/rentowego, chorobowo/wypadkowego, zdrowotnego oraz do podstawy zasiłku chorobowego. W przypadku zasiłku chorobowego, składnik może być uzupełniany za czas nieobecności wg umowy o pracę (składnik stały), wg proporcji dni obowiązku pracy do dni przepracowanych (składnik zmienny) lub może nie być uzupełniany. Aby umożliwić rozliczanie umów cywilnoprawnych o odpłatności określonej w inny sposób niż kwotowo, w stawce godzinowej, akordowej lub prowizyjnie, zostało dodatkowo umożliwione określenie wchodzenia składnika do podstaw ub. społecznych i zdrowotnego jako: 'Tak (pdst. >= wyn.min.)'. Dla tak zdefiniowanego składnika wynagrodzenia wyliczona podstawa ubezpieczeń nie będzie niższa niż wynagrodzenie najniższe. W przypadku składników nie wchodzących do podstawy podatku dochodowego możliwe jest zaznaczenie, że składnik jest zwolniony od podatku. Kwota tak zdefiniowanego składnika pokaże się na deklaracjach PIT w pozycji 'Dochód zwolniony od podatku' (np. PIT-11),

6. Opis (opis pełny),

7. Określenie sposobu w jaki składnik wchodzi do wynagrodzenia za urlop. Możliwe są następujące ustawienia: 'składnik stały (wypłacany za okres nie dłuższy niż 1 miesiąc)', 'składnik zmienny (brutto redukowane w przypadku urlopu)', 'składnik zmienny (brutto NIEredukowane w przypadku urlopu)', 'Nie wchodzi (zredukuj kwotę za czas urlopu)' oraz 'Nie wchodzi (NIE redukuj kwoty za czas urlopu)'. Przykłady składników zmiennych to np. wynagrodzenie godzinowe, czy premia uznaniowa. Różnica pomiędzy ustawieniem 'redukowane za czas urlopu' oraz 'NIE redukowane za czas urlopu' dotyczy

redukowania wyliczonej kwoty składnika w przypadku urlopu wypoczynkowego pracownika. Składnik zdefiniowany w kartotece osobowej pracownika jako redukowany za czas urlopu zostanie, po wyliczeniu kwoty, odpowiednio zredukowany za czas urlopu proporcjonalnie do liczby dni roboczych w miesiącu. Może to mieć sens np. w przypadku składnika 'Premia miesięczna' ustalonego w wysokości 15% płacy zasadniczej. W przypadku składników przy których sposobie wyliczenia już uwzględniono obecność urlopu w miesiącu (np. wynagrodzenie godzinowe wyliczane jako 'stawka' x 'ilość godzin **przepracowanych** w miesiącu') należy wybrać ustawienie 'skł. zmienny (NIE redukuj kwoty za czas urlopu)'. Ustawienie dotyczące redukcji lub nie za czas urlopu determinuje również uzupełnianie lub nie składnika przy wyliczeniu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Składniki zmienne nieredukowane za czas urlopu nie są uzupełniane za czas urlopu,

8. Określenie sposobu w jaki składnik wchodzi do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Możliwe są następujące ustawienia: 'składnik stały (wypłacany za okres nie dłuższy niż 1 miesiąc)', Składnik zmienny (uzupełniany za pełny okres (3 lub 12 mies.))', 'składnik zmienny (uzupełniany za każdy miesiąc oddzielnie)', 'składnik zmienny (nieuzupełniany)' oraz 'Nie wchodzi'. Ustawienia dla składników zmiennych umożliwiają sprecyzowanie, czy składnik ma być uzupełniany za cały okres, czy za każdy miesiąc oddzielnie. W ten sposób można ograniczyć uzupełnienie w przypadku składników przysługujących w jednym miesiącu a nieprzysługujących w kolejnym.

9. W przypadku składników zmiennych, czy składnik jest przeliczany, w przypadku zmiany płacy zasadniczej. Kwoty składniki przeliczanych są odpowiednio zmieniane za okres poprzedzających 3 miesięcy, proporcjonalnie do zmiany płacy zasadniczej.

10. Kwota składnika jest wypłacana jako - dostępne opcje to: 'składnik wynagrodzenia - umowa o pracę' - gdy składnik jest elementem wynagrodzenia związanym z umową o pracę, 'składnik wynagrodzenia - umowa cywilnoprawna' - gdy składnik jest elementem wynagrodzenia związanym z umową cywilnoprawną (zlecenia, agencyjną, o dzieło lub prawa autorskie), 'składnik wynagrodzenia - działalność wykonywana osobiście (nie umowa cywilnoprawna)' - gdy składnik jest elementem wynagrodzenia wypłacanym za działalność wykonywaną osobiście, ale nie związanym z umową cywilnoprawną (np. udział w organach stanowiących osób prawnych, kontrakt menedżerski, czynności zlecone przez organ władzy - udział w komisjach itp.) oraz 'Nie wypłacana/zwiększa podstawy' - gdy składnik nie jest elementem wynagrodzenia (nie jest wypłacany), a jedynie zwiększa podstawy do których wchodzi (np. kwota zadeklarowana). **Uwaga: wybranie opcji 'składnik wynagrodzenia - umowa cywilnoprawna' oznacza, że składnik będzie dostępny w rejestrze umów cywilnoprawnych (ekran 'Rejestr Umów Cywilnoprawnych'), natomiast nie będzie dostępny na ekranie definiowania formuł dla składników wynagrodzenia (ekran 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby'), na którym nie wprowadza się umów cywilnoprawnych,** 

11. Czy kwota składnika wchodzi do wynagrodzenia brutto,

12. Czy składnik ma być pokazywany na wydruku listy płac.

13. Weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana - to ustawienie dotyczy wyłącznie weryfikacji list płac na raporcie 'Raport Weryfikujący Listy Płac'. Dostępne opcje to: 'Każdego miesiąca' - gdy składnik jest weryfikowany (porównywany z wartością wyliczoną na podstawie danych w 'Rozliczeniach' w kartotece osobowej) dla każdego miesiąca dla którego dokonywana jest weryfikacja, 'Tylko wtedy, gdy został wypłacony' - gdy tylko w miesiącach, w których jakakolwiek kwota składnika została wypłacona/rozliczona oraz 'Nie weryfikowana' - gdy kwota składnika nie jest w ogóle weryfikowana,

14. 'Kwota dotyczy:' - ustawienie umożliwia następujące dopisywanie wybranego składnika (tylko do list płac na których dany składnik jest dopuszczalny): 'Każdej listy w miesiącu' - do każdej listy utworzonej w miesiącu, 'Pierwszej listy w miesiącu' - tylko do pierwszej (w kolejności) utworzonej listy płac w miesiącu, 'Każdej listy do pełnej kwoty' - do każdej listy utworzonej w miesiącu ale z weryfikacją sumarycznej kwoty na wszystkich listach bez możliwości przekroczenia kwoty z kartoteki oraz 'Nie dotyczy listy zasadniczej' - składnik nie będzie dopisywany do listy 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne', pomimo że na tej liście jest dopuszczalny, natomiast do listy z wynagrodzeniem zasadniczym będzie dopisywane wynagrodzenie urlopowe (jeśli przysługuje) od tego składnika. Sam składnik będzie rejestrowany na oddzielnej liście płac. W przypadku ostatniego ustawienia, daje ono możliwość rejestrowania składnika na oddzielnej liście płac, np. co dwa miesiące i jednocześnie rozlicznie wynagrodzenia urlopowego od tego składnika na podstawowej liście z wynagrodzeniem zasadniczym,

15. Czy składnik ma być raportowany na formularzach ZUS jako wynikający z Pracowniczego Programu Emerytalnego (PPE),

16. 'Klasyfikacja do sprawozdań GUS': dotyczy sprawozdań GUS-03 i GUS-06. Domyślnie każdy nowy składnik jest wynagrodzeniem osobowym, w przypadku składników niebędących wynagrodzeniem osobowym należy to ustawienie odpowiednio zmienić,

17. Sposób klasyfikacji składnika na formularzu RP-7.

# Uwaga: aby nowy składnik można było dopisać do jednej lub więcej z istniejących list płac i rozliczeń, należy go natychmiast po zdefiniowaniu dopisać do listy dopuszczalnych składników na jednym lub więcej z wybranych rodzajow list płac (rozliczeń). Służy do tego ekran 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

Istotnym elementem definiowania składników wynagrodzenia jest możliwość wprowadzenia wielokrotnie tego samego kodu z innym opisem i definicją. Pozwala to na uzyskanie większej czytelności dla wprowadzanych wynagrodzeń, np. kod '50' - inne składniki wynagrodzenia został wprowadzony wielokrotnie, m.in. jako 'inne składniki wynagrodzenia', 'prowizja', 'prawa autorskie', 'umowy zlecenia' czy 'wynagrodzenie w naturze'. Z punktu widzenia ZUS wszystkie składniki mają ten sam kod, a jednocześnie czytelność wypełnianych takimi składnikami list płac i innych raportów jest znacznie większa.

W kartotece osobowej pracownika można zdefiniować formuły dla wyliczania składników wynagrodzenia automatycznie wprowadzanych przy dopisywaniu osoby do listy płac/rozliczenia (tylko w przypadku gdy dany rodzaj listy płac/rozliczenia dopuszcza wybrany składnik).

#### Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

Kartoteka osobowa - rozliczenia (patrz strona 26)

Rodzaje list płac (patrz strona 87)

#### Jak utworzyć całkowicie zautomatyzowany system płacowy? (patrz strona 120)

### Definiowanie świadczeń i przerw

Na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' można definiować nowe świadczenia i przerwy oraz zmieniać istniejące zgodnie z obowiązujacym prawem. Każda definicja świadczenia/przerwy składa się z następujących elementów:

1. Kod, zgodnie z zasadami wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych ZUS, kod świadczenia/przerwy składa się z 3 znaków. Przykładowe kody to '111' - urlop bezpłatny udzielony na pisemny wniosek pracownika (art. 174 § 1 Kodeksu Pracy), '112' - urlop bezpłatny udzielony w celu wykonywania pracy u innego pracodawcy, czy '211' - zasiłek porodowy. Na ekranie wprowadzone są przerwy i świadczenia wg listy z Poradnika dla Płatników Składek ZUS (aktualizacja: 14 kwietnia 2000 r.). Dodatkowo, na ekranie można wprowadzać własne przerwy/świadczenia (użytkownika) o kodach nie związanych z ZUS (np. 'Zasiłek wychowawczy' - kod 'X\_3'), z tym, że w takich przypadkach nie należy zaznaczać opcji 'RSA?' (patrz dalej) na 'Tak'. W oparciu o przerwy/świadczenia użytkownika są rejestrowane rozliczenia zasiłków macierzyńskich i wychowawczych wynikające z nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach w roku 2001 oraz wypłaty zasiłków finansowanych z budżetu (rodzinny, pielęgnacyjny i wychowawczy),

- 2. Opis skrócony,
- 3. Opis (opis pełny),

4. Źródło finansowania - możliwe opcje to: 'ub. chorobowe', 'ub. wypadkowe', 'pracodawca', 'Fundusz Pracy (budżet)', 'FGŚP (budżet)', 'pozostałe z budżetu', 'inne' oraz 'brak' (w przypadku 'czystych' przerw). Specyfikacja źródła finansowania świadczenia jest wykorzystywana przy podziale świadczeń pomiędzy pozycje na formach PIT (FP i FGŚP) oraz przy eksporcie danych rozliczeniowych do programu Płatnik (wypełnianie segmentu raportu DRA segment 'V - 'Zestawienie wypłaconych świadczeń podlegających rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne'). Dodatkowo, specyfikacja źródła finansowania jest wykorzystywana przy automatycznym dopisywaniu do listy płac/rozliczenia świadczenia świadczeń/przerw wynikających z nowelizacji 2001 w celu sklasyfikowania jako przerwa ('brak') lub świadczenie (opcje inne niż 'brak'). Uwaga: przy automatycznym dopisywaniu świadczenia/przerwy do listy płac/rozliczenia we wszystkich innych przypadkach niż rozliczenie związane z nowelizacją 2001, sklasyfikowanie pozycji jako przerwa lub świadczenie następuje w zależności od tego, czy została ona dopisana do kartoteki osobowej zatrudnionego jako przerwa, czy też jako świadczenie.

5. Czy kwota świadczenia wchodzi do podstawy: 'emer./rent.', 'chor./wyp.', 'zasił. chor.', 'zdrow.' i 'pod. doch.'. Zaznaczenie odpowiednich kolumn dla wybranej pozycji świadczenia określa czy kwota świadczenia wchodzi do podstawy ubezpieczeń: emerytalno/rentowego, chorobowo/wypadkowego, zdrowotnego oraz do podstawy zasiłku chorobowego i podatku dochodowego. Ta informacja umożliwia okreslenie wysokości składek ubezpieczeniowych oraz zaliczki na podatek dochodowy wyliczanych podczas wprowadzania świadczenia listę płac,

6. Określenie sposobu w jaki świadczenie wchodzi do wynagrodzenia za urlop ('Nie wchodzi', 'Wchodzi jako składnik stały' lub 'Wchodzi jako składnik zmienny'),

7. Metoda redukcji kwoty świadczenia - w przypadku gdy określona jest metoda wyliczania podstawy świadczenia (patrz dalej), a samo świadczenie jest wypłacane tylko za część miesiąca (lub jest wyliczane wg stawki dziennej - tak jak np. zasiłek chorobowy) zaznaczenie odpowiedniej opcji umożliwia automatyczne wyliczenie świadczenia. Dostępne opcje to: 'Nie redukowana', 'Redukowana wg dni miesiąca' lub 'Redukowana w przeliczeniu na 30 dni',

8. Czy świadczenie/przerwa redukuje wynagrodzenie i liczbę dni przepracowanych - 'Tak' lub 'Nie'. Ta opcja jest wykorzystywana tylko w przypadku dopisywania pozycji świadczenia/przerwy do listy płac 'z ręki' - w celu weryfikacji listy płac. W przypadku dopisywania pozycji na podstawie kartoteki osobowej, o tym czy jest redukowane wynagrodzenie i w jaki sposób decyduje specyfikacja rodzaju absencji w kartotece osobowej,

9. Kwota świadczenia jest wypłacana jako - dostępne opcje to: 'Świadczenie' - gdy pozycja jest świadczeniem (innym niż zasiłek rodzinny/pielęgnacyjny/wychowawczy), 'Świadczenie - urlop okolicznościowy' - gdy pozycja jest świadczeniem za urlop okolicznościowy, 'Nie wypłacana/zwiększa podstawy' - gdy świadczenie nie jest elementem wynagrodzenia (nie jest wypłacane), a jedynie zwiększa podstawy do których wchodzi (np. kwota minimalnego wynagrodzenia dla podstawy ub. emerytalnego/rentowego w przypadku rozliczania zasiłku wychowawczego z ZUS - nowelizacja 2001) oraz 'Zasiłek pielęgnacyjny', 'Zasiłek rodzinny' lub 'Zasiłek wychowawczy' - gdy kwota świadczenia jest wypłacana jako jeden z zasiłków 'budżetowych', czyli pielęgnacyjny/rodzinny/wychowawczy,

10. Stwierdzenie, w jaki sposób wyliczana jest podstawa świadczenia. Na tej podstawie przy dopisywaniu pozycji z kartoteki do listy płac ze świadczeniami wyliczana jest kwota świadczenia (którą później można zmienić). Dostępne są kwoty proporcjonalne do podstawy zasiłku chorobowego, podstawy zasiłków budżetowych, kwoty minimalnego wynagrodzenia, 20% przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni kwartał oraz przysługującej stawki za godzinę urlopu wypoczynkowego (zaokrąglonej do pełnych groszy lub nie) przemnożonej przez ilość godzin obowiązku pracy w czasie nieobecności. Ostatnia opcja jest wykorzystywana do wyliczania należności za urlopy okolicznościowe lub dodatkowe urlopy przysługujące pracownikom.

#### 11. RSA? - czy świadczenie jest raportowane na formularzu rozliczeniowym ZUS RSA,

12. Rodzaj zasiłku chorobowego - w przypadku gdy wypłata świadczenia jest regulowana ustawą o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, specyfikacja rodzaju zasiłku umożliwia ponowne wykorzystanie/weryfikację wyliczonej kwoty podstawy zgodnie z art. 43 ustawy.

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

Istotnym elementem konfiguracji jest możliwość wprowadzenia wielokrotnie tego samego kodu z innym opisem i definicją. W wybranych przypadkach może to pozwolić to na większą czytelność wprowadzanych informacji.

W kartotece osobowej pracowników należy uaktualnić listę przerw/świadczeń dla wybranej osoby. Przerwy/świadczenia są wtedy automatycznie wprowadzane na listę płac/rozliczenie przy dopisywaniu osoby do tej listy (tylko w przypadku gdy dany rodzaj listy dopuszcza określone świadczenie(przerwę)).

#### Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

#### Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz (patrz strona 27)

Rodzaje list płac (patrz strona 87)

#### Rodzaje świadczeń i przerw

Na ekranie wprowadzane są rodzaje absencji, przerw oraz świadczeń. Obecność tego ekranu jest związana z tym, że niektórych informacji koniecznych do prawidłowego wypełnienia świadectwa pracy nie można wywnioskować jedynie na podstawie rozliczeń osoby z ZUS. Przykładem takich informacji są np. dane o służbie wojskowej, czy o urlopie wypoczynkowym. Dodatkową przyczyną jest konieczność określenia sposobu redukcji wynagrodzenia mającego miejsce w przypadku absencji redukujących składniki wynagrodzenia. Każdy rodzaj absencji definiują następujące elementy:

1. Nazwa,

2. Typ (do świadectwa pracy) - dostępne typy absencji to m.in.: 'Wynagrodzenie za czas choroby (art. 92 kp)', 'Urlop okolicznościowy', 'Urlop macierzyński', 'Urlop wychowawczy', 'Urlop bezpłatny', 'służba wojskowa', 'Dni zwolnienia z art. 188 kodeksu pracy', 'Okresy nieskładkowe', 'skrócenie okresu wypowiedzenia (art. 36 kp)' oraz 'Nie wchodzi na świadectwo pracy',

3. Metoda redukcji składników wynagrodzenia na liście płac - dostępne metody redukcji wynagrodzenia to: 'nie redukowane', 'w przeliczeniu na 30 dni' oraz 'wg dni roboczych'. Jeżeli z absencją jest związana przerwa(nieobecność) w pracy, metoda redukcji określa w jaki sposób są zmniejszane składniki wynagrodzenia podlegające redukcji za czas absencji (ma to znaczenie w przypadku składników wstawianych na listę płac automatycznie - z kartoteki). W przypadku pierwszej opcji świadczenie/przerwa nie redukuje wynagrodzenia, w drugim i trzecim przypadku redukowalne składniki wynagrodzenia są redukowane wg liczby dni nieobecności (miesiąca) lub wg liczby dni pracy podczas nieobecności, zgodnie z rozporządzeniem min. Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 29 maja 1996 r. (Dz.U. Nr 62, poz.289) oraz zmianą tego rozporządzenia z dn. 8 stycznia 1997 r. (Dz.U. Nr 2, poz.15),

4. Czy pozycja redukuje liczbę dni przepracowanych? - pole nie jest dostępne do edycji: jeżeli metoda redukcji składników wynagrodzenia jest 'nie redukowane' wtedy pozycja nie redukuje liczby dni przepracowanych, w przeciwnym wypadku redukuje.

Dla każdej przerwy/świadczenia wprowadzanego do kartoteki osobowej zatrudnionego należy wybrać rodzaj absencji.

#### Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

#### Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (patrz strona 200)

#### Definiowanie potrąceń

Na ekranie 'Definiowanie Potrąceń' wprowadzone są dane konfiguracyjne dotyczące potrąceń. Dla wybranej firmy można zdefiniować dowolną ilość różnych potrąceń specyfikując ich nazwę oraz zasady podlegania podstaw ubezpieczeń i podatku dochodowego. Każda definicja potrącenia składa się z następujących elementów:

#### 1. Opis,

2. Kolejność, w której wyliczane są potrącenia w przypadku gdy znajdują się one na tej samej liście płac (kolejność tę reguluje art. 87 kodeksu pracy),

3. Czy odejmować od wyliczonej kwoty potrącenia kwoty już potrącone w wybranym miesiącu? zaznaczenie tej opcji uniemożliwia przekroczenie kwoty potrącenia w skali całego miesiąca. Tak jest w większości przypadków. Można jednak sobie wyobrazić potrącenie odpisywane w określonej stawce od każdej listy płac na zlecenie samego pracownika. W takiej sytuacji opcja ta powinna nie być zaznaczona,

4. Czy potrącenie jest związane z Pracowniczym Programem Emerytalnym? - zaznaczenie tej opcji razem z zaznaczeniem redukowania przez potrącenie podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego powoduje uwzględnienie kwoty potrącenia w odpowiedniej rubryce w eksporcie do Płatnika form ZUS RCA/RNA (patrz dalej),

5. Czy potrącenie wchodzi (innymi słowy czy redukuje) podstawę - 'emer./rent.', 'chor./wyp.', 'zasił. chor.', 'zdrow.' i 'pod. doch.' - zaznaczenie odpowiednich kolumn dla wybranego potrącenia określa czy potrącenie redukuje podstawy ubezpieczeń: emerytalno/rentowego, chorobowo/wypadkowego, zdrowotnego oraz podstawy zasiłku chorobowego i podatku dochodowego. Domyślnie potrącenie nie redukuje żadnej z tych podstaw. Są jednak przypadki, takie jak np. niektóre Pracownicze Programy Emerytalne, które mogą (do wysokości 7,5%) redukować podstawę ubezpieczenia emerytalno/rentowego. W takim przypadku należy zakreślić kolumnę odpowiedniej podstawy. Potrącenie takie staje się wtedy jednym z czynników okreslających wysokość składek ubezpieczeniowych i zaliczki na podatek dochodowy wyliczanych przy wprowadzaniu potrąceń na listę płac. Szczegóły dotyczące zasad redukowania podstawy znajdują się w art. 41, ust.3 ustawy systemie ubezpieczeń społecznych oraz w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 roku o pracowniczych programach emerytalnych.

W kartotece osobowej pracowników można zdefiniować formuły dla stałych potrąceń, automatycznie wprowadzanych przy dopisywaniu osoby do listy płac.

#### Kartoteka pracowników (patrz strona 20)

#### Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia (patrz strona 202)

Przykład: Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia? (patrz strona 135)

#### Definiowanie innych absencji

Na ekranie 'Definiowanie Innych Absencji' można dodawać dodatkowe absencje, które będzie można następnie zarejestrować w kartotece osobowej po wybraniu przycisku 'Absencje i Kalendarz' na podzakładce 'Inne'. Zarejestrowane w ten sposób absencje będą widoczne wyłącznie na ewidencji czasu pracy, w uwagach, wyświetlone w postaci trzyznakowego kodu, zgodnie z definicją.

Na ekranie można wprowadzać nowe pozycje, lub zmieniać i usuwać istniejące. Każda dodatkowa absencja posiada trzyznakowy kod, opis skrócony, oraz opis pełny.

#### Definiowanie dodatkowych informacji kadrowych

Ekran 'Definiowanie Dodatkowych Informacji Kadrowych' umożliwia dodanie do kartotek osobowych nowych informacji, które domyślnie nie są w tych kartotekach dostępne. Takimi informacjami może być np. adres sklepu, data inwentaryzacji, lista pożyczonych pracownikowi materiałów, itp. Natychmiast po zdefiniowaniu, dodatkowe informacje są dostępne do wprowadzania, przeglądania, oraz edycji w kartotece osobowej na zakładce 'Dodatkowe'. Dodatkowe informacje są również dostępne do przeglądania na raportach zestawień: 'Zestawienia Kadrowe', oraz 'Zestawienia Kadrowo-Placowe'. Definicje dodatkowych informacji kadrowych można zmieniać oraz usuwać.

Każda definicja posiada nazwę, opis, oraz rodzaj gromadzonej informacji. Rodzaju gromadzonej informacji nie można zmienić po zapisie definicji. Dostępne są następujące rodzaje informacji:

1. Pojedyncza - informacja nie będąca daną historyczną ani listą wartości. Taką informacją może być np. wzrost, rok przejścia na emeryturę, zajmowanie stanowiska kierowniczego, liczba podwładnych.

2. Lista - lista wartości, np listą wypożyczonych książek, listą pożyczek, osiągnięć, wysłanych do pracownika informacji.

3. Historia - lista wartości, ale przypisanych odpowiednim okresom czasowym 'od' - 'do', np. pełnienie dodatkowych funkcji.

Każda dodatkowa informacja może składać się z czterech elementów, z których każdy może być ciągiem znaków (tekst), liczbą, kwotą (liczba) lub datą (data). Każdy element może być informacją wpisywaną 'z ręki' lub zesłownikowaną (z dodatkową możliwością edycji). Liczba wpisana w kolejności wyświetlania dodatkowych informacji w kartotece pracownika określa kolejność pojawiania się informacji na zakładce 'Dodatkowe'. Wpisanie kolejności '0' usuwa informację z zakładki 'Dodatkowe'.

Zaznaczenie w definicji kryteriów filtrowania udostępnia informację na kryteriach filtrowania pracowników np. przy dopisywaniu do listy płac. W przypadku rodzajów informacji 'Lista' i 'Historia', można również wskazać separator pozycji, tzn. sprecyzować, czy kolejne informacje mają się pokazywać w tej samej linii, czy w kolejnych liniach.

Dodatkową informację kadrową można również dołączyć do zmiennych systemowych wyświetlanych w formułach rozliczeniowych pracownika (przycisk 'Rozliczenia' w kartotece osobowej). W tym celu należy wybrać jedną z dostępnych na liście rozwijanej pozycji 'Zmienna kadrowa x' gdzie 'x' jest numerem zmiennej. Ma to znaczenie w przypadku zmiennych o zawartości liczbowej, o wybranym rodzaju informacji 'Pojedyncza', lub 'Historia'. W kartotece pracownika można wtedy wybrać daną informację kadrową w formule wyliczającej składnik wynagrodzenia. Identyczną funkcjonalność można osiągnąć wykorzystując zmienne pracownika w kartotece (przycisk 'Zmienne'), z tym, że w przypadku dodatkowej informacji kadrowej nie trzeba zmiennej definiować oddzielnie dla każdego pracownika, co może być w wielu przypadkach znacznie wygodniejsze.

#### Parametry wyliczeniowe wynagrodzeń i rozliczeń

Parametry wyliczeniowe wynagrodzeń i rozliczeń to, oprócz skali podatkowej podatku dochodowego i stawek ubezpieczeniowych ZUS, stawki podatku dochodowego i kosztów uzyskania przychodów dla umów cywilnoprawnych, stawki ubezpieczeniowe ZUS (ub. emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz FP i FGŚP), kwoty zasiłków: rodzinnego, pielęgnacyjnego i wychowawczego oraz kwoty: ograniczająca podstawę wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, ograniczająca podstawę wymiaru składek dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, najniższego i przeciętnego wynagrodzenia, minimalnych podstaw wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz liczba dni choroby w roku z prawem do wynagrodzenia i wynagrodzenie dla płatnika składek ZUS (z tytułu terminowego naliczania i odprowadzania składek/ świadczeń - ub. zdrowotne i chorobowe).

#### Wynagrodzenie dla płatnika składek (patrz strona 192)

Z wyjątkiem kwoty ograniczającej podstawę wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego której wartości są wprowadzane w okresach rocznych, pozostałe wartości parametrów są wprowadzane w okresach czasowych miesiąc/rok 'od' - miesiąc/rok 'do'. W przypadku niektórych parametrów, dla których okresy ważności mogą być nierówne, wprowadzane przez użytkownika są tylko miesiąc/rok 'od', natomiast miesiąc/rok 'do' są dobierany automatycznie po posortowaniu pozycji tak, aby uzyskać ciągłość okresów, przy czym dla ostatniej pozycji miesiąc/rok 'do' są puste, co oznacza brak ograniczeń czasowych. Przykładem mogą tutaj być kwoty zasiłków, czy liczba dni choroby w roku z prawem do wynagrodzenia. W przypadku pozostałych parametrów można wprowadzić również miesiąc/rok 'do', gdy wiadomo, że konkretne ich wartości obowiązują z góry ustalony okres czasu, np. jeden kwartał. Przykładem mogą być tutaj kwoty minimalnych podstaw wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą).

#### Stawki podatku dochodowego (patrz strona 96)

#### Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

### Stawki podatku dochodowego

Na ekranie 'stawki Podatku Dochodowego - Skala Podatkowa' wprowadzane są dane dotyczące stawek podatku dochodowego dla wybranego na ekranie kryteriów odczytu ('Kryteria Odczytu Stawek Podatku Dochodowego - Skali Podatkowej') roku sprawozdawczego oraz kwoty wolnej i ustawowych kosztów uzyskania przychodu.

Uwaga: ostatnia pozycja definicji stawek podatku ma zawsze pustą kwotę 'do'. Oznacza to że za kwotę 'do' przyjmowana jest nieskończoność.

### Stawki ubezpieczeniowe ZUS

Na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' wprowadzane są obowiązujące w danym okresie (miesiąc/rok - miesiąc/rok) stawki ubezpieczeniowe emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz stawki wpłat na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Dodatkową informacją jest ograniczanie lub nie składki ubezpieczenia zdrowotnego do wysokości zaliczki na podatek dochodowy. Pozycja aktualnych wartości stawek (ostatnia na liście) nie posiada daty 'do', co oznacza, że obowiązuje dla wszystkich dat następujących po dacie 'od' (nie ma ograniczenia czasowego 'do'). Wprowadzone na tym ekranie stawki są wykorzystywane do naliczania należności dla ZUS przy wprowadzaniu danych na listy płac w okresach dla których te stawki obowiązują.

W odróżnieniu od pozostałych stawek, stawkę ubezpieczenia wypadkowego dla wybranej firmy można zmienić wybierając odpowiednią opcję na dole ekranu, co wynika z faktu że dla różnych podmiotów gospodarczych zatrudniających 10 lub więcej pracowników stawka ubezpieczenia wypadkowego może się różnić.

Dla zleceniobiorców i rozliczających się z ZUS właścicieli, stawkę ubezpieczenia wypadkowego można zmienić także w ich kartotece osobowej.

# **Testy wiedzy**

Testy wiedzy są przeznaczone do weryfikacji, oraz oceny wiedzy i kompetencji dowolnej osoby zarejestrowanej w kartotekach osobowych programu jako kandydat do zatrudnienia, pracownik, czy zleceniobiorca lub inna osoba. Każdy test czerpie z przygotowanego wcześniej zbioru pytań. Użytkownik programu może sam definiować własne zbiory pytań, oraz testy, lub wykorzystac systemowe. Do programu dodano systemowy 'Test IQ podstawowy', zawierający pytania typowe dla testów sprawdzających inteligencję (IQ).

Dysponując odpowiednimi zestawami pytań, można łatwo np. dokonać preselekcji potencjalnych kandydatów do zatrudnienia, lub sprawdzic wiedzę osób aktualnie zatrudnionych.

Zbiory pytań, oraz testy są wprowadzane w słownikach programu.

#### Zbiory pytań do testów wiedzy

Użytkownik może zefiniowac swoje własne zbiory pytań i testy tak, aby dopasować program do swoich potrzeb.

Pytania do testów zostały podzielone na zbiory. W każdym zbiorze może znajdować się dowolna liczba pytań. Każde pytanie ma nazwę, określenie sprawdzanej kompetencji i stopień trudności. W szczegółach pytania należy opisać strukture pytania, czyli:

- 1. Treść pytania,
- 2. Listę odpowiedzi z zaznaczona prawidłową odpowiedzią,

3. Uzasadnienie (opcjonalnie).

Zawsze dostępny jest podgląd zapisanego pytania lub pytań (opcja menu 'Dzialania', 'Podgląd', lub odpowiednia ikonka nad ekranem).

#### Definiowanie testów wiedzy

Testy korzystają z utworzonych wcześniej zbiorów pytań. Każda definicja testu, oprócz nazwy, zawiera wskazanie źródłowego zestawu pytań, określenie liczby pytań w teście, czasu trwania testu, oraz stopnia trudności zadawanych pytań. Wpisanie w czas trwania testu '0' spowoduje, że test nie będzie ograniczony czasowo. Wpisanie konkretnej liczby minut, ewentualnie godzin, spowoduje pojawienie się podczas zdawania testu w prawym górnym rogu ekranu licznika czasowego.

Podobnie jak w przypadku zbiorów pytań, zawsze dostępny jest podgląd testu (w opcji menu 'Działania' i poprzez ikonkę).

Po zdefiniowaniu testu, można przystąpić do rejestracji i planowania testów wiedzy.

#### Rejestracja i planowanie testów wiedzy

Na kryteriach odczytu rejestracji i planowania testów wiedzy należy wybrać test, oraz osoby, dla których zostanie on zaplanowany. Po odczycie ekranu, w kolejnych pozycjach można wskazać konkretne zdające osoby, jak również planowana datę testu.

Na ekranie Rejestracji i planowania testów wiedzy, można równiez przeglądać wyniki wcześniej odbytych testów, oraz porównywać odpowiedzi udzielone przez uczestników z prawidłowymi odpowiedziami.

Po zaplanowaniu testu można przejść do jego uruchomienia. **Aby nie udostępniać zawartości programu osobom zdającym**, umożliwiono uruchomienie programu z opcją "TESTY" podaną w linii komendy (np. "firma.exe TESTY"). Uruchomienie programu z ta opcją spowoduje pracę programu w ograniczonej funkcjonalności, umożliwiającej wyłącznie uruchomienie zaplanowanego lub niezaplanowanego testu. Przygotowując odpowiednią ikonkę na pulpicie Windows, można w ten sposób można uniknąć udostępniania części kadrowej i płacowej programu osobom zdającym.

#### Uruchom zaplanowany test wiedzy

Ekran pozwala wybrać i uruchomić wcześniej zaplanowany test.

#### Uruchom test wiedzy poza planem

Ekran pozwala uruchomić test, który nie został wcześniej zaplanowany. Po zapisaniu, test zostanie również dodany do rejestru testów zaplanowanych.

#### Zdawanie testu wiedzy

Uważnie zapoznaj się z każdym zadanym pytaniem, a następnie wybierz z podanych odpowiedzi tą, która uważasz za prawidłową. Po dokonaniu wyboru, wybierz przycisk 'Dalej', aby przejść do kolejnego pytania.

Zawsze masz możliwość cofnięcia się i zmiany udzielonej wcześniej odpowiedzi - w tym celu należy wybrać przycisk 'Wstecz'.

Wybranie na ekranie ostatniego pytania przycisku 'Koniec Testu' zakończy test. Koniec testu nastąpi automatycznie, jeżeli upłynie czas przeznaczony na test.

# Moduł Rozszerzeń

Moduł Rozszerzeń to zestaw raportów oraz dodatkowej funkcjonalności obejmujący w obecnej wersji m.in. raporty: 'Wydruk Kart Pracy', 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (FK)', 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (KPiR)' oraz kontrolę wymiaru urlopu wypoczynkowego. Moduł Rozszerzeń nie jest częścią promocyjnych ofert programu. Poniższa lista zawiera raporty wchodzące aktualnie w skład Modułu Rozszerzeń:

Wydruk badań i szkoleń wg wybranego okresu (patrz strona 48)

Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych (patrz strona 101)

Wydruk ewidencji czasu pracy (patrz strona 99)

Wydruk listy obecności (patrz strona 100)

Wydruk karty obecności (patrz strona 99)

Wydruk karty urlopowej (patrz strona 100)

Wydruk zaświadczenia RP-7 (patrz strona 41)

Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK) (patrz strona 100)

Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR) (patrz strona 100)

Wydruk zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań (patrz strona 43)

Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych (patrz strona 100)

Sprawozdanie GUS Z-03 (patrz strona 103)

Sprawozdanie GUS Z-05 (patrz strona 104)

Sprawozdanie GUS Z-06 (patrz strona 104)

Sprawozdanie GUS Z-12 (patrz strona 104)

Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy (patrz strona 101)

Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy (patrz strona 102)

Wyliczanie wynagrodzenia za urłop okolicznościowy (patrz strona 45)

Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje (patrz strona 102)

Weryfikacja składników wynagrodzenia (patrz strona 102)

Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a) (patrz strona 103) Wydruk zastępczej asygnaty zasiłkowej ZUS Z-7 (patrz strona 46)

Zestawienia kadrowo-płacowe (patrz strona 104)

Generator raportów (patrz strona 105)

Generator dokumentów (patrz strona 105)

#### Wydruk kart pracy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Przepisy kodeksu pracy nakładają na pracodawców obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą.

Art. 149.

§ 1. Pracodawca prowadzi ewidencję czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą. Pracodawca udostępnia tę ewidencję pracownikowi, na jego żądanie.

Ekran 'Wydruk Kart Pracy' służy do drukowania Kart Pracy dla wybranych pracowników. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Kart Pracy' roku, miesiąca działu (lub wszystkich działow) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', Karty Pracy zostają odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu karty pracy można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Wydruk Karty Pracy zawiera: podsumowanie ilości przepracowanych i wynikających z obowiązku pracy dni oraz godzin, liczbę dni wykorzystanego urlopu wypoczynkowego, szczegółowy wykaz ilości godzin przepracowanych i wynikających z obowiązku pracy w podziale na dni, informację o przerwach w pracy oraz listę wypłaconych składników wynagrodzenia, świadczeń i potrąceń.

#### Wydruk ewidencji czasu pracy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Przepisy kodeksu pracy nakładają na pracodawców obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą.

#### Art. 149.

§ 1. Pracodawca prowadzi ewidencję czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą. Pracodawca udostępnia tę ewidencję pracownikowi, na jego żądanie.

Ekran 'Ewidencja Czasu Pracy' służy do drukowania informacji o czasie obowiązku pracy oraz czasie faktycznie przepracowanym. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Ewidencji Czasu Pracy' okresu, działu (lub wszystkich działow) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', ewidencja czasu pracy zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu ewidencję czasu pracy pracy można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Ekran 'Ewidencja Czasu Pracy' zawiera wydruk samej ewidencji oraz dwóch dodatkowych podsumowań: wg pracowników i wg miesięcy, zawierające ilości dni oraz godzin wynikających z obowiązku pracy, faktycznie przepracowanych, godzin nadliczbowych, nieprzepracowanych płatnych i niepłatnych, liczbę dni wykorzystanego urlopu wypoczynkowego, szczegółowy wykaz ilości godzin przepracowanych i wynikających z obowiązku pracy w podziale na dni oraz informację o przerwach w pracy.

#### Wydruk karty obecności

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Karty Obecności' służy do drukowania zestawienia wszelkich przerw w pracy w formie kalendarza obejmującego dowolny wybrany okres.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Karty Obecności' okresu, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników, a następnie formatu wydruku i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', karta obecności zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu kartę obecności można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

## Wydruk listy obecności

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Listy Obecności' służy do drukowania zestawienia wszelkich przerw oraz czasu obowiązku pracy w formie listy obecności obejmującej dowolny wybrany okres.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Listy Obecności' okresu, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', lista obecności zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu listę obecności można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

### Wydruk karty urlopowej

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wydruk Karty Urlopowej' służy do drukowania zestawienia wykorzystanych urlopów wypoczynkowych w formie kalendarza obejmującego dowolny wybrany okres.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Karty Urlopowej' okresu, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', karta urlopowa zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu kartę urlopową można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

## Wydruk podstawowych zestawien księgujących (FK)

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (FK)' służy do drukowania podsumowań wypłaconych wynagrodzeń oraz dokonanych potrąceń w wybranym okresie w celu zaksięgowania w księgach rachunkowych. W przypadku gdy wersja programu oferuje eksport danych do systemu FK, raport 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (FK)' jest dodatkowym raportem podsumowującym.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Podstawowych Zestawień Księgujących (FK)' okresu, za który ma zostać wydrukowane podsumowanie oraz metody odczytu (wg daty wypłaty/dokonania, wg okresu za który została utworzona lista płac lub rozliczenie oraz wg wybranych list płac/rozliczeń) i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podstawowe zestawienia księgujące zostają odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu zawierającego następujące podsumowania: (a) ogólne, (b) w podziale na działy/grupy zatrudnionych oraz (c) w podziale na zatrudnionych. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

### Wydruk podstawowych zestawien księgujących (KPiR)

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (KPiR)' służy do drukowania podsumowań wypłaconych wynagrodzeń w wybranym okresie w celu zaksięgowania w podatkowej księdze przychodów i rozchodów. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Podstawowych Zestawień Księgujących (KPiR)' okresu, za który ma zostać wydrukowane podsumowanie i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podstawowe zestawienia księgujące zostają odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu zawierającego zestawienie pozycji do zaksięgowania w księdze przychodów i rozchodów. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

# Wydruk zestawień podsumowujących ze zmiennych

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Zestawienia Podsumowujące ze Zmiennych' służy do drukowania podsumowań ze zdefiniowanych przez użytkownika dla zatrudnionych zmiennych. W zależności od skonfigurowania, podsumowania mogą zawierać wartościową informację dotyczącą np. ilości przepracowanych godzin nocnych, czy potrąceń za prywatne rozmowy telefonem komórkowym w okresie.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wydruku Zestawień Podsumowujących z Wynagrodzeń' okresu, działu/grupy (lub wszystkich działów/grup) oraz jednego lub więcej z wylistowanych zatrudnionych oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zestawienia podsumowujące ze zmiennych zostają odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu zestawienia można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Dostępne są podsumowania wg grup edycji oraz wg zmiennych. **Dodatkowo podsumowania można wyświetlić w podziale na zatrudnionych** (opcja menu 'Działania', 'Włącz/Wyłącz Podsumowania dla Zatrudnionych').

#### Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych

#### (Moduł Rozszerzeń)

Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych jest zestawem dodatkowych informacji pojawiających się na ekranach wprowadzania urlopów wypoczynkowych oraz na niektórych raportach, informujących o przysługującym pracownikowi wymiarze urlopu wypoczynkowego (wyliczonym na podstawie historii zatrudnienia) oraz wymiarze urlopu wypoczynkowego wykorzystanym i pozostającym do wykorzystania wyrażonych w dniach i godzinach.

Dostępny jest dodatkowy ekran 'Bilans Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat' umożliwiający zarówno korektę przysługującego ustawowo wymiaru jak również przeniesienie urlopu niewykorzystanego w poprzednim roku lub latach. Korekta przysługującego ustawowo wymiaru (wg historii zatrudnienia) ma sens wyłącznie w przypadku, w którym wprowadzona historia zatrudnienia jest niekompletna. Jeżeli wprowadzono kompletną historię zatrudnienia pracownika, przysługujący ustawowo wymiar powinien być wyliczany prawidłowo.

Dostępne jest dodatkowe ustawienie na ekranie 'Preferencje Ogólne', umożliwiające zablokowanie użytkownikowi wprowadzającemu dane dotyczące urlopów wypoczynkowych możliwości przekroczenia przysługującego pracownikowi wymiaru.

#### Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'Wyliczanie Ekwiwalentu za Urlop Wypoczynkowy' jest odczytywane wyliczenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Ekwiwalentu za Urlop Wypoczynkowy' dnia, na który ma zostać wyliczony ekwiwalent oraz pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', kwoty przysługujących ekwiwalentów zostają odczytane i przedstawione w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia oraz wykorzystane do wyliczenia składniki stałe i zmienne wynagrodzenia. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Ekwiwalent pieniężny przysługuje w razie niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub powołania pracownika do zasadniczej, okresowej lub zawodowej służby wojskowej. Wyliczając ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, bierze się pod uwagę składniki wynagrodzenia podobnie jak w przypadku obliczania wynagrodzenia urlopowego ale metoda wyliczenia kwoty jest inna.

Po wyliczeniu, wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy należy zarejestrować. Odpowiednie zmienne systemowe 'Ekwiwalent - kwota', 'Ekwiwalent - stawka za dzień', 'Ekwiwalent - stawka za godzinę' zostały udostępnione do wykorzystania w formułach płacowych w kartotece osobowej.

#### Jak rozliczać ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy? (patrz strona 139)

Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

### Wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy

#### (Moduł Rozszerzeń)

Funkcjonalność wyliczania i dopisywania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy do list płac jest integralną częścią podstawowego systemu kadrowo-płacowego. Częścią należącą do Modułu Rozszerzeń jest wyłącznie sam raport 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' dokumentujący szczegóły wyliczenia.

Na ekranie 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' jest odczytywane wyliczenie stawki za godzinę wynagrodzenia urlopowego od składników stałych oraz zmiennych. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' roku i miesiąca, dla których ma zostać wyliczone wynagrodzenie urlopowe oraz pracowników i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', stawka przysługującego wynagrodzenia urlopowego zostaje odczytana i przedstawiona w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia oraz wykorzystane do wyliczenia składniki stałe i zmienne wynagrodzenia. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Wynagrodzenie urlopowe jest wyliczane automatycznie przy dopisywaniu pracownika do listy płac. **Raport 'Wyliczanie Wynagrodzenia za Urlop Wypoczynkowy' wyłącznie dokumentuje wyliczenie tego wynagrodzenia**. W celu użycia stawki godzinowej wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy np. przy rozliczaniu delegacji, należy wykorzystać odpowiednią zmienną systemową w definicji świadczenia dotyczącego delegacji.

#### Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

#### Wyliczanie nadpłaty za nierozliczone absencje

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Wyliczanie Nadpłaty za Nierozliczone Absencje' służy do wyliczania nadpłaty wynagrodzenia za nierozliczone w poprzednim miesiącu absencje chorobowe. Raport wylicza te składniki dwukrotnie: pierwszy raz bez uwzględnienia nierozliczonych w wybranym miesiącu absencji, a następnie ponownie, tym razem z uwzględnieniem wszystkich zarejestrowanych w wybranym miesiącu absencji.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczenia Nadpłaty za Nierozliczone Absencje' okresu, rodzaju listy płac/rozliczenia, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', składniki wynagrodzenia wypłacone w ramach wybranego rodzaju zostają wyliczone bez oraz z uwzględnieniem nierozliczonych absencji. Wybór listy płac/rozliczenia jest konieczny z uwagi na możliwość wystąpienia w konfiguracji rozliczeń pracownika w kartotece osobowej zmiennych systemowych odwołujących się do danych bezpośrednio na wyliczanej liście płac (np. podstawa opodatkowania). W takim przypadku, bez wyboru konkretnego rodzaju listy płac, niemożliwe jest poprawne wyliczenie składników odwołujących się do takich zmiennych. Wyliczenie zostaje odczytana i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

#### Weryfikacja składników wynagrodzenia

#### (Moduł Rozszerzeń)

Ekran 'Weryfikacja Składników Wynagrodzenia' służy do porównywania wypłaconych składników wynagrodzenia z przysługującymi składnikami, wyliczonymi zgodnie z zawartością konfiguracji rozliczeń w kartotece osobowej pracownika. W ten sposób można, w większości przypadków, wyliczyć m.in. nadpłatę lub niedopłatę składników w wybranym okresie z tytułu np. nierozliczonych absencji lub godzin nadliczbowych czy nocnych.

Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Weryfikacji Składników Wynagrodzenia' okresu, rodzaju listy płac/rozliczenia, działu (lub wszystkich działów) oraz jednego lub więcej z wylistowanych pracowników oraz potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', składniki wynagrodzenia wypłacone w ramach wybranego rodzaju zostają odczytane oraz porównane z kwotami wyliczonymi ponownie, w oparciu o aktualną konfigurację rozliczeń w kartotece osobowej. Wybór listy płac/rozliczenia jest konieczny z uwagi na możliwość wystąpienia w konfiguracji rozliczeń pracownika w kartotece osobowej zmiennych systemowych odwołujących się do danych bezpośrednio na wyliczanej liście płac (np. podstawa opodatkowania). W takim przypadku, bez wyboru konkretnego rodzaju listy płac, niemożliwe jest poprawne wyliczenie składników odwołujących się do takich zmiennych. Weryfikacja zostaje odczytana i sformatowana w formie gotowego do wydruku raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

W przypadku wyliczania nadpłaty wynagrodzenia za nierozliczone w poprzednim miesiącu absencje chorobowe, należy w większości przypadków wykorzystywać raport 'Wyliczanie Nadpłaty za Nierozliczone Absencje'. Raport 'Wyliczanie Nadpłaty za Nierozliczone Absencje' nie porównuje wyliczenia składników ze składnikami faktycznie wypłaconymi, ale wylicza te składniki dwukrotnie: pierwszy raz bez uwzględnienia nierozliczonych w wybranym miesiącu absencji, a następnie ponownie, tym razem z uwzględnieniem wszystkich zarejestrowanych w kartotece osobowej absencji. W ten sposób możliwe jest prawidłowe wyliczenie nadpłaty nawet w przypadku, gdy w kartotece osobowej znajdują się zmienne odwołujące się do kwot zarejestrowanych bezpośrednio na na tej samej liście płac. Ponieważ jednak, w zależności od konfiguracji rozliczeń w kartotece osobowej, istnieją sytuacje, w których prawidłowy rezultat wyświetli tylko raport 'Weryfikacja Składników Wynagrodzenia', należy obydwa raporty traktować jako uzupełniające się.

#### Wyliczanie podstawy zasiłku chorobowego (ZUS Z-3/3a)

#### (Moduł Rozszerzeń)

Funkcjonalność wyliczania i dopisywania do list płac wynagrodzenia i świadczeń wymagających wyliczenia podstawy zasiłku chorobowego jest integralną częścią podstawowego systemu kadrowo-płacowego. Częścią należącą do Modułu Rozszerzeń jest wyłącznie sam raport 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' dokumentujący szczegóły wyliczenia.

Na ekranie 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' jest odczytywane wyliczenie podstawy zasiłku chorobowego od wszystkich składników zgodnie z definicjami w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Wyliczania Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' zatrudnionego oraz świadczenia lub przerwy, dla których ma zostać wyliczona podstawa i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', podstawa zasiłku chorobowego zostaje odczytana i przedstawiona w formie raportów zawierających szczegóły wyliczenia, wykorzystane do wyliczenia składniki, oraz formularz ZUS Z-3, Z-3a, lub Z-3b, w zależności od kodu tytułu ubrezpieczenia zatrudnionego. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować.

Podstawa zasiłku chorobowego jest wyliczana automatycznie przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac. Raport 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3/3a)' wyłącznie dokumentuje wyliczenie podstawy i udostępnia do wydruku formularz ZUS Z-3/3a.

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

### Sprawozdanie GUS Z-03

#### (Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'sprawozdanie GUS Z-03' jest odczytywana informacja zawarta na formularzu GUS Z-03. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Sprawozdania GUS Z-03' okresu, dla którego ma zostać odczytane sprawozdanie oraz działów sprawozdania i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', informacje zawarte na formularzu sprawozdania zostają odczytana i przedstawiona w formie raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować. Zawartość raportu należy przepisać na oryginalny formularz GUS Z-03.

Odczyt sprawozdania został sprzęgnięty z weryfikacją danych kadrowych służących do wyliczenia sprawozdania poprzez odpowiednią opcję na ekranie kryteriów odczytu. Sprawozdanie odczytane z weryfikacją wykazującą błędy w danych kadrowych (np. brak wymiaru etatu, stanowiska, itp.) **może nie być prawidłowe**.

Do wydruku sprawozdania dodano w opcji menu 'Działania' raport 'szczegóły Odczytu', pokazujący szczegóły odczytu dla wszystkich działów sprawozdania - w ten sposób umożliwiono precyzyjną konfrontację zawartości sprawozdania z danymi z których zostało ono utworzone.

## Sprawozdanie GUS Z-05

#### (Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'sprawozdanie GUS Z-05' jest odczytywana informacja zawarta na formularzu sprawozdania GUS Z-05. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Sprawozdania GUS Z-05' roku i kwartału, dla którego ma zostać odczytane sprawozdanie i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', informacje zawarte na formularzu sprawozdania zostają odczytana i przedstawiona w formie raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować. **Zawartość raportu należy przepisać na oryginalny formularz GUS Z-05**.

Odczyt sprawozdania został sprzęgnięty z weryfikacją danych kadrowych służących do wyliczenia sprawozdania poprzez odpowiednią opcję na ekranie kryteriów odczytu. Sprawozdanie odczytane z weryfikacją wykazującą błędy w danych kadrowych (np. brak przypisanego kodu zawodu, stanowiska, itp.) **może nie być prawidłowe**.

Do wydruku sprawozdania dodano w opcji menu 'Działania' raport 'szczegóły Odczytu', pokazujący szczegóły odczytu dla wszystkich działów sprawozdania - w ten sposób umożliwiono precyzyjną konfrontację zawartości sprawozdania z danymi z których zostało ono utworzone.

#### Sprawozdanie GUS Z-06

#### (Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'sprawozdanie GUS Z-06' jest odczytywana informacja zawarta na formularzu GUS Z-06. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Sprawozdania GUS Z-06' okresu, dla którego ma zostać odczytane sprawozdanie oraz działów sprawozdania i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', informacje zawarte na formularzu sprawozdania zostają odczytana i przedstawiona w formie raportu. Po odczytaniu raporty można przeglądać na ekranie i/lub wydrukować. **Zawartość raportu należy przepisać na oryginalny formularz GUS Z-06.** 

Odczyt sprawozdania został sprzęgnięty z weryfikacją danych kadrowych służących do wyliczenia sprawozdania poprzez odpowiednią opcję na ekranie kryteriów odczytu. Sprawozdanie odczytane z weryfikacją wykazującą błędy w danych kadrowych (np. brak wymiaru etatu, stanowiska, itp.) **może nie być prawidłowe**.

Do wydruku sprawozdania dodano w opcji menu 'Działania' raport 'szczegóły Odczytu', pokazujący szczegóły odczytu dla wszystkich działów sprawozdania - w ten sposób umożliwiono precyzyjną konfrontację zawartości sprawozdania z danymi z których zostało ono utworzone.

#### Sprawozdanie GUS Z-12

#### (Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'sprawozdanie GUS Z-12' jest odczytywana informacja zawarta na formularzu GUS Z-12. Po wybraniu na ekranie kryteriów odczytu 'Kryteria Odczytu Sprawozdania GUS Z-12' roku, dla którego ma zostać odczytane sprawozdanie oraz zatrudnionych i potwierdzeniu wyboru poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', informacje zawarte na formularzu sprawozdania zostają odczytana i przedstawiona w formie tabelarycznego raportu. Po odczytaniu raport można przeglądać na ekranie wyeksportować do pliku CSV. Zawartość eksportu można zaimportować na udostępniany przez GUS w formie elektronicznej formularz GUS Z-12.

W celu dokonania eksportu do pliku CSV należy wykorzystać ikonkę 'Eksport' nad ekranem raportu, lub odpowiednią opcje menu 'Działania'.

Klasyfikacja składników na raporcie GUS Z-12 jest dokonywana zgodnie z informacją o klasyfikacji GUS na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń.

#### Zestawienia kadrowo-płacowe

(Moduł Rozszerzeń)

Na ekranie 'Zestawienia Kadrowo-Płacowe' można przeglądać, wydrukować oraz wyeksportować do pliku wybrane dane z kartoteki osobowej oraz z list płac. Na kryteriach odczytu ekranu można wybrać okres którego ma dotyczyć zestawienie, rodzaje list płac i rozliczeń oraz konkretnych pracowników lub zleceniobiorców (lub inne osoby). Po zaakceptowaniu wybranych kryteriów poprzez naciśnięcie przycisku 'Ok', zestawienie zostaje odczytane i sformatowane w formie gotowego do wydruku raportu.

Do raportu można dopisać własny opis umieszczany w nagłówku. W tym celu należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Opis Raportu'.

#### Opis raportu (patrz strona 51)

Natychmiast po odczytaniu zestawienie zawiera następujące podstawowe dane o wybranych zatrudnionych: nr id, nazwisko, imię, datę urodzenia, dział/grupę oraz numery PESEL i NIP. Do zestawienia można dodać nowe kolumny zawierające wskazane dane dotyczące zatrudnionego. W celu wyboru lub zmiany listy wyświetlanych kolumn danych należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Wybór Kolumn Raportu'. Wyboru listy wyświetlanych kolumn oraz zmiany kolejności dokonuje się poprzez 'przeciąganie' za pomocą myszy wybranych kolumn w wybrane miejsce.

#### Wybierz i posortuj kolumny widoczne na raporcie (patrz strona 50)

Na raporcie można dokonać selekcji wybranych pozycji. Przykładem selekcji może być np. wyświetlenie tylko zatrudnionych urodzonych w latach 1960 do 1980 lub tylko pracowników którzy zlecili wypełnienie deklaracji PIT-40. W celu dokonania selekcji wyświetlanych pozycji należy wybrać opcję menu 'Działania', 'selekcja Wybranych Pozycji'.

#### Selekcja wybranych pozycji (patrz strona 50)

Wylistowane na ekranie pozycje można wyeksportować w formacie tekstowym do wybranego pliku.

#### Wybór nazwy i lokalizacji pliku (patrz strona 107)

Rozszerzeniem funkcjonalności zestawienia są w wybranych wersjach programu:

#### Generator raportów (patrz strona 105)

#### Generator dokumentów (patrz strona 105)

#### Generator raportów

#### (Moduł Rozszerzeń)

Generator raportów umożliwia przygotowanie przez użytkownika dowolnych zestawień, listujących w układzie kolumnowym dowolne dane z kartotek osobowych, rejestru umów cywilnoprawnych oraz list płac i rozliczeń, a następnie zapis przygotowanych zestawień pod określoną przez użytkownika nazwą. Zakres listowanych danych określa rodzaj generatora, dostępne są następujące generatory (zestawienia):

1. kadrowy (opcja menu 'Zestawienia Kadrowe')

2. kadrowo-płacowy (opcja menu 'Zestawienia Kadrowo-Płacowe')

3. umów cywilnoprawnych (opcja menu 'Zestawienia Umów Cywilnoprawnych')

Aby zapisać dowolne przygotowane zestawienie, nadając temu zestawieniu własną nazwę, należy na ekranie zestawienia wybrać opcję menu 'Działania', 'Zarządzanie Raportami Użytkownika' (lub ikonkę 'Raporty').

Zapisany raport można odczytywać wybierając z odpowiedniej listy 'Raporty Użytkownika'. Po odczytaniu, każdy raport można dowolnie modyfikować zmieniając zakres i kolejność wyświetlanych kolumn i/lub dokonując selekcji wylistowanych pozycji.

#### Generator dokumentów

#### (Moduł Rozszerzeń)

Generator dokumentów umożliwia tworzenie własnych dokumentów przez użytkownika oraz automatyczne wypełnianie tych dokumentów danymi z kartotek osobowych i list płac programu. Generator dokumentów umożliwia tworzenie:

1. własnych formatek do wyświetlania wybranych standardowych dokumentów kadrowych: umowa o pracę, świadectwo pracy, umowy cywilnoprawne, zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach, porozumienie zmieniające umowę o pracę, wypowiedzenie warunków umowy o pracę, rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem, rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia

2. własnych formatek do wyświetlania niestandardowych raportów, zdefiniowanych przez użytkownika za pomocą jednego z dostępnych generatorów zestawień: (a) kadrowy, (b) kadrowo-płacowy oraz (c) z umów cywilnoprawnych.

Własne dokumenty użytkownik może tworzyć przy wykorzystaniu plików **MS Word**, plików **HTML** lub zwykłych **plików tekstowych**. W trakcie przygotowywania dokumentu źródłowego, oprócz treści dokumentu, użytkownik dodaje do dokumentu specjalne pozycje (znaczniki) wskazujące na dane z kartotek osobowych oraz z list płac programu, które mają zostać wstawione w tych pozycjach. Np., umieszczenie w tekście dokumentu źródłowego pozycji **[zatr\_nazwisko\_i\_imiona]** spowoduje wymianę tego tekstu (z zachowaniem formatowania), na nazwisko oraz imiona zatrudnionego, dla którego generowany jest dokument. Pełna lista informacji z kartotek osobowych oraz list płac, dostępnych do umieszczenia w formie znaczników, znajduje się na ekranie definiowania wydruku użytkownika.

Nazwa oraz miejsce umieszczenia znacznika w dokumencie źródłowym (np. [zatr\_nazwisko\_i\_imiona]) określa informację z programu oraz miejsce, w którym zostanie ona wstawiona do dokumentu źródłowego w czasie wyświetlania (generowania) dokumentu. Listę nazw znaczników (nazw systemowych danych) wybiera sam użytkownik na etapie tworzenia dokumentu z listy dostępnych kolumn raportu.

W przypadku plików **MS Word**, dodatkowo do znaczników w nawiasach kwadratowych, umożliwiono wykorzystanie 'zakładek' (po polsku) lub 'bookmarks' (po angielsku). Zakładkę można wstawić w dowolne miejsce dokumentu wybierając opcję menu programu MS Word 'Wstaw', a następnie 'Zakładka...'. Zakładka musi mieć identyczną nazwę jak opisany powyżej znacznik (np. **'zatr\_nazwisko\_i\_imiona'**). W przypadku umieszczenia w dokumencie źródłowym jednej lub więcej zakładki, znaczniki w nawiasach kwadratowych zostaną zignorowane. Korzyścią z zastosowania zakładek w dokumentach źródłowych MS Word jest nieco szybszy czas generacji dokumentu. Wadą zakładek jest nienajlepsza wizualizacja dokumentu źródłowego, są one trudniej dostępne i mniej widoczne. **Ważne: aby MS Word pokazywał zakładki w tekście źródłowym, należy wybrać opcję menu MS Word 'Narzędzia', 'Opcje', zakładka 'Widok' opcja 'Zakładki'.** Aby ułatwić konwersję dokumentów do formatu HTML, utworzenie takiego pliku poprzez zapisanie pliku MS Word w formacie HTML, pomimo, że zakładki zostaną zapisane jako odnośniki HTML, będzie również działać prawidłowo.

W przypadku programu **OpenOffice**, należy wykorzystywać dokumenty źródłowe w formacie **HTML**. Program OpenOffice umożliwia zarówno odczyt jak i zapis dokumentów źródłowych w formacie HTML.

Aby zaprojektować własny format wydruku dokumentu lub zmienić jeden z istniejących formatów, na ekranie wydruku dokumentu lub zestawienia, należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Projektowanie Wydruków Użytkownika' (lub ikonkę 'Projekt').

# Dodatkowe opcje

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

Drukuj (patrz strona 107)

Marginesy raportów (patrz strona 107)

Wybór/zmiana firmy (patrz strona 108)

Preferencje ogólne (patrz strona 108)

Zmiana aktualnej daty (patrz strona 109)

Dopisz firmę (patrz strona 109)

Usuń firmę (patrz strona 109)

Ustawienia programu dla firmy (patrz strona 109)

# Drukowanie raportów i dokumentów - ekran 'Drukuj'

Na ekranie 'Drukuj' można zmienić następujące ustawienia drukowania raportu:

1. Drukarkę - służy do tego przycisk 'Drukarka...',

2. Drukowane strony - można wybrać wydruk wszystkich stron, tylko aktualnej strony, lub zakresu stron (od strony - do strony),

3. Liczbę drukowanych kopii raportu - domyślnie jest to jedna kopia.

Aby raport wydrukować należy wybrać przycisk 'OK', aby drukowania zaniechać należy wybrać przycisk 'Anuluj'.

#### Marginesy raportów (patrz strona 107)

# Marginesy raportów

Na ekranie 'Marginesy Raportów' można zmienić ustawienia marginesów w/g których formatowane są wydruki raportów. Marginesy są definiowane oddzielnie dla ustawienia kartki raportu 'portret' (pionowo) lub 'pejzaż' (poziomo). Domyślne marginesy można przywrócić wykorzystując przycisk 'Przywróć Domyślne'. Jednostki w których definiowane są marginesy są specyficzne dla programu - 100 jednostek odpowiada ok. 0.5 cm.

Aby marginesy zmienić należy wybrać przycisk 'OK', aby zmian zaniechać należy wybrać przycisk 'Anuluj'.

W celu odczytania raportu z uwzględnieniem nowych ustawień marginesów należy go najpierw zamknąć a następnie ponownie otworzyć.

# Wybór nazwy i lokalizacji pliku

Na ekranie należy wprowadzić ścieżkę i nazwę pliku do którego ma zostać zapisany eksport, lub z którego ma zostać odczytany import. W celu usprawnienia wyboru ścieżki dostępna jest lista folderów znajdujących się na wybranej stacji dysków. Kliknięcie na nazwie folderu przepisuje nazwę ścieżki i folderu do pola nazwy pliku eksportu. Lista dostępnych do wyboru stacji dysków jest wylistowana na dole ekranu.

W zależności od kontekstu, dostępne mogą być dodatkowe opcje, oraz ograniczenia istniejących, np. listowanie tylko części z dostępnych stacji dysków.

# Wybór/zmiana firmy

Na ekranie 'Wybór/Zmiana Firmy' wylistowane są dostępne w programie firmy. Nowe firmy można dodawać wykorzystując opcję menu 'Dopisz/Usuń Firmę', 'Dopisz Firmę'. Wyboru jednej z wylistowanych firm dokonuje się poprzez kliknięcie na tej firmie, a następnie kliknięcie przycisku 'Ok' lub po prostu podwójne kliknięcie na wybranej firmie.

Na dole ekranu można zaznaczyć, czy chce się, aby ekran 'Wybór/Zmiana Firmy' był pokazywany zawsze przy starcie programu.

# Preferencje

#### Preferencje ogólne

Na ekranie 'Preferencje Ogólne' są wprowadzone preferencje dotyczące wszystkich użytkowników programu (wszystkich stacji roboczych). Preferencje są dodatkowo podzielone z uwagi na zakres na ogólny (dotyczący wszystkich modułów - ma to zwłaszcza znaczenie przy zainstalowaniu na jednej stacji roboczej systemu składającego się z różnych funkcjonalnie modułów - np. wynagrodzenia i magazyn) oraz na preferencje dotyczące konkretnych zainstalowanych modułów. Preferencje o zakresie ogólnym to: format daty do wyświetlania danych (maks. 10 znaków: 'd' - dzień, 'm' - miesiąc, 'r' - rok, np. 'dd-m-rrrr', 'd-m-rr'), format daty do wprowadzania danych (max. 10 znaków: 'd' - dzień, 'm' - miesiąc, 'r' - rok, np. 'd-m-rr'), górny limit dla wprowadzanych dat służący uniknięciu przypadkowych błędów (np. wprowadzenie daty zapłaty '1-1-2020') - domyślnie ustawiony na '1-1-2010' oraz weryfikacja poprawności dla wprowadzanych numerów: PESEL, NIP, REGON i konta bankowego.

#### Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego (patrz strona 204)

Preferencje dotyczące modułu płace to: a) czy usuwać kopie zapasowe pliku przy eksporcie do programu Płatnik, b) czy przeliczać niektóre wybrane elementy listy (np. podstawy ubezpieczeń) po każdym odczycie, c) w jaki sposób zaokrąglać podstawę opodatkowania i zaliczkę na podatek dochodowy oraz d) czy pierwsza sobota miesiąca jest ustawiana w kalendarzu domyślnie jako pracująca. Pierwsza z tych opcji jest istotna w przypadku gdy dane eksportuje się wielokrotnie (np. po poprawkach). W czasie każdego eksportu, jeśli plik o wskazanej nazwie już istnieje, we wskazanym katalogu Płatnika jest tworzona kopia zapasowa. W przypadku wielokrotnego powtarzania eksportu takich kopii może być dużo i niepotrzebnie zajmowałyby one miejsce na dysku. Domyślne ustawienie - czy usuwać kopie zapasowe pliku przy eksporcie do Płatnika na 'Tak' rozwiązuje ten problem. Opcja przeliczania listy po każdym odczycie jest użyteczna jedynie w przypadku korekcji błędnie wyliczonych list płac po wykryciu i usunięciu przez producenta błędu w kodzie programu.

#### Preferencje stacji roboczej

Na ekranie 'Preferencje Stacji Roboczej' są wprowadzone preferencje dotyczące wyłącznie komputera na którym został zainstalowany program (stacji roboczej). Preferencje są dodatkowo podzielone z uwagi na zakres na ogólny (dotyczący wszystkich modułów - ma to zwłaszcza znaczenie przy zainstalowaniu na jednej stacji roboczej systemu składającego się z różnych funkcjonalnie modułów - np. wynagrodzenia i magazyn) oraz na preferencje dotyczące konkretnych zainstalowanych modułów.

Preferencje stacji roboczej to m.in.: a) format wprowadzania daty (np. 'd/m/rr'), b) potwierdzanie lub nie drukowania wybranego poprzez kliknięcie na ikonę paska narzędzi, c) podział lub nie formularzy RCA/RNA, RZA i RSA na kartki przy eksporcie do programu Płatnik (domyślnie 'Nie'), d) uwzględnianie pierwszych 8 liter z nazwy skróconej firmy w nazwie pliku eksportu do programu Płatnik oraz e) maksymalna liczba składników i potrąceń wymieniana w szczegółach wydruku listy płac na formatach 'Pełny' i 'Pojedynczy' (maksymalnie do 50 - domyślnie listowane są tylko 4 pierwsze składniki i potrącenia, wszystkie inne są konsolidowane w pozycji 'Pozostałe' - zmieniając to ustawienie można powiększych lub
zmniejszyć liczbę wymienianych składników i potrąceń), f) zamieniać wybranie przycisku [Enter] na [Tab]' (opcja ułatwia wdrożenie programu użytkownikom przyzwyczajonym do 'przeskakiwania' kursora na kolejne pole po wybraniu przycisku [Enter] - domyślnie w Windows tę rolę pełni przycisk [Tab]) oraz g) konwertować tekst do dużych liter w eksporcie do programu Płatnik.

Należy pamiętać, że opcja 'Format edycji numeru NIP' dotyczy wyłącznie edycji numery NIP na ekranie komputera oraz sposobu wyświetlania na niektórych raportach (wydruki kartotek osobowych, raport 'Zestawienia Kadrowe'). Nie dotyczy ona formatu wyświetlania NIP na dokumentach PIT dla urzędu skarbowego. Format wyświetlania numeru NIP na tych dokumentach jest zgodny ze wzorem dokumentu udostępnionym przez Ministerstwo Finansów RP.

#### Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego (patrz strona 204)

#### Zmiana aktualnej daty

Na ekranie 'Zmiana Aktualnej Daty' można wyświetlić/zmienić aktualną datę obowiązującą podczas pracy programu. Aktualna data jest domyślnie proponowana przy wprowadzaniu danych na wielu ekranach i dlatego czasami warto ją zmienić (np. w przypadku wprowadzania zapisów z datą wsteczną). Po uruchomieniu programu aktualną datą jest data systemu Windows.

Uwaga: Zmiana aktualnej daty programu nie zmienia aktualnej daty Windows.

## Dopisz/usuń firmę

#### Dopisz firmę

Na ekranie 'Dopisz Firmę' dokonuje się dopisania nowej firmy do systemu. W tym celu należy wprowadzić nazwę skróconą firmy oraz opcjonalnie nazwę pełną i wybrać czy firma jest osobą fizyczną, czy prawną. Po wprowadzeniu tych informacji i 'kliknięciu' na przycisk 'Ok' nowa firma zostaje dopisana do systemu i wybrana jako aktualna firma do wprowadzania danych. Dane o firmie można (i należy) uzupełnić korzystając z ekranu 'Firma'.

Uwaga: po dopisaniu nowej firmy należy wprowadzić dla niej lata i miesiące sprawozdawcze - podstawowy element kryteriów odczytu dla większości ekranów programu.

#### Usuń firmę

Na ekranie 'Usuń Firmę' dokonuje się usunięcia istniejącej firmy z systemu. W tym celu należy wybrać nazwę usuwanej firmy i 'kliknąć' przycisk 'Ok'. Przed usunięciem firmy należy usunąć wszystkie pozycje z tą firmą związane. Jest to z jednej strony kłopotliwe, ale z drugiej uniemożliwia usunięcie firmy przez pomyłkę.

### Ustawienia programu dla firmy

Na ekranie można zmieniać niektóre elementy konfiguracji programu dla aktualnie wybranej firmy. W ten sposób można np. uniewidocznić niewykorzystywane moduły programu. Przykładowo, jeżeli właściciele firmy nie składają deklaracji PIT-5, można wyłączyć pokazywanie przez program opcji dotyczących deklaracji PIT-5.

Inne dostępne ustawienia to np.: 'Dopisywać zerowe składniki wynagrodzenia' oraz 'Dopisywać zerowe potrącenia'. Domyślnie, do list płac dopisywane są zerowe składniki wynagrodzenia i nie dopisywane są zerowe potrącenia. Powyższe ustawienia pozwalają np. nie dopisywać składnika do listy płac jeżeli kwota składnika wynosi 0.

Pozostałe opcje umożliwiają doprecyzowanie sposobu wyliczania wynagrodzenia urlopowego, oraz uaktywnienie rejestracji i wyświetlania 'godzinowej' ewidencji czasu pracy (od godziny do godziny).

Dokonane zmiany dotyczą wszystkich użytkowników programu i są efektywne natychmiast po zapisie.

## **Ustawienia Regionalne Windows**

W czasie wdrażania programu mogą się pojawić trudności we wprowadzaniu dat, czy też nieprawidłowe zaokrąglanie kwot. Jest to związane z nieprawidłowymi ustawieniami 'Ustawień regionalnych' Windows. W celu rozwiązania tych kwestii należy zwrócić uwagę na następujące ustawienia (opcja menu Windows: 'start', 'Ustawienia', 'Panel sterowania', 'Ustawienia regionalne'):

1. Zakładki **'Liczba'** i **'Waluta'**: symbol dziesiętny - powinien być **','** (przecinek), symbol grupowania cyfr - powinien być **'.'** (kropka). Często jest to domyślnie ustawienie odwrotne, prawidłowe w USA, a nieprawidłowe w Polsce. **Brak symbol grupowania cyfr (separatora tysięcy) może uniemożliwić wprowadzanie kwot większych niż 999,99** 

2. Zakładka 'Data': styl daty krótkiej - powinien być 'd/M/rr'. Często jest domyślnie ustawiony na 'rrrr/MM/dd' - co powoduje problemy przy wprowadzaniu dat. Można również wybrać odwrotną drogę, czyli dopasować styl daty krótkiej na ekranie 'Preferencji Stacji Roboczej' programu (opcja menu preferencje) do 'rrrr/MM/dd', ale rzadko kiedy użytkownicy preferują wprowadzanie daty w takim właśnie formacie (z rokiem na początku).

Czasem mogą też wystąpić problemy z wprowadzaniem niektórych liter alfabetu, np. niektóre z nich mogą być pozamieniane. W celu rozwiązania tego problemu należy ustawić język klawiatury Windows na 'Polski', a układ na 'Polski (programisty)'.

W przypadku gdy istnieje konieczność wykorzystywania ustawień anglojęzycznych dla liczb (tzn. symbol dziesiętny - '.' (kropka), symbol grupowania cyfr - powinien być ',' (przecinek)) mogą wystąpić problemy przy wprowadzaniu kwot. W takiej sytuacji należy 'poeksperymentować' z różnymi ustawieniami zarówno liczb dziesiętnych jak i waluty aż do uzyskania poprawnego rezultatu.

## Aktualizacja konfiguracji i parametrów

Ekran 'Aktualizacja Konfiguracji i Parametrów' umożliwia weryfikację oraz aktualizację wybranych elementów konfiguracji programu oraz parametrów wyliczeniowych. Ekran umożliwia automatyczną aktualizację konfiguracji oraz parametrów natychmiast po pierwszym uruchomieniu nowej wersji programu.

Aby zweryfikować czy konfiguracja i parametry są aktualne wybierz przycisk 'Zweryfikuj Konfigurację oraz Parametry'. Podobnie, aby zaktualizować nieaktualne konfigurację i parametry, należy wybrać przycisk 'Aktualizuj Konfigurację oraz Parametry'.

W chwili obecnej, weryfikowane i aktualizowane 'z automatu' są tylko wybrane elementy konfiguracji i parametry. W kolejnych wersjach programu na ekranie będzie można zaktualizować całą konfigurację oraz wszystkie parametry programu.

## Najczęściej zadawane pytania

#### Chcę jak najszybciej zapoznać się z możliwościami programu - od czego mam zacząć?

Przede wszystkim należy przejrzeć sekcję pomocy dedykowaną zaczynającym pracę z programem:

#### Informacje dla początkującego użytkownika (patrz strona 14)

W dalszej kolejności, użyteczną opcją jest 'Przewodnik po Programie' dostępny poprzez opcję menu 'Pomoc'. Przewodnik po programie pozwala szybko zapoznać się z podstawowymi możliwościami programu. Użyteczną opcją, zawierającą odpowiedzi na wiele pytań, jest sekcja pomocy:

#### Jak to zrobić? (patrz strona 117)

#### Jak przenieść instalację programu na inny komputer?

Szczegółowa sekwencja czynności do wykonania w celu przeniesienia instalacji programu na nowy komputer została umieszczona w sekcji pomocy:

#### Jak przenieść instalację programu na inny komputer? (patrz strona 116)

#### Mam problem z drukowaniem - czcionki na wydruku są zbyt małe.

Należy zmienić czcionkę wydruku na 'Arial CE' lub 'Times New Roman CE'. Zmiana czcionki wydruku jest dostępna w opcji menu 'Plik', 'Czcionka', po otwarciu wydruku. Do wyboru są czcionki 'Arial CE', 'MS Sans Serif' oraz 'Times New Roman CE'.

#### Jak zmienić miejscowość i datę wystawienia dokumentu, np. umowy o pracę?

Należy w tym celu wykorzystać opcję menu 'Działania', 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu' na ekranie wydruku dokumentu.

#### Jak uaktywnić weryfikację użytkownika (ekran logowania)?

Szczegółowa sekwencja czynności do wykonania w celu uaktywnienia weryfikacji użytkownika została umieszczona w sekcji pomocy:

#### Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) (patrz strona 177)

#### Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i urlopy wychowawcze z ZUS?

Rozliczanie składek na ubezpieczenia społeczne od wypłacanych zasiłków macierzyńskich, oraz ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla osób przebywających na urlopach wychowawczych wymaga utworzenia dla tych osób dodatkowej listy płac. Wszystkie szczegóły dotyczące tych rozliczeń zostały opisane w sekcji pomocy:

#### Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

#### W jaki sposób można importować dane z innych programów?

Podstawową opcją importu danych jest import z plików .KDU lub .XML programu Płatnik. Importowane są formularze zgłoszeniowe ZUA, ZZA, ZPA, ZFA, ZWUA oraz ZIUA (opcja importu danych o zatrudnionych z programu Płatnik 'Import Danych Zgłoszeniowych') oraz formularze rozliczeniowe ZUS RCA, RNA, RZA i RSA bezpośrednio na listy płac (opis w sekcji pomocy 'Import danych rozliczeniowych' - import danych rozliczeniowych z programu Płatnik może być wspomagany dodatkowym plikiem). Dane o zatrudnionych można również importować z dowolnych plików tekstowych w układzie kolumnowym (opcja 'Import Danych z Plików'). Korzystając z importu można łatwo utworzyć kartoteki osobowe oraz listy płac za poprzednie miesiące w przypadku wdrażania programu w ciągu roku. Wszystkie szczegóły dotyczące importu danych zostały opisane w sekcji pomocy:

#### Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61)

Import danych z pliku tekstowego (patrz strona 71)

#### Jak dopisywać nowe miasta, urzędy skarbowe, oraz inne dane słownikowe?

Wszelkie dane słownikowe należy dopisywać na odpowiednim ekranie słownika, dostępnym poprzez opcję menu słowników. Dodatkowo, na ekranach kartotek osobowych wprowadzając adres można jednocześnie dopisać do słownika nową nazwę miasta.

#### Jak rejestrować w kartotece osobowej podwyższone koszty uzyskania przychodów?

Na ekranie kartoteki osobowej 'Pracownicy (Umowa o Pracę)' służy do tego celu zakładka 'Podatki' w pozycjji 'Koszty uzyskania przychodów [%]'. Koszty uzyskania przychodów są podane procentowo w odniesieniu do kwoty kosztów uzyskania na ekranie 'stawki Podatku Dochodowego - Skala Podatkowa'. Uwaga: zmieniając koszty uzyskania przychodów, należy również odpowiednio zmienić pozycję 'Podstawa kosztów uzyskania przychodów'. Podobnie jak koszty uzyskania przychodów jest w kartotece osobowej rejestrowana również kwota wolna.

# Jak rejestrować wypłaty dokonywane w kolejnym miesiącu za miesiąc poprzedni (np. 10 lipca za czerwiec)?

W celu rozliczenia wypłat dokonywanych za miesiąc np. czerwiec w lipcu, należy listę płac utworzyć w czerwcu, a następnie nadać tej liście lipcową datę wypłaty/dokonania. W takiej sytuacji należy również odpowiednio ustawić opcje na ekranie 'Ustawienia Programu dla Firmy' (opcja menu 'Opcje').

# Zmieniłem dane w kartotece osobowej a lista płac pozostaje niezmieniona - co robię nieprawidłowo?

Dane z kartotek są przepisywane na listy płac w sensie dosłownym - późniejsza zmiana w kartotece nie powoduje automatycznej zmiany na liście płac. W celu zmiany danych na liście płac należy listę przeliczyć (opcja menu 'Działania', 'Przelicz Ponownie Pozycje') lub usunąć pozycję z listy płac i dopisać ją ponownie. Można również pozycję na liście zmieniać 'manualnie' po wybraniu przycisku '...' obok kwoty do wypłaty, ale nie jest to polecany sposób dokonywania zmian na liście płac.

Podobna sytuacja jest w przypadku rejestru umów cywilnoprawnych i świadczeń. W przypadku umów cywilnoprawnych dane z kartoteki osobowej są najpierw przepisywane do rejestru umów, a następnie z rejestru umów na listy płac.

#### Jak wydrukować rachunek do umowy zlecenia/o dzieło?

Rachunek do umowy zlecenia/o dzieło można wydrukować wykorzystując opcję menu 'Działania', 'Wydruk Rachunku do Umowy' na ekranie zawartości odpowiedniej listy płac lub poprzez odpowiednia opcję menu 'Wydruki Wynagrodzeń'.

#### Jak rozliczać umowy cywilno-prawne? (patrz strona 168)

#### Jak rozliczać właścicieli? Czy można programem rozliczać osoby współpracujące z właścicielami?

Program umożliwia zautomatyzowanie każdej formy rozliczania właścicieli poprzez wpisanie do kartoteki osobowej odpowiednich formuł. Po wpisaniu do kartoteki osobowej właściciela formuł, aby rozliczyć właściciela w wybranym miesiącu należy na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' dopisać nowe rozliczenie oraz wybrać dla tego rozliczenia rodzaj 'Rozliczenia właścicieli (kwoty zadeklarowane)'. Do takiego rozliczenia należy następnie dopisać właściciela. Czynność tę należy wykonywać w każdym miesiącu, w którym rozliczany jest właściciel. Program umożliwia w analogiczny sposób rozliczanie osób współpracujących z właścicielami.

#### Jak rozliczać właścicieli? (patrz strona 172)

#### Problem z wprowadzaniem dat - program nie akceptuje daty wprowadzonej w formacie dzieńmiesiąc-rok.

W czasie wdrażania programu mogą się pojawić trudności we wprowadzaniu dat. W celu rozwiązania tej kwestii należy zwrócić uwagę na następujące ustawienie Windows (opcja menu Windows: 'start', 'Ustawienia', 'Panel sterowania', 'Ustawienia regionalne'): zakładka **'Data'**: styl daty krótkiej - powinien być **'d/M/rr'**. Często jest domyślnie ustawiony na 'rrrr/MM/dd' - co powoduje problemy przy wprowadzaniu dat. Można również wybrać odwrotną drogę, czyli dopasować styl daty krótkiej na ekranie 'Preferencji Stacji Roboczej' programu (opcja menu preferencji 'Preferencje Stacji Roboczej') do 'rrrr/MM/dd', ale rzadko kiedy użytkownicy preferują wprowadzanie daty w takim właśnie formacie (z rokiem na początku).

#### Problem z drukowaniem - po wybraniu opcji 'Drukuj' nic nie zostaje wydrukowane.

W celu usunięcia problemu można spróbować kolejno: a) odinstalować i ponownie zainstalować sterownik drukarki (warto pobrać najnowszy sterownik drukarki ze stron internetowych producenta drukarki), b)

usunąć wszystkie pliki tymczasowe z następujących folderów Windows 'SPOOL\PRINTERS' i 'TEMP' (zwykle w lokalizacji foldera systemowego Windows 'C:\WINDOWS'). Jeżeli pomimo wykonania powyższych czynności drukowanie dalej jest niemożliwe, pozostaje jeszcze jedna opcja: należy pobrac z internetu i zainstalowac 'PDF printer driver' - sterownik drukarki umożliwiający wydruk do plików PDF. Pliki PDF można następnie drukować korzystając z bezpłatnego programu firmy Adobe Acrobat. Swietny i darmowy 'PDF printer driver' o nazwie 'CutePDF Writer' jest do pobrania ze strony: http://www.acrosoftware.com/Download.htm

# W czasie otwierania ekranu np. kartoteki osobowej, program pokazuje błąd bazodanowy, po którym nie można już odczytać żadnych danych i należy zakończyć pracę programu.

W przypadku występowania tego problemu na Windows 64-bit, nie należy otwierać jednocześnie zbyt wielu innych programów - ograniczenie liczby jednocześnie uruchomionych, także rezydentnych może znacznie poprawić sytuację lub nawet rozwiązac problem. Jeżeli pomimo zastosowania powyższej rady problem dalej występuje, należy program zaktualizować do wersji dedykowanej dla Windows 64-bity, dostępnej do pobrania ze strony pobrań programu.

W przypadku wersji Windows 32-bitowej, problem może być związany z zamknięciem przez Windows lub użytkownika procesu serwera bazy danych wykorzystywanej przez program. Program należy w takiej sytuacji zamknąć, a następnie ponownie uruchomić. Serwer bazy danych w wersji jednostanowiskowej jest uruchamiany razem z programem i pracuje 'w tle', zwykle niewidocznie dla użytkownika. W celu uniknięcia tego problemu w przyszłości, należy przeanalizować możliwe przyczyny zamykania serwera.

W wersjach Windows 64-bit problem może również wskazywać na nieprawidłowe rozpoznanie wersji Windows przez program instalacyjny. Konieczne może być wtedy poprawienie rejestru Windows: należy najpierw sprawdzić, jaka jest wartosc w rejestrze Windows pozycji 'start' w nastepujacej lokalizacji:

#### HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Wow6432Node\ODBC\ODBC.INI\firma114rt

Pozycja 'start' uruchamia jednostanowiskowy serwer SQL Anywhere. Na systemie Windows 64-bit parametry uruchomieniowe (ostatnia część) pozycji 'start' powinny być: ' -c16M -d -gx -gb high' Jeżeli tak nie jest, pozycję 'start' należy poprawić.

# Program niespodziewanie kończy działanie w czasie otwarcia kolejnego ekranu np. w kartotece osobowej.

W wersjach Windows wcześniejszych niż XP problem był związany z ograniczonymi zasobami w systemach Windows 9x. Aby problem rozwiązać, można uaktualnić Windows do wersji XP lub 7. Można również przeanalizować wykorzystanie zasobów w danej wersji Windows i ograniczyć wykorzystanie tzw. programów rezydentnych. W przypadku problemów z zasobami nie należy również w czasie pracy z programem otwierać zbyt wielu innych programów.

# Program nie uruchamia się - pojawia się tylko ekran startowy, a po jakimś czasie dodatkowy ekran z informacją o błędzie bazodanowym.

Przyczyną jest konflikt serwera bazy danych z jednym z programów rezydentnych w danej instalacji Windows. Aby to potwierdzić należy uruchomic Windows w tzw. trybie awaryjnym. W tym celu podczas uruchamiania Windows, w momencie w którym u góry ekranu pojawi sie napis 'Uruchamianie systemu Windows...' należy nacisnąć przycisk 'F8', a następnie wybrać z menu opcję 'Tryb awaryjny'. Jeżeli w trybie awaryjnym Windows program uruchamia się bez problemu, należy zidentyfikować program rezydentny który powoduje konflikt.

#### Czy są dostępne inne wersje programu, np. wielostanowiskowa?

Tak. Wersja wielodostępna wymaga posiadania SQL serwera jednej z firm: Sybase(SAP), Microsoft, Oracle lub PostgreSQL.

W przypadku gdy żadna z powyższych odpowiedzi nie rozwiązuje Twojego problemu, nie zapomnij przejrzeć szczegółowych opisów w opcji menu 'Pomoc'. Kontakt do nas jest dostępny poprzez odpowiednią opcję menu 'Pomoc'.

#### Jak to zrobić? (patrz strona 117)

#### Informacje dla początkującego użytkownika (patrz strona 14)

#### Wybrane zagadnienia kadrowo-płacowe (patrz strona 178)

## Archiwizacja danych - kopie zapasowe

Regularne wykonywanie kopii zapasowych jest integralną częścią pracy w każdym programie biurowym. Tylko posiadanie kopii zapasowej może uchronić przed przykrymi następstwami awarii lub kradzieży komputera. Moduł programu o nazwie 'Kopia Zapasowa', dostępny poprzez opcję menu Windows 'start' w folderze instalacji programu, umożliwia wykonanie kopii zapasowej na pen-drive lub do dowolnej innej lokalizacji na wybranym dysku komputera. Moduł nie zawiera procedur umożliwiających wykonywanie kopii zapasowych na urządzeniach taśmowych lub CD-R.

Wykorzystanie modułu 'Kopia Zapasowa' powinno być proste - po uruchomieniu dostępne są dwie opcje 'Wykonaj Kopię Zapasową' oraz 'Przywróć Kopię Zapasową'. Uruchomienie pierwszej opcji umożliwia wykonanie kopii zapasowej wszystkich plików danych programu, uruchomienie drugiej opcji - odtworzenie wykonanej wcześniej kopii zapasowej. Aby przywrócenie kopii zapasowej było możliwe, aktualne pliki danych są przenoszone do lokalizacji tymczasowych. Moduł 'Kopia Zapasowa' informuje o lokalizacjach tymczasowych plików danych tak, aby można je było usunąć po pomyślnym przywróceniu danych.

W przypadku awarii komputera sekwencja czynności w celu odtworzenia instalacji programu na nowym komputerze powinna być następująca: 1) zainstalowanie najnowszej kopii programu, 2) przywrócenie kopii zapasowej danych. Szczegóły zostały opisane w oddzielnej sekcji pomocy.

#### Jak przenieść instalację programu na inny komputer? (patrz strona 116)

W przypadku wykorzystania do wykonania kopii zapasowej innego programu, najlepszą metodą jest zwykle zrobienie kopii całego foldera do którego program został zainstalowany. W tym folderze znajduje się najważniejszy element programu - baza danych w pliku firmaxxx.db (xxx oznacza wersję bazy danych) oraz folder dokumentów. W przypadku ograniczonego miejsca (np. przy kopiowaniu na dyskietki), należy skopiować wyłącznie zestawy danych (czyli bazę danych i folder dokumentów). **Krytyczne dane, które bezwzględnie zawsze należy skopiować, to:** 

Plik bazy danych: <lokalizacja instalacji>\Firma114\Firma114.db lub Firma115.db

Folder archiwum dokumentów: <lokalizacja instalacji>\Dokumenty

Dokładne lokalizacje: pliku bazy danych ('lokalizacja danych') i archiwum dokumentów ('lokalizacja dokumentów') są wylistowane na ekranie 'Informacja o Programie' dostępnym po wybraniu opcji 'system' (opcja menu programu 'Pomoc', 'Informacja o Programie').

W celu odtworzenia utraconych danych należy, jeżeli została utracona cała instalacja programu użytkowego (np. w wyniku awarii twardego dysku), dokonać jego ponownej instalacji, a następnie, po usunięciu z nowej instalacji świeżych kopii: pliku bazy danych i foldera dokumentów, skorzystać z programu 'Kopia zapasowa' lub innego wykorzystywanego programu i odtworzyć utracone dane. Ponowna instalacja programu użytkowego nigdy nie wymienia istniejącej bazy danych. Tylko wtedy, gdy baza danych nie zostanie znaleziona w katalogu instalacyjnym, zostaje utworzona jej świeża kopia.

W celu wykonania kopii zapasowej można również skorzystać z 'Eksploratora Windows' i skopiować powyższe dane do dowolnej wybranej lokalizacji. Jest to metoda najprostsza i najmniej efektywna. Warto w takim przypadku wykorzystać także program do kompresji plików (WinZIP, WinRAR, itp.) wydatnie zmniejszający rozmiar kopii.

W przypadku wersji wielostanowiskowych, wykonanie kopii zapasowej modułem 'Kopia Zapoasowa' oznacza wykonanie kopii wyłącznie foldera archiwum dokumentów. **Do wykonywania kopii** bazy danych wersji wielostanowiskowych należy wykorzystać oprogramowanie dostarczone przez producenta wykorzystywanego serwera SQL.

Moduł 'Kopia Zapasowa' również umożliwi skopiowanie zawartości bazy danych w wersjach wielostanowiskowych, ale w niebezpośredni sposób. W tym celu, przed wykonaniem kopii zapasowej, należy wykorzystać moduł 'Administrator' do transferu zawartości bazy danych do plików tekstowych. Służy do tego odpowiednia opcja menu 'Zadania' modułu 'Administrator'. Ponieważ wszystkie pliki tekstowe zostają utworzone w podfolderze 'Baza' foldera archiwum dokumentów, wykonanie w dalszej kolejności

kopii zapasowej foldera archiwum dokumentów oznacza jednoczesne wykonanie kopii zapasowej całej zawartości bazy danych. Taką kopię zapasową, można zawsze odtworzyć do pustej bazy danych wykorzystując opcję modułu 'Administrator' 'Transfer Danych do Tabel'.

## Jak przenieść instalację programu na inny komputer?

Sekwencja czynności do wykonania w celu przeniesienia programu na inny komputer jest następująca:

#### W przypadku wersji jednostanowiskowej

1. Należy w pierwszej kolejności zainstalować najnowszą dostępną wersję programu na nowym komputerze - należy zainstalować tę samą wersję programu, '32-bity' lub '32/64-bity', co na starym komputerze. Wersję zainstalowaną na starym komputerze można sprawdzić wybierając w programie opcję menu 'Pomoc', 'Informacja o Programie' - informacja o wersji będzie wyświetlona w prawym górnym rogu ekranu.

2. Następnie należy wykonać kopię zapasową z danych systemu na starym komputerze i przywrócić tę kopię na nowym komputerze. Do wykonania, oraz przywrócenia kopii zapasowej należy wykorzystać moduł 'Kopia Zapasowa'. Moduł 'Kopia Zapasowa' można uruchomić z menu Start Windows, lub z programu kadrowo-płacowego po wybraniu opcji menu 'Pomoc', 'Wykonaj/Przywróć Kopie Zapasową'. Kopię zapasową należy wykonywać najlepiej na pen-drive, do utworzonego specjalnie w tym celu foldera o nazwie np. 'Kopie'. Zawartość pełnej kopii zapasowej to plik z danymi 'firmbak2.zip' lub 'firmbak3.zip', oraz klucz licencyjny ('sP.LIC' lub '2002SP.LIC') i pliki inicjalizacyjne ('FRPERSO.INI' i 'NAPERSO.INI').

3. Na zakończenie przenoszenia, jeżeli jest taka potrzeba (64-bitowe Windows), należy na nowym komputerze zaktualizować program do wersji '32/64-bity'. Wersja '32-bity' będzie normalnie funkcjonować również na 64-bitowych Windows, z tym, że może się ona przy większej liczbie aplikacji uruchomionych jednocześnie na komputerze nieoczekiwanie zamykać. Wersja '32/64-bity' nie ma tego problemu i pracuje stabilnie na wszystkich instalacjach.

W przypadku problemów, po zainstalowaniu najnowszej wersji programu na nowym komputerze można samemu usunąć pliki danych z nowego komputera i skopiować w ich miejsce pliki ze starego komputera. Lokalizacje pliku bazy danych (plik 'Firma114.db' w wersji jednostanowiskowej 32-bity, lub 'Firma115.db' w wersji jednostanowiskowej 64-bity), foldera archiwum dokumentów (podfolder 'Dokumenty'), oraz pliku z klucze licencyjnym i plików inicjalizacyjnych są wyświetlane po wybraniu opcji menu programu 'Pomoc', a następnie 'Informacja o Programie' i 'system'.

Uwaga: jeżeli w trakcie przenoszenia programu z wersji '32-bity' na '32/64-bity' w pierwszej kolejności zainstalowano na nowym komputerze wersję '32/64-bity', należy tę wersję odinstalować, a następnie usunąć folder instalacji. W dalszej kolejności należy postępować zgodnie z powyższym opisem.

#### W przypadku stanowiska wersji wielostanowiskowej

1. Należy w pierwszej kolejności skorzystać z odpowiedniej instrukcji instalacji wersji wielodostępnej i zgodnie z tą instrukcja pobrać i zainstalować odpowiedni sterownik ODBC na nowym komputerze, a następnie skonfigurować i przetestować 32-bitowe systemowe źródło danych. W dalszej kolejności należy zainstalować najnowszą dostępną wersję programu na nowym komputerze, wybierając w czasie instalacji utworzone wcześniej źródło danych.

2. Następnie należy wykonać kopię zapasową na starym komputerze i przywrócić tę kopię na nowym komputerze - w trakcie wykonywania kopii należy zignorować ostrzeżenie informujące, że nie będzie kopiowana zawartość bazy danych. Do wykonania, oraz przywrócenia kopii zapasowej należy wykorzystać moduł 'Kopia Zapasowa'. Moduł 'Kopia Zapasowa' można uruchomić z menu Start Windows, lub z programu kadrowo-płacowego po wybraniu opcji menu 'Pomoc', 'Wykonaj/Przywróć Kopie Zapasową'. Kopię zapasową należy wykonywać najlepiej na pen-drive, do utworzonego specjalnie w tym celu foldera o nazwie np. 'Kopie'. Zawartość pełnej kopii zapasowej to plik z danymi 'firmbak2.zip', oraz klucz licencyjny ('sP.LIC' lub '2002SP.LIC') i pliki inicjalizacyjne ('FRPERSO.INI' i 'NAPERSO.INI').

## Jak to zrobić?

W tej sekcji znajdują się odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania:

Rozliczanie wynagrodzeń:

- 1. Jak właściwie korzystać z formuł, na przykładzie wynagrodzenie zasadniczego (patrz strona 119)
- 2. Jak od podstaw utworzyć listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym? (patrz strona 120)
- 3. Jak utworzyć całkowicie zautomatyzowany system płacowy? (patrz strona 120)
- 4. Jak zautomatyzować naliczanie prowizji? (patrz strona 130)
- 5. Jak zautomatyzować naliczanie dodatku stażowego? (patrz strona 128)
- 6. Jak rozliczać wynagrodzenie akordowe? (patrz strona 131)
- 7. Jak rozliczać czynności zlecone przez organ władzy (udział w komisjach)? (patrz strona 132)
- 8. Jak rozliczać wygrane oraz nagrody? (patrz strona 133)

9. Jak zautomatyzować wyliczanie 13-tek oraz innych podobnych wypłat? (patrz strona 145)

10. Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę ubezpieczeń grupowych na życie? (patrz strona 134)

11. W jaki sposób rozliczać zakup przez pracodawcę usług medycznych tzw. pakiet medyczny? (patrz strona 135)

12. Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę rozmaitych składek i świadczeń? (patrz strona 159)

13. Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia? (patrz strona 135)

14. Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)? (patrz strona 137)

15. Jak wprowadzać wynagrodzenie za urlop (urlopowe)? (patrz strona 137)

16. Jak rozliczać ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy? (patrz strona 139)

17. Jak rejestrować urlopy okolicznościowe? (patrz strona 138)

18. W jaki sposób rejestrować wypłaty wynagrodzeń sklasyfikowane jako 'Inne' na deklaracjach PIT? (patrz strona 140)

19. W jaki sposób rejestrować wypłaty dla aresztowanych lub skazanych oraz emerytury na deklaracjach PIT? (patrz strona 141)

20. Rozliczanie ryczałtem wypłat kwot z art.13. ust.5-7 (PIT-8A) (patrz strona 141)

21. W jaki sposób rejestrować wypłaty dywidendy? (patrz strona 142)

22. Jak rozliczać odprawę pieniężną? (patrz strona 143)

23. Jak rozliczać kwoty wypłacone z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich (PIT-R) (patrz strona 132)

24. Jak rozliczać od 1-1-2004 ryczałt samochodowy? (patrz strona 144)

25. W jaki sposób rozliczać wykorzystywanie samochodu służbowego do celów prywatnych? (patrz strona 144)

26. Jak rozliczać nadpłatę/zwrot podatku w przypadku wypełniania dla pracownika PIT-40? (patrz strona 146)

27. Rozliczanie honorarium z tytułu przekazania praw autorskich (koszty 50%) (patrz strona 147)

28. Jak skorygować niezaokrągloną do pełnych złotych kwotę podatku za styczeń 2006? (patrz strona 148)

29. Korekta wypłaty wynagrodzenia (patrz strona 150)

30. Jak korygować nadpłatę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe? (patrz strona 151)

31. Jak korygować przychód opodatkowany? (patrz strona 152)

32. W jaki sposób rejestrować wypłaty należności dla osób zagranicznych? (patrz strona 153)

33. Jak rozliczać ekwiwalent za pranie odzieży? (patrz strona 154)

34. Jak rozliczać wypłaty z ZFŚS? (patrz strona 154)

35. Jak rozliczać wynagrodzenie zmarłego pracownika? (patrz strona 156)

36. Jak zautomatyzować dopisywanie wyrównania do wynagrodzenia minimalnego? (patrz strona 156)

37. Jak rozliczać ryczałt za użytkowanie samochodów służbowych w celach prywatnych od 1-1-2015? (patrz strona 157)

38. Świadczenie pracy w okresie wypowiedzenia (patrz strona 158)

39. Rejestracja i rozliczanie wynagrodzenia za czas przestoju (patrz strona 158)

40. Rejestracja w kartotece osoby zagranicznej bez PESEL lub NIP (patrz strona 153)

Rozliczanie czasu pracy:

1. Konfiguracja czasu pracy pracownika (patrz strona 121)

2. Jak utworzyć indywidualny kalendarz dni przepracowanych/wynikających z ob. pracy dla pracownika? (patrz strona 123)

3. Indywidualna norma dobowa czasu pracy (patrz strona 122)

4. Jak rejestrować i zautomatyzować rozliczanie wynagrodzeń godzinowych? (patrz strona 124)

5. W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe? (patrz strona 124)

6. W jaki sposób rejestrować i rozliczać godziny nocne? (patrz strona 127)

7. Odbiór czasu pracy za swięto przypadające w dniu wolnym (patrz strona 128) Rozliczanie świadczeń:

1. W jaki sposób rozliczać w programie świadczenie urlopowe? (patrz strona 139)

2. Jak poprawnie rozliczać zasiłki: rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy? (patrz strona 162)

3. Jak wprowadzać wynagrodzenie z tytułu niezdolności do pracy? (patrz strona 163)

4. Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego? (patrz strona 163)

5. Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy? (patrz strona 165)

6. Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty? (patrz strona 166)

7. Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

8. Rejestracja dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat (art.188 k.p.) (patrz strona 167)

Rozliczanie umów cywilno-prawnych:

1. Jak rozliczać umowy cywilno-prawne? (patrz strona 168)

2. Jak rozliczać umowy NIE określone kwotowo, godzinowo, akordowo lub prowizyjnie? (patrz strona 169)

Rozliczanie właścicieli:

1. Jak rozliczać właścicieli? (patrz strona 172)

2. Jak rozliczać właściciela gdy zadeklarowana podstawa jest wyższa niż 60 proc. przec. wynagrodzenia? (patrz strona 173)

Pozostałe pytania:

1. Jak wyeksportować dane do programu Płatnik? (patrz strona 173)

2. Jak zaimportować dane z programu Płatnik? (patrz strona 174)

3. Jak szybko wydrukować deklaracje PIT-11, 8B i 40 za poprzedni rok? (patrz strona 174)

4. Jak korzystać z raportu podsumowującego wynagrodzenia? (patrz strona 170)

5. Do czego służą zestawienia kadrowe? (patrz strona 175)

6. Jak zweryfikować poprawność utworzonych w miesiącu list płac? (patrz strona 170)

7. Jak zautomatyzować numerację dokumentów? (patrz strona 175)

8. Jak otrzymać kwoty składek FP i FGŚP do zaksięgowania? (patrz strona 171)

9. Jak rozliczać przekroczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego? (patrz strona 171)

10. Jak rozliczać zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy? (patrz strona 171)

11. Pracownik jest na dwóch listach płac i kwoty składek ZUS się w Płatniku nie zgadzają. Co robić? (patrz strona 176)

12. Jak przekierunkować wydruk w MS-DOS z drukarki na plik? (patrz strona 176)

13. Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) (patrz strona 177)

# Jak właściwie korzystać z formuł, na przykładzie wynagrodzenie zasadniczego

Skuteczne wykorzystanie formuł przy definiowaniu składników wynagrodzenia dla zatrudnionego dobrze demonstruje formuła wynagrodzenia zasadniczego domyślnie dopisywana do kartoteki każdego nowego pracownika na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia'. Np. dla zatrudnionego od 5-10-2016 na czas nieokreślony z płacą zasadniczą 3000zł, wynagrodzenie zasadnicze jest domyślnie określone formułą prostą '**1**,0 x Płaca zasadnicza' z datą 'od' '**5-10-2011'**, bez daty 'do', oraz nazwą '**11 - Wynagrodzenie zasadnicze**'. Zmiennej 'Płaca zasadnicza' użytkownik przypisuje wtedy odpowiednie wartości na ekranie 'Wprowadzanie Płacy Zasadniczej' (przycisk '...' na zakładce Podstawowe' przy płacy zasadniczej). Wartości płacy zasadniczej przypisuje się w okresach <od daty do daty>, tzn. w ww przypadku należałoby wprowadzić:

#### od: '5-10-2011'

#### do: <brak daty>

Wartość/ilość za miesiąc: 3.000,00

Program dopisując osobę do listy płac, wylicza kwotę wynagrodzenia zasadniczego za miesiąc zgodnie z formułą '**1,0 x Płaca zasadnicza'**, czyli równą płacy zasadniczej, a następnie, w przypadku absencji, dzieli wyliczone wynagrodzenie na okresy i odpowiednio redukuje.

Warto również zauważyć, że w przypadku wynagrodzenia zasadniczego, nawet jeśli formuła nie posiada wprowadzonej daty 'od' (brak daty 'od' oznacza, że obowiązuje ona od zawsze), faktyczną datę 'od' przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac stanowi w takim przypadku data zatrudnienia pracownika wprowadzona na ekranie 'Historia Zatrudnienia i Nauki'.

Czasem użytkownicy wprowadzają wynagrodzenie zasadnicze na ekranie rozliczeń pracownika nie za pomocą powyższej formuły, ale kwotowo, wybierając na rozliczeniach pracownika opcję **'Kwota'** i wpisując kwotę, np.w powyższym przykładzie **'3.000,00'** od **'5-10-2011'** i bez daty 'do'. Takie rozwiązanie doprowadzi do identycznego i prawidłowego rezultatu na liście płac, ale nie jest ono polecane. Przy częstych zmianach wynagrodzenia, rezultatem będzie 'zatłoczenie' nieprzygotowanej na przechowywanie większej liczby pozycji zakładki 'składniki wynagrodzenia' - 'Formuły proste'.

## Jak od podstaw utworzyć listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym?

Sekwencja czynności w celu utworzenia listy płac dla nowego pracownika jest następująca:

1. Wprowadzenie danych o zatrudnionym (menu kartoteki osobowej 'Pracownicy'). W celu wprowadzenia danych o zatrudnionym można też skorzystać z importu danych z programu Płatnik (opcja menu wymiany danych z programem Płatnik 'Import Danych Zgłoszeniowych'). Formuła wyliczająca wynagrodzenie zasadnicze jest automatycznie dopisywana do kartoteki każdego nowego pracownika jako formuła prosta '**1,0** \* **Płaca zasadnicza'**, bez daty 'od' i 'do' (czyli obowiązująca od 'zawsze' do 'zawsze') oraz z kodem ZUS '**11- wynagrodzenie zasadnicze'**. Wartości zmiennej '**Płaca zasadnicza'**, określanej w podziale na okresy wielomiesięczne należy wprowadzić samemu (opcja menu 'Działania', 'Definiowanie Zmiennych dot. Wynagrodzeń dla Pracownika').

2. Dopisanie na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' nowej listy płac (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń) nowej listy płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. miesięczne',

3. Dopisanie do nowej listy płac nowego pracownika (opcja menu 'Działania', 'Dopisz Pracownika'). Wszystkie parametry wynagrodzenia i rozliczenia pracownika są automatycznie umieszczone na liście płac,

4. Zweryfikowanie utworzonej listy płac (opcja menu wydruku wynagrodzeń 'Raport Weryfikujący Listy Płac'),

5. Wydrukowanie utworzonej listy płac (opcja menu wydruku wynagrodzeń 'Listy Płac').

Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61)

Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia (patrz strona 75)

Raport weryfikujący listy płac (patrz strona 37)

Wydruk listy płac (patrz strona 37)

## Jak utworzyć całkowicie zautomatyzowany system płacowy?

W celu utworzenia całkowicie zautomatyzowanego systemu płacowego należy przede wszystkim skonfrontować dostępne rodzaje list płac w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń z rzeczywistymi potrzebami firmy i dokonać odpowiednich korekt. Domyślnie zainstalowane razem z programem rodzaje list płac powinny być wystarczające w większości przypadków. Należy zwrócić szczególną uwagę na przyporządkowanie każdemu z rodzajów (zwłaszcza nowo dopisanym) właściwej listy dostępnych na nich składników wynagrodzenia. Możliwe do wykorzystania składniki definiuje się na ekranach 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' oraz 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń).

Następnym krokiem jest zadeklarowanie odpowiednich formuł składników wynagrodzenia i potrąceń w kartotece osobowej zatrudnionego (zakładka 'składniki Wynagrodzenia'). Każda z formuł posiada nazwę składnika, którego dotyczy, zakres dat w których obowiązuje oraz wyrażenie na podstawie którego jest wyliczana. Przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac na podstawie tych formuł wyliczane są kwoty składników. Na wybraną listę płac wchodzą wyłącznie składniki dopuszczalne na wybranym rodzaju listy. W ten sposób, dla pracownika można np. zdefiniować w kartotece formuły dla wynagrodzenia zasadniczego i premii kwartalnej, wynagrodzenie zasadnicze będzie dopisywane w momencie dopisywania pracownika do tworzonej co miesiąc listy 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne', natomiast premia kwartalna w momencie dopisywania do tworzonej co kwartał listy płac 'Premia kwartalna'. W formułach są zwykle wykorzystywane zmienne dotyczące wynagrodzeń, które należy wcześniej odpowiednio zdefiniować.

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

Dodatkowo do zautomatyzowanego wyliczania i umieszczania składników na liście płac, składniki miesięczne są weryfikowane przez raport weryfikujący dla każdego zatrudnionego w skali całego miesiąca, aby uniknąć sytuacji w której wypłacono za dużo lub za mało, bez konieczności uciążliwej weryfikacji manualnej. Dodatkowo weryfikowane jest cały szereg innych elementów wynagrodzenia takich jak np. wykorzystana stawka, kwota wolna i koszty dla podatku dochodowego, składki ubezpieczeń na ub.

społeczne i wiele innych. Lista weryfikowanych elementów jest sukcesywnie zwiększana w nowych wersjach programu.

#### Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia (patrz strona 75)

### Konfiguracja czasu pracy pracownika

Kofigurację kalendarza czasu pracy można sprawdzić lub zmienić wybierając przycisk 'Absencje i Kalendarz' w kartotece osobowej pracownika. Możliwe jest wybranie jednego z trzech głównych rodzajów kalendarza: 'FIRMY', 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY', lub 'ZADANIOWY'.

#### Kalendarz FIRMY

Natychmiast po dopisaniu każdego nowego pracownika do kartoteki osobowej, zostaje temu pracownikowi przypisany kalendarz czasu obowiązku pracy **'FIRMY'**. Kalendarz 'FIRMY' jest wspólny dla wszystkich pracowników w danej firmie. Może być on definiowany na ekranie 'Miesiące Sprawozdawcze' poprzez wybranie przycisku '...' po prawej stronie miesiąca. Posługiwanie się kalendarzem firmy może być dla użytkownika intuicyjne, a ponieważ zawiera on zwykle normatywny rozkład dni i godzin pracy w miesiącu, który jest aktualizowany razem z programem (jeżeli w danych firmy, przycisk 'szczegóły', zakładka 'Czas pracy', zaznaczono opcję kalendarz normatywny).

W przypadku kalendarza 'FIRMY', dni i godziny faktycznie przepracowane są wyliczane po skorygowaniu dni wynikających z obowiązku pracy o zarejestrowane urlopy wypoczynkowe, przerwy oraz świadczenia.

Zmianę normy dobowej czasu pracy dla pracownika na kalendarzu FIRMY umożliwia specjalny rodzaj zmiennej 'Norma dobowa czasu pracy':

#### Indywidualna norma dobowa czasu pracy (patrz strona 122) Kalendarz GRUPOWY/INDYWIDUALNY

W przypadku, gdy w firmie zatrudnieni są pracownicy o różnym czasie obowiązku pracy, np. pracujący w sobotę lub nie, precyzyjne określenie czasu pracy w takiej sytuacji umożliwia kalendarz 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY'. Kalendarz 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY' może zostać przypisany dowolnie wybranej grupie pracowników. Jest on wtedy wprowadzany jako zmienna firmy o sposobie wprowadzania wartości 'Kalendarz wg dni' - wartości dla tej zmiennej są wprowadzane na jednym z ekranów dostępnych poprzez opcję menu wprowadzania wartości zmiennych dla firmy lub dla wybranego zatrudnionego. Podobnie jak w przypadku kalendarza 'FIRMY', dni i godziny faktycznie przepracowane w kalendarzu 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY' są wyliczane po skorygowaniu dni wynikających z obowiązku pracy o zarejestrowane urlopy wypoczynkowe, przerwy oraz świadczenia. Kalendarz 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY' może również zostać przypisany jednemu wybranemu pracownikowi i wtedy jest kalendarzem INDYWIDUALNYM dla tego pracownika. W takiej sytuacji, Jest on wtedy wprowadzany jako zmienna osoby o sposobie wprowadzania wartości 'Kalendarz wg dni'.

#### Kalendarze FIRMY WG ZMIENNYCH oraz GRUPOWY/INDYWIDUALNY WG ZMIENNYCH

Odmianami kalendarzy 'FIRMY' i 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY' są kalendarze 'WG ZMIENNYCH' czyli **'FIRMY WG ZMIENNYCH'** oraz **'GRUPOWY/INDYWIDUALNY WG ZMIENNYCH'** dodatkowo umożliwiają wyliczanie dni faktycznie przepracowanych na podstawie wartości zarejestrowanych zmiennych pracownika, dla których wartości są wprowadzane w podziale na dni. Najprościej jest w takim przypadku wprowadzić w kartotece osobowej zmienną użytkownika o nazwie np. 'Ilość godzin przepracowanych', rejestrowaną 'W podziale na dni' i za pomocą tej zmiennej rejestrować czas pracy (RCP). Na podstawie zarejestrowanego czasu pracy oraz wartości zmiennej kalendarzowej określającej czas obowiązku pracy, w kalendarzach 'WG ZMIENNYCH' klasyfikowane są automatycznie godziny nadliczbowe (z dopłatą 50% lub100%).

#### W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe? (patrz strona 124)

#### Kalendarz ZADANIOWY

Istnieją przypadki, w których istnieje potrzeba zarejestrowania czasu pracy będącego jednocześnie czasem przepracowanym oraz wyodrębnienia godzin nadliczbowych wynikających z

przekroczenia normy średniootygodniowej czasu pracy (płatnych ze 100% dodatkiem). Taki sposób rozliczania czasu pracy jest typowy w wielu przypadkach, np. w przypadku pracowników ochrony pracujących po 12 godzin dziennie w wybrane dni tygodnia lub pracowników zatrudnionych w placówkach otwartych 24 godziny (np. na stacjach benzynowych). W takiej sytuacji, dla pracowników należy wybrać w kartotece 'ZADANIOWY' kalendarz czasu pracy oraz dopisać do kartoteki osobowej zwykle jedną zmienną rodzaju 'llość godzin przepracowanych (RCP)' wprowadzaną w podziale na dni. W przypadku wprowadzenia więcej niż jednej zmiennej, zarejestrowany czas pracy zostanie zsumowany.

Zasady rejestrowania czasu pracy w kalendarzu zadaniowym są następujące: **rejestrowane są wyłącznie dni i godziny wynikające z obowiązku pracy** - wpisanie większej od zera liczby godzin w danym dniu oznacza dzień przepracowany lub dzień urlopu wypoczynkowego lub innej absencji. Rozróznienie pomiędzy dniem pracy i absencji następuje na podstawie listy absencji zarejestrowanych w kartotece osobowej. Wpisanie liczby '0' oznacza dzień wolny od pracy. Godziny nadliczbowe wynikające z przekroczenia średniotygodniowej normy czasu pracy zostaną automatycznie sklasyfikowane na ewidencji czasu pracy jako godziny nadliczbowe z dopłatą 100%.

Przykładowo wprowadzenie następującej sekwencji zapisów:

2-1-2010	12,00
3-1-2010	12,00
4-1-2010	0,00
5-1-2010	12,00
8-1-2010	12,00
9-1-2010	0,00
10-1-2010	12,00
11-1-2010	12,00
12-1-2010	0,00

oraz urlopu wypoczynkowego w kartotece osobowej od '10-1-2010' do '11-1-2010', oznacza, że pracownik przepracował 4 dni oraz wykorzystał 2 dni urlopu na 6 dni wynikających z obowiązku pracy. Wprowadzenie w kalendarzu ZADANIOWYM prawidłowej liczby dni i godzin przepracowanych oraz urlopu jest niezbędne do prawidłowego wyliczenia wynagrodzenia urlopowego od składników zmiennych (np. od wynagrodzenia godzinowego).

Główną różnicą pomiędzy kalendarzem GRUPOWYM oraz ZADANIOWYM jest możliwość rejestracji czasu pracy w kalendarzu ZADANIOWYM przy wykorzystaniu wielu różnych zmiennych (zadań), które są następnie sumowane na ewidencji czasu pracy. W kalendarzu GRUPOWYM mamy do czynienia tylko z jedną zmienną typu kalendarz rejestrującą czas obowiązku pracy. Kluczową różnicą pomiędzy tymi kalendarzami jest również fakt automatycznego klasyfikowania w kalendarzu ZADANIOWY godzin nadliczbowych z dopłatą 100%, wynikających z przekroczenia średniotygodniowej normy czasu pracy.

## Indywidualna norma dobowa czasu pracy

W pewnych sytuacjach zmiana normy dobowej czasu pracy nie wynika z wymiaru czasu pracy pracownika. Tak jest np. w przypadku pracowników służby zdrowia (7 godzin 35 minut, w programie wprowadzane jako 7,5833 godz.), czy osób niepełnosprawnych (7 godzin po 1 stycznia 2012 w przypadku uzyskania odpowiedniego zaświadczenia od lekarza). W takiej sytuacji można utworzyć dla pracownika kalendarz indywidualny, ale wiąże się to z koniecznością ciągłego wprowadzania danych do tego kalendarza. Znacznie wygodniejszą opcją jest wprowadzenie do kartoteki pracownika lub do danych firmy odpowiedniej zmiennej, a następnie wskazanie tej zmiennej jako wyznaczającej dobową normę czasu pracy.

Sekwencja czynności w celu utworzenia normy dobowej czasu pracy dla grupy pracowników (np. realizacja czasu pracy służby zdrowia 7 godz. 35 min.) jest zwykle następująca:

1. Należy wybrać opcję menu konfiguracji wynagrodzen i rozliczeń 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy'. Po otwarciu ekranu należy dopisać nową zmienną, wprowadzić dla tej zmiennej nazwę 'Norma dobowa', a

następnie sposób wprowadzania wartości 'Norma dobowa (pełnowymiarowa)'. Po zdefiniowaniu nowej zmiennej ekran definiowania zmiennych należy zapisać, a następnie, po wybraniu przycisku '...' z prawej strony zmiennej, wprowadzić wartości dla zdefiniowanej pełnowymiarowej normy dobowej. **Uwaga:** wprowadzane są wartości dla pełnego wymiaru - norma zostanie przeliczona na czas obowiązku pracy wg wymiaru czasu pracy dla danego pracownika.

2. W kartotece pracownika, po wybraniu przycisku **'Absencje i Kalendarz'**, oraz zakładki 'Kalendarz i wynagrodzenie urlopowe', należy zaznaczyć 'haczyk' w pozycji 'Indywidualna norma dobowa' (inna niż 8h.). Zdefiniowana w pkt. 1 zmienna 'Norma dobowa' powinna zostać automatycznie wybrana jako zmienna prowadząca normę dobową czasu pracy pracownika.

Sekwencja czynności w celu utworzenia indywidualnej normy dobowej czasu pracy dla pracownika (np. realizacja czasu pracy 7 godz. dla osoby niepełnosprawnej od 15-2-2012) jest zwykle następująca:

1. Po otwarciu kartoteki pracownika, należy wybrać przycisk **'Zmienne'**, dopisać nową zmienną, wybrać dla nowej zmiennej z listy rozwijanej nazwę 'Norma dobowa', a następnie sposób wprowadzania wartości 'Norma dobowa czasu pracy'. Po zdefiniowaniu nowej zmiennej ekran definiowania zmiennych należy zapisać, a następnie, po wybraniu przycisku '...' z prawej strony zmiennej, wprowadzić wartości normy dobowej czasu pracy. Wprowadzane są wartości dla pełnego wymiaru - norma zostanie przeliczona na czas obowiązku pracy wg wymiaru czasu pracy dla danego pracownika.

2. W kartotece pracownika, po wybraniu przycisku **'Absencje i Kalendarz'**, oraz zakładki 'Kalendarz i wynagrodzenie urlopowe', należy zaznaczyć 'haczyk' w pozycji 'Indywidualna norma dobowa' (inna niż 8h). Zdefiniowaną w pkt. 1 zmienną 'Norma dobowa' należy wybrać jako zmienna prowadząca normę dobową czasu pracy pracownika.

## Jak utworzyć indywidualny kalendarz dni przepracowanych/wynikających z ob. pracy dla pracownika?

Sekwencja czynności w celu skonfigurowania i wykorzystywania w kartotece pracownika indywidualnego kalendarza czasu pracy jest zwykle następująca:

#### Konfiguracja kalendarza

1. Po otwarciu kartoteki pracownika, należy wybrać przycisk **'Zmienne'**, dopisać nową zmienną, wybrać dla nowej zmiennej z listy rozwijanej nazwę 'Harmonogram', a następnie sposób wprowadzania wartości 'Kalendarz wg dni' (lub 'Kalendarz wg dni i godzin'). Po zdefiniowaniu zmiennej 'Harmonogram', ekran definiowania zmiennych należy zapisać i zamknąć.

2. W kartotece pracownika, po wybraniu przycisku 'Absencje i Kalendarz', oraz zakładki 'Kalendarz i wynagrodzenie urlopowe', należy wybrać dla pracownika kalendarz 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY'. Zdefiniowana w pkt. 1 zmienna 'Harmonogram' powinna zostać automatycznie wybrana jako zmienna prowadząca czas obowiązku pracy pracownika.

#### Wprowadzanie kalendarza

Zmiennej 'Harmonogram' należy nadać odpowiednie wartości (data oraz ilość godzin obowiązku pracy) w każdym miesiącu, w którym pracownika ma harmonogram inny niż kalendarz FIRMY. W tym celu należy otworzyć ekran wprowadzania wartości zmiennych 'Dla Wybranego Zatrudnionego', wybrać pracownika, oraz zmienną 'Harmonogram', a następnie, po odczytaniu, wybrać miesiąc, przycisk '...' i, po zainicjalizowaniu harmonogramu kalendarzem FIRMY, rozpisać indywidualny harmonogram na poszczególne dni miesiąca. **Uwaga: w przypadku dni absencji pracownika (również w przypadku zatrudnienia w trakcie miesiąca), harmonogram zawiera w dniu absencji ilość godzin, które pracownik w danym dniu przepracowałby, gdyby pracował.** Z zarejestrowanej w takim dniu ilości godzin wynika ilość godzin absencji. Same absencje (rodzaj, dni, kod ZUS) rejestrowane są w kartotece pracownika, po wybraniu przycisku 'Absencje i Kalendarz'.

W przypadku kalendarza 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY', dni i godziny faktycznie przepracowane są wyliczane po skorygowaniu dni wynikających z wprowadzonego harmonogramu, o zarejestrowane w kartotece urlopy wypoczynkowe, przerwy oraz świadczenia.

Jeżeli, dodatkowo do harmonogramu, należy oddzielnie zarejestrować również czas faktycznie przepracowany, ponieważ pracownik może pracować w godzinach nadliczbowych, wymaga to dopisania

do zmiennych pracownika dodatkowej zmiennej 'Godziny przepracowane' o sposobie wprowadzania wartości 'W podziale na dni' (lub 'W podziale na dni i godziny') i zmiany kalendarza na 'GRUPOWY/INDYWIDUALNY WG ZMIENNYCH'. Zostało to opisane w sekcji pomocy:

#### W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe? (patrz strona 124)

# Jak rejestrować i zautomatyzować rozliczanie wynagrodzeń godzinowych?

Program umożliwia rozliczanie pracowników godzinowych. Służą do tego celu odpowiednie zmienne dotyczące wynagrodzeń oraz formuły w kartotece osobowej zatrudnionego. Najprostrza sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania naliczania wynagrodzenia godzinowego może być następująca:

1. W kartotece osobowej pracownika należy wybrać przycisk 'Rozliczenia', a następnie, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia' należy zaznaczyć do usunięcia pozycję z wynagrodzeniem zasadniczym (zakładka 'składniki wynagrodzenia', 'Formuły proste').

2. Następnie, na zakładce 'składniki wynagrodzenia', 'Formuły złożone', należy wprowadzić następującą formułę w celu zautomatyzowania rozliczania wynagrodzenia godzinowego:

#### Nazwa: '11 - Wynagrodzenie godzinowe'

#### Daty od i do: bez dat 'od' i 'do'

# Wartość: formuła: 1,0000 x 'Płaca zasadnicza (Zatrudniony)' x 'Zatr. - godziny przepracowane w miesiącu (System)'

Stawkę godzinową dla zatrudnionego należy wpisać w takim przypadku do wartości płacy zasadniczej.

Jeżeli stawka godzinowa jest wspólna dla wielu pracowników, można ją zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Należy wtedy dopisać nową zmienną, nazwać ją np. 'stawka za godzinę', zdefiniować jako: dotyczy 'skł. wynagrodzenia', oraz sposób wprowadzania wartości w podziale na okresy 'Wielomiesięczne'. Zmiennej tej należy nadać odpowiednie wartości na ekranie 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' otwieranym poprzez kliknięcie na przycisk '...' przy nazwie zmiennej na ekranie definicji.

#### Uwaga: Zmienne dla których wartości są wprowadzane w okresach miesięcznych i w podziale na dni mają wprowadzanie wartości w innym miejscu niż zmienne 'wielomiesięczne', ponieważ możliwość modyfikacji ich wartości zostaje zablokowana po zamknięciu miesiąca.

W wielu przypadkach zmienną 'stawka za godzinę' wygodnie jest zdefiniowć jako zmienną o sposobie wprowadzania wartości 'Funkcja zmiennych'. Po wprowadzeniu i zapisaniu takiej zmiennej, jej definicja może wyglądać np. następująco:

# 'Wynagrodzenie minimalne (System)' <podzielić przez> 'Kalendarz FIRMY - godziny obowiązku pracy (System)'

Tak zdefiniowana stawka godzinowa będzie zawsze automatycznie wyliczana przy dopisywaniu lub przeliczaniu pracownika na liście płac.

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)? (patrz strona 137)

Jak utworzyć indywidualny kalendarz dni przepracowanych/wynikających z ob. pracy dla pracownika? (patrz strona 123)

## W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbowe?

Temat godzin nadliczbowych w programie należy podzielić na rejestrację oraz rozliczanie godzin nadliczbowych.

#### Rejestracja godzin nadliczbowych

Rejestracja godzin nadliczbowych jest możliwa w dwóch trybach klasyfikacji tych godzin:: przez program lub przez użytkownika. **Pełną automatyzację** rejestracji godzin nadliczbowych umożliwiają następujące rodzaje kalendarzy czasu obowiązku pracy: 'FIRMY WG ZMIENNYCH', 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' oraz 'ZADANIOWY' (tylko z dopłatą 100%). Pierwsze dwa kalendarze wymagają one szczegółowej rejestracji czasu pracy w miesiącu wystąpienia godzin nadliczbowych - godziny nadliczbowe są odpowiednio klasyfikowane poprzez porównanie czasu faktycznie przepracowanego z czasem obowiązku pracy. W przypadku kalendarza ZADANIOWEGO, wyliczane są tylko godziny nadliczbowe z dopłatą 100% wynikające z przekroczenia normy średniotygodniowej. **Częściową automatyzację** rejestracji oraz rozliczania godzin nadliczbowych można osiągnąć poprzez dodanie do kartoteki osobowej pracownika dodatkowych zmiennych w których użytkownik sam klasyfikuje i wpisuje ilości godzin (kalendarze FIRMY oraz GRUPOWY).

Klasyfikację godzin nadliczbowych przez program uzyskujemy po wybraniu w kartotece osobowej każdego z pracowników kalendarza 'FIRMY WG ZMIENNYCH' lub 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' oraz zdefiniowaniu dla każdego z tych pracowników dodatkowej zmiennej rejestrującej czas faktycznie przepracowany o nazwie np. 'Godziny przepracowane' i sposobie wprowadzania wartości 'W podziale na dni'. Dla takiej zmiennej należy wybrać rodzaj 'llość dni przepracowanych - RCP'. W przypadku kalendarza 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' należy dodatkowo w kartotece pracownika zdefiniować zmienną o nazwie np. 'Harmonogram' i sposobie wprowadzania wartości 'Kalendarz wg dni' ta zmienna rejestruje indywidualny kalendarza czasu obowiązku pracy (harmonogram) dla pracownika. Na podstawie harmonogramu czasu obowiązku pracy, zarejestrowanej ilości faktycznie przepracowanych godzin oraz przytoczonych poniżej przepisów Kodeksu pracy program sam wylicza i klasyfikuje ilość godzin normalnych oraz nadliczbowych.

Klasyfikację godzin nadliczbowych przez użytkownika i w ten sposób częściową automatyzację rejestracji godzin nadliczbowych umożliwiają dwa rodzaje kalendarzy czasu pracy: 'FIRMY' lub 'GRUPOWY'. W przypadku tych kalendarzy, użytkownik, w kartotece każdego pracownika, definiuje i rejestruje wartości dla 2 dodatkowych zmiennych dotyczących wynagrodzeń, każda o sposobie wprowadzania wartości 'W podziale na dni' lub 'Każdego miesiąca', w zależności od wymaganej szczegółowości rejestracji oraz nazwach np.: 'Liczba godz. nadliczbowych z dodatkiem 50%' i 'llość godz. nadliczbowych z dodatkiem 100%'. Dla każdej z nowych zmiennych po wprowadzeniu należy odpowiednio ustawić **rodzaj zmiennej** 'llość godzin nadliczbowych płatnych z dodatkiem 50% lub 100%' (opcja menu 'Działania', 'Zmień Rodzaj Zmiennej'). W ten sposób można rejestrować godziny nadliczbowe 'z ręki', np. sumarycznie za cały miesiąc, unikając prowadzenia szczegółowej rejestracji czasu pracy, a jednocześnie dysponując niemal kompletnymi danymi na wydrukach kart pracy, czy ewidencji czasu pracy (kompletnymi w przypadku gdy zmienne wprowadza się 'W podziale na dni').

Wykorzystanie powyższej możliwości ma sens wyłącznie wtedy, gdy jako kalendarz czasu pracy dla pracownika wybrano kalendarz 'FIRMY' lub 'GRUPOWY'. W przypadku wybrania kalendarzy 'FIRMY' WG ZMIENNYCH' lub 'GRUPOWY WG ZMIENNYCH' godziny nadliczbowe są wyliczane automatycznie przez program i ustawienie rodzaju 'Godziny nadliczbowe' zostanie zignorowane.

Klasyfikacja godzin nadliczbowych: w przypadku klasyfikacji godzin nadliczbowych przez program, po zarejestrowaniu czasu pracy godziny nadliczbowe są wyliczane wg jednego z dwóch algorytmów: Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Państwowej Inspekcji Pracy. Domyślnie wykorzystywany jest algorytm Państwowej Inspekcji Pracy, korzystniejszy dla pracownika. Ustawienie to można zmienić na ekranie szczegółów dotyczących firmy.

#### Szczegóły dotyczące firmy (patrz strona 18)

Algorytm Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej jest następujący:

1. Od ilości godzin przepracowanych są odejmowane godziny przekraczające dzienny czas obowiązku pracy. Te godziny nadliczbowe zostają sklasyfikowane jako 50-tki lub 100-tki w zależności od dnia tygodnia w którym występują.

2. Od otrzymanej ilości godzin zostaje odjęte po 8 godzin za każdy dzień roboczy (od poniedziałku do piątku) ponad pełne tygodnie okresu rozliczeniowego 1 miesiąc (czyli 29 i kolejne dni miesiąca).

3. Otrzymany wynik zostaje podzielony przez 4 (liczbę pełnych tygodni w okresie rozliczeniowym 1 miesiąc). Każda godzina ponad 40 godzin tygodniowo jest godziną nadliczbową sklasyfikowaną jako 100-tka (godziną przekraczającą normę średniotygodniową).

Algorytm Państwowej Inspekcji Pracy jest następujący:

1. Od ilości godzin przepracowanych są odejmowane godziny przekraczające dzienny czas obowiązku pracy. Te godziny nadliczbowe zostają sklasyfikowane jako 50-tki lub 100-tki w zależności od dnia tygodnia w którym występują.

2. Od otrzymanej ilości godzin zostają odjęte godziny wynikające z obowiązku pracy w danym miesiącu. Każda godzina ponad obowiązek pracy w miesiącu jest godziną nadliczbową sklasyfikowaną jako 100-tka.

Na ekranie wprowadzania godzin przepracowanych, w przypadku wystąpienia godzin nadliczbowych, można zaznaczyć że pracownik otrzymuje zamiast godzin nadliczbowych dodatkowy czas wolny. W ten sposób w zaznaczone godziny nie zostaną policzone w ewidencji czasu pracy jako nadliczbowe. Umożliwia to rozliczanie równoważnego czasu pracy w okresach dłuższych niż 1 miesiąc oraz odbieranie godzin nadliczbowych wynikających z przekroczenia normy dobowej.

W przypadku wybrania w kartotece osobowej pracownika kalendarza czasu obowiązku pracy 'ZADANIOWY' program automatycznie klasyfikuje wyłącznie 100-tki wynikające z przekroczenia normy średniotygodniowej czasu pracy.

#### Rozliczanie godzin nadliczbowych

W celu automatyzacji rozliczania godzin nadliczbowych, program udostępnia do wykorzystania w formułach płacowych następujące dwie zmienne systemowe: 'Zatrudniony- godziny nadliczbowe z dopłatą 50%' oraz 'Zatrudniony - godziny nadliczbowe z dopłatą 100%'.

W celu automatyzacji wyliczania **stawki** wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, można wykorzystać istniejącą zmienną systemową 'stawka godzinowa płacy zasadniczej' lub zdefiniować własną zmienną 'stawka godz. nadliczbowych' na poziomie globalnym lub firmy.

W kartotece osobowej pracownika do typowych formuł płacowych wyliczających wynagrodzenie zasadnicze lub za godzinowy czas pracy dopisujemy odpowiednie zmienne systemowe wyliczające wynagrodzenie za godziny nadliczbowe z dopłatami, np.:

#### Składnik: '12- Godziny nadliczbowe z dopłatami'

Kwota wyliczana formułą:

#### '1,5' x 'Zatr.- godz.nadliczb.dopł. 50%' x 'stawka godzinowa płacy zasadniczej'

oraz

#### Skladnik: '12- Godziny nadliczbowe z dopłatami'

Kwota wyliczana formułą:

#### '2,0' x 'Zatr.- godz.nadliczb.dopł. 100%' x 'stawka godzinowa płacy zasadniczej'

Zmienna 'stawka godzinowa płacy zasadniczej' zawiera zmienną 'Płaca zasadnicza' podzieloną przez liczbę godzin obowiązku pracy pracownika w miesiącu. W przypadku zarejestrowania w zmiennej 'Płaca zasadnicza' stawki godzinowej (zwykle tak jest w przypadku pracowników opłacanych godzinowo), należy w powyższych formułach wymienić zmienną 'stawka godzinowa płacy zasadniczej' na zmienną 'Płaca zasadnicza'.

W bardziej zaawansowanym przypadku zmienna 'stawka godz. nadliczbowych' może zostać zdefiniowana przez użytkownika jako zmienna typu 'Funkcja zmiennych' formułą 'Podstawa nadgodzin' <podzielić przez> 'Zatrudniony - godziny obowiązku pracy bez zatr./zwol.'. Zmienna 'Podstawa nadgodzin' powinna być dodatkową zmienną typu 'Wartość składników' z wybranymi zgodnie z regulaminem wynagradzania składnikami wynagrodzenia wchodzącymi do tej podstawy. W zależności od przyjętego regulaminu wynagradzania, oddzielną stawką mogą być rozliczane same nadgodziny oraz dopłaty.

#### Podstawa prawna

Rozliczanie godzin nadliczbowych reguluje dział 6 Kodeksu pracy:

Art. 129.

§ 1. Czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nie przekraczającym 4 miesięcy, z zastrzeżeniem § 2 oraz art. 135-138, 143 i 144.

[...]

Art. 151.

§ 1. Praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych. Praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna w razie:

1) konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii,

2) szczególnych potrzeb pracodawcy.

§ 5. Strony ustalają w umowie o pracę dopuszczalną liczbę godzin pracy ponad określony w umowie wymiar czasu pracy pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy, których przekroczenie uprawnia pracownika, oprócz normalnego wynagrodzenia, do dodatku do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 151(1) § 1.

Art. 151(1).

§ 1. Za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości:

1) 100% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających:

b) w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy,

c) w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem

2) 50% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1.

§ 2. Dodatek w wysokości określonej w § 1 pkt 1 przysługuje także za każdą godzinę pracy nadliczbowej z tytułu przekroczenia przeciętnej tygodniowej normy czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, chyba że przekroczenie tej normy nastąpiło w wyniku pracy w godzinach nadliczbowych, za które pracownikowi przysługuje prawo do dodatku w wysokości określonej w § 1.

Art. 151(2).

§ 1. W zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych pracodawca, na pisemny wniosek pracownika, może udzielić mu w tym samym wymiarze czasu wolnego od pracy.

§ 2. Udzielenie czasu wolnego w zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych może nastąpić także bez wniosku pracownika. W takim przypadku pracodawca udziela czasu wolnego od pracy, najpóźniej do końca okresu rozliczeniowego, w wymiarze o połowę wyższym niż liczba przepracowanych godzin nadliczbowych, jednakże nie może to spowodować obniżenia wynagrodzenia należnego pracownikowi za pełny miesięczny wymiar czasu pracy.

§ 3. W przypadkach określonych w § 1 i 2 pracownikowi nie przysługuje dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych.

Art. 151(3).

Pracownikowi, który ze względu na okoliczności przewidziane w art. 151 § 1 wykonywał pracę w dniu wolnym od pracy wynikającym z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, przysługuje w zamian inny dzień wolny od pracy udzielony pracownikowi do końca okresu rozliczeniowego, w terminie z nim uzgodnionym.

## W jaki sposób rejestrować i rozliczać godziny nocne?

Rejestracja godzin nocnych wymaga dodania do kartoteki pracownika dodatkowej zmiennej rejestrującej ilość godzin nocnych sumarycznie za cały miesiąc lub w podziale na dni. Zmienna może mieć dowolną nazwę, np. 'llość godzin nocnych', sposób wprowadzania wartości 'Każdego miesiąca' lub 'W podziale na dni', oraz rodzaj 'llość godzin nocnych'. Zarejestrowana dla tej zmiennej ilość godzin nocnych zostanie wyświetlona na ewidencji czasu pracy oraz uwzględniona w zmiennej systemowej 'Zatr. - ilość godzin nocnych' podczas wyliczania listy płac.

W przypadku kalendarzy WG ZMIENNYCH oraz zmiennej 'Godziny nocne' wprowadzanej 'W podziale na dni', wartości tej zmiennej **nie są dodawane** do wartości zmiennych rejestrujących czas pracy. Np. jeżeli pracownik przepracował danego dnia w sumie 8 godzin, z czego 6 godzin było nocnych, zmienne rejestrujące czas pracy powinny mieć w tym dniu wartość w sumie 8 godzin, natomiast zmienna 'Godziny nocne' 6 godzin.

W celu automatyzacji wyliczania dodatku za godziny nocne, w kartotece osobowej pracownika do istniejących formuł płacowych wyliczających wynagrodzenie należy dopisać nowy składnik:

Składnik: 'DN- Dodatek nocny'

Kwota wyliczana formułą:

#### '1,0 ' x 'Zatr. - ilość godzin nocnych' x 'stawka dodatku za godzinę nocną'

Obydwie zmienne wykorzystane w powyższej formule są zmiennymi systemowymi.

Rozliczanie godzin nocnych reguluje rozdział VI Kodeksu pracy 'Praca w porze nocnej': Pełną automatyzację rejestracji godzin nocnych umożliwi w przyszłości rejestracja czasu pracy za pomocą dodatkowego sposobu wprowadzania wartości zmiennej 'W podziale na godziny' - po zarejestrowaniu czasu pracy od godziny do godziny, program sam wyliczy liczbę godzin nocnych.

## Odbiór czasu pracy za swięto przypadające w dniu wolnym

W przypadku, gdy święto wypada w dniu wolnym od pracy, pracownikowi przysługuje w zamian dodatkowy dzień wolny. Często, np. w przypadku mniejszych firm, dodatkowy dzień wolny jest taki sam dla wszystkich pracowników. W takim przypadku, należy odpowiednio poprawić kalendarz FIRMY, np. na ekranie kryteriów odczytu list płac i rozliczeń, wybierając właściwy miesiąc, a następnie przycisk 'Zmień Kalendarz FIRMY' i odznaczając odpowiedni dzień wolny w zamian za święto. Kalendarz FIRMY można również zmienić po wybraniu opcji menu 'Okresy Sprawozdawcze' (opcja konfiguracyjna w menu rozpoczęcia działalności, roku, lub miesiąca).

Przykładowo, w listopadzie 2017 dodatkowy dzień wolny w kalendarzu FIRMY za 11 listopada wypadający w sobotę, można wyznaczyć np. na dzień 10 listopada 2017 (piątek). Tak wskazany dzień wolny zmieni odpowiednio listopadową ewidencję czasu pracy dla wszystkich pracowników będących na kalendarzu FIRMY (domyślny kalendarz dla wszystkich pracowników).

W przypadku gdy część pracowników ma wyznaczone inne dni wolne w tym samym, lub w kolejnym miesiącu, należy dla tych pracowników skonfigurować na dany miesiąc indywidualny kalendarz czasu pracy. Aby to zrobić, należy w pierwszej kolejności otworzyć kartotekę pracownika i wybrać przycisk 'Zmienne'. Na ekranie definiowania zmiennych dla zatrudnionego nalezy zdefiniować nową zmienną, 'Harmonogram' i wybrac dla tej zmiennej sposób wprowadzania wartości 'Kalendarz wg dni'. W dalszej kolejności, po zamknięciu ekranu definiowania zmiennych, w kartotece należy wybrać przycisk 'Absencje i Kalendarz', a następnie zakładkę 'Kalendarz i wynagrodzenie urlopowe'. Na tej zakładce należy, po zaznaczeniu do edycji, zmienić kalendarz pracownika z kalendarza FIRMY na GRUPOWY/INDYWIDUALNY. W pozycji 'zmienna typu 'Kalendarz'' powinna być już wybrana zdefiniowana wcześniej zmienna 'Harmonogram' - w innym przypadku należy tę zmienną wybrać z listy rozwijanej.

Po zapisaniu kartoteki, wybrany pracownik znajduje się już na kalendarzu indywidualnym, ale w przypadku braku wartości dla tego indywidualnego kalendarza, wykorzystany zostanie domyślny kalendarz FIRMY. Jest to bardzo wygodny sposób konfiguracji, ponieważ wymaga wprowadzania danych wyłącznie wtedy, gdy kalendarz pracownika różni się od kalendarza FIRMY.

W przykładowym miesiącu listopadzie 2017, można np. zmienić, tylko i wyłącznie dla tej wybranej osoby, dodatkowy dzień wolny z piątku 10 listopada, na poniedziałek, 13 listopada. Aby to uczynić, należy otworzyć ekran wprowadzania wartości zmiennych dla ww zatrudnionego, dostępny poprzez opcję menu 'Zadania', 'Wprowadzanie Wartości Zmiennych', 'Dla Wybranego Zatrudnionego'. Po wybraniu na kryteriach odczytu pracownika i zmiennej 'Harmonogram', należy wtedy wybrać zmieniany miesiąc, a następnie przycisk '...' z prawej strony pozycji. Na kolejnym wyświetlonym ekranie (ekranie inicjalizacji wartości zmiennej kalendarzowej) należy potwierdzić zainicjowanie zmiennej 'Harmonogram' kalendarzem FIRMY i, po otwarciu ekranu wprowadzania kalendarza wg dni, zmienić ilość godzin w piątek 10 listopada na '8', a w poniedziałek 13 listopada na '0'. Tak wprowadzony kalendarz, po zapisaniu, będzie czasem obowiązku pracy dla wybranego pracownika w miesiącu listopad 2017.

### Jak zautomatyzować naliczanie dodatku stażowego?

Załóżmy, że zgodnie z regulaminem wynagradzania, pracownikowi oprócz wynagrodzenia zasadniczego przysługuje dodatek stażowy. Przykładem instytucji zobowiązanych do naliczania i wypłaty dodatków stażowych są np. urzędy gmin, starostwa powiatowe oraz urzędy marszałkowskie (zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych - Dz.U. 2008 nr 223 poz. 1458). Szczegóły dotyczące wyliczania i wypłacania dodatku stażowego reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. 2009 nr 50 poz. 398).

Przy ustalaniu uprawnień do dodatku uwzględniane są jedynie okresy zatrudnienia u obecnego pracodawcy oraz ewentualnie inne okresy wyraźnie wskazane przez przepisy wyższej rangi. Wysokość

dodatku stażowego wypłacanego co miesiąc wynosi 5% wynagrodzenia zasadniczego za 5 lat zatrudnienia i wzrasta corocznie o 1%, maksymalnie do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

W przypadku pracowników sfery budżetowej w aktach prawnych regulujących wypłaty dodatku stażowego (za wysługę lat) jest zwykle napisane, że dodatek ten nie jest redukowany za czas pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy (choroby) lub pobierania zasiłku opiekuńczego. W takiej sytuacji, zgodnie z § 2 ust. 24 rozporządzenia M.P. i P.S. z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106):

24) składniki wynagrodzenia, do których pracownik ma prawo w okresie pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, w myśl postanowień układów zbiorowych pracy lub przepisów o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego wynagrodzenia lub zasiłku,

nie należy dodatku stażowego, który jest wypłacany w czasie niezdolności do pracy (choroby) lub pobierania zasiłku opiekuńczego, uwzględniać w podstawach ubezpieczeń społecznych.

Uwaga: ZUS interpretuje powyższe rozporządzenie jako konieczność podzielenia wypłaconego dodatku na dwie części: 1) za czas przepracowany - wchodzi do wszystkich podstaw ubezpieczeń, zasiłku chorobowego) i podatku dochodowego oraz 2) za czas nieprzepracowany z powodu choroby lub sprawowania opieki - wchodzi wyłącznie do podstawy podatku dochodowego. Dlatego właśnie w definicji dodatku stażowego w części 'wchodzi do podstaw' należy wybrać opcję 'Tak (bez okresu pobierania wynagr. za czas niezdolności do pracy lub sprawowania opieki)'. Wypłacony dodatek stażowy będzie wtedy automatycznie dzielony w przypadku choroby lub sprawowania opieki na dwie części przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym. Wyliczenie kwoty dodatku stażowego za czas nieprzepracowany jest dokonywane w przeliczeniu na 30 dni.

W przypadku zatrudnienia lub zwolnienia pracownika w trakcie miesiąca, dodatek stażowy za nieprzepracowaną część miesiąca jest redukowany w przeliczeniu na dni pracy.

W celu umożliwienia wprowadzenia formuły wyliczającej dodatek stażowy w sposób przedstawiony powyżej, w programie została wprowadzona zmienna systemowa 'staż (dodatek stażowy)'. Zmienna ta jest wyliczana na podstawie historii zatrudnienia pracownika wprowadzonej na ekranie 'Historia Zatrudnienia', który jest dostępny jako jedna z opcji menu 'Działania' po otwarciu kartoteki osobowej pracownika. Każdy z wprowadzonych na tym ekranie okresów zatrudnienia można odpowiednio sklasyfikować w odniesieniu do m.in. dodatku stażowego. **Uwaga: zmienna 'staż (dodatek stażowy)'** jest wyliczana od daty pierwszego zatrudnienia (w pierwszym okresie wliczanym do stażu) do pierwszego dnia miesiąca w miesiącu daty wypłaty listy do której dopisywana jest osoba której dodatek przysługuje. Zmienna ta jest wyliczana jako liczba przepracowanych pełnych miesiący, podzielonych przez 12, po odjęciu części ułamkowej.

Na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy zweryfikować definicję składnika o kodzie '50' - 'Dodatek stażowy'. **Składnik ten** powinien mieć następującą definicję: nie być redukowany za czas absencji, wchodzić do podstawy ubezpieczeń społecznych bez okresów pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy lub sprawowania opieki (chyba, że regulamin wynagradzania pracowników stanowi inaczej), nie wchodzić do podstawy zasiłku chorobowego, wchodzić do podstawy opodatkowania, wchodzić do wynagrodzenia urlopowego jako składnik stały, kwota wypłacana jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana każdego miesiąca. Składnik ten powinien zostać dopisany do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

W kartotece osobowej pracownika, na ekranie 'szczegóły Dot. Wybranej Osoby' należy wprowadzić następującą formułę w celu zautomatyzowania naliczania dodatku stażowego: zakładka 'skł wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły złożone':

Nazwa: '50 - Dodatek stażowy'

Data od: nie wpisywać daty 'od'

Data do: nie wpisywać daty 'do'

#### Wartość: formuła: 0,0100 x 'Procent dodatku stażowego' x 'Płaca zasadnicza'

#### Min: nie wpisywać 'Minimum'

#### Max: nie wpisywać 'Maximum'

Przedstawiona powyżej formuła jest najprostrza i uwzględnia standardowy sposób wyliczenia dodatku stażowego, czyli do 5 lat stażu bez dodatku, od 5 do 20 lat za każdy rok stażu 1% płacy zasadniczej, powyżej 20 lat 20% płacy zasadniczej. Możliwe są również inne formuły prowadzące do identycznego lub podobnego wyliczenia kwoty dodatku, w zależności od potrzeb, np.:

#### Nazwa: '50 - Dodatek stażowy'

# Data od: data początkowa od kiedy dodatek stażowy się należy, w omawianym powyżej przypadku data zatrudnienia + 5 lat

Data do: nie wpisywać daty 'do'

#### Wartość: formuła: 0,0100 x 'Lata stażu (dodatek stażowy)' x 'Płaca zasadnicza'

#### Max: formula: 0,2000 x 'Placa zasadnicza'

Tak zdefiniowany dodatek stażowy będzie automatycznie wyliczany i dopisywany do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym w momencie dopisywania pracownika do listy.

## Jak zautomatyzować naliczanie prowizji?

Załóżmy, że pracownikowi od listopada 2001, oprócz wynagrodzenia zasadniczego 1700,00 zł przysługuje prowizja, wynosząca 1,5% od wykonanej przez tego pracownika sprzedaży ponad 40000,00 zł. Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania naliczania takiej prowizji jest następująca:

1. Należy wprowadzić zmienną 'sprzedaż ponad 40000 zł' na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dot. Wynagrodzenia Osoby' (opcja w menu 'Działania' na ekranie 'Pracownicy') jako: dotyczy 'skł. wynagrodzenia' oraz wartość wprowadzana w podziale na okresy 'Miesięczne'. Dodatkowo należy wprowadzić wartości dla zmiennej 'Płaca zasadnicza': 1700 zł od listopada 2001. Zmienna 'Płaca zasadnicza' posiada wartości definiowane w okresach wielomiesięcznych. Aby wprowadzić wartość dla tej zmiennej należy kliknąć na przycisk '...' przy jej nazwie.

2. Na ekranie 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennych Pracownika') należy nadać zmiennej 'sprzedaż ponad 40000 zł' odpowiednią wartość, np. 20000,00 w miesiącu Listopad 2001. Zmienne dla których wartości są wprowadzane w okresach miesięcznych i w podziale na dni mają wprowadzanie wartości w innym miejscu niż zmienne 'wielomiesięczne', ponieważ modyfikacja ich wartości zostaje zablokowana po zamknięciu miesiąca.

# Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)? (patrz strona 137)

3. Na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby - Rozliczenia', dodatkowo do wynagrodzenia zasadniczego, należy dopisać następującą formułę prostą dla prowizji:

#### Nazwa: '50 - Prowizja'

#### Data od: '1-11-2001', bez daty do, tzn. bez ograniczenia czasowego

#### Wartość: formuła: 0,015 \* 'sprzedaż ponad 40000 zł'

4. Należy utworzyć listę płac rodzaju 'Wynagrodz. zasadnicze i inne składniki miesięczne' w miesiącu listopad 2001 i do tej listy dopisać pracownika. Kwota brutto wynagrodzenia powinna wynosić 2000 zł (1700 zł płacy zasadniczej i 300 zł prowizji (1,5% \* 20000 zł).

### Jak rozliczać wynagrodzenie akordowe?

Program umożliwia rozliczanie wynagrodzenia akordowego. Służą do tego celu odpowiednie zmienne dotyczące wynagrodzeń oraz formuły w kartotece osobowej zatrudnionego. Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania naliczania wynagrodzenia akordowego może być następująca:

1. Dla pracownika, na ekranie 'Pracownicy' (opcja menu kartotek osobowych), należy dopisać nową zmienną dot. wynagrodzenia (opcja menu 'Działania', 'Definiowanie Zmiennych dot. Wynagrodzenia Osoby'), nazwać ją np. 'llość wykonanego produktu 1' i zdefiniować jako: dotyczy 'skł. wynagrodzenia' oraz wartość wprowadzana w podziale na okresy 'Dni' - jeżeli chcemy rejestrować informacje w rozbiciu na dni lub 'Miesięczne' - jeżeli chcemy rejestrować informację o ilości wykonanego produktu 1 raz na miesiąc. Następnie zmiennej tej należy nadać odpowiednie wartości (data/miesiąc oraz ilość wykonanego produktu 1) na jednym z ekranów: wprowadzania wartości zmiennych. Dostępne są dwa ekrany: 'Wg Wybranej Daty' oraz 'Dla Wybranego Zatrudnionego'. Ekran 'Wg Wybranej Daty' jest wygodniejszy w przypadku rozliczania większej liczby pracowników. Dla rozliczania pojedynczych osób wygodniej jest wykorzystywać ekran 'Dla Wybranego Zatrudnionego'.

Uwaga: Zmienne dla których wartości są wprowadzane w okresach miesięcznych i w podziale na dni mają wprowadzanie wartości w innym miejscu niż zmienne 'wielomiesięczne', ponieważ możliwość modyfikacji ich wartości zostaje zablokowana po zamknięciu miesiąca.

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

# Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)? (patrz strona 137)

2. Dla firmy, na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń), należy dopisać nową zmienną, nazwać ją np. 'stawka za wykonanie jednostki produktu 1' i zdefiniować jako: dotyczy 'skł. wynagrodzenia' oraz wartość wprowadzana w podziale na okresy 'Wielomiesięczne'. Zmiennej tej należy nadać odpowiednie wartości na ekranie 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' otwieranym poprzez kliknięcie na przycisk '...' przy nazwie zmiennej na ekranie definicji. Założenie jest tutaj takie, że stawka jest wspólna dla różnych grup pracowników. Jeżeli nie jest to prawdą i każdy pracownik posiada oddzielną stawkę, należałoby zdefiniować zmienną 'stawka za wykonanie jednostki produktu 1' jako zmienną pracownika.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Wynagrodzenie akordowe' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Wynagrodzenie akordowe', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego i do podstawy opodatkowania, wchodzi do wynagrodzenia urlopowego jako składnik zmienny, kwota jest wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa o pracę', RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana każdego miesiąca.

4. Należy dopisać składnik wynagrodzenia 'Wynagrodzenie akordowe' do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'. Można też utworzyć całkowicie nowy rodzaj listy płac z podobną definicją jak lista 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.' - wszystko zależy od indywidualnych preferencji użytkownika.

5. W kartotece osobowej pracownika, na ekranie 'szczegóły Dot. Wybranej Osoby' należy wprowadzić następującą formułę w celu zautomatyzowania rozliczania wynagrodzenia akordowego: zakładka 'skł wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły złożone':

#### Nazwa: '50 - Wynagrodzenie akordowe'

#### Daty od i do

# Wartość: formuła: 1,0000 x 'stawka za wykonanie jednostki produktu 1' x 'llość wykonanego produktu 1'

6. W przypadku gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie za więcej niż jeden produkt należy całą sekwencję powtórzyć dla każdego produktu.

# Uwaga: identyczne składniki wynagrodzenia przy dopisywaniu do listy płac są konsolidowane w jednej pozycji. W przypadku gdy zachodzi potrzeba dokładniejszej klasyfikacji danych dotyczących różnych produktów należy zdefiniować tyle różnych składników na ile szczegółowa ma być klasyfikacja (zgodnie z pkt. 3).

Tak zdefiniowany składnik wynagrodzenia będzie automatycznie wyliczany i dopisywany do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym (lub innej zdefiniowanej w tym celu listy płac) w momencie dopisywania pracownika do tej listy.

# Jak rozliczać czynności zlecone przez organ władzy (udział w komisjach)?

Program umożliwia rozliczanie czynności zleconych przez organ władzy lub administracji państwowej (udział w komisjach) - art.13 ust.6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W przypadku uaktualnienia poprzedniej wersji programu, należy samemu dopisać i zdefiniować nowy składnik wynagrodzenia: 'Czynności zlec. przez org. wł.', a następnie nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Czynności zlecone przez org. władzy'. Do listy dostępnych składników na nowym rodzaju listy należy dopisać składnik 'Czynności zlec. przez org. wł.'. Sekwencja czynności w celu zdefiniowania nowego składnika wynagrodzenia i rodzaju listy płac powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Czynności zlec. przez org. wł.' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Czynności zlec. przez org. wł', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop, kwota jest wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa cywilnoprawna / działalność wykonywana osobiście', RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika nie jest dokonywana.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Czynności zlecone przez org. władzy' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Czynności zlecone przez organ władzy', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Tak', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Miesiąc' oraz ekran edycji - 'Czynności zlecone przez organ władzy'.

3. Należy dopisać składnik wynagrodzenia 'Czynności zlec. przez org. wł.' do listy dopuszczalnych składników na liście płac nowo utworzonego rodzaju. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' po wybraniu tej listy płac należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

Do tak zdefiniowanej listy płac można dopisywać wszystkich zatrudnionych (pracowników i zleceniobiorców). Kwoty wypłaconych składników wynagrodzenia należy dopisywać 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po dopisaniu osoby do listy. Kwoty wynagrodzenia zostaną odpowiednio uwzględnione na deklaracjach PIT-4, 8B i 11.

# Jak rozliczać kwoty wypłacone z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich (PIT-R)

Program umożliwia rozliczanie wypłaconych podatnikowi kwot z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich - art.13 ust. 5 i 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W przypadku uaktualnienia poprzedniej wersji programu, należy samemu dopisać i zdefiniować dwa nowe składniki wynagrodzenia: 'Obow.sp./ob.- kw.wol.od p.d.' oraz 'Obow.sp./ob.- kw.opodatk.'. Składniki te nie powinny wchodzić do podstaw ubezpieczeń społecznych, ponieważ zgodnie z § 2 ust. 15 rozporządzenia M.P. i P.S. z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106), podstawy wymiaru składek nie stanowią przychody:

15) należności z tytułu podróży służbowych - do wysokości określonej w odrębnych przepisach [...]

Następnie należy dopisać dwa nowe rodzaje list płac / rozliczeń zawierających składniki wynagrodzenia - 'Obow. społ. i obywat.(a.21,u.1,p.16)' oraz 'Obow. społ. i obywat.(a.21,u.1,p.17)'. Do listy dostępnych składników na każdym z nowych rodzajów list należy dopisać dwa poprzednio zdefiniowane składniki wynagrodzenia. Sekwencja czynności w celu zdefiniowania nowych składników wynagrodzenia i rodzajów list płac powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Obow.sp./ob.kw.wol.od p.d.' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Obow.sp./ob.- kw.wol.od p.d.', nie redukowany za czas absencji, nie wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop, kwota jest wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa cywilnoprawna / działalność wykonywana osobiście', RNA - nie oraz weryfikacja kwoty składnika nie jest dokonywana. Podobnie należy dopisać składnik 'Obow.sp./ob.- kw.opodatk.', dla którego należy zaznaczyć, że wchodzi on do podstawy opodatkowania.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Obow. społ. i obywat.(a.21,u.1,p.16)' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wypłaty kwot z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich - (art.21 ust.1 pkt.16)', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń' oraz ekran edycji - 'Kwoty z tyt. pełn. obow. społ. i obywat.'. Podobnie należy dopisać rodzaj listy płac 'Obow. społ. i obywat.(a.21,u.1,p.17)', dla którego należy zaznaczyć źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wypłaty kwot z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich - (art.21 ust.1 n.21 ust.1 pkt.17)'

3. Należy dopisać do każdego z dopisanych dwóch rodzajów list płac obydwa składniki wynagrodzenia zdefiniowane w pkt. 1. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

Do tak zdefiniowanych list płac można dopisywać wszystkich zatrudnionych (pracowników i zleceniobiorców). Kwoty wypłaconych składników wynagrodzenia należy dopisywać 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po dopisaniu osoby do listy. Kwoty wynagrodzenia zostaną odpowiednio uwzględnione na deklaracjach PIT-4R i 11.

### Jak rozliczać wygrane oraz nagrody?

Program umożliwia rozliczanie zryczałtowanego podatku od wypłaconych wygranych oraz nagród art.30 ust.1 pkt.2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT-8AR). W przypadku uaktualnienia poprzedniej wersji programu, należy samemu dopisać i zdefiniować nowy składnik wynagrodzenia: 'Wygrane oraz nagrody', a następnie nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Wygrane oraz nagrody'. Do listy dostępnych składników na nowym rodzaju listy należy dopisać składnik 'Wygrane oraz nagrody'.

Sekwencja czynności w celu zdefiniowania nowego składnika wynagrodzenia i rodzaju listy płac powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Wygrane oraz nagrody' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Wygrane oraz nagrody', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop, kwota jest wypłacana jako 'skł.wyn. - działalność wykonywana osobiście (nie um.cyw.-pr.)' oraz weryfikacja kwoty składnika nie jest dokonywana.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Wygrane oraz nagrody' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wygrane oraz nagrody (art.30 ust.1 pkt.2 ustawy) (PIT-8A)', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń' oraz ekran edycji - 'Wypł.z art.30 ustęp 1 rozliczane ryczałtem'.

3. Należy dopisać składnik wynagrodzenia 'Wygrane oraz nagrody' do listy dopuszczalnych składników na liście płac nowo utworzonego rodzaju. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' po wybraniu tej listy płac należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

Do tak zdefiniowanej listy płac można dopisywać wszystkich zatrudnionych (pracowników i zleceniobiorców). W praktyce ten rodzaj listy płac dotyczy zwykle osób nie będących pracownikami, którym np. w czasie festynu wypłacono nagrodę za wygraną w konkursie. Kwoty wypłaconych wygranych i nagród należy dopisywać 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po dopisaniu osoby do listy. Kwoty te zostaną odpowiednio uwzględnione na deklaracji PIT-8AR.

# Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę ubezpieczeń grupowych na życie?

Ubezpieczenie grupowe na życie jest zwykle dodatkowym świadczeniem na rzecz pracownika. Kwota ubezpieczenia nie jest wypłacana pracownikowi, ale podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania naliczania ubezpieczenia grupowego na życie może być następująca:

1. Na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy dopisać nową zmienną, nazwać ją np. 'Ub. grupowe na życie' i zdefiniować jako: dotyczy 'skł. wynagrodzenia' oraz wartość wprowadzana w podziale na okresy 'Wielomiesięczne'. Zmiennej tej należy nadać odpowiednie wartości na ekranie 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' otwieranym poprzez kliknięcie na przycisk '...' przy nazwie zmiennej na ekranie definicji. Założenie jest tutaj takie, że stawka ubezpieczenia jest identyczna dla wszystkich pracowników. Jeżeli nie jest to prawdą i różne grupy pracowników mają różne stawki, wtedy należałoby zdefiniować kilka zmiennych i nadać każdej z nich odpowiednią, nie powodującą konfuzji nazwę.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Ub. grupowe na życie' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod np. 'U1' - 'Ub. grupowe na życie', nie redukowany za czas absencji, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota jest wypłacana jako 'Nie wypłacana - zwiększa podstawy', RNA - nie oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

3. Należy dopisać składnik wynagrodzenia 'Ub. grupowe na życie' do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

4. W kartotece osobowej pracownika, na ekranie 'szczegóły Dot. Wybranej Osoby' należy wprowadzić następującą formułę w celu zautomatyzowania rozliczania ubezpieczenia grupowego na życie: zakładka 'skł wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły proste':

#### Nazwa: 'U1 - Ub. grupowe na życie'

Daty od i do

#### Wartość: formuła: 1,0000 \* 'Ub. grupowe na życie'

Tak zdefiniowany składnik wynagrodzenia będzie automatycznie wyliczany i dopisywany do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym (lub innej zdefiniowanej w tym celu listy płac) w momencie dopisywania pracownika do tej listy. Nie będzie on jednocześnie dodawany do kwoty 'Do wypłaty' dla pracownika.

# W jaki sposób rozliczać zakup przez pracodawcę usług medycznych tzw. pakiet medyczny?

W przypadku zakupu przez pracodawcę usług medycznych (tzw. pakiet medyczny), uprawniających pracowników do skorzystania z określonych badań, wartość pakietu medycznego otrzymanego przez pracownika stanowi przychód ze stosunku pracy, o którym mowa w art.12 ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Kwota pakietu nie jest wypłacana pracownikowi, ale podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Przyjęcie interpretacji, że oferowany pakiet medyczny, stanowi przychód podatkowy, konsekwentnie może prowadzić do wniosku, że wartość tych świadczeń stanowi podstawę dla wyliczenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne, zarówno tych ponoszonych przez pracownika, jak i pracodawcę.

Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania rozliczania pakietów medycznych może być następująca:

1. Na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń), należy dopisać nową zmienną, nazwać ją np. 'Kwota pakietu medyczn.' i zdefiniować jako wprowadzaną w podziale na okresy 'Wielomiesięczne' oraz dotyczy 'skł. wynagrodzenia'. Zmiennej tej należy nadać odpowiednią wartość na ekranie 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' otwieranym poprzez kliknięcie na przycisk '...' z prawej strony nazwy zmiennej. Zakładamy, że kwota pakietu jest identyczna dla wszystkich pracowników. Jeżeli nie jest to prawdą i różne grupy pracowników mają różne kwoty, wtedy należałoby zdefiniować kilka zmiennych, nadać każdej z nich odpowiednią nazwę i wartość.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Pakiet medyczny' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod np. 'PM' - 'Pakiet medyczny', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, nie wchodzi do podstawy zasiłku chorobowego, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego ani ekwiwalentu, kwota jest wypłacana jako 'Nie wypłacana - zwiększa podstawy', RNA - nie oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

3. Po zapisie nowego składnika, należy dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. W tym celu należy wybrać przycisk 'Listy Płac' z prawej strony definicji składnika lub potwierdzić otwarcie listy dopuszczalnych rodzajów list po zapisie składnika. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia Dopuszczające Składnik' należy wybrać i zapisać listę 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

4. W celu zautomatyzowania rozliczania pakietu medycznego, w kartotece osobowej każdego pracownika otrzymującego pakiet, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia' należy wprowadzić następującą formułę: zakładka 'składniki wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły proste':

#### Nazwa: 'PM - Pakiet medyczny'

Daty od i do

#### Wartość: formuła: 1,0000 \* 'Kwota pakietu medyczn.'

Podatek i składki na ubezpieczenia dla tak zdefiniowanego składnika wynagrodzenia będą automatycznie dopisywane i rozliczane na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym (lub innej zdefiniowanej w tym celu liście płac) w momencie dopisywania pracownika do tej listy. Składnik ten **nie będzie** jednocześnie dodawany do kwoty 'Do wypłaty' dla pracownika - jedynie kwota wynagrodzenia do wypłaty będzie obniżana o podatek i składki naliczone od pakietu.

# Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia?

Pierwszym krokiem w celu zautomatyzowania stałych potrąceń z wynagrodzenia zdefiniowanie nazw i właściwości potrąceń ('Konfiguacja Wynagrodzeń i Rozliczeń', 'Definiowanie Potrąceń'), a następnie zadeklarowanie odpowiednich formuł potrąceń w kartotece osobowej zatrudnionego (zakładka 'Potrącenia'). Np. pracownik, z którego wypłaty w miesiącach od maja 2000 do kwietnia 2001 potrącane jest ubezpieczenie na życie w kwocie stałej 30zł miesięcznie powinien mieć wprowadzoną następującą pozycję na zakładce potrącenia (podzakładka 'Formuły proste'):

#### Nazwa: 'Ubezpieczenie na życie', daty: od '1-5-2001' do '30-4-2001', kwota: 'kwota, 30,00'

Właściwości potrącenia 'Ubezpieczenie na życie' należy zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Potrąceń', tzn. nadać mu nazwę, kolejność potrącania, redukowanie lub nie podstaw stawek ubezpieczeniowych i podatku dochodowego, itp. Jeszcze lepszym rozwiązaniem jest wprowadzenie pozycji:

# Nazwa: 'Ubezpieczenie na życie', daty: od '1-5-2001' do '30-4-2001', kwota: 'formuła, 1,00 \* Stawka ubezpieczenia na życie'

gdzie 'stawka ubezpieczenia na życie' jest zmienną firmy (deklarowaną na ekranie konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy'). W tej drugiej sytuacji korzystne jest to, że raz wyspecyfikowaną stawkę ubezpieczenia dla całej firmy, można łatwo zmieniać od razu dla wszystkich zatrudnionych opłacających to ubezpieczenie oraz dodatkowo posiada się łatwo dostępną historię zmian tej stawki w czasie.

#### Potrącanie tytułów wykonawczych

**Alimenty:** Innym przykładem może być sytuacja, w której zatrudnionemu potrącane są alimenty w kwocie 2000zł od 1-1-2001. W takiej sytuacji, na zakładce potrącenia (podzakładka 'Formuły złożone'), należy wprowadzić następującą informację:

Nazwa: 'Tytuł wykonawczy - alimenty', daty: od '1-1-2001', brak daty do, kwota: 'kwota 2000,00', max.: 'formuła 1,0 \* 'Maks. potrącenie - tytuł wykonawczy alimenty'

**Tytuł wykonawczy inny niż alimenty:** w przypadku tytułu wykonawczego innego niż alimenty w kwocie np. 3000zł od 1-1-2001, zgodnie z obowiązującym Kodeksem pracy, takie potrącenie nie może przekraczać połowy wynagrodzenia oraz, jednocześnie, musi pozostawiać pracownikowi do wypłaty wynagrodzenie minimalne skorygowane o wymiar etatu):

# Nazwa: 'Tytuł wykonawczy - inny niż alimenty', daty: od '1-1-2001', brak daty do, kwota: 'kwota 3000,00', max.: 'formuła' 1,0 \* 'Maks. potrącenie - tytuł wyk. INNY niż alimenty', limit: '3000,00'

**Uwaga:** Na liście zmiennych systemowych umieszczono zmienne bez i z dopiskiem '(kp)'. Zmienne z dopiskiem '(kp)' implementują kwotę netto zgodnie z interpretacją Kodeksu pracy, czyli jako kwotę brutto, po odjęciu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki naliczonej na podatek dochodowy. Taka kwota różni się od faktycznej kwoty netto do wypłaty o różnicę pomiędzy składką na ubezpieczenie zdrowotne pobraną i odliczaną od zaliczki na podatek dochodowy. W opinii większości ekspertów należy ograniczać kwoty potrąceń zgodnie z faktycznymi kwotami netto, czyli, w przypadku powyższych formuł, z wykorzystaniem zmiennych **nie zawierających** dopisku '(kp)'. W przypadku jednak, gdy użytkownik wybierze pełną zgodność z Kodeksem pracy, wtedy powinien wykorzystać zmienne zawierające dopisek '(kp)':

Nazwa: 'Tytuł wykonawczy - alimenty', daty: od '1-1-2001', brak daty do, kwota: 'kwota 2000,00', max.: 'formuła 0,6 \* 'Wynagr. netto bez potrąceń na liście (kp)'

# Nazwa: 'Tytuł wykonawczy - inny niż alimenty', daty: od '1-1-2001', brak daty do, kwota: 'kwota 3000,00', max.: 'formuła' 1,0 \* 'Wynagr. netto bez potrąceń na liście (kp)' - 1,0 \* 'Minimalna kwota do wypłaty', limit: '3000,00'

gdzie 'Minimalna kwota do wypłaty' jest zmienną typu 'Minimum/maksimum' (dla firmy) wybierającą maksymalną kwotę z dwóch następujących kwot: wynagrodzenia minimalnego netto skorygowanego o wymiar etatu (kp) (zmienna systemowa) oraz kwoty połowy wynagrodzenia netto przed potrąceniami (kp) (dodatkowa zmienna typu 'Funkcja zmiennych' zdefiniowana przez użytkownika jako iloczyn współczynnika 1/2 oraz zmiennej systemowej 'Wynagr. netto bez potrąceń na liście (kp)').

Warto podkreślić, że potrącenia zawsze dotyczą wszystkich list płac na które wprowadza się zatrudnionego w wybranym miesiącu, którego te potrącenia dotyczą, do kwoty potrącenia lub do limitu potrącenia wprowadzonego do kartoteki osobowej.

# Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)? (patrz strona 137)

# Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia wg daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potrącenia)?

W programie dostępne są dwa dodatkowe ekrany, ułatwiające rejestrację wartości zmiennych wprowadzanych w podziale na dni (np. rejestracja czasu pracy, akord) lub miesiące (np. prowizja, potrącenia). Tego rodzaju dane zwykle najwygodniej jest wprowadzać na jednym ekranie, dla którego kryterium wyboru jest odpowiednio dzień lub miesiąc. Dla rejestracji wartości zmiennych w podziale na miesiące, takich jak np. sprzedaż (w celu określenia prowizji), czy potrącenia (np. za prywatne rozmowy telefonem służbowym), służy ekran 'Wprowadzanie Wartości Zmiennych dla Zatrudnionych Wg Wybranego Miesiąca' (opcja menu wprowadzania wartości zmiennych 'Wg Wybranego Miesiąca'). Na tym ekranie kryteriami odczytu są rok i miesiąc sprawozdawczy, kartoteka i dział lub grupa zatrudnionych oraz grupa edycji. Dla rejestracji wartości zmiennych w podziale na dni, takich jak np. czas pracy, czy ilość wykonanej pracy w systemie akordowym, służy ekran 'Wprowadzania wartości zmiennych dla Zatrudnionych dla Zatrudnionych dla Zatrudnionych w podziale na dni, takich jak np. czas pracy, czy ilość wykonanej pracy w systemie akordowym, służy ekran 'Wprowadzania wartości zmiennych y Wybranej Daty' (opcja menu wprowadzania wartości zmiennych si zmiennych dla Zatrudnionych wg Wybranej Daty' (opcja menu wprowadzania wartości zmiennych si zmiennych wg Wybranej Daty'). Na tym ekranie dodatkowym kryterium odczytu jest data dla której wprowadzane są dane.

Wyjaśnienia wymaga pojęcie **'grupa edycji'**. Każda zmienna wprowadzana w podziale na dni lub miesiące jest w czasie definiowania przypisywana do jednej z siedmiu grup edycji. Domyślnie jest to grupa o nazwie 'Ogólna', dostępne są także grupy z numerami od 1 do 5 oraz grupa 'Brak edycji (przeglądanie)'. Poprzez przypisanie zmiennych należących do jednego zatrudnionego do różnych grup, można dokonywać wprowadzania wartości dla tych zmiennych na różnych ekranach, dzięki różnym kryteriom odczytu (różne grupy edycji) dla tych zmiennych. Np. w przypadku rozliczania czasu pracy zatrudnionego wg dwóch różnych stawek, w kartotece zatrudnionego powinny się znajdować dwie zmienne: 'Liczba godzin st. A' oraz 'Liczba godzin st. B'. W przypadku, gdy rozliczana jest większa grupa pracowników oraz gdy praca wg stawek A i B odbywa się w różne dni tygodnia, dzięki przypisaniu zmiennych do różnych grup edycji, odpowiednio 'Grupa 1' i Grupa 2', można wprowadzać dla nich wartości na dwóch niezależnych ekranach, unikając w ten sposób pomyłek, o które mogłoby być łatwiej w przypadku gdyby wszystkie zmienne znajdowałyby się na jednocześnie na tym samym ekranie.

Dzięki dodatkowej opcji importu, wartości zmiennych można importować z pliku tekstowego, przygotowanego w innym programie (np. Excel, inny program Rejestracji Czasu Pracy). Schemat takiego pliku jest opisany w sekcji pomocy:

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

Warto też wspomnieć, że na ekranach wprowadzania wartości dla zmiennych dostępna jest opcja 'Ustaw Wszystkie Pozycje' (opcja menu 'Działania'). Korzystając z tej opcji można szybko wprowadzić wartości dla wielu pozycji jednocześnie (np. '8,00' w przypadku 8-godzinnego dnia pracy).

## Jak wprowadzać wynagrodzenie za urlop (urlopowe)?

Wynagrodzenie za urlop przysługuje wszystkim pracownikom zatrudnionym na umowę o pracę. Jest ono wyliczane oddzielnie dla każdego składnika wynagrodzenia. Wynagrodzenie urlopowe jest wyliczane i wstawiane na listę płac automatycznie, w odniesieniu do składników dostępnych na wybranej liście. **Oznacza to, że jeżeli składnik wynagrodzenia nie jest dostępny na liście płac, nie zostanie od niego na tej liście naliczone należne wynagrodzenie urlopowe**. Aby składnik ten został uwzględniony, należy utworzyć dla niego odpowiednią listę, która dopuszcza jego dopisanie. Wynagrodzenie urlopowe umieszczane jest na podzakładce 'Wyn. urlopowe' zakładki 'składniki wynagrodzenia' (ekran 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'). Prawidłowość uwzględnienia składników w wynagrodzeniu urlopowym można zawsze zweryfikować na wykorzystując raport podsumowujący: 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'.

#### Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia (patrz strona 79)

Warunkiem koniecznym automatycznego wyliczania i wstawiania na listy płac wynagrodzenia urlopowego jest wprowadzenie urlopu do kartoteki osobowej pracownika. Dokonuje się tego na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', na zakładce 'Przerwy/świadczenia' i podzakładce 'Urlopy wyp.'. Należy dopisać następującą pozycję:

Daty od i do: daty od i do trwania urlopu

Uwagi: <miejsce na wpisanie dodatkowych uwag dot. urlopu>

Wynagrodzenie urlopowe wyliczane jest w czasie dopisywania pracownika do listy płac **po** wcześniejszym zredukowaniu wynagrodzenia o ewentualne okres(y) niezdolności do pracy lub nieobecności w pracy (i podzieleniu tego wynagrodzenia na okresy uzupełniające okres(y) niezdolności), **proporcjonalnie** do wynagrodzenia przysługującego za okres przepracowany. Wynagrodzenie urlopowe od składników stałych wyliczane jest od kwoty składnika przysługującej za cały miesiąc. Wynagrodzenie urlopowe od składników zmiennych wyliczane jest w oparciu o wybierany w kartotece osobowej okres (zakładka 'składniki wynagrodzenia'). Dostępne są następujące opcje: '3 miesiące', '12 miesięcy' lub 'Nie dopisywane'. Wyliczone wynagrodzenie można zawsze odpowiednio skorygować 'z ręki' lub wyliczyć ponownie.

Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

Szczegóły dotyczące wybranej osoby (patrz strona 25)

Wydruk zestawień podsumowujących z wynagrodzeń (patrz strona 43)

## Jak rejestrować urlopy okolicznościowe?

W przypadku, gdy pracownik pobiera **wyłacznie** stałe składniki wynagrodzenia, urlopy okolicznościowe można rejestrować podobnie jak 'Dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat (art.188 k.p.)'.

#### Rejestracja dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat (art.188 k.p.) (patrz strona 167)

W takiej sytuacji, urlop okolicznościowy pojawia się na zakładce 'Przerwy' na liście płac oraz na wydruku Karty Pracy i Ewidencji Czasu Pracy i nie ma żadnego wpływu na wyliczenie wynagrodzenia.

W bardziej ogólnym przypadku, prawidłowy rezultat dla dowolnego rodzaju składników wynagrodzenia otrzymywanych przez pracownika, można uzyskać poprzez skonfigurowanie dodatkowego świadczenia finansowanego przez Pracodawcę, z kwotą automatycznie wyliczaną jako iloczyn ilości godzin czasu obowiązku pracy w czasie nieobecności oraz stawki godzinowej wynagrodzenia urlopowego. Sekwencja czynności w celu skonfigurowania urlopu okolicznościowego może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) rodzaj przerwy 'Urlop okolicznościowy' (na ekranie 'Rodzaje Absencji - Świadczeń i Przerw' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Typ rodzaju do świadectwa pracy to 'Nie wchodzi na świadectwo pracy', metoda redukcji składników wynagrodzenia - 'Redukuje wg dni roboczych'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostało dopisane) następujące świadczenie: 'Urlop okolicznościowy' (opis pełny 'Urlop okolicznościowy') na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). W definicji należy podać kod 'U\_O' (lub inny dowolny kod użytkownika **nie wykorzystywany przez ZUS**), źródło finansowania - 'Pracodawca', wchodzi do wszystkich podstaw ubezpieczeń i podatku, wchodzi do wynagrodzenia za urlop jako - 'Nie wchodzi', kwota nie redukowana, redukuje składniki wynagrodzenia i dni pracy, kwota wypłacana jako 'Świadczenie', RSA - 'Nie', podstawa jest wyliczana jako '(Stawka godz. urlopu okolicznościowego) x (godz. nieob.)' oraz rodzaj zasiłku chorobowego - 'ND' (nie dotyczy).

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostało dopisane) świadczenie wymienione w pkt. 2 do listy dopuszczalnych świadczeń do rodzaju list płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. Ekran list płac, na których będzie dopuszczalne nowe świadczenie otwiera się automatycznie po zapisie pozycji w pkt. 2, w innym przypadku, po zapisaniu pozycji w pkt. 2 należy wybrać przycisk 'Listy Plac' z prawej strony świadczenia i wybrać z listy rozwijanej listę 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

4. Urlopy okolicznościowe należy rejestrować w kartotece osobowej pracownika, po wybraniu przycisku 'Absencje i Kalendarz', zakładki 'Absencje: urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe, świadczenia, przerwy', a następnie podzakładki 'Urlopy okolicznościowe, przestoje, oddelegowania', wybierając rodzaj 'Urlop okolicznościowy' i odpowiednią nazwę. Wynagrodzenie zostanie wyliczone i dopisane do listy płac na zakładce 'Świadczenia (finansowane przez pracodawcę)' (na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'), podczas dopisywania pracownika do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym.

Prawidłowo zarejestrowany urlop okolicznościowy pojawi się również wydruku Karty Pracy oraz Ewidencji Czasu Pracy.

### W jaki sposób rozliczać w programie świadczenie urlopowe?

Zgodnie z ustawą z dnia 4 marca 1994r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późn. zm., pracodawca który nie utworzył Funduszu Świadczeń Socjalnych ma obowiązek wypłacić każdemu pracownikowi zatrudnionemu na umowę o pracę świadczenie urlopowe. Obowiązkowi utworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych podlegają wyłącznie pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników. Świadczenie urlopowe wypłaca się raz w roku w przeddzień urlopu trwającego minimum 14 dni. Zgodnie z Kodeksem Pracy pracodawca ma obowiązek przynajmniej raz w roku udzielić pracownikowi 14 dniowego urlopu.

#### Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia wypłat świadczenia urlopowego może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Świadczenie urlopowe' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Świadczenie urlopowe', nie redukowany za czas absencji, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj list płac zawierający składniki na ekranie "Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): opis - 'Świadczenia urlopowe', źródło przychodu dla deklaracji PIT - 'Wynagrodzenie', przysługuje za okres (do oblicz. chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', automatycznie dopisywać potrącenia - 'Tak', ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia'. Po zapisaniu nowego rodzaju listy płac należy kliknąć na przycisk '...' z prawej strony pozycji i na ekranie 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu', dopisać pozycję z kodem '50' - Świadczenie urlopowe'.

3. Należy dopisać nową zmienną dotyczącą wynagrodzeń dla firmy 'Świadczenie urlopowe' na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Definicja zmiennej: dotyczy 'skł. wynagrodzenia', wartość wprowadzana w podziale na okresy 'Wielomiesięczne'. Dla zmiennej należy wprowadzić odpowiednie wartości (przycisk '...' po prawej stronie pozycji).

4. Dla wybranego pracownika, na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', dodatkowo do wynagrodzenia zasadniczego, należy wprowadzić następującą formułę prostą dla świadczenia urlopowego:

#### Nazwa: '50 - Świadczenie urlopowe'

#### Daty od i do

#### Wartość: formuła: 1,0000 \* 'Świadczenie urlopowe'

5. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' należy wprowadzić nową listę płac rodzaju 'Świadczenia urlopowe' i dopisać pracownika do tej listy. Wartość świadczenia i inne dane zostaną dopisane automatycznie na podstawie informacji z kartoteki osobowej.

### Jak rozliczać ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy?

Wypłaty wynagrodzenia za czas urlopu regulują: kodeks pracy (art. 171 do 173) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r., w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997r., Nr 2, poz. 14). Zgodnie z art. 171. Kodeksu pracy, w razie niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub powołania pracownika do zasadniczej, okresowej lub zawodowej służby wojskowej, pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.

Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia wypłat ekwiwalentu pieniężnego za urlop może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Ekwiwalent pieniężny za urlop' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Ekwiwalent pieniężny za urlop', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'składniki wypłacane jednorazowo' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wynagrodzenie', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Tak', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Rok' oraz ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia'. Dopisany rodzaj list płac służy rejestracji składników wynagrodzenia nie będących składnikami przysługującymi miesięcznie, kwartalnie lub rocznie w sensie art.42 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 1999r., Nr 60, poz. 636). Składniki te, zgodnie z art.42, ust.4 ustawy wchodzą do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w wysokości stanowiącej jedną dwunastą kwoty wypłaconej pracownikowi za rok poprzedzający miesiąc wypłaty.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik '50' - 'Ekwiwalent pieniężny za urlop', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'składniki wypłacane jednorazowo' (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

4. Dla wybranego pracownika, na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', dodatkowo do innych składników, należy wprowadzić następującą formułę prostą dla ekwiwalentu pieniężnego za urlop:

#### Nazwa: '50 - Ekwiwalent pieniężny za urlop'

#### Daty od i do

#### Wartość: kwota: <kwota ekwiwalentu, np. 500,00>

5. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń), należy wprowadzić nową listę płac rodzaju 'składniki wypłacane jednorazowo' i dopisać pracownika do tej listy. Wartość ekwiwalentu i inne dane zostaną dopisane automatycznie na podstawie danych z kartoteki.

W przypadku ominięcia pkt.4., kwotę wynagrodzenia należy dopisać bezpośrednio na ekranie edycji listy płac.

#### Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy (patrz strona 101)

# W jaki sposób rejestrować wypłaty wynagrodzeń sklasyfikowane jako 'Inne' na deklaracjach PIT?

Wypłaty wynagrodzeń sklasyfikowane jako 'Inne' na deklaracjach PIT ('Inne przychody' - PIT-4, 'Inne źródła' - PIT-11, itp.) można rejestrować i rozliczać w programie poprzez dopisanie i odpowiednie zdefiniowanie nowego rodzaju listy płac/rozliczeń. Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia tego typu wypłat może być następująca (na przykładzie wypłat zapomogi):

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Zapomoga z ZFŚS' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Zapomoga', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Inne przychody/źródła' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT -

'Inne źródła', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Tak', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Rok' oraz ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia'. Dopisany rodzaj list płac służy rejestracji składników wynagrodzenia nie będących składnikami przysługującymi miesięcznie, kwartalnie lub rocznie w sensie art.42 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 1999r., Nr 60, poz. 636). Składniki te, zgodnie z art.42, ust.4 ustawy wchodzą do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w wysokości stanowiącej jedną dwunastą kwoty wypłaconej pracownikowi za rok poprzedzający miesiąc wypłaty.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik '50' - 'Zapomoga z ZFŚS', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'Inne przychody/źródła' (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

4. Dla wybranego pracownika, na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', dodatkowo do innych składników, należy wprowadzić następującą formułę prostą dla nowego składnika:

#### Nazwa: '50 - 'Zapomoga'

#### Daty od i do

#### Wartość: kwota: <kwota zapomogi, np. 500,00>

5. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń), należy wprowadzić nową listę płac rodzaju 'składniki wypłacane jednorazowo' i dopisać pracownika do tej listy. Wartość składnika i inne dane zostaną dopisane automatycznie na podstawie informacji z kartoteki.

W przypadku pominięcia pkt.4., kwotę wynagrodzenia można dopisać bezpośrednio na ekranie edycji listy płac. Wszystkie zarejestrowane w ten sposób wypłaty pojawią się na deklaracjach PIT w pozycji 'Inne przychody/źródła'.

# W jaki sposób rejestrować wypłaty dla aresztowanych lub skazanych oraz emerytury na deklaracjach PIT?

Wypłaty sklasyfikowane na deklaracjach PIT jako 'Należności za pracę przypadające tymczasowo aresztowanym lub skazanym', 'Emerytury - renty krajowe, renty strukturalne, świadczenia pieniężne dla cywilnych ofiar wojny' oraz 'Emerytury - renty zagraniczne' można rejestrować i rozliczać w programie poprzez dopisanie i odpowiednie zdefiniowanie nowych rodzajów listy płac/rozliczeń (w przypadku, gdy te rodzaje nie zostały oryginalnie zainstalowane razem z programem). Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia tego typu wypłat może być następująca (na przykładzie wypłat dla aresztowanych lub skazanych):

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Wypłaty dla skazanych i aresztow.' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wypłaty dla skazanych i aresztowanych', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Tak', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia', automatycznie dopisywać ustawowe koszty - 'Nie', kwotę wolną - 'Tak'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik '11' - 'Wynagrodz. godzinowe', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na nowo dopisanym rodzaju list płac (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia'). W przypadku wypłat innych składników wynagrodzenia, należy te składniki również dopisać do listy dopuszczalnych składników.

W przypadku rejestracji emerytur należy przed wykonaniem powyższych czynności dodatkowo dopisać i zdefiniować odpowiedni składnik wynagrodzenia na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

## Rozliczanie ryczałtem wypłat kwot z art.13. ust.5-7 (PIT-8A)

Zostało dodane rozliczanie ryczałtem wypłat kwot z art.13. ust.5-7 (PIT-8A). W nowym rozliczeniu są dostępne trzy nowe składniki wynagrodzenia: 'Czynn. zlec.przez org.władzy/adm.państw./udz.w komisjach - ryczałt (PIT-8A)', 'Kwoty z tytułu pełnienia ob. społ. i obyw.- kw. opodatkow. - ryczałt (PIT-8A)'

oraz 'Udział w organach stanowiących osób prawnych - ryczałt (PIT-8A)'. Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia tego typu wypłat może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostały dopisane) składniki wynagrodzenia: 'Czynn. zlec.przez org.władzy/adm.państw./udz.w komisjach - ryczałt (PIT-8A)' (opis skrócony 'Ryczałt - cz.zlec.przez org.wł.'), 'Kwoty z tytułu pełnienia ob. społ. i obyw.- kw. opodatkow. - ryczałt (PIT-8A)' ('Ryczałt - ob.sp./ob.- kw.op.') oraz 'Udział w organach stanowiących osób prawnych - ryczałt (PIT-8A)' ('Ryczałt - udz.w org.stan.os.p.') a następnie odpowiednio je zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Wypł.z art.13 (u.5-7) rozl. ryczałtem' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wypłaty z art.13 (ust.5-7) rozliczane ryczałtem', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Miesiac' oraz ekran edycji - 'Wypł.z art.13 (u.5-7) rozliczane ryczałtem'.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostały dopisane) składniki wymienione w pkt. 1 do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'Wypł.z art.13 (u.5-7) rozl. ryczałtem' (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

4. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń), należy wprowadzić nową listę płac rodzaju "Wypł.z art.13 (u.5-7) rozl. ryczałtem' i dopisać zleceniobiorcę lub inną osobę do tej listy. Kwotę składnika należy wprowadzić 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po wybraniu pozycji dotyczącej zleceniobiorcy.

Wszystkie zarejestrowane w ten sposób wypłaty pojawią się na deklaracji PIT-8A w odpowiedniej pozycji.

## W jaki sposób rejestrować wypłaty dywidendy?

Wypłaty sklasyfikowane na deklaracji PIT-8A jako ' Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych' można rejestrować i rozliczać w programie poprzez dopisanie i odpowiednie zdefiniowanie nowego rodzaju listy płac/rozliczeń (w przypadku, gdy rodzaj ten nie został oryginalnie zainstalowany razem z programem). Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia tego typu wypłat może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Dywidenda' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Dywidendy (PIT-8A)', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'Wypłaty z art.30a rozliczane ryczałtem'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Dywidenda (PIT-8A)' (kod 'DY', opis skrócony 'Dywidenda'), a następnie odpowiednio zdefiniować ten składnik na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) jako: 'Nie redukowany za czas absencji', podatek dochodowy 'Tak', ubezpieczenia ZUS wszystkie na 'Nie', wchodzi do wynagrodzenia za urlop 'Nie wchodzi (nie redukuj kwoty za czas urlopu)', ekwiwalent 'Nie wchodzi', kwota wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa o pracę', wchodzi do wyn. brutto 'Nie', sprawozdania GUS oraz RP-7 'Nieklasyfikowany'.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik 'DY' - 'Dywidenda', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na nowo dopisanym rodzaju list płac (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

4. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń), należy wprowadzić nową listę płac rodzaju 'Dywidendy (PIT-8A)' i dopisać zatrudnionego do tej listy. Kwotę składnika 'Dywidenda' należy wprowadzić 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po wybraniu pozycji dotyczącej zatrudnionego.

Wszystkie zarejestrowane w ten sposób wypłaty pojawią się na deklaracji PIT-8A w odpowiedniej pozycji.

### Jak rozliczać odprawę pieniężną?

Zgodnie art.8 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw. (Dz.U. z 1990r., Nr 4, poz.19), pracownikowi, z którym został rozwiązany stosunek pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, przysługuje odprawa pieniężna.

Art. 8.

2. Odprawa pieniężna przysługuje w wysokości:

1) jednomiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik przepracował łącznie

mniej niż 10 lat,

2) dwumiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik przepracował łącznie

10 lat, lecz mniej niż 20 lat,

3) trzymiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik przepracował łącznie 20 lat i więcej.

Odprawę pieniężną ustala się według zasad obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Zasady te opisane są w rozporządzeniu M.P.i P.S. z dnia 8 stycznia 1997 r., w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997r., Nr 2, poz.14).

#### Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

Od kwoty odprawy jest odprowadzana zaliczka na podatek dochodowy (art.21, ust.1, pkt.3a i 3b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe reguluje rozporządzenie M.P. i P.S. z dnia 18 grudnia 1998 r. (Dz.U. z 1998r., Nr 161, poz.1106). Rozporządzenie to wyłącza z podstawy wymiaru składek ubezpieczenia emerytalnego i rentowego m.in. (§ 2, pkt.3): odprawy, odszkodowania i rekompensaty wypłacane pracownikom z tytułu wygaśnięcia lub rozwiązania stosunku pracy, w tym z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.

W związku z powyższym, odprawa nie wchodzi również do podstawy ubezpieczenia chorobowego oraz, zgodnie z art.21, ust.1 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym nie stanowi podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W celu rozliczenia odprawy pieniężnej:

1. należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Odprawa pieniężna' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Odprawa pieniężna', nie redukowany za czas absencji, nie wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika nie jest dokonywana.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik '50' - 'Odprawa pieniężna, do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

Odprawę pieniężną należy zarejestrować w kartotece osobowej pracownika - wtedy kwota zostanie automatycznie przepisana przy dopisywaniu pracownika do listy płac. Można również, po dopisaniu pracownika do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym, 'z ręki' dopisać temu pracownikowi kwotę odprawy na zakładce 'składniki wynagrodzenia'. W przypadku skrócenia okresu wypowiedzenia, należy również zarejestrować świadczenie 'Odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia' zarówno w kartotece osobowej pracownika, jak i na liście płac (na zakładce 'Świadczenia finansowane przez pracodawcę'). Należy przy tym pamiętać o wcześniejszym zamknięciu okresów dla wszystkich wypłacanych temu pracownikowi składników wynagrodzenia zarejestrowanych w kartotece osobowej.

## Jak rozliczać od 1-1-2004 ryczałt samochodowy?

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia ryczałtu samochodowego, opodatkowanego od 1-1-2004, może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Ryczałt samochodowy' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod '50' - 'Ryczałt samochodowy', redukowany o 1/22 za każdy dzień absencji, nie wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, RNA -nie oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

2. Jeżeli chce się rejestrować ryczałt samochodowy w pozycji 'Inne źródła' deklaracji PIT (w innym przypadku należy przejść do pkt. 3), należy dopisać dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Rozliczenie - ryczałt samochodowy' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Inne źródła', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - '**składniki wynagrodzenia**', dopisywać kwotę wolną oraz ustawowe koszty uzyskania przychodów 'Nie' (w przypadku wybrania 'Tak', kwota wolna i koszty byłyby dopisywane do listy płac 'Rozliczenie - ryczałt samochodowy' w przypadku utworzenia tej listy płac **przed** listą płac z wynagrodzeniem zasadniczym w miesiącu).

3. Jeżeli chce się rejestrować ryczałt samochodowy w pozycji 'Inne źródła' deklaracji PIT, należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik '50' - 'Ryczałt samochodowy', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'Rozliczenie - ryczałt samochodowy' (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia'). Jeżeli chce się rejestrować ryczałt samochodowy w pozycji 'Wynagrodzenie ze stosunku pracy' deklaracji PIT, należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik '50' - 'Ryczałt samochodowy', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

4. Dla wybranego pracownika, na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', dodatkowo do innych składników, można wprowadzić następującą formułę prostą dla nowego składnika:

#### Nazwa: '50 - 'Ryczałt samochodowy'

Daty od i do

#### Wartość: kwota: <kwota ryczałtu, np. 300,00>

można także zdefiniować odpowiednią zmienną (np. 'Kwota ryczałtu samochodowego') i wyliczać kwotę składnika formułą ('1,0000' x 'Kwota ryczałtu samochodowego').

5. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń), należy wprowadzić nową listę płac wybranego w pkt. 3. rodzaju i dopisać pracownika do tej listy. Wartość składnika i inne dane zostaną dopisane automatycznie na podstawie informacji z kartoteki.

W przypadku pominięcia pkt.4., kwotę wynagrodzenia można dopisać bezpośrednio na ekranie edycji listy płac. Wszystkie zarejestrowane w ten sposób wypłaty pojawią się w odpowiedniej pozycji na deklaracjach PIT.

# W jaki sposób rozliczać wykorzystywanie samochodu służbowego do celów prywatnych?

Pracodawca może pozwolić pracownikowi na bezpłatne wykorzystanie samochodu służbowego, do jego celów prywatnych. W takiej sytuacji korzystanie z samochodu służbowego do celów prywatnych jest nieodpłatnym świadczeniem stanowiącym dla pracownika przychód podlegający opodatkowaniu. Ustalona w sposób rynkowy kwota nieodpłatnego świadczenia doliczana jest do wynagrodzenia pracownika, od którego naliczany jest podatek dochodowy oraz składki ZUS (ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne). Do wartości nieodpłatnego świadczenia będzie także wliczany koszt paliwa, jeżeli ten koszt ponosi pracodawca.
Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania rozliczania wykorzystanie samochodu służbowego do celów prywatnych może być następująca:

1. Na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Zatrudnionego' (przycisk 'Zmienne' w kartotece pracownika), należy dopisać nową zmienną, nazwać ją np. 'Kwota nieodpł. świadcz.' i zdefiniować jako wprowadzaną 'Każdego miesiąca', oraz dotyczy 'skł. wynagrodzenia'. Zmiennej tej należy nadać odpowiednią wartość na ekranie 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' otwieranym poprzez jedną z opcji menu 'Wprowadzanie Wartości dla Zmiennej' należy to zrobić przed naliczeniem listy płac.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Nieodpłatne świadczenie' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod np. 'NS' - 'Nieodpłatne świadczenie', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, nie wchodzi do podstawy zasiłku chorobowego, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego ani ekwiwalentu, kwota jest wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa o pracę', wchodzi do wyn. brutto 'Nie', oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

3. Po zapisie nowego składnika, należy dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. W tym celu należy wybrać przycisk 'Listy Płac' z prawej strony definicji składnika lub potwierdzić otwarcie listy dopuszczalnych rodzajów list po zapisie składnika. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia Dopuszczające Składnik' należy wybrać i zapisać listę 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

4. W celu zautomatyzowania rozliczania pakietu medycznego, w kartotece osobowej każdego pracownika otrzymującego pakiet, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia' należy wprowadzić następującą formułę: zakładka 'składniki wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły proste':

#### Nazwa: 'NS - Nieodpłatne świadczenie'

Daty od i do

#### Wartość: formuła: 1,0000 \* 'Kwota nieodpł. świadcz.'

Podatek i składki na ubezpieczenia dla tak zdefiniowanego składnika wynagrodzenia będą automatycznie dopisywane i rozliczane na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym (lub innej zdefiniowanej w tym celu liście płac) w momencie dopisywania pracownika do tej listy.

# Jak zautomatyzować wyliczanie 13-tek oraz innych podobnych wypłat?

Załóżmy, że pracownikowi przysługuje wypłata 13 -tej pensji, wyliczanej jako średnia z wynagrodzenia otrzymanego przez pracownika w poprzednim roku kalendarzowym, z pominięciem niektórych wypłaconych składników wynagrodzenia. Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania naliczania takiej wypłaty powinna być następująca:

1. Należy wprowadzić zmienną podsumowującą składniki do podstawy 13-tki o nazwie np. 'składniki do pdst. 13-tki ' na ekranie 'Definiowanie Zmiennych Globalnych' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) z następującą definicją: sposób wprowadzania wartości 'Wartość składników' oraz dotyczy 'skł. wynagrodzenia'. Aby wprowadzić definicję wyliczania wartość dla tej zmiennej należy kliknąć na przycisk '...' z prawej strony po zapisaniu pozycji.

2. Na ekranie 'Definiowanie Wartości dla Zmiennej - Wartość Składników' należy wybrać okres 12 miesięcy od 1 roku przed aktualnym (w przypadku listy płac za rok np. 2016 utworzonej w styczniu 2017 z datą wypłaty w styczniu 2017) lub od 0 roku przed aktualnym (w przypadku listy płac za rok np. 2016 utworzonej w grudniu 2016 z datą wypłaty w styczniu 2017) oraz dopisać do listy kolejne składniki wynagrodzenia, które zostaną wykorzystane do wyliczenia podstawy 13-tki.

3. Należy wprowadzić drugą zmienną podsumowującą świadczenia do podstawy 13-tki o nazwie np. 'Świadcz. do pdst. 13-tki ' na ekranie 'Definiowanie Zmiennych Globalnych ' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) z następującą definicją: sposób wprowadzania wartości 'Wartość świadczeń' oraz dotyczy 'skł. wynagrodzenia'. Aby wprowadzić definicję wyliczania wartość dla tej zmiennej należy kliknąć na przycisk '...' z prawej strony po zapisaniu pozycji.

4. Na ekranie 'Definiowanie Wartości dla Zmiennej - Wartość Świadczeń' należy wybrać okres 12 miesięcy od 1 roku przed aktualnym (w przypadku listy płac za rok np. 2016 utworzonej w styczniu 2017 z datą wypłaty w styczniu 2017) lub od 0 roku przed aktualnym (w przypadku listy płac za rok np. 2016 utworzonej w grudniu 2016 z datą wypłaty w styczniu 2017) oraz dopisać do listy kolejne świadczenia, które zostaną wykorzystane do wyliczenia podstawy 13-tki, chodzi tutaj przede wszystkim o dopisanie urlopów okolicznościowych, oraz świadczenia z kodem ZUS '220' czyli dodatku stażowego za czas choroby.

5. Na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Globalnych' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy dopisać kolejną zmienną o nazwie np. '0,085' jako zmienną dla której wartości są wprowadzane w okresach wielomiesięcznych i przypisać tej zmiennej wartość '0,085' od np. stycznia 1990.

6. Na ekranie 'Definiowanie Zmiennych dla Globalnych' należy dopisać kolejną zmienną o nazwie np. 'Kwota 13-tki' z następującą definicją: sposób wprowadzania wartości 'Funkcja zmiennych' oraz dotyczy 'skł. wynagrodzenia' i zdefiniować tę zmienną jako:

#### 'składniki do pdst. 13-tki' <plus> 'Świadcz. do pdst. 13-tki' <razy> '0,085'

jako kolejność wyliczania należy wskazać pozycję: '( a <operator> b ) <operator> ( c <operator> d )'

7. W kartotece każdego pracownika uprawnionego do otrzymania 13-tki, na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby - Rozliczenia', dodatkowo do wynagrodzenia zasadniczego, należy na formułach prostych dopisać następującą formułę dla składnika wynagrodzenia '13-tka' (należy ten składnik wcześniej dopisać do definicji składników oraz przypisać do odpowiedniej listy płac, zgodnie z ogólnymi zasadami):

#### Nazwa: '50 - 13-tka'

#### Data od: bez daty 'od' i daty 'do', tzn. bez ograniczenia czasowego

#### Wartość: formuła: 1,0000 x 'Kwota 13-tki'

8. W miesiącu grudniu roku poprzedzającego należy utworzyć listę płac rodzaju '13-tka' (należy ten rodzaj listy płac wcześniej odpowiednio zdefiniować zgodnie z ogólnymi zasadami) z faktyczną datą wypłaty/dokonania np. 20 luty aktualnego roku i do tej listy dopisać pracownika. Prawidłowość wyliczenia kwoty wypłaconej 13-tki można zweryfikować wykorzystując w tym celu np. raport 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń' (dostępny w wydrukach wynagrodzeń).

## Jak rozliczać nadpłatę/zwrot podatku w przypadku wypełniania dla pracownika PIT-40?

Procedura rejestracji kwot z tytułu nadpłaty/zwrotu podatku z PIT-40 obejmuje uzupełnienie oraz zapis do archiwum utworzonego przez programu wydruku deklaracji PIT-40.

W programie, w czasie odczytu wydruku deklaracji PIT-40, na deklaracji zostają automatycznie umieszczone domyślne kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku wynikające z rozliczenia podatku z urzędem skarbowym. W większości przypadków umieszczone na wydruku deklaracji domyślne kwoty są prawidłowe, w innym przypadku, w opcji menu 'Działania', dostępna jest opcja 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu', którą można wykorzystać do edycji kwot dotyczących rozliczenia podatku dochodowego na PIT-40.

Po odczytaniu deklaracji a przed wydrukiem, prawidłowo wypełnioną deklarację należy koniecznie zapisać do archiwum dokumentów (opcja menu 'Plik', 'Zapisz'). Zapis deklaracji do archiwum oznacza jednoczesne zarejestrowanie kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku w rozliczeniach pracownika z urzędem skarbowym. Po zapisie kwoty są automatycznie uwzględniane na deklaracji PIT-4 za wybrany miesiąc. Zarejestrowane kwoty można przeglądać na ekranie 'Należności dla Urzędu Skarbowego - PIT-40'. W przypadku konieczności korekty deklaracji, ponowny zapis zmienia odpowiednio kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku.

# Rozliczanie honorarium z tytułu przekazania praw autorskich (koszty 50%)

Korzystną formą rozliczania wynagrodzeń dla pracowników może być zastosowanie do części przychodów 50% kosztów uzyskania przychodów, na podstawie art.22 ust.9 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W takim przypadku, należy podzielić wynagrodzenie na wynagrodzenie zasadnicze, rozliczane na liście płac "Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.' z zastosowaniem kosztów ustawowych oraz honorarium, rozliczane na dodatkowej liście płac 'Wypłata honorarium' z zastosowaniem kosztów 50% tak jak to ma miejsce w przypadku umów cywilnoprawnych z przeniesieniem przysługujących praw autorskich.

W poniższym przykładzie założono, że wynagrodzenie pracownika składa się z dwóch części: 2500zł rozliczanej z kosztami ustawowymi oraz z części 7500zł rozliczanej z kosztami 50%. Aby w pełni zautomatyzować rozliczanie wynagrodzenia dla pracownika, należy:

1. W konfiguracji programu na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia', należy zmienić definicję listy płac 'Umowy o prawa autorskie': nazwę listy płac na 'Wypłata honorarium' oraz źródło przychodów do deklaracji PIT na 'Wynagrodzenia ze stosunku: pracy - przychody z kosztami uzysk. przych. na pdst. art.22 ust.9 pkt 3 ustawy'.

2. W konfiguracji programu na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia', należy zmienić nazwę i definicję składnika 'Umowa o prawa autorskie': nazwę składnika na 'Honorarium Autorskie', metodę redukcji kwoty za czas nieprzepracowany na 'Redukowana proporcjonalnie wg dni roboczych', wchodzenie do wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy na 'Nie wchodzi, redukowany za czas urlopu'. Dodatkowo należy dopisać nowy składnik o nazwie 'Wynagr. urlopowe od honorarium', metodą redukcji kwoty za czas nieprzepracowany 'Nie redukowana za czas absencji', wchodzeniem do wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy na 'Nie wchodzi, ne redukowany za czas urlopu' oraz wchodzeniem do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na 'Nie wchodzi'. Nowy składnik powinien zostać dołączony do listy składników dostępnych na liście płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

3. W konfiguracji programu na ekranie 'Definiowanie Zmiennych Globalnych', należy zdefiniować nową zmienną o nazwie 'Współczynnik urlopowy' jako 'Funkcję zmiennych': 'Płaca zasadnicza (System)' <razy> 'Zatr. - dni urlopu w miesiącu (System)' <podzielić przez> 'Zatr. - dni obow. pracy bez zatr./zwol.'.

4. W kartotece każdego pracownika rozliczanego z honorarium, należy zdefiniować nową zmienną o nazwie 'Współcz. honorarium' wprowadzaną 'Wielomiesięcznie' i nadać jej wartość '0,75' oraz zmienić zakres istniejącej zmiennej 'Płaca zasadnicza' na 'Wszystkie elementy'. Następnie, po wybraniu przycisku 'Rozliczenia', na zakładce składników wynagrodzenia 'Formuły złożone', należy dodać następujące dwa składniki:

#### Składnik: '11- Wynagr. zasadnicze'

Kwota wyliczana formułą: '-1,0 ' x 'Płaca zasadnicza' x 'Współcz. honorarium'

#### Składnik: 'UH- 'Wynagr. urlopowe od honorarium'

#### Kwota wyliczana formułą: '1,0 ' x 'Współczynnik urlopowy' x 'Współcz. honorarium'

5. Do rejestru umów cywilnoprawnych dla pracownika, w rejestrze 'Umowy o prawa autorskie', należy dopisać nową pozycję z datami 'od' i 'do' odpowiadającym datom zatrudnienia pracownika (na ekranie 'Historia Zatrudnienia i Nauki'). Umowa powinna być rozliczana formułą:

#### 'Współcz. honorarium' x 'Płaca zasadnicza'

6. W kartotece każdego pracownika rozliczanego z honorarium, należy wybrać zakładkę 'Podatki' i zaznaczyć, że umowy cywilnoprawne są rozliczane stawką podatku ze skali podatkowej.

7. Każdego miesiąca należy utworzyć dwie listy płac: 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.' oraz 'Wypłata honorarium' i do obydwu list należy dopisać zatrudnionych otrzymujących część wynagrodzenia w formie honorarium.

# W jaki sposób rejestrować wypłaty należności dla osób zagranicznych?

Wypłaty sklasyfikowane na deklaracji PIT-8A jako 'Należności osób zagranicznych, wymienione w art.29 ustawy' można rejestrować i rozliczać w programie poprzez dopisanie i odpowiednie zdefiniowanie nowego rodzaju listy płac/rozliczeń (w przypadku, gdy rodzaj ten nie został oryginalnie zainstalowany razem z programem). **Opisane wypłaty nie dotyczą osób zagranicznych zatrudnionych na umowę o pracę** - w takim przypadku, rozliczenie osoby zagranicznej nie różni się niczym od rozliczenia zwykłego pracownika. Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego zdefiniowania i rozliczenia tego typu wypłat może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Należności osób zagranicznych (ryczałt)' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'NZ' - 'Należności os. zagr. (ryczałt)', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - działalność wykonywana osobiście (nie umowa cyw.-prawna), weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony, klasyfikacja do sprawozdań GUS - 'Honorarium'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Należności osób zagranicz. (ryczałt)' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Należności osób zagranicz. art.29 (PIT-8A)', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'Wypłaty z art. 13 u.5-7 rozliczane ryczałtem'.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik 'NZ' - 'Należności os. zagr. (ryczałt)', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na nowo dopisanym rodzaju list płac (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

4. W celu rozliczenia wypłaty należności dla osoby zagranicznej, na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' należy dopisać dodatkowo do innych list płac w miesiącu listę płac rodzaju 'Należności osób zagranicz. (ryczałł)' i dopisać zatrudnionego do tej listy. Kwotę składnika "Należności os. zagr. (ryczałł)' można wprowadzić 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po wybraniu pozycji dotyczącej zatrudnionego lub wpisać przed utworzeniem listy płac do kartoteki zatrudnoionego po wybraniu przycisku 'Rozliczenia'.

Wszystkie zarejestrowane w ten sposób wypłaty pojawią się na deklaracji PIT-8A w odpowiedniej pozycji.

# Jak skorygować niezaokrągloną do pełnych złotych kwotę podatku za styczeń 2006?

Od stycznia 2006 w ordynacji podatkowej zmieniono sposób zaokrąglania zaliczki należnej na podatek dochodowy z zaokrąglania do dziesiątek groszy na zaokrąglanie do pełnych złotych. Jeżeli listy płac z datą wypłaty w styczniu 2006 były przygotowywane starszą wersją programu, zaliczka należna na tych listach mogła zostać zaokrąglona do dziesiątek groszy. W takiej sytuacji kwota podatku na deklaracji PIT-4 za styczeń 2006 (poz. 51) pokaże podatek niezaokrąglony do pełnych złotych. Jest to prawidłowe, ponieważ PIT-4 jest raportem który podsumowuje tylko dane zarejestrowane na listach płac bez wykonywania jakichkolwiek dodatkowych obliczeń. Jeżeli zaliczki należne na listach płac z datami wypłaty w miesiącu styczeń 2006 byłyby dla każdej osoby na liście płac zaokrąglone do pełnych złotych, PIT-4 w pozycjach 51 i 53 nie wymagałby edycji. Wypełnienie nowej deklaracji PIT-4 'z ręki' z zaokrągloną do pełnych złotych pozycją 51 nie rozwiązuje w takiej sytuacji problemu. Aby problem rozwiązać, należy skonfigurować i wypełnić dodatkowe rozliczenie z datą wypłaty w miesiącu styczniu (np. 31-1-2006), zgodnie z sekwencją czynności do wykonania opisaną poniżej. **Przedstawiona sekwencja czynności nie wymaga dokonywania zmian w żadnej z istniejących list płac.** 

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Korekta podatku i składek FP,FGŚP' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze

Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wynagrodzenie', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - '**składniki wynagrodzenia'**, dopisywać kwotę wolną oraz ustawowe koszty uzyskania przychodów 'Nie'.

2. Do list płac **za miesiąc bieżący** (raczej **nie** styczeń 2006 ponieważ w takim przypadku trudno byłoby skonsolidować korektę podatku z wypłatą za miesiąc bieżący) należy dopisać nową listę płac, wybrać dla tej listy rodzaj 'Korekta podatku i składek FP,FGŚP', wpisać **datę wypłaty/dokonania '31-1-2006'** i dopisać do tej listy wszystkich pracowników z nieprawidłowymi zaokrągleniami (można dopisać wszystkich pracowników i następnie usunąć z listy rozliczonych prawidłowo). Osoby z nieprawidłowymi zaokrągleniami w miesiącu styczeń 2006 pojawią się po dopisaniu na liście z kwotami do wypłaty skorygowanymi o zaokrąglenia podatku. Osoby z kwotami do wypłaty 0zł można z tej listy usunąć. Po zapisaniu listy płac, deklaracja PIT-4 odczytana za styczeń 2006 powinna pokazać poprawną kwotę podatku zaokrągloną do pełnych złotych. **Dodatkowo, poprawne będą także deklaracje PIT-11/8B odczytane za rok 2006.** 

Po wykonaniu powyższych czynności skorygowane zostały rozliczenia z urzędem skarbowym. Do skorygowania pozostają jeszcze rozliczenia z zatrudnionymi, ponieważ różnice kwot wynikające z zaokrągleń należy pracownikom wypłacić lub potrącić w kolejnej liście płac z kwoty netto do wypłaty. W tym celu, **w miesiącu bieżącym**, należy przy odczycie wydruku list płac wybrać wydruk skonsolidowany i do drukowanych list płac dodać listę z korektami podatku. Kwoty podatku należnego oraz pobranego zostaną na wydruku listy płac odpowiednio skorygowane.

## Jak skorygować składki na FGŚP przy zmianie stawki po wypłacie?

Zgodnie z art. 41 ustawy budżetowej na rok 2006 (z dn. 17 lutego 2006) składka na FGŚP została ustalona w wysokości 0,10% podstawy składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez stosowania ograniczenia rocznej podstawy wymiaru.

W myśl art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1993r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002r., Nr 9, poz. 85 z późn. zm.), do czasu określenia wysokości składki przez ustawę budżetową, należy stosować składkę w wysokości ustalonej na rok poprzedni (w 2005 roku stopa procentowa składki na ten Fundusz wynosiła 0,15% podstawy jej wymiaru). Natomiast po ustaleniu wysokości składki przez ustawę budżetową, płatnicy składek zobowiązani są dokonać korekty wysokości wpłat od początku roku budżetowego w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym została ogłoszona ustawa budżetowa.

W związku z powyższym płatnicy składek, którzy opłacili składkę na ten Fundusz w wysokości 0,15% (ustalonej na rok 2005) powinni skorygować przekazane deklaracje rozliczeniowe za okres od początku roku, poprzez wykazanie w nich należnych składek ustalonych w wysokości 0,10% podstawy wymiaru. O ustaloną w wyniku korekty nadpłatę składek płatnicy mogą pomniejszyć bieżącą wpłatę składek na ten Fundusz, o ile nie występują u nich zaległości z tytułu składek.

W celu dokonania korekty, można skonfigurować i wypełnić dodatkowe rozliczenia z datą wypłaty w miesiącach styczeń (np. 31-1-2006) oraz luty (np. 28-2-2006), zgodnie z sekwencją czynności do wykonania opisaną poniżej. W przypadku gdy w parametrach wyliczeniowych na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' wybrano wyliczanie składek FP oraz FGŚP od sumy podstaw, a nie oddzielnie dla każdej podstawy, wykonanie poniższych czynności nie jest niezbędne do wykonania korekty. **Przedstawiona sekwencja czynności nie wymaga dokonywania zmian w żadnej z istniejących list płac.** 

1. Na ekranie parametrów wyliczeniowych 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' należy od stycznia 2006 zmienić składkę na FGŚP z 0,15% na 0,10%.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Korekta podatku i składek FP,FGŚP' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wynagrodzenie', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia', dopisywać kwotę wolną oraz ustawowe koszty uzyskania przychodów 'Nie'.

3. Do list płac za miesiąc bieżący (lub styczeń i luty 2006 - w takim przypadku warto później zweryfikować czy przypadkiem na tych listach nie została skorygowana również zaliczka na podatek dochodowy - nie byłby to żaden błąd, ale niewygodnie byłoby wtedy taką korektę skonsolidować z wypłatą za miesiąc bieżący) należy dopisać dwie nowe listy płac, wybrać dla tych list rodzaj 'Korekta podatku i składek FP,FGŚP', wpisać daty wypłaty/dokonania '31-1-2006' oraz '28-2-2006' i po zapisaniu dopisać do tych list wszystkich pracowników. Osoby z nieprawidłowymi składkami FGŚP pojawią się po dopisaniu na liście z kwotami składek skorygowanymi. Tak utworzone listy należy zapisać.

Po wykonaniu powyższych czynności, można dokonać eksportu skorygowanych danych do programu Płatnik za miesiące styczeń oraz luty 2006. Zgodnie z informacją ZUS, o ustaloną w wyniku korekty nadpłatę składek płatnicy mogą pomniejszyć bieżącą wpłatę składek na ten Fundusz, o ile nie występują u nich zaległości z tytułu składek - **tej korekty należy dokonać 'z ręki' w programie Płatnik** po wykonaniu eksportu danych do programu Płatnik, na deklaracji DRA za miesiąc bieżący.

### Korekta wypłaty wynagrodzenia

Korekta wynagrodzenia może się odbywać w różny sposób, w zależności od przyczyny korekty. Niektóre typowe sytuacje zostały opisane w innych sekcjach pomocy:

Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy? (patrz strona 165)

Jak korygować nadpłatę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe? (patrz strona 151)

#### Jak korygować przychód opodatkowany? (patrz strona 152)

Jeżeli przyczyną korekty jest np. wyrównanie wynagrodzenia, lub wynagrodzenie wypłacone w zbyt małej lub zbyt dużej kwocie, najlepiej jest skorygować pomyłkę odpowiednio zwiększając lub zmniejszając kwoty składników wynagrodzenia na liście płac w kolejnym miesiącu.

W sytuacjach, w których nie jest możliwa korekta poprzez zmianę kwoty brutto składnika w kolejnym miesiącu (np. zmiana rodzaju absencji zarejestrowanej w kartotece), korekty należy dokonać w następujący sposób:

1. Należy zarejestrować prawidłową informację w kartotece osobowej zatrudnionego.

2. W miesiącu, w którym znajduje się nieprawidłowa lista płac, należy dopisać dwie dodatkowe (nowe) listy płac tego samego rodzaju, co lista korygowana, wpisując w polu 'Uwagi' pierwszej z tych list 'Lista korygująca', a drugiej, 'Lista skorygowana'. Informacja w 'Uwagach' pozwoli na łatwą identyfikację listy płac przy wydruku. Wszelkie inne informacje (oprócz numeru listy i uwag) wprowadzone w nagłówkach nowych list płac powinny być identyczne, jak w liście oryginalnej.

3. Należy otworzyć zawartość listy płac oznaczonej jako 'Lista korygująca'. Jeżeli zostaną automatycznie otwarte kryteria odczytu dopisywania zatrudnionego, należy wybrać 'Anuluj'. Na pustym ekranie zawartości listy płac należy wybrać opcję menu 'Działania', 'Dopisz Korektę dla Wybranej Pozycji z Innej Listy Płac'. W dalszej kolejności należy wybrać i dopisać pozycję korygowaną. Dopisana pozycja będzie wyglądała identycznie, jak pozycja oryginalna, ale wszystkie jej wartości będą miały ujemny znak. Po zapisaniu pozycji korygującej, **suma wynagrodzenia, oraz wszelkich innych kwot dotyczących zatrudnionego na listach korygowanej i korygującej wydrukowanych razem powinna wynosić 0**.

4. Należy otworzyć zawartość listy płac oznaczonej jako 'Lista skorygowana' i dopisać do niej zatrudnionego w standardowy sposób tak jak w przypadku oryginalnej listy. Ponieważ dane w kartotece zostały już wcześniej poprawione (pkt. 1), wynagrodzenie na liście skorygowanej powinno zostać wyliczone prawidłowo. Po zapisaniu pozycji na liście skorygowanej, **suma wynagrodzenia, oraz wszelkich innych kwot dotyczących zatrudnionego na listach korygującej i skorygowanej wydrukowanych razem powinna być równa kwocie korekty, której należy dokonać - dotyczy to wszystkich rozliczeń pracodawcy, czyli z pracownikiem (kwota do wypłaty), z ZUS (składki) i urzędem skarbowym (zaliczka na podatek).** 

5. Skonsolidowany wydruk listy korygującej i skorygowanej pozwala prawidłowo określić wszystkie kwoty korekty. Należy pamiętać o poprawieniu daty wypłaty/dokonania dla tych list na aktualną, ale dopiero **PO** utworzeniu innych list z datami wypłaty w tym samym miesiącu - synchronizacja składek ZUS i podatku w przypadku tych samych dat wypłaty mogłaby doprowadzić do nieprawidłowych wyliczeń na aktualnej liście. Uwaga: w przypadku korygowania daty wypłaty na listach z umowami cywilnoprawnymi, data wypłaty znajduje się na zawartości listy i może być inna dla każdej pozycji - aby ją zmienić bez

automatycznego przeliczenia składek i podatku, należy wykorzystać opcję menu 'Działania', 'Zmień Datę Wypłaty Umowy Cywilnoprawnej' z zaznaczoną opcją nieprzeliczania składek i zaliczki na podatek.

Ważną opcją w przypadku wielu korekt jest miesiąc eksportu do programu Płatnik ZUS. Ponieważ standardowo eksport do programu Płatnik jest wykonywany wg daty wypłaty/dokonania, aby to zmienić (jeżeli jest taka potrzeba), należy wykorzystać dodatkową opcję na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' w menu 'Działania' i zmienić miesiąc eksportu do programu Płatnik na oryginalny (zgodny z datą wypłaty/dokonania oryginalnej listy) dla obydwu list: korygującej i skorygowanej.

## Jak korygować nadpłatę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

W myśl art.19 ustawy o ubezpieczeniach społecznych, roczna podstawa ubezpieczenia emerytalnego i rentowego nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W przypadku zatrudnienia pracownika w jednej firmie lub zatrudnienia w więcej niż jednej firmie oraz rejestracji podstawy podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego od wynagrodzenia otrzymywanego z dodatkowego zatrudnienia, program sam kontroluje moment przekroczenia rocznej podstawy i po jego przekroczeniu nie nalicza już składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Może się jednak zdarzyć, że o dodatkowym wynagrodzeniu otrzymywanym w ciągu roku przez pracownika pracodawcę poinformuje dopiero ZUS. W takiej sytuacji należy dokonać korekty nadpłaconej składki.

Aby skorygować nadpłaconą składkę, należy w konfiguracji programu:

1. Dopisać (lub upewnić się że już się znajduje w konfiguracji) składnik wynagrodzenia - **'Korekta przekroczenia rocznej podstawy wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego'** (na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'KE', opis skrócony 'Korekta przekroczenia r.p.w.', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, wchodzi do podstawy ub. zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy i nie redukowany za czas urlopu, nie wchodzi do ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, kwota jest wypłacana jako 'skł.wyn. - umowa o pracę', nie wchodzi do wynagrodzenia brutto, nieklasyfikowany w sprawozdaniach GUS oraz RP-7.

2. Nowy składnik należy dopisać do listy dopuszczalnych składników na liście płac 'składniki wypłacane jednorazowo'.

W dalszej kolejności, należy zarejestrować listę płac z korektę nadpłaconej składki:

1. Do list płac **za miesiąc bieżący** należy dopisać nową listę płac, wybrać dla tej listy rodzaj 'składniki wypłacane jednorazowo' i dopisać do tej listy korygowanego pracownika. Po dopisaniu pracownika, należy dopisać pracownikowi składnik 'Korekta przekroczenia r.p.w. i wpisać kwotę składnika równą **kwocie nadpłaconej składki** ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (**nie** podstawy!). Należy zwrócić szczególną uwagę, aby do pozycji na liście płac nie zostały dopisane koszty uzyskania przychodu ani kwota wolna. Następnie, należy dla tej pozycji otworzyć ekran 'Zasady Konfiguracyjne Wybranej Pozycji' (ikonka lub odpowiednia opcja menu 'Działania') i na ekranie usunąć 'haczyk' z pozycji 'Eksport rozliczenia do Płatnika'. Eksport do deklaracji PIT nastąpi wg daty wypłaty. Wypłatę dla pracownika należy skonsolidować z podstawową listą płac w czasie wydruku listy płac.

2. W programie Płatnik, należy manualnie skorygować dane dotyczące miesięca przekroczenia podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz kolejnych miesięcy i wysłać korekty do ZUS.

Powyższy sposób dokonywania korekty jest metodą uproszczoną i dotyczy wyłącznie korekt dokonywanych za lata poprzednie w przypadku, **gdy użytkownik koryguje dane wysłane do ZUS bezpośrednio w programie Płatnik** (tzn. nie korzysta z eksportu do programu Płatnik).

Poniżej opisano jeszcze jeden możliwy sposób korekty, który jest bardziej precyzyjny, jednak wymaga utworzenia dodatkowych list płac. Aby dokonać precyzyjnej korekty dotyczącej lat poprzednich, należy:

1. W kartotece zatrudnionego zarejestrować przekroczenie rocznej podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Dokonuje się tego na zakładce 'Dodatkowe informacje' po wybraniu w kartotece przycisku 'Inne'. Po wybraniu, że informację przekazał ZUS, można wprowadzić kwotę podstawy w miesiącu przekroczenia, która powinna znajdować się w informacji otrzymanej z ZUS.

2. Dla wszystkich miesięcy począwszy od miesiąca przekroczenia do końca roku, należy dla każdej listy na której znajduje się zatrudniony utworzyć dodatkową listę korygującą, a następnie listą skorygowaną. Listy korygująca i skorygowana muszą być tego samego rodzaju co oryginalna lista (zwykle 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'), mieć daty wypłaty/dokonania identyczne jak data wypłaty/dokonania oryginalnej listy oraz powinny mieć umieszczoną odpowiednią informację w polu 'Uwagi' (np. 'Lista korygująca dla Jana Kowalskiego' i 'Lista skorygowana dla Jana Kowalskiego'). **Do listy korygującej zatrudniony jest dopisywany nie z kartoteki**, ale poprzez opcję menu 'Działania', 'Dopisz Korektę dla Wybranej Pozycji z Innej Listy Płac' - należy wybrać i dopisać oryginalną pozycję. Dopisana pozycja będzie miała identyczne kwoty i wartości jak oryginalna, ale wszystkie będą ujemne. Lista korygująca 'zeruje' oryginalną. **Do listy skorygowanej pracownik jest dopisywany z kartoteki**, czyli tak jak zawsze przy tworzeniu nowej listy. Po utworzeniu, należy obydwu listom (korygującej i skorygowanej) zmienić datę wypłaty/dokonania na aktualną. **Nowa data wypłaty będzie wykorzystana do wydruku listy płac i wypłaty dla zatrudnionego oraz do rozliczenia z urzędem skarbowym.** 

W przypadku eksportu do programu Płatnik ZUS, korekta formularzy będzie dotyczyć roku przekroczenia. Ponieważ standardowo eksport do programu Płatnik ZUS jest wykonywany wg daty wypłaty/dokonania, która nie jest w roku przekroczenia, aby to zmienić, należy wykorzystać dodatkową opcję na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' w menu 'Działania' i zmienić miesiąc eksportu do programu Płatnik na oryginalny (zgodny z datą wypłaty/dokonania oryginalnej listy) dla obydwu list - korygującej i skorygowanej. Po wykonaniu, zgodnie z powyższą sekwencją czynności, list korygującej i skorygowanej dla wszystkich miesięcy, można wydrukować na wydruku skonsolidowanym wszystkie listy (korygującą i skorygowaną) razem dla wszystkich miesięcy (wg daty wypłaty). **Z wydruku skonsolidowanych list płac korygującej i skorygowanej będzie wynikała kwota dopłaty dla zatrudnionego.** 

### Jak korygować przychód opodatkowany?

Potrzeba korekty przychodu opodatkowanego może wynikać np. ze zmiany zasad opodatkowania składnika wynagrodzenia, która następuje w ciągu roku. Przykładem mogą tutaj posłużyć wypłaty z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, które do lipca 2009 były w całości opodatkowane (art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), a po wejściu w życie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zostały zwolnione od podatku w kwocie do 380zł za cały rok podatkowy.

Aby umożliwić dokonanie korekty przychodu opodatkowanego, należy zdefiniować w konfiguracji programu nowy składnik wynagrodzenia oraz nowy rodzaj listy płac. Sekwencja czynności w celu zdefiniowania nowego składnika korekty przychodu opodatkowanego i rodzaju listy płac powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Korekta podstawy opodatkowania' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wynagrodzenia ze stosunku pracy', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń' oraz ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Korekta podstawy opodatk.' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'KO' - 'Korekta podstawy opodatk.', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop, nie wchodzi do ekwiwalentu, kwota jest wypłacana jako 'Nie wypłacana - zwiększa podstawy, weryfikacja kwoty składnika nie jest dokonywana, nieklasyfikowana na sprawozdaniach GUS i RP-7.

3. Po zapisaniu nowego składnika, należy dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac nowo utworzonego rodzaju - ekran dopuszczalnych list zostanie otworzony automatycznie po zapisie. W innym przypadku, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' po wybraniu zdefiniowanego w pkt.1 rodzaju listy płac należy wybrać opcję menu

'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu' i dopisać do listy składnik zdefiniowany w pkt.2.

Tak zdefiniowana lista płac powinna zostać utworzona w wybranym miesiącu (np. grudzień 2009), z datą wypłaty/dokonania koniecznie w roku którego dotyczy korekta (np. 31-12-2009). Do utworzonej listy płac można, po otwarciu jej zawartości, dopisywać wszystkich zatrudnionych (pracowników i zleceniobiorców). Po dopisaniu, przy każdym zatrudnionym należy otworzyć ekran 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' (dostępny po wybraniu przycisku '...' przy formie wypłaty) i dopisać zatrudnionemu składnik 'Korekta podstawy opodatk.' wpisując kwotę składnika, do której przychód zatrudnionego był zwolniony od podatku (np. 380zł w 2009 roku w przypadku wykorzystania pełnej kwoty zwolnienia). **Po zaakceptowaniu, pozycję należy najpierw przełączyć w tryb manualny - służy w tym celu opcja menu 'Działania', 'Zmień Sposób Wyliczania Pozycji (Automat./Manualnie)' i wyzerować kwoty zaliczki należnej oraz pobranej</u>. W dalszej kolejności, pozycję należy przełączyć w tryb korekcyjny - służy w tym celu opcja menu 'Działania', 'Zmień Rodzaj Pozycji (Korekcyjna/Normalna)', a następnie zapisać. Po zapisaniu, wszystkie raporty i wydruki wyświetlające przychód opodatkowany (np. PIT-11) będą miały skorygowaną kwotę przychodu oraz inne kwoty wynikające bezpośrednio z kwoty przychodu (np. dochód na deklaracji PIT-11). Pozostałe kwoty pozostaną niezmienione.** 

### Rejestracja w kartotece osoby zagranicznej bez PESEL lub NIP

Minimum informacyjne pozwalające utworzyć kartotekę dla nowej osoby to nazwisko, imię, oraz numer PESEL. Jeżeli zatrudniony nie ma przypisanego przez ZUS numeru PESEL, wtedy należy dla takiej osoby wygenerować sztuczny numer PESEL. Aby tego dokonać, należy w kartotece tej osoby wybrać opcję menu 'Działania', 'Wygeneruj Sztuczny Numer PESEL dla Osoby'. Sztuczny numer PESEL będzie ignorowany przez program na wszystkich dokumentach.

Jeżeli wprowadzona osoba nie posiada również numeru NIP, należy przypisać jej numer NIP '999-999-99-99'.

Jednocześnie, na zakładce 'ZUS' w kartotece zatrudnionego należy wybrać i wpisać odpowiedni identyfikator dla ZUS, zwykle jest to numer paszportu, a na zakladce 'Podatki' należy wybrać identyfikator dla PIT 'NIP', oraz zaznaczyć 'Nierezydent podatkowy' i wprowadzić numer paszportu.

## W jaki sposób rejestrować wypłaty należności dla osób zagranicznych?

Wypłaty sklasyfikowane na deklaracji PIT-8A jako 'Należności osób zagranicznych, wymienione w art.29 ustawy' można rejestrować i rozliczać w programie poprzez dopisanie i odpowiednie zdefiniowanie nowego rodzaju listy płac/rozliczeń (w przypadku, gdy rodzaj ten nie został oryginalnie zainstalowany razem z programem). **Opisane wypłaty nie dotyczą osób zagranicznych zatrudnionych na umowę o pracę** - w takim przypadku, rozliczenie osoby zagranicznej nie różni się niczym od rozliczenia zwykłego pracownika. Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego zdefiniowania i rozliczenia tego typu wypłat może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Należności osób zagranicznych (ryczałt)' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'NZ' - 'Należności os. zagr. (ryczałt)', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - działalność wykonywana osobiście (nie umowa cyw.-prawna), weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony, klasyfikacja do sprawozdań GUS - 'Honorarium'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Należności osób zagranicz. (ryczałt)' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Należności osób zagranicz. art.29 (PIT-8A)', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'Wypłaty z art. 13 u.5-7 rozliczane ryczałtem'.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik 'NZ' - 'Należności os. zagr. (ryczałt)', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na nowo dopisanym rodzaju list płac (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

4. W celu rozliczenia wypłaty należności dla osoby zagranicznej, na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' należy dopisać dodatkowo do innych list płac w miesiącu listę płac rodzaju 'Należności osób zagranicz. (ryczałt)' i dopisać zatrudnionego do tej listy. Kwotę składnika "Należności os. zagr. (ryczałt)' można wprowadzić 'z ręki' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' po wybraniu pozycji dotyczącej zatrudnionego lub wpisać przed utworzeniem listy płac do kartoteki zatrudnoionego po wybraniu przycisku 'Rozliczenia'.

Wszystkie zarejestrowane w ten sposób wypłaty pojawią się na deklaracji PIT-8A w odpowiedniej pozycji.

### Jak rozliczać ekwiwalent za pranie odzieży?

Ekwiwalent za pranie odzieży, oraz inne podobne składniki, nie wchodzą do podstaw ubezpieczeń ZUS oraz nie są opodatkowane. Zwykle są one rozliczane na liście płac razem z wynagrodzeniem zasadniczym i innymi składnikami przysługującymi za miesiąc, oraz podlegają redukcji proporcjonalnie do dni absencji w przypadku nieobecności pracownika.

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia tego typu wypłat może być następująca:

1. W konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia', należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Ekwiwalent za pranie odzieży' (kod 'EP', opis skrócony 'Ekwiwalent za pranie') i odpowiednio ten składnik zdefiniować jako: 'Redukowany proporcjonalnie wg dni/godzin roboczych' lub 'Nie redukowany za czas absencji', w zależności od tego, czy chcemy składnik automatycznie redukować w przypadku absencji pracownika, czy nie, podatek dochodowy 'Tak', ubezpieczenia ZUS wszystkie na 'Nie', wchodzi do wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy 'Nie wchodzi (nie redukuj kwoty za czas urlopu)', wchodzi do ekwiwalentu na niewykorzystany urlop wypoczynkowy 'Nie wchodzi', kwota wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa o pracę', wchodzi do wyn. brutto 'Nie', sprawozdania GUS oraz RP-7 'Nieklasyfikowany'.

2. Po zapisaniu, nowy składnik można dopisać (lub upewnić się że już został dopisany), do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na liście Wynagr. zasadnicze i inne skł. miesięczne' (ekran listy zostanie automatycznie otworzony po zapisie, można również wybrać przycisk 'Listy Płac' z prawej strony składnika). **Uwaga: jeżeli ekwiwalent ma być wypłacany na oddzielnej liście płac**, należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia o nazwie np. 'Ekwiwalent za pranie' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Nie uwzględniany na deklaracjach PIT', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia' i dopisać ekwiwalent za pranie odzieży do listy dopuszczalnych składników na tej nowej liście.

3. Każdemu pracownikowi, któremu ekwiwalent za pranie odzieży przysługuje, w kartotece, po wybraniu przycisku 'Rozliczenia', należy dopisać 'EP - Ekwiwalent za pranie'. Składnik ten można dopisać jako kwotę (np. 30,00) lub jako formułę '1 x 'Kwota ekwiwalentu (Firma)'', gdzie 'Kwota ekwiwalentu (Firma)' powinna być zmienną na poziomie firmy, o wartościach wprowadzanych w okresach wielomiesięcznych (ekran 'Definiowanie Zmiennych dla Firmy' w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

Przy dopisywaniu pracownika do odpowiedniej listy płac, przysługująca wartość ekwiwalentu zostanie automatycznie wyliczona i dopisana.

## Jak rozliczać wypłaty z ZFŚS?

Limitowane zwolnienie z podatku dochodowego dla świadczeń otrzymywanych przez pracowników z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) oraz Funduszy Związków Zawodowych, oprócz świadczeń rzeczowych, pozwala pracownikowi uzyskać bez podatku świadczenia rzeczowe i w gotówce o łącznej wartości nieprzekraczającej w danym roku podatkowym kwoty 380 zł. Zwolnienie wynika z art. 21. ust. 1 pkt 67 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

#### Art. 21.

1. Wolne od podatku dochodowego są:

[...]

67) wartość otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia wypłaty z ZFŚS, powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy rodzaj listy płac zawierającej składniki wynagrodzenia - 'Wypłaty z ZFŚS' (na ekranie 'Rodzaje List Płac Ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): źródło przychodu do deklaracji PIT - 'Wynagrodzenie', automatycznie dopisywać potrącenia: 'Nie', przysługuje za okres (do obliczania chorobowego) - 'Nie uwzględniane do obliczeń', ekran edycji - 'składniki wynagrodzenia', dopisywać kwotę wolną oraz ustawowe koszty uzyskania przychodów 'Nie' (w przypadku wybrania 'Tak', kwota wolna i koszty byłyby dopisywane do listy płac 'Wypłaty z ZFŚS' w przypadku utworzenia tej listy płac przed listą płac z wynagrodzeniem zasadniczym w miesiącu).

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Wypłata z ZFŚS (bez podatku)' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'sN' - 'Wypłata z ZFŚS (bez podatku)' (**Uwaga: przypisanie kodu 'sN' składnikowi jest istotne** - po tym kodzie program rozpoznaje część nieopodatkowaną świadczenia), nie redukowany za czas absencji, nie wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, Wchodzi do wynagrodzenia brutto - tak, nieklasyfikowany w sprawozdaniach GUS i RP-7. Po zapisaniu nowego składnika, należy dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac 'Wypłaty z ZFŚS'.

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Wypłata z ZFŚS (opodatk.)' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń - definicja identyczna jak w pkt. 2 z tym, że składnik jest opodatkowany): kod 'sO' - 'Wypłata z ZFŚS (opodatk.)', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, Wchodzi do wynagrodzenia brutto - tak, nieklasyfikowany w sprawozdaniach GUS i RP-7. Po zapisaniu nowego składnika, należy dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac 'Wypłaty z ZFŚS'.

4. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' (opcja menu wynagrodzeń i rozliczeń), należy dopisać nową listę płac i wybrać dla tej listy rodzaj 'Wypłaty z ZFŚS'. Po dopisaniu pracownika do tej listy płac, kwotę wynagrodzenia z ZFŚS można dopisać bezpośrednio na ekranie edycji, dzieląc odpowiednio wypłaconą kwotę pomiędzy część zwolnioną od podatku (do 380zł) i opodatkowaną (powyżej 380zł). Kwotę wypłaty można również zarejestrować wcześniej w kartotece pracownika (po wybraniu przycisku 'Rozliczenia') - wtedy przy dopisywaniu pracownika do listy płac, wartości składników zostaną automatycznie przepisane z kartoteki:

Np. przy wypłacie w lipcu 2011 kwoty 500zł, należy dopisać dwa składniki:

1. Składnik: 'Wypłata z ZFŚS (bez podatku)'

Daty od i do: 1-7-2011 do 31-7-2011 Wartość: kwota: 380zł 2. Składnik: 'Wypłata z ZFŚS (opodatk.)' Daty od i do: 1-7-2011 do 31-7-2011 Wartość: kwota: 120zł

## Jak rozliczać wynagrodzenie zmarłego pracownika?

Wynagrodzenie należne zmarłemu pracownikowi jest prawem majątkowym po zmarłym. Zgodnie z art. 631 § 2 K.p. prawa majątkowe ze stosunku pracy przechodzą po śmierci pracownika, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Osobami uprawnionymi do renty rodzinnej są m.in. małżonek oraz dzieci (własne, drugiego małżonka, przysposobione). Wynagrodzenie należne zmarłemu pracownikowi i wypłacane rodzinie nie jest przychodem ze stosunku pracy, nie podlega więc oskładkowaniu, podlega natomiast opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia tego typu wypłat powinna być następująca:

1. W konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia', należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Wynagrodzenie do wypłacenia rodzinie zmarłego pracownika' (kod 'WZ', opis skrócony 'Wyn. zmarłego pracownika') i odpowiednio ten składnik zdefiniować jako: 'Nie redukowany za czas absencji', podatek dochodowy 'Tak', ubezpieczenia ZUS wszystkie na 'Nie', wchodzi do wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy 'Nie wchodzi (nie redukuj kwoty za czas urlopu)', wchodzi do ekwiwalentu na niewykorzystany urlop wypoczynkowy 'Nie wchodzi', kwota wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - umowa o pracę', wchodzi do wyn. brutto 'Nie', sprawozdania GUS oraz RP-7 'Nieklasyfikowany'.

2. Po zapisaniu, nowy składnik należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany), do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na liście 'składniki wypłacane jednorazowo' (ekran listy zostanie automatycznie otworzony po zapisie, można również wybrać przycisk 'Listy Płac' z prawej strony składnika).

3. Każdego członka rodziny zmarłego, któremu przysługuje wypłata, należy dopisać do kartoteki 'Zleceniobiorcy i inne osoby'.

4. Zmarłemu należy w kartotece, na ekranie 'Historia Zatrudnienia i Nauki', zakończyć okres zatrudnienia wpisując datę odejścia, zaznaczając 'Odejście pracownika', a następnie wypełniając szczegóły dotyczące świadectwa pracy, oraz wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

5. W miesiącu odejścia, dla zmarłego pracownika należy utworzyć listę z wynagrodzeniem zasadniczym i innymi składnikami miesięcznymi. Po utworzeniu, listę należy wydrukować, **a nastepnie usunąć**, ponieważ wyliczone kwoty mają zostać wypłacone rodzinie, a nie zmarłemu.

6. W miesiącu odejścia, należy utworzyć dodatkowo listę płac 'składniki wypłacone jednorazowo'. Do tej listy należy dopisać członków rodziny, którym przysługuje wypłata wynagrodzenia zmarłego pracownika. Po dopisaniu, przy każdej osobie należy wybrać przycisk '...', wybrać składnik 'Wyn. zmarłego pracownika' i wpisać przysługującą kwotę brutto, zgodnie z zawartością listy płac wydrukowanej w pkt. 5.

Po zarejestrowaniu i wypłacie wynagrodzenia, dla uprawnionych członków rodziny należy wydrukować deklaracje PIT-11. Zmarłego pracownika należy wyrejestrować z ubezpieczeń na druku ZUS ZWUA z kodem przyczyny 500 (zgon osoby ubezpieczonej).

## Jak zautomatyzować dopisywanie wyrównania do wynagrodzenia minimalnego?

Obowiązek ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę wynika z art. 65 ust. 4 konstytucji. Od 1 stycznia 2003 r. kwestię tę reguluje ustawa z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. nr 200, poz. 1679). Gwarantuje ona zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy wynagrodzenie nie niższe od minimalnego. Przy obliczaniu wynagrodzenia, stanowiącego podstawę porównań do minimalnego wynagrodzenia, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (np. z powodu choroby, urlopu wypoczynkowego).

W celu automatyzacji rozliczania wyrównania do wynagrodzenia minimalnego należy:

1. Dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Wyrównanie do wyn. minimalnego' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'WW' - 'Wyrównanie do wyn. minimalnego', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, zasiłku chorobowego oraz ub. zdrowotnego, wchodzi do podstawy opodatkowania, wchodzi do wynagrodzenia urlopowego jako składnik zmienny (brutto NIEredukowane w przypadku urlopu), wchodzi do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy jako składnik zmienny (uzupełniany za pełny okres), kwota wypłacana jest jako składnik wynagrodzenia - umowa o pracę, wchodzi do wynagrodzenia brutto, klasyfikacja do sprawozdań GUS 'Wynagrodzenie osobowe', RP-7 - składnik zmienny.

2. Po zapisaniu, nowy składnik należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju listy płac 'Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki miesięczne' (natychmiast po zapisie składnika, lub zawsze po wyborze przycisku '...' z prawej strony tego rodzaju listy płac na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia').

Wyrównanie do wynagrodzenia minimalnego należy zarejestrować w kartotece osobowej pracownika - wtedy kwota zostanie automatycznie wyliczona i dopisana podczas dopisywania pracownika do listy płac, jeżeli takie wyrównanie będzie przysługiwać. W kartotece osobowej pracownika, na ekranie 'szczegóły Dot. Wybranej Osoby - Rozliczenia' należy wprowadzić następującą formułę (zakładka 'skł wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły proste'):

#### Nazwa: 'WW - Wyrównanie do wyn. minimalnego'

Data od: nie wpisywać daty 'od'

Data do: nie wpisywać daty 'do'

Wartość: formuła: 1,0000 x 'Wyrównanie do wyn. minimalnego (System)'

## Jak rozliczać ryczałt za użytkowanie samochodów służbowych w celach prywatnych od 1-1-2015?

Świadczenie związane z nieodpłatnym korzystaniem przez pracownika z samochodu służbowego do celów prywatnych podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Nieodpłatne świadczenie stanowi również podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne pracownika. Wartość pieniężną nieodpłatnego świadczenia ustalono w wysokości: 250 zł miesięcznie dla samochodów o pojemności silnika do 1600 cm3, oraz 400 zł miesięcznie dla samochodów o pojemności silnika do 1600 cm3, oraz 400 zł miesięcznie dla samochodów o pojemności silnika do 1600 cm3, oraz 400 zł miesięcznie dla samochodów służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca, wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 kwot 250 lub 400 złotych

Sekwencja czynności do wykonania w celu poprawnego rozliczenia nieodpłatnego korzystania z samochodu służbowego do celów prywatnych, może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia: 'Świadczenie nieodpłatne - ryczałt samochodowy' i odpowiednio go zdefiniować na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod 'sR' - 'Świadczenie - ryczałt samoch.', metoda redukcji kwoty za czas absencji '1/30 za każdy dzień przysługiwania', wchodzi do podstawy opodatkowania, wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, oraz ubezpieczenia zdrowotnego, nie wchodzi do podstawy zasiłku chorobowego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop, kwota jest wypłacana jako: 'Nie wypłacana - zwiększa podstawy', oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik 'sR' - 'Świadczenie - ryczałt samoch.', do listy dopuszczalnych składników wynagrodzenia na rodzaju list płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

3. Dla wybranego pracownika, na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby - Rozliczenia', dodatkowo do innych składników, można wprowadzić następującą formułę prostą dla nowego składnika:

#### Nazwa: 'sR - 'Świadczenie - ryczałt samoch.'

Daty od i do Wartość: kwota: <kwota ryczałtu, np. 250,00 lub 400,00> Kwota nieodpłatnego świadczenia zostanie wyliczona i dopisana do wynagrodzenia pracownika przy dopisywaniu pracownika do listy z wynagrodzeniem zasadniczym. W przypadku pominięcia pkt.3., kwotę świadczenia można dopisać bezpośrednio na ekranie edycji zawartości listy płac.

### Rejestracja i rozliczanie wynagrodzenia za czas przestoju

W przypadku przestoju, czyli w sytuacji niewykonywania przez pracownika pracy mimo gotowości do jej świadczenia, pracownikowi przysługuje wynagrodzenie przestojowe, według stawki miesięcznej lub godzinowej wynikającej z umowy o pracę (lub 60 proc. wynagrodzenia, jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony). Oznacza to, że za okres niewykonywania pracy pracodawca nie musi wypłacać składników wynagrodzenia zależnych od rzeczywistego wykonywania pracy lub jej rezultatów (np. premii za realizacje planu produkcji).

Sekwencja czynności w celu zautomatyzowania wyliczania wynagrodzenia za okres przestoju powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) rodzaj absencji 'Okres przestoju w pracy' (na ekranie 'Rodzaje Absencji - Świadczeń i Przerw' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Typ do świadectwa pracy to 'Nie wchodzi na świadectwo pracy', metoda redukcji składników wynagrodzenia - 'Redukuje wg dni roboczych'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostało dopisane) następujące świadczenie: 'Wynagrodzenie za okres przestoju' (opis pełny 'Wynagrodzenie za okres przestoju') na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). W definicji należy podać kod 'P\_P' (lub inny dowolny kod użytkownika nie wykorzystywany przez ZUS), źródło finansowania -'Pracodawca', wchodzi do wszystkich podstaw ubezpieczeń i podatku, wchodzi do wynagrodzenia za urlop jako - 'Nie wchodzi (NIE redukuj kwoty za czas urlopu)', kwota nie redukowana, redukuje składniki wynagrodzenia i dni pracy 'Tak', kwota wypłacana jako 'Świadczenie - urlop okolicznościowy', RSA - 'Nie', oraz rodzaj zasiłku chorobowego - 'ND' (nie dotyczy). W przypadku, gdy w płacy zasadniczej została wpisana stawka miesięczna, podstawa jest wyliczana jako '(Stawka godz. płacy zasadniczej) x (godz. nieob.)' (lub '(60% stawki godz. płacy zasadnicze x (godz. nieob.)'). W przypadku, gdy w płacy zasadniczej została wpisana stawka godzinowa, podstawa jest wyliczana jako '(Płaca zasadnicza jako stawka) x (godz. nieob.)' (lub '(60% płacy zasadniczej jako stawki) x (godz. nieob.)').

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostało dopisane) świadczenie wymienione w pkt. 2 do listy dopuszczalnych świadczeń do rodzaju list płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. Ekran list płac, na których będzie dopuszczalne nowe świadczenie otwiera się automatycznie po zapisie pozycji w pkt. 2, w innym przypadku, po zapisaniu pozycji w pkt. 2 należy wybrać przycisk 'Listy Plac' z prawej strony świadczenia i wybrać z listy rozwijanej listę 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

4. Wynagrodzenie za okres przestoju należy rejestrować w kartotece osobowej pracownika, po wybraniu przycisku 'Absencje i Kalendarz', zakładki 'Absencje: urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe, świadczenia, przerwy', a następnie podzakładki 'Urlopy okolicznościowe, przestoje, oddelegowania', wybierając rodzaj 'Okres przestoju w pracy' i nazwę 'Wynagrodzenie za okres przestoju'. Wynagrodzenie zostanie wyliczone i dopisane do listy płac na zakładce 'Świadczenia (finansowane przez pracodawcę)' (na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'), podczas dopisywania pracownika do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym.

Prawidłowo zarejestrowany okres przestoju pojawi się również wydruku Karty Pracy, oraz Ewidencji Czasu Pracy.

## Świadczenie pracy w okresie wypowiedzenia

Zgodnie z rozporządzeniem M.P. i P.S. z dnia 10 listopada 2015 (Dz.U. z 2015 r. poz. 2000), zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy:

2. Przy ustalaniu wynagrodzenia za okres:

1) zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia (art. 362 Kodeksu pracy),

#### [...]

stosuje się zasady obowiązujące przy ustalaniu wynagrodzenia za urlop.

W związku z powyższym, sekwencja czynności w celu zautomatyzowania wyliczania wynagrodzenia za okres zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia (art. 36(2) Kodeksu pracy) powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) rodzaj absencji 'Zwolnienie z pracy w okresie wypowiedzenia' (na ekranie 'Rodzaje Absencji - Świadczeń i Przerw' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Typ do świadectwa pracy to 'Nie wchodzi na świadectwo pracy', metoda redukcji składników wynagrodzenia - 'Redukuje wg dni roboczych'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostało dopisane) następujące świadczenie: 'Wynagrodzenie za okres wypowiedzenia' (opis pełny 'Wynagrodzenie za okres wypowiedzenia') na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (w opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). W definicji należy podać kod 'WW' (lub inny dowolny kod użytkownika nie wykorzystywany przez ZUS), źródło finansowania - 'Pracodawca', wchodzi do wszystkich podstaw ubezpieczeń i podatku, wchodzi do wynagrodzenia za urlop jako - 'Nie wchodzi (NIE redukuj kwoty za czas urlopu)', kwota nie redukowana, redukuje składniki wynagrodzenia i dni pracy 'Tak', kwota wypłacana jako 'Świadczenie', RSA - 'Nie', podstawa jest wyliczana jako '(Stawka godz. urlopu wypoczynk.) x (godz. nieob.)', oraz rodzaj zasiłku chorobowego - 'ND' (nie dotyczy).

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostało dopisane) świadczenie wymienione w pkt. 2 do listy dopuszczalnych świadczeń do rodzaju list płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. Ekran list płac, na których będzie dopuszczalne nowe świadczenie otwiera się automatycznie po zapisie pozycji w pkt. 2, w innym przypadku, po zapisaniu pozycji w pkt. 2 należy wybrać przycisk 'Listy Plac' z prawej strony świadczenia i wybrać z listy rozwijanej listę 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

4. Wynagrodzenie za okres wypowiedzenia należy rejestrować w kartotece osobowej pracownika, po wybraniu przycisku 'Absencje i Kalendarz', zakładki 'Absencje: urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe, świadczenia, przerwy', a następnie podzakładki 'Świadczenia', wybierając rodzaj 'Zwolnienie z pracy w okresie wypowiedzenia' i kod ZUS 'Wynagrodzenie za okres wypowiedzenia'. Wynagrodzenie zostanie wyliczone i dopisane do listy płac na zakładce 'Świadczenia (finansowane przez pracodawcę)' (na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'), podczas dopisywania pracownika do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym.

Prawidłowo zarejestrowane zwolnienie z pracy w okresie wypowiedzenia pojawi się również wydruku Karty Pracy, oraz Ewidencji Czasu Pracy.

## Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę rozmaitych składek i świadczeń?

W przypadku opłacania przez pracodawcę za pracownika rozmaitych składek i opłat (świadczeń), wartość opłaconych kwot stanowi przychód pracownika ze stosunku pracy, o którym mowa w art.12 ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Kwota opłaconego świadczenia nie jest wypłacana pracownikowi, ale podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Przyjęcie interpretacji, że opłacone świadczenie stanowi przychód podatkowy, konsekwentnie prowadzi do wniosku, że wartość świadczenia stanowi podstawę dla wyliczenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne, zarówno tych ponoszonych przez pracownika, jak i pracodawcę.

Sekwencja czynności w celu rejestracji, oraz rozliczania opłaconych przez poracodawcę świadczeń powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) składnik wynagrodzenia o odpowiedniej nazwie, np.: 'składka członkowska' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): kod np. 'sC' - 'składka członkowska', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy opodatkowania, wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, nie wchodzi do podstawy zasiłku chorobowego, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego ani ekwiwalentu, kwota jest wypłacana jako 'Nie wypłacana - zwiększa podstawy', RNA - nie, oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy, gdy został wypłacony.

2. Po zapisie nowego składnika, należy dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. W tym celu należy wybrać przycisk 'Listy Płac' z prawej strony definicji składnika lub potwierdzić otwarcie listy dopuszczalnych rodzajów list po zapisie składnika. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia Dopuszczające Składnik' należy wybrać i zapisać listę 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'.

3. W kartotece osobowej każdego pracownika otrzymującego świadczenie, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia' można wprowadzić następującą formułę: zakładka 'składniki wynagrodzenia', podzakładka 'Formuły proste':

#### Nazwa: 'sC - Składka członkowska'

Daty od i do

#### Wartość: <kwota świadczenia>

Podatek i składki na ubezpieczenia dla tak zdefiniowanego składnika wynagrodzenia będą automatycznie dopisywane i rozliczane na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym (lub innej zdefiniowanej w tym celu liście płac) w momencie dopisywania pracownika do tej listy. Składnik ten nie będzie jednocześnie dodawany do kwoty 'Do wypłaty' dla pracownika - jedynie kwota wynagrodzenia do wypłaty będzie obniżana o podatek i składki naliczone od świadczenia.

# Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)?

W celu prawidłowego rozliczenia składek na ubezpieczenia społeczne dla osób na urlopach wychowawczych lub pobierających zasiłek macierzyński **wypłacany przez pracodawcę** należy odpowiednio przygotować kartotekę takich osób, zgodnie z zasadami opublikowanymi w poradniku ZUS: 'Zasady rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne osób przebywających na urlopach wychowawczych lub pobierających zasiłek macierzyński'.

Uwaga: **składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłku macierzyńskiego** rozliczają wyłącznie płatnicy uprawnieni do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (zatrudniający 20 i więcej osob). Wszyscy płatnicy są natomiast zobowiązani do rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za okres urlopu wychowawczego.

W poniższym opisie zostanie wykorzystany przykład z poradnika (Przykład 7):

Osoba pobrała zasiłek macierzyński za okres 1-14 czerwca, a następnie od 15 czerwca przebywała na urlopie wychowawczym. Płatnik składek powinien złożyć za czerwiec:

- raport imienny ZUS RSA z kodem tytułu 0110XX i kodem świadczenia/przerwy 311 za okres 1-14 czerwca - w którym wykaże kwotę wypłaconego zasiłku macierzyńskiego,

- raport imienny ZUS RSA z kodem tytułu 0110XX i kodem świadczenia/przerwy 121 za okres od 15 do 30 czerwca,

- raport imienny ZUS RCA z kodem tytułu 1240XX - w którym obliczy składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy wymiaru równej kwocie wypłaconego zasiłku macierzyńskiego,

- raport imienny ZUS RCA z kodem tytułu 1211XX - w którym wykaże podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w kwocie 16/30 kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (odpowiadającą kwocie świadczenia pielęgnacyjnego) oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Aby poprawnie rozliczyć powyższy przykład, należy:

1. W kartotece osoby, na zakładce 'Ogólne' zaznaczyć i wybrać, **na odpowiedniej zakładce** (**nie** na zakładce 'Podstawowe'), dla zasiłku macierzyńskiego i urlopu wychowawczego, zestaw zasad podlegania i finansowania składek wraz z odpowiednim kodem tytułu ubezpieczenia (są one prawidłowo ustawiane domyślnie). Tylko osoby z wybranymi zasadami i kodem tytułu można dopisać do rozliczeń z ZUS z tytułu nowelizacji rozliczania zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych.

2. Na zakładce 'Absencje i Kalendarz' i podzakładce 'Świadczenia' należy dopisać pozycję dla rozliczenia wypłaty zasiłku macierzyńskiego (**lub podzakładce 'Przerwy'**, jeżeli płatnik nie jest uprawniony do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, ponieważ zatrudnia poniżej 20 osób):

a. '311 - Zasiłek macierz. z ub. chor.', '1-6-2009' do '14-6-2009'

3. Na zakładce 'Absencje i Kalendarz' i podzakładce 'Przerwy' należy dopisać pozycję dotyczącą urlopu wychowawczego:

a. '121 - Urlop wychowawczy § 1', '15-6-2009' do '30-6-2009'

4. Na zakładce 'Absencje i Kalendarz' i podzakładce 'Nowelizacja 2001' należy dopisać następujące pozycje rozliczające składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne:

a. 'Y\_A - Rozlicz. zas. macierz. z ZUS (em./rent.)', '1-6-2009' do '14-6-2009'

b. 'Y B - Rozlicz. urlopu wych. z ZUS (em./rent.)', '15-6-2009' do '30-6-2009'

c. 'Y\_C - Rozlicz. urlopu(zas.) wych. z ZUS (zdrow.)', '15-6-2009' do '30-6-2009'

Pozycje o kodach 'Y\_A', 'Y\_B', 'Y\_C' nie są eksportowane do programu Płatnik, natomiast **umożliwiają utworzenie odpowiedniego rozliczenia dla ZUS, które jest eksportowane**. 'Y\_A' rozlicza składki na ub. emerytalne i rentowe za zasiłek macierzyński (od kwoty zasiłku), natomiast 'Y\_B' i 'Y\_C' rozliczają składki na ub. emerytalne i rentowe za urlop wychowawczy (od kwoty wynagrodzenia minimalnego) oraz ub. zdrowotne (od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego). Wyliczone składki **nie są potrącane** z wynagrodzenia pracownika, są one wyłącznie deklarowane.

5. Należy otworzyć ekran 'Listy Płac i Rozliczenia' i dopisać następujące listy płac/rozliczenia (wszystkie od '1-6-2009' do '30-6-2009'): a. 'Świad.w razie chor./maci.(karta zasił.)', b. 'Rozliczenie zas.macierz.(now. 2001)', c. 'Rozliczenie urlopu wych. (now. 2001)'.

6. Do wszystkich dopisanych w pkt. 5. list płac i rozliczeń należy dopisać wybranego pracownika (w przypadku a. należy wybrać dopisywanie świadczenia dla pracownika - wtedy zasiłek macierzyński zostanie wyliczony i dopisany automatycznie, w przypadku b. i c. należy wybrać samego pracownika - wszystkie zdefiniowane w kartotece pozycje zostaną wyliczone i dopisane automatycznie).

Po wykonaniu powyższej sekwencji czynności rozliczenia składek na ubezpieczenia społecznei ubezpieczenie zdrowotne osoby przebywających na urlopie wychowawczych lub pobierającej zasiłek macierzyński będą kompletne i można je wyeksportować do programu Płatnik. Należy zaznaczyć, że wypłaty zasiłku macierzyńskiego dla pracownika pracodawca dokonuje na podstawie listy płac a., natomiast na listy b. i c. są wyłącznie rozliczeniem z ZUS, na którym kwota do wypłaty jest zawsze równa zero, a składki nie są przenoszone na formularz DRA.

W przypadku, gdy w czasie trwania urlopu wychowawczego pracownik otrzymuje wynagrodzenie z innego tytułu podlegającego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, należy na podzakładce 'Nowelizacja 2001' dopisać pozycje z kodem ZUS '350' oznaczającą okres przerwy w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym lub pobierania zasiłku macierzyńskiego, powstałej w związku z ustaleniem prawa do emerytury lub renty albo posiadaniem innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń.

## Nowe zasady rozliczania zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych (nowelizacja 2001) (patrz strona 205)

## Zmiana zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób przebywających na urlopie wychowawczym

Zgodnie z art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, od stycznia 2012 zmieniono sposób wyliczenia postawy obezpieczeń społecznych dla osób przebywających na urlopach wychowawczych.

5b. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym stanowi kwota 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, z zastrzeżeniem ust. 14. Składka w nowej wysokości obowiązuje od trzeciego miesiąca następnego kwartału.

[...]

14. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o której mowa w ust. 5b, nie może być wyższa niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających urlop wychowawczy.

Zgodnie z zaleceniami ZUS z dn. 23-01-2012, przy ustalaniu kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających urlop wychowawczy przyjmuje się zasady analogiczne jak przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, określone w art. 36 i nast. ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 z późn. zm.), z wyłączeniem pomniejszania podstawy wymiaru o kwoty składek w części finansowanej przez pracownika.

Wyliczona kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nie może być mniejsza niż wynagrodzenie minimalne w miesiącu rozpoczęcia urlopu wychowawczego.

#### Urlopy rodzicielskie

W obowiązujących przepisach wprowadzono zmiany dotyczące dodatkowego urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, a także wprowadzono nową instytucję, urlop rodzicielski. Łączny wymiar tych urlopów wyniesie 52 tygodnie, w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, natomiast w przypadku porodów mnogich - od 65 do 71 tygodni, w zależności od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie. Regulacje weszły w życie 17 czerwca 2013 r.

Kody z odpowiednimi opisami dotyczącymi urlopów rodzicielskich zostały dołączone do konfiguracji programu. Rozliczanie wypłat dotyczących urlopów rodzicielskich nie różni się od rozliczania zasiłków macierzyńskich.

Terminy: długość podstawowego urlopu macierzyńskiego nie zmieniła się. Zmiany dotyczą okresuurlopu macierzyńskiego przed porodem - po zmianie przepisów obowiązującym okresem 'do wzięcia' jest "nie więcej niż sześć tygodni". Został wydłużony dodatkowy urlop macierzyński. Wyniesie on 6 tygodni (w przypadku urodzenia jednego dziecka) lub 8 tygodni (w przypadku urodzenia bliźniaków albo wieloraczków) Wymiar nowo wprowadzonego urlopu rodzicielskiego to 26 tygodni bez względu na liczbę dzieci urodzonych w trakcie jednego porodu. Ojciec lub matka mogą z niego skorzystać zaraz po wykorzystaniu dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze. Albo wykorzystuje się urlop rodzicielski jednorazowo, albo dzieli na maksymalnie trzy części, przy czym żadna z części nie może być krótsza niż osiem tygodni.

Komu przysługują nowe urlopy? Z nowych przepisów skorzystają nie tylko osoby zatrudnione na etacie, ale również ci, którzy opłacają ubezpieczenia chorobowe, czyli głównie osoby pracujące na umowach-zleceniach i przedsiębiorcy. Ustawodawca przewidział również możliwość podzielenia urlopu pomiędzy rodziców, zatem z urlopu dodatkowego oraz urlopu rodzicielskiego będą mogli skorzystać zarówno ojciec, jak i matka.

Z punktu widzenia rozliczania nowych urlopów w programie, istotna informacja jest następująca: zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu macierzyńskiego (za okres do 26 tygodni przy urodzeniu jednego dziecka) będzie wynosił, tak jak to było do tej pory, 100% podstawy wymiaru zasiłku. Natomiast zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego (także do 26 tygodni) będzie wynosił 60% podstawy wymiaru zasiłku. Jeżeli jednak pracownik podejmie decyzję o skorzystaniu z urlopu rodzicielskiego jeszcze przed porodem składając wniosek o udzielenie jej bezpośrednio po urlopie macierzyńskim – dodatkowego urlopu macierzyńskiego, a bezpośrednio po takim urlopie – urlopu rodzicielskiego, to wówczas przez cały okres urlopu związanego z urodzeniem się dziecka będzie jej przysługiwał zasiłek w wysokości 80% podstawy wymiaru zasiłku.

# Jak poprawnie rozliczać zasiłki: rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy?

Uwaga: od roku 2006 wnioski o zasiłki rodzinne (i dodatki), pielęgnacyjne, oraz wychowawcze przyjmują i wypłacają urzędy gmin lub ośrodki pomocy społecznej. Do obowiązków pracodawcy, w przypadku urlopu wychowawczego należy jedynie rozliczenie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zatrudnionego przebywającego na takim urlopie. Szczegóły zostały opisane w sekcji pomocy:

Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

Poniższy opis odnosi się do lat wcześniejszych, kiedy ww zasiłki wypłacali pracodawcy.

Aby poprawnie rozliczyć zasiłki: rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy, należy:

1. W kartotece osoby, na zakładce "Przerwy/świadczenia' i podzakładce 'Świadczenia' (w przypadku gdy płatnik jest uprawniony do wypłaty tych zasiłków) lub 'Przerwy' (w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty) należy dopisać następujące pozycje:

Rodzaj: 'Zasiłek rodz., piel. lub wych.'

Daty 'od' i 'do'

Kod ZUS: 'X\_1 - Zasiłek rodzinny', 'X\_2 - Zasiłek pielęgnacyjny' lub 'X\_3 - Zasiłek wychowawczy'

Po wybraniu kodu ZUS pojawia się przycisk '...' na który należy kliknąć i uzupełnić dodatkowe dane o zasiłku (ilość osób, dzieci, współmałżonek, itp.)

# Uwaga: Pozycje o kodach ZUS 'X\_1', 'X\_2', 'X\_3' nie są eksportowane do programu Płatnik na formularzu ZUS RSA, natomiast umożliwiają one utworzenie odpowiedniego rozliczenia dotyczącego zasiłku, które jest eksportowane.

2. Należy otworzyć ekran 'Listy Płac i Rozliczenia' i dopisać listę płac 'Zasiłki: rodzinny i pielęgnacyjny' lub 'Zasiłek wychow. i pozostałe świadcz.', w zależności od rodzaju rozliczanego zasiłku.

3. Do nowo dopisanej listy płac należy dopisać zasiłek wybranego pracownika. W tym celu należy wybrać opcję menu 'Działania' 'Dopisz Świadczenie Pracownika', a następnie wybrać pozycję zasiłku.

## Uwaga: Wypłaty zasiłków można skonsolidować na wydruku jednej listy płac z innymi wypłatami w miesiącu, korzystając z odpowiedniej opcji na ekranie kryteriów odczytu wydruku listy płac.

Po wykonaniu całej powyższej sekwencji czynności rozliczenie zasiłku dla pracownika jest kompletne i można je wyeksportować do programu Płatnik lub wydrukować na odpowiednich deklaracjach dla urzędu skarbowego.

## Jak wprowadzać wynagrodzenie z tytułu niezdolności do pracy?

Warunkiem koniecznym automatycznego wyliczania i wstawiania na listę płac wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy jest wprowadzenie tego świadczenia do kartoteki osobowej pracownika. Dokonuje się tego na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', na zakładce 'Przerwy/świadczenia' i podzakładce 'Świadczenia'. Należy dopisać następującą pozycję:

#### Rodzaj: 'Choroba'

Daty od i do: daty od i do trwania niezdolności do pracy

Kod ZUS: 331 lub 333, w zależności od sytuacji

Wynagrodzenie z tytułu niezdolności do pracy jest automatycznie wyliczane i dopisywane do listy z wynagrodzeniem zasadniczym 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.'. Kwota podstawy i inne informacje znajdują się na odpowiedniej zakładce na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'.

Okres, z jakiego wyliczana jest automatycznie podstawa świadczenia jest określony w kartotece osobowej pracownika (zakładka 'Przerwy/świadczenia' na szczegółach dotyczących wybranej osoby). Wyliczone świadczenie można zawsze odpowiednio skorygować, czy też wyliczyć ponownie. Warto po dokonaniu zmian, czy wprowadzeniu świadczenia na listę płac wydrukować zestaw raportów dokumentujących sposób wyliczenia podstawy świadczenia.

#### Szczegóły dotyczące wybranej osoby (patrz strona 25)

Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy (patrz strona 187)

Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

## Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego?

Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego przysługują wszystkim zatrudnionym, którzy opłacają składkę na ubezpieczenie chorobowe. Świadczenia te są automatycznie wyliczane i wstawiane na listę płac ze świadczeniami, 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)', jeżeli zostały

wcześniej umieszczone na zakładce 'Przerwy/świadczenia' na szczegółach dotyczących wybranej osoby w kartotece osobowej.

Świadczenia te są rejestrowane **na zakładce 'Świadczenia'**, jeśli pracodawca jest uprawniony do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (zatrudnia 20 i więcej osob), **lub na zakładce 'Przerwy'**, jeśli pracodawca nie jest uprawniony do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (zatrudnia 20, lub mniej osob). W przypadku pracodawców uprawnionych, świadczenia z ubezpieczenia chorobowego są automatycznie wyliczane i wstawiane na listę płac ze świadczeniami, 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)' - listę taką należy utworzyć dodatkowo w miesiącu zasiłku i do niej należy dopisać zarejestrowane w kartotece świadczenie (służy do tego celu odpowiedni przycisk nad ekranem zawartości listy, lub opcja menu 'Działania'). Listę zasiłkową zwykle drukuje się skonsolidowaną z wypłatą wynagrodzenia zasadniczego.

Prawidłowość uwzględnienia składników przy wyliczaniu podstawy świadczenia można zweryfikować na ekranie 'Ustalenie Podstawy Wynagrodzenia za Czas Niezdolności do Pracy', dostępnym poprzez przycisk 'Wylicz Podstawę...' na zakładce zawierającej świadczenie.

## Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186)

#### Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia (patrz strona 79)

Warunkiem koniecznym automatycznego wyliczania i wstawiania na listę płac świadczenia jest wprowadzenie świadczenia do kartoteki osobowej zatrudnionego. Dokonuje się tego na ekranie 'szczegóły dot. Wybranej Osoby', na zakładce 'Przerwy/świadczenia' i podzakładce 'Świadczenia' lub 'Przerwy', w zależności od tego czy płatnik jest uprawniony do wypłaty kwoty świadczenia, czy też nie. Należy dopisać następującą pozycję:

#### Rodzaj: 'Choroba'

Daty od i do: daty od i do trwania niezdolności do pracy

#### Kod ZUS: np. 313, 314, 331 lub inny, w zależności od sytuacji

Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy jest rozliczane na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym. Świadczenia finansowane przez ZUS są rozliczane na liście płac rodzaju: 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)'. Wypłata świadczeń może zostać skonsolidowana na wspólnym wydruku listy płac z innymi wypłatami w miesiącu poprzez wybieranie odpowiedniej opcji na ekranie kryteriów odczytu wydruku listy płac (ekran 'Wydruk Listy Płac' - opcja menu wydruku wynagrodzeń).

Okres, z jakiego wyliczana jest automatycznie podstawa świadczeń z ubezpieczenia chorobowego jest określony w kartotece osobowej pracownika (zakładka 'Absencje i świadczenia' w szczegółach dotyczących wybranej osoby). Wyliczone w ten sposób świadczenie można zawsze odpowiednio skorygować, czy wyliczyć ponownie. Warto też zawsze po dokonaniu zmian, czy wprowadzeniu świadczenia na listę płac wydrukować zestaw raportów dokumentujących sposób wyliczenia podstawy świadczenia.

#### Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy (patrz strona 187)

#### Szczegóły dotyczące wybranej osoby (patrz strona 25)

W przypadku gdy zatrudniony dostarczył zwolnienie po wypłacie wynagrodzenia lub po rozliczeniu składek z ZUS, należy listy płac odpowiednio skorygować.

#### Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy? (patrz strona 165)

Należy pamiętać, że o tym, czy wprowadzone w miesiącu świadczenie zostanie wyeksportowane do programu Płatnik, czy też nie, decyduje **data wypłaty** listy na której znajduje się świadczenie w przypadku świadczeń, do których wypłaty płatnik jest uprawniony, oraz **miesiąc listy płac** w przypadku świadczeń, do których wypłaty płatnik nie jest uprawniony. Umożliwia to prawidłowe rozliczenie z ZUS również w takich sytuacjach, w których wypłata świadczenia następuje w następnym miesiącu. Należy wtedy wprowadzić świadczenie na listę utworzoną w miesiącu choroby i **nie wypłaty jest już znana**. Tak wprowadzone świadczenie zostanie poprawnie zweryfikowane przez 'Raport Weryfikujący Listy Płac' w miesiącu choroby, a jednocześnie zostanie zignorowane w czasie eksportu danych rozliczeniowych do programu Płatnik oraz na deklaracje PIT. Ponieważ stanowisko ZUS w sprawie rozliczania świadczeń i

wyrównań tych świadczeń ulegało już zmianom, ustawienie to można zmienić korzystając z ekranu 'Preferencje Ogólne' (opcja menu 'Preferencje', 'Ogólne').

## Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy?

W idealnej sytuacji zatrudniony zawsze dostarcza pracodawcy zwolnienie za część miesiąca przed rozliczeniem składek (wypłatą wynagrodzenia) za ten miesiąc. Nie zawsze jest to jednak możliwe, zwłaszcza, że w niektórych firmach (np. w sferze budżetowej) pracownikom wypłaca się wynagrodzenie "z góry" (np. 1 lutego wypłata wynagrodzenia za luty). Potencjalne problemy związane z rozliczaniem świadczeń z ubezpieczenia chorobowego z ZUS to: 1. stwierdzenie źle wyliczonej kwoty podstawy wymiaru świadczenia po rozliczeniu składek za miesiąc i wypłacie wynagrodzenia, 2. dostarczenie przez pracownika zwolnienia za część miesiąca po wypłaceniu wynagrodzenia i rozliczeniu składek z ZUS za ten miesiąc oraz 3. dostarczenie przez pracownika zwolnienia za część miesiąca po wypłaceniu wynagrodzenia, ale **przed rozliczeniem składek z ZUS za ten miesiąc**. Poniżej zostanie podane przykładowe postępowanie w każdym z tych przypadków. Część z opisanych czynności nie jest automatyzowana poprzez odpowiedni zapis w kartotece osobowej i należy je wykonywać 'z ręki', na właściwych ekranach edycji list płac. Uwaga: zaproponowane algorytmy można modyfikować w zależności od potrzeb i konkretnej sytuacji - program umożliwia niemal każdą użyteczną modyfikację listy płac.

1. Źle wyliczona kwota podstawy wymiaru świadczenia stwierdzona po rozliczeniu składek za ten miesiąc i po wypłacie wynagrodzenia - w takim przypadku kwotę podstawy wymiaru należy poprawić na liście płac zawierającej świadczenie, korzystając z ekranu 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia' (opcja menu 'Działania' na ekranie edycji listy płac). Po skorygowaniu dane rozliczeniowe należy ponownie wyeksportować do programu Płatnik. Należy pamiętać o wybraniu poprawnego numeru deklaracji (np. 02 pierwsza deklaracja korygująca) oraz zmianie nazwy pliku eksportu, tak aby pozostał oryginał danych przesłanych wcześniej do ZUS. Z pliku eksportu należy, korzystając z programu Płatnik, usunąć te formularze, które nie zawierają błędu, a pozostawić te, które błąd korygują i przesłać nową zawartość do ZUS. W następnym miesiącu należy kwotę korekty odpowiednio wypłacić lub potrącić pracownikowi na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym. W tym celu należy zdefiniować nowy składnik wynagrodzenia lub potrącenie (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) i dopisać ten składnik do listy dopuszczalnych składników na liście płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.' (na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Liście Płac/Rozliczeniu'). Składnik wynagrodzenia lub potrącenie należy odpowiednio nazwać w czasie definiowania jego nazwy, tak, aby można go było później łatwo wyodrębnić na raporcie 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'. Przy definiowaniu należy również pamiętać o tym, aby składnik wynagrodzenia lub potrącenie nie wchodził(o) do żadnej z podstaw wymiaru ubezpieczeń lub zaliczki na podatek dochodowy, ponieważ odpowiednie składki ZUS i zaliczka zostały już potrącone od poprawionej kwoty świadczenia w poprzednim miesiącu.

2. Jeżeli pracownik zwolnienie lekarskie obejmujące okres niezdolności do pracy za część miesiąca dostarczył po rozliczeniu składek, w takim przypadku nie należy dokonywać korekty dokumentów rozliczeniowych ZUS za ten miesiąc. Należy natomiast, przy sporządzaniu list płac za miesiąc następny:

- na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym zmniejszyć wynagrodzenie o kwotę nadpłaty wynagrodzenia za miesiąc poprzedni. W eksporcie raportu ZUS RCA zostanie wtedy wykazana podstawa wymiaru składek i składki od wypłaconego pracownikowi wynagrodzenia pomniejszonego o nadpłatę wynagrodzenia za miesiąc poprzedni,

- na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym w przypadku wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i świadczeń finansowanych przez ZUS dla pracodawcy nie uprawnionego do ich wypłaty lub na dodatkowo utworzonej liście rodzaju 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)' w przypadku świadczeń finansowanych przez ZUS dla pracodawcy uprawnionego do ich wypłaty, należy wykazać okres niezdolności do pracy za miesiąc poprzedni wraz z kwotą wypłaconego wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy (lub zasiłku chorobowego). Dane te zostaną odpowiednio wykazane w eksporcie raportu ZUS RSA.

Jeżeli ze zwolnienia lekarskiego wynika długotrwała niezdolność do pracy, wtedy należy sporządzić dokumenty korygujące za dany miesiąc. W takiej sytuacji nie ma bowiem możliwości pomniejszenia podstawy wymiaru składek w kolejnych miesiącach o kwotę nadpłaconego wynagrodzenia

za miesiąc, za który zwolnienie dostarczono z opóźnieniem. W celu rozliczenia nadpłaty wynagrodzenia z pracownikiem, należy do listy w kolejnym miesiącu dopisać odpowiednie potrącenie.

#### Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (patrz strona 200)

3. W przypadku gdy zatrudniony dostarczył zwolnienie za część miesiąca po wypłacie wynagrodzenia, ale przed rozliczeniem składek za ten miesiąc - wtedy należy na listach płac dokonać prawidłowych wyliczeń i wykazać je w dokumentach rozliczeniowych ZUS (eksporcie do programu Płatnik). Będzie to oznaczać, że pracownik za dany miesiąc otrzyma nadpłatę wynagrodzenia nie uwidocznioną w dokumentach rozliczeniowych. Na liście płac z wynagrodzeniem zasadniczym za miesiąc następny należy prawidłowo rozliczyć wynagrodzenie, ale kwotę faktycznie wypłaconą należy zmniejszyć o kwotę nadpłaty wynagrodzenia za miesiąc poprzedni poprzez dopisanie odpowiedniego potrącenia.

Uwaga: po wprowadzeniu niektórych z powyższych zmian raport weryfikujący listy płac będzie sygnalizował problemy. Należy te ostrzeżenia zignorować.

Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego? (patrz strona 163)

## Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty

W przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do wypłaty określonych świadczeń, należy pozycje odpowiadające takim świadczeniom wprowadzać do kartoteki osobowej na zakładce 'Przerwy/świadczenia' i podzakładce 'Przerwy'. Tak wprowadzone świadczenia będą wprowadzane na listy płac/rozliczenia oraz eksportowane do programu Płatnik bez kwoty. Należy podkreślić, że o sposobie rozliczenia świadczenia nie decyduje to, w jaki sposób świadczenie zostało wprowadzone do kartoteki osobowej, a nie to, czy Płatnik rozlicza się na formularzach RCA lub RNA (wg definicji na ekranie 'szczegóły Dotyczące Firmy' - opcja na ekranie 'Firma').

Jeżeli pracodawca nie jest zobowiązany do wypłacania zasiłków w razie choroby lub macierzyństwa - prawo do wypłaty zasiłku ma właściwa terenowo jednostka organizacyjna ZUS.

Zgodnie z ustawą z dn. 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa:

Art. 61.

1. Prawo do zasiłków określonych w ustawie i ich wysokość ustalają oraz zasiłki te wypłacają:

1) płatnicy składek na ubezpieczenie chorobowe, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych, z zastrzeżeniem pkt 2 lit. d),

2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

a) ubezpieczonym, których płatnicy składek zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego nie więcej niż 20 ubezpieczonych,

b) ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym,

c) ubezpieczonym będącym duchownymi,

d) osobom uprawnionym do zasiłków za okres po ustaniu ubezpieczenia.

2. Liczbę ubezpieczonych, o której mowa w ust. 1, ustala się według stanu na dzień 30 listopada poprzedniego roku kalendarzowego, a w stosunku do płatników składek, którzy na ten dzień nie zgłaszali nikogo do ubezpieczenia chorobowego - według stanu na pierwszy miesiąc, w którym dokonali takiego zgłoszenia.

Rozliczając świadczenia w przypadku, gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty należy pamiętać, że po otrzymaniu odpowiednich dokumentów z ZUS można taką wypłatę z ZUS zarejestrować. Nie jest to jednak konieczne, ponieważ od wielu lat wypłaty te nie są już uwzględniane na deklaracjach PIT-11 i 40.

Zasiłki wypłacone przez organ rentowy można rejestrować na liście płac: 'Zasiłki wypłacone przez organ rentowy'. W takim przypadku, należy zweryfikować, czy rodzaj listy płac zawierającej świadczenia i przerwy - 'Zasiłki wypłacone przez organ rentowy' został zdefiniowany na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Świadczeniami i Przerwami' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). W przypadku gdy takiego rodzaju na ekranie nie ma, płatnicy nie uprawnieni do wypłaty świadczeń mogą go sami dopisać i zdefiniować. Definicja rodzaju powinna być następująca:

#### Opis: Zasiłki wypłacone przez org. rentowy

#### Źródło przychodu do PIT: Zasiłki wypłacone przez organ rentowy

Automatycznie dopisywać potrącenia: Nie

#### Ekran edycji: Świadczenia wypłacone przez organ rentowy

Do listy dostępnych świadczeń i przerw na nowym rodzaju listy należy dopisać wszystkie zasiłku wypłacane przez ZUS - kody '211', '212', '213', '311', '312', '313', '314', '321', '322', '332', '334', 'X\_1', 'X\_2', 'X\_3'). W celu rozliczenia wypłat zasiłków dokonanych przez ZUS należy, po otrzymaniu odpowiedniej dokumentacji z ZUS, w miesiącu którego dotyczy zasiłek utworzyć z właściwą datą wypłaty listę płac 'Zasiłki wypłacone przez organ rentowy'. Do tej listy należy dopisać pracownika. **Uwaga: świadczenie** wypłacane przez ZUS nie 'wchodzi' automatycznie na rozliczenie przy dopisywaniu pracownika - należy je samemu dopisać do rozliczenia 'z ręki' (rodzaj i kwota świadczenia). Po dopisaniu świadczenia należy samemu wpisać kwoty składek i zaliczki na podatek dochodowy zgodnie z danymi przysłanymi przez ZUS.

### Rejestracja dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat (art.188 k.p.)

Zgodnie z art. 188. Kodeksu pracy:

Pracownicy wychowującej przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje w ciągu roku zwolnienie od pracy na 2 dni, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

W przypadku, gdy pracownik otrzymuje zmienne składniki wynagrodzenia, dni dla Matki z dzieckiem do lat 14 należy skonfigurować identycznie jak urlopy okolicznościowe.

#### Jak rejestrować urlopy okolicznościowe? (patrz strona 138)

W przypadku, gdy pracownik pobiera **wyłacznie** stałe składniki wynagrodzenia, sekwencja czynności w celu rejestracji dni dla Matki z dzieckiem może być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) rodzaj przerwy 'Dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat' (ekran 'Rodzaje Świadczeń i Przerw' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Typ rodzaju do świadectwa pracy to 'Dni zwolnienia z art. 188 kodeksu pracy', metoda redukcji składników wynagrodzenia - 'Nie redukuje (absencja płatna)'.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już została dopisana) przerwę: 'Dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat' (opis pełny 'Dni dla Matki z dzieckiem do 14 lat (art.188 k.p.)') na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). W definicji należy podać kod 'Z\_1' (lub inny dowolny kod użytkownika **nie wykorzystywany przez ZUS**), źródło finansowania - '<br/>brak>', wchodzi do wynagrodzenia za urlop jako - 'Nie wchodzi', kwota nie redukowana, nie redukuje składników wynagrodzenia i dni pracy, kwota nie jest wypłacana, RSA - 'Nie', podstawa nie jest wyliczana oraz rodzaj zasiłku chorobowego - 'ND' (nie dotyczy).

3. Należy dopisać (lub upewnić się że już została dopisana) przerwę wymienioną w pkt. 2 do listy dopuszczalnych przerw do rodzaju list płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.' (przycisk 'Świadczenia i Przerwy' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

4. Dni dla Matki z dzieckiem do lat 14 należy rejestrować w kartotece osobowej pracownika, na zakładce 'Przerwy/Świadczenia', podzakładka 'Przerwy', wybierając odpowiedni rodzaj i kod ZUS. Zostaną one automatycznie dopisane na zakładce 'Przerwy' (ekran 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'), podczas dopisywania pracownika do listy płac z wynagrodzeniem zasadniczym.

Tak zarejestrowane dni dla Matki z dzieckiem pojawią się również na wydruku świadectwa pracy.

### Jak rozliczać od 1-5-2004 świadczenia rodzinne?

Z dniem 1 maja 2004 r. wchodzi w życie ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. nr 228, poz. 2255; 2004 nr 35, poz. 305). Na podstawie przepisów tej ustawy, w okresie

zasiłkowym od 1 maja 2004 r. do 31 sierpnia 2005 r. pracodawcy zatrudniający w dniu 31 marca 2004 r. co najmniej 5 pracowników przyznają i wypłacają następujące świadczenia rodzinne: zasiłek rodzinny, dodatek z tytułu urodzenia dziecka, dodatek z tytułu kształcenia się i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek rodzinny i pielęgnacyjny są rozliczane po 1 maja 2004 r. identycznie jak w poprzednim okresie. Nowe zasiłki, czyli: dodatek z tytułu urodzenia dziecka, dodatek z tytułu kształcenia się i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, w celu rejestracji i rozliczenia, należy wprowadzić do konfiguracji programu.

Sekwencja czynności w celu rejestracji i rozliczania świadczeń rodzinnych powinna być następująca:

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostały dopisane) cztery nowe świadczenia na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń): 'Zasiłek z tytułu urodzenia dziecka', 'Zasiłek z tytułu kszt. i rehab. dziecka niep.' (opis pełny 'Zasiłek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego'), 'Zasiłek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego', 'Zasiłek z tytułu nauki poza miejscem zam.' (opis pełny 'Zasiłek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania'). W definicji należy podać kody 'X\_A', 'X\_B', 'X\_C' oraz 'X\_D' (lub inne dowolne kody użytkownika nie wykorzystywane przez ZUS), źródło finansowania - 'Budżet - pozostałe', nie wchodzi do podstaw ubezpieczeń społecznych, ub. zdrowotnego oraz podatku dochodowego, nie wchodzi do wynagrodzenia za urlop jako, kwota nie redukowana, nie redukuje składników wynagrodzenia i dni pracy, kwota jest wypłacana jako 'Zasiłek wychow. lub św. rodzinne', RSA - 'Nie', podstawa jest wyliczana jako, odpowiednio, 'Zasiłek - urodzenie dziecka', 'Zasiłek - kszt./rehab. dzieci niep.', 'Zasiłek - rozp. roku szkolnego', 'Zasiłek - nauka poza miejscem zam.' oraz rodzaj zasiłku chorobowego - 'ND' (nie dotyczy). Przy dopisywaniu nowych świadczeń warto wykorzystać opcję menu 'Działania', 'Dopisz Pozycję Wg Aktualnej Pozycji', po wcześniejszym wskazaniu istniejącej pozycji zasiłku wychowawczego - dopisana w ten sposób nowa pozycja będzie zawierała wszystkie dane zasiłku wychowawczego, którego definicja jest bardzo podobna.

2. Należy dopisać (lub upewnić się że już zostały dopisane) świadczenia rodzinne wymienione w pkt. 1 do listy dopuszczalnych przerw do rodzaju list płac 'Zasiłek wychow. i pozostałe świadcz.' (przycisk '...' z prawej strony pozycji na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Świadczeniami i Przerwami' - opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

3. Należy uzupełnić kwoty świadczeń rodzinnych na ekranie 'Kwoty Świadczeń Rodzinnych' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, 'Parametry Wyliczeniowe'). Od 1-5-2004 kwoty świadczeń rodzinnych wynoszą: z tytułu urodzenia dziecka 500zł, z tytułu kształcenia się i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do lat 5 - 50zł, powyżej 5 lat - 70zł, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 90zł oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania gdy dziecko mieszka w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły 80zł, a w przypadku gdy dziecko dojeżdża - 40zł.

Świadczenia rodzinne należy rejestrować w kartotece osobowej pracownika, na zakładce 'Przerwy/Świadczenia', podzakładka 'Świadczenia', wybierając odpowiedni rodzaj ('Zasiłek rodz., piel. lub wych.') oraz kod ZUS. Warto także dopisać nową definicję rodzaju przerwy/świadczenia: 'Zasiłek rodz., piel. lub św. rodzinne', na ekranie 'Rodzaje Świadczeń i Przerw', o identycznej definicji jak 'Zasiłek rodz., piel. lub wych.' ale o innej nazwie (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Nowe świadczenia zostaną automatycznie dopisane na zakładce 'Świadczenie' (ekran 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'), podczas dopisywania świadczenia pracownika do listy płac 'Zasiłek wychow. i pozostałe świadcz.'.

## Jak rozliczać umowy cywilno-prawne?

Sekwencja czynności wykonywanych w celu rozliczenia umowy cywilnoprawnej jest następująca:

1. Wprowadzenie do kartoteki osobowej pracownika lub zleceniobiorcy odpowiedniego domyślnego kodu tytułu ubezpieczenia oraz domyślnych zasad podlegania i finansowania składek ZUS (zakładka 'Ogólne' na ekranie 'szczegóły Dot. Wybranej Osoby'). Informacje te są następnie przepisywane do rejestru umów cywilno-prawnych oraz na listy płac / rozliczenia. W razie potrzeby można je później w tych miejscach zmienić. **Uwaga: zmiana danych w kartotece osobowej nie oznacza automatycznej** 

## zmiany w rejestrze i na liście płac / rozliczeniu. Podobnie, zmiana w rejestrze nie oznacza automatycznej zmiany na liście płac / rozliczeniu.

2. Wprowadzenie umowy do rejestru (opcja menu kartoteki 'Rejestr Umów Cywilnoprawnych'), wydrukowanie/edycja treści umowy (w przypadku umów zlecenia i o dzieło) - opcja menu 'Działania', 'Wydruk Umowy' oraz eksport danych zgłoszeniowych do programu Płatnik (umowy zlecenia i agencyjne),

3. Dopisanie nowej listy płac i wybranie dla tej listy odpowiedniego rodzaju (ekran 'Listy Płac i Rozliczenia'), np. dla umów zlecenia należy utworzyć listę płac rodzaju 'Umowy zlecenia'. Można także zdefiniować własny rodzaj listy płac i po odpowiednim ustawieniu dostępnych na tym rodzaju składników wynagrodzenia korzystać z niego przy rozliczaniu umów,

4. Dopisanie umowy do nowo utworzonej listy płac ('Działania', 'Dopisz Umowę Cywilnoprawną Pracownika/Zleceniobiorcy'), wydruk rachunku do umowy ('Działania', 'Wydruk Rachunku') oraz wydruk przelewu ('Działania', 'Wydruk Przelewu/Wpłaty Gotówkowej'),

5. Eksport danych rozliczeniowych do programu Płatnik (opcja menu wymiany danych z programem Płatnik 'Eksport Danych Rozliczeniowych i Zgłoszeniowych').

W programie można rejestrować i rozliczać każdą formę wypłaty z tytułu umów cywilnoprawnych. Dostępne są rozliczenia kwotowe, kwotowe-wielomiesięczne, godzinowe/akordowe oraz bez specyfikacji kwoty.

1. Rozliczenia kwotowe: do rejestru wprowadza się kwotę umowy (np. 1.000,00 zł) oraz datę wypłaty. Kwota tak wprowadzonej umowy jest rozliczana w całości w miesiącu wypłaty. Jeżeli czas trwania umowy jest dłuższy niż 1 miesiąc, w poprzednich miesiącach wprowadzenie umowy na listę płac oznacza dopisanie tzw. rozliczenia zerowego (z kwotą wypłaty 0,00 zł) - wyłącznie na potrzeby eksportu do programu Płatnik.

2. Rozliczenia kwotowe-wielomiesięczne oraz rozliczenia godzinowe/akordowe: do rejestru wprowadza się formułę oraz nie wprowadza się daty wypłaty. Przy dopisywaniu umowy do listy płac / rozliczenia, kwota umowy przypadająca na wybrany miesiąc zostanie wyliczona na podstawie formuły, a data wypłaty zostanie przepisana z daty wypłaty dla całej listy płac / rozliczenia. Przed wprowadzeniem formuły należy odpowiednio zdefiniować składniki(zmienne) wchodzące w skład formuły (służy do tego przycisk '...' po prawej stronie pozycji rejestru). Obowiązują zasady identyczne jak w przypadku zmiennych dotyczących wynagrodzeń.

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

3. Rozliczenia bez kwoty: w takim przypadku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi nie kwota umowy, ale zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż kwota najniższego wynagrodzenia.

## Jak rozliczać umowy NIE określone kwotowo, godzinowo, akordowo lub prowizyjnie? (patrz strona 169)

Dodatkowe informacje dotyczące rozliczania umów cywilnoprawnych są dostępne w następujących opisach:

Umowy cywilnoprawne (patrz strona 193)

Rozliczanie umów cywilnoprawnych z ZUS (patrz strona 196)

Rozliczanie umów cywilnoprawnych z urzędem skarbowym (patrz strona 197)

Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61)

# Jak rozliczać umowy NIE określone kwotowo, godzinowo, akordowo lub prowizyjnie?

W przypadku osób wykonujących umowy zlecenia, umowy agencyjne lub inne umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, dla których odpłatność w umowie agencyjnej, umowie zlecenia lub umowie o świadczenie usług określono w inny sposób niż kwotowo albo w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie, **podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa**  **jednak niż kwota najniższego wynagrodzenia**. W konsekwencji ograniczenie to przenosi się na pozostałe podstawy wymiaru ubezpieczeń: chorobowe, wypadkowe i zdrowotne (podstawę wymiaru ub. zdrowotnego stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez ograniczenia do 30-krotności, pomniejszona o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe potrącone przez płatnika ze środków ubezpieczonego).

Identycznie jest w przypadku osób współpracujących z osobami wykonującymi umowy agencyjne, umowy zlecenia lub inne umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Aby umożliwić rozliczanie umów o odpłatności określonej w inny sposób niż kwotowo, w stawce godzinowej, akordowej lub prowizyjnie, na ekranie definiowania składników wynagrodzenia zostało umożliwione określenie wchodzenia składnika do podstaw ub. społecznych i zdrowotnego jako: **'Tak (pdst. >= wyn.min.)'**. Dla tak zdefiniowanego składnika wynagrodzenia wyliczona podstawa w/w ubezpieczeń nie będzie niższa niż wynagrodzenie najniższe.

Sekwencja czynności w celu rejestracji oraz zautomatyzowania rozliczania umów o odpłatności określonej w inny sposób niż kwotowo, w stawce godzinowej, akordowej lub prowizyjnie może być następująca (na przykładzie umowy zlecenia - w przypadku, gdy program jest już odpowiednio skonfigurowany można pominąć punkty 1. i 2.):

1. Należy dopisać (lub upewnić się że już został dopisany) nowy składnik wynagrodzenia: 'Umowa zlecenia (pdst. dekl.)' i odpowiednio określić atrybuty tego składnika na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń):

kod '50' - 'Umowa zlecenia (pdst. dekl.)', nie redukowany za czas absencji, wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych i zasiłku chorobowego, zdrowotnego jako 'Tak (pdst. >= wyn.min.)', wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota jest wypłacana jako 'składnik wynagrodzenia - um. cywilnoprawna', RNA - tak oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana tylko wtedy gdy składnik został wypłacony.

2. Należy dopisać składnik wynagrodzenia 'Umowa zlecenia (pdst. dekl.)' do listy dopuszczalnych składników na liście płac rodzaju 'Umowy zlecenia'. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

3. W rejestrze umów cywilnoprawnych należy wprowadzić dane dotyczące umowy. Jako kod składnika wynagrodzenia należy wybrać 'Umowa zlecenia (pdst. dekl.)'.

Tak wprowadzona umowa będzie automatycznie właściwie rozliczana z ZUS i urzędem skarbowym w momencie dopisywania jej do listy.

## Jak zweryfikować poprawność utworzonych w miesiącu list płac?

Weryfikacji utworzonych w miesiącu list płac dokonuje się odczytując dla tego miesiąca 'Raport Weryfikujący Listy Płac'. **Weryfikacja jest konieczna** pomimo, że w momencie dopisywania zatrudnionego do listy płac wszystkie wartości związane z wynagrodzeniem tej osoby są automatycznie weryfikowane z kartoteką osobową, parametrami wyliczeniowymi, danymi konfiguracyjnymi i innymi listami płac utworzonymi wcześniej w miesiącu. Tylko w ten sposób można się upewnić przed wydrukiem listy płac, że wypłacona zostaje właściwa kwota, z której potrącone zostały właściwe kwoty na ubezpieczenia, właściwie została rozliczona zaliczka na podatek dochodowy, itd. Lista weryfikowanych problemów sukcesywnie wzrasta razem z pojawianiem się nowych wersji programu.

Wiadomość o problemie na raporcie weryfikującym listy płac niekoniecznie musi oznaczać faktyczny problem. Do weryfikującego należy ocena powagi problemu i ewentualne poprawienie danych.

#### Raport weryfikujący listy płac (patrz strona 37)

## Jak korzystać z raportu podsumowującego wynagrodzenia?

Korzystając z raportu zestawień podsumowujących wynagrodzenia można, dla wybranego okresu w ramach roku sprawozdawczego i wybranych zatrudnionych, dokonać podsumowania wynagrodzeń. Dostępne jest zarówno podsumowanie ogólne, jak i podsumowanie w rozbiciu na zatrudnionych. Dodatkowo dostępne są również szczegółowe raporty podsumowania (również dostępne w rozbiciu na

zatrudnionych) listujące wypłacone składniki wynagrodzenia, rozliczone umowy cywilnoprawne, świadczenia, przerwy, potrącenia oraz, bardzo użyteczny raport zawierający listy płac na podstawie których wygenerowany został raport podsumowujący. Raport zestawień podsumowujących z wynagrodzeń daje kompletny przegląd rozliczeń firmy z zatrudnionymi, ZUS i urzędem skarbowym.

Raport zestawień kadrowych jest dostępny po wybraniu opcji menu wydruku wynagrodzeń 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'.

#### Wydruk zestawień podsumowujących z wynagrodzeń (patrz strona 43)

## Jak otrzymać kwoty składek FP i FGŚP do zaksięgowania?

Każdy zatrudniony posiada przyporządkowany sobie jeden z zestawów zasad podlegania i finansowania składek na FP (ekran 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' - opcja menu słowniki). Na tej podstawie jedynie **oszacowywana jest składka na FP dotycząca konkretnej pozycji na liście płac**. Kwota faktycznie należnej składki na FP dla całej firmy jest dostępna na raporcie 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń' (opcja menu wydruku wynagrodzeń) oraz jest wyliczana w czasie eksportu do programu Płatnik od podstawy będącej sumą podstaw na FP dla wszystkich eksportowanych rozliczeń (na formularzu DRA). Dla potrzeb księgowania składek najwygodniej jest skorzystać z raportu 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'.

#### Składki na Fundusz Pracy (patrz strona 182)

Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (patrz strona 184)

## Jak rozliczać przekroczenie rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego?

Przekroczenie rocznej podstawy wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego jest uwzględniane automatycznie przy wyliczaniu wynagrodzenia dla zatrudnionego na liście płac. Jeżeli program informuje w trakcie wyliczania listy płac o przekroczeniu, szczegóły przekroczenia należy zarejestrować w kartotece zatrudnionego, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Inne' (dostępnym po wybraniu przycisku 'Inne'). Na zakładce 'Dodatkowe informacje' należy wtedy zarejestrować, że informację o przekroczeniu przekazał płatnik składek, oraz wpisać datę przekroczenia o której informuje program.

Jeżeli o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego poinformował ZUS lub ubezpieczony, data przekroczenia nie musi być wpisana precyzyjnie, wystarczy, że prawidłowo został wskazany miesiąc przekroczenia. Należy wtedy również zarejestrować kwotę podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego w miesiącu przekroczenia.

Informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru ubezpieczenia emerytalnego i rentowego jest eksportowana do programu Płatnik bezpośrednio z kartoteki zatrudnionego.

Kartoteka osobowa - inne (patrz strona 29) Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia (patrz strona 79)

Raport weryfikujący listy płac (patrz strona 37)

### Jak rozliczać zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy?

Zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy jest uwzględniane automatycznie przy wyliczaniu pozycji na liście płac **jeżeli** jest one umieszczone(zdefiniowane) na zakładce 'Przerwy/świadczenia' na podzakładce 'Zaniechanie poboru zaliczki na podatek dochodowy'. Dodatkowo, zaniechanie zdefiniowane na tej podzakładce jest weryfikowane przez raport weryfikujący listy płac.

#### Kartoteka osobowa - inne (patrz strona 29)

Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia (patrz strona 79)

#### Raport weryfikujący listy płac (patrz strona 37)

## Jak rozliczać właścicieli?

Wyliczenia kwoty zadeklarowanej dla właściciela dokonuje się na podstawie formuły zdefiniowanej w kartotece osobowej. W przypadku typowego rozliczenia, dla każdego właściciela powinny zostać dopisane dwie formuły rozliczeniowe (na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby', zakładka 'Rozliczenia' - 'Formuły rozliczeniowe'):

#### Nazwa: 'ZS - Kw. zadekl. (tylko społeczne)'

Daty od i do Wartość: formuła: 1,000 x 'Min. podst. wym. skł. ub. społ i FP'

oraz:

#### Nazwa: 'ZZ - Kw. zadekl. (tylko zdrowotne)'

Daty od i do

#### Wartość: formuła: 1,000 x 'Min. podst. wym. skł. ub. zdrowotnego'

W przypadku właścicieli firm rozpoczynających działalność, dla których minimalną podstawę stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, pierwsza z powyższych formuł typowo wykorzystuje inną zmienną systemową do wyliczenia podstawy:

#### Nazwa: 'ZS - Kw. zadekl. (tylko społeczne)'

#### Daty od i do Wartość: formuła: 1,000 x 'Min.pdst.skł.ub.(rozpoczynający)'

Zmienna 'Min.pdst.skł.ub.(rozpoczynający)' oznacza wyliczenie podstawy wymiaru składek równej 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

W przypadku ubezpieczeń społecznych, FP oraz ubezpieczenia zdrowotnego rozliczenie jest dokonywane od kwot wprowadzonych na odpowiednim ekranie konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń 'Parametry Wyliczeniowe' - 'Kwoty Min. Podst. Wymiaru Składek Ubezpieczeniowych - Działalność Gospod.'. Na tym ekranie znajdują się wartości dla zmiennych systemowych 'Min. podst. wym. skł. ub. społ i FP' oraz 'Min. podst. wym. skł. ub. zdrowotnego'.

Dodatkowo do zdefiniowania właściwych formuł rozliczeniowych w kartotece osobowej, w celu faktycznego rozliczenia właścicieli w wybranym miesiącu, należy na ekranie 'Wynagrodzenia - Listy Płac / Rozliczenia', po wybraniu właściwego roku i miesiąca, dopisać nowe rozliczenie: **'Rozliczenia właścicieli** (kw.zadekl.)' i do tego rozliczenia dopisać wybranych właścicieli. Kwoty zadeklarowane wyliczone na podstawie formuł zostaną dopisane automatycznie. Dopiero po dopisaniu właścicieli do tego rozliczenia pojawią się oni w eksporcie do programu Płatnik oraz na deklaracji PIT-5 za dany miesiąc.

W przypadku gdy właściciel opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od więcej niż jednej działalności gospodarczej, należy do formułę rozliczeniową dotyczącą ubezpieczenia zdrowotnego odpowiednio zmienić, np. w przypadku dwóch działalności:

#### Nazwa: 'ZZ - Kw. zadekl. (tylko zdrowotne)'

Daty od i do

#### Wartość: formuła: 2,000 x 'Min. podst. wym. skł. ub. zdrowotnego'

W przypadku, gdy w konfiguracji programu brak jest składnika o kodzie **'ZZ - Kw. zadekl. (tylko zdrowotne)'**, należy dopisać ten składnik na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' (opcja menu 'Konfiguracja Wynagrodzeń i Rozliczeń'). Definicja nowego składnika powinna być następująca: **nie redukowany za czas absencji**, wchodzi wyłącznie do podstawy ubezpieczenia zdrowotnego, nie wchodzi do podstawy opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota nie jest wypłacana - tylko zwiększa podstawy, RNA - 'Nie' oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana każdego miesiąca. Podobnie należy zweryfikować obecność składnika o kodzie **'ZS - Kw. zadekl. (tylko społeczne)' -** jeżeli brak jest definicji takiego składnika, należy ją również dopisać - definicja nowego składnika powinna być

następująca: **redukcja kwoty za czas absencji proporcjonalnie wg dni miesiąca (z zaokrągleniem do 4 miejsca po przecinku)**, wchodzi do podstawy ubezpieczeń społecznych oraz zasiłku chorobowego, nie wchodzi do podstawy ubezpieczenia zdrowotnego i opodatkowania, nie wchodzi do wynagrodzenia urlopowego, kwota nie jest wypłacana - tylko zwiększa podstawy, RNA - 'Nie' oraz weryfikacja kwoty składnika jest dokonywana każdego miesiąca.

Zdefiniowane składniki należy dopisać do listy dopuszczalnych składników na liście płac / rozliczeniu: 'Rozliczenia właścicieli (kw.zadekl.)'. W tym celu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' po wybraniu tego rozliczenia należy wybrać opcję menu 'Działania', 'składniki Wynagrodzenia Dostępne na Wybranym Rodzaju List Płac/Rozliczeniu'.

Jak rozliczać właściciela gdy zadeklarowana podstawa jest wyższa niż 60 proc. przec. wynagrodzenia? (patrz strona 173)

## Jak rozliczać właściciela gdy zadeklarowana podstawa jest wyższa niż 60 proc. przec. wynagrodzenia?

Wyliczenia kwoty zadeklarowanej dla właściciela dokonuje się na podstawie formuły zdefiniowanej w kartotece osobowej. Domyślnie dla nowo dopisanego właściciela dopisywana jest formuła **1,000** \* **'Min. pdst. wymiaru składek ub.'** (ekran 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby', zakładka 'Rozliczenia' - 'Formuły proste'), czyli rozliczenie jest dokonywane od aktualnej kwoty 60 proc. przeciętnego wynagrodzenia, wprowadzanej na ekranie konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń 'Parametry Wyliczeniowe' - 'Kwota Min. Pdst. Wymiaru Składek Ubezpiecz. - Działalność Gosp.'.

W przypadku gdy faktycznie zadeklarowana kwota różni się (jest większa) niż kwota minimalnej podstawy wymiaru, można w rozliczenia właściciela wpisać zadeklarowaną kwotę bezpośrednio, można również do kartoteki właściciela wprowadzić nową zmienną i zdefiniować dla niej wartości, a następnie wykorzystać tę zmienna w formule wyliczającej kwotę zadeklarowaną. Wprowadzenia nowej zmiennej dokonuje się na ekranie 'Definiowanie Zmiennych Dot. Wynagrodzenia/Rozliczeń dla Zatrudnionego', dostępnym po wybraniu opcji menu 'Działania' - "Definiowanie Zmiennych Dot. Rozliczeń dla Właściciela'. Nazwa wybrana dla zmiennej nie ma znaczenia, ale powinna być ona łatwo rozpoznawalna dla osoby rozliczającej - np. **'Kwota zadekl. - Kowalski'**.

Po wprowadzeniu wartości dla nowej zmiennej można ją dopisać do formuły w kartotece osobowej (tzn. zamienić w formule zmienną **'Min. pdst. wymiaru składek ub.'** na **'Kwota zadekl. - Kowalski'**). Kwota dla nowej zmiennej zostanie odpowiednio wyliczona i wstawiona przy dopisywaniu właściciela do listy płac/rozliczenia 'Rozliczenia właścicieli (kw.zadekl.)'.

#### Zmienne dotyczące wynagrodzeń (patrz strona 30)

### Jak wyeksportować dane do programu Płatnik?

Eksportu danych rozliczeniowych i zgłoszeniowych dokonuje się na ekranie wymiany danych z programem płatnik 'Eksport Danych Rozliczeniowych i Zgłoszeniowych'. W przypadku danych rozliczeniowych można eksportować zarówno dane dotyczące zatrudnionych i rozliczających się wspólnie z zatrudnionymi właścicieli, jak i samych właścicieli, oddzielnie. Odpowiednie raporty DRA, RCA/RNA, RZA, i RSA są tworzone automatycznie na podstawie zawartości list płac i rozliczeń.

# Uwaga: źródłem dla eksportu danych rozliczeniowych są listy płac/rozliczenia - jedynym wyjątkiem są dane osobowe oraz informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru ub. emerytalnego i rentowego, które są eksportowane na podstawie zapisu w kartotece zatrudnionego.

W przypadku danych zgłoszeniowych, odpowiednie formy (ZUA/ZZA, ZIUA, ZWUA, ZCNA/ZCZA) są tworzone na podstawie wyboru użytkownika (opcje menu 'Działania) oraz zawartości kartoteki osobowej. W przypadku danych zgłoszeniowych firmy, formy ZPA/ZFA są tworzone na podstawie danych aktualnie wybranej firmy. W przypadku niektórych umów cywilnoprawnych (zlecenia i agencyjnych), eksportu danych zgłoszeniowych należy dokonywać z rejestru umów cywilnoprawnych (opcja menu kartoteki 'Rejestr Umów Cywilnoprawnych'). Służą do tego odpowiednie opcje menu 'Działania'. Po

pomyślnym eksporcie wyeksportowane dane jest dostępne zarówno w programie Płatnik, jak i na ekranie eksportu, jako podsumowanie oraz szczegółowa zawartość pliku.

Warto pamiętać o opcji 'Dopisz do Zawartości'. Zaznaczenie tej opcji umożliwia tworzenie połączonych zestawów dokumentów. W przypadku dopisywania, zapis do pliku eksportu (w katalogu programu Płatnik) nie jest dokonywany automatycznie po przygotowaniu danych, ale należy tego zapisu dokonać samemu po przygotowaniu całej zawartości eksportu.

#### Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61)

### Jak zaimportować dane z programu Płatnik?

Jednym z podstawowych elementów programu Płatnik jest specyfikacja schematu magazynowania danych o ubezpieczonych w plikach .KDU lub .XML. Jest to bardzo wygodne źródło informacji kadrowej. Nic dziwnego, że programy kadrowo-płacowe coraz częściej oferują możliwość zaimportowania danych z tych plików. Ten program nie jest wyjątkiem. W odróżnieniu od innych programów, oferuje on jednak nie tylko opcje importu danych zgłoszeniowych, ale również, dodatkowo, opcję importu danych rozliczeniowych (z formularzy ZUS RCA, RNA i RSA) na listy płac.

Aby utworzyć pliki .KDU lub .XML z danych programu Płatnik należy, po utworzeniu i otworzeniu <u>zestawu dokumentów</u>, wybrać opcję menu Płatnika 'Narzędzia', 'Zapisz do pliku'. Po utworzeniu pliku .KDU lub .XML dane z tego pliku można zaimportować do programu.

W przypadku importu danych zgłoszeniowych, importu dokonuje się na ekranie wymiana danych z programem płatnik 'Import Danych Zgłoszeniowych'. Import danych z programu Płatnik polega na wskazaniu i odczytaniu pliku .KDU lub .XML z którego ma zostać dokonany import, wskazaniu pozycji z pliku które mają zostać zaimportowane oraz wybraniu opcji menu 'Działania', 'Importuj Zaznaczone Pozycje'. Odczytany plik jest analizowany ze względu na zawartość i użytkownik ma możliwość wybrania jednej lub wielu form zgłoszeniowych przed rozpoczęciem importu.

Jako identyfikator zatrudnionych jest wykorzystywany nr PESEL. W przypadku gdy osoba o danym numerze PESEL już znajduje się w kartotece osobowej, jej dane zostaną uaktualnione. W przypadku gdy taka osoba znajduje się w więcej niż jednej pozycji kartoteki (np. jest zatrudniona na więcej niż jeden etat w różnych działach firmy), uaktualnione zostaną wszystkie takie pozycje.

W przypadku danych rozliczeniowych, import danych z programu Płatnik polega na otwarciu listy płac w wybranym miesiącu, a następnie wskazaniu i odczytaniu pliku .KDU z którego ma zostać dokonany import (opcja menu 'Działania', 'Import Danych Rozliczeniowych (RCA, RZA, RSA)'), wskazaniu pozycji z pliku które mają zostać zaimportowane oraz wybraniu przycisku 'Ok'. Odczytany plik jest analizowany a wybrane pozycje dopisywane do listy płac z uwzględnieniem znajdujących się w pliku Płatnika kwot.

#### Współpraca z programem Płatnik ZUS (patrz strona 61)

## Jak szybko wydrukować deklaracje PIT-11, 8B i 40 za poprzedni rok?

W czasie wdrożenia programu często zadawane jest następujące pytanie: nasz obecny program kadrowo-płacowy nie umożliwia nam wydrukowania aktualnych deklaracji PIT-11, 8B, 40. Czy można, korzystając z Waszego programu wydrukować te deklaracje bez konieczności wprowadzania wynagrodzeń dla zatrudnionych za cały poprzedni rok? Odpowiedź brzmi: tak. Poniżej opisana jest przykładowa sekwencja czynności:

1. Należy zaimportować dane kadrowe zatrudnionych korzystając z formularzy ZUA/ZZA w pliku(ach) .KDU lub .XML Płatnika. Warto wcześniej podzielić firmę na odpowiednie działy (zleceniobiorców na grupy). Uniknie się w ten sposób konieczności późniejszego przenoszenia zatrudnionych pomiędzy działami(grupami).

#### Import z programu Płatnik ZUS (patrz strona 61)

2. Należy w wybranym miesiącu poprzedniego roku (np. w listopadzie) utworzyć listę (lub wiele list dla różnych działów) z wynagrodzeniem zasadniczym. Dodatkowo należy również utworzyć odpowiednie rodzaje list w celu rejestracji wypłat świadczeń i umów cywilnoprawnych. Do tych list należy dopisać

zatrudnionych dla których będą drukowane PITy. Każdemu z zatrudnionych należy dopisać do wybranych list po jednym składniku wynagrodzenia, świadczeniu lub umowie cywilnoprawnej z kwotą za cały poprzedni rok (na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia/Rozliczenia'). Po zaakceptowaniu należy skorzystać z odpowiedniej opcji menu 'Działania' - 'Zmień Sposób Wyliczania Pozycji Automat./Manual.' i przełączyć wyliczanie składek i zaliczki z automatycznego na manualne. Po przełączeniu wyliczania składek na tryb manualny należy uaktywnić pozycję do edycji (powinna już wcześniej być uaktywniona) i wprowadzić ręcznie odpowiednie wartości składek.

3. Po wprowadzeniu sumarycznych kwot dla wszystkich rodzajów wypłaconego wynagrodzenia (źródeł przychodu) można drukować deklaracje PIT-11, 8B i 40. Datę wypełnienia i dane osoby wypełniającej można zmienić korzystając z opcji menu 'Działania' - 'Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu' na ekranie wydruku odpowiedniej deklaracji.

### Do czego służą zestawienia kadrowe?

Raport 'Zestawienia Kadrowe' służy do odczytu podstawowych danych o zatrudnionych z kartoteki osobowej. Podstawową zaletą tego raportu jest możliwość **dowolnej** selekcji zarówno kolumn raportu jak i pozycji na nim zawartych. Dzięki temu można przeglądać i drukować różne zestawienia dotyczące zatrudnionych, np. imiona i nazwiska osób rozliczanych roczną deklaracją PIT-40, daty urodzenia wszystkich mężczyzn w wieku powyżej 40 lat, czy też wszystkich kobiet w wieku od 20 do 30 lat zatrudnionych na stanowisku 'księgowa' i nie podlegających ubezpieczeniu chorobowemu z podstawowego tytułu ubezpieczenia. Lista danych możliwych do umieszczenia na tym raporcie sukcesywnie wzrasta w nowych wersjach programu.

Raport zestawień kadrowych jest dostępny po wybraniu opcji menu wydruków kadrowych 'Zestawienia Kadrowe'.

#### Zestawienia kadrowe (patrz strona 50)

### Jak zautomatyzować numerację dokumentów?

Definiowania zasad dotyczących automatycznej numeracji dokumentów dokonuje się na odpowiedniej zakładce ekranu 'szczegóły Dotyczące Firmy'. Użytkownik może wybrać automatyczną dokumentów lub nie. W zależności od tego wyboru pole 'Numer' przy wprowadzaniu nowego dokumentu będzie dostępne do edycji lub nie.

Format automatycznej numeracji definiuje się w kolumnach 'Data', 'Lp' oraz 'Dodatk. ciąg znaków'. Dla pierwszych dwóch z tych kolumn specyfikuje się format i miejsce wyświetlania w numerze informacji związanej z datą i liczby porządkowej w numerze. Np. jeśli w numerze chce się otrzymać rok na pierwszym miejscu, liczbę porządkową na drugim, można wprowadzić następujący format daty: 'rrrr/', pozycja '1' oraz format numeru '####0', pozycja '2'. Oznacza to, że pierwszy dokument w roku 2001 będzie miał numer: '2001/1', druga '2001/2', id. Dodatkowo numer dokumentu można uzupełnić o dowolnie wybrany ciąg znaków (kolumna 'Dodatk. ciąg znaków'), np. dodanie '/LP' na pozycji '3', spowoduje nadanie pierwszemu i drugiemu dokumentowi w 2001 roku numerów, odpowiednio: '2001/1/LP' oraz '2001/2/LP'. Przykładowe inne formaty dla daty to np. (r - cyfra roku, m- cyfra miesiąca, d - cyfra dnia): 'rrrr/m/d' lub 'rr/mm/'. Przykładowe formaty dla liczby porządkowej (lp.) to np. '00000' lub '####0' (pierwszy wyświetli liczbę 1 jako '00001', drugi jako '1').

Uwaga: (a) liczba porządkowa oznacza rzeczywisty numer kolejny dokumentu w danym roku. Liczbę porządkową można zmienić poprzez edycję kolumny 'Lp' na ekranie edycji odpowiedniego dokumentu (np. dla ostatniej wprowadzonej listy płac na ekranie 'Listy Płac'). Każdy następny dokument otrzymuje numer porządkowy o jeden większy od poprzedniego, (b) przy wyliczaniu numeru dokumentu jako data jest przyjęty pierwszy dzień miesiąca dla którego jest on sporządzany (nie aktualna data).

# Pracownik jest na dwóch listach płac i kwoty składek ZUS się w Płatniku nie zgadzają. Co robić?

Domyślnie program synchronizuje wyliczenie składek ZUS w przypadku więcej niż jednej listy płac dla tego samego pracwonika w miesiącu i taka sytuacja nie powinna się nigdy zdarzyć. Może ją jednak spowodować np. zmiana daty wypłaty na drugiej liście płac już po jej utworzeniu. Również, jeżeli synchronizacja zostanie wyłączona (służy do tego celu odpowiednia opcja na ekranie 'Preferencje Ogólne'), wtedy taka sytuacja także może wystąpić.

W takiej sytuacji, jeżeli w firmie w danym miesiącu były więcej niż jedna lista płac i pracownik wystąpił dwóch lub więcej z tych list, to składki wyliczone dla niego przez program mogą się różnić o grosze od składek wyliczonych przez program Płatnik. Jest to związane z tym, że składki w programie (oprócz FP i FGŚP) wyliczane są automatycznie niezależnie dla każdej z list i mogą wystąpić różnice wynikające z zaokrągleń. Program Płatnik rejestruje składki na poszczególne ubezpieczenia wyliczane od podstawy wymiaru, która może być sumą kilku wypłat. **Raport weryfikujący listy płac (opcja menu wydruku wynagrodzeń 'Raport Weryfikujący Listy Płac' ) jednoznacznie identyfikuje takie sytuacje** jeszcze przed eksportem danych do programu Płatnik.

Należy wtedy wybrać jedną z list płac i przełączyć na tej liście dla wybranych osób sposób wyliczania składek i podatku z automatycznego na manualny (opcja menu 'Działania', 'Zmień Sposób Wyliczania Pozycji - Automatycznie/Manualnie'), po czym należy 'ręcznie' skorygować kwoty zgodnie z kwotami podanymi na raporcie weryfikującym. Składki dla korygowanej listy powinny być różnicą między składkami wyliczonymi od sumy wypłat i wszystkimi poprzednimi składkami. Opcja manualnego ('z ręki') wprowadzania kwot stawek ZUS i zaliczki należnej na podatek dochodowy służy **tylko i wyłącznie** uzgodnieniu kwot składek i zaliczki w przypadku obecności zatrudnionego na więcej niż jednej liście płac w miesiącu.

Do wylistowania list płac na których znajduje się wybrany pracownik wygodnie jest skorzystać z raportu podsumowującego listy płac: opcja menu wydruku wynagrodzeń 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'.

## Jak przekierunkować wydruk w MS-DOS z drukarki na plik?

W tym celu można wykorzystać program PRN2FILE rekomendowany przez PC Magazine oraz oficjalny FAQ MS-DOSa, dostępny do pobrania poprzez link:

#### ftp://ftp.simtel.net/pub/simtelnet/msdos/printer/prn2fil3.zip

po odkompresowaniu, przed uruchomieniem programu dokonującego wydruku należy wykonać polecenie:

#### PRN2FILE C:\DANE.TXT

gdzie 'C:\DANE.TXT' należy zastąpić nazwą i lokalizacją pliku do którego chcemy przekierunkować wydruk. Następnie należy uruchomić program dokonujący wydruku i wykonać wydruki.

## Instalacja danych programu na dysku sieciowym

Nowe wersje Windows m.in. ze względów bezpieczeństwa utrudniają użytkownikowi z podwyższonymi uprawnieniami Administratora rozpoznanie dysków sieciowych zmapowanych przez tego samego użytkownika, ale bez podwyższonych uprawnień. Ponieważ instalator jest zawsze uruchamiany przez Windows z podwyższonymi uprawnieniami, w takim przypadku instalacja programu na zmapowanym dysku sieciowym lub wykorzystującym zmapowany dysk sieciowy jako archiwum wydruków staje się niemożliwa.

Aby taką instalację jednak umożliwić, należy uruchomić Edytor Rejestru (regedit.exe) i zlokalizować w rejestrze następujący klucz:

#### HKEY\_LOCAL\_MACHINE/SOFTWARE/Microsoft/Windows/CurrentVersion/Policies/System

W tym kluczu należy dodać nową pozycję typu DWORD (lub DWORD 32-bity) o nazwie **EnableLinkedConnections** i wartości 1. Po zrestartowaniu Windows dyski sieciowe zmapowane przez

użytkownika bez podwyższonych uprawnień będą widoczne dla użytkownika z podwyższonymi uprawnieniami ('jako Administrator').

### Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania)

W celu uaktywnienia weryfikacji użytkownika w programie kadrowo-płacowym, należy w pierwszej kolejności uruchomić moduł Administrator. Moduł Administrator jest instalowany razem z programem i można go zawsze uruchomić wybierając odpowiedni folder menu 'start' Windows. Po uruchomieniu, na ekranie 'Weryfikacja Użytkownika' należy podać identyfikator, oraz hasło użytkownika systemowego. Domyślny identyfikator użytkownika systemowego to 'Administrator', hasło systemowe, jeśli nie zostało zmienione, 'sql'.

Po włogowaniu się do modułu Administrator, należy wybrać opcję menu 'Zadania', 'Konfiguracja Programu'. W celu włączenia weryfikacji dostępu użytkownika, na zakładce 'Konfiguracja programu', w sekcji 'Weryfikacja użytkownika', należy wybrać przycisk 'Zmień', a następnie zaznaczyć opcję 'Dostęp wymaga weryfikacji?' i odznaczyć opcję 'Domyślne hasło?'. Dla wygody warto wtedy również zaznaczyć opcję 'Domyślny identyfikator?' i w przypadku, gdy z jednego komputera korzysta jeden użytkownik, wpisać w pole 'Identyfikator' identyfikator tego użytkownika. W przypadku, gdy z jednego komputera może korzystać więcej niż jeden użytkownik, należy zaznaczyć opcję 'Domyślny identyfikator?' i pozostawić pole 'Identyfikator' puste.

Na kolejnej zakładce, 'Ustawienia dostępu', można zmienić wymagania dotyczące zawartości hasła. Można wprowadzić następujące ograniczenia: (1) minimalną długość hasła, (2) hasło musi zawierać małe i duże litery, (3) hasło musi zawierać cyfry, (4) hasło musi zawierać znaki specjalne (np. ;,:'[] itp.), (5) hasło musi być zmieniane co określoną liczbę dni, (6) hasło nie może się powtarzać.

Po uaktywnieniu weryfikacji użytkownika, do systemu należy dopisać nowych użytkowników programu. W tym celu należy otworzyć ekran 'Użytkownicy' (opcja menu 'Zadania') i dopisać jednego lub więcej użytkownika. Każdemu użytkownikowi, po zapisaniu, należy przypisać hasło. Przypisane hasło użytkownik może sam zawsze zmienić, wybierając w programie kadrowo-płacowym opcje menu 'Opcje', 'Preferencje', 'Zmiana Hasła'.

Domyślny identyfikator użytkownika 'ADMINISTRATOR' można po dopisaniu nowych użytkowników pozostawić lub usunąć. W przypadku pozostawienia, należy zmienić hasło na silniejsze niż domyślne 'sql'.

Należy odróżnić użytkownika systemowego 'Administrator', od użytkownika programu kadrowopłacowego 'ADMINISTRATOR'. Użytkownik systemowy jest faktycznym użytkownikiem bazy danych systemu, jego identyfikator i hasło są wykorzystywane do otwarcia połączenia z bazą danych. Jest tylko jeden użytkownik systemowy. Użytkownik programu jest użytkownikiem wyłącznie programu kadrowopłacowego, w ramach jednej instalacji można utworzyć dowolną liczbę użytkowników programu, zgodnie z potrzebami. Uruchamiając program kadrowo-płacowy po otworzeniu się ekranu weryfikacji wprowadza się identyfikator i hasło użytkownika programu. Uruchamiając moduł Administrator, wprowadza się identyfikator i hasło użytkownika systemowego.

## Wybrane zagadnienia kadrowo-płacowe

Wybierz jedną z poniższych opcji aby dowiedzieć się więcej na wskazany temat:

1. Rozliczenia z ZUS:

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (patrz strona 179)

Składki na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe (patrz strona 180)

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (patrz strona 181)

Składki na Fundusz Pracy (patrz strona 182)

Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (patrz strona 184)

Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy (patrz strona 187)

Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze (patrz strona 190)

Wynagrodzenie dla płatnika składek (patrz strona 192)

Nowe zasady rozliczania zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych (nowelizacja 2001) (patrz strona 205)

Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego (patrz strona 209)

2. Rozliczenia z urzędem skarbowym:

Rozliczenia z Urzędem Skarbowym (patrz strona 192)

Należności firmy dla urzędu skarbowego (patrz strona 83)

Należności właścicieli dla urzędu skarbowego (PIT-5) (patrz strona 84) (dla właścicieli firm prowadzących Księgę Przychodów i Rozchodów i rozliczających się deklaracją PIT-5)

3. Umowy cywilno-prawne:

Umowy cywilnoprawne (patrz strona 193)

Rozliczanie umów cywilnoprawnych z ZUS (patrz strona 196)

Rozliczanie umów cywilnoprawnych z urzędem skarbowym (patrz strona 197)

4. Inne:

Wynagrodzenie za czas urlopu (patrz strona 198)

Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (patrz strona 200)

Kiedy i według jakich kryteriów program dokonuje rozliczeń z ZUS i urzędem skarbowym? (patrz strona 201)

Zaokrąglanie składek ZUS i podatku (patrz strona 202)

Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia (patrz strona 202)

Rozliczanie pracowników oddelegowanych za granicę (patrz strona 203)

Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego (patrz strona 204)

Numer rachunku bankowego (patrz strona 205)

Lista podstawowych aktów prawnych (patrz strona 207)

Przykładowe zmiany w rozliczeniach z ZUS od 1-10-2003 (patrz strona 208)

### Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe są potrącane z wynagrodzeń zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o Systemie Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 1998r. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.). Ustawa precyzuje zasady podlegania i finansowania składek na ubezpieczenia społeczne. Obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe obejmują m.in. (art. 6):

1. pracowników, z wyłączeniem prokuratorów, od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku,

2. osoby wykonujące pracę nakładczą, od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania albo wygaśnięcia tej umowy,

3. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych, zwanych dalej członkami spółdzielni, od dnia rozpoczęcia wykonywania pracy na rzecz spółdzielni do dnia zakończenia jej wykonywania,

4. osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania albo wygaśnięcia tej umowy oraz osoby z nimi współpracujące, od dnia rozpoczęcia współpracy do dnia zakończenia tej współpracy. Nie podlegają obowiązkowi ubezpieczeń osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia, agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, będące uczniami gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół ponad-podstawowych lub studentami, do ukończenia 26 lat. Obowiązkowi ubezpieczeń podlegają jednak ci uczniowie lub studenci do ukończenia 26 lat, jeżeli umowę taką zawarli z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy,

5. osoby prowadzące pozarolniczą działalność, od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania oraz osoby z nimi współpracujące, od dnia rozpoczęcia współpracy do dnia zakończenia tej współpracy,

Dobrowolnie do ubezpieczenia emerytalnego i rentowych mogą przystąpić: małżonkowie pracowników skierowanych do pracy w przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach specjalnych za granicą, w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą, osoby, które z powodu sprawowania opieki nad członkiem rodziny spełniającym warunki do przyznania zasiłku pielęgnacyjnego nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów, obywatele polscy wykonujący pracę za granicą w podmiotach zagranicznych oraz obywatele polscy wykonujący pracę w podmiotach zagranicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli podmioty te nie posiadają w Polsce swojej siedziby ani przedstawicielstwa, studenci oraz uczestnicy dziennych studiów doktoranckich, jeżeli nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innego tytułu, alumni seminariów duchownych, nowicjusze, postulanci i junioryści do ukończenia 25 roku życia. **Osoby mające prawo do dobrowolnego objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi nie podlegają ubezpieczeniu chorobowemu i wypadkowemu.** 

Podstawą opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Ważnym elementem opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest **ograniczenie rocznej podstawy wymiaru składek**. W myśl art.19 ustawy, roczna podstawa nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone.

Każdy zatrudniony posiada przyporządkowany sobie jeden lub więcej zestaw zasad podlegania i finansowania składek (ekran 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' - opcja menu słowniki). Do podstawy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wliczane są składniki wynagrodzenia i

świadczenia w których definicji jest zaznaczone wchodzenie do tej podstawy (patrz: odpowiednie ekrany opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Stawki składek są wprowadzane na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Na podstawie wszystkich powyższych informacji na listach płac potrącane są składki ubezpieczeniowe.

Kwota ograniczająca podstawę w danym roku jest wprowadzana na ekranie 'Kwota Ograniczająca Podstawę Wymiaru Ub. Emerytalnego i Rentowego' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Ograniczenie to zostało zaimplementowane jako wprowadzanie na listy płac dodatkowej kwoty, zmniejszającej wyliczoną podstawę. Kwota zmniejszająca jest wyliczana i wprowadzana automatycznie przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac na podstawie jego rocznych zarobków.

Przekroczenie rocznego wymiaru podstawy ub. emer. i rent. należy zarejestrować w kartotece zatrudnionego (**Uwaga: dane o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru są eksportowane do programu Płatnik z kartoteki zatrudnionego a nie z listy płac**). Jeżeli zatrudniony otrzymuje wynagrodzenie z różnych źródeł, wtedy zaznaczenie przekroczenia rocznej podstawy wymiaru ubezpieczeń emerytalnego i rentowego w kartotece umożliwia wcześniejsze ograniczenie tej podstawy. W takim przypadku poprawną kwotę zmniejszającą w miesiącu przekroczenia należy wyliczyć i wprowadzić manualnie. W programie można również rejestrować przychody z innych źródeł.

Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)

Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

#### Składki na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe

Składki na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe są potrącane z wynagrodzeń zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o Systemie Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 1998r. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.). **Obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu** podlegają następujące osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi: pracownicy, członkowie spółdzielni. **Dobrowolnie do ubezpieczenia chorobowego** mogą przystąpić na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, które: wykonują pracę nakładczą, wykonują pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz współpracują przy wykonywaniu tych umów, prowadzą pozarolniczą działalność oraz współpracują przy prowadzeniu tej działalności, wykonują odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, są duchownymi.

**Obowiązkowi ubezpieczenia wypadkowego** podlegają osoby objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, które są: pracownikami, członkami spółdzielni, zleceniobiorcami oraz osobami z nimi współpracującymi wykonującymi pracę w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi, posłami i senatorami, stypendystami sportowymi, pobierającymi stypendium słuchaczami Krajowej Szkoły Administracji Publicznej, skazanymi lub tymczasowo aresztowanymi wykonującymi odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy, bezrobotnymi absolwentami pobierającymi stypendium, duchownymi, osobami odbywającymi zastępcze formy służby wojskowej. **Pozostali ubezpieczeni nie podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu.** 

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, z następującymi dwoma zastrzeżeniami:

1. przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe nie stosuje się ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (art.19),

2. miesięczna podstawa wymiaru dla osób dobrowolnie ubezpieczonych jest ograniczona do 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.
Każdy zatrudniony posiada przyporządkowany sobie jeden lub więcej zestaw zasad podlegania i finansowania składek (ekran 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' - opcja menu słowniki). Podstawą opłacania składek na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe są składniki wynagrodzenia i świadczenia w których definicji jest zaznaczone wchodzenie do tej podstawy (patrz: odpowiednie ekrany opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Stawki składek są wprowadzane na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Na podstawie wszystkich powyższych informacji na listach płac i rozliczeniach potrącane są składki ubezpieczeniowe.

Kwota ograniczająca podstawę w danym miesiącu jest wprowadzana na ekranie 'Kwota Ograniczająca Podstawę Wymiaru Składek Dobrowolnego Ub. Chorobowego' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Ograniczenie to zostało zaimplementowane jako wprowadzanie na listy płac dodatkowej kwoty, zmniejszającej wyliczoną podstawę. Kwota zmniejszająca jest wyliczana i wprowadzana automatycznie przy dopisywaniu zatrudnionego do listy płac na podstawie jego miesięcznych zarobków. Kwotę zmniejszającą można na ekranie edycji zawartości listy płac zmodyfikować manualnie.

Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89) Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)

Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

# Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenia zdrowotne są potrącane z wynagrodzeń zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2004r. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.). **Obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne** obejmuje m.in. osoby objęte ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są: pracownikami, rolnikami lub ich domownikami, osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność lub osobami z nimi współpracującymi, osobami wykonującymi pracę nakładczą, osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi, osobami duchownymi, członkami rolniczych spółdzielni produkcyjnych, spółdzielni kółek rolniczych lub członkami ich rodzin, osobami pobierającymi świadczenia socjalne wypłacane w okresie urlopu lub zasiłek socjalny wypłacany na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia, wynikające z odrębnych przepisów lub z układów zbiorowych pracy. **Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne obejmuje osoby, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego**. Ubezpieczenie zdrowotne obejmuje również zamieszkujących na terytorium Polski członków rodziny ubezpieczonego.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób objętych ubezpieczeniami społecznymi stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe łącznie z wynagrodzeniem za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną. Nie stosuje się ograniczenia podstawy wymiaru do 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej; ustaloną w ten sposób podstawę wymiaru pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych nie będących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, składka na powszechne ubezpieczenie zdrowotne podlega odliczeniu od:

1. podatku dochodowego od osób fizycznych, obliczonego według skali podatkowej określonej w ustawie z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

2. zryczałtowanego podatku dochodowego opłacanego w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych i karty podatkowej oraz od zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych - na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Ustawa o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (art. 169g) regulowała również sytuację, w której obliczona przez płatnika składka na ubezpieczenie zdrowotne przewyższa zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, obliczoną na zasadach określonych w ustawie o podatku dochodowym od

osób fizycznych. W takim przypadku składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości zaliczki i kwotę tę przekazuje się do kasy chorych. Taki stan prawny miał obowiązywać tylko w 1999 r. Jednakże zgodnie z ustawą z 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. z 2000r. Nr 12, poz.136) wprowadzono w art. 169g zmianę brzmienia przepisu, polegającą na dodaniu po wyrazach "w 1999 r." wyrazów "i w 2000 r.". Podobnie postąpiono w kolejnych latach, co przywróciło stan prawny z 1999 r. W obecnej ustawie kwestię ograniczenia składki ubezpieczenia zdrowotnego do kwoty zaliczki naliczonej na podatek dochodowy reguluje Art. 83:

1. W przypadku gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona przez płatnika, o którym mowa w art. 85 ust. 1-13, zgodnie z przepisami art. 79-81 jest wyższa od zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych obliczonej przez tego płatnika zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.18)), składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej zaliczki.

Każdy zatrudniony posiada przyporządkowany sobie jeden z zestawów zasad podlegania i finansowania składek ZUS (ekran 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' - opcja menu słowniki). Podstawą opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne są składniki wynagrodzenia i świadczenia w których definicji jest zaznaczone wchodzenie do tej podstawy (patrz: odpowiednie ekrany opcji menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Stawki składek są wprowadzane na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Na podstawie wszystkich powyższych informacji na listach płac potrącane są składki ubezpieczenia.

Sposób odliczenia składki na ub. zdrowotne od podatku dochodowego jest dla wybranego okresu ustalany na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń) - opcja 'Ograniczać skł. ub. zdrowotnego'.

Definiowanie składników wynagrodzenia (patrz strona 89)

Definiowanie świadczeń i przerw (patrz strona 92)

Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)

Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

# Składki na Fundusz Pracy

Zgodnie z Ustawą o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy (Dz.U. z 2004r. Nr 99, poz.1001 z późn. zm.) (oryginalnie z Ustawą o Zatrudnieniu i Przeciwdziałaniu Bezrobociu (Dz.U. z 1995r. Nr 1, poz.1 z późn. zm.), podstawą opłacania składek na Fundusz Pracy (FP) jest podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wynosząca co najmniej najniższe wynagrodzenie po przeliczeniu na pełen miesiąc. Oznacza to iż składkę na FP opłaca się również od podstaw mniejszych niż płaca minimalna jeżeli podstawa ta po przeliczeniu na pełen miesiąc nie jest mniejsza niż płaca minimalna. W przypadku wykonywania zatrudnienia przez niepełny miesiąc (np. rozpoczęcie lub zakończenie zatrudnienia, choroba lub inne nieobecności powodujące zmniejszenie dochodu za pracę), należy ustalić, jaka byłaby podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne gdyby praca lub działalność była wykonywana przez cały miesiąc. **Pracodawca nie jest zobowiązany do opłacenia składki na Fundusz Pracy tylko wtedy, gdy dochód pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy jest niższy niż płaca minimalna.** 

Składkę na Fundusz Pracy oblicza się bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o Systemie Ubezpieczeń Społecznych (ograniczenie rocznej podstawy wymiaru składek na ub. emerytalne i rentowe).

Kto opłaca składki na Fundusz Pracy? Na podstawie Dz.U. z 2004r. Nr 99, poz.1001 z późn. zm.:

Art. 104.

1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.5)), wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679), co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, a w przypadku osób wykonujących pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania co najmniej 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, opłacają: 1) pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby:

a) pozostające w stosunku pracy lub stosunku służbowym,

b) wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą,

c) wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz za osoby z nimi współpracujące,

d) wykonujące pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,

e) pobierające stypendia sportowe,

 f) otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym, świadczenie górnicze lub górniczy zasiłek socjalny lub wynagrodzenie przysługujące w okresie świadczenia górniczego, stypendium na przekwalifikowanie lub kontraktu szkoleniowego - przewidziane w odrębnych przepisach;

2) rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych lub spółdzielnie usług rolniczych - za swoich członków, z wyjątkiem członków, którzy wnieśli wkład gruntowy o powierzchni użytków rolnych większej niż 2 ha przeliczeniowe;

3) inne niż wymienione w pkt 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyjątkiem:

a) duchownych,

b) pobierających na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały,

c) pobierających na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,

d) podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników,

e) żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej,

f) odbywających zastępcze formy służby wojskowej,

g) przebywających na urlopach wychowawczych oraz pobierających zasiłek macierzyński,

h) pobierających świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6.

2. Wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

3. W przypadku gdy kwoty, o których mowa w ust. 1, pochodzą z różnych źródeł, obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy powstaje wtedy, gdy łączna kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek ustalona zgodnie z ust. 1 wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w tym przepisie.

.4. Osoba, do której ma zastosowanie przepis ust. 3, składa stosowne oświadczenie każdemu pracodawcy lub w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli sama opłaca składki na ubezpieczenia społeczne.

Art. 105.

Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Zakład Opieki dla Niewidomych w Laskach oraz zakłady aktywizacji zawodowej nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Składek na FP pracodawca nie opłaca począwszy od roku 2009 osoby powracające z urlopów macierzyńskich i wychowawczych oraz, od 1 lipca 2009, za zatrudnionych w wieku co najmniej 55 lat (kobiety) i 60 lat (mężczyźni). W przypadku gdy osiągnięcie powyższego wieku następuje w trakcie miesiąca kalendarzowego zwolnienie z obowiązku opłacania tych składek następuje dopiero od następnego miesiąca. Jedynie w przypadku osób, których 55. lub 60. urodziny przypadają pierwszego dnia danego miesiąca, zwolnienie z obowiązku opłacania tych składek przysługuje już od tego miesiąca, ponieważ w dniu swoich 55. czy 60. urodzin dana osoba jest osobą, która osiągnęła odpowiednio wiek 55 lub 60 lat.

W przypadku osób powracających z urlopów macierzyńskich i wychowawczych, ZUS zaleca następujące reguły:

1. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na FP przysługuje wyłącznie w odniesieniu do pracowników, których powrót do pracy po urlopie macierzyńskim, dodatkowym urlopie macierzyńskim lub urlopie wychowawczym (zwanych dalej "urlopem") następuje nie wcześniej niż z dniem 1 stycznia 2009 r. Przy czym, za powrót z urlopu macierzyńskiego należy uznawać także powrót z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.

2. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na FP przysługuje pracodawcy tylko w odniesieniu do tych pracowników, którzy powrócili po urlopie, jaki został im udzielony przez tego pracodawcę.

3. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na FP przysługuje pracodawcy tylko w odniesieniu do pracowników w rozumieniu Kodeksu pracy. A zatem, nie przysługuje ono, np. w stosunku do osób wykonujących pracę na podstawie umów o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. W przypadku pracowników w stosunku do których pracodawca będzie korzystał ze przedmiotowego zwolnienia z obowiązku opłacania składek na FP, którzy zawarli dodatkowo z pracodawcą np. umowę-zlecenie lub jeżeli w ramach takiej umowy będą wykonywali pracę na rzecz swojego pracodawcy, zwolnienie to nie obejmuje przychodów uzyskiwanych z tytułu świadczenia pracy na podstawie tej umowy.

4. Okres 36 miesięcy zwolnienia z opłacania składek na FP należy liczyć od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zakończenie urlopu. Oznacza to, że zwolnienie powyższe należy stosować w odniesieniu do kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez stosowania ograniczenia o którym mowa w art.19 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiło zakończenie urlopu, z zastrzeżeniem pkt 3.

Składek na FP nie opłaca się również od zatrudnionych w wieku co najmniej 50 lat, którzy bezpośrednio przed zatrudnieniem przez co najmniej miesiąc byli zarejestrowani jako bezrobotni. W przypadku takich osób stosuje się następujące reguły:

1. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na FP przysługuje pracodawcy tylko w odniesieniu do pracowników w rozumieniu Kodeksu pracy. A zatem, nie przysługuje ono, np. w stosunku do osób wykonujących pracę na podstawie umów o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. W przypadku pracowników w stosunku do których pracodawca będzie korzystał z przedmiotowego zwolnienia z obowiązku opłacania składek na FP, którzy zawarli dodatkowo z pracodawcą np. umowę-zlecenie lub jeżeli w ramach takiej umowy będą wykonywali pracę na rzecz swojego pracodawcy, zwolnienie to nie obejmuje przychodów uzyskiwanych z tytułu świadczenia pracy na podstawie tej umowy.

2. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na FP przysługuje jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- nawiązanie stosunku pracy następuje nie wcześniej niż od dnia 1 lipca 2009 r.,

- w dniu nawiązania stosunku pracy zatrudniana osoba miała ukończone 50 lat, a więc 50. urodziny przypadają najpóźniej w dniu nawiązania stosunku pracy,

- zatrudniana osoba pozostawała w ewidencji bezrobotnych powiatowego urzędu pracy przez okres co najmniej 30 dni liczonych wstecz od dnia poprzedzającego dzień nawiązania stosunku pracy

3. Okres 12 miesięcy zwolnienia z opłacania składek na FP należy liczyć od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym została zawarta umowa o pracę.

Obowiązująca stawka składki na FP wprowadzana jest na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń).

#### Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

Każdy zatrudniony posiada przyporządkowany sobie jeden z zestawów zasad podlegania i finansowania składek na FP (ekran 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' - opcja menu słowniki). Na tej podstawie **jedynie oszacowywana jest składka na FP dotycząca konkretnej pozycji na liście płac**. Kwota faktycznie należnej składki na FP dla całej firmy jest dostępna na raporcie 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń' (opcja menu wydruki wynagrodzeń) oraz jest wyliczana w czasie eksportu do programu Płatnik od podstawy będącej sumą podstaw na FP dla wszystkich eksportowanych rozliczeń (na formularzu DRA).

#### Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)

#### Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

# Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 1994r. Nr 1, poz. 1 z późn. zm.), podstawą opłacania składek na

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia rocznej podstawy wymiaru.

Składki na FGŚP opłacają pracodawcy, z własnych środków za wszystkich zatrudnionych, którzy podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych. Jeżeli zatrudnieni nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, lecz dobrowolnemu, na ich wniosek, wtedy pracodawca nie ma obowiązku opłacania za nich składek na FGŚP. Dobrowolnie podlegają ubezpieczeniu społecznemu np. osoby które mają już ustalone prawo do emerytury lub renty, osoby na urlopach wychowawczych wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia lub agencyjnej i osoby z nimi współpracujące, a także (od 30-11-1995r.) studenci w wieku do ukończenia 25 roku życia wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenia lub agencyjnej.

Na podstawie Dz.U. z 1994r. Nr 1, poz.1, z późn. zm.:

Art. 2. 1. Pracodawcą, w rozumieniu ustawy, jest osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna zatrudniająca pracowników w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

2. Przepisy ustawy stosuje się do pracodawcy będącego osobą fizyczną, a także do pracodawcy będącego jednostką organizacyjną, jeżeli odrębne przepisy nie wyłączają możliwości ogłoszenia jego upadłości i przewidują możliwość jego likwidacji.

[...]

Art. 17. 1. Obowiązek opłacania składki na Fundusz obciąża pracodawców objętych działaniem ustawy.

2. Składka na Fundusz obciąża koszty działalności pracodawców.

3. Pracodawca niewypłacalny, w rozumieniu art. 3 ust. 1, a także zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej określone w odrębnych przepisach - nie mają obowiązku opłacania składki na Fundusz.

Art. 18. 1. Składki na Fundusz ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Wysokość składki na Fundusz ustala w drodze rozporządzenia Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów i Radą Funduszu. Stanowisko w sprawie obniżenia składki na Fundusz Rada Funduszu uchwala większością 3/4 głosów członków Rady.

3. Jeżeli wysokość składki na Fundusz nie została określona na podstawie ust. 2, wysokość składki wynosi 0,5 % podstawy jej wymiaru.

Art. 18a.Obowiązek opłacania składki na Fundusz może być zawieszony na określony czas. Przepisy art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 19. 1. Poboru składek na Fundusz dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresach miesięcznych, łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne, a kwoty pobrane tytułem składek przekazuje Funduszowi w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

2. W zakresie poboru składek na Fundusz, egzekucji tych składek, wymierzania odsetek za zwłokę oraz dodatkowej opłaty i grzywny z tytułu nieopłacenia składek w terminie stosuje się przepisy dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne.

Składek na FGŚP pracodawca nie opłaca począwszy od roku 2009 osoby powracające z urlopów macierzyńskich i wychowawczych oraz, od 1 lipca 2009, za zatrudnionych w wieku co najmniej 55 lat (kobiety) i 60 lat (mężczyźni). Dodatkowo, składek na FGŚP nie opłaca się również od zatrudnionych w wieku co najmniej 50 lat, którzy bezpośrednio przed zatrudnieniem przez co najmniej miesiąc byli zarejestrowani jako bezrobotni. Szczegółowe zasady opłacania FGŚP w takich przypadkach są identyczne jak w przypadku Funduszu Pracy i zostały opisane w części dotyczącej FP.

#### Składki na Fundusz Pracy (patrz strona 182)

Stawka składki na FGŚP wprowadzana jest na ekranie 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Stawki ubezpieczeniowe ZUS (patrz strona 96)

Dodatkowo, każdy zatrudniony posiada przyporządkowany sobie jeden z zestawów zasad podlegania i finansowania składek na FGŚP (ekran 'Zasady Podlegania i Finansowania Składek ZUS' opcja menu słowniki). Na tej podstawie **jedynie oszacowywana jest składka na FGŚP dotycząca konkretnej pozycji na liście płac**. Kwota faktycznie należnej składki na FGŚP dla całej firmy jest dostępna na raporcie 'Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń'. **Zasady podlegania i finansowania składek ZUS (patrz strona 86)** 

Kartoteki osobowe (patrz strona 20)

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego

Zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. nr 60, poz. 636 z późn. zm.), podstawą wymiaru zasiłku chorobowego w przypadku pracowników przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za okres 12 miesięcy kalendarzowych wstecz (art. 36), po odliczeniu potrąconych przez pracodawcę składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz chorobowe płaconych ze środków pracownika (art. 3 pkt 3).

Ważną kwestią jest uwzględnianie w podstawie zasiłku chorobowego wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych. W przypadku zleceniobiorców nie będących jednocześnie pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę, sytuacja jest jasna - zleceniobiorca opłacający składkę na ubezpieczenie chorobowe ma prawo do zasiłku w czasie trwania umowy (w okresie na który umowa została zawarta), a kwota podstawy zasiłku to kwoty faktycznie wypłacone pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne. Podobnie jest w przypadku zleceniobiorców będących jednocześnie pracownikami zleceniodawcy. Zgodnie z komentarzem ZUS do ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia (zawartej po 13 stycznia 2000 r.) z pracodawcą, z którym osoba wykonująca taką umowę pozostaje w stosunku pracy, należy uwzględniać w podstawie wymiaru zasiłku bez uzupełniania, w kwocie faktycznie wypłaconej. W przypadku gdy zasiłek chorobowy przysługuje pracownikowi za okres po terminie, do którego umowa zlecenia była zawarta, przy obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku wynagrodzenie otrzymane z tytułu wykonania umowy zlecenia nie zostaje uwzględnione.

Kwota średniej miesięcznej podstawy wymiaru zasiłku chorobowego jest wyliczana w dwóch lub trzech krokach: 1. należy wybrać czy podstawa wymiaru będzie wyliczana od nowa, czy też zostanie ponownie użyta podstawa wyliczona poprzednio (do 3 miesięcy wstecz) 2. Jeżeli wybrane zostało wyliczenie nowej podstawy, należy zaznaczyć uwzględniane w wyliczeniu składniki wynagrodzenia: miesięczne, kwartalne, roczne, umowy cywilnoprawne i świadczenia oraz 3. Kliknięcie 'OK' w celu akceptacji wyliczenia kwoty. Dodatkowo, dla uwzględnianych składników można włączyć/wyłączyć wybrany miesiąc z wyliczenia kwoty średniej oraz zmodyfikować 'z ręki' kwoty użyte do wyliczenia podstawy w wybranym miesiącu (przycisk 'Zmień Sposób Ustalenia Podstawy Wymiaru').

# Uwaga: w celu określenia kwoty średniej miesięcznej podstawy, wypłaty dla zatrudnionego są podsumowywane wg numeru PESEL (w celu prawidłowego wyliczenia podstawy w przypadku zatrudnienia osoby na więcej niż jednym etacie).

Analizę wyliczonej kwoty można przeprowadzać w oparciu o dostępne raporty (plus raport 'szczegóły Raportów' rozbijający wylistowane wynagrodzenie na składniki), dające kompletny obraz wypłat wynagrodzeń zgodnie z ustawą o Świadczeniach Pieniężnych z Ubezpieczenia Społecznego w razie Choroby i Macierzyństwa (Dz.U. z 1999r., Nr 60, poz.636) i kodeksem pracy.

Uwaga: w przypadku gdy w okresie 3 miesięcy poprzedzających wypłatę świadczenia wypłacone zostało świadczenie tego samego rodzaju, wtedy zgodnie z art. 43. ustawy ('*W razie ponownego powstania prawa do zasiłku chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego oblicza się na nowo, jeżeli przerwa między okresami jego pobierania trwała co najmniej 3 miesiące kalendarzowe*) domyślnie zostaje wykorzystana podstawa wcześniej wypłaconego świadczenia tego samego rodzaju. Świadczenia zostały pogrupowane w 'rodzaje' na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw'.

Na uwagę zasługuje również kwestia uzupełniania składników stałych wynagrodzenia w przypadku gdy w podstawie wyliczenia uwzględniono miesiące, w których przepracowano więcej niż połowę dni obowiązku pracy ale nie wszystkie. Program rozpoznaje listę płac na której znajdują się składniki stałe zredukowane za czas nieprzepracowany poprzez obecność informacji o redukcji wynagrodzenia za czas nieprzepracowany na tej liście. W takim przypadku wynagrodzenie stałe jest uzupełniane poprzez dodanie kwoty informacji o redukcji wynagrodzenia za czas nieprzepracowany oraz odjęcie oszacowanych składek ubezpieczeń społecznych od tych redukcji. Przed operacja uzupełnienia składniki na liście zostają podzielone na stałe oraz zmienne jak również zostają proporcjonalnie podzielone pobrane ubezpieczenia społeczne. Kryterium uznania składnika za stały lub zmienny jest pole 'Metoda redukcji za czas absencji' na ekranie definicji składnika. Wszelkie przeliczenia związane z uzupełnianiem składników stałych wyzwala obecność na listach płac informacji o redukcji wynagrodzenia za czas nieprzepracowany. Jeżeli nie ma informacji o redukcji, program zakłada na liście znajdują się wyłącznie składniki zmienne i wylicza podstawę chorobowego poprzez przemnożenie przez liczbę dni obowiązku pracy i podzielenie przez liczbę dni przepracowanych. Jeżeli na listach płac znajdują się zarówno składniki stałe jak i zmienne, zgodnie z

podanymi powyżej zasadami są one rozdzielone i uzupełniane oddzielnie. Szczegółowa informacja o sposobie dokonanego uzupełnienia znajduje się na ekranie 'Ustalenie Podstawy Wymiaru Zasiłku Chorobowego' w kolumnie 'Współczynnik uzupełnienia do pełnego miesiąca': US - dokonano uzupełnienia składników stałych, UZ - dokonano uzupełnienia składników zmiennych.

W przypadku gdy wypłata zasiłku została przedłużona, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego podlega waloryzacji według następujących zasad określonych w art. 44 ustawy. Waloryzacji tej należy dokonywać 'z ręki' poprawiając wyliczone kwoty (przycisk 'Zmień Sposób Ustalenia Podstawy Wymiaru'). Podobnie 'z ręki' należy dokonywać korekty wyliczonej już kwoty w przypadku wystąpienia składników wynagrodzenia: przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu, których nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie oraz takich, których wypłaty zaprzestano na podstawie układu zbiorowego pracy lub przepisów o wynagradzaniu (art.41 ust.2 i 3).

#### Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy (patrz strona 187)

Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty (patrz strona 166)

# Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy

Wypłatę świadczeń przysługujących w okresie choroby regulują Kodeks pracy (Dział trzeci: Wynagrodzenia za pracę i inne świadczenia) oraz Ustawa o Świadczeniach Pieniężnych z Ubezpieczenia Społecznego w razie Choroby i Macierzyństwa (Dz.U. z 1999r., Nr 60, poz.636). Szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe reguluje rozporządzenie M.P. i P.S. z dnia 18 grudnia 1998 r. (Dz.U. z 1998r., Nr 161, poz.1106). Redukcję wypłaty wynagrodzenia za czas nieprzepracowany regulują rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej: z dnia 29 maja 1996 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 289) oraz z dnia 8 stycznia 1997 r. (Dz. U. Nr 2, poz. 15).

Świadczenia przysługujące w okresie choroby można najogólniej podzielić na wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy finansowane przez pracodawcę oraz świadczenia wypłacane z tytułu ubezpieczeń społecznych. Kwestie wypłaty wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy (kody ZUS od '331' do '334') reguluje kodeks pracy:

#### Art. 92. § 1. Za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek:

1) choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną – trwającej łącz-nie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia – trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego – pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu,

2) wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo choroby przypadającej w czasie ciąży - w okresie wskazanym w pkt 1 - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia,

3) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów - w okresie wskazanym w pkt 1 - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

§ 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego i wypłaca za każdy dzień niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy.

§ 3. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1:

1) nie ulega obniżeniu w przypadku ograniczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego,

2) nie przysługuje w przypadkach, w których pracownik nie ma prawa do zasiłku chorobowego.

§ 4. Za czas niezdolności do pracy, o której mowa w § 1, trwającej łącznie dłużej niż 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia, trwającej łącznie dłużej niż 14 dni w ciągu roku kalendarzowego, pracownikowi przysługuje zasiłek chorobowy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 5. Przepisy § 1 pkt 1 i § 4 w części dotyczącej pracownika, który ukończył 50 rok życia, dotyczą niezdolności pracownika do pracy przypadającej po roku kalendarzowym, w którym pracownik ukończył 50 rok życia.

Wypłaty świadczeń po upływie łącznie 33 dni niezdolności do pracy w ciągu roku kalendarzowego (kody ZUS od '311' do '322') reguluje Ustawa o Świadczeniach Pieniężnych z Ubezpieczenia Społecznego w razie Choroby i Macierzyństwa. Zgodnie z obecną wersją tej ustawy, świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, to:

1) zasiłek chorobowy,

- 2) świadczenie rehabilitacyjne,
- 3) zasiłek wyrównawczy,
- 4) zasiłek macierzyński,
- 5) zasiłek opiekuńczy.

Art. 4.

1. Ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego:

1) po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu,

2) po upływie 180 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie.

2. Do okresów ubezpieczenia chorobowego, o których mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni lub była spowodowana urlopem wychowawczym, urlopem bezpłatnym albo odbywaniem czynnej służby wojskowej przez żołnierza niezawodowego.

3. Od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego prawo do zasiłku chorobowego przysługuje:

1) absolwentom szkół lub szkół wyższych, którzy zostali objęci ubezpieczeniem chorobowym lub przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych,

2) jeżeli niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy,

3) ubezpieczonym obowiązkowo, którzy mają wcześniejszy co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego,

4) posłom i senatorom, którzy przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od ukończenia kadencji.

Rozporządzenie M.P. i P.S. z dnia 18 grudnia 1998 r. reguluje szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, podstawy wymiaru składek nie stanowią m.in. następujące typowe przychody:

1) nagrody jubileuszowe (gratyfikacje), które według zasad określających warunki ich przyznawania przysługują pracownikowi nie częściej niż co 5 lat,

2) odprawy pieniężne przysługujące w związku z przejściem na emeryturę lub rentę,

[...]

19) świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,

[...]

24) składniki wynagrodzenia, do których pracownik ma prawo w okresie pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, w myśl postanowień układów zbiorowych pracy lub przepisów o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego wynagrodzenia lub zasiłku,

Generalnie podstawą do wypłat świadczeń przysługujących w okresie czasowej niezdolności do pracy jest przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniu potrąconych przez pracodawcę składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz chorobowe (art.3 ust.3 oraz art.36-52 ustawy). Są jednak możliwe wyjątki, związane m.in. ze składnikami wynagrodzenia, których zasady wypłaty określone w układach zbiorowych pracy lub przepisach o wynagradzaniu nie nakazują zmniejszania takiego składnika w związku z pobieraniem zasiłku chorobowego (art.41), czy też z zacytowanymi powyżej regulacjami zawartymi w kodeksie pracy (§ 3). Przykładem takiego składnika jest dodatek stażowy. W związku z tym, przy określaniu podstawy zasiłków nie korzysta się z podstawy ubezpieczenia chorobowego, ale istnieje dodatkowa kwota związana i uaktualniana z każdą wypłatą - 'podstawa zasiłku chorobowego'. Składniki wynagrodzenia które wchodzą do tej podstawy są odpowiednio zadeklarowane na ekranach 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' oraz 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' (opcja menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń). Należną podstawę oblicza się od przychodu w miesiącu, w którym został on wypłacony bądź postawiony do dyspozycji ubezpieczonego (§3 ust.7 rozp. RM z dn. 30 grudnia 1998r. - Dz.U. Nr 165, poz.1197 i Dz.U. z 1999r. Nr. 55, poz.574).

Przed 8-2-2005 dla większości pracowników podstawę wymiaru stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc w którym powstała niezdolność do pracy. Od 8-2-2005 należy przyjąć do wyliczeń wynagrodzenie z 12 miesięcy.

W przypadku pracy pracownika przez niepełny miesiąc podstawę wymiaru stanowi:

1) wynagrodzenie miesięczne określone w umowie o pracę lub w innym akcie, na podstawie którego powstał stosunek pracy, jeżeli wynagrodzenie przysługuje w stałej miesięcznej wysokości,

2) wynagrodzenie miesięczne obliczone przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego za przepracowane dni robocze przez liczbę dni przepracowanych i pomnożenie przez liczbę dni, które ubezpieczony będący pracowninowe kiem był obowiązany przepracować w tym miesiącu, jeżeli przepracował choćby 1 dzień,

3) kwota zmiennych składników wynagrodzenia w przeciętnej miesięcznej wysokości, wypłacona za miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy, pracownikom zatrudnionym na takim samym lub podobnym stanowisku pracy u pracodawcy, u którego przysługuje zasiłek chorobowy, jeżeli ubezpieczony będący pracownikiem nie osiągnął żadnego wynagrodzenia.

W przypadku pracy zleceniobiorców zewnętrznych (niezatrudnionych na umowę o pracę) przez niepełny miesiąc podstawa wymiaru wyliczana jest z umowy cywilnoprawnej za pełne kalendarzowe miesiące ubezpieczenia. Dodatkowym warunkiem dotyczącym już wszystkich zatrudnionych jest to, że wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej jest brane pod uwagę tylko w przypadku, gdy choroba nastąpiła w okresie, na który umowa została zawarta.

#### Rozliczanie świadczeń (zasiłków chorobowych) w programie

Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy jest w programie automatycznie wyliczane i wstawiane na listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym, 'Wynagr. zasadnicze i inne składniki miesięczne', jeżeli odpowiednie świadczenie zostało wcześniej umieszczone na zakładce 'Przerwy/świadczenia', podzakładce 'Świadczenia', w szczegółach dotyczących wybranej osoby w kartotece osobowej.

Świadczenia (zasiłki) finansowane przez ZUS są rejestrowane **na zakładce 'Świadczenia'**, jeśli pracodawca jest uprawniony do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (zatrudnia 20 i więcej osob), **lub na zakładce 'Przerwy'**, jeśli pracodawca nie jest uprawniony do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (zatrudnia 20, lub mniej osob). W przypadku pracodawców uprawnionych, świadczenia z ubezpieczenia chorobowego są automatycznie wyliczane i wstawiane na listę płac ze świadczeniami, 'Świadczenia w razie choroby/macierzyństwa (karta zasiłkowa)' - listę taką należy utworzyć dodatkowo w miesiącu zasiłku i do niej należy dopisać zarejestrowane w kartotece świadczenie (służy do tego celu odpowiedni przycisk nad ekranem zawartości listy, lub opcja menu 'Działania'). Listę zasiłkową zwykle drukuje się skonsolidowaną z wypłatą wynagrodzenia zasadniczego.

Weryfikacji wyliczenia podstawy wymiaru wypłat świadczeń w razie choroby i macierzyństwa można dokonać na ekranie ' Ustalenie Podstawy Wynagrodzenia za Czas Niezdolności do Pracy' dostępnego poprzez naciśnięcie przycisku '...' na ekranie 'szczegóły Wynagrodzenia' w czasie gdy wybrana jest lista świadczeń i wprowadzona pozycja świadczenia regulowanego ustawą o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Należy dodać, że zgodnie z art. 84 ustawy, zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego podlegają tym samym zasadom, jakim podlegają odpowiednie świadczenia z ubezpieczenia chorobowego.

Warto zwrócić uwagę na dwie kwestie: 1. uzupełnianie kwot wynagrodzenia przy wyliczaniu podstawy w przypadku pracy przez niepełny miesiąc (art.38 ustawy) oraz 2. nie obniżanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy w przypadku ograniczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego (kodeks pracy), przysługującego osobom dobrowolnie ubezpieczonym. Kwestia uzupełniania kwot wynagrodzenia do pełnego miesiąca została rozwiązana poprzez wprowadzanie na listę płac nie tylko składników wynagrodzenia, ale także wartości ich redukcji w przypadku redukcji wynagrodzenia za czas absencji lub zatrudnienia/zwolnienia zatrudnionego w ciągu miesiąca. W związku z punktem 2. na ekranie wyliczania podstawy zasiłku chorobowego oprócz kwoty podstawy zasiłku jest również obecna kwota redukująca podstawę zasiłku (np. w przypadku osób dobrowolnie ubezpieczonych). Kwota ta jest automatycznie dodawana do podstawy zasiłku w przypadku wybrania wyliczania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy.

Dodatkową kwestią jest art.41 ust.2 ustawy, zgodnie z którym składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie. Uwzględnienia tej reguły dokonuje się poprzez korekcję kwot podstawy zasiłków 'z ręki' na ekranie 'Zmień Sposób Ustalenia Podstawy Wymiaru'. **Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia chorobowego? (patrz strona 163)** 

#### Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy? (patrz strona 165)

Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy płatnik nie jest uprawniony do ich wypłaty (patrz strona 166)

# Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego (patrz strona 186) Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (patrz strona 200)

# Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze

Wypłatę zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych reguluje ustawa z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Wszystkie te zasiłki są finansowane z budżetu państwa a ich wysokość jest ustalana jest kwotowo. Dodatkowo, zasiłki te nie podlegają opodatkowaniu oraz nie są od nich odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

## Jak poprawnie rozliczać zasiłki: rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy? (patrz strona 162)

## Jak rozliczać od 1-5-2004 świadczenia rodzinne? (patrz strona 167)

# Zasiłek rodzinny

W sytuacji, kiedy przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie, uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, nie przekracza kwoty odpowiadającej 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego dla celów emerytalnych za ten sam rok kalendarzowy, można otrzymywać na dziecko lub niepracującego małżonka zasiłek rodzinny. Zasiłek rodzinny na dziecko przysługuje do ukończenia 16 roku życia, a jeżeli kształci się w szkole - do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 20 lat. Jeżeli dziecko jest niepełnosprawne w stopniu znacznym lub umiarkowanym, zasiłek przysługuje bez względu na wiek dziecka, pod warunkiem, że niepełnosprawność ta powstała w wieku dziecka uprawniającym do zasiłku. Zasiłek rodzinny przysługuje na małżonka, jeżeli spełnia jeden z następujących warunków: sprawuje opiekę nad dzieckiem, któremu przysługuje zasiłek pielęgnacyjny, ukończyła 60 lat kobieta lub ukończył 65 lat mężczyzna lub jest niepełnosprawny w stopniu znacznym lub umiarkowanym.

Warto pamiętać, że: a) małżonkowie nie mogą otrzymywać zasiłku wzajemnie na siebie, b) jeżeli dziecko ukończy 20 lat podczas ostatniego lub przedostatniego roku nauki w szkole, zasiłek rodzinny otrzymuje się odpowiednio do zakończenia bieżącego lub następnego roku szkolnego, nawet gdy dziecko uczy się dłużej, c) jeżeli dziecko będące uczniem lub studentem przerwie z powodu choroby naukę, zasiłek rodzinny jest wypłacany również za okres przerwy oraz d) samotnie wychowujący dziecko otrzymują zasiłek w podwójnej wysokości, jeżeli dziecku przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

# Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: 1) dziecku w wieku do lat 16 w przypadku uznania dziecka za niepełnosprawne, 2) osobie w wieku powyżej lat 16, jeżeli jest niepełnosprawna w stopniu znacznym, jak również w przypadku gdy jest niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku uprawniającym do zasiłku rodzinnego na dziecko oraz 3) osobie, która ukończła 75 lat życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie przebywającej w domu pomocy społecznej, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, w domu dziecka lub innej placówce opiekuńczo-wychowawczej, z wyjątkiem osób, za których pobyt rodzina ponosi odpłatność, jak również osobie przebywającej w zakładzie karnym lub poprawczym.

# Świadczenia rodzinne

Z dniem 30 kwietnia 2004 r. uległy likwidacji zasiłki wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego. W ich miejsce, od dnia 1 maja 2004, przysługuje siedem specjalnych dodatków do zasiłku rodzinnego, z tytułu: urodzenia dziecka, korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka do 7 lat i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych, samotnego wychowywania dziecka, edukacji i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz świadczenia opiekuńcze (świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek pielęgnacyjny). Na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. nr 228, poz. 2255; 2004 nr 35, poz. 305), w okresie zasiłkowym od 1 maja 2004 r. do 31 sierpnia 2005 r. pracodawcy zatrudniający w dniu 31 marca 2004 r. co najmniej 5 pracowników przyznają i wypłacają następujące świadczenia rodzinne: zasiłek rodzinny, dodatek z tytułu urodzenia dziecka, dodatek z tytułu kształcenia się i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, zasiłek pielęgnacyjny. Zasiłki rodzinny oraz pielęgnacyjny zostały opisane powyżej.

**Dodatek z tytułu urodzenia dziecka** przysługuje tylko na dzieci urodzone po 30 kwietnia 2004 r. do ukończenia przez nie roku, w wysokości 500 zł na każde dziecko.

**Dodatek z tytułu kształcenia się i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka: 1) do ukończenia 16 lat, legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, 2) powyżej 16, ale do ukończenia 24 lat, legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek wynosi 50 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 lat lub 70 zł - powyżej 5, ale do ukończenia 24 lat. Gdy dziecko osiągnie 5 lat podczas okresu zasiłkowego, wyższy dodatek wypłaca się od następnego miesiąca.

**Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego** przysługuje jednorazowo we wrześniu, w wysokości 90 zł. Należy się wyłącznie z tytułu rozpoczęcia nauki w szkole. Dodatek nie przysługuje na dziecko rozpoczynające naukę w szkole wyższej czy przygotowanie przedszkolne w zerówce (rok zerowy).

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania przysługuje przez 10 miesięcy w roku, od września do czerwca. Służy częściowemu pokryciu wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej (80 zł miesięcznie na dziecko), albo związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły (40 zł miesięcznie na dziecko). Nie przysługuje podczas wakacji letnich za lipiec i sierpień.

#### Zasiłek wychowawczy

Do dnia 30 kwietnia 2004 r., podczas przebywania na urlopie wychowawczym można było otrzymywać zasiłek wychowawczy. Z dniem 30 kwietnia 2004 r. zasiłki wychowawcze uległy likwidacji . Warunkiem otrzymania zasiłku było aby przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 25% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym ogłaszanego dla celów emerytalnych.

Zasiłek wychowawczy przysługiwał do ukończenia urlopu wychowawczego:

1) nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy kalendarzowych, z zastrzeżeniem pkt. 2 i 3,

2) nie dłużej niż przez okres 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli uprawniony sprawuje osobistą opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu albo samotnie wychowuje dziecko,

3) nie dłużej niż przez okres 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli uprawniony sprawuje osobistą opiekę nad dzieckiem, które z powodu stanu zdrowia, a w szczególności przewlekłej choroby, kalectwa lub opóźnienia w rozwoju umysłowym wymaga osobistej opieki uprawnionego. W takim przypadku warunkiem udzielenia uprawnionemu urlopu wychowawczego jest przedstawienie orzeczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka uzasadniającym udzielenie tego urlopu.

Zasiłek wychowawczy nie przysługiwał:

1) w razie korzystania z urlopu wychowawczego krótszego niż 3 miesiące,

2) w razie umieszczenia dziecka w żłobku lub w przedszkolu, w zakładzie specjalnym, w domu dziecka lub w innej placówce opiekuńczo-wychowawczej, a także w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, z wyjątkiem czasowego pobytu matki lub dziecka, w okresie do 6 miesięcy, w szpitalu lub w sanatorium,

3) w razie podjęcia w okresie urlopu wychowawczego pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie albo działalności zarobkowej, a także w razie pobierania emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli łączny dochód z tych tytułów przekracza miesięcznie kwotę stanowiącą 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Warto pamiętać, że zasiłek wychowawczy przysługiwał także wtedy, gdy dochód na osobę w rodzinie przekraczał kwotę 25%, jeśli łączna kwota tego przekroczenia - przypadająca na wszystkich członków rodziny - nie była równa kwocie zasiłku, pod warunkiem że w poprzednim roku również przysługiwał zasiłek wychowawczy. Zasiłek wychowawczy przysługujący za niepełne miesiące kalendarzowe wypłacano w wysokości 1/30 zasiłku miesięcznego za każdy dzień.

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, wprowadziła zmiany w zakresie zasad rozliczania składek za osoby przebywające na urlopach wychowawczych.

#### Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

Nowe zasady rozliczania zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych (nowelizacja 2001) (patrz strona 205)

# Wynagrodzenie dla płatnika składek

1. **Ubezpieczenie zdrowotne**: wynagrodzenie za terminowe naliczenie i odprowadzenie składek na ubezpieczenie zdrowotne: zgodnie z ustawą z dn. 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997r. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.), płatnik, o którym mowa w art. 24 i art. 25 ust. 1 ustawy, za terminowe naliczenie i odprowadzenie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz przekazanie związanych z tym informacji ma prawo do wynagrodzenia w wysokości 0,1% odprowadzonej kwoty składek. Kwota należnego wynagrodzenia potrącana jest przez płatnika z kwoty pobranych składek.

2. **Ubezpieczenie chorobowe**: zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych: za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia. Wynagrodzenia płatników składek określa się jako procent kwoty tych świadczeń. Wysokość stopy procentowej oraz tryb rozliczenia tego wynagrodzenia określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Pozostałe zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych płatnicy składek są zobowiązani wykonywać nieodpłatnie.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 153, poz. 1005), ustala wynagrodzenie przysługujące płatnikowi składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłatą na 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń. Kwota przysługującego płatnikowi wynagrodzenia potrącana jest z należnych od płatnika składek na ubezpieczenia społeczne.

## Kody tytułów ubezpieczeń (patrz strona 86)

# Rozliczenia z Urzędem Skarbowym

Zgodnie z art. 31 i 38 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej (zakłady pracy), są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakłady pracy. Kwoty pobranych zaliczek na podatek, płatnicy przekazują w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, właściwego według siedziby płatnika, a w przypadku braku siedziby według miejsca zamieszkania płatnika, przesyłając równocześnie deklarację.

Zakłady pracy, które dokonują wypłaty z tytułu działalności określonej w art. 13 pkt. 2 i 5-9 (czyli umów cywilnoprawnych, wynagrodzenia za udział w organach stanowiących osób prawnych oraz kontraktów menedżerskich), z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, są obowiązane jako płatnicy pobierać, z zastrzeżeniem należności rozlicznych ryczałtem, zaliczki na podatek dochodowy Płatnicy przekazują kwoty: 1) pobranych zaliczek na podatek dochodowy, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego,

właściwego według siedziby płatnika a w przypadku braku siedziby według miejsca zamieszkania płatnika, 2) zryczałtowanego podatku, w terminie do dnia 7 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano ten podatek - na rachunek urzędu skarbowego właściwego dla siedziby płatnika a w przypadku braku siedziby - na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania płatnika.

# Umowy cywilnoprawne

Obecnie coraz częstszą formą zatrudniania pracowników są umowy: zlecenia, agencyjne i o dzieło. Podstawową wspólną właściwością tych umów jest to, ze są one regulowane przez kodeks cywilny, czyli inaczej mówiąc, są to umowy cywilnoprawne. Zatrudnionym wykonującym pracę na podstawie tych umów nie przysługują prawa pracownicze przewidziane kodeksem pracy. W przypadku sporów dotyczących tych umów do ich rozpatrzenia właściwe są sądy cywilne.

Osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, nawet jeżeli podlegają z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu, nie maja takiej ochrony i uprawnień do różnych świadczeń, jakie zapewnia umowa o pracę, np. urlopy, nagrody jubileuszowe, odprawa emerytalna, nagrody z zakładowego funduszu nagród, świadczeń z funduszu socjalnego, uprawnienia branżowe, itp. Dodatkowo, umowy cywilnoprawne nie określają czasu pracy i nie gwarantują minimalnego wynagrodzenia obowiazującego w przypadku pracowników. Okres, na jaki umowa zostaje zawarta, wynagrodzenie oraz inne szczegóły sa ustalane w porozumieniu między stronami, zwykle w formie pisemnej umowy.

Zgodnie z kodeksem cywilnym, każda umowa powinna określać:

- 1. rodzaj umowy, przy czym informacja zawarta w nazwie powinna pokrywać się z treścią umowy,
- 2. czas, na jaki umowa została zawarta,
- 3. datę rozpoczęcia i zakończenia wykonywania umowy,
- 4. rodzaj (zakres) i miejsce wykonywania działalności (z wyjątkiem umów o dzieło),

5. zasady i sposób wynagradzania za wykonanie określonych w umowie czynności lub określonego dzieła.

Umowa zlecenia (patrz strona 194)

Umowa agencyjna (patrz strona 195)

Umowa o dzieło (patrz strona 194)

Umowa o prawa autorskie (patrz strona 195)

Rozliczanie umów cywilnoprawnych z ZUS (patrz strona 196)

#### Rozliczanie umów cywilnoprawnych z urzędem skarbowym (patrz strona 197)

Wybór rodzaju umowy należy do stron. Warto jednak pamiętać o art. 22 Kodeksu pracy:

Art. 22.

§ 1. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

§ 1(1). Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

§ 1(2). Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Zgodnie z powyższym zapisem, zatrudnienie pracownika na warunkach określonych w art. 22 §1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Innymi słowy o tym, z jakim stosunkiem prawnym (umową) mamy do czynienia decyduje nie formalna nazwa umowy, tylko jej treść. Jeżeli z treści umowy wynika, że czynności mają być wykonywane w systemie zmianowym lub wykonywana praca ma przebiegać pod stałym nadzorem zleceniodawcy, umowa taka zostanie zakwalifikowana jako umowa o pracę niezależnie od jej faktycznej nazwy. Dodatkowo, z tytułu nieprawidłowego rozliczenia umowy, za zleceniodawcę mogą zostać nałożone przez ZUS i urząd skarbowy odpowiednie kary.

Sekwencje czynności w celu rozliczania umów cywilnoprawnych opisują poniższe tematy:

#### Jak rozliczać umowy cywilno-prawne? (patrz strona 168)

Jak rozliczać umowy NIE określone kwotowo, godzinowo, akordowo lub prowizyjnie? (patrz strona 169)

## Umowa zlecenia

Umowę zlecenia regulują prawnie artykuły od 734 do 751 kodeksu cywilnego. W tej umowie osoba fizyczna przyjmująca zlecenie (zleceniobiorca) zobowiązuje się do wykonania w ciągu określonego czasu, określonej czynności prawnej na rzecz dającego zlecenie (zleceniodawcy). Przedmiotem umowy może być każda czynność wykonywana w ramach świadczenia usług np. prowadzenie szkoleń i kursów, prowadzenie punktu konsultacyjnego, punktu sprzedaży, akwizycja, pilotaż wycieczek turystycznych, maszynopisanie, korekta tekstów, prowadzenie ksiąg rachunkowych czy sprzątanie. Zleceniodawcą może być podmiot prowadzący działalność w dowolnej formie np. zakład pracy państwowy, spółdzielczy, społeczny, prywatny, z udziałem kapitału zagranicznego, a nawet osoba fizyczna.

Umowa zlecenia jest umową starannego działania. Zleceniobiorca jest zobowiązany do dołożenia należytej staranności przy wykonywaniu zlecenia. Nie ponosi on jednak odpowiedzialności za rezultat, czyli za to czy podejmowane przez niego czynności doprowadziły do osiągnięcia zakładanych skutków. Sposób i miejsce wykonania zlecenia powinny być określone w umowie.

W sytuacji, gdy zleceniobiorca w celu wykonania umowy musi odbyć podróż służbową, zleceniodawca zwraca mu koszty delegacji na takich samych zasadach jak pracownikowi. W takim przypadku wskazane jest, aby umowa zawierała klauzulę dotyczącą zwrotu kosztów. Wówczas diety i inne należności, otrzymane przez zleceniobiorcę w związku z odbyciem podróży służbowej, są na mocy art. 21, ust. 1, pkt 16 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zwolnione od podatku dochodowego.

Przyjmujący zlecenie powinien wykonywać umowę osobiście. Czynności wynikające ze zlecenia może on powierzyć osobie trzeciej tylko wtedy, gdy wynika to z umowy lub ze zwyczaju albo gdy jest do tego zmuszony przez okoliczności. W każdym z tych wypadków jest on zobowiązany do niezwłocznego zawiadomienia zleceniodawcy o swoim zastępcy i o miejscu jego zamieszkania. Wówczas za wykonanie zlecenia odpowiedzialny jest względem dającego zlecenie zastępca zleceniobiorcy. Zleceniobiorca odpowiada wtedy tylko za brak należytej staranności przy wyborze zastępcy. Jeżeli jednak z umowy wynika, ze przyjmujący zlecenie ponosi odpowiedzialność za czynności swego zastępcy jak za swoje własne czynności, to ich odpowiedzialność jest solidarna.

O ile strony umowy zlecenia nie ustaliły inaczej, to za wykonanie zlecenia zleceniobiorcy należy się wynagrodzenie, które może być określone kwotowo, w stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Wynagrodzenie to należy się zleceniobiorcy dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba ze z umowy lub z przepisów szczególnych wynika inaczej.

Z upływem lat dwóch przedawniają się:

1. roszczenia o wynagrodzenie za spełnione czynności i o zwrot poniesionych wydatków przysługujące osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju; to samo dotyczy roszczeń z tytułu zaliczek udzielonych tym osobom;

2. roszczenia z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki, jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom trzymującym zakłady na ten cel przeznaczone.

# Umowa o dzieło

Umowę o dzieło regulują prawnie artykuły od 627 do 646 kodeksu cywilnego. W tej umowie jedna strona zobowiązuje się do wykonania określonego w zamówieniu dzieła w przewidzianym terminie, w dowolnym czasie i miejscu, zaś druga strona odbiera dzieło i wypłaca wynagrodzenie za jego wykonanie. Tę formę umowy stosuje się przy wykonywaniu prac, których efektem jest jakaś konkretna rzecz (dzieło). Przedmiotem umowy o dzieło może być np. wykonanie projektu architektonicznego, napisanie książki, utworu muzycznego, przygotowanie i wygłoszenie wykładu, stworzenie rzeźby, namalowanie obrazu, przetłumaczenie konkretnego tekstu, sporządzenie analizy, przygotowanie opinii, wykonanie dekoracji czy napisanie programu komputerowego.

Zamawiający może postawić wykonawcy określone wymagania i udzielić mu wskazówek co do parametrów, jakim powinno odpowiadać dzieło. Wykonawca umowy (dzieła) nie musi przeprowadzać swoich prac osobiście, jednak ponosi on pełną odpowiedzialność materialną za szkody powstałe w związku z wadliwym lub nieterminowym wykonaniem dzieła.

Wynagrodzenie za wykonanie dzieła, od którego w przypadku umowy o dzieło strony nie mogą odstąpić, może zostać ustalone na podstawie zestawienia planowanych prac i przewidywanych kosztów (wynagrodzenie kosztorysowe), ryczałtowo lub kwotowo. Jeżeli dzieło ma być oddawane częściami, a wynagrodzenie zostało określone za każdą część z osobna, wówczas wynagrodzenie należy się twórcy z chwilą zakończenia i oddania zamawiającemu każdej z części. Jeżeli wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła nie została określona w umowie, rozstrzyga się w razie wątpliwości, że strony miały na myśli zwykłe wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju.

Wszelkie roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się po upływie dwóch lat od dnia oddania dzieła. Jeżeli dzieło nie zostało oddane, to przedawniają się one od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane.

## Umowa agencyjna

Umowę agencyjną regulują prawnie artykuły od 758 do 763 kodeksu cywilnego. Umowa ta zobowiązuje przyjmującego zlecenie, zwanego agentem, do stałego pośredniczenia przy zawieraniu umów określonego rodzaju na rzecz dającego zlecenie lub do zawierania takich umów w jego imieniu, za odpowiednim wynagrodzeniem. Umowa agencyjna jest zatem umową o świadczenie usług, z tą jednak różnicą od umowy zlecenia, że agent, pełniąc swoje obowiązki, zachowuje samodzielność. Czynności w zakresie powierzonych mu spraw agent wykonuje osobiście, dbając o zabezpieczenie praw swojego zleceniodawcy. Przykładem działalności prowadzonej w oparciu o umowę agencyjna są czynności wykonywane przez agenta ubezpieczeniowego.

Umowa agencyjna może przyjmować różne formy np. pośrednictwa, przedstawicielstwa albo umowy zawierającej zarówno elementy pośrednictwa, jak i przedstawicielstwa. Rodzaj umowy i zakres wykonywanych czynności muszą wynikać z jej treści (za wyjątkiem art. 759 kodeksu cywilnego). Umowa agencyjna może również ograniczać zakres terytorialny działania agenta. Elementem charakterystycznym dla umowy agencyjnej typu pośrednictwa jest ciągłość świadczenia usług określonych w umowie. Agent pośrednik ma za zadanie czynnie współdziałać przy zawieraniu umów, działając na rzecz dającego zlecenie, ale nie w jego imieniu. Z kolei w umowie agencyjnej o charakterze przedstawicielstwa agent zobowiązuje się do zawierania umów w imieniu dającego zlecenie.

Za wykonywane czynności agent otrzymuje wynagrodzenie (prowizję), która najczęściej jest określona w umowie lub w taryfie obowiązującej u danego pracodawcy. Jeżeli umowa ma być wykonywana częściami, agentowi należy się prowizja w miarę wykonywania umowy. Okres obowiązywania umowy agencyjnej może być z góry określony lub nieokreślony.

#### Umowa o prawa autorskie

Forma stosunku prawnego w ramach którego wykonywane są prace twórcze nie ma znaczenia dla kwalifikacji tych prac w zakresie wysokości kosztów uzyskania przychodów. Może to być zawarta z pracownikiem umowa o pracę, umowa zlecenia, umowa o dzieło lub inna umowa o świadczenie usług, zarówno unormowana w kodeksie cywilnym, jak też nienazwana lub o charakterze mieszanym. O zastosowaniu określonych kosztów decyduje zatem wyłącznie fakt uzyskania przychodu za wykonanie czynności lub utworu będącej przedmiotem prawa autorskiego pod warunkiem możliwości ustalenia jego wysokości.

Przedmioty prawa autorskiego są wymienione w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 1994r. Nr 24, poz. 83 z późn. zm.):

Art. 1. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

2. W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

1) wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe),

2) plastyczne,

3) fotograficzne,

4) lutnicze,

5) wzornictwa przemysłowego,

6) architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne,

7) muzyczne i słowno-muzyczne,

8) sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne,

9) audiowizualne (w tym wizualne i audialne).

3. Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nie ukończoną.

4. Ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Ustawa o prawie autorkim wyróżnia trzy sytuacje w których pracownik tworzy na rzecz pracodawcy utwory w ramach stosunku pracy:

1. Tworzenie wszelkich kategorii utworów, z wyjątkiem tych do których odnoszą się przepisy szczególne (art. 12),

2. Przepis szczególny dotyczący tworzenia utworów na rzecz instytucji naukowych (Art. 14),

3. Przepisy szczególne dotyczące programów komputerowych (art. 74, ust. 3).

Sytuacje 1 i 3 znajdują szerokie zastosowanie w zakładach pracy.

Konieczne jest wyodrębnienie honorariów autorskich. Pracodawca zatrudniający pracownika twórcę powinien rozgraniczyć otrzymywane przez tego pracownika wynagrodzenie na wynagrodzenie zasadnicze oraz honorarium autorskie.

# Rozliczanie umów cywilnoprawnych z ZUS

Obowiązek naliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu umów cywilnoprawnych zależy od rodzaju zawartej umowy oraz od tego, w jakiej formie zleceniobiorca prowadzi swoją działalność.

**Umowy o dzieło** nie powodują obowiązku ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, jeżeli zawarte zostały z (art. 6, 8 i 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych):

1. osobami nie pozostającymi z żadnym pracodawcą w stosunku pracy,

2. osobami, które, będąc pracownikami, świadczą także pracę na podstawie umowy o dzieło, pod warunkiem, że zleceniodawca nie jest jednocześnie pracodawcą pozostającym z wykonawcą umowy w stosunku pracy,

3. osobami o ustalonym prawie do emerytury lub renty, dla których jest to jedyne źródło utrzymania lub dodatkowe do stosunku pracy z innym pracodawcą niż zleceniodawca.

Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o dzieło i nie objęte obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, zgodnie z art. 8 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, nie podlegają również obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Osoby nie wymienione w art. 8 ustawy mogą ubezpieczać się dobrowolnie na podstawie pisemnego wniosku złożonego w kasie chorych (art. 9, ust. 1).

**Umowy zlecenia i agencyjne**, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia powodują obowiązek objęcia ubezpieczeniami emerytalno-rentowymi zarówno zleceniobiorcy jak i osób z nim współpracujących (art. 6, ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Wyjątki od tej reguły zostały ujęte w art. 6 ust. 3 i 6 oraz w art. 8 i 9 ustawy.

Jeżeli w umowie zlecenia lub agencyjnej odpłatność za jej wykonywanie została określona kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej, akordowej albo prowizyjnie, wówczas podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z art. 18, ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W pozostałych przypadkach podstawę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi kwota zadeklarowana przez zleceniobiorcę, nie niższa jednak niż kwota najniższego wynagrodzenia (art. 18, ust. 7 ustawy).

Warto zauważyć, że jeżeli osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę zawarła, po 14 stycznia 2000 r., umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inna umowę o świadczenie usług, albo umowę o dzieło z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje

pracę na rzecz pracodawcy, to na mocy art. 8, ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dla potrzeb tej ustawy jest traktowana jak pracownik z tytułu wszystkich umów zawartych z pracodawcą.

Zgodnie z art. 18, ust. 1 ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników zatrudnionych na umowę o pracę uwzględnia sie wszystkie przychody, czyli **wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych łączy się z wynagrodzeniem z tytułu umowy o pracę**. Od tej sumy, przy uwzględnieniu ograniczenia zgodnie z art. 19, pobiera się składki na ubezpieczenia społeczne. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne oblicza się po zredukowaniu podstawy o zapłacone przez pracownika składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe (art. 21, ust. 2c).

# Rozliczanie umów cywilnoprawnych z urzędem skarbowym

Przychody otrzymywane na podstawie umów cywilnoprawnych, opisane w art. 13, pkt. 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zalicza się do przychodów z tytułu działalności wykonywanej osobiście (art. 10, ust. 1, pkt 2.).

Art. 13

Za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się:

[...]

8) przychody z tytułu osobistego wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwane wyłącznie od:

a) osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej lub przedsiębiorcy - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb tych podmiotów i tego samego rodzaju usług nie wykonuje na rzecz ludności,

b) właściciela (posiadacza) nieruchomości, w której lokale są wynajmowane lub działającego w jego imieniu zarządcy albo administratora - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb związanych z tą nieruchomością

- z wyjątkiem przychodów, o których mowa w pkt 9,

Zgodnie z art. 11, ust. 1 ustawy, przychody z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych powstają w chwili otrzymania lub postawienia ich do dyspozycji podatnika. Na mocy art. 41, ust. 1 ustawy, płatnicy dokonujący wypłat należności z tytułu umów cywilnoprawnych są zobowiązani do pobierania zaliczki na podatek dochodowy. Wysokość zaliczki wynosi 20% należności pomniejszonej o koszty uzyskania przychodów i o składki na ubezpieczenia społeczne potrącone zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych. Wysokość kosztów uzyskania przychodów została określona w art. 22, ust. 9 ustawy w następującej wysokości:

1. 20% uzyskanego przychodu w przypadku umów zlecenia i o dzieło,

2. 50% uzyskanego przychodu w przypadku umów o prawa autorskie (w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych).

Jeżeli podatnik udowodni, ze koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania ustawowej stawki procentowej, wówczas koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych. Na wniosek podatnika płatnik może obliczać i pobierać zaliczki wyższe niż obliczone w wysokości 20% dochodów.

Zaliczkę podatku dochodowego pomniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b, ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne pobraną przez płatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Jeżeli podatnik złoży płatnikowi oświadczenie, że wykonywane przez niego usługi wchodzą w zakres prowadzonej działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10, ust. 1, pkt 3 ustawy, płatnik nie ma obowiązku poboru i odprowadzania zaliczek.

W sytuacji, w której kwota należności, na którą została zawarta umowa zlecenia z osobą niebędącą pracownikiem płatnika nie przekracza określonej wartości progowej (w 2003 roku 146zł), wtedy kwoty tej nie łączy się z dochodami (przychodami) z innych źródeł i pobiera się od niej podatek w formie ryczałtu w wysokości 20% przychodu (art. 30, ust. 1, pkt. 3). Podatek ten pobiera się bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania.

Zgodnie z art. 42 ustawy, kwoty pobranych zaliczek na podatek dochodowy, płatnicy przekazują w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, właściwego według siedziby płatnika, a w przypadku braku siedziby - według miejsca zamieszkania płatnika. Kwoty zryczałtowanego podatku (art. 30, ust. 1, pkt. 3), płatnicy przekazują w terminie do dnia 7 miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatek pobrano na rachunek urzędu

skarbowego właściwego dla siedziby płatnika a w przypadku braku siedziby - na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania płatnika.

# Wynagrodzenie za czas urlopu

Składniki wynagrodzenia wypłacane w związku z urlopami są następujące:

- 1. wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego
- 2. ekwiwalent pieniężny za urlop
- 3. świadczenie urlopowe
- 4. wynagrodzenie za czas urlopu okolicznościowego

Przepisy regulujące kwestie związane z ustalaniem i wypłacaniem powyższych rodzajów wynagrodzenia to: Kodeks pracy (art. 171, 172 i 173), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r., w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997r., Nr 2, poz. 14), ustawa z dnia 4 marca 1994r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz.U. z 1994r., Nr 43, poz. 163), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. z 1996r., Nr 60, poz. 281) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r., w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 1996r., Nr 62, poz. 289). Istnieje możliwość określenia przez pracodawcę własnych zasad ustalania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy np. w zakładowym regulaminie wynagradzania, należy jednak pamiętać, że takie ustalenia nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż wynikające z przepisów ogólnych (art. 9 K.p.).

#### Wynagrodzenie za czas urlopu

Zgodnie z art. 172. Kodeksu pracy za czas urlopu pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował. Zgodnie z rozporządzeniem M.P.i P.S z dnia 8 stycznia 1997r.:

§ 6. Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego, zwane dalej "wynagrodzeniem urlopowym", ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wyłączeniem:

1) jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie,

2) wynagrodzenia za czas gotowości do pracy oraz za czas niezawinionego przez pracownika przestoju,

3) gratyfikacji (nagród) jubileuszowych,

4) wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego, a także za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy,

5) ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy,

6) dodatkowego wynagrodzenia radcy prawnego z tytułu zastępstwa sądowego,

7) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną,

8) nagród z zakładowego funduszu nagród, należności przysługujących z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej,

9) odpraw emerytalnych lub rentowych albo innych odpraw pieniężnych,

10) wynagrodzenia i odszkodowania przysługującego w razie rozwiązania stosunku pracy

Zasady określania wynagrodzenia urlopowego dzielą wynagrodzenie urlopowe na wynagrodzenie od składników stałych oraz zmiennych i są następujące:

§ 7. Składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości uwzględnia się w wynagrodzeniu urlopowym w wysokości należnej pracownikowi w miesiącu wykorzystywania urlopu.

§ 8. 1. Składniki wynagrodzenia przysługujące za okresy nie dłuższe niż jeden miesiąc, z wyjątkiem określonych w § 7, uwzględnia się przy ustalaniu wynagrodzenia urlopowego w łącznej wysokości wypłaconej pracownikowi w okresie 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu.

2. W przypadkach znacznego wahania wysokości składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, składniki te mogą być uwzględnione przy ustalaniu wynagrodzenia urlopowego w łącznej wysokości wypłaconej pracownikowi w okresie nie przekraczającym 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu.

3. Wynagrodzenie ustalone według zasad przewidzianych w ust. 1 i 2 stanowi podstawę wymiaru wynagrodzenia urlopowego, zwaną dalej "podstawą wymiaru".

#### § 9. 1. Wynagrodzenie urlopowe oblicza się:

1) dzieląc podstawę wymiaru przez liczbę godzin, w czasie których pracownik wykonywał pracę w okresie, z którego została ustalona ta podstawa, a następnie,

# 2) mnożąc tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie urlopu w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie nie korzystał z urlopu.

Pracodawca wypłaca pracownikowi, na jego wniosek, wynagrodzenie urlopowe przed rozpoczęciem urlopu. Zasady podlegania składkom ubezpieczeniowym oraz opodatkowania dla wynagrodzenia urlopowego są takie same, jak dla składników wynagrodzenia które wchodzą w jego skład.

#### Jak wprowadzać wynagrodzenie za urlop (urlopowe)? (patrz strona 137)

#### Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Zgodnie z art. 171. Kodeksu pracy, w razie niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub powołania pracownika do zasadniczej, okresowej lub zawodowej służby wojskowej, pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny. Zasady określania ekwiwalentu pieniężnego są następujące:

§ 14. Ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, zwany dalej "ekwiwalentem", ustala się stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia urlopowego, ze zmianami określonymi w § 15-19.

§ 15. Składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości uwzględnia się przy ustalaniu ekwiwalentu w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu.

§ 16. 1. Składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc, z wyjątkiem określonych w § 7, wypłacone w okresie 3 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do ekwiwalentu, uwzględnia się przy ustalaniu ekwiwalentu w średniej wysokości z tego okresu.

2. Jeżeli pracownik nie przepracował pełnego okresu, o którym mowa w ust. 1, wynagrodzenie faktycznie wypłacone mu w tym okresie dzieli się przez liczbę dni pracy, za które przysługiwało to wynagrodzenie, a otrzymany wynik mnoży się przez liczbę dni, jakie pracownik przepracowałby w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy.

3. Przepis § 11 stosuje się odpowiednio.

§ 17. 1. Składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi za okresy dłuższe niż 1 miesiąc, wypłacone w okresie 12 miesiący bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do ekwiwalentu, uwzględnia się przy ustalaniu ekwiwalentu w średniej wysokości z tego okresu.

2. Przepisy § 11 i 16 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 18. Ekwiwalent za niewykorzystany przez pracownika urlop wypoczynkowy oblicza się:

1) dzieląc sumę miesięcznych wynagrodzeń ustalonych na podstawie § 15-17 przez współczynnik, o którym mowa w § 19, a następnie

2) dzieląc tak otrzymany ekwiwalent za jeden dzień urlopu przez liczbę odpowiadającą dobowej normie czasu pracy obowiązującej pracownika, a następnie,

3) mnożąc tak otrzymany ekwiwalent za jedną godzinę urlopu przez liczbę godzin niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego.

§ 19. 1. Współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu ustala się odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosuje przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo w ciągu tego roku kalendarzowego.

2. Współczynnik ustala się, odejmując od liczby dni w danym roku kalendarzowym łączną liczbę przypadających w tym roku niedziel, świąt oraz dni wolnych od pracy wynikających z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, a otrzymany wynik dzieli się przez 12.

3. Jeżeli pracownik jest zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, wartość współczynnika, ustalonà zgodnie z ust. 2, obniża się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika.

Do wyliczenia i wypłacenia ekwiwalentu wystarczy prawidłowo wypełnić informację o odejściu na ekranie historii zatrudnienia pracownika. Ekwiwalent pieniężny za urlop można dodatkowo wprowadzić jako kwotę do kartoteki osobowej pracownika (na zakładce 'składniki wynagrodzenia' - ekran 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby'), ale nie jest to konieczne. Standardowo ekwiwalent jest wyliczany i dopisywany do list płac z wynagrodzeniem zasadniczym oraz ze składnikami wypłacanymi jednorazowo.

Ekwiwalent pieniężny za urlop wchodzi do podstaw wszystkich ubezpieczeń społecznych, jak również do podstawy ub. zdrowotnego i opodatkowania. Jak rozliczać ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy? (patrz strona 139)

#### Świadczenie urlopowe

Świadczenie urlopowe, wypłacane jest zgodnie z ustawą o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających powyżej 20 pracowników, którzy nie utworzyli Funduszu Świadczeń Socjalnych. Zgodnie z ustawą:

Art. 3. 1. Fundusz tworzą, z zastrzeżeniem ust. 2, pracodawcy zatrudniający powyżej dwudziestu pracowników w przeliczeniu na pełne etaty.

[...]

3. Pozostali pracodawcy mogą tworzyć Fundusz na zasadach określonych w ustawie.

4. Pracodawcy, o których mowa w ust. 3, którzy nie utworzyli Funduszu, wypłacają pracownikom świadczenie urlopowe w wysokości odpisu podstawowego, określonego w art. 5 ust. 2, 2a i 3 - odpowiedniego do rodzaju zatrudnienia pracownika, z tym że wysokość świadczenia dla zatrudnionych, o których mowa w art. 5 ust. 2, i 3, ustala się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy pracownika.

5. Świadczenie urlopowe, o którym mowa w ust. 4, wypłaca pracodawca raz w roku każdemu pracownikowi korzystającemu w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych.

5a. Wypłata świadczenia urlopowego następuje nie później niż w ostatnim dniu poprzedzającym rozpoczęcie urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w ust. 5.

6. Świadczenie urlopowe o którym mowa w ust. 4, nie podlega składce na ubezpieczenia społeczne pracowników.

Świadczenie urlopowe nie podlega składce na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne pracowników, wchodzi natomiast do podstawy opodatkowania. Należy zwrócić uwagę na to, że wypłaty świadczeń urlopowych powinno być uwzględniane na deklaracjach PIT w pozycji 'Wynagrodzenia ze stosunku pracy', a nie w pozycji 'Inne przychody/źródła'. Wynika to z art.12 ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

1. Za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, **bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń**, [...]

W jaki sposób rozliczać w programie świadczenie urlopowe? (patrz strona 139)

#### Wynagrodzenie za czas urlopu okolicznościowego

Za zwolnienie od pracy ze względu na ważne wydarzenie w życiu pracownika, nazywane urlopem okolicznościowym, pracodawca musi zatrudnionemu zapłacić wynagrodzenie. Taki obowiązek wynika z §16 ust. 1 rozporządzenia M.P.i P.S z dnia 15 maja 1996r. Dni wolne udzielane pracownikowi w szczególnych przypadkach nie są urlopem w znaczeniu przepisów Kodeksu pracy.

W przypadku zwolnień od pracy w szczególnych przypadkach, za które pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, aby ustalić to wynagrodzenie, należy zastosować zasady obowiązujące przy określaniu wysokości wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, z tą różnicą, że składniki wynagrodzenia zmienne oblicza się wyłącznie z miesiąca, w którym przypadało zwolnienie od pracy (a nie jak przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop w wysokości średniej z 3 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu).

Zgodnie z rozporządzeniem M.P.i P.S z dnia 29 maja 1996r.:

§ 5. Przy ustalaniu wynagrodzenia za czas zwolnienia od pracy oraz za czas niewykonywania pracy, gdy przepisy przewidują zachowanie przez pracownika prawa do wynagrodzenia, stosuje się zasady obowiązujące przy ustalaniu wynagrodzenia za urlop, z tym że składniki wynagrodzenia ustalane w wysokości przeciętnej oblicza się z miesiąca, w którym przypadło zwolnienie od pracy lub okres niewykonywania pracy.

# Redukcja wynagrodzenia za czas nieprzepracowany

Redukcję wypłaty wynagrodzenia za czas nieprzepracowany regulują rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej: z dnia 29 maja 1996 r., w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289) oraz z dnia 8 stycznia 1997 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 2, poz. 15).

Zgodnie z tymi rozporządzeniami:

§ 11. 1. W celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik za pozostałą część tego miesiąca otrzymał wynagrodzenie określone w art. 92 Kodeksu pracy, miesięczna stawkę wynagrodzenia dzieli sie przez 30 i otrzymaną kwotę mnoży przez liczbę dni nieobecności pracownika w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku nieobecności pracownika w pracy, w okresie której pracownikowi przysługuje zasiłek przewidziany w ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

§ 12. 1. W celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowaną chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także w przypadku obliczania wynagrodzenia pracownika, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, gdy okres pozostawania pracownika w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca.

Sposób w jaki wynagrodzenie jest redukowane za czas absencji określa wybrany rodzaj absencji/przerwy/świadczenia w kartotece zatrudnionego (ekran 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby', zakładka 'Przerwy/świadczenia'). Dostępne rodzaje absencji, przerw i świadczeń zostały zdefiniowane na ekranie 'Rodzaje Świadczeń i Przerw'.

Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz (patrz strona 27)

Rodzaje świadczeń i przerw (patrz strona 94)

# Kiedy i według jakich kryteriów program dokonuje rozliczeń z ZUS i urzędem skarbowym?

Rozliczenia z ZUS dokonywane są na podstawie § 3 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. Nr 165, poz. 1197). Zgodnie z tym rozporządzeniem:

Na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) zarządza się, co następuje:

#### [...]

§ 3. 7. Dla każdego ubezpieczonego, dla którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w imiennym raporcie miesięcznym lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym sporządzonym za tego ubezpieczonego oraz w deklaracji rozliczeniowej, o której mowa w ust. 1, i deklaracji rozliczeniowej korygującej uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy, wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

W związku z powyższym, dane zawarte na listach płac i rozliczeniach są dołączane do eksportu do programu Płatnik w miesiącu daty wypłaty\*). W celu zachowania zgodności z wcześniejszymi wersjami programu została zachowana opcja na ekranie 'Preferencje Ogólne': 'Eksport rozliczeń do programu Płatnik następuje w miesiącu daty wypłaty?' - domyślnie opcja ta ustawiona jest na 'Tak'.

Rozliczenia z urzędem skarbowym (deklaracje PIT) dokonywane są na podstawie art. 11 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z tym artykułem (ust.1):

Przychodami, [...] są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Podobnie jak w przypadku rozliczeń z ZUS, dane zawarte na listach płac i rozliczeniach pojawiają się na deklaracjach PIT w miesiącu daty wypłaty\*).

\*) Data wypłaty oznacza datę dokonania wypłaty lub postawienia wypłaty do dyspozycji zatrudnionego. W przypadku rozliczeń nie związanych z wypłatami (np. rozliczenia kwot zadeklarowanych, czy zasiłków macierzyńskich i wychowawczych z ZUS) data wypłaty wskazuje na miesiąc w którym rozliczenie jest eksportowane do programu Płatnik (można to ustawienie zmienić na ekranie 'Preferencje Ogólne').

# Zaokrąglanie składek ZUS i podatku

Sprawy zaokrąglania składek ubezpieczeniowych reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze. (Dz. U. Nr 55, poz. 574). Zgodnie z paragrafem 5, pkt. 9. tego rozporządzenia:

§ 5. 9. Należne kwoty składek na ubezpieczenia społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne, wykazywane w imiennych raportach miesięcznych, podlegają zaokrągleniu do pełnych groszy w górę, jeżeli końcówka jest równa lub wyższa od 0,50 grosza lub w dół, jeżeli jest niższa od 0,50 grosza.

Sprawy zaokrąglania podstawy wymiaru i kwot podatków reguluje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 maja 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa. (Dz. U. Nr 40, poz. 463). Zgodnie z rozdziałem 8 tego rozporządzenia:

§ 20. 1. Zaokrąglanie podstaw opodatkowania, z zastrzeżeniem ust. 2, następuje w ten sposób, że kwoty wynoszące:

1) mniej niż 50 groszy pomija się,

2) 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

2. Zaokrąglanie podstaw opodatkowania podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, jeżeli podatki te nie są pobierane przez płatników, a także podatku dochodowego od osób prawnych, dokonywane jest do pełnych złotych, z pominięciem groszy.

§ 21. 1. Zaokrąglanie kwot podatków, z zastrzeżeniem ust. 2, odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej następuje w ten sposób, że kwoty wynoszące:

1) mniej niż 5 groszy pomija się,

2) 5 i więcej groszy podwyższa się do pełnych dziesiątek groszy.

2. Zaokrąglanie kwot podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, jeżeli podatki te nie są pobierane przez płatników, a także podatku dochodowego od osób prawnych, dokonywane jest do pełnych złotych, z pominięciem groszy.

# Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia

Dokonując potrąceń z wynagrodzeń pracowników należy przede wszystkim przestrzegać przepisów Kodeksu pracy, który ściśle określa jakiego rodzaju należności mogą być potrącane z wynagrodzeń pracowników. Zgodnie z art. 87 kodeksu:

Art. 87. § 1. (142) Z wynagrodzenia za pracę - po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - podlegają potrąceniu tylko następujące należności:

1) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych,

2) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne,

3) zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi,

4) kary pieniężne przewidziane w art. 108.

§ 2. Potrąceń dokonuje się w kolejności podanej w § 1.

§ 3. Potrącenia mogą być dokonywane w następujących granicach:

1) w razie egzekucji świadczeń alimentacyjnych - do wysokości trzech piątych wynagrodzenia,

2) w razie egzekucji innych należności lub potrącenia zaliczek pieniężnych - do wysokości połowy wynagrodzenia.

§ 4. Potrącenia, o których mowa w § 1 pkt 2 i 3, nie mogą w sumie przekraczać połowy wynagrodzenia, a łącznie z potrąceniami, o których mowa w § 1 pkt 1 - trzech piątych wynagrodzenia. Niezależnie od tych potrąceń kary pieniężne potrąca się w granicach określonych w art. 108.

§ 5. (143) Nagroda z zakładowego funduszu nagród oraz należności przysługujące pracownikom z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej podlegają egzekucji na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych do pełnej wysokości.

§ 6. (144) Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia kwoty wynagrodzenia wolne od potrąceń z tytułów wymienionych w § 1 pkt 2-4.

§ 7. (145) Z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia.

#### Zgodnie z art. 91:

Art. 91. (150) Należności inne niż wymienione w art. 87 § 1 i 7 mogą być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za jego zgodą wyrażoną na piśmie.

Dodatkowo, **zgodnie z art. 833 § 6 kodeksu postępowania cywilnego, zasiłki i dodatki rodzinne, pielęgnacyjne i porodowe, nie podlegają egzekucji**. Na uwagę zasługuje tutaj fakt, że wśród świadczeń zwolnionych na mocy tego przepisu z egzekucji nie wymienia się zasiłków wychowawczych. Zasiłek wychowawczy, również według oceny ZUS, jest świadczeniem o charakterze powtarzającym się, a więc zgodnie z art. 833 § 2 kodeksu postępowania cywilnego podlega on egzekucji.

Jak zautomatyzować dokonywanie stałych potrąceń z wynagrodzenia? (patrz strona 135)

# Rozliczanie pracowników oddelegowanych za granicę

Przez pracownika oddelegowanego za granicę rozumiana jest sytuacja, w której pracownik zostaje skierowany przez polskiego pracodawcę do pracy za granicą, jednocześnie nadal pozostając w stosunku pracy z kierującym pracodawcą.

#### Ubezpieczenia społeczne:

Obowiązkiem ubezpieczeń społecznych w Polsce objęci są wszyscy obywatele polscy posiadający tytuł do ubezpieczenia na obszarze Polski, jak również obywatele polscy zatrudnieni przez polskie podmioty za granicą. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 1998, Nr 137, poz. 887) podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wszystkich pracowników jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągany u pracodawcy z tytułu pozostawania w ramach stosunku pracy, z wyłączeniami ujętymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. 1998, Nr 161, poz. 1106).

Na podstawie § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia, podstawy wymiaru składek nie stanowi część wynagrodzenia pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, w wysokości równowartości diety przysługującej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, za każdy dzień pobytu, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej, z tytułu podróży poza granicami kraju, z zastrzeżeniem że tak ustalony miesięczny przychód tych osób stanowiący podstawę wymiaru składek nie może być niższy od kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zatem, w przypadku pracowników przebywających za granicą, zatrudnionych tam u polskich pracodawców i tam uzyskujących pomniejszony o równowartość diet za każdy dzień pobytu za granicą, nie niższy jednak od kwoty prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej

W przypadku, gdy praca za granicą jest wykonywana przez część miesiąca, np. z powodu rozpoczęcia lub zakończenia pracy, choroby lub urlopu bezpłatnego, minimalną podstawę wymiaru zmniejsza się proporcjonalnie, zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych:

9. Za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z par. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, stanowiące podstawę wymiaru składek przychody pracownika osiągane w walutach obcych przelicza się na złote w sposób przyjęty w przepisach ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 1991, Nr 80, poz. 350). Chodzi tutaj o art. 11, ust. 3 i 4 ustawy:

3. Przychody w walutach obcych, z zastrzeżeniem art. 14 i art. 17 ust. 1 pkt 6, 9 i 10, przelicza się na złote według kursów z dnia otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika, ogłaszanych przez bank, z którego usług korzystał podatnik, i mających zastosowanie przy kupnie walut. Jeżeli podatnik nie korzysta z usług banku, przychody przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Jeżeli bank, z którego usług korzysta podatnik, stosuje różne kursy walut obcych i nie jest możliwe zastosowanie kursu, o którym mowa w ust. 3 zdanie pierwsze, lub bank nie ogłasza kursu walut, do przeliczenia przychodu uzyskanego przez podatnika na złote, stosuje się kurs średni walut obcych ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu.

#### Ubezpieczenie zdrowotne:

Pracownicy wysłani do pracy za granicę przez polskich pracodawców podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu, jeśli w tym czasie stosuje się do nich polskie ustawodawstwo.

Art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004, Nr 210, poz. 2135) stanowi, że do ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników (również wysłanych) stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne tych pracowników. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, potrąconych przez pracodawcę ze środków pracownika, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne podlega odliczeniu od podatku dochodowego obliczonego według skali podatkowej określonej w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć 7,75% podstawy wymiaru tej składki.

#### Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

Oprócz składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne za pracowników wysłanych do pracy za granicę, płatnicy zobowiązani są odprowadzać także składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zgodnie z obowiązującymi zasadami dotyczącymi pracowników zatrudnionych w Polsce.

#### Podatek dochodowy:

Przychód pracowników oddelegowanych za granicę jest opodatkowany, po odliczeniu za każdy dzień pobytu kwoty równej 30% diety, zgodnie z art. 21, ust. 1, pkt. 20 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

1. Wolne od podatku dochodowego są:

[...]

20) część przychodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozostawał w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczym stosunku pracy, w kwocie odpowiadającej 30 % diety, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, z zastrzeżeniem ust. 15;

Przychód przelicza się na złote zgodnie z zacytowanym wcześniej art. 11, ust. 3 i 4 ustawy o pdof.

# Weryfikowanie poprawności numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego

Przy 'ręcznym' wprowadzaniu danych często popełnia się błędy np. zamiany kolejności cyfr lub błędnego rozpoznania niewyraźnie napisanej cyfry w formularzu. Aby częściowo zapobiec tym błędom, a właściwie aby nie dopuścić takich błędów i nie wprowadzić nieprawidłowego numeru do komputera stosuje się właśnie cyfrę kontrolną.

Dla numeru ewidencyjnego PESEL algorytm obliczenia cyfry kontrolnej jest następujący: każdej z pozycji cyfr numeru ewidencyjnego nadano stały współczynnik zwany wagą pozycji. Każdą cyfrę numeru ewidencyjnego mnoży się przez jej wagę, a następnie sumuje się wynik mnożenia. Otrzymany wynik jest dzielony modulo 10 i odejmowany od 10.

Przykładowo dla numeru PESEL 65030300072 (dla osoby urodzonej 3-3-1965):

1 3 7 9 1 3 7 9 1 3 -> wagi \* 6 5 0 3 0 3 0 0 0 7 2 -> cyfry nr PESEL suma=(1\*6+3\*5+7\*0+9\*3+1\*0+3\*3+7\*0+9\*0+1\*0+3\*7)= 78 78 mod 10 = 8 10 - 8 = 2 -> cyfra kontrolna 2 (korekta dla wyniku 10 -> cyfra kontrolna = 0) Uzyskany wynik jest cyfrą kontrolną numeru ewidencyjnego, który w naszym przypadku ma postać: 65030300072. W przypadku wprowadzenia błędnego numeru PESEL, komputer po obliczeniu cyfry kontrolnej może łatwo ten błąd wykryć. Dla dat następujących po 31-12-1999 algorytm tworzenia numeru PESEL został dodatkowo zmodyfikowany: do numeru miesiąca w przypadku osób urodzonych od 1-1-2000 do 31-12-2019 dodawana jest cyfra 20 (np. 012101 oznacza datę 1-1-2001).

W przypadku innych identyfikatorów (NIP, REGON, nr konta bankowego) metoda wyliczenia cyfry kontrolnej jest bardzo podobna, zmianie ulegają tylko wagi oraz czynnik modulo.

1 Dla numeru NIP wagi wynoszą 6,5,7,2,3,4,5,6,7 oraz sumę dzielimy modulo 11 i nie odejmujemy już tej wartości od 10.

2. Dla numeru REGON wagi wynoszą 8,9,2,3,4,5,6,7 oraz sumę dzielimy modulo 11 i nie odejmujemy już tej wartości od 10.

3. Dla numeru rachunku bankowego w części identyfikującej bank wagi wynoszą 7,1,3,9,7,11,3 oraz sumę dzielimy modulo 11 i nie odejmujemy już tej wartości od 10.

#### Numer rachunku bankowego (patrz strona 205)

Szczegółowy opis algorytmów weryfikacji numerów PESEL, NIP, REGON i konta bankowego można znaleźć m.in. pod adresem internetowym: http://wipos.p.lodz.pl/zylla/ut/kody.html

# Numer rachunku bankowego

Banki numerują prowadzone rachunki bankowe, oznaczając je następującymi identyfikatorami:

1. Numerem Rachunku Bankowego (NRB), jeżeli rachunek jest używany w rozliczeniach krajowych,

2. Międzynarodowym Numerem Rachunku Bankowego (w skrócie IBAN), jeżeli rachunek jest używany w rozliczeniach międzynarodowych.

NRB składa się z trzech części i zawiera 26 znaków, z których:

1. dwa pierwsze znaki stanowią 2-cyfrową liczbę kontrolną,

2. osiem kolejnych znaków stanowi 8-cyfrowy numer jednostki organizacyjnej banku prowadzącej rachunek bankowy,

3. szesnaście ostatnich znaków stanowi 16-cyfrowy numer porządkowy rachunku w jednostce organizacyjnej banku prowadzącej rachunek bankowy.

W rozliczeniach krajowych od dnia 1 lipca 2004 r. stosuje się wyłącznie NRB. Przykładowy numer rachunku bankowego zapisany w programie w formacie NRB może wyglądać następująco: 44 10600076 0000300006732490

# Nowe zasady rozliczania zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych (nowelizacja 2001)

Przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137, poz. 887 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 stycznia 2001 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 8, poz. 64), wprowadzają zmiany w zakresie trybu zgłaszania do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz zasad rozliczania składek za osoby przebywające na urlopach wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego.

Wspomniane zmiany polegają na nałożeniu na płatników składek obowiązku zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz rozliczania składek na ubezpieczenia osób, którym wypłacają zasiłki macierzyńskie lub którym udzielili urlopu wychowawczego; z wyjątkiem osób, którym zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego albo zasiłek wychowawczy wypłaca ZUS.

Płatnicy składek będą zobowiązani do stosowania nowych zasad za okres podlegania ubezpieczeniom wymienionych osób od 1 czerwca 2001 r. Oznacza to, że płatnicy składek będą mieli

obowiązek sporządzania imiennych raportów miesięcznych dla osób przebywających na urlopach wychowawczych lub pobierających zasiłek macierzyński poczynając od raportów za czerwiec 2001 r.

Zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu osób przebywających na urlopach wychowawczych lub pobierających zasiłek macierzyński, a także zasady sporządzania dokumentów rozliczeniowych oraz ustalania podstawy wymiaru składek są przedstawione w poradniku ZUS 'Nowe zasady rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne osób przebywających na urlopach wychowawczych lub pobierających zasiłek macierzyński'.

Zgodnie z nowelizacją i poradnikiem:

1. składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe powinny być rozliczane w odniesieniu do osób: otrzymujących zasiłek macierzyński - od kwoty tego zasiłku (art. 18 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), przebywających na urlopie wychowawczym - od kwoty najniższego wynagrodzenia obowiązującego w okresie, za który dokonuje się wymiaru składek (art. 18 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających zasiłek macierzyński oraz przebywających na urlopie wychowawczym powinny być opłacane nadal przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków budżetu państwa (art. 17 ust. 2a znowelizowanej ustawy).

2. nie należy składek na ubezpieczenie zdrowotne rozliczać za osoby pobierające zasiłek macierzyński, ponieważ od tego zasiłku nie nalicza się składek na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie art. 8a ust. 3a ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Składek na ubezpieczenie zdrowotne nie rozlicza się również za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, które nie spełniają warunków do przyznania zasiłku wychowawczego. Osoby te bowiem, jako członkowie rodziny pozostający na wyłącznym utrzymaniu ubezpieczonego, mają prawo z tego tytułu do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego. Składki na ubezpieczenie zdrowotne powinny być rozliczane jedynie za osoby, którym płatnicy składek wypłacają zasiłek wychowawczy - od kwoty tego zasiłku (art. 21 ust. 3 pkt 9 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym).

3. należy zwrócić szczególną uwagę na różnice podstaw wymiaru obu składek (ub. emerytalnego/rentowego i zdrowotnego) dla osób przebywających na urlopie wychowawczym: podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi najniższe wynagrodzenie, natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających dodatkowo zasiłek wychowawczy - stanowi ten zasiłek.

4. w odniesieniu do osób przebywających na urlopach wychowawczych lub pobierających zasiłek macierzyński płatnik składek wykazuje tylko należne składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne w odpowiednich dokumentach rozliczeniowych. Nie dokonuje natomiast wpłaty tych składek do ZUS.

W związku z powyższym, za osoby przebywające na urlopach wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński, począwszy od dokumentów rozliczeniowych za czerwiec 2001r. płatnicy składek powinni przekazywać do ZUS:

1. imienny raport ZUS RSA z kodem tytułu ubezpieczenia właściwym dla osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę (0110XX) i kodem świadczenia/ przerwy 121, 122, 311.

2. imienne raporty ZUS RCA lub ZUS RNA, w których dokonają na bieżąco rozliczenia składek za osoby z kodem tytułu ubezpieczenia: 1210XX, 1211XX, 1220XX, 1230XX, 1240XX.

Należy zwrócić uwagę na następujące kwestie związane z nowymi rozliczeniami:

1. Przekazanie imiennych raportów ZUS RCA, ZUS RNA, ZUS RZA z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się cyframi 12.... za w/w osoby jest traktowane równoznaczne jako zgłoszenie do ubezpieczeń. Płatnicy składek nie powinni dokonywać zgłoszenia do ubezpieczeń na formularzach ZUS ZUA oraz ZUS ZZA.

2. Okresy przerw w opłacaniu składek z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub przebywania na urlopie wychowawczym płatnicy składek powinni wykazywać w raporcie imiennym ZUS RSA z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się cyframi 12.... i kodem świadczenia/ przerwy 350. Dotyczy to sytuacji, kiedy w okresie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułów ubezpieczenia oznaczonych kodem 12.... w trakcie miesiąca osoba ubezpieczona np. zawrze umowę zlecenia, podejmie zatrudnienie lub rozpocznie pozarolniczą działalność.

3. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe finansowane przez budżet państwa powinny być sumowane z raportów ZUS RCA lub ZUS RNA i wykazywane w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA w bloku IV pole 10, 11 oraz 12.

4. Świadczenia finansowane przez budżet państwa powinny być sumowane z raportów ZUS RCA lub ZUS RNA w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA w bloku V pole 04, natomiast składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z urlopu wychowawczego nie pozostające na wyłącznym utrzymaniu osoby podlegającej ubezpieczeniu (kod 1211XX, 1220XX, 1230XX ), wykazane w raportach ZUS RCA, ZUS RNA lub ZUS RZA, nie będą sumowane w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

# Lista podstawowych aktów prawnych

Podstawowe akty prawne wykorzystane przy opracowywaniu programu to cały szereg ustaw i rozporządzeń, kodeksy pracy, kodeks cywilny oraz specyfikacja wejścia-wyjścia programu Płatnik. M.in.:

## Ustawy:

1. z dn. 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1998r. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.),

2. z dn. 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz.176 z późn. zm.),

3. z dn. 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997r. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.),

4. z dn. 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 1999r., Nr 60, poz. 636 z późn. zm.).

5. z dn. 1 grudnia 1994r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz.U. z 1995r., Nr 4, poz.17 z późn. zm.),

6. z dn. 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 1994r. Nr 1, poz. 1 z późn. zm.),

7. z dn. 1 maja 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2004r. Nr 99, poz.1001 z późn. zm.),

8. z dn. 22 sierpnia 1997r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz.U. z 1997r., Nr 139, poz. 932 z późn. zm.),

9. z dn. 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1994r., Nr 43, poz. 163 z późn. zm.),

10. z dn. 29 sierpnia 1997r. ordynacja podatkowa (Dz.U. z 1997r., Nr 137, poz. 926 z późn. zm.),

11. z dn. 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 1994r. Nr 24, poz. 83 z późn. zm.)

# Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej:

1. z dn. 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 1998r., Nr 161, poz. 1106).

2. z dn. 8 stycznia 1997 r., w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997r., Nr 2, poz. 14).

3. z dn. 29 maja 1996 r., w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. Nr 62, poz. 289) oraz zmiana tego rozporządzenia z dn. 8 stycznia 1997r. (Dz.U. Nr 2, poz.15).

4. z dn. 18 sierpnia 1999 r., w sprawie określenia przypadków, w których za podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przyjmuje się wynagrodzenie z 12 miesięcy kalendarzowych (Dz.U. Nr 70, poz. 790).

#### Rozporządzenia Ministra Finansów:

1. z dnia 4 maja 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 40, poz. 463)

#### Rozporządzenia Rady Ministrów:

1. z dnia 15 czerwca 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. Nr 55, poz. 574)

# Przykładowe zmiany w rozliczeniach z ZUS od 1-10-2003

Pytanie: Pracownik przedstawił zaświadczenie lekarskie za okres choroby od 6 do 10 października 2003 r. (5 dni). Na podstawie tego zaświadczenia w październiku 2003 r. płatnik wypłacił pracownikowi wynagrodzenie - za 4 dni (np. 400 zł). W jaki sposób wykazać pierwszy, niepłatny dzień niezdolności do pracy?

Odpowiedź ZUS: W opisanej powyżej sytuacji, płatnik składek w imiennym raporcie ZUS RSA za październik 2003 r. powinien wykazać dane dotyczące świadczenia/przerwy w następujący sposób: w jednym bloku raportu ZUS RSA - pierwszy dzień niezdolności do pracy z powodu choroby (kod świadczenia/przerwy - "155", okres - "od 06.10. do 06.10.", liczba dni zasiłkowych/liczba wypłat - "1", kwota - "0,00" lub pole puste),

w następnym bloku raportu ZUS RSA - kolejny okres (kod świadczenia/przerwy - np."331", okres - "od 07.10. do 10.10.", liczba dni zasiłkowych/liczba wypłat - "4", kwota - kwota wynagrodzenia wypłaconego za wykazany okres - "400,00 zł").

### Pytanie: Jestem wspólnikiem spółki jawnej - sam opłacam składki na swoje ubezpieczenia. Obecnie nie składam druku ZUS DRA, bowiem jestem z tego obowiązku zwolniony. Czy muszę zgłosić się z nowym kodem oraz czy będę nadal zwolniony ze składania deklaracji?

Odpowiedź ZUS: W opisanej powyżej sytuacji, wspólnik spółki jawnej z dniem 1 października 2003 r. zobowiązany jest wyrejestrować się z ubezpieczeń na formularzu ZUS ZWUA z dotychczasowym kodem tytułu ubezpieczenia 05 10 x x oraz kodem przyczyny wyrejestrowania 600, a następnie z dniem 1 października 2003 r. - zgłosić się do ubezpieczeń na druku ZUS ZUA lub ZUS ZZA z nowym kodem tytułu ubezpieczenia 05 43 x x. Za październik 2003 r. płatnik ten musi złożyć deklarację rozliczeniową ZUS DRA (w stosunku do ostatnio złożonej deklaracji zmienił się kod tytułu ubezpieczenia), zaś począwszy od deklaracji rozliczeniowej za listopad 2003 r. będzie zwolniony z obowiązku składania deklaracji, pod warunkiem że nie zajdą zmiany w stosunku do deklaracji za październik, z wyjątkiem zmiany wynikającej ze zmiany minimalnej podstawy wymiaru składek.

# Pytanie: Zatrudniam pracowników młodocianych - obecnie II rok nauki. We wrześniu 2003 r. wyrejestrowałem ich z ubezpieczeń z kodem 01 20 0 0 i zgłosiłem z kodem 01 21 0 0. Co powinienem zrobić z uwagi na wykreślenie z wykazu kodów - kodu 01 21 x x?

Odpowiedź ZUS: W przypadku ubezpieczonych, dla których z dniem 1 października 2003 r. uległ zmianie kod tytułu ubezpieczenia, należy dokonać ich wyrejestrowania z ubezpieczeń a następnie ponownego zgłoszenia. Oznacza to, że w przypadku pracowników młodocianych, którzy z dniem 1 września 2003 r. zostali zgłoszeni do ubezpieczeń z kodem tytułu ubezpieczenia 01 21 0 0, należy z dniem 1 października 2003 r.:

wyrejestrować ich na druku ZUS ZWUA z kodem tytułu ubezpieczenia 01 21 0 0 oraz kodem przyczyny wyrejestrowania 600,

zgłosić do ubezpieczeń na druku ZUS ZUA z kodem tytułu ubezpieczenia 01 20 0 0 (bowiem od 1 października 2003 r. dla wszystkich pracowników młodocianych należy stosować kod 01 20 x x).

Dokumenty rozliczeniowe za wrzesień 2003 r. należy sporządzić używając kodu tytułu ubezpieczenia 01 21 0 0 (tj. obowiązującego do 30 września 2003 r.), natomiast począwszy od dokumentów rozliczeniowych za październik 2003 r. używając kodu 01 20 0 0 (tj. obowiązującego od 1 października 2003 r.).

#### Pytanie: Czy prawdą jest, że po 30 września 2003 r. należy stosować tylko nowe kody?

Odpowiedź ZUS: Dotychczasowe kody należy stosować przy wypełnianiu dokumentów ubezpieczeniowych przekazywanych do ZUS do dnia 30 września 2003 r., a także przekazywanych po tej dacie, ale dotyczących okresu sprzed 1 października 2003 r. Tak więc dokumenty, zarówno zgłoszeniowe

jak i rozliczeniowe, pierwszorazowe oraz korygujące, dotyczące okresu do 30 września 2003 r., które będą przekazane po tej dacie, muszą zawierać dotychczasowe kody.

Natomiast nowe kody muszą być używane do wypełniania dokumentów dotyczących okresu od 1 października 2003 r., z wyjątkiem kodu tytułu ubezpieczenia "25 10" oraz kodów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia.

# Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 31 ust. 3a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, w przypadku gdy miesięczna kwota zasiłku macierzyńskiego pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych jest niższa niż kwota świadczenia rodzicielskiego, kwotę zasiłku macierzyńskiego pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych podwyższa się do wysokości świadczenia rodzicielskiego (1 000 zł). Kwota ta jest zwana dalej "podwyższeniem zasiłku macierzyńskiego".

Osobami uprawnionymi do otrzymania podwyższenia zasiłku macierzyńskiego są osoby, które mają prawo do zasiłku macierzyńskiego w związku z urodzeniem się dziecka lub w związku z przyjęciem dziecka na wychowanie, zarówno gdy zasiłek macierzyński przysługuje w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, w okresie urlopu wychowawczego, jak i wówczas gdy zasiłek ten przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia, jeśli spełniony jest warunek dotyczący kwoty tego zasiłku, o którym mowa wyżej. Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego przysługuje w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres:

1. urlopu macierzyńskiego albo urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego

2. dodatkowego urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, jeśli prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi tych urlopów powstało przed dniem 2 stycznia 2016 r.

### 3. urlopu rodzicielskiego

Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego jest ustalane jako różnica między kwotą świadczenia rodzicielskiego (1 000 zł), a miesięczną kwotą zasiłku macierzyńskiego, pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Jeżeli zasiłek macierzyński przysługuje za część miesiąca, kwota podwyższenia jest ustalana w stosunku do pomniejszonej proporcjonalnie kwoty świadczenia rodzicielskiego. Kwotę świadczenia rodzicielskiego za część miesiąca oblicza się poprzez podzielenie miesięcznej kwoty świadczenia rodzicielskiego przez liczbę dni kalendarzowych miesiąca, za który zasiłek macierzyński przysługuje (wynik podlega zaokrągleniu do 1 gr według ogólnych zasad) oraz pomnożenie przez liczbę dni, za które przysługuje zasiłek macierzyński. Otrzymany wynik podlega zaokrągleniu do 10 gr w górę.

Przy ustalaniu miesięcznej kwoty zasiłku macierzyńskiego pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, na podstawie której ustalana jest kwota podwyższenia zasiłku macierzyńskiego, uwzględnia się ulgi podatkowe oraz indywidualną stawkę procentową podatku, dotyczące świadczeniobiorcy. Jeżeli do osoby pobierającej zasiłek macierzyński ma zastosowanie zasada zmniejszenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej ten podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali podatkowej, to podwyższenie zasiłku macierzyńskiego do kwoty świadczenia rodzicielskiego powinno być obliczone z zastosowaniem tej zasady.

# Najnowsze zmiany w programie

Lista najnowszych zmian w programie (możesz tutaj zawsze wrócić wybierając opcję menu 'Pomoc', 'Najnowsze Zmiany w Programie'):

#### 24-5-2018, wersja 2.76.01

1. Do pomocy dodano nowy opis, zawierający instrukcję dotyczącą wypełnienia warunków zgodności programu z wymaganiami rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO):

### Zgodność programu z wymaganiami rozporządzenia RODO (patrz strona 11)

2. Każdy archiwizowany dokument jest automatycznie szyfrowany. Dokumenty zarchiwizowane poprzednimi wersjami programu zostaną automatycznie zaszyfrowane w czasie wykonywania kopii zapasowej.

3. Każda kopia zapasowa jest automatycznie szyfrowana w czasie wykonywania.

4. Czynności dodawania, modyfikacji, oraz usuwania danych osobowych zatrudnionych są automatycznie logowane. Logowane są również czynności rozpoczęcia i zakończenia pracy w programie, oraz drukowania. Oprócz szczegółów dokonywanej czynności, logowane są czas oraz użytkownik dokonujący zmian. Przeglądanie logu aktywności użytkowników jest dostępne poprzez moduł 'Administrator' instalowany razem z programem.

5. Na niektórych wydrukach (np. zbiorówka przelewów, Zestawienia Podsumowujące z Wynagrodzeń), numer PESEL zastąpiono nr ID zatrudnionego.

#### 27-4-2018, wersja 2.75.01

1. Umożliwiono wprowadzanie dodatkowych restrykcji związanych z zawartością haseł użytkowników programu: może być wymagana obecność małych i dużych liter, cyfr, oraz znaków specjalnych. Umożliwiono również wymuszenie zmiany hasła przez użytkownika po upływie określonej liczby dni od ostatniej zmiany, oraz weryfikację i odrzucenie hasła, jeśli zostało już wcześniej użyte. Wszystkich zmian związanych weryfikacją użytkownika można dokonać w module 'Administrator' instalowanym razem z programem.

#### Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) (patrz strona 177)

2. W kartotece każdego z zatrudnionych umożliwiono rejestrację następujących informacji dotyczących przetwarzania danych osobowych (wymagania RODO): o odbiorcach, datach i zakresie udostępnienia danych, o udzielonych zgodach na przetwarzanie i ew. odwołaniu zgody, o wniesionych sprzeciwach wobec przetwarzania danych osobowych, oraz o wniesionych ograniczeniach dotyczących przetwarzania. Informacje można rejestrować korzystając z odpowiednich pozycji na zakładce 'Dodatkowe' w kartotece zatrudnionego.

#### 8-4-2018, wersja 2.74.01

1. Deklarację PIT-4R(7) można już wysyłać do systemu e-Deklaracje.

## 14-3-2018, wersja 2.73.01

1. Zaktualizowano formularz ZUS Z-3.

2. Dla osób zagranicznych, umożliwiono przenoszenie dochodu z tytułu wykonywania wolnych zawodów na deklarację IFT-1/IFT-1R. Aby przenieść informację w prawidłowe pola deklaracji, należy w konfiguracji programu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia', w definicji listy płac rejestrującej ww wypłaty, wskazać odpowiednie źródło przychodu do deklaracji PIT.

# 2-2-2018, wersja 2.72.01

1. Umożliwiono podpisywanie deklaracji PIT za pomocą certyfikatów kwalifikowanych o długości klucza 3072 bity.

2. Do wydruków Zestawień Kadrowych i Kadrowo-Płacowych dodano kolumny zawierające urlop wypoczynkowy przeniesiony z poprzedniego roku do wykorzystania (w dniach i godzinach). Urlop wykorzystany w kolejnym roku kalendarzowym jest w pierwszej kolejności odejmowany od urlopu przeniesionego z poprzedniego roku.

# 15-1-2018, wersja 2.71.01

1. Dodano nową wersję deklaracji PIT-4R(7). Wysyłka tej wersji do systemu e-Deklaracje nie jest jeszcze możliwa - na platformie ePuap brak jest oficjalnej specyfikacji schematu wysyłki. PIT-4R(7) dotyczy przychodów uzyskiwanych od 1 stycznia 2018.

2. Rozpoczynając nowy rok kalendarzowy, należy utworzyć bilans otwarcia urlopu wypoczynkowego - tylko w ten sposób można przenieść niewykorzystany urlop wypoczynkowy na nowy rok:

#### Co należy zrobić rozpoczynając nowy rok sprawozdawczy? (patrz strona 236)

3. Przed wysyłką deklaracji podatkowych do systemu e-Deklaracje, warto zapoznać się z sekcją pomocy opisującą podstawowe możliwości programu w tym zakresie:

#### Przekaz do systemu e-Deklaracje (patrz strona 59)

4. W kalendarzu firmy na styczeń należy wskazać dodatkowy dzień wolny za święto Trzech Króli (6 stycznia) przypadające w tym roku w sobotę:

# Odbiór czasu pracy za swięto przypadające w dniu wolnym (patrz strona 128)

#### 29-12-2017, wersja 2.70.01

1. Do kryteriów odczytu listy płac dodano opcję weryfikującą, czy w kalendarzu FIRMY uwzględniono dodatkowy dzień wolny za święto przypadające w dniu wolnym od pracy (w sobotę). Wskazanie dodatkowego dnia wolnego obniża liczbę dni obowiązku pracy w miesiącu, co w wielu sytuacjach może mieć znaczenie przy wyliczaniu listy płac.

#### 18-12-2017, wersja 2.69.01

1. Zmieniono wyświetlanie godzin nocnych na ewidencji czasu pracy w przypadku kalendarzy 'WG ZMIENNYCH', pokazujących czas pracy w godzinach 'od' - 'do'. W takim przypadku, godziny nocne będą klasyfikowane przez program na podstawie wprowadzonego czasu 'od' i 'do', nawet jeśli w kartotece zatrudnionego znajduje się dodatkowa dedykowana zmienna rodzaju 'llość godzin nocnych'.

#### 29-11-2017, wersja 2.68.01

1. W kalendarzu firmy na listopad należy wskazać dodatkowy dzień wolny za święto 11 listopada przypadające w tym roku w sobotę:

#### Odbiór czasu pracy za swięto przypadające w dniu wolnym (patrz strona 128)

2. W programie umożliwiono dokonanie podziału list płac proporcjonalnie na dowolną liczbę projektów wykonywanych w dowolnych proporcjach przez zatrudnionych. Szczegółowy opis możliwości programu w tym zakresie opisano w temacie pomocy:

# Podział listy płac na projekty (patrz strona 39)

# 8-11-2017, wersja 2.67.01

1. W kartotece zleceniobiorców i innych osób dodano nową zakładkę 'Wydruki'. Na tej zakładce udostępniono najczęściej wykorzystywane raporty dotyczące zatrudnionych na inne umowy niż umowa o pracę. Raporty uruchamia się wybierając odpowiedni przycisk - nazwa przycisku ustala zakres czasowy odczytu.

2. Do adresu zameldowania i korespondencyjnego zatrudnionych dodano informację o poczcie i kraju.

# 5-10-2017, wersja 2.66.01

1. Do kryteriów odczytu Zestawień Kadrowych dodano opcję umożliwiającą odczyt raportu dla wszystkich zatrudnionych w wybranym roku kalendarzowym. Umożliwia to np. utworzenie raportu o wykorzystaniu urlopów wypoczynkowych do wybranej daty dla wszystkich tych pracowników, którzy byli zatrudnieni w roku przynajmniej przez jeden dzień.

## 19-9-2017, wersja 2.65.01

1. Na wydruku Rachunków do Umów Cywilnoprawnych, oraz Innych Umów umożliwiono konsolidowanie kilku wypłat dla jednej osoby na jednym rachunku.

2. Poprawiono przeliczanie listy płac w przypadku wykorzystania w formułach wynagrodzeń funkcji sumujących składniki o sposobie wprowadzania wartości 'Wartość składników'.

# 29-8-2017, wersja 2.64.01

1. Do raportów zestawień: Zestawienia Kadrowe, oraz Zestawienia Kadrowo-Płacowe dodano dodatkowe kolumny 'Imię i nazwisko', 'Adres zamieszkania', oraz 'Do wypłaty - słownie'.

2. Poprawiono wydruk formatu listy płac 'A4 skrót'. W poprzedniej wersji format nie wyświetlał danych.

# 25-8-2017, wersja 2.63.01

1. Do opcji eksportu z raportów zestawień (Zestawienia Kadrowe, Kadrowo-Płacowe i z Umów Cywilnoprawnych), dodano możliwość zapisu pliku w formacie 'Microsoft Excel Worksheet' - jest to nowsza wersja formatu Microsoft Excel, która lepiej współpracuje z najnowszymi wersjami Microsoft Excel.

2. Dokonano poprawek w wyliczeniu wynagrodzenia urlopowego od składników zmiennych w przypadku, gdy w jednym miesiącu pracownik ma wypłacane składniki zmienne za różne miesiące, np. w marcu jeden składnik zmienny wypłacony za marzec i drugi składnik zmienny wypłacony za luty.

# 15-8-2017, wersja 2.62.01

1. Do Rejestru Umow Cywilnoprawnych dodano dodatkowe pozycje umożliwiające wygodniejszą rejestracje opisu pracy, oraz postanowień dodatkowych w treści umowy. Zawartość opisu pracy i postanowień dodatkowych można szybko kopiować pomiędzy umowami, służy do tego celu przycisk 'Przepisz Opisy z Innej Umowy'.

2. Umożliwiono wydruk rachunku na listach płac innych niż umowy cywilnoprawne. Opcję tę można wykorzystać m.in. w przypadku rachunków wystawianych z tytułu działalności prowadzonej osobiście (np. kontrakty menedżerskie).

3. Na ekranie Definiowanie Składników Wynagrodzenia umożliwiono wskazanie czy dany składnik ma się pokazywać na wydruku listy płac, czy też nie. Jest to wygodna opcja w przypadku list, na których kolejne składniki są wyliczane po wcześniejszym wyliczeniu innych, sztucznie utworzonych składników, które niekoniecznie muszą być pokazane na wydruku. Ma to np. miejsce w przypadku tworzenia list dla pracowników oddelegowanych za granicę.

4. Dokonano poprawek w wyliczeniu wynagrodzenia urlopowego oraz ekwiwalentu po powrocie pracownika z dłuższej nieobecności.

5. Poprawiono wyświetlanie podstawy ubezpieczenia wypadkowego na wydrukach list płac w przypadku gdy podstawa ubezpieczenia wypadkowego nie jest równa podstawie ubezpieczenia chorobowego. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku zatrudnionych z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym otrzymującym wynagrodzenie przewyższające kwotę ograniczającą podstawę dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

## 23-6-2017, wersja 2.61.02

1. Do kryteriów zapisu przelewów w formacie MultiCash dodano opcję eksportu rachunku firmy i pracownika z kodem kraju. Po wybraniu tej opcji, jeżeli w numerze rachunku podano kod kraju, zostanie on wyeksportowany razem z rachunkiem, w przeciwnym razie, do numeru rachunku zostanie dodany kod 'PL'.

## 13-6-2017, wersja 2.61.01

1. Zaktualizowano wydruk Świadectwa Pracy tak, aby było ono zgodne z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie świadectwa pracy.

# 5-6-2017, wersja 2.60.01

1. Zmieniono protokół komunikacyjny wysyłki danych do systemu e-Deklaracje z TLS 1.0 na TLS 1.2. Zmiany obowiązują od 1 czerwca 2017 w odniesieniu do serwera testowego, oraz od 1 lipca 2017 w odniesieniu do serwera produkcyjnego. Wysyłka danych do systemu e-Deklaracje powinna być bezproblemowa również z systemów Windows XP.

2. Ułatwiono usuwanie danych z tabelek wyświetlających składniki wynagrodzenia uwzględnione do wyliczenia podstawy na formularzach ZUS Z-3 i Z-3a - ma to zastosowanie w niektórych sytuacjach przy przekazywaniu formularzy do ZUS. Do usunięcia służy odpowiednia opcja menu 'Działania' po otwarciu formularza.

#### 20-5-2017, wersja 2.59.02

1. Poprawiono odczyt raportu Wydruk i Eksport Poleceń Księgowania, w przypadku wyboru schematu na kryteriach odczytu. W poprzedniej wersji, w takiej sytuacji, zaksięgowania dotyczące składników, świadczeń i potrąceń mogły nie zostać pokazane na raporcie.

#### 9-5-2017, wersja 2.59.01

1. Do wydruków wynagrodzeń dodano wydruk Lista Płac dla Zatrudnionego. Nowy wydruk jest identyczny jak wydruk Listy Płac, z tym wyjątkiem, że na kryteriach odczytu można wybrać zatrudnionego, dla którego lista ma zostać wydrukowana. W ten sposób można łatwiej przygotować wydruki list płac wysyłane do pracowników np. w załączniku PDF do poczty elektronicznej.

2. Do kryteriów odczytu wydruku Lista Płac dodano opcję preselekcji odczytywanych danych. W przypadku większych list płac, jeśli po odczytaniu listy ma zostać dokonana selekcja wyświetlanych pozycji, dokonanie preselekcji na kryteriach odczytu może zdecydowanie przyspieszyć odczyt.

3. Do kryteriów odczytu wydruku Lista Płac dodano nowy format wydruku: 'Pasek (RMUA 2)'. Nowy format, dodatkowo do wszystkich standardowych informacji, wyświetla również informację o finansowanych przez budżet składkach dotyczących urlopów macierzyńskich i wychowawczych.

4. Do wydruków wynagrodzeń dodano wydruk Sprawozdanie GUS Z-12.

## 9-3-2017, wersja 2.58.01

1. Poprawiono wyliczanie zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - po przekroczeniu przez podstawę opodatkowania pierwszego progu skali podatkowej w niektórych sytuacjach kwota wolna była dalej uwzględniana w wyliczeniu zaliczki na podatek dochodowy.

2. Zaktualizowano przykładowe dokumenty generowane w MS Word i HTML dotyczące świadectwa pracy, umowy zlecenia, oraz wypowiedzeń tak, aby były zgodne ze zaktualizowanymi wcześniej dokumentami systemowymi.

# 10-2-2017, wersja 2.57.01

1. Zaktualizowano wydruki wypowiedzeń: Wypowiedzenie Warunków Umowy o Pracę, oraz Rozwiązanie Umowy o Pracę za i bez Wypowiedzania - liczba dni przysługujących na odwołanie od wypowiedzenia do Sądu Rejonowego - Sądu Pracy jest równa 21.

2. Poprawiono wyliczanie wynagrodzenia w przypadku, gdy urlop bezpłatny, lub inna przerwa obejmuje tylko część dnia, np. 6 godzin w 8 godzinnym dniu pracy.

## 29-1-2017, wersja 2.56.01

1. Zaktualizowano wydruk Umowy Zlecenia tak, aby zawierała paragraf dotyczący rozliczenia godzin wykonywania. Niewypełnione rozliczenie godzin wykonywania zostało dodane jako załącznik do wydruku umowy. Paragraf umowy dotyczący rozliczenia godzin wykonywania można dowolnie zmieniać, wybierając po odczycie umowy przycisk 'Edytuj' nad wydrukiem.

2. Do wydruków wynagrodzeń dodano wydruk Rocznego Obliczenia Podatku od Dochodu Podatnika. Jest to raport zawierający identyczne informacje jak zawarte na deklaracji PIT-40. Raport można odczytać dla każdego pracownika, również takiego, który nie ma zaznaczonego w kartotece osobowej wystąpienia o rozliczenie roczne na deklaracji PIT-40. Jeżeli występuje taka potrzeba, wydruk Rocznego Obliczenia Podatku od Dochodu Podatnika można wykorzystać do sprawdzenia należności podatkowej podatnika za dany rok kalendarzowy w przypadku gdy deklaracja PIT-40 nie będzie wystawiana, ponieważ nie powoduje po odczycie automatycznego zarejestrowania rozliczenia podatku pracownika.

3. Do pomocy dodano nowe opisy:

#### Rejestracja w kartotece osoby zagranicznej bez PESEL lub NIP (patrz strona 153)

# Instalacja danych programu na dysku sieciowym (patrz strona 176)

# 18-1-2017, wersja 2.55.01

1. Zaktualizowano wydruk Świadectwa Pracy tak, aby było ono zgodne z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie świadectwa pracy.

2. Dodano nową wersję oświadczenia PIT-2 (5).

## 11-1-2017, wersja 2.54.01

1. Na wydrukach: Ewidencja Czasu Pracy, Lista Obecności, oraz Karta Obecności z Ewidencją Czasu Pracy, umożliwiono odczyt czasu pracy zleceniobiorców.

## 29-12-2016, wersja 2.53.01

1. Zmieniono zasady wyliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - od 2017 roku po przekroczeniu przez podstawę opodatkowania pierwszego progu skali podatkowej kwota wolna nie jest uwzględniana.

2. Umożliwiono rejestrację czasu pracy zleceniobiorców. Zasady są podobne jak w przypadku pracowników: można wykorzystywać kalendarz FIRMY, lub kalendarze GRUPOWE/INDYWIDUALNE, dobowy czas pracy można zmienić ustalając odpowiednią normę dobową. Główna różnica w przypadku zleceniobiorców polega na tym, że rolę historii zatrudnienia przejmują okresy umów cywilnoprawnych wprowadzonych do rejestru umów. Informację o czasie pracy można wykorzystać w formułach do wyliczenia kwoty umowy.

3. Do zmiennych systemowych wykorzystywanych w formułach płacowych dodano zmienną 'stawka godzinowa minimalna'. Zmienna ta w 2017 roku ma wartość 13zł.

4. Do wydruku list płac w formacie 'A4 pejzaż pełny' dodano możliwośc pokazania w informacji o wypłaconych składnikach numeru konta na który dokonywany jest przelew. Podobnie jak to jest w przypadku innych formatów, numer konta można pokazać lub usunąć z wydruku wykorzystując odpowiednią opcję menu 'Działania'.

#### 19-12-2016, wersja 2.52.01

1. Przyspieszono liczenie list płac w wersjach programu opartych o serwer SQL firmy Microsoft. Przyczyną spowolnienia liczenia list płac zwłaszcza w przypadku firm z większą liczbą zatrudnionych była nieprawidłowa optymalizacja jednego z zapytań SQL przez MS SQL serwer. Zapytanie zostało odpowiednio zmienione i listy płac powinny się liczyć o wiele szybciej.

2. W celu umożliwienia prawidłowego wyliczania podstawy ZUS po zmianach dotyczących rozliczania pracowników oddelegowanych za granicę, rozszerzono możliwości programu w zakresie tworzenia i wyliczania zagnieżdżonych formuł (formuły składające się z formuł). Zmiany, których należy dokonać w takim przypadku w konfiguracji programu, zostaną opisane w poradniku dotyczącym pracowników oddelegowanych.

# 5-12-2016, wersja 2.51.01

1. W definicjach zmiennych wyliczających za wybrany okres składniki wynagrodzenia, świadczenia, potrącenia, dni i godziny absencji, oraz zmienne systemowe, dodano możliwość ograniczenia wskazanego okresu (w odniesieniu do wyliczanej listy płac) aktualnym rokiem, półroczem, lub kwartałem. W ten sposób, po utworzeniu odpowiednich zmiennych, można wykorzystać w formułach wyliczeniowych np. kwotę wybranego składnika lub składników, wypłaconych od początku roku do miesiąca poprzedzającego listę płac. Dodatkowo, w zmiennych typu 'Funkcja zmiennych' umożliwiono wykorzystanie innych zmiennych typu 'Funkcja zmiennych' - w ten sposób ułatwiono rozbudowę pojedynczej formuły składnika w bardziej rozbudowanych systemach płacowych.

### 9-11-2016, wersja 2.50.01

1. W danych firmy umożliwiono zaznaczenie, czy firma jest aktywna, czy już nie. Na liście wyboru firm dodano możliwość listowania wyłącznie firm aktywnych. W ten sposób z listy firm można domyślnie usunąć te firmy, które nie są już aktywnie wykorzystywane, a jednocześnie, w razie potrzeby, zawsze można wybrać i otworzyć dane firmy zaznaczonej wcześniej jako nieaktywna.

2. Na ekranie Stawki Ubezpieczeniowe ZUS, w przypadku prowadzenia wielu firm w programie, dowolna firma może mieć przypisaną własną, dedykowaną stawkę ubezpieczenia wypadkowego. W aktualnej wersji umożliwiono rejestrację dedykowanej stawki ubezpieczenia wypadkowego w okresach historycznych. Wprowadzona zmiana ułatwi przeliczanie list płac w okresach historycznych w razie zaistnienia takiej potrzeby.

# 1-10-2016, wersja 2.49.01

1. Do kartoteki osobowej zatrudnionych, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Absencje i Kalendarz', w górnej części zakładek wprowadzania urlopów okolicznościowych, świadczeń i przerw, dodano dodatkowe przyciski przyspieszające wprowadzanie typowych i najczęściej wprowadzanych absencji. Jednocześnie zautomatyzowano dzielenie okresu choroby pracownika na część finansowaną przez pracodawcę (wynagrodzenie za czas choroby) i ZUS (zasiłek chorobowy), w przypadku wprowadzenia absencji dłuższej niż finansowane przez pracodawcę 14 lub 33 dni.

## 5-9-2016, wersja 2.48.01

1. Do kartoteki osobowej pracowników, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Ogólne' dodano dedykowany rozliczaniu wynagrodzenia z tytułu udziału pracownika w radzie nadzorczej zestaw zasad podlegania i finansowania składek ZUS oraz kod tytułu ubezpieczenia. Zestaw i kod zostaną wykorzystane w przypadku dopisywania pracownika do listy 'Udział w organach stanowiących osób prawnych'.

2. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' w polu 'Uwagi' dodano listę rozwijaną z listą unikalnych uwag zarejestrowanych w ciągu poprzedzających 12 miesięcy.

# 1-7-2016, wersja 2.47.01

1. Do Preferencji Ogólnych dodano opcję 'Do redukcji urlopu wyp. wymagać zaznaczenia 'Odejście pracownika?' w historii zatrudnienia?', umożliwiającą proporcjonalne wyliczenie przysługującego wymiaru urlopu wypoczynkowego bez konieczności zaznaczania opcji 'Odejście pracownika' w Historii Zatrudnienia i Nauki osoby. Domyślnie program zakłada intencję przedłużenia kończącej się w trakcie roku umowy i nie redukuje urlopu - nowe ustawienie pozwala to zmienić.

#### 26-6-2016, wersja 2.46.01

1. Zmieniono domyślnie ustawiany tytuł przelewów dla list nie zawierających typowego wynagrodzenia (np. wypłata dywidendy, odsetek), tak, aby tytuł oddawał charakter wypłaty. Dodatkowo, przy otwieraniu ekranu eksportu przelewów do Home Bankingu, należy obecnie potwierdzić domyślny numer obciążanego konta, oraz tytuły przelewów - w ten sposób można uniknąć przypadkowej pomyłki.

2. Do kryteriów zapisu eksportu przelewów w formacie VideoTEL dodano opcję usuwania dodatkowych spacji w numerze konta. Dzięki temu można automatycznie usunąć spacje w numerach kont zatrudnionych, wprowadzone w celu bardziej przejrzystej prezentacji numeru konta w kartotece.

# 11-6-2016, wersja 2.45.01

1. Do raportu Karta Przychodów Pracownika w wydrukach wynagrodzeń dodano możliwość odczytu za wybrany okres w ciągu roku.

2. Dodano skrót klawiaturowy [Ctrl][F11] otwierający ekran Zmiana Daty - korzystając ze skrótu, ekran zmiany daty można otworzyć szybciej.
#### 1-6-2016, wersja 2.44.01

1. Do raportu Stan Zatrudnienia w wydrukach kadrowych dodano wyliczanie wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych dla wybranego miesiąca. W celu prawidłowego wyliczenia wskaźników na kryteriach odczytu raportu należy wprowadzić daty 'Od' i 'Do' za pełny miesiąc, oraz zaznaczyć odczyt dla wszystkich dni pomiędzy datami 'Od' i 'Do'.

#### 16-5-2016, wersja 2.43.01

1. Do kartoteki zatrudnionych, w przypadku osób niepełnosprawnych, dodano informację o przyczynie niepełnosprawności (na zakładce 'ZUS').

2. Zautomatyzowano rozliczanie składek ZUS od kwoty podwyższenia zasiłku macierzyńskiego (do kwoty świadczenia rodzicielskiego). Przy zapisie rozliczenia zasiłku macierzyńskiego z ZUS, automatycznie dopisywane jest świadczenie o kodzie 'Y\_D', uzupełniające kwotę rozliczenia o kwotę podwyższenia zasiłku.

#### 29-4-2016, wersja 2.42.01

1. Zautomatyzowano podwyższanie zasiłku macierzyńskiego do kwoty świadczenia rodzicielskiego. Przy zapisie zasiłku, jeżeli kwota zasiłku jest odpowiednio niska, dopisywane jest świadczenie ZUS o kodzie '329' uzupełniające tę kwotę do kwoty świadczenia rodzicielskiego. Eksport do programu Płatnik został dostosowany do przekazywania danych o podwyższeniu.

#### Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego (patrz strona 209)

#### 30-3-2016, wersja 2.41.02

1. Poprawiono edycję formularzy ZUS Z-3, Z-3a i Z-3b. W poprzedniej wersji, zaznaczenie formularza do edycji nie umożliwiało zmiany wszystkich pól.

2. Do pomocy dodano nowe opisy:

#### Świadczenie pracy w okresie wypowiedzenia (patrz strona 158)

#### Rejestracja i rozliczanie wynagrodzenia za czas przestoju (patrz strona 158)

#### 25-3-2016, wersja 2.41.01

1. Zaktualizowano formularze ZUS Z-3, Z-3a i Z-3b.

2. Umożliwiono rozliczanie urlopów wypoczynkowych, okolicznościowych, dni dla matki z dzieckiem do lat 14, oraz przestojów, za okres krótszy niż 1 dzień, np. za 2 godziny. W tym celu, w czasie rejestracji urlopu, należy wskazać mniejszą liczbę godzin, niż wynikająca z obowiązku pracy w danym dniu.

#### 29-2-2016, wersja 2.40.01

1. Dodano nowy wzór umowy o pracę, zgodnie z rozporządzeniem M.P. i P.S. z dnia 10 listopada 2015 (Dz.U. z 2015 r. poz. 2005).

#### 17-2-2016, wersja 2.39.01

1. Dla osób zagranicznych, umożliwiono przenoszenie zarejestrowanych należności licencyjnych, oraz wynagrodzenia dyrektorów na deklarację IFT-1/IFT-1R. Aby przenieść informację w prawidłowe pola deklaracji, należy w konfiguracji programu, na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia', w definicji listy płac rejestrującej ww wypłaty, wskazać odpowiednie źródło przychodu do deklaracji PIT.

2. W kartotece zatrudnionych, na zakładce 'Podatki', dodano pole umożliwiające odczyt wynagrodzeń na deklaracje PIT-11 i PIT-40 z więcej niż jednej firmy prowadzonej w programie. W ten sposób można wyemitować PITy dla pracowników, przeniesionych w ciągu roku do nowej firmy.

#### 6-2-2016, wersja 2.38.03

1. Poprawiono wysyłkę deklaracji PIT-40 - do wysyłki nie jest już niezbędne niepuste pole z numerem lokalu. Dodatkowo, na deklaracji PIT-40 poprawiono wyświetlanie przychodów do których zastosowano 50% koszty uzyskania przychodów na podstawie art. 22, ust.9, pkt 3 ustawy.

#### Przekaz do systemu e-Deklaracje (patrz strona 59)

#### 4-2-2016, wersja 2.38.02

1. Poprawiono wysyłkę załącznika PIT-R do deklaracji PIT-11. W poprzedniej wersji wysyłka PIT-11 z załącznikiem PIT-R zwracała błąd.

2. Wysyłka PIT-11 dla osób zagranicznych nieposiadających numerów PESEL, oraz NIP jest możliwa po wybraniu dla takiej osoby w kartotece osobowej na zakładce 'Podatki' identyfikatora dla PIT 'NIP', a następnie wprowadzeniu na zakładce 'Podstawowe' sztucznego numeru NIP '999-999-99-99'.

#### 23-1-2016, wersja 2.38.01

1. Deklarację IFT-1/IFT-1R(13) można już wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Do kartoteki zatrudnionych na zakładce 'ZUS' dodano pole daty otrzymania pierwszego orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność. W przypadku, gdy otrzymanie pierwszego orzeczenia miało miejsce w dniu 1-1-2009 lub późniejszym i nastąpiło to w trakcie zatrudnienia u obecnego pracodawcy, dofinansowanie do wynagrodzenia takiego pracownika nie należy się, ponieważ nie da się wykazać efektu zachęty. Taki pracownik nie zostanie ujęty na wydruku Zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań SOD PFRON.

#### 12-1-2016, wersja 2.37.01

1. Deklarację PIT-11(23) można już wysyłać do systemu e-Deklaracje.Wysyłka IFT-1/IFT-1R(13) nie jest jeszcze możliwa - na platformie ePuap brak jest oficjalnej specyfikacji schematu wysyłki dla tych deklaracji.

#### 10-1-2016, wersja 2.36.01

1. Dodano nowe wersje deklaracji IFT-1/IFT-1R(13) i PIT-8C(8). Deklaracje PIT-40(22) i PIT-8C(8) można już wysyłać do systemu e-Deklaracje. Wysyłka PIT-11(23) i IFT-1/IFT-1R(13) nie jest jeszcze możliwa - na platformie ePuap brak jest oficjalnej specyfikacji schematu wysyłki dla tych deklaracji.

#### 7-1-2016, wersja 2.35.01

1. Dodano nowe wersje deklaracji PIT-4R(6), PIT-8AR(6), PIT-11(23), PIT-40(22) i PIT-R(18). Deklaracje PIT-4R(6), PIT-8AR(6) i PIT-R(18) można już wysyłać do systemu e-Deklaracje. Wysyłka PIT-11(23) i PIT-40(22) nie jest jeszcze możliwa - na platformie ePuap brak jest oficjalnej specyfikacji schematu wysyłki dla tych deklaracji.

#### 19-12-2015, wersja 2.34.02

1. Poprawiono podsumowanie przysługującego i wykorzystanego urlopu wypoczynkowego tak, aby uwzględniało urlop wykorzystany tylko do określonej daty 'do'. Podsumowanie znajduje się między innymi na zakładce urlopy wypoczynkowe w kartotece pracownika, oraz na raporcie Zestawienia Kadrowe.

#### 17-12-2015, wersja 2.34.01

1. Dodano wersję 21 deklaracji PIT-40. Nowej wersji nie można jeszcze wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Na wydrukach zgody pracodawcy na urlopy: wypoczynkowy, okolicznościowy, macierzyński i wychowawczy, z powrotem umożliwiono umieszczenie podpisu pracownika - odpowiednia opcja uwidaczniająca miejsce na podpis znajduje się w opcji menu 'Działania' po otwarciu wydruku.

#### 24-11-2015, wersja 2.33.01

1. W celu wspomagania procesu rekrutacji i ewentualnie ocen pracowniczych, do programu dodano testy wiedzy. Testy wiedzy umożliwiają ocenę wiedzy i kompetencji dowolnej osoby zarejestrowanej w kartotekach osobowych programu jako kandydat do zatrudnienia, pracownik, czy też zleceniobiorca lub inna osoba. Szczegóły zostały opisane w sekcji pomocy:

#### Testy wiedzy (patrz strona 97)

#### 10-11-2015, wersja 2.32.01

1. Do wydruku Zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań SOD PFRON dodano raport z zawartością formularza Wn-D. W opcji menu 'Działania' wydruku udostępniono szczegóły wyliczenia liczby pracowników w przeliczeniu na etaty - w ten sposób można zweryfikować prawidłowość danych na formularzu Wn-D. Eksport do systemu SOD Off-line dostosowano do wersji 6 formularza Wn-D, oraz wersji 8 formularzy INF-D-P.

#### 21-10-2015, wersja 2.31.01

1. W kartotekach osobowych, na zakładce 'Dodatkowe', umożliwiono rejestrację, oraz przeglądanie informacji o kompetencjach zatrudnionego. Do słowników dodano słownik kompetencji.

2. W kartotece kandydatów do zatrudnienia udostępniono rejestrację, oraz przeglądanie informacji o badaniach lekarskich i szkoleniach BHP.

3. Do kryteriów odczytu raportu przypomnień dodano kandydatów do zatrudnienia, oraz właścicieli.

4. W kartotekach osobowych, w opcji menu 'Działania' dodano opcję umożliwiającą wygenerowanie zatrudnionemu unikalnego sztucznego numeru PESEL. Przypisany zatrudnionemu w ten sposób numer będzie ignorowany na dokumentach generowanych przez program. W ten sposó można wygodniej dopisać do kartotek osoby zagraniczne nie posiadające numeru PESEL, bez potrzeby wyłączania weryfikacji numeru PESEL przy wprowadzaniu takiej osoby.

5. W danych firmy, na ekranie 'szczegóły Dotyczące Firmy' umożliwiono wpisanie pustej nazwy skróconej firmy dedykowanej dla celów eksportu do programu Płatnik - w tym celu w pole należy wpisać jedną lub więcej spację. Całkowicie puste pole bez żadnych spacji spowoduje, tak jak dotychczas, eksport do programu Płatnik zwykłej nazwy skróconej firmy.

#### 20-7-2015, wersja 2.30.01

1. Do kartotek osobowych dodano kartotekę kandydatów do zatrudnienia.

2. Wymieniono biblioteki zapewniajace komunikację z systemem e-Deklaracje na najnowsze wersje zapewniające prawidłowe działanie na uaktualnionych Windows 7 i 8.

#### 30-5-2015, wersja 2.29.02

1. Umożliwiono niewyświetlanie pozycji bez problemów/przypomnień na raportach: Raport Weryfikujący Listy Płac, oraz Raport Przypomnień. Służą do tego celu odpowiednie opcje menu 'Działania', dostępne po odczycie każdego z raportów.

#### 16-5-2015, wersja 2.29.01

- 1. Dodano deklarację IFT-1/IFT-1R w wersji 12 (za rok 2015).
- 2. Zaktualizowano wydruk Skierowanie na Badania Lekarskie, zgodnie z obowiązującym nowym wzorem.

#### 8-4-2015, wersja 2.28.01

1. Dodano deklarację PIT-8AR w wersji 5 (za rok 2015).

2. Zwiększono zakres informacji na formacie wydruku listy płac: 'Ewidencja pełny' - dodano kwoty składek na FP i FGŚP, oraz listę składników.

3. W prawym górnym rogu pierwszej strony deklaracji wysłanej do systemu e-Deklaracje umieszczono datę wpłynięcia dokumentu do systemu e-Deklaracje.

#### 25-3-2015, wersja 2.27.02

1. Poprawiono wyliczanie kosztów w rozliczeniu umowy cywilnoprawnej w przypadku, gdy rozliczenie umowy jest kolejną listą z datą wypłaty w tym samym miesiącu. Problem powstał w poprzedniej wersji programu.

#### 13-3-2015, wersja 2.27.01

1. Zmieniono XML deklaracji PIT-11 w wersji 22 (za rok 2015), zgodnie z nową specyfikacją udostępnioną przez Ministerstwo Finansów.

2. Dodano nowy format wydruku listy płac: 'Ewidencja pełny'. Nowy format w stopce każdej strony drukuje podsumowanie dla strony, przeniesienie z poprzedniej strony oraz podsumowanie dla listy płac. W odróżnieniu do już istniejącego formatu 'Ewidencja skrócony', na wydruku uwzględniono składki ZUS finansowane przez pracodawcę.

#### 24-2-2015, wersja 2.26.01

1. Do wydruków deklaracji IFT-1/IFT-1R, oraz PIT-R dołączono formularze ORD-ZU umożliwiające, w przypadku dokonywania korekty, uzasadnienie przyczyn korekty.

2. Poprawiono edycję formularza ORD-ZU dołączonego do deklaracji PIT-8C.

3. Do Preferencji Stacji Roboczej dodano dwa nowe ustawienia, umożliwiające przyspieszenie seryjnej wysyłki do systemu e-Deklaracje: pierwsze ustawienie pozwala na niepodejmowanie automatycznie po każdej wysyłce próby odbioru UPO, drugie ustawienie blokuje pokazywanie po każdej wysyłce seryjnej ekranu umożliwiającego anulowanie dalszej wysyłki. Ustawienia te mogą mieć znaczenie w przypadku firm wysyłających więcej niż 100 deklaracji PIT-11.

#### 16-2-2015, wersja 2.25.01

1. Do wydruku deklaracji PIT-11 dodano załącznik PIT-R.

2. Do 'Rejestru Wystawionych Deklaracji PIT' dodano przycisk 'Dokument...' otwierający wydruk wystawionej deklaracji z archiwum.

#### 11-2-2015, wersja 2.24.01

1. Poszerzono zakres edycji formularza PIT-R - edytowalne są już wszystkie pola zawierające kwoty.

#### 6-2-2015, wersja 2.23.01

1. Dodano deklarację PIT-11 w wersji 22 (za rok 2015).

2. Dodano nadruk RefID w polu 'Nr dokumentu' na wszystkich deklaracjach wysłanych do systemu e-Deklaracje.

3. Poprawiono pola podstawy chorobowego i wypadkowego na informacji RMUA w przypadku kilku list dla jednego zatrudnionego w tym samym miesiącu.

#### 29-1-2015, wersja 2.22.01

1. Dodano możliwość podpisu wysyłanych deklaracji danymi autoryzacyjnymi, czyli NIP, nazwiskiem, imieniem, datą urodzenia, oraz kwotą przychodu za rok poprzedzajaący właściciela firmy - osoby fizycznej. Dane autoryzacyjne można wprowadzić po otwarciu ekranu 'Firma', a następnie wybraniu przycisku 'szczegóły', jeśli firma jest osobą fizyczną. Po wprowadzeniu danych autoryzacyjnych, na ekranie wysyłki danych, przy wyborze certyfikatu, można wybrać dodatkową opcję 'Dane autoryzacyjne' i wysłać dokument do systemu e-Deklaracje bez certyfikatu kwalifikowanego.

2. Poprawiono genmerowanie XML deklaracji PIT-R - w niektórych sytuacjach pojawiał się błąd systemowy uniemożliwiający wysyłkę.

3. Do pomocy dodano nowy opis:

# Jak rozliczać ryczałt za użytkowanie samochodów służbowych w celach prywatnych od 1-1-2015? (patrz strona 157)

#### 17-1-2015, wersja 2.21.01

1. Umożliwiono wydruk Karty Przychodów Pracownika dla wszystkich wybranych zatrudnionych jednocześnie.

2. Rozszerzono zakres edycji danych na wydruku deklaracji PIT-40.

3. Poprawiono odczyt na ekranie Odbiór Urzędowych Potwierdzeń Odbioru - w niektórych sytuacjach wyświetlana była niepotrzebnie informacja o braku pliku.

#### 11-1-2015, wersja 2.20.01

1. Dodano wersję 17 deklaracji PIT-R. Nową wersję można już wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Informację IFT-1/IFT-1R można już wysyłać do systemu e-Deklaracje.

3. Dodano 'seryjną' wysylkę deklaracji PIT-11 do systemu e-Deklaracje. Opcja uruchamiająca 'seryjną' wysyłkę znajduje się w opcji menu 'Działania' po odczytaniu deklaracji - wysyłka dotyczy wtedy wszystkich aktualnie odczytanych zatrudnionych. Wysyłka deklaracji dla pierwszej osoby wymaga potwierdzeń, dla każdej kolejnej osoby wysyłka następuje już automatycznie. W celu przyspieszenia 'seryjnej' wysyłki warto uaktywnić opcję 'Trwały PIN' w ustawieniach karty kryptograficznej (zwykle zakładka 'Konfiguracja' w opcjach dotyczących karty kryptograficznej w Panelu Sterowania Windows).

4. Uaktualniono słownik kodów tytułów ubezpieczenia dodając nowe kody dla członków rad nadzorczych. Odpowiadające nowym kodom zasady podlegania i finansowania składek ZUS należy wybrać ze słownika zasad, a w przypadku braku, należy je dopisać manualnie do słownika. W tym celu można dopisać całkowicie nowy zestaw zasad, albo zmienić obecnie przypisany członkowi rady nadzorczej zestaw zasad wprowadzając, również w słowniku, odpowiednie modyfikacje.

#### 29-12-2014, wersja 2.19.01

1. Dodano wersję 5 deklaracji PIT-4R, 4 deklaracji PIT-8AR, 20 deklaracji PIT-40, 7 deklaracji PIT-8C, oraz 11 deklaracji IFT-1/IFT-1R. Ponieważ niektóre z nowych wersji obowiązują dla rozliczeń za rok 2014 od 1-1-2015, aby odczytać te wersje wcześniej, należy zmienić datę programu na 1-1-2015 - służy do tego celu opcja menu programu 'Opcje', 'Preferencje', 'Zmiana Daty'. Nowe wersje można wysyłać do systemu e-Deklaracje od 1-1-2015.

#### 19-12-2014, wersja 2.18.01

1. Dodano wersję 21 deklaracji PIT-11. Ponieważ wersja 21 obowiązuje dla rozliczeń za rok 2014 od 1-1-2015, aby odczytać tę wersję wcześniej, należy zmienić datę programu na 1-1-2015 - służy do tego celu opcja menu programu 'Opcje', 'Preferencje', 'Zmiana Daty'. Do 31-12-2014 w rozliczeniach za rok 2014 obowiązuje wersja 20 deklaracji PIT-11. Nową wersję można wysyłać do systemu e-Deklaracje od 1-1-2015.

#### 7-12-2014, wersja 2.17.01

1. Umożliwiono wykorzystanie informacji kadrowych, definiowanych przez użytkownika na ekranie 'Definiowanie Dodatkowych Informacji Kadrowych', w formułach wyliczających składniki wynagrodzenia.

#### 21-11-2014, wersja 2.16.01

1. Umożliwiono pracę programu z serwerem SQL Microsoft SQL Server 2012.

#### 5-10-2014, wersja 2.15.01

1. Na ekranie Szczegóły Dotyczące Wybranej Osoby - Rozliczenia, na zakładce dotyczącej potrąceń, umożliwiono wprowadzanie dodatkowych informacji dotyczących tytułów wykonawczych: oznaczenie komornika i numer sprawy egzekucyjnej - służy do tego celu przycisk '...' umieszczony po prawej stronie potrącenia, w przypadku wybrania jednego z potrąceń rodzaju 'Tytuł wykonawczy'. Zarejestrowana informacja jest przenoszona na wydruk świadectwa pracy.

2. Poprawiono eksport formularzy RZA do, oraz import niektórych formularzy zgłoszeniowych z programu Płatnik w formacie KEDU\_4 (Płatnik 9).

#### 1-8-2014, wersja 2.14.01

1. Na ekranie Rejestr Umów Cywilnoprawnych umożliwiono zaznaczenie, że umowa jest wzorcem (służy do tego celu odpowiednia opcja menu 'Działania'). Umowy będące wzorcem nie są eksportowane do programu Płatnik.

#### 22-7-2014, wersja 2.13.02

1. Poprawiono inicjalizowanie aktualnej daty podczas wprowadzania daty przez wybranie z kalendarza. W poprzedniej wersji data nie była prawidłowo inicjowana aktualną datą systemową.

#### 18-7-2014, wersja 2.13.01

1. Do wszystkich pól wprowadzania dat dodano nową funkcjonalność - wybierając pole wprowadzania daty prawym przyciskiem myszki, można wybrać datę z kalendarza. Kalendarz otworzy się automatycznie na aktualnym miesiącu, lub na miesiącu daty wcześniej wprowadzonej w dane pole.

#### 14-7-2014, wersja 2.12.01

1. Do kryteriów selekcji na wydruku listy płac dodano dodatkowe informacje kadrowe definiowane przez użytkownika na ekranie 'Definiowanie Dodatkowych Informacji Kadrowych' w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń. Selekcji można dokonywać po odczytaniu wydruku listy płac - służy do tego celu przycisk 'selekcja' dostępny w prawym górnym rogu ekranu.

2. Poprawiono wypełnianie pól na wydruku Zastępczej Asygnaty Zasiłkowej ZUS Z-7 - w przypadku świadczeń o nowych kodach ZUS '319' i '325', niektóre pola nie były wypełniane.

3. W dniu 10 lipca 2014 r. weszły w życie zmiany w zakresie czasu pracy osób niepełnosprawnych, zgodnie z którymi, skróceniu do maksymalnie 7 godzin na dobę uległy normy czasu osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Szczegóły dotyczące zmiany normy dobowej dla pracownika niepełnosprawnegoi opisano w sekcji pomocy.

#### Indywidualna norma dobowa czasu pracy (patrz strona 122)

#### 3-6-2014, wersja 2.11.01

1. Na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia', w pozycji 'Metoda redukcji kwoty za czas absencji przy wyliczaniu listy płac', dodano nową opcję 'Redukowana o 1/22 za każdy dzień roboczy absencji - ryczałt samochodowy'. Nowa opcja jest przeznaczona do wykorzystania w definicji składników typu 'Ryczałt samochodowy'.

2. Poprawiono odczyt na ekranach dostępnych w kartotece osobowej poprzez przycisk 'Inne'.

#### 26-5-2014, wersja 2.10.01

1. Zaktualizowano formularze ZUS Z-3, Z-3a i Z-3b. Dla świadczeń o kodach ZUS '319' i '325' do kartoteki osobowej dodano informację o dacie złożenia wniosku.

2. Na raporcie 'Zestawienie dla SOD PFRON' poprawiono parametry tak, aby były zgodne z górnymi granicami dofinansowania obowiązującymi od kwietnia 2014.

3. Do pomocy dodano nowy opis:

#### Odbiór czasu pracy za swięto przypadające w dniu wolnym (patrz strona 128)

#### 1-4-2014, wersja 2.09.01

1. Udostępniono eksport do programu Płatnik w formacie KEDU\_4 (Płatnik 9). Wybór nowego formatu jest dostępny na każdym z ekranów kryteriów odczytu eksportu do programu Płatnik.

#### 17-2-2014, wersja 2.08.01

1. Uaktualniono wydruk 'Informacja ZUS RMUA'.

#### 4-2-2014, wersja 2.07.01

1. Dodano wersję 10 deklaracji IFT-1/IFT-1R.

#### 24-1-2014, wersja 2.06.01

1. Dodano wersję 16 deklaracji PIT-R.

2. Umożliwiono import danych zgłoszeniowych i rozliczeniowych z plików XML zapisywanych w programie Płatnik 9.

#### 15-1-2014, wersja 2.05.01

1. Dodano wersję 19 deklaracji PIT-40. Dokument można już również wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Poprawiono Dział I 'Zatrudnienie i wynagrodzenia' sprawozdania GUS Z-06 - pole 'Przeciętna liczba zatrudnionych' jest już zaokrąglane do 1 miejsca po przecinku.

#### 7-1-2014, wersja 2.04.01

1. Dodano wersję 3 deklaracji PIT-8AR, oraz wersję 6 deklaracji PIT-8C. Obydwa dokumenty można już również wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Uwzględniono nowe kody świadczeń/przerw ZUS, m.in. urlopy rodzicielskie, na wydruku Karta Zasiłkowa Zatrudnionego.

#### 30-12-2013, wersja 2.03.01

1. Dodano wersję 4 deklaracji PIT-4R, oraz wersję 6 oświadczenia PIT-12. Deklarację PIT-4R w wersji 4 można już również wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Poprawiono wyliczanie czasu pracy w przypadku osób na niepełnym wymiarze czasu pracy.

#### 19-12-2013, wersja 2.02.01

1. W Rejestrze Umów Cywilnoprawnych umożliwiono kopiowanie wybranych umów razem z formułami i zmiennymi wykorzystanymi do wyliczenia kwot tych umów. W ten sposób można łatwiej realizowac np. wdrożenia, w których zleceniobiorcy wykonują różne, rozliczane oddzielnie zadania.

#### 13-12-2013, wersja 2.01.02

1. Zwiększono liczbę dostępnych w programie grup zmiennych do 80 (na ekranie 'Firma', po wybraniu przycisku 'szczegóły'). Grupy zmiennych ułatwiają pogrupowanie rejestrowanych informacji np. wg projektów na których pracują zatrudnieni, lub wg dowolnych innych kryteriów.

#### 9-12-2013, wersja 2.01.01

1. Do konfiguracji programu dodano kody świadczeń, przerw, oraz tytuły ubezpieczeń wprowadzone w nowej wersji programu Płatnik 9.

#### 15-11-2013, wersja 2.00.01

1. Dodano wersję 20 deklaracji PIT-11, oraz wersję 4 deklaracji PIT-2. Deklarację PIT-11 w wersji 20 można już również wysyłać do systemu e-Deklaracje.

2. Umożliwiono jednoczesny odbiór UPO dla wszystkich deklaracji wysłanych wcześniej do systemu e-Deklaracje.

#### 31-10-2013, wersja 1.99.03

1. Poprawiono wprowadzanie danych na ekranie wprowadzania wartości zmiennych dla firmy. W poprzedniej wersji, przy inicjowaniu harmonogramu wprowadzanego wg dni i godzin, program wyświetlał błąd bazodanowy.

#### 14-10-2013, wersja 1.99.02

1. Umożliwiono wyliczanie oddzielnej podstawy zasiłku chorobowego, w przypadku zatrudnionych wprowadzonych do kartoteki wielokrotnie (np. osoba pracująca na więcej niż jednym etacie w tej samej firmie). W takim przypadku, wyliczane oddzielnie dane są konsolidowane w czasie eksportu danych do programu Płatnik. Opcja preferencji umożliwiająca oddzielne rozliczanie każdej z takich wprowadzonych do kartotek pozycji znajduje się na ekranie Preferencji Ogólnych (domyślne ustawienie - podsumowanie zarobków do wyliczenia podstawy zasiłku chorobowego wg nr seryjnego zatrudnionego - 'Nie', podsumowuje zarobki wg nr PESEL).

#### 1-10-2013, wersja 1.99.01

1. Na ekranie Historia Zatrudnienia i Nauki, przy wyborze trybu/podstawy zakończenia stosunku pracy, dodano listę typowych podpowiedzi. Typowe podpowiedzi uzupełniają listę tworzoną na podstawie danych wcześniej wprowadzonych przez użytkownika.

#### 25-9-2013, wersja 1.98.01

1. Poprawiono wyliczanie dni przysługującego urlopu wypoczynkowego, w przypadku pracowników na niepełnym etacie z urlopem przeniesionym z poprzedniego roku. W aktualnej wersji dni są wyliczane przez podzielenie przysługującej ilości godzin przez pełnowymiarową normę dobową, z uwzględnieniem, lub bez uwzględnienia wymiaru, w zależności od wybranej opcji.

#### Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz (patrz strona 27)

#### 10-8-2013, wersja 1.97.02

1. Poprawiono rozliczanie zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego. W przypadku wypłaty 60% podstawy zasiłku chorobowego, do listy płac było dopisywane 100% zamiast 60% podstawy zasiłku.

#### 6-8-2013, wersja 1.97.01

1. Do wydruku Zaświadczenie o Zatrudnieniu i Zarobkach dodano możliwość umieszczenia informacji o wymiarze czasu pracy pracownika.

2. Z tekstu adresów eksportowanych do systemów Home Bankingu wyeliminowano przecinki - niektóre systemy nie dopuszczają znaku przecinka w tym polu.

#### 4-7-2013, wersja 1.96.02

1. Poprawiono zapis na ekranie Bilansu Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat.

#### 3-7-2013, wersja 1.96.01

1. Dostosowano konfigurację programu do rozliczania urlopów rodzicielskich.

2. Umożliwiono wskazanie normy dobowej dla pracownika innej niż domyślne 8h dla wszystkich rodzajów kalendarzy, również indywidualnych.

3. Na wydruku Ewidencja Czasu Pracy umożliwiono wydruk wyłącznie samego harmonogramu (czasu obowiązku pracy pracownika).

4. Umożliwiono odczyt zmiennych o sposobie wprowadzania 'Wartość składników', oraz 'Wartość świadczeń' wg daty wypłaty. W ten sposób umożliwiono niezależne od wbudowanego w program wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, co może być przydatne w niektórych szczególnych sytuacjach (np. wyliczanie wynagrodzenia za urlop od składników wypłaconych za okres oddelegowania pracownika za granicę).

#### 6-6-2013, wersja 1.95.02

1. Do kolumn dostępnych na raportach Zestawienia Kadrowe, oraz Zestawienia Kadrowo-Płacowe, dodano kolumny z informacjami o wykształceniu: wykształcenie podstawowe, uzupełniające, oraz tytuły zawodowy i naukowy.

2. W przypadku zatrudnionych nie posiadających prawdziwego numeru PESEL (np. obcokrajowcy identyfikowani w ZUS wg numeru paszportu), usunięto 'sztuczny' numer PESEL z eksportu do programu Płatnik.

#### 30-4-2013, wersja 1.95.01

1. Na ekranie wprowadzania danych na listę płac, w przypadku rozliczania umowy cywilnoprawnej z kosztami 50%, dodano ostrzeżenie o przekroczeniu dopuszczalnej w danym roku kwoty kosztów (połowa kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału podatkowego). Identyczną informację dodano do Raportu Weryfikującego.

#### 1-3-2013, wersja 1.94.03

1. Poprawiono obsługe błędów komunikacyjnych w trakcie przesyłki do systemu e-Deklaracje. Jeżeli komunikacja z serwerem e-Deklaracji w trakcie wysyłki była prawidłowa, natomiast została przerwana w czasie pierwszej próby udbioru UPO, natychmiast po wysyłce, w takim przypadku program uniemożliwiał odbiór UPO.

#### 27-2-2013, wersja 1.94.02

1. Wydruk 'Informacja ZUS RMUA' dostosowano do sytuacji, w której pracownik otrzymuje wynagrodzenie po dacie zwolnienia (kod ZUS '3000'), oraz do wyświetlania rozliczeń z ZUS osób zatrudnionych przebywających na urlopach macierzyńskich i wychowawczych.

#### 20-2-2013, wersja 1.94.01

1. Na raporcie 'Zestawienie dla SOD PFRON' poprawiono parametry tak, aby były zgodne z górnymi granicami dofinansowania na zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych w roku 2013.

#### 13-2-2013, wersja 1.93.01

1. Do wydruku 'Informacja ZUS RMUA' dodano możliwość drukowania wszystkich formularzy dla wybranych pracowników jednocześnie, oraz poprawiono otwieranie wydruku w programie Acrobat.

2. Wydruk 'Informacja ZUS RMUA' dostosowano do sytuacji, w której pracownik otrzymuje wynagrodzenie z kilku tytułów jednocześnie (np. umowa o pracę i udział w radzie nadzorczej).

#### 30-1-2013, wersja 1.92.01

1. Do deklaracji PIT-8AR dodano możliwość rozliczania odsetek od pożyczek, oraz od środków na rachunkach bankowych. Na rozliczeniach rejestrujących kwoty odsetek, zgodnie z Ordynacją podatkową, podstawa opodatkowania i podatek są zaokrąglane do pełnych groszy.

2. W kartotece zleceniobiorców i innych osób, umożliwiono wybranie paszportu, jako numeru identyfikacyjnego dla PIT (na zakładce 'Podatki'). W takiej sytuacji, w numer NIP osoby zagranicznej

można wpisać numer paszportu - pojawi się on na deklaracji IFT-1 w polu 'Numer identyfikacyjny podatnika'.

#### 16-1-2013, wersja 1.91.01

1. Przekaz do systemu e-Deklaracje dostosowano do obsługi certyfikatów kwalifikowanych z kluczem publicznym dłuższym niż 1024 bity (2048, 4096 bitów). Takie certyfikaty emituje obecnie np. KIR SA.

2. Do sprawozdania GUS Z-06 dodano informacje o pracownikach zatrudnionych na umowy okresowe.

#### 11-1-2013, wersja 1.90.04

1. Na wydruku 'Informacja ZUS RMUA' (Roczna/Miesięczna) poprawiono listowanie świadczeń. W poprzedniej wersji, w przypadku dokonywania korekty świadczenia w ciągu roku (np. zmiana kodu ZUS z '331' na '314'), skorygowane świadczenie mogło być na wydruku pomijane.

2. Poprawiono eksport deklaracji PIT-8AR w aktualnej wersji 2 do systemu e-Deklaracje. W poprzedniej wersji programu w czasie eksportu zwracany był błąd 'dokument niezgodny ze schematem xsd'.

#### 10-1-2013, wersja 1.90.03

1. Na wydruku 'Informacja ZUS RMUA' (Roczna/Miesięczna) poprawiono listowanie świadczeń i przerw. W poprzedniej wersji, w przypadku więcej niż jednej listy płac dla pracownika w danym miesiącu, niektóre świadczenia i przerwy mogły być na wydruku pomijane.

2. Umożliwiono dopisywanie właścicieli do list płac wykorzystujących ekran edycji 'Wypłaty z art.30a rozliczane ryczałtem'. W ten sposób dla właściciela można rozliczyć otrzymane odsetki bankowe, czy wypłatę dywidendy.

#### 8-1-2013, wersja 1.90.02

1. Na wydruku 'Informacja ZUS RMUA' (Roczna/Miesięczna) poprawiono formaty roczne tak, aby precyzyjniej odwzorowywały format zaproponowany przez ZUS.

#### 2-1-2013, wersja 1.90.01

1. Do wydruku 'Informacja ZUS RMUA' (Roczna/Miesięczna), dołączono dwa nowe formaty, umożliwiające wydruk rocznego formularza na mniejszej liczbie stron.

2. Uaktualniono informację IFT-1/IFT-1R do wersji 9.

3. Umożliwiono odczyt deklaracji PIT-8C dla pracownilków. W poprzedniej wersji odczyt PIT-8C był możliwy tylko dla zleceniobiorców i innych osób.

#### 17-12-2012, wersja 1.89.01

1. Do wydruków wynagrodzeń dołączono wydruk 'Informacja roczna ZUS RMUA'. Informację można odczytywac za cały rok, lub dla poszczególnych miesięcy, w zależności od wybranych kryteriów odczytu. Odczytaną informację można wydrukować, lub przekazać zatrudnionemu w formie elektronicznej.

#### Wydruk informacji ZUS RMUA (patrz strona 42)

#### 3-12-2012, wersja 1.88.02

1. Zmieniono numer wersji na deklaracji PIT-8AR za 2012 rok na 2. Zawartość deklaracji była prawidłowa.

#### 22-11-2012, wersja 1.88.01

1. Do wydruków dokumentów dodano wydruk Informacja o Wykorzystaniu Urlopu Wypoczynkowego. Informacja zawiera zestawienie przysługującego, wykorzystanego, oraz pozostającego do wykorzystania urlopu wypoczynkowego dla wybranych pracowników.

#### 25-10-2012, wersja 1.87.01

1. Do wydruków deklaracji podatkowych dodano wydruk PIT-8C.

#### 3-10-2012, wersja 1.86.02

1. Na ekranie Definiowanie Składników Wynagrodzenia umożliwiono zaznaczenie, że składnik jest zwolniony od podatku. Nowa opcja jest dostępna tylko w przypadku składników nie wchodzących do podstawy podatku dochodowego. Kwota tak zdefiniowanego składnika pokaże się na deklaracjach PIT w pozycji 'Dochód zwolniony od podatku' (np. PIT-11).

#### 20-9-2012, wersja 1.86.01

1. Na raporcie Zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań SOD PFRON, od 1 września 2012 r. zmieniono najniższe wynagrodzenie, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji, na minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego.

2. Do raportów dokumentujących wyliczenie podstawy zasiłku chorobowego dołączono zestawienie składników uwzględnionych do obliczeń.

3. Na ekranie dopisywania pracowników do listy płac udostępniono możliwość filtrowania pracowników wg numeru jednostki organizacyjnej banku prowadzącego rachunek bankowy.

4. Do Zestawień Kadrowo-Płacowych dodano kolumnę z kwotą kosztów uzyskania przychodu.

#### 10-8-2012, wersja 1.85.01

1. Umożliwiono prawidłowe wyliczanie przysługującego wymiaru urlopu wypoczynkowego w przypadku zmiany wymiaru etatu czasu pracy pracownika w trakcie roku.

2. Na zawartości listy płac, po jej utworzeniu, lub przeliczeniu, obok kwoty do wypłaty, może pojawić się literka 's' - ozacza to, że wyliczenie składek ZUS, oraz podatku dla tej pozycji, zostało zsynchronizowane z inną wypłatą dla tej samej osoby w tym samym miesiącu.

#### 12-7-2012, wersja 1.84.01

1. Do wydruku Wyliczenie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3) dodano nowy formularz Z-3b, oraz zaktualizowano formularze Z-3 i Z-3a.

#### 19-5-2012, wersja 1.83.01

1. Na kryteriach odczytu Zaświadczenia o Zatrudnieniu i Zarobkach dodano opcję konsolidacji wynagrodzenia wg numeru PESEL tak, aby umożliwić prawidłowy odczyt dokumentu w przypadku wielokrotnego wprowadzenia tego samego zatrudnionego do kartoteki.

2. Poprawiono wyliczanie deklarowanej podstawy na ubezpieczenia społeczne dla osób przebywających na urlopach wychowawczych w przypadku zmiany wymiaru czasu pracy w okresie, z którego wyliczana jest podstawa, oraz w niektórych innych granicznych przypadkach.

3. Poprawiono automatyzację rozliczania absencji nierozliczonych w poprzednich dwóch miesiącach w przypadku, gdy nierozliczona absencja jest na przełomie tych dwóch miesięcy.

#### 16-4-2012, wersja 1.82.02

1. Poprawiono wyświetlanie ewidencji czasu pracy w sytuacji, gdy w tym samym dniu zarejestrowano pracownikowi godziny nadliczbowe, oraz nieobecność w czasie części dnia.

#### 14-4-2012, wersja 1.82.01

1. Umożliwiono automatyzację rozliczania absencji nierozliczonych w poprzednich dwóch miesiącach. Dotychczasowa funkcjonalność umożliwiała automatyczne rozliczanie absencji nierozliczonych tylko w poprzednim miesiącu. Opcja preferencji umożliwiająca rozliczanie absencji nierozliczonych zgodne z potrzebami znajduje się na ekranie Preferencji Ogólnych (domyślne ustawienie - automatyczne rozliczanie absencji nierozliczonych tylko w poprzednim miesiącu).

#### 21-3-2012, wersja 1.81.02

1. Poprawiono klasyfikowanie godzin nadliczbowych z dopłatą 100%, wynikających z harmonogramu pracownika w miesiącu zatrudnienia, w przypadku gdy pracownik zostaje zatrudniony w trakcie miesiąca.

#### 17-3-2012, wersja 1.81.01

1. Umożliwiono zmianę normy dobowej czasu pracy bez konieczności definiowania indywidualnego kalendarza czasu pracy. Służy do tego celu nowy rodzaj zmiennej 'Norma dobowa czasu pracy', którą można zdefiniować dla pracownika lub firmy. W ten sposób można dowolnie ustawić normę dobową czasu pracy np. dla pracownika niepełnosprawnego po 1 styczna 2012. Szczegóły opisano w sekcji pomocy.

#### Indywidualna norma dobowa czasu pracy (patrz strona 122)

2. Do definicji zmiennych dodano nowy rodzaj 'llość nadliczbowych 100% (z harmonogramu)'. Nowy rodzaj zmiennej rejestruje godziny nadliczbowe z dopłatą 100% wynikające z harmonogramu pracownika, w przypadku gdy harmonogram przekracza czas normatywny dla danego miesiąca. W odróżnieniu od rodzaju 'llość godzin nadliczbowych z dopłatą 100%', godziny nadliczbowe tak zarejestrowane nie zwiększają liczby godzin przepracowanych.

#### 1-3-2012, wersja 1.80.03

1. Poprawiono działanie Rejestru Wystawionych Deklaracji PIT w przypadku, gdy 'Archiwizacja' nie jest pierwszą czynnością wyświetloną dla danego wydruku.

#### 20-2-2012, wersja 1.80.02

1. Uaktualniono format zapisu eksportu Zestawienia dla Systemu Obsługi Dofinansowań SOD PFRON zgodnie z regułami obowiązującymi w roku 2012.

#### 17-2-2012, wersja 1.80.01

1. Uaktualniono formularz ORD-ZU (korekta deklaracji) do wersji 2012.

2. Umożliwiono wystawianie Świadectwa Pracy na podstawie art. 97 § 1(1) Kodeksu pracy. W tym celu, do kryteriów odczytu Świadectwa Pracy, dodano możliwość wskazania okresu, którego dokument ma dotyczyć.

3. Uaktualniono raport Zestawienie dla Systemu Obsługi Dofinansowań SOD PFRON zgodnie z regułami obowiązującymi w roku 2012.

4. Na Zestawieniach Kadrowych, Kadrowo-Płacowych, oraz z Umów Cywilnoprawnych umożliwiono otwarcie raportu w arkuszu kalkulacyjnym w układzie tabelarycznym, w starym formacie zapisu - wycofanym w wersji 1.67.01. Służy do tego celu odpowiednia opcja na ekranie eksportu raportu do pliku (ikonka 'Eksport').

#### 8-2-2012, wersja 1.79.02

1. Poprawiono wyliczanie deklarowanej podstawy na ubezpieczenia społeczne dla osób przebywających na urlopach wychowawczych - w przypadku, gdy wyliczona podstawa jest mniejsza niż aktualne wynagrodzenie minimalne, jest ona podwyższana do wynagrodzenia minimalnego (w przeliczeniu na wymiar etatu).

#### 6-2-2012, wersja 1.79.01

1. Uaktualniono wyliczanie deklarowanej podstawy na ubezpieczenia społeczne dla osób przebywających na urlopach wychowawczych.

#### Jak rozliczać zasiłki macierzyńskie i wychowawcze (nowelizacja 2001)? (patrz strona 160)

2. Dodano nowy format wydruku listy płac 'A4 skondenxowany'. Nowy format listuje w formie skondensowanej do 29 zatrudnionych na jednej stronie wydruku listy płac.

3. Na zawartości listy płac, w opcji menu 'Działania', udostępniono opcję 'Zmień Formę Wypłaty na Gotówkę', zmieniającą sposób wypłaty na 'Gotówkę' dla wszystkich pozycji na liście.

#### 18-1-2012, wersja 1.78.01

1. Została dołączona wersja 4 Urzędowego Poświadczenia Odbioru (UPO).

#### 16-1-2012, wersja 1.77.01

1. Umożliwiono eksport wersji 2012 deklaracji PIT-40 do systemu e-Deklaracje.

2. Wersja aktualizuje składki ZUS, oraz zasady podlegania i finansowania składek tak, aby na listach płac z datą wypłaty od 1-2-2012 umożliwić rozliczanie 8% składki ubezpieczenia rentowego w podziale 1,5% na pracownika i 6,5% na pracodawcę.

3. Aby przenieść urlop wypoczynkowy niewykorzystany przez pracowników w roku 2011, należy otworzyć ekran 'Bilans Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat' i wybrać na kryteriach odczytu rok

2012, oraz wszystkich pracowników. Do przeniesienia urlopu niewykorzystanego z poprzednego roku służy opcja menu 'Działania', **'Ustaw Przeniesienie z Poprzedniego Roku'**.

#### 12-1-2012, wersja 1.76.01

1. Umożliwiono eksport wersji 2012 deklaracji PIT-11, 4R i 8AR do systemu e-Deklaracje.

#### 11-1-2012, wersja 1.75.02

1. Dodano nowe opcje na kryteriach odczytu Karty Przychodów Pracownika tak, aby ułatwić weryfikację deklaracji PIT-11 i 40 dla zatrudnionych.

2. Przy wydruku seryjnym wielu deklaracji PIT-11 poprawiono problem z niepotrzebnym wydrukiem pustego ORD-ZU dla pierwszej deklaracji.

#### 3-1-2012, wersja 1.75.01

1. Zostały dołączone wersje 2012 deklaracji: PIT-R(15), IFT-1/IFT-1R(8), PIT-2(3), PIT-4R(3) i PIT-8AR(1). Numery wersji deklaracji PIT-4R i PIT-8AR są identyczne jak w wersjach poprzednich, w samych deklaracjach są drobne zmiany. Format deklaracji odczytanej za rok 2011 jest ustawiany w zależności od aktualnej daty, np. dla deklaracji PIT-R do 31-12-2011 jest to format z nr 14, od 1-1-2012 format z nr 15. Aktualną datę, w razie takiej potrzeby, można zmienić wybierając opcję menu 'Preferencje', 'Zmiana Daty'.

2. Norma dobowa czasu pracy dla osoby niepełnosprawnej w kalendarzu FIRMY od 1-1-2012 wynosi 8 godzin (do 31-12-2011 wynosiła 7 godzin).

#### 28-12-2011, wersja 1.74.01

1. Została dołączona wersja 2012 (nr 19) deklaracji PIT-11. Format deklaracji PIT-11 odczytanej za rok 2011 jest ustawiany w zależności od aktualnej daty, do 31-12-2011 jest to format z nr 18, od 1-1-2012 format z nr 19. Aktualną datę, w razie takiej potrzeby, można zmienić wybierając opcję menu 'Preferencje', 'Zmiana Daty'.

2. Zostały dołączone wersje 2012 (prawidłowe za 2011 rok) oświadczenia PIT-12 i deklaracji PIT-40.

#### 17-12-2011, wersja 1.73.01

1. Na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia', w zawartości pola 'Uwagi', umożliwiono dopisywanie, oraz prawidłową interpretację, wartości zmiennych dla firmy i globalnych. Po ustawieniu odpowiedniej zawartości, pole 'Uwagi' będzie automatycznie wypełniane przy każdym pracowniku na liście płac W ten sposób można zautomatyzować umieszczanie na liście płac dodatkowych informacji np. o kursie waluty, wielkości sprzedaży, lub o innej dowolnej zmiennej posiadającej wprowadzone wartości.

#### Rodzaje list płac (patrz strona 87)

#### 13-12-2011, wersja 1.72.02

1. Usprawniono procedurę aktualizacji programu on-line.

2. Z wydruków list płac usunięto kwoty '0,00', pokazywane przy przerwach rejestrowanych bez kwoty, np. urlop bezpłatny.

3. Poprawiono import świadczeń z formularzy rozliczeniowych programu Płatnik.

#### 17-11-2011, wersja 1.72.01

1. Na ekranie 'Ustawienia Programu dla Firmy', umożliwiono zaznaczenie opcji rejestrowania oraz wyświetlania czasu pracy z podaniem godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy. W przypadku zaznaczenia tej opcji, jeżeli w kartotece pracowników są już zmienne o sposobie wprowadzania 'W podziale na dni' i/lub 'Kalendarz wg dni', należy zmienić tym zmiennym sposób wprowadzania na 'W podziale na dni i godziny' oraz 'Kalendarz wg dni i godzin'. Na ekranie definiowania zmiennych, służy do tego celu odpowiednia opcja menu 'Działania'.

#### 9-11-2011, wersja 1.71.01

1. W kartotece pracowników dodano nową zakładkę 'Wydruki'. Na tej zakładce udostępniono najczęściej wykorzystywane raporty dotyczące pracownika. Raporty uruchamia się wybierając odpowiedni przycisk - nazwa przycisku ustala zakres czasowy odczytu.

2. Zautomatyzowano ograniczanie potrąceń w przypadku potrącania tytułów wykonawczych innych niż alimenty oraz wypłacania zatrudnionemu wynagrodzenia na więcej niż jednej liście płac w tym samym miesiącu.

#### 13-10-2011, wersja 1.70.02

1. Poprawiono wypełnianie formularza ZUS Z-3a dla osób wykonujących pozarolniczą działalność lub współpracujących - liczba dni obowiązku pracy na poprawionym formularzu wynika z liczby dni kalendarzowych w miesiącu, a nie z normatywnego czasu pracy.

2. Poprawiono współpracę z MS Word 2010 przy generowaniu dokumentów w formacie MS Word.

#### 23-9-2011, wersja 1.70.01

1. Do wydruku Wyliczenie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3) dodano formularz ZUS Z-3a.

2. Z eksportu dokumentów ubezpieczeniowych do programu Płatnik, dotyczących okresu od 1 września 2011, usunięto numer NIP.

#### 6-9-2011, wersja 1.69.02

1. W ewidencji czasu pracy uwzględniono przerwy redukujące czas pracy za część dnia, np. w czasie 8godzinnego dnia pracy urlop bezpłatny trwający 5 godzin. Wzięcie urlopu na mniej niż 8 godzin należy odpowiednio zaznaczyć podczas wprowadzania przerwy, zmniejszając domyślnie wpisaną liczbę godzin nieobecności. Opisana redukcja dotyczy tylko przerw redukujących składniki wynagrodzenia wg dni/godzin roboczych (np. urlopy bezpłatne, nieobecności usprawiedliwione, nieusprawiedliwione). W przypadku przerw redukujących składniki wynagrodzenia w przeliczeniu na 30 dni (np. choroba), absencja jest liczona za cały dzień, ponieważ wynagrodzenie za czas choroby lub zasiłek są również wyliczane za cały dzień.

#### 29-8-2011, wersja 1.69.01

1. Do kartotek osobowych dodano zakładki umożliwiające rejestrację oraz przeglądanie informacji o posiadanych przez zatrudnionego uprawnieniach, otrzymanych karach, nagrodach, oraz dodatkowych informacjach kadrowych definiowanych przez użytkownika.

#### 16-8-2011, wersja 1.68.01

1. Do wydruków deklaracji podatkowych dołączono formularze ORD-ZU umożliwiające, w przypadku dokonywania korekty, uzasadnienie przyczyn korekty.

2. Zmodyfikowano format wydruku listy płac 'Poufny do kopert (RMUA x1)' tak, aby był czytelniejszy i lepiej dopasowany do kopert poufnych.

3. W eksporcie wydruków do plików PDF programu Adobe Acrobat umożliwiono dołączanie tła. Tłem może być dowolny, wcześniej przygotowany, plik PDF.

#### 10-7-2011, wersja 1.67.03

1. Umożliwiono skopiowanie do schowka Windows zawartości eksportu do programu Płatnik. Służy do tego celu odpowiednia opcja menu 'Działania' na ekranie eksportu do programu Płatnik.

#### 5-7-2011, wersja 1.67.02

1. Umożliwiono klasyfikowanie godzin nadliczbowych wynikających z przekroczenia normy średniotygodniowej czasu pracy wg jednego z dwóch algorytmów: Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Państwowej Inspekcji Pracy. Domyślnie wybrany jest algorytm Państwowej Inspekcji Pracy. Zmiana dotyczy wyłącznie kalendarzy 'WG ZMIENNYCH'. Zmiany algorytmu można dokonać na ekranie szczegółów dotyczących firmy:

#### Szczegóły dotyczące firmy (patrz strona 18)

#### 29-6-2011, wersja 1.67.01

1. Umożliwiono otwieranie wszystkich wydruków programu w arkuszu kalkulacyjnym. Służy do tego celu odpowiednia opcja menu 'Plik' (lub ikonka 'Arkusz' nad wydrukiem).

2. Do wydruku dokumentów dodano wydruk skierowania na badania lekarskie.

3. Do kryteriów odczytu większości ekranów dodano przycisk 'Filtr' umożliwiający dodatkowe dowolne filtrowanie listy zatrudnionych na kryteriach odczytu.

4. Dodano nowy format wydruku listy płac 'W formie ewidencji'. Nowy format w stopce każdej strony drukuje podsumowanie dla strony, przeniesienie z poprzedniej strony oraz podsumowanie dla listy płac.

#### 19-5-2011, wersja 1.66.01

1. Do wydruku dokumentów dodano wydruk wniosku pracownika, zgody pracodawcy oraz zaświadczeń dotyczących urlopów wypoczynkowych, okolicznościowych, bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich.

2. Dodano nowy format wydruku listy płac 'Poufny do kopert (RMUA x1)'. Nowy format na jednej stronie drukuje dane dotyczące jednego pracownika i zawiera identyczne informacje, jak format 'Poufny do kopert (RMUA x2)'.

3. Zmieniono otwieranie zestawień kadrowych i kadrowo-płacowych w arkuszu kalkulacyjnym. Po zmianie, dane otwarte w programie Calc pakietu OpenOffice powinny już zawierać polskie litery. Dodatkowo, umożliwiono otwieranie w arkuszu kalkulacyjnym wydruków Lista Płac oraz Karta Pracy.

4. Do wydruku 'sprawozdanie GUS Z-03' dodano w opcji menu 'Działania' raport 'szczegóły Odczytu', pokazujący szczegóły odczytu sprawozdania.

#### 7-4-2011, wersja 1.65.02

1. Poprawiono import danych rozliczeniowych (list płac) z programu Płatnik ZUS z wykorzystaniem pliku pomocniczego.

#### 30-3-2011, wersja 1.65.01

1. Uzupełniono zawartość sprawozdania GUS Z-05 zgodnie ze zmianami w roku 2011.

#### 21-3-2011, wersja 1.64.01

1. Została dołączona wersja 2011 deklaracji PIT-11.

2. Na kryteriach odczytu wydruku 'Ewidencja Czasu Pracy' umożliwiono wybór rozliczania godzin nadliczbowych wynikających z przekroczenia normy średniotygodniowej w okresach dłuższych niż 1 miesiąc. W aktualnej wersji programu zmiana dotyczy wyłącznie ww wydruku i może być wykorzystana do planowania harmonogramów dla pracowników rozliczanych w systemie równoważnym czasu pracy.

#### 3-3-2011, wersja 1.63.01

1. Do programu dodano ekran 'Odbiór Urzędowych Potwierdzeń Odbioru (UPO)' zawierający listę wysłanych deklaracji, dla których nie odebrano Urzędowego Potwierdzenia Odbioru (UPO). Na ekranie można odebrać UPO kolejno dla wszystkich dokumentów.

2. Do kryteriów odczytu wydruku 'Rejestr Wystawionych Deklaracji PIT dla Zatrudnionych' dodano opcję umożliwiającą wylistowanie wyłącznie dokumentów wysłanych do systemu e-Deklaracje.

#### 25-2-2011, wersja 1.62.03

1. Poprawiono wydruk parzystych i nieparzystych stron deklaracji PIT w przypadku drukowania wszystkich deklaracji razem (np. PIT-11 opcją menu 'Działania', 'Drukuj Wszystkie Strony').

#### 22-2-2011, wersja 1.62.02

1. Umożliwiono jednoczesny wydruk wszystkich stron deklaracji IFT-1/IFT-1R, podobnie jak to ma miejsce w przypadku innych deklaracji PIT.

#### 12-2-2011, wersja 1.62.01

1. Do programu dodano wydruk 'Rejestr Wystawionych Deklaracji PIT dla Zatrudnionych'. Na wydruku można przeglądać historię wydrukowanych lub wysłanych deklaracji PIT-11 i PIT-40. Wydruk umożliwia przeglądanie rezultatów wysyłki do systemu e-Deklaracje oraz odebranie potwierdzenia UPO, jeżeli wcześniej nie zostało ono odebrane.

#### 7-2-2011, wersja 1.61.01

1. W kartotece osobowej, na ekranie rejestracji informacji o przekroczeniu rocznej podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, po wybraniu otrzymania informacji o przekroczeniu z ZUS, umożliwiono wprowadzenie kwoty podstawy ubezpieczenia emerytalnego i rentowego w miesiącu przekroczenia, zgodnie z informacją otrzymywaną z ZUS. Nowa funkcjonalność uprości dokonywanie korekt z tytułu nadpłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

#### 29-1-2011, wersja 1.60.03

1. Poprawiono transfer deklaracji PIT do systemu e-Deklaracje w przypadku, gdy w nazwie firmy występuje znak '&'.

2. Do raportu 'szczegóły Odczytu' w sprawozdaniu GUS Z-06 dodano szczegóły odczytu działów 1 oraz 2 sprawozdania.

#### 21-1-2011, wersja 1.60.02

1. Poprawiono podsumowanie zatrudnionych podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu w eksporcie informacji IWA.

2. Umożliwiono odbiór UPO w przypadku odczytu deklaracji PIT z archiwum, w poprzedniej wersji program na to nie pozwalał.

#### 18-1-2011, wersja 1.60.01

1. Do formularzy eksportowanych do programu Płatnik dodano informację IWA. Po wyeksportowaniu danych do pliku programu Płatnik w formacie XML, w opcji menu 'Działania' jest dostępny raport 'szczegóły Odczytu Informacji IWA' listujący osoby uwzględnione na informacji w kolejnych miesiącach. Raport 'szczegóły Odczytu Informacji IWA' umożliwia weryfikację wyeksportowanych danych.

2. Do wydruku 'sprawozdanie GUS Z-06' dodano w opcji menu 'Działania' raport 'szczegóły Odczytu', pokazujący szczegóły odczytu sprawozdania - w obecnej wersji szczegóły odczytu są dostępne dla działów 3, 4, 5, oraz 6 sprawozdania. Raport 'szczegóły Odczytu' umożliwia precyzyjną weryfikację zawartości sprawozdania.

#### 12-1-2011, wersja 1.59.01

1. Na wydruku deklaracji PIT-8AR udostępniono przekaz danych do produkcyjnego serwera e-Deklaracje Ministerstwa Finansów.

2. Poprawiono weryfikację danych uruchamianą automatycznie przed odczytem sprawozdań GUS. W niektórych sytuacjach program niepotrzebnie sygnalizował brak danych historycznych do odczytu sprawozdania.

#### 7-1-2011, wersja 1.58.04

1. Poprawiono odczyt wydruku Karta Urlopowa w przypadku odczytu za rok zatrudnienia pracownika.

#### 3-1-2011, wersja 1.58.03

1. Zmieniono ekran wydruku Wyliczenie Podstawy Zasiłku Chorobowego (ZUS Z-3) tak, aby zużywał on mniej zasobów systemowych. Umożliwi to odczyt wydruku na starszych komputerach oraz na komputerach z ograniczoną ilością zasobów (zawierających wiele jednocześnie uruchomionych aplikacji).

#### Historia zmian w programie (patrz strona 245)

Masz problem z programem? Nie możesz dokonać właściwego rozliczenia? Daj nam znać.

### Co należy zrobić rozpoczynając nowy rok sprawozdawczy?

Z początkiem każdego nowego roku sprawozdawczego (kalendarzowego), ulegają zmianie niektóre parametry dotyczące wyliczania wynagrodzeń - w przypadku aktualizacji programu, wszelkich zmian w konfiguracji dokonuje sam program natychmiast po aktualizacji otwierając ekran 'Aktualizacja Konfiguracji i Parametrów'.

Dodatkowo do zmiany parametrów wyliczeniowych, w nowym roku **należy utworzyć 'bilans otwarcia' wymiaru urlopu wypoczynkowego** - tylko w ten sposób można automatycznie przenieść niewykorzystany urlop wypoczynkowy na kolejny rok kalendarzowy. W tym celu należy w pierwszej kolejności otworzyć ekran 'Bilans Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat' (opcja menu Kartoteki Osobowe), a następnie, po odczytaniu bilansu dla wszystkich pracowników, wykorzystać opcję menu 'Działania', 'Ustaw Przeniesienie z Poprzedniego Roku', umożliwiającą automatyczne przepisanie urlopu niewykorzystanego z poprzedniego roku w kolumny urlopu przeniesionego na aktualny rok. Po zapisaniu bilansu otwarcia, urlop przeniesiony powiększy urlop przysługujący pracownikowi w danym roku.

Przeniesienia niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego należy dokonywac po uprzednim wprowadzeniu wszystkich urlopów wypoczynkowych za rok poprzedni - w przypadku dokonywania zmian w urlopach po utworzeniu bilansu otwarcia, bilans ten należy ustawić ponownie.

### Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2006?

Od 1 stycznia 2006 uległy zmianie niektóre parametry wyliczeniowe wynagrodzeń - należy samemu dokonać następujących zmian na ekranach dostępnych poprzez opcję menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, 'Parametry Wyliczeniowe':

1. Należy wprowadzić nową skalę podatkową na 2006 rok (ekran 'stawki Podatku Dochodowego - Skala Podatkowa'). Skala podatkowa 2006 jest identyczna jak w 2005 - wprowadzamy następującą skalę podatkową: od 0 do 37.024 19%, od 37.024 do 74.048 30% oraz powyżej 74.048 40%, kwota wolna za cały rok 530,08zł, ustawowe koszty uzyskania przychodów 102,25zł.

2. Należy wprowadzić nową stawkę ubezpieczenia zdrowotnego 8,75% (ekran 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2006' oraz zmienić stawkę ubezpieczenia zdrowotnego z 8,50% na 8,75%. Dodatkowo, należy zmienić składkę na FGŚP z 0,15% na 0,10%. Pozostałe stawki nie ulegają zmianie.

3. Należy wprowadzić nową kwotę ograniczającą podstawę ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (ekran 'Kwota Ogr. Podstawę Wym. Składek Ub. Emerytalnego i Rentowego'). W tym celu, należy dopisać nową pozycję za rok 2006 z kwotą ' 73.560,00'.

4. Można uzupełnić kwotę przeciętnego wynagrodzenia za 3 kwartał 2005 roku (ekran 'Kwota Przeciętnego Wynagrodzenia'). Za miesiące od 'lipiec/2005' do 'wrzesień/2005' kwota przeciętnego wynagrodzenia wynosi 2.347,24zł. Podobnie, można uzupełnić kwotę ograniczającą podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego (ekran 'Kwota ograniczająca podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego'), która w miesiącu 'grudzień/2005' wynosi 5.868,10zł.

5. Należy wprowadzić kwotę minimalnego wynagrodzenia (ekran 'Kwota Minimalnego Wynagrodzenia'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2006' oraz wpisać kwotę '899,10'.

6. Należy utworzyć 'bilans otwarcia' wymiaru urlopu wypoczynkowego przysługujący/ przeniesiony za rok 2006 (ekran 'Bilans Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat'). W tym celu warto wykorzystać dostępne opcje menu 'Działania' umożliwiające automatyczne dopisanie urlopu przeniesionego (niewykorzystanego) z poprzedniego roku oraz ew. korekty wymiaru urlopu przysługującego w przypadku, gdy pracownik nie ma wprowadzonej kompletnej historii zatrudnienia.

### Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2005?

Od 1 stycznia 2005 uległy zmianie niektóre parametry wyliczeniowe wynagrodzeń - należy samemu dokonać następujących zmian na ekranach dostępnych poprzez opcję menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, 'Parametry Wyliczeniowe':

1. Należy wprowadzić nową skalę podatkową na 2005 rok (ekran 'stawki Podatku Dochodowego - Skala Podatkowa'). Skala podatkowa 2005 jest identyczna jak w 2004 - wprowadzamy następującą skalę podatkową: od 0 do 37.024 19%, od 37.024 do 74.048 30% oraz powyżej 74.048 40%, kwota wolna za cały rok 530,08zł, ustawowe koszty uzyskania przychodów 102,25zł.

2. Należy wprowadzić nową stawkę ubezpieczenia zdrowotnego 8,50% (ekran 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2005' oraz zmienić stawkę ubezpieczenia zdrowotnego z 8,25% na 8,50%. Pozostałe stawki nie ulegają zmianie.

3. Należy wprowadzić nową kwotę ograniczającą podstawę ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (ekran 'Kwota Ogr. Podstawę Wym. Składek Ub. Emerytalnego i Rentowego'). W tym celu, należy dopisać nową pozycję za rok 2005 z kwotą ' 72.690,00'.

4. Można uzupełnić kwotę przeciętnego wynagrodzenia za 3 kwartał 2004 roku (ekran 'Kwota Przeciętnego Wynagrodzenia'). Za miesiące od 'lipiec/2004' do 'wrzesień/2004' kwota przeciętnego wynagrodzenia wynosi 2.269,93zł. Podobnie, można uzupełnić kwotę ograniczającą podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego (ekran 'Kwota ograniczająca podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego'), która w miesiącu 'grudzień/2004' wynosi 5.674,83zł.

5. Należy wprowadzić kwotę minimalnego wynagrodzenia (ekran 'Kwota Minimalnego Wynagrodzenia'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2005' oraz wpisać kwotę '849,00'.

6. Należy utworzyć 'bilans otwarcia' wymiaru urlopu wypoczynkowego przysługujący/ przeniesiony za rok 2005 (ekran 'Bilans Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat'). W tym celu warto wykorzystać dostępne opcje menu 'Działania' umożliwiające automatyczne dopisanie urlopu przeniesionego z poprzedniego roku oraz ew. korekty wymiaru urlopu przysługującego w przypadku, gdy pracownik nie ma wprowadzonej kompletnej historii zatrudnienia.

### Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2004?

Od 1 stycznia 2004 uległy zmianie niektóre parametry wyliczeniowe wynagrodzeń - należy samemu dokonać następujących zmian na ekranach dostępnych poprzez opcję menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, 'Parametry Wyliczeniowe':

1. Należy wprowadzić nową skalę podatkową na 2004 rok (ekran 'stawki Podatku Dochodowego - Skala Podatkowa'). Skala podatkowa 2004 jest identyczna jak w 2003 roku oprócz zmiany wysokości ustawowych kosztów uzyskania przychodów - wprowadzamy następującą skalę podatkową: od 0 do 37.024 19%, od 37.024 do 74.048 30% oraz powyżej 74.048 40%, kwota wolna za cały rok 530,08zł, ustawowe koszty uzyskania przychodów 102,25zł.

2. Należy wprowadzić nową stawkę podatku na 2004 rok dla umów cywilnoprawnych (ekran 'stawki Podatku Dochodowego - Umowy Cywilnoprawne / Działalność Wykonywana Osobiście'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2004' oraz zmienić stawkę podatku na 19%, natomiast stawkę ryczałtu oraz kwotę graniczną dla ryczałtu należy ustawić odpowiednio na 20% oraz 0,00. Od 1 stycznia 2004 zostało zlikwidowane rozliczanie umów cywilnoprawnych o niewielkich kwotach brutto ryczałtem bez kosztów i w związku z tym nie należy takich wypłat rejestrować na listach płac z dopiskiem '(ryczałt)'. Ze stawki podatkowej 'Ryczałt' na powyższym ekranie korzystają jednak również inne rozliczenia (np. wypłata dywidendy) i dlatego należy tę stawkę pozostawić.

3. Należy wprowadzić nową stawkę ubezpieczenia zdrowotnego 8,25% (ekran 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2004' oraz zmienić stawkę ubezpieczenia zdrowotnego z 8,00% na 8,25%. Pozostałe stawki nie ulegają zmianie.

4. W przypadku pracowników 'dojeżdżających', dla których ustawowe koszty uzyskania przychodów są wyższe od podstawowych, należy w kartotece osobowej wprowadzić procentowo koszty ustawowe równe 125,01% kosztów podstawowych (a nie, jak to było dotychczas 125,00%).

5. Należy zmienić ustawienia dotyczące 'krótkich' chorób (ekran 'Liczba Dni Choroby w Roku z Prawem do Wynagrodzenia'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2004' oraz zmienić ograniczenia wpisując 0 w pozycji 'do .. dni' oraz 0 w pozycji 'dzień bezpłatny'.

# 6. Należy wprowadzić nową kwotę ograniczającą podstawę ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (ekran 'Kwota Ogr. Podstawę Wym. Składek Ub. Emerytalnego i Rentowego'). W tym celu, należy dopisać nową pozycję za rok 2004 z kwotą ' 68.700,00'.

7. Należy wprowadzić kwoty minimalnych podstaw wymiaru składek ZUS dla ubezpieczonych prowadzących działalność gospodarczą (ekran 'Kwoty Min. Podstaw Wymiaru Składek Ubezpieczeniowych (Działalność Gospodarcza)'). Za miesiąc grudzień 2003 **oraz styczeń i luty 2004**, ww podstawy wynoszą: dla ubezpieczeń społecznych 1.296,01zł, dla ubezpieczenia zdrowotnego 1.756,19zł.

8. Można również uzupełnić kwotę przeciętnego wynagrodzenia za 3 kwartał 2003 roku (ekran 'Kwota Przeciętnego Wynagrodzenia'). Za miesiące od 'lipiec/2003' do 'wrzesień/2003' kwota przeciętnego wynagrodzenia wynosi 2.160,02zł. Podobnie, można uzupełnić kwotę ograniczającą podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego (ekran 'Kwota ograniczająca podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego'), która w miesiącu 'grudzień/2003' wynosi 5.400,05zł.

9. Można również uzupełnić kwotę najniższego wynagrodzenia (ekran 'Kwota Najniższego Wynagrodzenia'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2004' oraz wpisać kwotę '824,00'. Kwestia najniższego i minimalnego wynagrodzenia zostanie uporządkowana w kolejnej wersji programu.

### Co należy zmienić w konfiguracji programu po 1 stycznia 2007?

Od 1 stycznia 2007 uległy zmianie niektóre parametry wyliczeniowe wynagrodzeń - należy samemu dokonać następujących zmian na ekranach dostępnych poprzez opcję menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń, 'Parametry Wyliczeniowe' - **po otwarciu każdego z wymienionych ekranów parametrów program sam proponuje wartości, należy je zweryfikować z poniższą informacją i zapisać**:

1. Należy wprowadzić nową skalę podatkową na 2007 rok (ekran 'stawki Podatku Dochodowego - Skala Podatkowa'). Wprowadzamy następującą skalę podatkową: od 0 do 43.405 19%, od 43.405 do 85.528 30% oraz powyżej 85.528 40%, kwota wolna za cały rok 572,54zł, ustawowe koszty uzyskania przychodów 108,50zł.

2. Należy wprowadzić nową stawkę ubezpieczenia zdrowotnego 9% (ekran 'stawki Ubezpieczeniowe ZUS'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2007' oraz zmienić stawkę ubezpieczenia zdrowotnego z 8,75% na 9%. Pozostałe stawki nie ulegają zmianie.

3. Należy wprowadzić nową kwotę ograniczającą podstawę ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (ekran 'Kwota Ogr. Podstawę Wym. Składek Ub. Emerytalnego i Rentowego'). W tym celu, należy dopisać nową pozycję za rok 2007 z kwotą ' 78.480,00'.

4. Można uzupełnić kwotę przeciętnego wynagrodzenia za 3 kwartał 2006 roku (ekran 'Kwota Przeciętnego Wynagrodzenia'). Za miesiące od 'lipiec/2006' do 'wrzesień/2006' kwota przeciętnego wynagrodzenia wynosi 2.464,66zł. Podobnie, można uzupełnić kwotę ograniczającą podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego (ekran 'Kwota ograniczająca podstawę wymiaru składek dobrowolnego ub. chorobowego'), która w miesiącu 'grudzień/2006' wynosi 6.161,65zł.

5. Należy wprowadzić kwotę minimalnego wynagrodzenia (ekran 'Kwota Minimalnego Wynagrodzenia'). Po dopisaniu nowej pozycji należy wybrać miesiąc i rok 'od' 'styczeń' i '2006' oraz wpisać kwotę '936'.

6. Należy utworzyć 'bilans otwarcia' wymiaru urlopu wypoczynkowego przysługujący/ przeniesiony za rok 2007 (ekran 'Bilans Otwarcia Wymiaru Urlopu Wypoczynkowego wg Lat'). W tym celu warto wykorzystać dostępne opcje menu 'Działania' umożliwiające automatyczne dopisanie urlopu przeniesionego (niewykorzystanego) z poprzedniego roku oraz ew. korekty wymiaru urlopu przysługującego w przypadku, gdy pracownik nie ma wprowadzonej kompletnej historii zatrudnienia.

# Zmiany w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń od 1-10-2003 (Płatnik 5.01.001)

Poniższe zmiany w konfiguracji nie dotyczą wszystkich płatników - w przypadku gdy nowe świadczenie nie będzie wykorzystywane przez płatnika nie ma potrzeby wprowadzać tego świadczenia do konfiguracji. W praktyce wszyscy płatnicy powinni wprowadzić nową przerwę z kodem ZUS '155' raportowaną na formularzu RSA w pierwszym dniu chorób nie przekraczających 6 dni. Przerwę z kodem ZUS '155' należy następnie dopisać m.in. do listy dopuszczalnych świadczeń i przerw na rodzaju listy płac 'Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies.' Pozostałe kody przerw i świadczeń oraz tytułu ubezpieczenia należy wprowadzić tylko wtedy gdy faktycznie będzie się te kody wykorzystywać. W przyszłości dokonywanie podobnych zmian w konfiguracji programu zostanie zautomatyzowane - w chwili obecnej, należy wszystkie konieczne zmiany wprowadzić 'z ręki'.

Poniżej opisane zmiany należy dokonać na wymienionym ekranie dostępnym poprzez opcję menu konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń. Warto zwrócić uwagę na to, że wygodnie jest przy dokonywaniu zmian wykorzystać kopiowanie poniższych opisów (po zaznaczeniu kopiowanego tekstu: [Ctrl][c] aby skopiować tekst z niniejszego opisu do schowka, a następnie [Ctrl][v] aby skopiować tekst ze schowka na ekran definicji).

#### Zmiany w kodach przerw i świadczeń:

**Krok 1:** Na ekranie 'Definiowanie Świadczeń i Przerw' należy dopisać (lub sprawdzić, że zostały już dopisane) następujące nowe definicje przerw i świadczeń:

Nowe przerwy i świadczenia:

Kod: 155

Opis skrócony: Okres niezd. do pr. bez prawa do wynagr.

Źródło finansowania: Brak

Nie wchodzi do żadnej z podstaw

Opis pełny: Okres niezdolności do pracy bez prawa do wynagrodzenia z przyczyn określonych w art. 92 § 1(1) Kodeksu pracy

Wchodzi do wynagrodzenia za urlop: Nie wchodzi

Kwota redukowana? Nie redukowana

Redukuje składniki wynagrodzenia i dni pracy: Tak

Kwota wypłacana jako: Nie wypłacana/zwiększa podstawy

RSA: Tak

Podstawa wyliczana jako: Nie wyliczana

Rodzaj zasiłku chorobowego: Nie dotyczy (ND)

# Wszystkie poniższe przerwy i świadczenia mają następującą 'część wspólną', identyczną dla wszystkich pozycji:

Wchodzi do wynagrodzenia za urlop: Nie wchodzi

Kwota redukowana? Nie redukowana

Redukuje składniki wynagrodzenia i dni pracy: Tak

Kwota wypłacana jako: Świadczenie

RSA: Tak

Podstawa wyliczana jako: Nie wyliczana

Rodzaj zasiłku chorobowego: Nie dotyczy (ND)

#### Kod: 214

Opis skrócony: Zasiłek wyrównawczy z ub. wypadkowego

Źródło finansowania: Ub. wypadkowe

Wchodzi do wszystkich podstaw z wyjątkiem ubezpieczenia zdrowotnego Opis pełny: Zasiłek wyrównawczy z ubezpieczenia wypadkowego

#### Kod: 215

Opis skrócony: Wyrównanie zas. wyrówn. z ub. chorobow.

Źródło finansowania: Ub. chorobowe

Wchodzi do wszystkich podstaw z wyjątkiem ubezpieczenia zdrowotnego Opis pełny: Wyrównanie zasiłku wyrównawczego z ubezpieczenia chorobowego

#### Kod: 216

Opis skrócony: Wyrównanie zas. wyrówn. z ub. wypadkow.

Źródło finansowania: Ub. wypadkowe

Wchodzi do wszystkich podstaw z wyjątkiem ubezpieczenia zdrowotnego Opis pełny: Wyrównanie zasiłku wyrównawczego z ubezpieczenia wypadkowego

#### Kod: 315

Opis skrócony: Wyrówn. zas. macierzyńskiego z ub. chor.

Źródło finansowania: Ub. chorobowe

Wchodzi **wyłącznie do podstawy podatku dochodowego** Opis pełny: **Wyrównanie zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego** 

#### Kod: 316

Opis skrócony: Wyrówn. zas. opiekuńczego z ub. chorob.

Źródło finansowania: Ub. chorobowe

Wchodzi wyłącznie do podstawy podatku dochodowego Opis pełny: Wyrównanie zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego

#### Kod: 317

Opis skrócony: Wyrówn. zas. chorobowego z ub. chorob.

Źródło finansowania: Ub. chorobowe

Wchodzi wyłącznie do podstawy podatku dochodowego Opis pełny: Wyrównanie zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego

#### Kod: 318

Opis skrócony: Wyrówn. zas. chorobowego z ub. wypadk.

Źródło finansowania: Ub. wypadkowe

Wchodzi **wyłącznie do podstawy podatku dochodowego** Opis pełny: **Wyrównanie zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego** 

#### Kod: 323

Opis skrócony: Wyrównanie św. rehabilit. z ub. chorob.

Źródło finansowania: Ub. chorobowe

Wchodzi wyłącznie do podstawy podatku dochodowego Opis pełny: Wyrównanie świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia chorobowego

#### Kod: 324

Opis skrócony: Wyrównanie św. rehabilit. z ub. wypadk.

Źródło finansowania: Ub. wypadkowe

Wchodzi **wyłącznie do podstawy podatku dochodowego** Opis pełny: **Wyrównanie świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego** 

#### Kod: 335

Opis skrócony: Wyrówn.wyn. za czas niezd.do pr.(pracod.)

Źródło finansowania: Pracodawca

Wchodzi wyłącznie do podstaw: podatku dochodowego i ubezpieczenia zdrowotnego Opis pełny: Wyrównanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, finansowane ze środków pracodawcy

Kod: 336

Opis skrócony: Wyrówn.wyn. za czas niezd.do pr.(FGŚP)

Źródło finansowania: FGŚP

Wchodzi wyłącznie do podstaw: podatku dochodowego i ubezpieczenia zdrowotnego

Opis pełny: Wyrównanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, finansowane ze środków FGŚP

Kod: 337

Opis skrócony: Wyr.wyn.za cz.niezd.pr.(do31-12-02)(praco.)

Źródło finansowania: Pracodawca

Wchodzi wyłącznie do podstaw: podatku dochodowego i ubezpieczenia zdrowotnego Opis pełny: Wyrównanie wynagr. za czas niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pr. lub chor. zawod. za okres do dnia 31-12-2002 r. (finansuje pracod.)

Kod: 338

Opis skrócony: Wyr.wyn.za cz.niezd.pr.(do31-12-02)(FGŚP)

Źródło finansowania: FGŚP

Wchodzi wyłącznie do podstaw: podatku dochodowego i ubezpieczenia zdrowotnego Opis pełny: Wyrównanie wynagr. za czas niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pr. lub chor. zawod. za okres do dnia 31-12-2002 r. (finansuje FGŚP)

**Krok 2:** Po dopisaniu powyższych nowych kodów świadczeń i przerw należy je dopisać do listy dopuszczalnych świadczeń i przerw na jednym lub więcej rodzaju listy płac (rozliczenia) - w przeciwnym razie nie będą one dostępne w programie, tzn. nie będzie ich można do żadnego rodzaju listy płac czy rozliczenia dopisać. Aby tego dokonać, należy otworzyć najpierw ekran 'Rodzaje List Płac ze Składnikami Wynagrodzenia' i wykorzystując przycisk 'Świadczenia i Przerwy...', dopisać do następujących trzech rodzajów list płac:

1. Wynagr. zasadnicze i inne skł. mies. - 155, 214, 215, 216, 315, 316, 317, 318, 323, 324, 335, 336, 337, 338

2. Kontrakty menedżerskie - 155, 214, 215, 216, 315, 316, 317, 318, 323, 324, 335, 336, 337, 338

3. Rozliczenia właścicieli (kw.zadekl.) - 155, 214, 215, 216, 315, 316, 317, 318, 323, 324

**Krok 3:** Podobnie jak w 'kroku 2', należy nowo dopisane przerwy i świadczenia dopisać do list dopuszczalnych przerw i świadczeń na ekranie 'Rodzaje List Płac ze Świadczeniami i Przerwami' do następujących rodzajów list płac:

1. Świad.w razie chor./maci.(karta zasił.) - 214, 215, 216, 315, 316, 317, 318, 323, 324

2. Zasiłki wypłacone przez org. rentowy - 214, 215, 216, 315, 316, 317, 318, 323, 324, 336, 338

3. Świadczenia z FP i FGŚP - 336, 338

4. Przerwy - 155, 214, 215, 216, 315, 316, 317, 318, 323, 324, 336, 338

#### Zmiany w kodach tytułu ubezpieczenia

Na ekranie 'Kody Tytułów Ubezpieczeń':

**Krok 1:** Do wymienionych poniżej istniejących kodów tytułu ubezpieczenia należy dodać następujący opis: ' (obowiązywał do dn. 30-9-2003)'. Zmieniane są opisy następujących kodów tytułu ubezpieczenia:

0120, 0121, 0122

0410, 0411, 0412, 0413, 0414, 0415, 0416, 0420, 0421, 0422, 0423

1211, 1220, 1230

Krok 2: Należy dopisać następujące nowe kody tytułu ubezpieczenia wraz z opisami:

Kod: 0111

# Opis: pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Nie

Kod: 0543

## Opis: wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 0544

# Opis: osoba prowadząca pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Nie

#### Kod: 1114

#### Opis: funkcjonariusz w służbie kandydackiej

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 1134

#### Opis: funkcjonariusz Służby Celnej

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 1321

### Opis: osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu kolejowego

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 1322

### Opis: osoba pobierająca świadczenie socjalne w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 2030

### Opis: sędzia lub prokurator, za którego istnieje obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku służbowego

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

Kod: 2240

#### Opis: członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 2510

#### Opis: emeryt lub rencista, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne jest finansowana z budżetu państwa

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 3000

Opis: osoba, za którą należy rozliczyć i opłacić składki lub należne świadczenia w dokumentach rozliczeniowych składanych nie wcześniej niż za następny miesiąc, po ustaniu tytułu do ubezpieczeń

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### (poniższe kody już istnieją, ale należy je dopisać ponownie z innym opisem)

Kod: 0120

#### Opis: Pracownik młodociany

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 0411

# Opis: Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 0412

Opis: Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 0417

Opis: Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Nie

#### Kod: 0418

Opis: Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Nie

#### Kod: 0421

Opis: Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 0422

Opis: Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

#### Kod: 0424

Opis: Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Nie

#### Kod: 0425

Opis: Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Nie

#### Kod: 1211

#### Opis: Osoba przebywająca na urlopie wychowawczym

'Wynagrodzenie dla płatnika (z tytułu nalicz. i odpr. skł. ub. zdrowotnego): Tak

### Historia zmian w programie

Historia zmian w programie (od wersji 1.27.05):

#### 17-12-2010, wersja 1.58.02

1. Przy dopisywaniu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy do listy płac dla pracownika kończącego okres zatrudnienia dodano weryfikację, czy w miesiącu zwolnienia ekwiwalent nie został już wcześniej wypłacony. W takim przypadku, składnik nie jest już ponownie dopisywany.

#### 15-12-2010, wersja 1.58.01

1. Do kartotek osobowych dodano zakładki umożliwiające rejestrację oraz przeglądanie dodatkowych informacji dotyczących wykształcenia, języków oraz kursów.

2. Do ekranu 'Otwórz Wydruk w Programie Adobe Acrobat' dodano opcję zakresu wydruku 'Cały dokument'. Nowa opcja umożliwia otwarcie w jednym pliku PDF dokumentów składających się z oddzielnych stron (m.in. deklaracje PIT, formularze ZUS Z-3, RP-7 i inne dokumenty).

3. Do kryteriów odczytu wydruku 'Wypowiedzenie Warunków Umowy o Pracę' dodano opcje umożiwiające odczytanie nowych warunków umowy z kartoteki osobowej (podobnie jak to jest w przypadku wydruku 'Porozumienie Zmieniające Umowę o Pracę').

4. Dodano nowy format wydruku 'Lista Obecności'.

5. Na wydruku 'Wyliczanie Podstawy Zasiłku Chorobowego' poprawiono uwzględnianie wyliczenia podstawy zasiłku chorobowego w okresie poprzedzających 3 miesięcy. Problem dotyczył wyłącznie wydruku i nie dotyczył wyliczania podstawy zasiłku chorobowego na listach płac.

#### 27-11-2010, wersja 1.57.01

1. Do wydruku Karty Przychodów Pracownika dodano nowe zestawienie zawierające podsumowanie podstaw i składek ZUS oraz dni absencji (świadczeń i przerw).

2. Poprawiono działanie programu na wersjach Windows 64-bit.

#### 28-10-2010, wersja 1.56.03

1. Na wydrukach list płac umożliwiono automatyczne umieszczenie w nagłówku wydruku numeru NIP oraz adresu firmy obok nazwy skróconej - służy do tego celu opcja 'Umieszczać adres oraz NIP firmy w nagłówkach dostosowanych wydruków (np. lista płac)?' na ekranie 'Preferencje Ogólne'.

#### 14-10-2010, wersja 1.56.02

1. Do raportu 'szczegóły Odczytu' formularza GUS Z-05 dodano informację o zatrudnionych nieuwzględnionych na formularzu. Nowa informacja może być przydatna w przypadku wypełniania Z-05 za 3 i 4 kwartał 2010 - pomimo zmiany kodów zawodu zgodnie z rozporządzeniem MPiPS w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, GUS za 3 i 4 kwartał 2010 oczekuje danych zgodnych ze starą klasyfikacją.

#### 14-9-2010, wersja 1.56.01

1. Do aktualizacji konfiguracji i parametrów dodano weryfikację i aktualizację danych adresowych urzędów skarbowych.

2. Zmieniono kryteria odczytu formularza ZUS Z-3 tak, aby umożliwić niezależny wybór dat i rodzaju świadczenia, dla którego drukowany jest formularz oraz roku i miesiąca, dla których wyliczana jest podstawa zasiłku. W ten sposób można drukować ZUS Z-3 dla świadczeń, których podstawa została wyliczona wiele miesięcy wcześniej, bez potrzeby edycji formularza.

3. Poprawiono eksport formularzy ZUS ZCNA oraz ZWUA do formatu XML programu Płatnik.

#### 27-8-2010, wersja 1.55.01

1. Na ekranach kryteriów odczytu raportu Ewidencja Czasu Pracy oraz wydruku List Płac dodano opcję umożliwiającą wyświetlanie czasu na raporcie w formacie 'h:mm' czyli godzin i minut. Domyślnie czas na raportach jest wyświetlany w formacie 'h,hh', czyli godziny i ułamki godzin. W zależności od wyboru, czas 'dwie i pół godziny' może zostać wyświetlony jako: '2,5' czyli 2,5 godziny lub '2:30' czyli 2 godziny i 30 minut.

#### 22-7-2010, wersja 1.54.02

1. Na ekranach eksportu przelewów z list płac do systemów Home Bankingu umożliwiono wymianę nazwy pełnej firmy na nazwę skróconą. Dodatkowo, umożliwiono automatyczne umieszczenie w tytule przelewu nr ID zatrudnionego, służy do tego celu opcja 'Umieszczać Nr ID zatrudnionego w tytule przelewu?' na ekranie 'Preferencje Ogólne'.

#### 19-7-2010, wersja 1.54.01

1. Uaktualniono listę kodów zawodu zgodnie z rozporządzeniem MPiPS w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

#### 6-7-2010, wersja 1.53.01

1. Do wydruków wynagrodzeń dodano wydruk listy płatniczej zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa - formularz ZUS Z-19.

#### 25-6-2010, wersja 1.52.02

1. Poprawiono 'Raport Przypomnień'. Na raporcie nie są już wyświetlane przypomnienia w przypadku, gdy następne badanie lub szkolenie zostało wykonane przed upływającym terminem następnego badania lub szkolenia.

#### 22-6-2010, wersja 1.52.01

1. Do wydruków deklaracji podatkowych dodano wydruk oświadczenia PIT-2.

#### 2-6-2010, wersja 1.51.01

1. Do eksportu przelewów do systemów Home Bankingu dodano format Bank Zachodni W.B.K. S.A.

#### 21-5-2010, wersja 1.50.01

1. Umożliwiono import danych z formularzy rozliczeniowych programu Płatnik 8 zapisanych w formacie XML.

#### 30-4-2010, wersja 1.49.01

1. Dodano nowy raport 'Raport Przypomnień'. Raport ten w obecnej wersji przypomina m.in. o upływających terminach badań lekarskich, szkoleń BHP oraz umów o pracę.

#### 8-4-2010, wersja 1.48.01

1. Dodano nowy raport 'sprawozdanie GUS Z-05'. Aby ułatwić weryfikację raportu, w menu 'Działania' dodano opcję 'szczegóły Odczytu' - po wybraniu tej opcji zostają wyświetlone dane na podstawie których dokonano podsumowań. Przed odczytaniem raportu należy uzupełnić kody zawodu dla zatrudnionych (zakładka 'ZUS' w kartotece osobowej). Raport 'sprawozdanie GUS Z-05' jest częścią Modułu Rozszerzeń.

#### 18-3-2010, wersja 1.47.01

1. Umożliwiono import danych z formularzy zgłoszeniowych programu Płatnik 8 zapisanych w formacie XML.

#### 1-3-2010, wersja 1.46.03

1. Poprawiono eksport deklaracji PIT-40 do systemu e-Deklaracje w przypadku, gdy na deklaracji nie ma podatku ani do zapłaty ani do zwrotu (pozycje 83 i 84 równe zero).

#### 25-2-2010, wersja 1.46.02

1. Poprawiono eksport do programu Płatnik 8 w formacie XML w przypadku eksportu do programu Płatnik przerw bez kwoty (np. urlop bezpłatny).

2. Poprawiono eksport do systemu e-Deklaracje w przypadku wypłat innych niż ze stosunku pracy, dla których zaliczka na podatek za cały rok wyniosła zero (np. gdy przychód nie przewyższał kosztów uzyskania).

3. Poprawiono wyliczanie dodatkowego urlopu wypoczynkowego dla osób niepełnosprawnych - w przypadku rozwiązania umowy o pracę w ciągu roku, urlop dodatkowy jest już redukowany proporcjonalnie do liczby przepracowanych mieisęcy, identycznie jak ma to miejsce w przypadku podstawowego urlopu wypoczynkowego. Urlop dodatkowy nie jest redukowany wyłącznie w pierwszym roku w którym przysługuje.

#### 10-2-2010, wersja 1.46.01

1. Umożliwiono zapis eksportu do programu Płatnik 8 w formacie XML. Nowe informacje dołączone do Płatnika w wersji 8 m.in. dotyczące składki na Fundusz Emerytur Pomostowych, oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne finansowanej przez budżet można do Płatnika 8 przekazywać wyłącznie w formacie XML.

#### 29-1-2010, wersja 1.45.01

1. Przekaz danych do produkcyjnego serwera e-Deklaracje Ministerstwa Finansów udostępniono na kolejnych deklaracjach PIT: PIT-11 dla zleceniobiorców, PIT-40 oraz PIT-4R.

2. Do raportów podsumowujących wynagrodzenia dodano informacje o podstawie składki oraz o składce na Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP).

#### 13-1-2010, wersja 1.44.01

1. Na wydruku deklaracji PIT-11 dla pracowników udostępniono przekaz danych do produkcyjnego serwera e-Deklaracje Ministerstwa Finansów. Prawidłowo zakończony przekaz zawiera Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO) z kodem '200' oraz opisem 'Przetwarzanie dokumentu zakończone poprawnie' i jest równoznaczny ze złożeniem deklaracji PIT-11 w urzędzie skarbowym. UPO jest rejestrowane i zapamiętywane w programie - w razie takiej potrzeby można je wydrukować z programu lub pobrać i wydrukować ze strony internetowej Ministerstwa Finansów.

#### Przekaz do systemu e-Deklaracje (patrz strona 59)

#### 8-1-2010, wersja 1.43.03

1. Na deklaracji PIT-40 poprawiono wyliczenie podatku należnego w poz. 82. W nieprawidłowym wyliczeniu podatek należny jest równy zero niezleżnie od wszelkich innych kwot na deklaracji - problem powstał w wersji programu z dnia 5-1-2010.

#### 7-1-2010, wersja 1.43.02

1. Poprawiono wyliczanie liczby podatników na deklaracji PIT-4R tak, aby nie uwzględniać pracowników nieotrzymujących w danym miesiącu żadnego przychodu opodatkowanego (np. osób przez cały miesiąc na urlopach wychowawczych, bezpłatnych, itp.).

#### 5-1-2010, wersja 1.43.01

1. Została dołączona wersja 2009 oświadczenia PIT-12.

2. Na kryteriach odczytu deklaracji podatkowej PIT-8AR, opcja 'Wyświetlać umowy cywilnoprawne rozliczane ryczałtem (do 200zł) w pozycji 'Inne należności'?' powinna być zawsze zaznaczona - jest to prawidłowe rozwiązanie, artykuł w Gazecie Prawnej z dn. 7 grudnia 2009 zatytułowany 'Podatek zryczałtowany od umów zlecenia w PIT-4R i PIT-11' odnosi się wyłącznie do rozliczenia przychodów **nieprawidłowo** rozliczonych w ciągu roku 2009 ryczałtem, zamiast zaliczką na podatek dochodowy, np. w sytuacji dwóch umów w tym samym miesiącu w sumie przekraczających 200zł, ale gdy pierwsza z tych umów, rozliczona ryczałtem, nie przekraczała 200 zł. Tylko w takiej sytuacji nieprawidłowo rozliczoną ryczałtem umowę cywilnoprawną można umieszczać w deklaracjach PIT-4R i PIT-11. Prawidłowo rozliczoną ryczałtem umowy cywilnoprawne powinny być zawsze na deklaracji PIT-8AR.

3. Do pomocy dodano nowy opis:

#### Co należy zrobić rozpoczynając nowy rok sprawozdawczy? (patrz strona 236)

#### 21-12-2009, wersja 1.42.02

1. Do pomocy dodano opis korekty przychodu opodatkowanego. Potrzeba korekty przychodu opodatkowanego może wynikać np. ze zmiany zasad opodatkowania składnika wynagrodzenia, która następuje w ciągu roku. Przykładem mogą tutaj posłużyć wypłaty z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, które do lipca 2009 były w całości opodatkowane (art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), a po wejściu w życie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zostały zwolnione od podatku w kwocie do 380zł za cały rok podatkowy.

#### Jak korygować przychód opodatkowany? (patrz strona 152)

#### 17-12-2009, wersja 1.42.01

1. Do list płac dodano składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP). Składki na FEP opłaca się za pracownika, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. oraz wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. O tym, czy pracownik wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze decyduje zajmowane stanowisko. Do słownika stanowisk została dodana odpowiednia informacja.

#### 4-12-2009, wersja 1.41.02

1. W kreatorze Test Przekazu do Systemu e-Deklaracje poprawiono szyfrowanie danych. W poprzedniej wersji, raz na kilka testów, serwer systemu e-Deklaracje zwracał UPO z kodem 403 i opisem 'Dokument z niepoprawnym podpisem' - problem poprawiono.

#### 1-12-2009, wersja 1.41.01

1. Do programu, w opcji menu 'Opcje', dodano kreator Test Przekazu do Systemu e-Deklaracje. Przekazywany jest przykładowy dokument bez żadnych prawdziwych danych. Test przekazu weryfikuje prawidłowość zainstalowania wszystkich wymaganych bibliotek programowych, obecność certyfikatu umożliwiającego złożenie podpisu oraz komunikację programu z serwerem e-Deklaracje. Prawidłowo zakończony test powinien zawierać Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO) z kodem '200' oraz opisem 'Przetwarzanie dokumentu zakończone poprawnie' i będzie niezbędny do uruchomienia produkcyjnej wersji przekazu do systemu e-Deklaracje, która zostanie dołączona do programu w jednej z najbliższych wersji.

2. Do podsumowań raportu Stan Zatrudnienia dodano podsumowanie wymiaru etatu dla pracowników niepełnosprawnych.

3. Do kartoteki osobowej dodano informację o dacie wydania dowodu osobistego.

4. Na kryteriach odczytu wydruku Karta Zasiłkowa dodano opcję wyświetlania kwot związanych z wynagrodzeniem za czas niezdolności do pracy (niewyświetlanych na oficjalnym wydruku).

#### 16-11-2009, wersja 1.40.01

1. Do programu dodano Rejestr Wydruków. W rejestrze zapisywane są operacje dotyczące archiwizacji oraz wydruku dokumentów na drukarkę i do programu Adobe Acrobat. Obecnie zapis dotyczy deklaracji PIT-11, PIT-40 oraz PIT-12, w kolejnych wersjach do rejestru zostaną dodane pozostałe wydruki. Rejestr umożliwi zarządzanie dokumentami oraz, w jednej z najbliższych wersji, wysyłkę deklaracji podatkowych do systemu e-Deklaracje.

#### 15-10-2009, wersja 1.35.02

1. Poprawiono uwzględnianie 10 dni dodatkowego urlopu wypoczynkowego przysługującego pracownikom niepełnosprawnym. Urlop dodatkowy nie jest już redukowany w przypadku zwolnienia lub zatrudnienia pracownika w trakcie roku.

2. Poprawiono naliczanie składek na FP w przypadku właścicieli powracających z urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego - w przypadku właścicieli składki na FP są nadal opłacane.

#### 1-10-2009, wersja 1.35.01

1. Zautomatyzowano kontrolę przysługującego wymiaru urlopu wypoczynkowego oraz wyliczanie wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy i ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w przypadku pracowników agencji pracy tymczasowej. W celu rozliczania pracowników tymczasowych, należy w historii zatrudnienia pracownika zaznaczyć pozycję 'Praca tymczasowa'. W przypadku pracowników tymczasowych zarówno przysługujący wymiar urlopu jaki i wynagrodzenie za urlop są wyliczane proporcjonalnie do przepracowanych miesięcy, inaczej niż w przypadku pracowników stałych.

2. Uwzględniono nieopłacanie składek na FP i FGŚP za zatrudnionych w wieku co najmniej 50 lat, którzy bezpośrednio przed zatrudnieniem przez co najmniej miesiąc byli zarejestrowani jako bezrobotni. W historii takiego pracownika, należy bezpośrednio przed zatrudnieniem zaznaczyć okres przebywania w ewidencji dla bezrobotnych.

#### Składki na Fundusz Pracy (patrz strona 182)

#### 6-8-2009, wersja 1.34.02

1. Do kryteriów odczytu raportu Zestawienia Kadrowo-Płacowe dodano opcje umożliwiające konsolidację raportu wg zatrudnionych lub wg działów/grup oraz wg lat lub wg miesięcy. Dodatkowo umożliwiono konsolidację w postaci sumowania kwot lub wyliczania wartości średnich.

#### 5-8-2009, wersja 1.34.01

1. Do preferencji ogólnych dodano ustawienie pozwalające na uniemożliwienie wprowadzania lub zmieniania w kartotece osobowej absencji w miesiącach zamkniętych.

2. Umożliwiono dopisywanie nowych linii i usuwanie istniejących na załącznikach do świadectwa pracy i zestawienia RP-7.

3. Na wydruku Z-3 automatycznie wypełniane są seria i numer oraz data dostarczenia zwolnienia.

#### 24-6-2009, wersja 1.33.02

1. Zmieniono kryterium zwolnienia z opłacania składek na FP i FGŚP za zatrudnionych, którzy ukończyli wiek co najmniej 55 lat w przypadku kobiet oraz 60 lat w przypadku mężczyzn - jest nim data wypłaty listy płac a nie miesiąc, za który została wykonanana lista. Przykładowo, w przypadku wypłaty za miesiąc czerwiec 2009 z datą wypłaty 10 lipca 2009, składki na FP i FGŚP nie zostaną naliczone za zatrudnionych, którzy do 30 czerwca 2009 ukończyli wiek co najmniej 55 lat w przypadku kobiet oraz 60 lat w przypadku mężczyzn.

#### 23-6-2009, wersja 1.33.01

1. Do kryteriów odczytu raportu Stan Zatrudnienia dodano opcję odczytu dla wszystkich dni pomiędzy wybranymi datami. Ta opcja ma zastosowanie w przypadku dużej zmienności zatrudnienia w ciągu miesiąca.

2. Na deklaracji PIT-4R uwzględniono przekazywanie części należnego podatku na PFRON i ZFRON - ta zmiana dotyczy wyłącznie zakładów pracy chronionej.

3. W imporcie danych zgłoszeniowych pracowników z plików KEDU programu Płatnik, umożliwiono dopisanie osoby ponownie do kartoteki. Domyślnie proponowane jest uaktualnienie istniejących danych.

#### 5-6-2009, wersja 1.32.03

1. Na ekranie wydruku Umowa o Pracę poprawiono edycję tekstu oświadczenia pracownika w przypadku, gdy umowa o pracę ma tylko jedną stronę. W poprzedniej wersji, w takim przypadku, pierwsze pole oświadczenia było za krótkie.

#### 1-6-2009, wersja 1.32.02

1. Na ekranie wydruku Umowa o Pracę umożliwiono edycję tekstu oświadczenia pracownika. Po zmianie tekstu oświadczenia i zapisaniu umowy, nowy tekst będzie wyświetlany przy każdym kolejnym odczycie umowy.

2. Do danych świadczenia, rejestrowanych w kartotece osobowej oraz na listach płac, dodano wskaźnik waloryzacji podstawy zasiłku chorobowego.

3. Do kryteriów odczytu raportu Stan Zatrudnienia dodano uwzględnianie lub nieuwzględnianie uczniów.

4. Poprawiono redukowanie dodatku stażowego w przypadku zatrudnienia lub zwolnienia pracownika w trakcie miesiąca. Dodatek stażowy za nieprzepracowaną część miesiąca jest redukowany wg dni pracy (a nie wg dni miesiąca).

#### 21-5-2009, wersja 1.32.01

1. Zmieniono formularz wydruku Umowy o Prawa Autorskie. Tytuł nowego formularza jest następujący: 'Umowa o Dzieło z przeniesieniem autorskich praw majątkowych'. Do formularza umowy dodano odpowiedni paragraf, który trzeba uzupełnić przed wydrukiem umowy wskazując pola eksploatacji, których dotyczy przeniesienie praw (Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu'). 2. Umożliwiono rozliczanie wspólną stawką ze skali podatkowej umów cywilnoprawnych oraz wynagrodzeń z tytułu umowy o pracę. Służy do tego celu pozycja 'Umowy cywilnoprawne rozliczaj stawką skali podatkowej' na zakładce 'Podatki' w kartotece osobowej pracownika.

3. Na ekranie 'Definiowanie Składników Wynagrodzenia' dodano nową metodę automatycznej redukcji kwoty składnika za czas nieprzepracowany: 'Redukowany proporcjonalnie wg dni roboczych'. Nowe ustawienie może mieć zastosowanie do niektórych szczególnych składników, takich jak np. 'Ryczałt samochodowy' oraz do składników związanych z umowami cywilnoprawnymi, np. 'Umowa o dzieło' gdzie umożliwia redukcję kwoty składnika w zależności od zarejestrowanych w kartotece osobowej absencji. W przypadku pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, wykorzystywany jest kalendarz czasu pracy przypisany pracownikowi, w przypadku zleceniobiorców niezatrudnionych na umowę o pracę, wykorzystywany jest kalendarz firmy.

#### 11-5-2009, wersja 1.31.01

1. Do wydruków kadrowych dodano wydruk Stan Zatrudnienia. Nowy wydruk umożliwia odczytanie i analizę stanu zatrudnienia w dowolnym wybranym okresie na potrzeby weryfikacji zatrudnienia do sprawozdań GUS oraz rozliczeń z PFRON.

2. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' poprawiono domyślne ustawienie informacji o miesiącu zaliczenia w koszty wydatków pracodawcy związanych ze składkami ZUS dla właścicieli w przypadku prowadzenia Księgi Przychodów i Rozchodów. Tak jak to było w latach poprzednich, jest to domyślnie miesiąc zapłaty składek.

#### 23-4-2009, wersja 1.30.03

1. Uwzględniono zwolnienie z opłacania składek na FP i FGŚP - od 1 lipca 2009 pracodawcy nie muszą opłacać składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych w wieku co najmniej 55 lat w przypadku kobiet oraz 60 lat w przypadku mężczyzn. Składki te nie będą naliczane począwszy od list płac za miesiąc lipiec 2009.

2. Na ekranie 'Listy Płac i Rozliczenia' dodano informację o miesiącu zaliczenia w koszty wydatków pracodawcy związanych z wynagrodzeniami dla zatrudnionych w przypadku prowadzenia Księgi Przychodów i Rozchodów. W roku 2009 i w latach kolejnych jest to domyślnie miesiąc za który przysługuje wynagrodzenie. Raport 'Podstawowe Zestawienia Księgujące (KPiR)' uwzględnia nową informację.

#### 10-4-2009, wersja 1.30.02

1. Do kryteriów odczytu rocznej deklaracji o zryczałtowanym podatku dochodowym PIT-8AR dodano opcję umożliwiającą wyświetlenie zryczałtowanego podatku dochodowego od umów cywilno-prawnych zawieranych na kwotę do 200zł z zewnętrznymi zleceniobiorcami w pozycji 'Inne należności'.

#### 8-4-2009, wersja 1.30.01

1. Zmieniono eksport do Systemu Obsługi Dofinansowań PFRON tak aby był zgodny z aktualnymi formularzami INF-D-P.

2. Do rejestracji zasiłków macierzyńskich i urlopów wychowawczych dodano informację o liczbie miesięcy, za które przysługuje zwolnienie z opłacania składek na FP i FGŚP po powrocie z urlopu. Zmiana ta umożliwia prawidłową rejestrację zwolnienia w przypadku rozbicia przysługujących 36 miesięcy pomiędzy różne urlopy. Domyślnie liczba miesięcy zwolnienia jest równa 36.

3. W kartotece osobowej, na ekranach rejestrujących przerwy oraz świadczenia, do liczby dni nieobecności z powodu danej absencji (dni miesiąca) dodano rejestrację liczby dni oraz godzin pracy przypadających w czasie tej nieobecności.

#### 10-3-2009, wersja 1.29.03

1. Do wydruku kadrowego Lista Obecności dodano nowy format wyświetlania 'Wg pracownika'.
2. Na wydrukach list płac umożliwiono edycję tekstów znajdujących się w dolnej części każdego z wydruków zawierającej podpisy osób odpowiedzialnych za sporządzenie, zatwierdzenie oraz wypłacenie listy płac. Edycja tekstów jest dostępna poprzez odpowiednią opcję menu 'Działania'.

# 26-2-2009, wersja 1.29.02

1. Do kryteriów odczytu deklaracji zryczałtowanego podatku dochodowego (dawny PIT-8A) dodano opcję umożliwiającą wyświetlenie w pozycji 'Inne należności', zryczałtowanego podatku dochodowego od umów cywilno-prawnych zawieranych na kwotę do 200zł z zewnętrznymi zleceniobiorcami. Wybierając tę opcję, należny podatek można wyświetlić i rozliczyć z urzędem skarbowym. Zryczałtowany podatek zostanie dołączony do kolejnej wersji deklaracji PIT-8AR(2) jak tylko deklaracja ta zostanie udostępniona przez Ministerstwo Finansów.

2. Na wybranych ekranach konfiguracji wynagrodzeń i rozliczeń umożliwiono zaznaczenie pozycji jako nieaktywnej. Pozycja zaznaczona jako nieaktywna nie będzie widoczna na innych ekranach z wyjątkiem ekranów na których już jest ona dostępna. W ten sposób umożliwiono usunięcie z list podpowiedzi pozycji obecnie nieużywanych (np. zasiłki wychowawcze, rodzinne, pielęgnacyjne, itp.). W chwili obecnej dotyczy to ekranów 'Definiowanie Świadczeń i Przerw', 'Rodzaje Absencji - Świadczeń i Przerw' oraz "Kody Tytułów Ubezpieczeń'.

#### 11-2-2009, wersja 1.29.01

1. Do informacji rejestrowanej w świadczeniach i przerwach związanych z ustawą zasiłkową, dodano rejestrację danych dotyczących zaświadczenia lekarskiego ZUS ZLA: serię, numer, datę wystawienia oraz datę dostarczenia zaświadczenia pracodawcy.

2. Do raportów użytkownika w zestawieniach kadrowych 'Koperty zaadresowane - PIT-11 pracownicy' oraz 'Koperty zaadresowane - PIT-11 zleceniobiorcy' dodano wydruki kopert zaadresowanych do urzędu skarbowego.

3. Do preferencji ogólnych dodano ustawienie powodujące nadawanie numerów rachunkom do umów cywilnoprawnych. Jest to użyteczna funkcjonalność w przypadku umów trwających dłużej niż jeden miesiąc i rozliczanych wielokrotnie. Numer jest nadawany automatyczne w formacie [numer\_umowy]/R[numer\_rachunku], gdzie [numer\_rachunku] jest kolejnym numerem rachunku w ramach rozliczeń dotyczących tej samej umowy.

# 2-2-2009, wersja 1.28.06

1. Zostały dołączone wersje 2009 deklaracji PIT-11 oraz PIT-4R. Ta zmiana dotyczy wyłącznie wersji 2009 programu.

2. Ustawowe koszty uzyskania przychodów, w przypadku wypłaty małych kwot nie przekraczających tych kosztów, są ograniczane na liście płac do kwoty przychodu opodatkowanego zgodnie z art.32 ust.2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Na deklaracji PIT-40 koszty ustawowe są podawane w pełnej przysługującej kwocie. Ponieważ jednak, istnieją opinie z Urzędów Skarbowych stwierdzające, że na PIT-40 koszty ustawowe powinny być podawane w kwocie faktycznie wykorzystanej na listach płac, do preferencji ogólnych dodano ustawienie powodujące wpisywanie na PIT-40 kosztów ustawowych w kwocie faktycznie wykorzystanej na listach płac.

# 26-1-2009, wersja 1.28.05

1. Zmieniono podstawę wymiaru składek dla osób na urlopie wychowawczym. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2011 r. podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym będzie stanowić kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku kalendarzowym. W roku 2008 składki były opłacane od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego.

2. Uwzględniono zwolnienie z opłacania składek na FP - pracodawcy nie muszą opłacać składek na Fundusz Pracy za pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu.

# 21-1-2009, wersja 1.28.04

1. Umożliwiono konsolidowanie miesięcznego raportu 'Zestawienia Kadrowo-Płacowe' wg roku oraz wg zatrudnionego.

#### 19-1-2009, wersja 1.28.03

1. Zmieniono rejestrację informacji dotyczącej wystawienia deklaracji PIT-40 dla pracownika. W kartotece osobowej udostępniono ekran pozwalający na rejestrację lat zleceń wystawienia deklaracji PIT-40. W ten sposób w każdym kolejnym roku kalendarzowym, domyślnie każdy pracownik otrzymuje PIT-11, z wyjątkiem tych pracowników, którzy mają odpowiedni rok wpisany w zlecenia wystawienia deklaracji PIT-40.

2. Poprawiono odczyt sprawozdania GUS Z-06. W dziale 1 i 2, uwzględniane są już zarobki zatrudnionych w miesiącu zatrudnienia, jeśli data zatrudnienia nie jest pierwszy dniem miesiąca. Podobnie, uwzględniane są również zarobki otrzymane w miesiącu kolejnym, po miesiącu ustania zatrudnienia.

# 15-1-2009, wersja 1.28.02

1. Poprawiono odczyt wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia lub umowy o dzieło (wynagrodzenia bezosobowe) w dziale 2 sprawozdania GUS Z-06.

#### 8-1-2009, wersja 1.28.01

1. Do wydruków deklaracji podatkowych dodano wydruk oświadczenia PIT-12.

#### 6-1-2009, wersja 1.27.05

1. Dla każdej z firm w programie umożliwiono zdefiniowanie dodatkowych rachunków bankowych. Na wydruku przelewów z list płac oraz na eksporcie przelewów do systemów Home Bankingu, w opcji menu 'Działania', Edytuj Wybrane Pozycje Dokumentu' można zmienić domyślny rachunek firmy na jeden z dodatkowo wprowadzonych rachunków. W ten sposób umożliwiono regulowanie wypłat wynagrodzeń z różnych rachunków bankowych.

# Indeks

# А

Aktualizacja konfiguracji i parametrów Archiwizacja danych - kopie zapasowe B	110 114
Banki C	85
Co należy zmienić w konfiguracji programu stycznia 2004? Co należy zmienić w konfiguracji programu stycznia 2005? Co należy zmienić w konfiguracji programu stycznia 2006? Co należy zmienić w konfiguracji programu stycznia 2007? Co należy zrobić rozpoczynając nowy rok sprawozdawczy? D	po 1 238 po 1 237 po 1 237 po 1 239 236
Definiowanie innych absencji Definiowanie potrąceń Definiowanie składników wynagrodzenia Definiowanie świadczeń i przerw Deklaracja IFT-1/IFT-1R Deklaracja PIT-8C Deklaracje PIT-11 Deklaracje PIT-4 Deklaracje PIT-4 Deklaracje PIT-5 Deklaracje PIT-5 Deklaracje PIT-8A Deklaracje PIT-8B Do czego służą zestawienia kadrowe? Dodatkowe dane historyczne i listy Dodatkowe opcje Dodatkowe słowniki Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia Dopisanie nowej osoby do kartoteki Dopisz firmę E	95 94 89 92 58 57 56 56 56 56 56 56 57 175 25 107 87 202 62 109
Edycja wybranych pozycji dokumentu Eksport danych do Księgi Przychodów i Rozchodów Eksport danych do systemu finansowo- księgowego Eksport danych rozliczeniowych Eksport danych zgłoszeniowych Eksport do programu Płatnik ZUS Eksport do wybranych systemów home-bar	55 73 73 70 71 70 8
G	39
Generator dokumentów	105

105

Generator raportów

F	н	
•		

Historia działów Historia kategorii zaszeregowania Historia stanowisk Historia wymiaru czasu pracy Historia zatrudnienia Historia zmian w programie I	22 23 22 22 21 245
Import danych rozliczeniowych Import danych rozliczeniowych - pliki pomocn	62 licze 64
Import danych z pliku tekstowego Import danych zgłoszeniowych Import z programu Płatnik ZUS Indywidualna norma dobowa czasu pracy Informacja o programie	71 61 61 122 10
Informacja o wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego Informacje dla początkującego użytkownika Informacje PIT-R Instalacja danych programu na dysku sieciow	53 14 57 /ym
J	176
Jak efektywnie rejestrować wynagrodzenia w daty i miesiąca (np. RCP, akord, prowizja, potracenia)?	g 137
Jak korygować nadpłatę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe? Jak korygować przychód opodatkowany?	151 152
Jak korygować wynagrodzenie/świadczenia z tytułu niezdolności do pracy? Jak korzystać z raportu podsumowującego	165
Jak od podstaw utworzyć listę płac z wynagrodzeniem zasadniczym? Jak poprawnie rozliczać zasiłki	120
rodzinny, pielęgnacyjny lub wychowawczy'	? .162
Jak przenieść instalację programu na inny komputer?	116
Jak rejestrowac i zautomatyzować rozliczanie wynagrodzeń godzinowych? Jak rejestrować urlopy okolicznościowe?	, 124 138
Jak rozliczać czynności zlecone przez organ władzy (udział w komisjach)? Jak rozliczać ekwiwalent pienieżny za urlop	132
wypoczynkowy? Jak rozliczać ekwiwalent za pranie odzieży? Jak rozliczać kwoty wypłacone z tytułu pełnie obowiązków społecznych i obywatelskich (I R)	139 154 nia PIT- 132

Jak rozliczać nadpłatę/zwrot podatku w przypadku wypełniania dla pracownika PIT- 402	146
Jak rozliczać od 1-1-2004 ryczałt samochodow	т40 wy? 144
lak razliczać od 1-5-2004	167
Jak rozliczać od 1-5-2004	140
	143
Jak rozliczac opłacanie przez pracodawcę	. = 0
rozmaitych składek i świadczeń?	159
Jak rozliczać opłacanie przez pracodawcę	
ubezpieczeń grupowych na życie?	134
Jak rozliczać przekroczenie rocznej podstawy	,
wymiaru ub, emerytalnego i rentowego?	171
Jak rozliczać ryczałt za użytkowanie	
samochodów służbowych w celach prywatn	vch
od 1 1 20152	167
UU I-I-2010 : Leterentie and fourier de service au recentre aduction de service de service de service de service de service d	157
Jak rozliczać świadczenia w przypadku gdy	
platnik nie jest uprawniony do ich wypłaty	166
Jak rozliczać umowy cywilno-prawne?	168
Jak rozliczać umowy NIE określone kwotowo,	
godzinowo, akordowo lub prowizyjnie?	169
Jak rozliczać właściciela odv zadeklarowana	
podstawa jest wyższa niż 60 proc. przec	
wynagrodzenia?	173
	170
	1/2
Jak rozliczać wygrane oraz nagrody?	133
Jak rozliczać wynagrodzenie akordowe?	131
Jak rozliczać wynagrodzenie zmarłego	
pracownika?	156
Jak rozliczać wypłaty z ZFŚS?	154
Jak rozliczać zaniechanie poboru zaliczki na	
podatek dochodowy?	171
lak rozliczać zasiłki macierzyńskie i	
wychowawcze (nowelizacja 2001)?	160
lak akarygawaé niazaakraglana da nalayah	100
Jak Skolygować niezaokrągioną do peniych	1 1 0
złolych kwolę podalku za styczen 2006?	148
Jak skorygować składki na FGSP przy zmiani	е
stawki po wypłacie?	149
Jak szybko wydrukować deklaracje PIT-11, 8	Вi
40 za poprzedni rok?	174
Jak to zrobić?	117
Jak utworzyć całkowicie zautomatyzowany	
system płacowy?	120
lak utworzyć indywidualny kalendarz dni	
przoprzeowanych/wynikających z ob przey	dla
przepracowaltych/wynikających z ob. pracy	100
pracownika?	123
Jak własciwie korzystac z formuł, na przykładz	zie
wynagrodzenie zasadniczego	119
Jak wprowadzać świadczenia z ubezpieczenia	a
chorobowego?	163
Jak wprowadzać wynagrodzenie z tytułu	
niezdolności do pracy?	163
lak wprowadzać wynagrodzenie za urlop	
(urlonowo)?	127
(unopowe):	107
Jak wyeksportować dane do programu Płatnik	( !
	173
Jak zaimportować dane z programu Płatnik?	174
Jak zautomatyzować dokonywanie stałych	
potrąceń z wynagrodzenia?	135
Jak zautomatyzować dopisywanie wyrównania	a
do wynagrodzenia minimalnego?	156
-	

Jak zautomatyzować naliczanie dodatku	
stażowego?	128
Jak zautomatyzować naliczanie prowizji?	130
Jak zautomatyzować numerację dokumentow	V? 475
lak zautomatyzować wyliozania 12 tok oraz	175
innych podobnych wypłat?	145
.lak zwervfikować poprawność utworzonych v	N 170
miesiacu list płac?	170
K	
Kartataka kandudatéw da zatrudaiania	04
Kartoteka osobowa - absencie i kalendarz	24
Kartoteka osobowa - absencje i kalendarz	20
Kartoteka osobowa - ogólne	25
Kartoteka osobowa - PIT-5	27
Kartoteka osobowa - rozliczenia	26
Kartoteka pracowników	20
Kartoteka właścicieli	24
Kartoteka zleceniobiorców i innych osób	23
Kartoteki dodatkowe	35
Kartoteki osobowe	20
Kalegorie zaszeregowania	00 20
i przerw dostepne na wybranym rodzaju lis	t t
nlac	່ອດ
Kody tytułów ubezpieczeń	86
Kolory Dokumentu	55
Konfiguracja czasu pracy pracownika	121
Konfiguracja wynagrodzeń i rozliczeń	87
Kontrola wymiaru urlopów wypoczynkowych	101
Korekta wypłaty wynagrodzenia	150
Kraje	85
L	
Lata sprawozdawcze	20
Lista absencji(przerw) z kartoteki zatrudnione	∋go
	82
Lista podstawowych aktów prawnych	207
Lokalizacje miejsca pracy	86
IVI	
Marginesy raportów	107
Miasta	85
Miesiące sprawozdawcze	19
Minimalne wymagania sprzętowe i	
Koniiguracyjne Moduł Pozozorzoń	00
N	90
Najczęściej zadawane pytania	111
Najnowsze zmiany w programie	210
Należności tirmy dla urzędu skarbowego	83
(PIT_5)	ך אפ
Nowe zasady rozliczania	205
Numer rachunku bankowego	205
0	_00
doiu wolowo	۷ 100
Onis raportu	1∠C 51
Opisy dostepnych zmiennych systemowych	33
	50

Ρ

Parametry wyliczeniowe wynagrodzeń i rozlic	zeń
	96
Podstawowe czynności edycyjne	15
Podwyższenie zasiłku macierzyńskiego	200
Podział kandydatów do zatrudnienia na rodza	z03 nie
	24
Podział listy płac na projekty	39
Podział pracowników na działy	23
Podział zleceniobiorców i innych osób na gru	ру
	24
Praca z programem	16
Pracownik jest na dwoch listach płac i kwoty	2
składek 205 się w Płatniku nie zgadzają. C	-0 176
Preferencie ogólne	108
Preferencie stacii roboczej	108
Przekaz do systemu e-Deklaracie	59
Przykładowe zmiany w rozliczeniach z ZUS o	d 1-
10-2003	208
R	
Baport przypomnień	60
Raport wervfikujacy kadry	47
Raport wervfikujący listy płac	37
Redukcja wynagrodzenia za czas	•
nieprzepracowany	200
Rejestr umów cywilnoprawnych	35
Rejestr wydruków	60
Rejestracja dni dla Matki z dzieckiem do 14 la	at
(art.188 k.p.)	167
Rejestracja i rozliczanie wynagrodzenia za cz	as
przesioju Rojostracja w kartotoco osoby zagranicznoj b	158
PESEL Jub NIP	153
Rodzaje list płac	87
Rodzaje świadczeń i przerw	94
Rozliczanie honorarium z tytułu przekazania	
praw autorskich (koszty 50%)	147
Rozliczanie pracowników oddelegowanych za	a
granicę	203
Rozliczanie ryczałtem wypłat kwot z art.13. us	St.5-
/ (PIT-8A) Pozliozonia umów owilaporowaych z urząda	141 m
skarbowym	197
Bozliczanie umów cywilnoprawnych z ZUS	196
Rozliczenia należności PIT-40 dla urzędu	
skarbowego	83
Rozliczenia właścicieli z odliczeń (PIT-5)	84
Rozliczenia właścicieli z ZUS	79
Rozliczenia właścicieli ze źródeł dochodu (Pl	T-5)
Dealiezanie z Urzedem Charbour	84
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym Rozliczenia wpłaty kwoty palażnaj	192
Roznoczecie działalności roku lub miosiaca	03 19
S	10
- Oslahais unduran alta a al'	50
Selekcja wypranych pozycji Składki na Eunducz Gwarantowanych Świadz	50
Pracowniczych	184

	182
wypadkowe	180
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentov	ve
	179
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	181
Sprawozdanie GUS Z-03	103
Sprawozdanie GUS Z-05	104
Sprawozdanie GUS Z-06	104
Sprawozdanie GUS Z-12	104
Standardowy ekran dopisywania/wyboru osol	by
Standardowy ekran donisywania/wyboru	78
właściciela	78
Stanowiska 23	3.85
Stawki podatku dochodowego	96
Stawki ubezpieczeniowe ZUS	96
Szczegóły dotyczące firmy	18
Szczegóły dotyczące wybranej osoby	25
Szczegóły Wynagrodzenia	79
Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia -	
dodatkowe dane	82
Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia -	
potrącenia	82
Szczegóły wynagrodzenia/rozliczenia - przerv	√у
<b>2</b> <i>// / / / / / / / / /</i>	. 81
Szczegoły wynagrodzenia/rozliczenia - składi	niki
wynagrodzenia	79
Szczegoły wynagrodzenia/rozliczenia -	~~~
swiadczenia Szczogów w woogrodzonie /rozliczenie	80
Szczegoły wynagrouzenia/rozliczenia -	٥٥
Szczegóły wypagrodzenia/rozliczenia - umow	00
Ś	yor
,	
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow	/ej
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy	vej 187
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T	/ej 187
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy	vej 187 97
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U	vej 187 97
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U	vej 187 97
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Liaktualnienie danych osoby w kartotece	vej 187 97 62 62
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktuwnienie weryfikacji użytkownika (ekran	vej 187 97 62 62
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania)	vej 187 97 62 62 177
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyina	vej 187 97 62 62 177 195
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło	vej 187 97 62 62 177 195 194
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie	vej 187 97 62 62 177 195 194 195
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe	vej 187 97 62 62 62 195 194 195 194 193 85
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas	vej 187 97 62 62 197 195 194 193 85
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85 186
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego Ustawienia Regionalne Windows	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85 186 110
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego Ustawienia Regionalne Windows Usuń firmę	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85 186 110 109
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego Ustawienia Regionalne Windows Usuń firmę W	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85 186 110 109
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego Ustawienia Regionalne Windows Usuń firmę W	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85 186 110 109 we?
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego Ustawienia Regionalne Windows Usuń firmę W	vej 187 97 62 62 177 195 194 193 85 186 110 109 we? 124
Swiadczenia przysługujące w okresie czasow niezdolności do pracy T Testy wiedzy U Uaktualnienie danych firmy Uaktualnienie danych osoby w kartotece Uaktywnienie weryfikacji użytkownika (ekran logowania) Umowa agencyjna Umowa o dzieło Umowa o prawa autorskie Umowa zlecenia Umowy cywilnoprawne Urzędy skarbowe Ustalenie podstawy wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy / podstawy zasiłku chorobowego Ustawienia Regionalne Windows Usuń firmę W W jaki sposób rejestrować godziny nadliczbo	vej 187 97 62 62 177 195 194 195 194 193 85 186 110 109 we? 124

W jaki sposób rejestrować wypłaty dywide	endy?
W jaki sposób rejestrować wypłaty należn	0ŚCI
W jaki sposób rejestrować wypłaty	48, 153
sklasyfikowane jako 'Dla	141
W jaki sposób rejestrować wypłaty wypag	rodzeń
sklasyfikowane jako 'Inne' na deklaracja	ach
PIT?	140
W jaki sposób rozliczać w programie	
świadczenie urlopowe?	139
W jaki sposób rozliczać wykorzystywanie	
samochodu służbowego do celów pryw	atnych?
	144
W jaki sposób rozliczać zakup przez prac	odawcę
usług medycznych tzw. pakiet medyczn	y? 135
Weryfikacja składników wynagrodzenia	102
Weryfikowanie poprawności numerow PE	SEL,
NIP, REGON I konta bankowego	204
okrosu	nego 25
Wprowadzanie danych o firmie	18
Wprowadzanie przerw/świadczeń wo wyb	ranedo
okresu	35
Współpraca z programem finansowo-ksie	aowym
	73
Współpraca z programem Płatnik ZUS	61
Wybierz dokument	54
Wybierz i posortuj kolumny widoczne na r	aporcie
	50
Wybierz zasady podlegania i finansowania	a
składek ZUS	26
Wybor nazwy i lokalizacji pliku	107
wybor/zmiana firmy	108
Wybrane zagadnienia kadrowo-płacowe	1/8
Wydruk badan i szkolen wg wybranego ol	Cresu48
Wydruk ewidencii cząsu pracy	18 00
Wydruk kart pracy	40, 33 QQ
Wydruk kartoteki pracowników	47
Wydruk kartoteki właścicieli	49
Wydruk kartoteki zleceniobiorców i innych	osób
	49
Wydruk karty dokumentującej absencję	53
Wydruk karty obecności	49, 99
Wydruk karty przychodów pracownika	40
Wydruk karty urlopowej	48, 100
Wydruk listy obecności	48, 100
Wydruk listy płac	38
Wydruk podstawowych zestawien księguj	ących
(FK)	44, 100
wyoruk przerw/swiadczen wg wybranego	UKRESU
Wydruk rejestru umów owilnoprawoych	40
wyarak rejestra amow cywimoprawitych	10
Wydruk skierowania na hadania lekarskie	49 54
Wydruk skierowania na badania lekarskie Wydruk stanu zatrudnienia	49 54 49

Wydruk wniosku/zgody/zaświadczenia	
dotyczących urlopu	53
Wydruk zastępczej asygnaty zasiłkowej ZUS	Z-7
	46
Wydruk zaświadczenia RP-7	41
Wydruk zastawiania dla Systemu Obsługi	• • •
	40
Dollhansowan	43
Wydruk zestawień podsumowujących z	
wynagrodzeń	43
Wydruk zestawień podsumowujących ze	
zmiennych	100
Wydruki deklaracii dla urzedu skarbowego	55
	60
	00
Wydruki kadrowe	46
Wydruki wynagrodzeń	36
Wyliczanie ekwiwalentu za urlop wypoczynko	wy
44.	101
Wyliczanie nadołaty za nierozliczone absenci	۵
vy ylozanie nadplaty za merozliozone abserioj	102
Mulianania nadatawa nasiliwa aharahawana (7	102
wyliczanie podstawy zasliku chorobowego (Z	05
Z-3/3a) 46,	103
Wyliczanie stażu na podstawie historii	
zatrudnienia	22
Wyliczanie wynagrodzenia za urlop	
okolicznościowy	15
Wyliozonia wypagradzania za yrlan	40
wyliczanie wynagrodzenia za unop	
wypoczynkowy 45,	102
Wyliczenie podstawy zasiłku chorobowego na	l I
podstawie plików Płatnika	69
Wynagrodzenia - listy płac/rozliczenia	75
Wynagrodzenia i rozliczenia	75
Wynagrodzenie dla płatnika składek	102
	102
wynagrodzenie za czas unopu	198
Z	
Zadania dodatkowo	0/
Zaudilla uuudikuwe	40
zamknięcie lub otwarcie miesiąca	19
Zaokrąglanie składek ZUS i podatku	202
Zapisz dokument	55
Zasady konfiguracyjne	
wynagrodzenia/rozliczenia	82
Zasady podlegania i finansowania składek ZI	15
zasady podlegania i mansowania skladek ze	,0 °°°
	00
zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcz	e
	190
Zawartość listy płac	76
Zdawanie testu wiedzy	98
Zestawienia kadrowe	50
Zestawienia kadrowo-płacowe	10/
Zestawienia kadrowo placowe Zestawienia umów owyilaeprowoveh	51
	51
∠goonosc programu z wymaganiami	
rozporządzenia RODO	11
Zmiana aktualnej daty	109
Zmiany w konfiguracji wynagrodzeń i rozliczej	ń
od 1-10-2003 (Płatnik 5.01.001)	239
Zmienne dotyczące wynagrodzeń	200
- monine dolyozące wynagiouzen	50